

Sl. no 080 525

समर्पणम् ।

योधून् वरसेव्यः श्रीमत्साहिबदयालुरिति नाम्ना ॥ ख्यातो राजोपपदः प्रभुप्रभृतप्रभासभाप्रभृतः ॥ १ ॥

वंशीधरोऽस्य सनयस्तनयः प्रसिद्धो वंशीधरोऽजनि यथा वसुदेवतोऽत्र ॥

अस्यात्मजो गुणिगणोऽनुविधुर्महाचन्द्राख्यः प्रजेशपरिसेवितपादपीठः ॥ २ ॥

संहिताया भृगोर्भागस्तेन योगावली ह्यसौ ॥ लोकोपकृतये दत्ता मुद्रणार्थं सुमेषुरि ॥ ३ ॥

मुद्रागारे वङ्कटशाभिधं मुद्रापिताऽधुना ॥ श्रेष्ठिर्श्रीखेमराजेन ग्रन्थोद्धारपरेण वै ॥ ४ ॥

मार्गेणऽस्या व्यतीताश्च बह्वद्वा रूप्यकव्ययः ॥ जातः कष्टेन महता लब्ध्वा उजोतिःप्रदीपिका ॥ ५ ॥

अथ भृगुसंहितायोगावल्यनुक्रमणिका ।

CALCUTTA.

1911.

1911.

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
हरिहरब्रह्मणपतिनमस्कारपूर्वको मङ्ग-		पिंगलयोगफलम्	...	निपातयोगफलम्	...	चतुःसागरयोगफलम्	...
लाचारः ...	१	विफलयोगफलम्	...	विलासयोगफलम्	...	सागरयोगफलम्	...
प्रन्थोत्पत्तिकालकथनम्	...	महादधियोगफलम्	...	शक्रयोगफलम्	...	भ्रातृह्ययोगफलम्	...
योगनामानि ...	...	पिप्पलाचयोगफलम्	...	महिषयोगफलम्	...	त्रिपुष्ययोगफलम्	...
मनोज्ञयोगफलम्	...	दामिनीयोगफलम्	...	देवन्द्रयोगफलम्	...	छत्रयोगफलम्	...
विभवयोगफलम्	...	चक्रदामिनीयोगफलम्	...	राजयोगफलम्	...	कुर्योगफलम्	...
सौम्ययोगफलम्	...	वानभवयोगफलम्	...	शूलयोगफलम्	...	वज्रयोगफलम्	...
यातुधान्ययोगफलम्	...	श्रीमुखयोगफलम्	...	भास्करास्तयोगफलम्	...	जगत्पातियोगफलम्	...
भीष्मकयोगफलम्	...	कुर्योगफलम्	...	प्रकारान्तरेणभास्करास्तयोगफलम्	...	विनाशयोगफलम्	...
जीमूतयोगफलम्	...	गजयोगफलम्	...	चन्द्रास्तयोगफलम्	...	कलापयोगफलम्	...
विजययोगफलम्	...	अद्भुतसागरयोगफलम्	...	दास्ययोगफलम्	...	मानसयोगफलम्	...
आनन्दयोगफलम्	...	ऊर्ध्वदभूतयोगफलम्	...	चन्द्रराजयोगफलम्	...	अनुभवयोगफलम्	...

Sl.no 080 525

समर्पणम् ।

श्रीभूक्त चरसेव्यः श्रीमत्साहिवदयालुरिति नाम्ना ॥ ख्यातो राजोपपदः प्रभुप्रभूतप्रभासभाप्रभूतः ॥ १ ॥

वंशीधरोऽस्य सनयस्तनयः प्रसिद्धो वंशीधरोऽजनि यथा वसुदेवतोऽत्र ॥
अस्यात्मजो गुणिगणोऽबुविधुर्महाचन्द्राख्यः प्रजेशपरिसेवितपादपीठः ॥ २ ॥

संहिताया भृगोर्भागस्तेन योगावली ह्यसौ ॥ लोकोपकृतये दत्ता मुद्रणार्थं सुमैश्वरि ॥ ३ ॥
मुद्रागारे वङ्कटेशाभिधे मुद्रापिताऽधुना ॥ श्रष्टिर्श्रः खेमराजेन ग्रन्थोद्धारपरं वै ॥ ४ ॥
मार्गणस्या व्यतीताश्च बह्वन्दा रूप्यकवयः ॥ जातः कष्टेन महता लब्ध्या उज्जोतिः प्रदीपिका ॥ ५ ॥

१ प्रभु जो लाट गवरनर्जनरल उत्तने, बडी जो प्रभायुक्त सभा (कौंसिल) उसमें जो मेंबर किया गया ॥ (Member of the Legislative Council of India)

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
हरिहरब्रह्मणपतिनमस्कारपूर्वको मङ्ग-		पिंगलयोगफलम्	...	निपातयोगफलम्	...	चतुःसागरयोगफलम्	...
लाचारः ...	१	विफलयोगफलम्	...	विलासयोगफलम्	...	सागरयोगफलम्	...
ग्रन्थोत्पत्तिकालकथनम् ...	२	महोदधियोगफलम्	...	शक्रयोगफलम्	...	भ्रातृहृद्योगफलम्	...
योगगनामानि	३	पिक्षाचर्योगफलम्	...	महिषयोगफलम्	...	त्रिपुयोगफलम्	...
मनोब्रयोगफलम्	४	दामिनीयोगफलम्	...	देवन्द्योगफलम्	...	लव्ययोगफलम्	...
विभवयोगफलम्	५	चक्रदामिनीयोगफलम्	...	राजयोगफलम्	...	कूर्योगफलम्	...
सौम्ययोगफलम्	६	वानभवयोगफलम्	...	शूलयोगफलम्	...	वज्रयोगफलम्	...
यातुधान्ययोगफलम्	७	श्रीसुखयोगफलम्	...	भास्करास्त्योगफलम्	...	जगत्पतियोगफलम्	...
भीष्मकयोगफलम्	८	कूर्योगफलम्	...	प्रकारान्तरेणभास्करास्त्योगफलम्	...	विनाशयोगफलम्	...
जीमूतयोगफलम्	९	गजयोगफलम्	...	चन्द्रास्त्योगफलम्	...	कलापयोगफलम्	...
विजययोगफलम्	१०	अद्भुतसागरयोगफलम्	...	दारुणयोगफलम्	...	मानसयोगफलम्	...
आनन्दयोगफलम्	११	ऊर्ध्वदभुतयोगफलम्	...	चन्द्रराजयोगफलम्	...	अनुभवयोगफलम्	...

विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।
अकलात्मकयोगफलम्	३८	उदासीनयोग०	४०	पुनरपानिन्द्रियाययोग०	४३	अनाश्रयोग०	४६
अपणाययोगफलम्	३९	प्रावतयोग०	४१	इमाद्रियोग०	४४	अनुकयोग०	४७
अवर्णयोगफलम्	४०	इन्द्रिययोग०	४२	उष्ट्रहयोग०	४५	अनामयोग०	४८
अच्युतयोग०	४१	इनयोग०	४३	अङ्गपालयोग०	४६	इक्ष्वरयोग०	४९
अक्षियोग०	४२	एकावर्तयोग०	४४	अगोचरीयोग०	४७	इत्यसवायोग०	५०
पुनरिक्षियोग०	४३	इक्षुयोग०	४५	उन्मुक्तयोग०	४८	असन्मार्गयोग०	५३
ईक्षितयोग०	४४	इक्ष्वरयोग०	४६	अपवर्णयोग०	४९	इति श्री० अवर्णायोत्तरशतयोगफलकथनं	
इन्द्रयोग०	४५	अदालीयोग०	४७	इनाश्रययोग०	५०	नाम तृतीयं प्रकरणम् ।	
उप्रकयोग०	४६	इन्द्रवज्राभ्ययोग०	४८	पलायोग०	५१		
इलावतयोग०	४७	आडम्बरयोग०	४९	इष्टयोग०	५२		
अंशुमानयोग०	४८	आजन्मयोग०	५०	अदृढयोग०	५३	कवर्गयोगफलम्	५६
ऊर्ध्वलिङ्गयोग०	४९	अजनाधारीयोग०	५१	असंक्रयोग०	५४	कतरियोग०	५७
अगोचरयोग०	५०	असत्ययोग०	५२	असंक्रयोग०	५५	कर्णधारयोग०	५८
एरण्ढयोग०	५१	आतुरिकयोग०	५३	अचंभाध्ययोग०	५६	कर्पटीयोग०	५९
अत्रिपालिन्ययोग०	५२	अजकयोग०	५४	अशुपानयोग०	५७	करुणानारयोग०	६०
बलयोग०	५३	अन्धकारयोग०	५५	असौधरयोग०	५८	कस्तूरीयोग०	६३
उप्रयोग०	५४	इन्द्रियाययोग०	५६	अष्टसिद्धियोग०	५९	केशपाशयोग०	६८

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
कवलीयोग०	४८	कारनाटीयोग०	५०	करपोटयोग०	...	कातिघ्नयोग०	५६
कलिकायोग०	"	कपादियोग०	"	कमधकयोग०	...	कंजाननयोग०	"
कामयोग०	"	कंचुकीयोग०	५१	कल्पयोग०	...	कामारियोग०	"
कणसूत्रयोग०	"	कीरयोगकलम्	"	कोरडयोग०	...	गणयोग०	"
कपालिकयोग०	"	कामियोग०	"	कणकयोग०	...	केदलीयोग०	"
कौमोदकीयोग०	४९	कावेरीयोग०	"	किरीटयोग०	...	कमनीयोग०	"
कौटसंज्ञयोग०	"	कश्यपयोग०	"	कर्दमयोग०	...	कांचीयोग०	५७
केशरीयोग०	"	कौशिकीयोग०	५२	कलापयोग०	...	कांतियोग०	"
कोलयोग०	"	कपिलीयोग०	"	कनायोग०	...	कुमारिकायोग०	"
कामिनीयोग०	"	कंदयोग०	"	कुंडलयोग०	...	कल्लोलयोग०	"
कमलायोग०	"	कंदोदियोग०	"	कुंतलयोग०	...	कामाख्ययोग०	"
कमलिनीयोग०	"	कोपरयोग०	"	कचारियोग०	...	कामरूपयोग०	"
कातियोग०	५०	कृष्णायोग०	"	कचमाख्ययोग०	...	कोमलायोग०	"
कायेरायोग०	"	कालीयोग०	"	कच्छपयोग०	...	कात्यायनीयोग०	"
कम्बलयोग०	"	कलायोग०	५३	कल्पलोचनयोग०	...	कर्कटाल्ययोग०	५८
केतूयोग०	"	कालयोग०	"	कंदर्पयोग०	...	कोदंडयोग०	"
		कुमारयोग०	"	कंतयोग०	...	कुलपाशकयोग०	"

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
अकलात्मकयोगफलम्	३८	उदासीनयोग०	....	पुनरपीन्द्रियाययोग०	....	अनामीयोग०	४६
अपर्णायोगफलम्	३९	परावतयोग०	....	इमाद्रियोग०	....	अर्बुकयोग०	४७
अवर्णयोगफलम्	४०	इन्दिरायोग०	....	उष्टहायोग०	....	अनामयोग०	४८
अच्युतयोग०	४१	इन्धयोग०	....	अढपालयोग०	....	इक्षुरयोग०	४९
अक्षियोग०	४२	एकावर्तयोग०	....	अगोचरीयोग०	....	इत्यसवायोग०	५०
पुनरक्षियोग०	४३	इक्षुयोग०	....	उन्मुनीयोग०	....	असन्मार्गीयोग०	५१
ईक्षितयोग०	४४	ईक्षुरयोग०	....	अपवाणयोग०	....	इति श्री० अवर्णाद्यष्टोत्तरशतयोगफलकयनं	५२
इन्द्रयोग०	४५	अंदोलयोग०	....	इनाश्रययोग०	....	नाम तृतीयं प्रकरणम् ।	५३
उपकयोग०	४६	इन्द्रव आस्थयोग०	....	पेलायोग०	....	कवर्गयोगफलम्	५४
इलावतयोग०	४७	आढम्बरयोग०	....	इष्टयोग०	....	कृत्तरियोग०	५५
अंशुमानयोग०	४८	आजन्मयोग०	....	अदंडयोग०	....	करंकरयोग०	५६
ऊर्ध्वक्षिपयोग०	४९	अंजनाधारीयोग०	....	असंकयोग०	....	कर्णधरयोग०	५७
अगोचरयोग०	५०	असत्ययोग०	....	असद्भावीयोग०	....	कर्पटीयोग०	५८
परपद्योग०	५१	आतुरिकयोग०	....	अंशुपानयोग०	....	कवणागारयोग०	५९
अत्रिपालिन्ययोग०	५२	अजेकयोग०	....	अवाधरयोग०	....	कस्तुरीयोग०	६०
वृक्षयोग०	५३	अन्धकारयोग०	....	अष्टसिद्धियोग०	....	केशभाक्षयोग०	६१
उपयोग०	५४	इन्द्रियाययोग०	....	अष्टसिद्धियोग०	....		

विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।
कैवलीयोग०	४८	कारुणाटीयोग०	५०	करपेटयोग०	५३	कांतिप्रयोग०	५६
कालिकायोग०	"	कपाद्विद्योग०	"	कर्मवक्रयोग०	"	कंजाननयोग०	"
कामयोग०	"	कंचुकीयोग०	५१	कल्पयोग०	"	कामरिरीयोग०	"
कणसूत्रयोग०	"	कौरवयोगफलम्	"	कौरवयोग०	५४	गंगयोग०	"
कपालिकयोग०	"	कामियोग०	"	कणकयोग०	"	कंदलीयोग०	"
कौमोदकीयोग०	४९	कावेरीयोग०	"	किरीटयोग०	"	कमनीयोग०	"
कोटसंज्ञयोग०	"	कश्यपयोग०	"	कर्दमयोग०	"	कांचीयोग०	५७
केशरीयोग०	"	कौशिकीयोग०	५२	कलापयोग०	"	कांतियोग०	"
कोलयोग०	"	कपिलीयोग०	"	कनायोग०	"	कुमारिकायोग०	"
कमिनीयोग०	"	कंदयोग०	"	कुंडलयोग०	"	कुडेलयोग०	"
कमलायोग०	"	कंदोदियोग०	"	कुंतलयोग०	५५	कामाख्ययोग०	"
कमलिनीयोग०	"	कोपरयोग०	"	कचारयोग०	"	कामरूपयोग०	"
कांतियोग०	५०	कृष्णयोग०	"	कचमाख्ययोग०	"	कोमलायोग०	"
कावेरीयोग०	"	कालीयोग०	"	कच्छपयोग०	"	कात्यायनीयोग०	"
कम्बलयोग०	"	कलायोग०	५३	कल्पलोचनयोग०	"	कईटाख्ययोग०	५८
केयूरयोग०	"	कालयोग०	"	कंदर्पयोग०	"	कोदंडयोग०	"
		कुमारयोग०	"	कंतयोग०	५६	कुलपाशकयोग०	"

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
कन्दव्ययोग०	५८	कालयोग०	६०	कुन्दमर्दकयोग०	...	चारुयोग०	६५
कोकनादयोग०	"	कंकयोग०	६१	कुमुदयोग०	...	चासिकयोग०	"
कृपायोग०	"	कादम्भयोग०	"	रतिम्भी० कवर्गाद्यष्टोत्तरशतयोगफल-	...	चिताधरयोग०	"
कशयोग०	"	कोढनयोग०	"	कयनं नाम चतुर्थी प्रकरणम् ।	...	चर्मनीशयोग०	"
कुमंत्रयोग०	५९	कर्कधुयोग०	"	चक्रपाणियोग०	...	पुनरापिचर्मनीशयोग०	"
कटकयोग०	"	कंजकारूपयोग०	"	चक्रधरयोग०	...	छत्रवारीयोग०	६६
कर्दूरयोग०	"	कोपयोग०	"	चितामणियोग०	...	छमाकरयोग०	"
कोटयोग०	"	कलिसंज्ञकयोग	६२	चांद्रिकयोग०	...	जयजीतयोग०	"
कंसयोग०	"	कुलेखायोग०	"	चेतयोग०	...	जवापंगीयोग०	"
कलापिकयोग०	"	कर्पलाशयोग०	"	चर्पटयोग०	...	झर्झरीयोग०	"
कोष्पीयोग०	"	कंजराननयोगं	"	चांडालयोग०	...	झामरीयोग०	"
कुंडनयोग०	६०	कलिकवोग०	"	चंचलयोग०	...	चेतायोग०	"
कंसारियोग०	"	कलावीतयोग०	"	चपलाचलयोग०	...	बामीकरयोग	६७
केरालयोग०	"	कमेन्दुयोग०	६३	चित्ररेखायोग०	...	चारुलोचनयोग०	"
करवान्मुकुटयोग०	"	कन्द्यपादजयोग०	"	चित्तसंज्ञकयोग०	...	बामरयोग०	"
कमलयोग०	"			चन्द्रमोयोग०	...	चितायोग०	"
					...	चंचुकयोग०	"

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
विषयस्वयोग०	६७	मोरयोग०	७०	खयवर्द्धीयोग०	७२	वर्णनयोग०	७४
अन्तयोग०	"	ओषिवाचम०	"	अज्वाल्यो०	"	वाणुकोयोग०	७५
चोपयोग०	६८	महावर्द्धीयोग०	"	मुद्रयोग०	"	चतुरयोग०	"
चोद्धतयोग०	"	मृदुतिस्वयोग०	"	मृदुमकयोग०	७३	वाक्मन्ययोग०	"
वर्माभ्युत्थयोग०	"	संप्रदण्डयोग०	७१	मनादन्त्ययोग०	"	चतुर्जुजयोग०	"
वरायोग०	"	चलाचल्योग०	"	अयीयोग०	"	चरंगीयोग०	"
वाहयोग०	"	चातुरीयोग०	"	जीतायोग०	"	चोलीमायोग०	"
व्यास्ययोग०	६९	चोल्मास्ययोग०	"	अनारासियोग०	"	वालकयोग०	"
चण्डुकोयोग०	"	चन्द्रकंसियोग०	"	अलङ्कयोग०	"	चतुरान्नयोग०	"
चमरीयोग०	"	छर्छरीयोग०	"	अज्ञासीयोग०	"	चारीयोग०	७६
खवाधयोग०	"	छुरसंज्ञकयोग०	७२	अदुयोग०	७४	चौर्ययोग०	"
छमयोग०	"	जटादुयोग०	"	अम्भाराति०	"	पनाकारयोग०	"
छात्रकयोग०	"	ओषयोग०	"	असोमदियोग०	"	पुनरपिचययोग०	"
छोयकायोग०	"	अंगस्ययोग०	"	चैतन्ययोग०	"	पटाचटायोग०	"
वीर्ययोग०	७०	आनकीयोग०	"	चैन्ययोग०	"	पलकायुवियोग०	७७
अन्त्यालयोग०	"			चाम्पार्कियोग०	"	छलिकयोग०	"
अवरीयोग०	"			चिरदुरायोग०	"	छिद्रमानंदयोग०	"

१ चोप्रदण्ड-इति चकारायभिप्रायेणाचक्षेवम् ।

विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।
आकाशरयोग०	७७	टवर्गयोग०	७९	दुदुरीयोग०	८२	दरकीयोग०	८५
आमापतियोग०	७८	टंकयोग०	८०	दुनसंज्ञकयोग०	८३	दाढीयोग०	८६
चरणत्रियोग०	७९	टंकोरयोग०	८१	दोहायोग०	८४	दंडनायोग०	८७
चलेखायोग०	८०	टनत्कारयोग०	८२	दोहनयोग०	८५	डोंगरीयोग०	८८
चीकुटात्रियोग०	८१	टनेश्वरयोग०	८३	दंठपालयोग०	८६	डूबरीयोग०	८९
चंपकारुडयोग०	८२	टर्णगयोग०	८४	ठकुरयोग०	८७	डिगिवहारीयोग०	९०
चर्वगीयोग०	८३	टंकणयोग०	८५	डिडिमाधरयोग०	८८	डैनकीयोग०	९१
चारुमोचनयोग०	८४	टोरयोग०	८६	डिडिन्ययोग०	८९	डिगवारकयोग०	९२
चर्मकयोग०	८५	टामेश्वरयोग०	८७	दंडपणियोग०	९०	डिडित्तियोग०	९३
चंडलीकयोग०	८६	टिडित्तियोग०	८८	डुम्बरयोग०	९१	डकवालकयोग०	९४
चंपाकांतियोग०	८७	डुम्बरयोग०	८९	डिडिमिलकयोग०	९२	दाढीसंज्ञकयोग०	९५
चरेडकयोग०	८८	डिमडिमायोग०	९०	डारयोग०	९३	दोकरयोग०	९६
चंद्रालीयोग०	८९	डुंगरयोग०	९१	डारकयोग०	९४	दोरीयोग०	९७
चन्द्रमदीयोग०	९०	डोलनयोग०	९२	डोलाख्ययोग०	९५	दोराख्ययोग०	९८
हतिश्री० चर्वगाथोत्तरखतयोगफल- कथनं नाम पद्यमं प्रकरणम् ।	९१	डोलयोग०	९३	डुबडीयोग०	९६	दंठकयोग०	९९
		डाकयोग०	९४	डरनातकयोग०	९७	दाहयोग०	१००

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
दाणयोग०	८८	हंभरतारयोग०	९०	तारद्वयोग०	९२	देकनेकयोग०	९५
दीमाकरयोग०	"	हालमालयोग०	"	तरढाकनयोग०	"	तरकोपीयोग०	"
पुनः दीमाकरयोग०	"	हमास्वरयोग०	"	ताहरयोग०	"	तंटमिस्वरयोग०	"
दीनयोग०	"	होइनयोग०	९१	तंठपालनयोग०	"	दीकनयोग०	"
ताराकीयोग०	"	होइतकारयोग०	"	तंढयोग०	"	दीकनयोग०	"
दाकनयोग०	"	हंढकयोग०	"	दीकनयोग०	"	दीकरयोग०	९६
तनकायुतियोग०	"	होरयोग०	"	दासयोग०	"	हंढमारकयोग०	"
येढलाल्ययोग०	८९	होइन्द्रयोग०	"	तपद्वयोग०	"	तवरयोग०	"
दीकाल्ययोग०	"	हिल्लिकयोग०	"	हपद्वयोग०	"	यात्कालीयोग०	"
दीनकयोग०	"	हहरयोग०	"	होहीयोग०	"	दीकटयोग०	"
ठडुनेभरयोग०	"	हुत्कटयोग०	९२	टाटयोग०	"	टेमलयोग०	"
हारतीयोग०	"	टेमयोग०	"	तंघनयोग०	"	इति श्री० त्वर्गाद्यष्टोत्तरशतयोगफलकथनं	
होरमाफान्तयोग०	"	टेमाल्ययोग०	"	टेनकायोग०	"	नाम वष्टु प्रकरणम् ।	
हाहीयोग०	"	टीटहीयोग०	"	टेककनकयोग०	"	तारणीयोग०	९७
हावरयोग०	९०	टर्नाभयोग०	"	तंघनटयोग०	"	तत्त्वयोग०	"
हेनयोग०	"	टंटकारण्ययोग०	"	तामरीयोग०	९५	तत्त्वगोपाल्ययोग०	"
हेलाल्ययोग०	"						

विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।
विष्णुयोगः	९७	दंष्ट्रयोगः	१००	दानवेन्द्रयोगः	१०२	पुनरापिनेतायोगः	१०५
बोभरयोगः	९८	तरुयोगः	१०१	द्वीपयोगः	१०३	नौहरयोगः	१०६
बोभरयोगः	९८	दाहयोगः	१०२	द्वीपयोगः	१०३	नैष्ठिकयोगः	१०७
बोभरयोगः	९८	दरणीयोगः	१०३	दीनकयोगः	१०४	नाराचयोगः	१०८
बोभरयोगः	९८	दीर्घकयोगः	१०४	धर्मरिपयोगः	१०५	नेमीनयोगः	१०९
बोभरयोगः	९८	दलाकारयोगः	१०५	तान्त्रिकयोगः	१०६	नेमाख्ययोगः	११०
बोभरयोगः	९८	दहयोगः	१०६	धोधकयोगः	१०७	नमासिपयोगः	१११
बोभरयोगः	९८	दोलनयोगः	१०७	धर्मकाशयोगः	१०८	नित्यानन्दयोगः	११२
बोभरयोगः	९८	दत्तयोगः	१०८	धुधुमादीचयोगः	१०९	निमावत्ययोगः	११३
बोभरयोगः	९८	दीनयोगः	१०९	धंभयोगः	११०	निन्दयोगः	११४
बोभरयोगः	९८	दिव्ययोगः	११०	धौमाख्ययोगः	१११	निदाबलीयोगः	११५
बोभरयोगः	९८	दीनाद्रयोगः	१११	धान्यकयोगः	११२	नरयोगः	११६
बोभरयोगः	९८	दंष्ट्राणिपयोगः	११२	धारकयोगः	११३	नाकयोगः	११७
बोभरयोगः	९८	दुर्गायोगः	११३	दृष्टिहयोगः	११४	नाकाबलीयोगः	११८
बोभरयोगः	९८	दंष्ट्रियोगः	११४	नदननामयोगः	११५	नाकावयोगः	११९
बोभरयोगः	९८	दासयोगः	११५	नादीतायोगः	११६	नैष्ठिकयोगः	१२०
बोभरयोगः	९८	दासियोगः	११६	नेतायोगः	११७	बलयोगः	१२१

विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।
दीर्घयोगः	१०७	नरनारायणयोगः	११०	तमस्कारयोगः	११३	पूज्ययोगः	११४
दीर्घयोगः	१०८	निष्ठावरयोगः	११०	विष्णुगीयोगः	११३	पुण्ययोगः	११५
दीर्घयोगः	१०९	नारंजीयोगः	११०	तास्त्रीयोगः	११३	पुरातनयोगः	११५
दीर्घयोगः	११०	नाचारीयोगः	११०	इति श्री० तर्कयोगफलकचर्चननामसप्तमप्रकरणम् ।	११३	पाठोभायोगः	११५
दीर्घयोगः	१११	नवनीतयोगः	११०	पवनयोगः	११३	पर्वकयोगः	११५
दीर्घयोगः	११२	तिरस्कारयोगः	१११	पर्वतीयोगः	११३	पौराणिकयोगः	११५
दीर्घयोगः	११३	तमाकारीयोगः	१११	प्रेम्यायोगः	११३	पाठारुयोगः	११५
दीर्घयोगः	११४	तमसायोगः	१११	प्रेमायोगः	११३	पुनरपिपात्तस्ययोगः	११५
दीर्घयोगः	११५	तानसंस्कृतयोगः	११२	पावनयोगः	११३	पल्लवयोगः	११५
दीर्घयोगः	११६	तारायोगः	११२	पुनरपिपावनयोगः	११४	पल्लवस्तुतियोगः	११५
दीर्घयोगः	११७	टाटकयोगः	११२	पाटकयोगः	११४	वैजदृष्टकयोगः	११५
दीर्घयोगः	११८	तानीसयोगः	११२	पार्श्वयोगः	११४	ब्रह्मयोगः	११५
दीर्घयोगः	११९	तेजस्वीयोगः	११२	पिप्पलीयोगः	११४	वेतालयोगः	११५
दीर्घयोगः	१२०	विस्त्रियोगः	११२	पवनात्मजयोगः	११४		
दीर्घयोगः	१२१	सोतायागः	११२	पाखंडकयोगः	११४		
दीर्घयोगः	१२२	सोपकयोगः	११२	पञ्चत्वयोगः	११४		
दीर्घयोगः	१२३	विष्णुगीयोगः	११२				

१ स्कारादि शब्दानां पञ्चानुक्रमे पाठो ग्रन्थ
योग क्रियास्वानुसारेण । रुच क्वयोर मेदा ज्ञेयः ।

विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।
बोधकयोग०	११६	वासुदेवयोग०	११८	भाग्ययोग०	१२१
वाक्ययोग०	"	वीराख्ययोग०	११९	मन्मथयोग०	"
ब्रह्मदंडीयोग०	"	वारणयोग०	"	मातुलीयोग०	"
बाराहयोग०	"	वारुयोग०	"	मधुलिङ्गयोग०	"
वसनयोग०	"	बद्रिकयोग०	"	माधवयोग०	"
वसुयोग०	११७	वल्लभयोग०	"	मधुहायोग०	"
विधाधारयोग०	"	वांघवयोग०	"	मौक्तिकयोग०	"
द्वितीयविधाधारयोग०	"	विश्वकिरातयोग०	"	मोदसंज्ञकयोग०	१२२
वाणिज्ययोग०	"	वारस्पत्यजयोग०	"	मकरीयोग०	"
वणसंज्ञकयोग०	"	भवानीयोग०	१२०	मूलयोग०	"
वधयोग०	"	भागवयोग०	"	मंजरीयोग०	"
बोधकयोग०	"	भावीयोग०	"	मञ्जसारयोग०	"
वैष्णवयोग०	११८	भामसेनियोग०	"	माणिक्ययोग०	"
वर्षवर्षिकायोग०	"	भगोद्वितीययोग०	"	मेघयोग०	"
बाल्ययोग०	"	भारतयोग०	१२१	मोदनयोग०	"
वस्त्राधिक्ययोग०	"	भरतयोग०	"	मुत्सुल्ययोग०	"
द्वितीयवस्त्राधिक्ययोग०	"	भवनानिबन्धयोग०	"	मातृगणयोग०	"

द्वितीयमातृगणयोग०	१२३
मुञ्जलयोग०	"
मासयोग०	"
मृत्युयोग०	"
मुरहायोग०	"
मोक्षयोग०	"
माधव्ययोग०	१२४
मालिनीयोग०	"
मंडलीयोग०	"
मुसुरीयोग०	"
मांजरीयोग०	"
मन्तरीटकयोग०	"
द्वितीयमन्तरीटकयोग०	"
मालकीयोग०	१२५
मोदकीयोग०	"
मोरभंजयोग०	"
मोरकयोग०	"

विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।
माङ्गल्ययोगः	१२५	माङ्गल्ययोगः	१२८	रतुल्लसकयोगः	१२९	रावर्तयोगः	१३२
मन्दनयोगः	"	मुगलयोगः	"	रोमयोगः	"	रामेश्वरयोगः	"
मालकीयोगः	१२६	मानन्दयोगः	"	रोमाबल्लियोगः	१३०	राहुयोगः	"
मल्लसङ्कयोगः	"	मर्दुयोगः	"	रोशनयोगः	"	रात्रियोगः	"
मकरध्वजयोगः	"	मोजिष्ठयोगः	"	रत्यायोगः	"	राजियोगः	"
महानयोगः	"	इति श्री० पर्वगयोगफलकयन्त नामाष्टमं प्रकरणम् ।		रोपणयोगः	"	राजोबयोगः	"
मोक्षयोगः	"			रोस्वायोगः	"	रंकयोगः	"
वज्राटयोगः	"			रोमाबलीयोगः	१२८	रागयोगः	१३३
बोधयोगः	"			राज्ञीयोगः	"	कीकटयोगः	"
बोधकयोगः	१२७	यवर्गकयोगः	"	राजयोगः	"	रोगजयोगः	"
फलाशनयोगः	"	यलवालाद्रियोगः	"	राजतीत्योगः	"	रजकयोगः	"
फल्गुयोगः	"	यजमोदयोगः	"	राजनीतियोगः	"	रोचनयोगः	"
फेफारीयोगः	"	राजयोगः	१२९	रमायोगः	"	रणवर्द्धनयोगः	"
मारद्वजीयोगः	"	रत्नाप्रयोगः	"	राजेन्द्रयोगः	"	लक्ष्मीयोगः	१३४
मोगीयोगः	"	राजीवयोगः	"	रघुदायोगः	"	लोष्ठयोगः	"
भोगकयोगः	"	रामयोगः	"	रामायोगः	"	लीलकयोगः	"
भट्टलयोगः	"	राघवयोगः	"	राकायोगः	"		
	"	राटकयोगः	"				
	"	राडयोगः	"				

[illegible]

विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।
सौरस्ययोग०	१५२	हुतास्ययोग०	१५४	सुरपोषकयोग०	१५६	सहसारुडयोग०	१५७
सूडयोग०	१५३	हिसकयोग०	१५५	सचीपयोग०	१५७	संस्कृतयोग०	१५८
सुरसेनयोग०	"	शिवप्रसंसकयोग०	"	सौख्ययोग०	"	सोमनाथयोग०	"
समायोग०	"	होतायोग०	१५५	संक्षरयोग०	"	सारावलीयोग०	"
सांक्षित्ययोग०	"	हर्म्याख्ययोग०	"	सरसयोग०	"	सुतकयोग०	"
सुरपूजकयोग०	"	हार्दिक्ययोग०	"	साधकयोग०	१५७	सोमयाजियोग०	"
हुताशनयोग०	"	संशययोग०	"	सेकरयोग०	"	संगयोगस्वांग०	"
हनुमानयोग०	"	हरातियोग०	"	सख्ययोग०	"	सेगावलीनयोग०	"
होत्रीयोग०	१५४	शौरिकयोग०	"	सेवयायोग०	"	शैरीयोग०	"
दीर्घापीयोग०	"	शोनमद्रयोग०	"	शैवीयोग०	"	सोमनीयोग०	"
हिंदुमाख्ययोग०	"	साराख्ययोग०	"	साधनीयोग०	"	शरणगतीयोग०	"
						साधनयोग०	"

॥ इति श्रीभृगुसंहितायोगवल्यनुक्रमणिका समाप्ता ॥

॥ प्रणम्य कैशवंशं मुंद्गान् गणनायकम् ॥ पूर्वोक्तिमनसा स्थाय कियते योगसागरः ॥ १ ॥ त्रिशद्वर्षसहस्राणि सुप्त
यम् ॥ जेता युगेनैव वै योगसागरसंभवः ॥ २ ॥ भृगुरुवाच ॥ युगे वेदाकृतिः संख्या जन्मतः प्रश्नतोपि वा ॥ ग्रहयोगप्रमाणं न ज्ञाय
मर्कट ॥ ३ ॥ अथ माध्यायस्येतुपंचाशद्योगकाः क्रमात् ॥ तेषु खेटप्रमाणेन ज्ञातव्यः पुण्यसंग्रहः ॥ ४ ॥ अथ योगनामानि ॥ ॥ मनो
दो वेभवः सौम्यो यातुधान्यश्च भीष्मकः ॥ जीमूतो विजयाऽऽनन्दौ पिंगलो विफलः समः ॥ ५ ॥ महोदधिः पिशाचश्च दामिनी च कदामिनी ॥
गर्गभवः श्रीसुखः कुरंगश्चाऽद्रुतसागरः ॥ ६ ॥ ऊर्ध्वोद्धृतो निपातश्च विलासः शक्रमाहिषौ ॥ देवद्वराजश्च लाभश्चास्करास्तश्च विश्रुतः ॥ ७ ॥
सुव्रास्तोदारुणश्चन्द्रश्चतुःसागरसागरी ॥ ब्रावहारिपुघातश्च चन्द्रो वज्रो जगत्पतिः ॥ ८ ॥ वेनाशिकः कलापश्च मानसोऽनुभवः शुभः ॥ वैजितो
दुष्टश्च न्यम्बनं दजीवावितक्रमात् ॥ ९ ॥ यस्याऽऽदौ यादृशं कर्म प्रहतिश्चैव यादृशी ॥ तस्य तादृशं रेव भद्राऽभद्रफलस्थितिः ॥ १० ॥ सौदि
स्तुंगेयतुर्ये भवति कुजयुतो मेघसंस्थश्च भानुः शुक्रोजीवो बुधो वा भवति यद्युतो राजमान्यो धनाढ्यः ॥ स्थूलो दाता धनाढ्यो वरकनकयुतो
भूरित्नादिपूणोऽभ्रपालेयाति सायं बहु सुतभृतैर्कैर्दोषमायुर्मनोज्ञः ॥ ११ ॥ हरिर्हंकृतं पूर्वर्तितेन तद्योगसंभवः ॥ येनाऽस्मिन् सुखमाप्नोति
वनाढ्यो राजपूजितः ॥ १२ ॥ पुत्रपौत्रादियुक्तश्च जायते नात्र संशयः ॥ वृद्धकाले महादुःखं पुत्रपौत्रादितोऽयुवम् ॥ १३ ॥ न कृतं च
हरिर्गोहपुरातेनापि दुःखितः ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ १४ ॥ भृगुरुवाच ॥ शम्भेः सप्ताक्षरं
मन्त्रं यैममन्त्रं षडक्षरम् ॥ प्रत्येकं द्विसहस्रं तु जस्त्वादेयं धनं ततः ॥ १५ ॥ रजतं सप्तषट्च हाटकं च तथैव च ॥ त्रिशत्यलंताप्रपात्रं घृतेन
परिपुरितम् ॥ वृषभं वस्त्रगोघूमौ प्रदद्याद्ब्राह्मणाय च ॥ १६ ॥ देशं स्वभूमिदानं च कारयेच्छुद्धयान्वितः ॥ एतद्दानोपचारेण नीरोगी च सुखी

भवेत् ॥ १७ ॥ सप्तजन्मविमादानैरेतदोगाहरिद्रता ॥ कविनाचकृतः प्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ १८ ॥ इति मनोह्रयोगफलम् ॥ १ ॥ क्रूरक्षेत्र्य-
 दाजीवः सुतेशः क्रूरसंमतः ॥ कर्मेशोनाविलम्बेशः क्रूरः क्रूरहेयदा ॥ १९ ॥ भौमाकिवीक्षितोऽधीशस्तदायोगोद्विभेभः ॥ पूर्वतिथेकृतासेवा
 ऋषीणांच पुनः पुनः ॥ २० ॥ तेनसौख्यं भवेत्तस्यधनाढ्योराजपूजितः ॥ गौरश्चपलोकतागुणीचमृदुवाक्सुधीः ॥ २१ ॥ बहुस्थानेषुदा-
 ताचमित्रशत्रुसमोभवेत् ॥ संतानोनभवेत्तस्यजातोपिचनजीवति ॥ २२ ॥ सतीकलंकमाऽऽदायब्रह्मशापनिराहतः ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यं
 कस्यपूजाचर्किकिदानंचकिमौषधम् ॥ २३ ॥ भृगुरुवाच ॥ रीतिपात्रं पलान्यंचतन्मध्येतत्रमंडले ॥ सतीरूपंचकर्तव्यंतदत्रेकारयेज्जपम् ॥ २४ ॥
 अयुतंपद्मनाभस्यमंत्रं बीजाक्षरं जपेत् ॥ पुरोपरितनंकार्यपूवोक्तविधिनासह ॥ २५ ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यं नवषट्चहाटकम् ॥ रजतंभानुषट्
 चदिव्यं वस्त्रं वस्त्रियैः ॥ २६ ॥ एतदुक्तं मया पुत्रजपांतेतुविनिर्दिशेत् ॥ ऋत्वंतेस्त्रीषुदातव्यमर्घ्यं सूर्यायदापयेत् ॥ २७ ॥ सवत्सानंगवांपञ्चऋतौ
 स्त्रीभ्यः प्रदापयेत् ॥ भौमेनक्तंचकर्तव्यंतदेवकथ्यतेध्रुवम् ॥ २८ ॥ भौमयंत्रंतुपाशंचधारयेद्विधिनासह ॥ एतद्दानोपचारेणप्राप्यतेसंत-
 तिर्ध्रुवम् ॥ २९ ॥ मृतवत्सत्त्वदोषघ्नंचिरंजीवीसुबालकः ॥ तस्मादानंप्रकर्तव्यंपूजायंत्रंचतत्त्वतः ॥ ३० ॥ श्रुत्वात्वनुसवंकार्यं विलंबं नैवकार-
 पेत् ॥ कविनाचकृतः प्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ ३१ ॥ इतिविभवयोगफलम् ॥ २ ॥ लम्बेषष्टाष्टमेचंद्रः क्रूरयुक्तोथवीक्षितः ॥ क्रूरक्षेत्र्यचजीवक्षीसो-
 म्याः केंद्रत्रिकोणमाः ॥ ३२ ॥ सौम्ययोगेकृतः पूर्वमातुलान्याश्चसंगमः ॥ तेनपापानुसारेणशुक्रकुक्षीप्रजायते ॥ ३३ ॥ नक्तोद्योदीर्घरोगीवा-
 ऋकरीनश्चजायते ॥ अस्पदाताभवेत्कोधीयुबस्त्रीमित्रदुःखदः ॥ ३४ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचर्किकिदानंचकिमौषधम् ॥ भृगु-

वाच ॥ कांस्यपात्रेपलारुद्राःपंचकोणंतुमंडलम् ॥ ३६ ॥ स्त्रीरूपंचप्रकर्तव्यंतन्मध्येचंदनाक्षतान् ॥ तदग्रेचजपंकुर्यादुद्ग्रमंत्रनवाक्षरम् ३६ ॥
 पंचसाहस्रमानेनंपूर्वोक्तविधिनसह ॥ हाटकंचततोप्यष्टपङ्क्तारंचशोभनम् ॥ ३७ ॥ माषाक्तंचगुडतैलंगाश्ववृषभसंयुताः ॥ एतदावंप्रक-
 र्तव्यंजयःकार्योन्नंशयः ॥ ३८ ॥ तत्तस्तुश्रीफलंभव्यंमायामंत्रेणमंत्रयेत् ॥ ऋतौत्रिवारंदातव्यंभोजनंपायसंप्रुतम् ॥ ३९ ॥ एतदानो-
 पचारेणपुत्रोभवतिनान्यथा ॥ चिरंजीवीभवेत्सूनुर्दानकर्मप्रसादतः ॥ ४० ॥ शुक्रउवाच ॥ केनपुण्येनहेतोर्वीरोगहीनः प्रजायते ॥
 ॥ भृगुरुवाच ॥ पूर्वोक्तपुण्यंकृत्वातुकृष्णकंबलसंयुतम् ॥ ४१ ॥ चत्वारिंशत्पललोहपात्रं तैलेनसंभृतम् ॥ महाएकाद्विंशद्वचसद्विप्रायतु-
 दापयेत् ॥ ४२ ॥ मृत्युंजयंमहामंत्रंविधिनसहलेखयेत् ॥ धारयित्वातुशीर्षवैकारयेद्विजपूजनम् ॥ ४३ ॥ सोमवारैकभक्तंचकर्तव्यंच
 विशेषतः ॥ तत्तद्दानोपचारेणरोगहीनःप्रजायते ॥ ४४ ॥ भौमेनक्तंचकर्तव्यंपुत्रार्थेविधिसंयुतम् ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृशुणापरिभाषि-
 तः ॥ ४५ ॥ इतिसौम्ययोगफलम् ॥ ३ ॥ धर्मद्वारिपुक्षेत्रेकर्मपापाःपरंथवा ॥ छिद्रेवामवनेपापाःऋरेर्धसुतंगृहम् ॥ ४६ ॥ यातु-
 धान्ये सदादोषःपूर्वगोत्रवधःकृतः ॥ तेनपापानुसारेणसुतहीनःप्रजायते ॥ ४७ ॥ अथवाजायतेकुष्ठरीराजरोगीतिथाभवेत् ॥ कृपणोदुष्ट-
 वित्तमकृतमोनिर्गुणःखलः ॥ ४८ ॥ गर्भोत्पत्तौभवेत्कष्टस्त्रियोऽपिपुरुषस्यच ॥ गर्भस्त्रावोभवेत्तस्यजातोवापिनजीवति ॥ ४९ ॥
 पापात्मादुष्टकर्माचएतच्चिह्नयुतो नरः ॥ ब्रह्महत्यादिपापानिचकारासौचगोत्रहा ॥ ५० ॥ सुरामंसाशनोद्वेषीरैर्वनरकंययी ॥
 क्षेत्रेसृक्ष्णानंगोदानंकृतंतेनकुलोद्भव ॥ ५१ ॥ आमिदमध्यावसानेनतुसौख्यंसमदचित्ता ॥ ॥ किंजाप्यंकस्यपूजा
 चकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ५२ ॥ ॥ भृगुरुवाच ॥ ५३ ॥ रीतिपात्रंतथाकांस्यंचतुर्दशपलैःकृतम् ॥ ५३ ॥ गोत्ररूपंचतन्मध्ये

चंदनेनचकारयेत् ॥ तदग्रेकारयेन्नाप्यमघोरं बीजसंयुतम् ॥ ५४ ॥ सहस्रंकारयेत्पश्चात्सुपुण्यदिवसे शुभे ॥ हाटकं दशष्टचरजतं
 द्विगुणं तथा ॥ ५५ ॥ गांवाश्वंवापिसंयत्नाद्वाह्मणेभ्यः प्रदापयेत् ॥ पूर्णपात्रं धृतैः पूर्णब्राह्मणेभ्यः प्रदापयेत् ॥ ५६ ॥ ॥ शुक्रउवाच ॥ ॥
 पूर्वशक्त्यर्पदानास्तितदा किं क्रियते प्रभो ॥ ॥ भृगुरुवाच ॥ तद्वर्द्धपुण्यतः कार्यदानं दद्यात्स्वशक्तिः ॥ ५७ ॥ गर्भपाते श्रुतौ वापि
 पुण्यकुर्व्यं चित्ततः ॥ तदा पुत्रधनं सम्यक् प्राप्य तेनात्र संशयः ॥ ५८ ॥ दानां ते श्रीफलं भव्यं मायामंत्रेण मंत्रितम् ॥ अर्चयेद्भौमवारं तु कार्यन
 कं हि भोजनम् ॥ ५९ ॥ श्रुत्वानकुरुते पुण्यं तदंते दुःखमाप्नुयात् ॥ राजरोगो महाचिंता पुत्रैरपि धनैरपि ॥ ६० ॥ कविना चकृतः प्रश्नो
 भृगुणा परिभाषितः ॥ ६१ ॥ इति यातुधान्ययोगफलम् ॥ ४ ॥ तुर्यं शोवाष्टलं शः क्रूरो वाक्क्रूरसंयुतः ॥ सूर्यषष्ठाष्टमेऽरिष्टे क्रूरक्षेत्रे च पाप
 गाः ॥ ६२ ॥ केंद्रे त्रिकोणे उच्चैश्चास्वगृहस्थो गुरुर्यदा ॥ भीष्मके सुखसंपत्तिर्जायते नात्र संशयः ॥ ६३ ॥ पूर्वतीर्थं कृतासेवा ऋषीणां च पुनः
 पुनः ॥ देवार्चनं द्विजेभक्तिः कृता तेनात्र जन्मनि ॥ ६४ ॥ सुखी सुकर्मकृच्चैव धर्मिष्ठो बहुपुत्रवान् ॥ बहुस्त्रीभिः समं भोगी बुद्धिमान्श्च विचक्षणः
 ॥ ६५ ॥ मनः स्वस्थो भवेद्दाता धनाढ्यो धनिनां पतिः ॥ त्रिशद्वर्षे गते नूनं महासौख्यं प्रजायते ॥ ६६ ॥ राजा वाराजमान्यो वा कुबेरं स
 मो भवेत् ॥ चत्वारिंशद्गते वर्षे ततः पीडा प्रजायते ॥ ६७ ॥ रक्तवातोद्भवा पीडाराजयोगः प्रवर्तते ॥ कासश्वासादिरोगाणां जायते च सुदुर्मुहः
 ॥ ६८ ॥ क्षणे कष्टं क्षणे सौख्यं क्षीणे गौ जायते नरः ॥ ॥ शुक्रउवाच ॥ ॥ केन कर्म विपाकेन एष रोगी प्रजायते ॥ ६९ ॥
 शुक्रउवाच ॥ ॥ पूर्वगोत्रवचं कृत्वा साध्वी च स्त्री कलंकिता ॥ इह जन्मनि तैः पापैराज रोगी भवेन्नरः ॥ ७० ॥ ॥ शुक्रउवाच ॥ ॥ किंज
 नस्य प्रजा च किं दानं च किं भौषधम् ॥ ॥ भृगुरुवाच ॥ ॥ यंत्रं श्रीपद्मनाभस्य भृजं पत्रे च लेखयेत् ॥ ७१ ॥ यत्तद्वत्संयुक्तं च पुण्ये

पश्ययेत् ॥ चर्वापहृंहरिर्गुणं तदुल्लेः संपुटीकृतम् ॥ ७२ ॥ तस्योपरिसमासीनमयुतं कारयेज्जपम् ॥ पद्मनाभस्य बीजस्य कारयेद्विचित्रं
 ॥ ७३ ॥ पट्टवस्त्रं परीधाय पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ततोदानं प्रकर्तव्यं पदपोडशहाटकम् ॥ ७४ ॥ रजतं द्विषुर्द्वयं वस्त्राण्यहोरात्रं
 ॥ साम्रपात्राण्येकैकं वर्षं प्रमितानि नृतेन च ॥ पूरयित्वा च त्वारिब्राह्मणेभ्यः प्रदापयेत् ॥ ७५ ॥ ततः प्रदद्यात्पूपाग्रं गोधूमाण्डुलेभ्युत्तमं ॥
 ॥ पाषाणसंयुतातकं वर्षं विंशतिर्विशति ॥ ७६ ॥ एतद्दानं तु कृत्वा च दक्षिणां च प्रदापयेत् ॥ एवं च विधिवद्दानं कारयेच्छूद्रयान् नितः ॥ ७७ ॥
 नश्यंति व्याधयः सर्वे पूर्वपापं च नश्यति ॥ पद्मनाभस्य योमंत्रं बाहौ शिरसि धारयेत् ॥ ७८ ॥ एतद्दानेषु चीर्णेणुपीडासु क्तो नरो भवेत् ॥
 कविना च कृतः प्रश्नो भृशुणा परिभाषितः ॥ ७९ ॥ इति भीष्मकयोगफलम् ॥ ५ ॥ व्ययेवाचाष्टमेच्छराः क्षेत्रेशोद्वादेशयेत् ॥ कर्म
 सीम्याधेनेच्छराजिम्भृते च सुखं भवेत् ॥ ८० ॥ पूर्वगंगा तटे चैव रुद्रसेवा कृता बह्वु ॥ इह जन्मनि तेनाऽसौ पित्ताधिक्यो भवेन्नरः ॥ ८१ ॥ दाता चैव च
 मोक्ता च राजमान्यो गुणाधिकः ॥ परोपकारी धर्मात्मा कीर्तिमान् धनवांस्तथा ॥ ८२ ॥ षोडशाब्दे तथा विशेऽसौ ख्यमात्मबले भवेत् ॥ गजवा
 जिधनेर्गुणैः कोराजा वाराजमंत्रिकः ॥ ८३ ॥ रुद्रसेवानुसारेण एव भूतो भवेन्नरः ॥ तपस्वीर्निर्दितः पूर्वतस्माद्धीनं फलं भवेत् ॥ ८४ ॥ चिंता च
 जायते तस्य सौख्यं चाल्पधनात्मजाः ॥ सुमुखोऽपि ह्युदासीनस्त्वक्स्माज्जायते भुवम् ॥ ८५ ॥ षड्विंशद्वाऽपि च त्वारिंशद्द्वयं दीर्घं वैकुण्ठा ॥
 उदरे वा करे पादे जायते नात्र संशयः ॥ ८६ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृशुखा च ॥ रीतिं वाताग्र
 पात्रं च स्मृतुं देशपलोद्भवम् ॥ ८७ ॥ कृत्वा तस्मिन् प्रकर्तव्यं च नन्दनाम्न वमंडलम् ॥ तपस्वि रूपं तन्मध्ये कृत्वा पूजां च कारयेत् ॥ ८८ ॥ उर्णा
 पट्टं च वस्त्रं तदुदरादश कारयेत् ॥ तस्योपरिसमासीनो रुद्रमंत्रं न वत्रिकम् ॥ ८९ ॥ द्विसहस्रं च रेज्जप्यंततः पुण्यं समाचरेत् ॥ भद्राग्रहाटकाः सह

तिलान्नस्यापिसप्तच ॥ ९० ॥ मुहुर्गोधूममाषान्नतंडुलैर्तैलसंयुतम् ॥ प्रस्थद्वयंप्रदातव्यमुद्रामष्टोत्तरंशतम् ॥ ९१ ॥ एतदानानुसारेण
चित्ताकष्टं विनश्यति ॥ दानाभावे महाकष्टं पुत्रैरपि नैरपि ॥ ९२ ॥ कविना चकृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ९३ ॥ इति जीमूतयोग
फलम् ॥ ६ ॥ संतानेशोरिपुक्षेत्रे षष्ठाष्टादशेऽपरे ॥ सुतेशः क्रूरसंयुक्तोऽथवा क्रूरेण वीक्षितः ॥ ९४ ॥ पूर्वसर्गर्भाहारिणी मारिता मृगसंयुता ॥
एतद्विजययोगेन रक्षिता हरिणी सुता ॥ ९५ ॥ न भवंति सुतास्तस्य जाता जीयंति नैव च ॥ कन्याद्वयंत्रयं वापि जायते नात्र संशयः ॥ ९६ ॥
आदौ पुत्री ततः पुत्रस्ततः पुत्री प्रजायते ॥ शेषे गर्भे भवेत्तस्या गर्भस्त्रावो न संशयः ॥ ९७ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौ
षधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ रीतिं वाताम्रपात्रं च पलं चैव चतुर्दशम् ॥ ९८ ॥ तन्मध्ये चंदनैः कार्यं पद्ममष्टदलं तथा ॥ तदंतः कारयेज्जाप्यं पद्मनाभस्य बीज
कम् ॥ ९९ ॥ द्वे सहस्रे कृतायामो भक्तिश्च द्वादशमन्वितः ॥ ततो दानं च कर्त्तव्यं षड्भाषोऽष्टादशकम् ॥ १०० ॥ श्वेतं वाप्यथ वानीलं भव्याश्वचमनोह
रम् ॥ मासादिवर्षपर्यन्तं मध्वस्याशनसंयुतम् ॥ १०१ ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तं रूप्यं षट्च दापयेत् ॥ ऊर्णापट्टमथान्नं च तैलं गोधूमं तंडुलम् ॥ १०२ ॥
प्रस्थद्वयंप्रदातव्यं ताम्रपात्रे घृतैर्भूतम् ॥ ततो गोसारकं यंत्रं कारयेद्विधिसंयुतम् ॥ १०३ ॥ स्त्रीकंठे धारयेन्नित्यं भक्त्या तुरविवासरे ॥ एतद्वा
नोपचारेण चिरं तिष्ठति संततिः ॥ १०४ ॥ गर्भकाले तु कर्त्तव्यं दानं विप्राय ततः ॥ दानाभावे भवेद्विज्ञाता पुत्रैरपि नैरपि ॥ १०५ ॥ दानतः
प्राप्यते पुत्रो बुद्धिमान् श्वसमृद्धिमान् ॥ कविना चकृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १०६ ॥ इति विजययोगफलम् ॥ ७ ॥ कर्मेशः क्रूरसंयुक्तः
क्रूरक्षेत्रेऽथवा परे ॥ तृतीयेष्टेरिपो वापि आनन्दो योग उच्यते ॥ १०७ ॥ पूर्वक्षेत्रशतं कृत्वा गोशतं च समर्पितम् ॥ तेन पुण्यप्रभावेण महाराजो
भविष्यति ॥ १०८ ॥ धीमानथो विशालाक्षो बहुधा न्ययुतो भवेत् ॥ गौरश्च पलेव क्ता दातादर्शी छलोत्कटः ॥ १०९ ॥ अकस्मात्सुभवे

त्कोधीपुनः शीघ्रोपशांतिमान् ॥ पंचषष्टाब्दतः सौख्यराजमन्योरेणयः ॥ ११० ॥ धनं कीर्तिर्भवेत्तस्य बहुभृत्यादिसंवृतः ॥ अष्टादशे तु विशे
 वामहाकीर्तिर्धनंतथा ॥ १११ ॥ दिने दिने महासौख्यं वर्द्धते नात्र संशयः ॥ पूर्वसतीकलं काद्रावांलं हत्या प्रभावतः ॥ ११२ ॥ राज
 रोगो भवेत्तस्य दुःखं संतानतो ध्रुवम् ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ११३ ॥ भृगुरुवाच ॥ न वारमंडल
 स्यात्प्रेषद्वानाभत्रिबीजकम् ॥ द्विसहस्रं जपेज्जाप्यंततः पुण्यं समाचरेत् ॥ ११४ ॥ सप्तविंशति तारं च षड्विंशति च हाटकम् ॥ तत्र पात्रं
 पलत्रिंशद्भूतेन परिपूरितम् ॥ ११५ ॥ पंचाशत्करवस्त्रं च गंगां च सद्भस्त्रं संयुताम् ॥ सप्तात्रं प्रस्थं च विप्रे दानं समाचरेत् ॥ ११६ ॥
 त्रिपुरारेस्ततो मन्त्रैर्गोघृतं मंत्रयेत्सुधीः ॥ ऋत्वंते त्रिदिनं दद्यादाचार्याय सुवर्णकम् ॥ ११७ ॥ एतद्दानोपचारेण संतानं प्राप्यते ध्रुवम् ॥
 सुंदरं त्रिपुरायं त्रंकां स्य पात्रे च लेखयेत् ॥ ११८ ॥ तन्मंत्रं क्षालयेद्भ्रौर्जपं कृत्वा विशेषतः ॥ एतद्दानोपचारेण रोगहीनो भवेत्पुमान् ॥ ११९ ॥
 अचिरेणैव कालेन पुत्रलाभादितः सुखम् ॥ दानाभावे महार्चिता पुत्रैरपि धनैरपि ॥ १२० ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १२१ ॥
 इत्यानंदयोगफलम् ॥ ८ ॥ सौम्यालग्नघने कर्मैकूराद्यूने सुतेयदा ॥ नीचोच्चे वाधने लग्नयोगोऽपि गलो भवेत् ॥ १२२ ॥ तपस्वी
 निर्दितः पूर्वसाध्वी स्त्रीच कलंकिता ॥ पात्रे दानं तु कृत्वा वैपश्चात्तापः कृतः पुरा ॥ १२३ ॥ प्राप्यते च धनं धान्यक्षणे वृद्धिः क्षणे क्षयः ॥ वा
 ल्मेऽनुभवे दुःखं पिप्ताधिक्यं च जायते ॥ १२४ ॥ तस्य दुःखं सुतात्स्नीतः प्रभवन्नसुखं क्वचित् ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा
 ॥ १२५ ॥ भृगुरुवाच ॥ शनैस्त्रीणि शिखेः पंचसहस्रं जपमाचरेत् ॥ रीतिपात्रं पलं त्रिंशच्च दनेन वमंडलम् ॥ १२६ ॥
 कर्णापट्टं हरिद्वर्णं च तुर्विंशत्पुटीकृतम् ॥ तस्योपरि समासीनः पूर्वोक्तं जपमाचरेत् ॥ १२७ ॥ जपात्ते च कृतं पुण्यं षट्पञ्चादश हाटकम् ॥

रजतं द्विगुणं देयं शय्याभ्याविचित्रिता ॥ १२८ ॥ सप्तान्नं प्रस्थं प्रस्थं च वस्त्रं हस्तांश्च तुर्दश ॥ पंचरत्नसमायुक्तं दद्याच्चैव न संशयः ॥
 ॥ १२९ ॥ एतद्दानं प्रकर्त्तव्यं यदहः श्रूयते ध्रुवम् ॥ एतद्दानं प्रभावेण सर्वसिद्धिर्न संशयः ॥ १३० ॥ त्रिजन्मनि महादुःखं दाना
 भावे पुनः पुनः ॥ जपाभावे महत्कष्टं प्राणैरपि धनैरपि ॥ १३१ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १३२ ॥ इति पिगलयो
 गफलम् ॥ ९ ॥ सुतपेशनुक्षेत्रे च दुष्टे कुरेऽथ वापि च ॥ शत्रुक्षेत्रे यदा जीवः संततिं त्रियते ध्रुवम् ॥ १३३ ॥ इत्येवं विफलो योगो भवत्येव
 न संशयः ॥ स्थाप्या हरणयोगेन ब्राह्मणस्य च पूर्वतः ॥ १३४ ॥ तेन पापेन वै पुत्रसंतानोपहतो भवेत् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च
 किं दानं च किमौषधम् ॥ १३५ ॥ भृगुरुवाच ॥ रीतिपात्रेन वै पुत्रकारयेन्न वमंडलम् ॥ विप्रमूर्तिं च तन्मध्ये कारयेच्चंदनेन च ॥ १३६ ॥
 रत्नं बरंपरीधाय द्विसहस्रं जपं चरेत् ॥ पद्मनाभं त्रिबीजेन जपं कुर्यान्न संशयः ॥ १३७ ॥ ततः स्थापनिका देयानवषट्पंचहाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं
 देयं मुक्ताफलं च तुर्दश ॥ १३८ ॥ सप्तान्नं प्रस्थं प्रस्थं च शुद्धं नैव घृतेन च ॥ स्त्रीपुंसयोर्वस्त्रयुग्मं दद्याद्ब्राह्मण एव च ॥ १३९ ॥ ततस्तु श्रीफलं
 भव्यं मायामंत्रेण संनयेत् ॥ ऋत्वं ते स्त्रीषु दातव्यं भौमेन तं च कारयेत् ॥ १४० ॥ ततो गोदानं कंयत्नात्पूर्वोक्तविधिना चरेत् ॥ एतद्दानोपचारे
 ण ध्रुवं जीवति संततिः ॥ १४१ ॥ एतद्दानं विना कृत्वा पुत्रसौख्यं न जायते ॥ पुत्रीसौख्यं तथा चैव जायते न च कस्यचित् ॥ १४२ ॥ शुभयोगा
 निसर्वाण्यदाने तु विफलं भवेत् ॥ यदानं कुरुते दानं तदंते निद्वनो भवेत् ॥ १४३ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १४४ ॥ इति
 विफलयोगफलम् ॥ १० ॥ मूर्त्तौ सिते नीचधनेऽर्कजीवसौम्या किं शुक्रारिव्यये च पापाः ॥ सौम्यास्त्रिकोणे यद्विजन्मकाले महोदधिश्च क्रधरो
 मयः स्यात् ॥ १४५ ॥ इति महोदधियोगफलम् ॥ ११ ॥ रविक्षेत्रे गते जीवे जीवक्षेत्रे रविर्बुधः ॥ पंचमेरादु चंद्रो द्वावष्टौ गुरुण्यदा ॥ १४६ ॥

तद्रूपेणाचिकोयोगोभविष्यतिनसंशयः ॥ पूर्वतुभगिनीपुत्रोघातितस्तेनपापिना ॥ १४७ ॥ तेनयोगप्रभावेणसंतानोऽस्त्यनविद्यते ॥
 शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ १४८ ॥ भृगुरुवाच ॥ राह्वर्कजीविकेतृनांसतपंचनवत्रिकम् ॥ बीज
 मंत्रविशेषेणमंत्रपंचशतंजपेत् ॥ १४९ ॥ पश्चाद्द्वानंचकर्तव्यंषट्पट्टोडशहाटकम् ॥ सप्तान्नप्रस्थप्रस्थंचरथंवृषभसंयुतम् ॥ १५० ॥
 रजतंद्विगुणंवस्त्रंकरमष्टोत्तरंशतम् ॥ ताम्रपात्रपल्लंस्त्रिशदधूतेनपरिपूरयेत् ॥ १५१ ॥ भव्याश्चंवावृषभव्यंजापकायप्रदापयेत् ॥ दत्त्वादा
 नंद्विजेभ्यस्तुभागिनेयंप्रपूजयेत् ॥ १५२ ॥ पाद्यार्घ्यंदापयेन्नित्यंमासमेकंनसंशयः ॥ तत्करादक्षतंग्राह्यंपादप्रक्षालनंपिबेत् ॥ १५३ ॥
 पूर्वमेतत्प्रकर्तव्यंपश्चादौषधमाचरेत् ॥ ततश्चैवद्विजस्त्रीभ्योदत्त्वाप्रसवसाहितीम् ॥ १५४ ॥ ऋत्वंतेस्त्रीषुदातव्यमौषधंप्राप्नुयात्सुतम् ॥
 एतदानोपचारेणसंततिःप्राप्यतेध्रुवम् ॥ १५५ ॥ सप्तजन्मनिदारिद्र्यदानाभावेननिश्चितम् ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥
 ॥ १५६ ॥ इतिपैशाचयोगफलम् ॥ १२ ॥ सुक्वेशोपिरिपुक्षेत्रेव्ययेतुयेषडष्टके ॥ सुक्वेशःऋरसंयुक्तःसौम्याःकेंद्रत्रिकोणगाः ॥
 ॥ १५७ ॥ अखिलग्रहानुमानेनदामिनीयोगसंभवः ॥ मित्रद्रोहःकृतःपूर्वतेनेहनरजन्मनि ॥ १५८ ॥ धनहीनोऽथवारोगीसुख
 मध्येष्युदासति ॥ अथवासंततेश्चिताजायतेनात्रसंशयः ॥ १५९ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजावार्किंदानंचकिमौषधम् ॥
 भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रपलान्पंचतन्मध्येनवमंडलम् ॥ १६० ॥ चंदनेनचकर्तव्यंतदग्रेकारयेज्जपम् ॥ पंचबीजंनृसिंहस्यसमस्तंतुद्रयंजयेत् ॥
 ॥ १६१ ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यंनवषट्कंचहाटकम् ॥ तस्यसेवाप्रकर्तव्यातस्यपूजाविशेषतः ॥ १६२ ॥ चंदनेर्धूपदीपैश्चगुडनैवेद्यकैस्तथा ॥
 रजतंद्विगुणंवस्त्रंपंचाशत्करसंज्ञकम् ॥ १६३ ॥ सवत्सांगंप्रदद्यात्तुश्रद्धायुक्तश्चमानवः ॥ ततश्चपद्मनाभस्ययंत्रपाश्वेचधारयेत् ॥ १६४ ॥

अस्मिन्दानोपचारैर्चित्ताकष्टक्षयोभवेत् ॥ रामंचलक्ष्मणनंगंगोदुग्धेनसमन्वितम् ॥ १६५ ॥ ऋत्वंतेतुप्रदातव्यंभोजनंपयसाघृतम् ॥
 संतानार्थंचदातव्यंदानानंतरमौषधम् ॥ १६६ ॥ यदानकुरुतेदानंतदाहुःस्वीमहान्भवेत् ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ १६७ ॥
 इतिदामिनीयोगफलम् ॥ १६८ ॥ बुधक्षेत्रगतोजीवीक्षेत्रेऽथवाभृगुः ॥ चतुर्थहोभवेत्तत्रयोग्यंचक्रदामिनी ॥ १६८ ॥ चातुर्यगुणसंपन्नःसका
 मीवक्रलोचनः ॥ सुवक्तादीर्घजीवीचकिंचिदातामहासुखी ॥ १६९ ॥ इतिचक्रदामिनीयोगफलम् ॥ १७० ॥ तुर्येसुतेव्ययेलाभेग्रहयुग्मंभवेद्यदि ॥
 राजमान्योयधनाढ्यश्चवागमीचंपंडितःसुधीः ॥ १७० ॥ इतिवाग्भवयोगफलम् ॥ १७१ ॥ भृगुर्वाचस्पतिकेक्षेत्रेऽथानियुक्तभृगुदये ॥ कर्केजी
 वःसूर्याश्चश्रीमुखोयौवनसुखम् ॥ १७१ ॥ विंशद्वर्षगतेनूनंराजमान्योमहाद्भुतः ॥ गोजाश्चधनसंयुक्तोमहायोगोभृगुदितः ॥ १७२ ॥
 इतिश्रीमुखयोगफलम् ॥ १७२ ॥ तुर्येवापंचमेराहुःसुतेशःक्रूरसंयुतः ॥ क्रूरक्षेत्रत्रिकोणेऽथक्रूरयोगस्तदोच्यते ॥ १७३ ॥ क्रोधीस्थूलो
 महामानीसलज्जोयधनवांस्तथा ॥ सदातीर्थाभिलाषीचकुटिलो जायतेपुनः ॥ १७४ ॥ इतिक्रूरयोगफलम् ॥ १७५ ॥ लग्नेजीवेऽथवाशु
 कउच्चेवाउदयेऽथवा ॥ केंद्रत्रिकोणाःसौम्याःपापःषष्ठेव्ययेऽथवा ॥ १७६ ॥ गजयोगेभवेत्पुत्रोराजमान्योमहाबलः ॥ सोपिमानाधिकःक्रोधी
 दीर्घायुर्बहुपुत्रकः ॥ १७६ ॥ इतिगजयोगफलम् ॥ १७७ ॥ चतुष्केंद्रेयदासौम्याःषष्ठेलाभेचपापिनः ॥ उद्धूतःसागरेसौख्यंचक्रीवापि
 समोहरेः ॥ १७७ ॥ इत्यद्भुतसागरयोगफलम् ॥ १७८ ॥ मूर्त्तौक्रूरेंदुसंयुक्तस्तुर्यास्तेभेशुभाभाः ॥ ऊर्द्धोद्धूतोभवेद्योगोराजमान्योभवे
 दशुवम् ॥ १७८ ॥ क्षणेसौख्यंक्षणेचित्ताधनीस्वलपस्तुजायते ॥ महत्त्वंराजमान्यंचमानसौख्यंसदाभवेत् ॥ १७९ ॥ एतद्योगप्रभावेणयावज्जीवंस
 मृद्धिमान् ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ १८० ॥ इत्युद्धूतयोगफलम् ॥ २० ॥ मूर्त्तौचिष्टाष्टमेषष्ठेशनीराहुस्तथाकुजः ॥

तदायोगो निपातः स्यात्परदेशे सदा ब्रजेत् ॥ १८५ ॥ कृपणो दुष्टचित्तश्च धनहीनस्तथा भवेत् ॥ अथवासंततोऽश्विता भवेन्नैवात्र संशयः ॥ १८२ ॥
शनेऽपंचतस्त्रीणि द्विसहस्रं जपेत् ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं भव्याश्रंगो युगं तथा ॥ १८३ ॥ ततः सुवर्णषट्चरजं तद्विगुणं तथा ॥ ततो दानं प्रभावेण नि
पातस्य क्षयो भवेत् ॥ १८४ ॥ इति निपातयोगफलम् ॥ २१ ॥ लग्ने श्रेच गते तु र्ये सौम्यक्षेत्रे शिवार्चकः ॥ विलासी च महादंभी दाता भोक्ता गुणाधिकः
॥ १८५ ॥ इति विलासयोगफलम् ॥ २२ ॥ मेषमार्त्तण्डलाभस्थे कर्के गुरुर्धने स्थितः ॥ कर्मेशुकः सदा सौम्याः शक्रयोगे च चक्रिणः ॥ १८६ ॥
इति शक्रयोगफलम् ॥ २३ ॥ रिपौ तु र्येऽष्टमे चान्त्ये राहुभौमार्कतत्सुताः ॥ मूर्तौ चंद्रे च कुरुते मातुः कष्टमृतुत्रयम् ॥ १८७ ॥ असौ
महिषयोगोऽस्ति फलं शृण्वस्य पुत्रक ॥ गर्भपातः कृतः पूर्वतेनात्र मृतपुत्रकः ॥ १८८ ॥ धर्मस्थाने स्थितो जीवः सुखं तेन प्रजायते ॥ शुक्र
उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ १८९ ॥ भृगुरुवाच ॥ क्रूरग्रहजपं कुर्याद्विशेषाच्चन्द्रभौमयोः ॥ ततो दानं प्रकर्त्त
व्यं गुरुर्योगात्सुखं भवेत् ॥ २९० ॥ इति महिषयोगफलम् ॥ २४ ॥ केंद्रे च तुष्के पि च उच्चखेटा जीवार्कभौमार्क शर्मा किनोऽंगे ॥ नीचस्त्रिकोणे
पि च पापखेटा देवैर्द्रयोगोऽस्ति लयोग मुख्यः ॥ १९१ ॥ इति देवैर्द्रयोगफलम् ॥ २५ ॥ सौम्याः क्रूरा धने लग्ने नीचशङ्खगृहे गुरुः ॥ पितुः कष्टं महा
सौख्यमन्ते दुःखी प्रजायते ॥ १९२ ॥ चतुर्ग्रहाय दाललग्ने धने शुक्रो यदा भवेत् ॥ धर्मसौरीरिपुक्षेत्रा जयोगे महासुखी ॥ १९३ ॥ इति राजयोग
फलम् ॥ २६ ॥ छिद्रोदये व्यये कूरास्तत्र चंद्रः स्थितो यदि ॥ अथवा पिग्रहाः सर्वे त्रिस्थानेषु यदा स्थिताः ॥ १९४ ॥ शूले पुराकृतं पापं शूलेन प्र
हृतो वृषः ॥ तेन पापेन दुष्टात्मारोगी वाधनवर्जितः ॥ १९५ ॥ अथ संतानहेतोश्च बहुचिंता प्रजायते ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च कि
दानं च किमौषधम् ॥ १९६ ॥ ताम्रपात्रं पंचपलं तन्मध्ये पंचमंडलम् ॥ चंदनेन च कर्त्तव्यं कारयेद्भूषभाकृतिम् ॥ १९७ ॥ तद्ग्रे

कारयेन्नाप्यरुद्रमंत्रं त्रियंबकम् ॥ सहस्रपंचकं कार्यततः पुण्यं समाचरेत् ॥ १९८ ॥ चतुर्विंशतिषट्चहाटकंगां वृषंतथा ॥ एतद्दानप्रभावेण श्रु-
 लयोगक्षयो भवेत् ॥ १९९ ॥ यदानकुरुते दानं तदा चंपं च जन्मसु ॥ महार्चिता भवेत्तस्य पुत्रैरपि धनैरपि ॥ २०० ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगु-
 णापरिभाषितः ॥ २०१ ॥ इति श्रुलयोगफलम् ॥ २० ॥ भाग्ये चन्द्रः सुखे शुक्रोलाभे वा त्रितये गुरुः ॥ सुते कृराश्च चत्वारो भास्करास्तो-
 महासुखम् ॥ २०२ ॥ चत्वारिंशत्परं षष्ठितमे वर्षं सुखी भवेत् ॥ राजा वाराजमान्यश्च कुबेरस्य समो भवेत् ॥ २०३ ॥ तदनंतरं भवेच्चिता-
 उद्वेगो वधबन्धनम् ॥ धनहानिर्महादुःखं पुत्रस्त्रीमित्रसंपदाम् ॥ २०४ ॥ न भवंति सुतास्तस्य भवेदपि न जीवति ॥ ॥ शुक्र उवाच ॥ ॥
 किं जाप्यं कस्य पृजाचं किं दानं च किमौषधम् ॥ २०५ ॥ ॥ भृगुरुवाच ॥ ॥ विप्राय दानं कर्तव्यं षष्टिषट्चहाटकम् ॥ भव्यां च रजतं वस्त्रं
 पंचरत्नसमन्वितम् ॥ २०६ ॥ एतद्दानप्रभावेण यावज्जीवं समृद्धिमान् ॥ पुत्रपौत्रादिसौभाग्यं वर्द्धतेऽहर्निशंततः ॥ २०७ ॥
 पुत्रपौत्रं च तत्पुत्रं लभेत् च सुखं यनम् ॥ प्राप्य ते तेन पुण्येन तस्मात्पुण्यं समाचरेत् ॥ २०८ ॥ यदानकुरुते दानं तदा दुःखी भवेद्ध-
 कम् ॥ भातु पुत्रैरपुत्रत्वं सदा दुःखी धनैरपि ॥ २०९ ॥ तस्मात्कर्म तु कर्तव्यं श्रुतिमात्रेण सर्वतः ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणाप-
 रिभाषितः ॥ २१० ॥ इति भास्करास्तयोगफलम् ॥ २८ ॥ लघे सौम्याः सुखे सौम्याः स्वायुधैर्मशुभाशुभाः ॥ भास्करे
 सुखसम्पत्तिः क्षणे वृद्धिः क्षणे क्षयः ॥ २११ ॥ सूर्यपंचाक्षरं मन्त्रं सहस्रं कारयेज्जपम् ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं पंचषट्चहाटकम् ॥ २१२ ॥
 रक्तवस्त्रं करत्रिशस्ताम्रपात्रं घृतैर्भूतम् ॥ रजतं भारषट्चदत्तं श्रीसूर्यसंनिधौ ॥ २१३ ॥ एतद्दानप्रभावेण अक्षयो जायते ध्रुवम् ॥ यदानकुरुते
 दानं धनपुत्रैर्विवर्जितः ॥ २१४ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणापरिभाषितः ॥ २१५ ॥ इति प्रकारान्तरेण भास्करास्तयोगफलम् ॥ २९ ॥ लघे

मुखेस्य रेचमैराहुं चंद्रौ शिखीशनिः ॥ क्रूराः सौम्याधनेल्लेयोगश्चंद्रास्तसंज्ञकः ॥ २१६ ॥ एतद्योगप्रभावेण स्वल्पायुजोयतेनरः ॥ यदिजीम्र-
 तिबालोसौकुवेरस्यसमो भवेत् ॥ २१७ ॥ नसौख्यं न हि पुत्राश्च दीर्घरोगी भवेन्नरः ॥ किं दानं कस्य पूजा च किं जाप्यं च किमौषधम्
 ॥ २१८ ॥ भृगुरुवाच ॥ गंगामध्ये कृतं दानं युतं तेन महासुखी ॥ गुरुर्निदाततः पश्चाद्दीर्घरोगी भवेन्नरः ॥ २१९ ॥ चंद्रमंत्रं त्रिविजं च जपेत्सह
 ह्रस्वं संख्यकम् ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं सप्तषट्चहाटकम् ॥ २२० ॥ रजतं द्विगुणं ताम्रपात्रं रक्तं च तुर्दश ॥ घृतपूर्णं वायुं तु संसाम्नं प्रस्थप्रस्थ
 कम् ॥ २२१ ॥ एतद्दानानुसारेण रोगहीनस्तु जायते ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ २२२ ॥ इति चंद्रास्तयोगफलम् ॥ ३० ॥
 धर्मेशो वाथधीशो वा क्रूरो वा क्रूरसंयुतः ॥ दृष्टे भौमेन वा चंद्रयोगोऽयं दारुणो मतः ॥ २२३ ॥ पूर्वव्याघ्रीसगर्भा च मारिता सुतसंयुता ॥ तेन
 पापानुसारेण पुत्रो जातो न जीवति ॥ २२४ ॥ कदाचिन्नमृता कन्या एका वापि द्वयं त्रयम् ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च कि-
 मौषधम् ॥ २२५ ॥ भृगुरुवाच ॥ शनौ पंचकुजे सप्तबीजं त्राक्षरं जपेत् ॥ रूप्यपट्टोत्तरे कृत्वा व्याघ्ररूपं च चंदनैः ॥ २२६ ॥ न वास्त्रमंडलं
 मध्ये तदग्रे जपमाचरेत् ॥ द्विसहस्रं प्रकर्तव्यं ततो दानं प्रकल्पयेत् ॥ २२७ ॥ रजतं दशषट्चतुर्दशैश्चैव हाटकम् ॥ ताम्रपात्रपलान्बुद्रान् च खंषष्टि-
 करान्वितम् ॥ २२८ ॥ सवत्सागौः प्रदातव्या कंबलं रक्तकंबलम् ॥ सप्तान्नं प्रस्थप्रस्थं च दानकाले प्रदापयेत् ॥ २२९ ॥ गुप्तदानप्रभावेण
 दारुणस्य क्षयो भवेत् ॥ ततो गोदानं करं लनं पूर्वोक्तविधिसह ॥ २३० ॥ भानुयंत्रं च कृत्वा तु स्त्रीकटचां धारयेत्ततः ॥ ततस्तु श्रीफलं भव्यं
 भानुमंजरेण मंत्रयेत् ॥ २३१ ॥ तस्य पूजा प्रकर्तव्या वर्षमेकं हित्यन्ततः ॥ एतत्कृत्योपचारं सुतो जीवति नान्यथा ॥ २३२ ॥ रोगिणारेण
 हीनत्वं निर्वर्द्धनोऽपि धनी भवेत् ॥ दानाभावे महाचिंता पुत्रैरपि धनैरपि ॥ २३३ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ २३४ ॥ इति दान-

रुणयोगफलम् ॥ ३१ ॥ तुर्यगशौयदाचंद्रस्तस्येशश्चंद्रवेशमनि ॥ चंद्रयोगोभवेत्तस्मिन्मंत्रोवापिसुखीधनी ॥ २३५ ॥ इतिचन्द्रराजयो
गफलम् ॥ ३२ ॥ चतुःकेंद्रेयदासौम्याउच्चैवैजीवसंग्रहे ॥ चतुःसागरयोगेतुमहाराजोमहाधनी ॥ २३६ ॥ किंचिच्चिताभेत्तस्यसंताना
द्रयाधितोध्रुवम् ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ २३७ ॥ भृगुरुवाच ॥ सुक्षेत्रेषुपात्रेष्वमहादे
वस्यसन्निधौ ॥ गुप्तदानमहादानंकृतंतेनात्रजन्मनि ॥ २३८ ॥ महाराजोयनाढ्यश्चाजायेतेनात्रसंशयः ॥ तपस्वी निंदितः पूर्वतेनचित्ता
प्रजायते ॥ २३९ ॥ ताम्रपात्रंपलान्कृद्रांस्तन्मध्येनवमंडलम् ॥ चंदनेनचकर्तव्यंरविरूपंचकारयेत् ॥ २४० ॥ तस्याग्नेकारये
जाप्यंरुद्रमंत्रंनवत्रयम् ॥ सहस्रपंचकंकार्यततोदानंप्रदापयेत् ॥ २४१ ॥ हाटकंदेशषट्पंचरूप्यंवाभारविंशतिम् ॥ भव्याशंववापिवृषभंयु
र्ग्यगोधूमंसंयुतम् ॥ २४२ ॥ सप्तान्नंचैववसनंकरमष्टोत्तरंशतम् ॥ एतद्दानप्रभावेणसर्वचित्ताप्रलीयते ॥ २४३ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगु
णापरिभाषितः ॥ २४४ ॥ इतिचतुःसागरयोगफलम् ॥ ३३ ॥ धनलग्नेत्रिकर्मेशःक्रूराः सौम्याधनेत्रिके ॥ २४५ ॥ सर्वा
वलोकितश्चंद्रयोगोऽयंसागरस्तदा ॥ सहस्रगास्तुविप्रेभ्योभोजनातेधनायुतम् ॥ २४६ ॥ पूर्वदत्तमिदंदानंतस्माज्जातश्चसागरे ॥
एतद्दानंचकृत्वाचपञ्चात्तापंचकारसः ॥ २४७ ॥ पुनर्दानंपुनर्निंदाकृतातेनात्रजन्मनि ॥ जन्मतस्तृतीयेतुर्येषष्ठवर्षांतरेनरः ॥ २४८ ॥
उन्मत्तोजायतेपुत्रःसागरेनात्रसंशयः ॥ चतुर्देशादितःपश्चान्महाचिताप्रवर्तते ॥ २४९ ॥ वर्णाद्धहिर्मेत्सोऽपिअपांक्तयोभवेन्नरः
॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ २५० ॥ भृगुरुवाच ॥ चतुर्देशपलेताम्रपात्रेष्वमंडलम् ॥ चतुर्देशपलेताम्रपात्रेष्वमंडलम् ॥
॥ २५१ ॥ तस्योपरिसमासीनःकुर्याज्जाप्यंनसंशयः ॥ २५२ ॥

सप्तबीजाक्षरमंत्ररूपस्य च जपं चरेत् ॥ ततोदानं प्रकर्तव्यं ग्रंथं ययुतं तथा ॥ २५३ ॥ भव्याभं दापयेद्यत्नाद्ब्रह्मालंकारप्रश्रितम् ॥ सुवर्णं
भार्षट्पञ्चद्विगुणं रजतं तथा ॥ २५४ ॥ रीतिपात्रं तथा कांस्यपात्रं पलचतुर्दशम् ॥ सप्तात्रं प्रस्थं प्रस्थं च पात्रं नवघृतैर्भूतम् ॥ २५५ ॥ अन्यैश्च
विविधैर्दानैः कार्यं सिद्धिस्तु जायते ॥ एतद्दानं प्रभावेण धनपुत्रयुतो भवेत् ॥ २५६ ॥ जापकाय प्रदातव्यं राज्यं ब्रह्मोपि भूयति ॥ दिने दिने लभे
त्सौख्यं पार्थिवो नात्र संशयः ॥ २५७ ॥ यद्दानं कुरुते दानं तदा दुःस्वीन संशयः ॥ महादानं न दद्याद्यस्तस्य क्लेशो धनैः सुतैः ॥ कविना च कृतः प्रश्नो
भृगुणा परिभाषितः ॥ २५८ ॥ इति सागरयोगफलम् ॥ ३४ ॥ धर्मस्थाने यदा क्रूरः सहजे तु विशेषतः ॥ कुजमदौ स्तदा पुंसां भ्रातृहायोग उच्यते
॥ २५९ ॥ पूर्वबालवधं कृत्वा स न्युवासस्व सन्नि ॥ भ्रातृहीनो भवेद्बालो जन्म न्यत्र न संशयः ॥ २६० ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं
दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ तां प्रपात्रं पंचपलं तन्मध्ये पंचमंडलम् ॥ २६१ ॥ चंदनेन प्रकर्तव्यं तदग्रे कारयेज्जपम् ॥ शनौ पंच कुजे त्रीणि बीज
मंत्राक्षरं जपेत् ॥ २६२ ॥ द्विसहस्रं प्रदातव्यं मतो दानं प्रदापयेत् ॥ रजतं रुद्रं षट्पञ्चनव षट्पञ्चहाटकम् ॥ २६३ ॥ शतपंचकरं वस्त्रं कंबलं रक्तकं
बलम् ॥ गौश्च भव्या प्रदातव्या सर्वोपस्करसंयुता ॥ २६४ ॥ सप्तात्रं प्रस्थं च गुडलड्डुसमन्वितम् ॥ एतद्दानं प्रभावेण भ्राता जीवत्य संशयः
॥ २६५ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ २६६ ॥ इति भ्रातृहायोगफलम् ॥ ३५ ॥ राहो भौमस्य गेहे रविसदनगते सूर्यपुत्रेऽथ सूर्ये
मंदक्षेत्रस्थिते च प्रभवति हितदा सौत्रिषु ख्यातनामा ॥ योगस्तस्मिन् प्रजातेन रभवति पितुर्मातुरस्य आत्मनश्च नाशः स्याद्दंशनाशो भवति शृणु
मुतात्यन्तगद्घोऽस्ति योगः ॥ २६७ ॥ अस्मिन् योगे यदा जातस्त्रिषु जातः स उच्यते ॥ पूर्वगोत्रवधं कृत्वा ग्रामदाहश्च कारितः ॥ २६८ ॥
अत्र जन्मनि तेनेह त्रिषु जातो नरो भवेत् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ २६९ ॥ भृगुरुवाच ॥ द्विसहस्रं जपं

कुर्याद्भुद्रमंत्रनवत्रयम् ॥ रविराहुकुजार्कीणांसप्तपंचनवाथषट् ॥ २७० ॥ सहस्रं च जपं कृत्वा पश्चाद्दानं च दीयते ॥ रजतं सुयषट् च षट्पद्म
 दशहाटकम् ॥ २७१ ॥ ऊर्णापट्टं च बह्वर्ध्ववस्त्रं षष्टिकरं तथा ॥ सप्तांत्रं ग्रन्थं प्रस्थं च गंधाद्यात्प्रयत्नतः ॥ २७२ ॥ शतदानं प्रक
 र्त्तव्यं त्रिषु दोषविनाशनम् ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ २७३ ॥ इति त्रिषु योगफलम् ॥ ३६ ॥ कर्मोदये सुखे कूराः
 सुतलम्रे परेशु भाः ॥ छिद्रे शः सहजे स्थाने छत्रयोगः सदा सुखम् ॥ २७४ ॥ पूर्वसेवा कृता तेन महातीर्थेषु नः पुनः ॥ देवार्चनं द्विजेभ्यस्तस्तेन
 चैवेह जन्मनि ॥ २७५ ॥ सुखी सुकर्मकश्चैव धर्मिष्ठो बहु पुत्रवान् ॥ बहुस्त्रीभिः समभोगी बुद्धिमान्श्च विचक्षणः ॥ २७६ ॥ कुलमध्ये प्रधानश्च गजवा
 जियुतो नरः ॥ मनः स्वस्थो भवेद्दाता धनाढ्यः कुलशीलवान् ॥ २७७ ॥ षोडशाद्वर्षतः पश्चात्सौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥ त्रिंशद्वर्षे गते नूनं महासौ
 ख्यं प्रजायते ॥ २७८ ॥ राजा वाराजमान्यो वा कुबेरस्य समो भवेत् ॥ चतुस्त्रिंशाद्भूतः पश्चात्ततः पीडा प्रवर्तते ॥ २७९ ॥ रक्तवाताद्भवेत्पीडा
 सजरोगः प्रवर्तते ॥ कासश्चासादिरोगाणां प्रादुर्भावो मुहुर्मुहुः ॥ २८० ॥ क्षणे कष्टक्षणे सौख्यं क्षीणी गोजायते नरः ॥ शुक्र उवाच ॥ कर्मणा
 केन रोगी स्यात्केनोपायेन नश्यति ॥ २८१ ॥ भृगुरुवाच ॥ पूर्वो गोत्रवधं कृत्वा साध्वी स्त्रीचकलं किता ॥ इह जन्मनि तैः पापैराजरोगी भवेत् ॥
 ॥ २८२ ॥ तस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि विधिना शृणु तत्सुत ॥ नृसिंहं यत्र राजं च भूर्जपत्रे च लेखयेत् ॥ २८३ ॥ यक्षकर्मसंयुक्तं गंधपुष्पैः प्रपूजयेत् ॥
 ऊर्णापट्टं बहुपणं चतुर्विंशपुटीकृतम् ॥ २८४ ॥ तस्योपासनासीनो विशुद्धो जपमाचरेत् ॥ नृसिंहं यत्र राजस्य कारयेद्द्विधिसंयुतम् ॥ २८५ ॥
 षट्पञ्चपसीधाय पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ततोदानं प्रकर्त्तव्यं षट्षोडशहाटकम् ॥ २८६ ॥ रजतं द्विषुणं वस्त्रमष्टोत्तरकरं तथा ॥ ताम्रपात्रं च कर्म
 कंष्टेन परित्यजेत् ॥ २८७ ॥ आसनं विधिवद्दद्यात्सवत्सांगां विशाषतः ॥ द्वेग्रन्थे नुमेकां च रजतोपरिधारयेत् ॥ २८८ ॥ पद्मासने जपः कर्म

योनिसास्रमण्डलोपरि ॥ एवं च विधिवद्दानं कारयेच्छ्रद्धयान्वितः ॥ २८९ ॥ नश्यंति व्याधयः सर्वे तंतस्तु पुत्रवान्भवेत् ॥ राज्ञ्यभ्रष्टो भवेद्वाजा
 मिर्दं चो धनमाप्नुयात् ॥ २९० ॥ नृसिंहमंत्राजं च बाहो शिरं सिधारयेत् ॥ एतद्दानस्य पुण्येन पीडा सुक्तो भवेन्नरः ॥ २९१ ॥ श्रुत्वानकुर्वते
 दानं महादुःखी भवेद्भुक् ॥ रोगवृद्धिर्महाचिन्ता पुत्रैरपि च नैरपि ॥ २९२ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ इति च्छत्रयोगफलम् ॥
 ॥ ३७ ॥ सुतस्थानगतः क्रूरः क्रूरैरपि विलोकिताः ॥ २९३ ॥ क्रूरस्थानगतश्चन्द्रः क्रूरयोगस्तदोच्यते ॥ सुतस्थस्तन्यपानार्थे ब्राह्मणी योजिता पु
 रा ॥ २९४ ॥ स्तन्याभावात्सुतस्तस्याः स्तनं प्रत्यदशत्तदा ॥ तेन दद्यान्नुसारेण दीर्घरोग्यतिसारकः ॥ २९५ ॥ न भवेत्संततिस्तस्य महाक्रोधी
 भयान्वितः ॥ शुक्र उवाच ॥ उपायं वद मे तात मूलकर्म विनाशकम् ॥ २९६ ॥ भृगुरुवाच ॥ सुतः क्रूरग्राहणां च पंचायुतजपं चरेत् ॥ ब्राह्मणी
 बालकौ कृत्वा स्वर्णाद्वापलमानतः ॥ २९७ ॥ ताम्रपात्रे निधायाथ तदग्रे जपमाचरेत् ॥ शिवार्चवित्सरं यावद्वयाशक्तिविधानतः ॥ २९८ ॥
 ततश्च श्रीफलं रम्यं मायामन्त्रेण मन्त्रयेत् ॥ लक्ष्मणामूलसंयुक्तमृत्वंते दापयेन्निशि ॥ २९९ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३०० ॥
 इति क्रूरयोगफलम् ॥ ३८ ॥ धीशः षष्ठाष्टमे वारिपुगृहपयुतः क्रूरगे हेडथवा तत्पुत्रस्थानं विपश्येद्भविर्पितनयस्तस्य वा पुत्रचिन्ता ॥ जातः
 पुत्रो मृतः स्याद्यदि खलु सुत षष्ठे षडेमे वत्सरे वा जीवेत्पुत्री द्वयं वा युवतिरपि सदा कांक्षिणी पुत्रकस्य ॥ ३०१ ॥ रोगिणी गर्भसंयुक्ता भूवितान
 क संयुता ॥ नरक्षितस्तत्सुतोऽस्माद्भ्रष्टयोगेन संशयः ॥ ३०२ ॥ तेन पापेन रोगी वा पुत्रपापविहीनकः ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य
 पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३०३ ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलं तन्मध्ये चाष्टमंडलम् ॥ चंदनेन प्रकर्तव्यं तदग्रे जपमाचरेत् ॥
 ॥ ३०४ ॥ जपं च पंचसाहसं शनिमन्त्रस्य कारयेत् ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं षष्टिभारं च हाटकम् ॥ ३०५ ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रं करमष्टोत्तरं श

तम् ॥ सप्तान्नप्रस्थप्रस्थं च सवत्सांगसुदोहिनीम् ॥ ३०६ ॥ दानातेन ववात्रीणि दापयेत्सदलानि च ॥ गांसवत्सांच दुग्धेन पूर्णा विप्राय दापयेत् ॥
 ॥ ३०७ ॥ संतानं प्राप्य ते वश्यं मृतवत्सासु पुत्रिणी ॥ दानाते चोषधं दद्याद्रोगिणी गन्धर्वा ॥ ३०८ ॥ एतद्दानोपचारेण शनैः सिद्धिः प्रजायते ॥
 रोगी भव्यो भवेन्नृनानात्रकार्या विचारणा ॥ ३०९ ॥ यदानकुरुते दानं तदा च पंचजन्मसु ॥ अपुत्रो दीर्घरोगी च भवत्येव न संशयः ॥ ३१० ॥
 कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३११ ॥ इति वज्रयोगफलम् ॥ ३१२ ॥ लघुचंद्रः परोराहुः सूर्यमानुसुतौ बुधः ॥ सुरासुरा चितपदो
 देवता गुणवर्तितः ॥ ३१३ ॥ कामी शुद्धरतो नित्यं पुत्रपौत्रादिभिर्युतः ॥ महेश्वर्यो महाभाग्यो भृत्यभृत्या दिसंयुतः ॥ ३१४ ॥ विना दीचक्रवर्ती
 च परस्परविरोधकृत् ॥ जन्माते च भवेद्दुःखं मध्यभागे सुखी सदा ॥ ३१५ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३१६ ॥ इति जगत्प-
 तियोगफलम् ॥ ३१७ ॥ सुतपः सद्ब्रह्मसंस्थः क्रूरग्रहसंमतोऽथ वा सौम्यः ॥ क्रूरक्षेत्रे जीवस्तदा विनाशो भवेद्दोगः ॥ ३१८ ॥ पूर्वपतिव्रतायां तु लोभा-
 त्स्थापनिकाकृता ॥ तेन पापानुसारेण संततिं भ्रियते ध्रुवम् ॥ ३१९ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवा-
 च ॥ रीतिपात्रं ताम्रपात्रं पलानि च चतुर्दश ॥ ३२० ॥ रुद्रमंडलमस्याथ सम्यङ्मध्ये च कारयेत् ॥ ऊर्णापट्टोपरि स्थित्वा तदग्रे कारयेत्तपम् ॥
 ॥ ३२१ ॥ त्रिसहस्रं च त्रिशतमधोरं संपुटान्वितम् ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं सप्तपट्टं च हाटकम् ॥ ३२२ ॥ रजतं द्रिगुणं रक्तवस्त्रं षष्टिकराणि च ॥ गोघृ-
 मंतं दुलंभापं प्रस्थं पंचकपंचकम् ॥ ३२३ ॥ सवत्सांगं घृतं तैलं प्रस्थं प्रस्थं च संयुतम् ॥ एतद्दाने कृते पश्चात्संततिं जीवति ध्रुवम् ॥ ३२४ ॥ कर्तव्यं जन्म-
 तः पश्चाद्दालकं च धारयेत् ॥ एतद्दानं प्रकर्तव्यं जापकाय न संशयः ॥ ३२५ ॥ रुद्रीमेकांततः कुर्याद्दृषभं दक्षिणायुतम् ॥ अत्यजेष्वपि संस्म-
 रन् ॥ ३२६ ॥ एतद्दानोपचारेण पूर्वपापक्षयो भवेत् ॥ ३२७ ॥ कविना च कृतः

प्रश्नोऽथुणापरिभाषितः ॥ ३२६ ॥ इतिविनाशयोगफलम् ॥ ४१ ॥ संतानेशश्चतुर्थस्यात्तत्पतिः षष्ठगेहगः ॥ रविः शानः कुजः षष्ठसुतलाभ
 मयेऽयवा ॥ ३२७ ॥ ऋक्षेऽत्रेयदिभवेत्पुत्रा चितातदाभवेत् ॥ जातेपुत्रेऽमृतस्तस्यजीवित्युत्रीद्वयंयदि ॥ ३२८ ॥ पूर्वसंगर्भहारिणीद्विणिजेन
 हतासह ॥ एतद्योगप्रभावेणरक्षिताहारिणीसुताः ॥ ३२९ ॥ नभवंतितदापुत्राजीवंतिनभवंतिचेत् ॥ राजरोगोभवेद्देहेऽसजन्मसुपुत्रक ॥ ३३० ॥
 शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रं पलत्रिंशत्तन्मध्येषं चमंडलम् ॥ ३३१ ॥ भृगुरूपचतन्मध्य
 कारयेच्छृंगसंयुतम् ॥ ऊर्णापट्टं दशकरं पटंच दशहस्तकम् ॥ ३३२ ॥ तस्योपरिसमासीनोऽयुतंच कारयेज्जपम् ॥ शनिराहुकुजानांच जीवस्य चमनु
 अयेत् ॥ ३३३ ॥ ततोदानं प्रकर्तव्यं भारं षोडशहाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रं पांशातीति करान्वितम् ॥ ३३४ ॥ सप्तान्नप्रस्थप्रस्थंच पूर्णपात्रं घृतै
 र्भूतम् ॥ एतद्दानं प्रकर्तव्यं गांसवत्सांपयस्विनीम् ॥ ३३५ ॥ एतद्दानप्रभावेण चिरं जीवति बालकः ॥ रोगी भव्यो भवेन्नित्यं पुत्रवान्नात्र
 संशयः ॥ ३३६ ॥ श्रुत्वाशीघ्रं प्रकर्तव्यं विलंबं नैव कारयेत् ॥ कविनाचकृतः प्रश्नोऽथुणापरिभाषितः ॥ ३३७ ॥ इति कलापयोगफलम् ॥ ४२ ॥
 कर्मेशोद्गादेशस्थाने चंद्रगुक्तेयवेक्षिते ॥ तथैवस्वामिना दृष्टास्त्रिकोणे च चतुर्ग्रहाः ॥ ३३८ ॥ तदाहिमानसो योगः सदांच वलके लिवान् ॥
 तदाईराजसम्मानं धनाढ्यो यशसान्वितः ॥ ३३९ ॥ मध्यभागे सुखंदुःखं जायते समताफलम् ॥ वृद्धकाले महासौख्यं राजवंशः कुले नृपः ॥
 ॥ ३४० ॥ संतानार्थे भवेच्चिन्ता अथवारोगतोभयम् ॥ वातरक्तकृतापीडा जायते नात्र संशयः ॥ ३४१ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्य
 पूजाचकिंदानंच किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रधातोश्च पात्रं वा पलद्वादशकान्वितम् ॥ ३४२ ॥ नवाक्षमंडलं मध्येषुर्याकारं च कारयेत् ॥
 अर्कबीजं नवत्रीणि सप्तबीजाक्षरं शनेः ॥ ३४३ ॥ सहस्राणि प्रजप्तव्यं जाप्यं पूर्वविधानतः ॥ ततोदानं प्रकर्तव्यं मष्टपट्टं च हाटकम् ॥ रजतं

रक्तवस्त्रं च करविंशोत्तरं शतम् ॥ ३४४ ॥ सवत्सर्गां च दद्यात्तु सप्तान्नं प्रस्थकद्वयम् ॥ सूर्यप्रतापयंत्रं च बाहोशिरसिधारयेत् ॥ ३४५ ॥
 आमाम्नोरविवारे च देयं तेन च सर्वदा ॥ एतद्दानोपचारेण प्राप्येते सुतसंपदौ ॥ ३४६ ॥ सर्वरोगाः क्षयं याति सूर्यप्रतापहेतुना ॥ कविना च
 कृतः प्रश्नो भृशुणा परिभाषितः ॥ ३४७ ॥ इति मानसयोगफलम् ॥ ४३ ॥ स्थानत्रये यदा सौम्याः स्थानत्रये च पापकाः ॥ धने तृतीये च सौ-
 म्याः षष्ठे वा द्वादशे शुभाः ॥ ३४८ ॥ तदा चानुभवो योगः षोडशाब्दाश्च यावता ॥ महाक्लेशी च रोगी च दुर्बला च पलामतिः ॥ ३४९ ॥ पित्त-
 वाताधिका पीडा किंचिच्छ्वाप्मान्वितो भवेत् ॥ नवमे दशमे वर्षे द्वादशे च विशेषतः ॥ ३५० ॥ अरिष्टं जायते तस्य बंधुतो भृत्यतस्तथा ॥ अष्टा-
 दशे गते वर्षे सौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥ ३५१ ॥ षड्विंश वर्षतः पश्चान्महासौख्यं प्रजायते ॥ वृद्धत्वे बहुधा चित्तारोगेणापि धनेन च ॥ ३५२ ॥
 शुक्रं उवाच ॥ एतच्चिन्तापुराजाता केनोपायेन नश्यति ॥ भृशुवाच ॥ पूर्वसप्तशुहन्ता सीद्धविण्याश्च पशुस्त्रियः ॥ ३५३ ॥ तैः पापैश्च भवेद्भोगी
 पुत्रा देदेषितो यथा ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३५४ ॥ भृशुवाच ॥ छिद्रे शो वा सुतेशो वा पंचबीजनवत्र-
 यम् ॥ एकायुतजपः कार्यः पश्चादपि विशेषतः ॥ ३५५ ॥ ताम्रपात्रे सप्तपले पशुरूपं च चंदनैः ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं षट् द्वादशहाटकम् ॥ ३५६ ॥
 द्वादशं रजतं वस्त्रं च तुरशीति सहस्रकम् ॥ श्रीफलं पंचरत्नं च गां दद्यान्महिषीं तथा ॥ ३५७ ॥ एतद्दानं प्रकर्तव्यं षष्ठे द्वादशेऽपि वा ॥ चतुर्विंशे च द्वा-
 विंशे एतद्दानं समाचरेत् ॥ ३५८ ॥ एतद्दानं प्रभाषेण संतानफलमादिशेत् ॥ पुत्रपौत्रादिकं सम्यग्योगमुक्तो भवेन्नरः ॥ ३५९ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो
 भृशुणा परिभाषितः ॥ ३६० ॥ इत्यनुभवयोगफलम् ॥ ४४ ॥ लग्नेशः शुभसौम्यमंदसहितः केन्द्रत्रिकोणोपगः सूर्येण यथानिरीक्षितः सुरगुरुः सूर्येक्षितो
 वाशनिः ॥ कष्टं तस्य पितुर्भवेन्नपसमः स ग्रामदेशाधिपे राजा वा वरैर्भवेन सहितः स्यात्सर्वभौमो नृपः ॥ ३६१ ॥ इति शुभयोगफलम् ४५ ॥ लग्ने

शः शुभसौम्यऋक्षसंहितः स्वस्वोच्चकेंद्रस्थितोऽन्येवाचेत्तु शुभाः खगानि जगद्देधर्मैर्धनेवास्थिताः ॥ योगऽस्मिञ्छुभनास्त्रिराजसुमहामान्योद्य
 नीवैभवीराजावाप्रवरः सुखैकनिलयोऽसौराजमन्त्री भवेत् ॥ ३६२ ॥ (इति प्रकारांतरेण शुभयोगफलम् ॥ संतानेशोरिषुक्षेत्रेद्रव्येतुयाष्टपंचमे ॥
 अथवाधिपतिः क्रूरो धीस्थाने च शुभेक्षितः ॥ ३६३ ॥ लग्नाच्चपंचमस्थाने राह्वाकांथवाशनिः ॥ तदा हि वैजितो योगः पूर्वस्थापनिकाहताः ॥
 ॥ ३६४ ॥ तीर्थवासिद्विजस्यैवैतैश्च पापैरपुत्रकः ॥ संतानं न भवेत्तस्य न जीवंति भवंति चेत् ॥ ३६५ ॥ प्रबलास्त्री भवेत्तस्य म्रियते क्वापि तिष्ठति ॥
 शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३६६ ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रपलाहुद्रांस्तन्मध्ये न वमंडलम् ॥ द्विजरूपं चत
 न्मध्ये चंदनेन च कारयेत् ॥ ३६७ ॥ शनैश्चैव कुजस्याथ बीजमंत्राक्षरं जपेत् ॥ पंचसहस्रं संख्याकं ततो दानं प्रदापयेत् ॥ ३६८ ॥ रूप्यद्वादश
 भारं च भारं विंशतिहाटकम् ॥ अष्टमुष्टिकं वस्त्रं धेनुं सप्तान्नसंयुताम् ॥ ३६९ ॥ ततस्तु श्रीफलं मेध्यं मायामंत्रेण मंत्रयेत् ॥ ऋत्वंते स्त्रीषु दातव्यं
 भौमेन कृत्वा तं चरेत् ॥ ३७० ॥ ततो गोसदृशं बृक्षदानं च कारयेत् सुधीः ॥ एतद्दानं प्रभावेण संततिः प्राप्यते ध्रुवम् ॥ ३७१ ॥ यदानं कुरुते दानं
 तदा च त्रिषु जन्मसु ॥ पुत्रादेश्च भवेन्मृत्युराजरो गीभवेद्भ्रुवम् ॥ ३७२ ॥ श्रुत्वा च सर्वकर्तव्यं विलंबेनैव कारयेत् ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगु
 णापारिभाषितः ॥ ३७३ ॥ इति वैजितयोगफलम् ॥ १४६ ॥ धर्मस्थाने यदा सौम्या उच्चस्थाने थवा कुजः ॥ क्रूराश्चापचये स्थाने योगोद्भूतस्तदा
 भवेत् ॥ ३७४ ॥ सुक्षेत्रे च जपं कृत्वा ददा वंस्तु दुर्मुहुः ॥ तत्पुण्यस्य प्रभावेण धनाढ्यः समुखी भवेत् ॥ ३७५ ॥ धनीमानी विशालाक्षो यशस्वी
 बहुकार्यं कृत् ॥ पितृमातृवियोगश्च जायते चाष्टवर्षतः ॥ ३७६ ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥
 ताम्रपात्रं पलान्सप्ततन्मध्ये न वमंडलम् ॥ ३७७ ॥ चंदनेन च कर्तव्यं सूर्यमण्डलमुत्तमम् ॥ रुद्रमंत्रः प्रजप्तव्यः षष्टिषट्पंचहाटकम् ॥ ३७८ ॥

रजतं द्विगुणं वस्त्रं चतुःषष्टिकरं तथा ॥ गांसवत्सांच माषात्रं गोधूमं प्रस्थप्रस्थकम् ॥ ३७९ ॥ एतद्दानप्रभावेण दुःखं नश्यति तत्क्षणात् ॥ महा
 सौख्यं भवेत्तस्य सर्वदोषो विलीयते ॥ ३८० ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३८१ ॥ इत्यद्भुतयोगफलम् ॥ ३८२ ॥ लग्नेशश्च
 शनिश्चैव कन्यास्थो वाऽष्टमे तथा ॥ कुजो ज्ञराहृदुश्चैव योगोऽयं शून्यनामकः ॥ ३८३ ॥ शून्ये मतिभ्रमश्चित्तास्मृतं च विस्मृतं क्षणे ॥ शून्य
 गतिः शून्यमिति सदा दासो भवेन्नरः ॥ ३८४ ॥ वर्षत्रिंशे च षड्विंशे च तु श्वत्वारिंशेऽपि च ॥ तद्धनं विलयं यातिसर्वथैव न संशयः ॥ ३८५ ॥ शुक्र
 उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ कुजो राहुः शनिः सौम्य एषां बीजाक्षरं जपेत् ॥ ३८६ ॥ सहस्र
 त्रितयं कुर्यात्कैवलं च प्रयत्नतः ॥ दानादौ च ततो होमः पंचामृतैर्विधीयते ॥ ३८७ ॥ देयं च वृषभं भव्यं गोधूमं तैलं कं तथा ॥ लवणं सैधवं चैव
 प्रस्थं प्रस्थं प्रदापयेत् ॥ ३८८ ॥ गुडं घृतं च यत्नेन दद्याद्द्विप्राय भक्तिः ॥ रजतं रुद्रं षट्पञ्चाप्य षट्पञ्च हाटकम् ॥ ३८९ ॥ अष्टादशकरं वस्त्रं भोजनं
 दक्षिणायुतम् ॥ ताम्रपात्रं घृतैर्भृत्वा जापकाय प्रदापयेत् ॥ ३९० ॥ पूर्वचर्निदितः साधुर्ज्ञानस्य क्रयविक्रयम् ॥ अस्मिन्नन्मनि तेनेदं फलं न जायते
 ध्रुवम् ॥ ३९१ ॥ एतद्दानप्रभावेण शून्ययोगक्षयो भवेत् ॥ वृद्धकाले च वैकल्यान्निग्रयते सन्निपाततः ॥ ३९२ ॥ यदा पुण्यं न कुरुते तदा दोषो भवेदयम् ॥
 कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३९३ ॥ इति शून्ययोगफलम् ॥ ३९४ ॥ चंद्रक्षेत्रे यदा सौरिः शनिक्षेत्रे स कूरयुक् ॥ केंद्रत्रिकोणा
 सौम्या नंदयोगः सुखावहः ॥ ३९५ ॥ षड्विंशद्वर्षतो नूनं सौख्यं भवति चोत्तमम् ॥ पंचाशद्वर्षतः पश्चान्महासौख्यं महद्वनम् ॥ ३९६ ॥ लग्न
 राजमानं च किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३९७ ॥ प्रकारं तं यथा ॥ अयुग्मे पुण्ड्रं ध्वेव मैकं चिद्रहा
 क्षितुः ॥ नंदयोगश्च विख्यातश्चिरायुर्न पवच्छभः ॥ ३९८ ॥ इति नंदयोगफलम् ॥ ३९९ ॥ सुते घने यदा सौम्याः पापाः षष्ठे परे यदा ॥ केंद्रेषां

श्चाभगेपाषाणीवयोगस्तदेव्यते ॥ ३९७ ॥ सुखीचकर्मकृच्चैवजीविचबहुपुत्रकः ॥ राजमान्योधनाढ्यश्चकुबरस्यसमाभव ॥ ३९८ ॥ हातजान
 योगफलम् ॥ ५० ॥ इतिश्रीयोगसागरेसमाचितदेशशुक्रभृगुसंवादेमनोज्ञयोगादिपंचाशद्योगाः समाप्ताः ॥ ५० ॥ इतिप्रथमयोगप्रकरणम् ॥ १ ॥
 जनानांचिहितार्थयिकविपृष्टंभृगुदितम् ॥ येनयोगप्रभावेणकर्तव्यः पुण्यसंग्रहः ॥ १ ॥ श्रीपुष्टः कार्मुकश्चैवउन्नतश्चोर्ध्वगस्तथा ॥ आकृत्याविगर्ह
 कव्यकर्बुरचक्रमोदितम् ॥ २ ॥ साधारणविनाशश्चश्रीवत्सोराक्षसोद्भवः ॥ भीषणश्चाथसौरोऽथनाहुषः केंद्रकः कुलः ॥ ३ ॥ मातंगः पंकजश्चैवपाव
 कः शिवधूम्रकौ ॥ क्रमश्चचतुरश्चैवयोगउक्तस्तथैवच ॥ ४ ॥ वर्द्धमानस्तथावीरः प्रमादोहंसवर्बरो ॥ मोहोर्ध्वजोमणिश्चाथकुबेरश्चौवसिहकः ॥ ५ ॥
 केदारकारकश्चैव गांधर्वोयोगउच्यते ॥ तथाभृगिरटीचैवपद्मब्रह्मश्चरास्तथा ॥ ६ ॥ वज्रशुक्राख्ययोगौचलोहिताख्योऽनलस्तथा ॥ विश्वानंदो
 महानंदोगोलः पाशः प्रजापतिः ॥ ७ ॥ विनाशहानिखेटाक्षोमालश्चैवप्रमोदकः ॥ सप्तपंचाशत्संख्याकाउक्तायोगानुक्रमात् ॥ ८ ॥
 इतियोगनामानि ॥ भृगौलभ्रोदयेयातेगुरुः शुक्रेणसंयुतः ॥ धर्मेचंद्रोच्चलाभास्ते श्रीपुष्टोयोगउच्यते ॥ ९ ॥ आदौचदशवर्षाणिसुखदुः
 खसमोभवेत् ॥ ततश्चत्वारिवर्षाणि राजमान्यामहासुखी ॥ १० ॥ द्वात्रिंशद्वर्षतः सौख्यंयनधान्यसुतेर्युतः ॥ भृगूत्तेस्मिन्महायोगेवृद्धकम
 लेमहासुखी ॥ ११ ॥ इति श्रीपुष्टयोगफलम् ॥ १ ॥ तनोधनेगुरौशुक्रेबुधेवाचंद्रवीक्षिते ॥ स्वगृहेवाऽथमित्रस्थेहिबुकेकार्मुकेसु
 खी ॥ १२ ॥ प्रकारांतरेण ॥ शनिक्षेत्रगतोभौमोभौमक्षेत्रे शनिस्तमः ॥ द्वितीयेवाचतुर्थेचखगः क्रूरोभवेबुध ॥ १३ ॥ तदाचकार्मुको
 योगः सुखहीनोभवेन्नरः ॥ आदौकालेभवेद्भोगीद्व्यंतेदुःखप्रदोभवेत् ॥ १४ ॥ संतानस्यभवेच्चितादीर्घरीग्रीप्रजायते ॥ पूर्वब्राह्मणकन्यायां
 पापचित्तकृतंततः ॥ १५ ॥ संतानेभ्यः सुखंनान्तिस्तस्यमेवमयोच्यते ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगु

रुवाच ॥ शनिभौमतमःकेतुमंत्रबीजाक्षरं जपेत् ॥ १६ ॥ संख्यायुतं च कर्तव्यं ततोदानं समाचरेत् ॥ सवत्सर्गैः प्रदातव्या सुवर्णमाषविंशतिः ॥ १७ ॥ ब्राह्मणान्भोजयित्वा तु दक्षिणा वस्त्रं सयुतम् ॥ आदौ च महिषीं दत्त्वा पश्चाद्दानं च दापयेत् ॥ १८ ॥ संतानं च भवेत्तस्य अंतै चैव सुखी भवेत् ॥ न करोति यदादानं तदा च पंच जन्मसु ॥ १९ ॥ निर्द्धनत्वमपुत्रत्वं भवत्येव हि नान्यथा ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ २० ॥ इति कार्मुकयोगफलम् ॥ २ ॥ लग्नेशः शत्रुक्षेत्रस्थो लग्नेषष्ठाष्टमे व्यये ॥ सुतस्थाने कुजे द्वेष्टे सौम्याः केंद्रत्रिकोणगाः ॥ २१ ॥ उन्नताख्यो भवेद्योगः सुखयुक्तो भवेन्नरः ॥ पूर्वजन्मनि संतोषाद्धरालयश्च कारितः ॥ २२ ॥ पश्चात्तापः कृतस्तेन कृतं च हरिर्मंदिरम् ॥ तैश्च पुण्यैर्महायोगीधनाढ्यः प्रभुरीश्वरः ॥ २३ ॥ पश्चात्तापानुसारेण सुतहीनो भवेन्नरः ॥ अथ वाराजयोगी च भवत्यत्र न संशयः ॥ २४ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलं तन्मध्ये हरिर्मंदिरम् ॥ २५ ॥ चंदनेन च कर्तव्यं शालग्रामस्य सन्निधौ ॥ जपेत्पंचसहस्राणि रुद्रमंत्रं न वत्र यम् ॥ २६ ॥ एतत्कृत्वा ततो दानं दद्याद्दशमं नो हरम् ॥ हाटकं दशषट्कं वाराजतं षट्कं विंशतिः ॥ २७ ॥ रक्तवस्त्रं करत्रिंशत्साम्राजं प्रस्थं प्रस्थकम् ॥ एतद्दानं प्रभावेण पुत्रो भवति जीवति ॥ २८ ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यांति यावज्जीवं समृद्धिमान् ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ २९ ॥ इत्युन्नतयोगफलम् ॥ ३ ॥ केंद्रत्रिकोणगाः सौम्या उच्चस्था वा स्ववर्गगाः ॥ नित्यं भुनक्ति तच्छमीर्वरदा सत्यवादिनी ॥ ३० ॥ इति पाठान्तरम् ॥ लग्ने सौम्याः शुभक्षेत्रे पापाः कर्म सुखे यदा ॥ मित्रक्षेत्रे भवेज्जीव ऊर्ध्वयोगे सुखी पुमान् ॥ ३१ ॥ ऋषिसेवा कृता पूर्वहरिभक्तिस्तथैव च ॥ अत्र जन्मनि सौख्यं च जायते नात्र संशयः ॥ ३२ ॥ श्रीमान् च क्षात्रुणीधर्मी विख्यातो राजमानवान् ॥ हर्म्यवापि मठं कृतं पतटाकं बृक्षरोपणम् ॥ ३३ ॥ ततश्च जायते चिंता संतानार्थे विशेषतः ॥ अष्टादशाब्दतो नूनसौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥ ३४ ॥ द्वाविंशाद् वर्षतः पञ्चाद्विंश-

सौख्यं धनं गमः ॥ द्वात्रिंशद्वापि षट्त्रिंशद्दर्षतः समतां प्रलम् ॥ ३५ ॥ क्रमशो जायते सौख्यं षष्टिवर्षं णियावता ॥ ततो वर्षं द्वयं गुप्ता चिता व्याकु-
 लमानसः ॥ ३६ ॥ तदग्रे सुखसंपत्तिर्धनधान्ययुतो भवेत् ॥ महादानात्सुखं मानं लभते यावदायुषम् ॥ ३७ ॥ वैनाशे कथितं दानं कर्त्तव्यम्
 अंसं युतम् ॥ संतानं प्राप्य तेऽवश्यं भृगुणा परिभाषितम् ॥ ३८ ॥ इत्युद्धृत्योगफलम् ॥ ४ ॥ सुतपे चास्तगे खेटे पापे वा पापवीक्षिते भवति ॥
 केद्रे धने च सौम्याः क्रूरक्षेत्रेऽथ वा जीवः ॥ ३९ ॥ आकृत्या ख्यस्तदा योगः पूर्वपुण्यं कृतं बहु ॥ दानं दत्तं च दीनेभ्यो धर्मज्ञानपरेण च ॥ ४० ॥
 तत्पुण्यस्य प्रभावेण प्राप्य ते बहु संपदः ॥ राजमानं धनं धान्यं भृत्यभृत्यादिसंयुतम् ॥ ४१ ॥ संतानस्य भवेच्चिता भवति वानजीवति ॥ विक्री-
 तश्च सती पुत्रस्तस्य पापानुसारतः ॥ ४२ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ऊर्णापट्टं हरिद्रं च तु-
 र्ग्विशत्पुटीकृतम् ॥ ४३ ॥ तस्योपरि समासीनो जपं कुर्याद्विशेषतः ॥ पट्टगृहस्य मध्ये चाथवा देवगृहे स्थितः ॥ ४४ ॥ सहस्रपंचकं जाप्यं कु-
 र्यान्मंत्रस्य वैशनेः ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं षट्पादा दशहाटकम् ॥ ४५ ॥ द्विगुणं रजतं वस्त्रं धेनुं च वत्सं संयुताम् ॥ ताम्रपात्रं पलत्रिंशद्द्रुतेन परिपूरितम् ॥
 ॥ ४६ ॥ एतद्दानं प्रकर्त्तव्यं षड्गृहाण्यथ वा गृहम् ॥ एतद्दानं प्रभावेण सन्तानं प्राप्य तेऽयुवम् ॥ ४७ ॥ दीर्घायुजाय ते बालो नीरोगश्च सुबुद्धिमान् ॥
 श्रुत्वानकुस्ते दानं सोऽपुत्रः सप्तजन्मसु ॥ ४८ ॥ पुत्रहीनः स रोगश्च जायते नात्र संशयः ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ४९ ॥ इत्याकृत्य-
 योगफलम् ॥ ५० ॥ कर्मैकमेकं शत्रुकोऽन्यः पापः षष्ठे स्मरे सुते ॥ आयुर्धर्मे च तिष्ठेच्च योगोऽयं विगतो भवेत् ॥ ५० ॥ पूर्वतीर्थे तपस्वी च निर्दिष्टप्रयत्न-
 तः ॥ बृद्धकाले कृता संध्या अत्र जन्मनि तेन तु ॥ ५१ ॥ द्वात्रिंशद्द्वर्षपर्यंतं सौख्यं धनवर्जितः ॥ तदूर्ध्वं कृषितः किंचित्सौख्यं च जायते तदा ॥ ५२ ॥
 चत्वारिंशाब्दतः पश्चाद्गजवाजिधनान्वितः ॥ षष्टिवर्षं गते पूर्णं महाराजा महासुखी ॥ ५३ ॥ गजवाजिधनं सम्यक्सर्वदा धनदो भवेत् ॥ अन्यदेशाधि-

पाःसर्वेद्वारितिष्ठितिक्रिकराः ॥ ५४ ॥ शरीरेचमहापीडारूक्षशोकयुतोभवेत् ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥
 ॥ ५५ ॥ भृगुरुवाच ॥ पुण्याच्चप्राप्यतेसौख्यंविनापुण्यैः सुखंनहि ॥ चत्वारिंशत्पलंताम्रतन्मध्येपंचमंडलम् ॥ ५६ ॥ चंदनेनचकर्त्तव्यंशालिमा
 मस्यसन्निधौ ॥ ऊर्णपट्टंचतद्वर्णकृत्वाद्वादशभिः पुटम् ॥ ५७ ॥ तस्योपरिसमासीनस्त्वयुतंकारयेज्जपम् ॥ रवौत्रीणितमः पंचबीजमंत्राक्षरं जपेत्
 ॥ ५८ ॥ ततः पुण्यप्रकर्त्तव्यंरथाश्वौभूषणान्वितौ ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तंषट्भवंतिहाटकम् ॥ ५९ ॥ द्विगुणंरजतंवस्त्रंविशोत्तरशतंकरम् ॥ अष्टा
 विंशत्पलंकांस्यंताम्रपात्रंघृतैर्भूतम् ॥ ६० ॥ तंडुलंमाषयुक्तान्नंघृतंविशेषतः ॥ चणकाश्चहविष्यान्नंप्रस्थंपंचपंच ॥ ६१ ॥ जापकायप्र
 दातव्यंशनौवाकुजवासरे ॥ शुभेक्षणेऽनुभेचंद्रेपरगृहेऽयुतंचरेत् ॥ ६२ ॥ एतदानप्रभावेणमरणंतेसुखीभवेत् ॥ दानंकृत्वापुत्रसौख्यंविंशद्वर्षे
 विशिषतः ॥ ६३ ॥ सर्वत्रलभतेसौख्यंपुत्रपौत्रादिसंपदाम् ॥ पुत्रपौत्रंचतत्पुत्रमहासौख्यंमहद्धनम् ॥ ६४ ॥ कविनाचकृतः प्रश्नोभृगुणा
 परिभाषितः ॥ ६५ ॥ इतिविगतयोगफलम् ॥ ६ ॥ पापालाभेसुतेलग्रेधीशषष्ठेरिपोर्गृहे ॥ पूर्वमुनेःकृतानिदागोमध्येतुविशेषतः ॥ ६६ ॥
 तेनपापवशेनास्यपुत्राभावान्नवैसुखम् ॥ भ्रात्रभावेभवेदुःखंद्राविंशतात्परतः सुखम् ॥ ६७ ॥ नहिज्ञातेतिकृत्वाचद्विजस्थापनिकाकृता ॥
 परदारगमस्तीर्थेतेनास्मिन्नन्मनिधुवम् ॥ ६८ ॥ पुत्रचिंताथवारोगीजायतेनात्रसंशयः ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकि
 मौषधम् ॥ ६९ ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रंपलंत्रिशत्तन्मध्येनवमंडलम् ॥ चंदनेनचकर्त्तव्यंषट्पट्टंविशतिहाटकम् ॥ ७० ॥ रूप्यपट्टंचवस्त्रंचद्वाविंश
 त्करकंतथा ॥ गांसवत्सांचसुद्धान्नंतंडुलंतिलकंयवम् ॥ ७१ ॥ प्रस्थद्वादशकंदंयंभौमेनक्तंविशेषतः ॥ रामंचलक्ष्मणंनगंदद्याद्द्रोदुग्धंसंयुत
 म् ॥ ७२ ॥ संततिर्जायतेनूनं मृतापत्यानसाधुवम् ॥ द्विजांयोगोसुतंदद्यात्पुत्रोक्तविधिनसाह ॥ ७३ ॥ सापत्याचभवेत्पत्नीसर्वत्रैवविशेषतः ॥

तस्यरोगविनाशायदातव्यंतत्पुरस्कृतम् ॥७४॥ लोहपात्रं तिलैर्तैलमहिषींच पयस्विनीम् ॥ जापकायप्रदातव्यं यथोक्तं वेदवादिने ॥ ७५ ॥
 एतद्दानप्रभावेण सुतसौख्यं प्रजायते ॥ नीरोगी च भवेत्सद्यः पूर्वदोषक्षयो भवेत् ॥ ७६ ॥ श्रुत्वा न कुरुते पुण्यं तदा च सप्तजन्मसु ॥ अष्टत्रिकोषवा
 रोगी जायते च सुदुर्मुहुः ॥ ७७ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ७८ ॥ इति काव्ययोगफलम् ॥ ७ ॥ कर्मेशः सुखनाथश्चक्रगुक्त
 षडष्टमे ॥ जीवाकींचधने स्यातां तदा योगस्तु कर्तुः ॥ ७९ ॥ साध्व्यां कृतः कलंकश्च न दत्तं पूर्वजन्मनि ॥ तैः पापैश्च भवेत्कष्टं धनैर्धान्यैर्न संशयः ॥
 ॥ ८० ॥ कदाचित् स्वल्पलाभस्तु जायते च विनिर्णयः ॥ विंशद्वर्षसमासाद्य प्राप्य ते सुखमुत्तमम् ॥ ८१ ॥ द्वाविंशद्वर्षतो नृनंसौख्यमात्मबलैर्भ
 वेत् ॥ अष्टाविंशत्तमे वर्षे प्राप्यंते सुखसंपदः ॥ ८२ ॥ कर्णतुल्यो भवेद्दाता सर्वत्रैव प्रवेशकः ॥ स्वेच्छाचारि भवेद्भोक्ता पितुर्नो हानि कृत्वा चित् ॥
 ॥ ८३ ॥ लुभेच्च विद्रवद्विभ्रः सौख्यं भवति निश्चितम् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ८४ ॥ भृगुरुवाच ॥
 कोऽस्य पात्ररुद्रपलंतन्मध्ये न वमण्डलम् ॥ ऊर्णापट्टोपरि स्थित्वा शुचिः क्रोधादि वर्जितः ॥ ८५ ॥ सप्तबीजार्कसौर्योश्च द्विसहस्रं जपं चरेत् ॥
 ततोऽव्यश्नप्रदातव्यः सप्तषट्च हाटकम् ॥ ८६ ॥ अष्टोत्तरशतकरं वस्त्रं विप्राय दापयेत् ॥ एकाग्रमनसा नृनं मुद्रान्दद्याच्चतुर्गुणान् ॥ ८७ ॥ एतत्पुण्य
 प्रभावेण दुष्टयोगफलं हरेत् ॥ अनेन प्राप्यते सौख्यमन्यथा चेत्सुदुःखभाक् ॥ ८८ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ८९ ॥ इति
 कर्तुर्योगफलम् ॥ ८ ॥ व्ययेवाचाष्टमे क्रूराश्छिद्रे शोद्रादशेयदा ॥ कर्मसौम्याधने क्रूराश्च क्रयोगे महत्सुखम् ॥ ९० ॥ पूर्वगंगा तटे रुद्रस्तस्य
 सेवाकृत्सबहु ॥ अस्मिन्नन्मनि तेनेह सौख्याधिक्यो भवेन्नरः ॥ ९१ ॥ दाता चैव च भोक्ता च राजमान्यो गुणाधिकः ॥ परोपकारी धर्मात्मा कीर्ति
 मांश्च बहु प्रजाः ॥ ९२ ॥ षोडशाब्दे भवेत्सौख्यं पंचविंशत्सर्वकैर्बलैः ॥ गजवाजिधनैर्युक्तो राजा वाराजमंत्रिकः ॥ ९३ ॥ रुद्रसेवानुसारेण स

सुखीजायतेनरः ॥ गोत्रस्यगुरुषःकश्चिज्जठरेताडितस्ततः ॥ ९४ ॥ चिताप्रजायतेतस्यसौख्यंचाल्पधनैःसदा ॥ सौख्यमध्यमेव
 च्छितातिकस्माज्जायतेतदा ॥ ९५ ॥ षड्विंशेवाद्रिचत्वारिंशेऽब्देस्यादीर्घवेदना ॥ उदरेवाकरेपादेजायतेनात्रसंशयः ॥ ९६ ॥ शुक्रउवाच ॥
 किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ॥ भृगुरुवाच ॥ ॥ रीतिपात्रंताम्रपात्रंपलंचैवचतुर्गुणम् ॥ ९७ ॥ चंदनेनचकर्त्त
 व्यंहाटकेनाष्टमंडलम् ॥ गोत्रिरूपंचतन्मध्येकृत्वाचबहुधार्चयेत् ॥ ९८ ॥ नवपट्टंपरीधायऊर्णापट्टोपरिस्थितः ॥ नवत्रयंरुद्रमंत्रंबी
 जमंत्राक्षरंजपेत् ॥ ९९ ॥ द्विसहस्रंजपंकृत्वाततःपुण्यंसमाचरेत् ॥ भव्याश्चंहाटकरौप्यंषट्कविंशतिर्विशति ॥ १०० ॥ अथवागो
 सवत्सांचसप्तान्नंप्रस्थप्रस्थकम् ॥ अष्टोत्तरशतंसुद्रादातव्याःश्रद्धयान्वितैः ॥ १०१ ॥ एतद्दानप्रभावेणकष्टांचिताक्षयोभवेत् ॥ श्रुत्वानकु
 रतेदानंतदाचत्रिषुजन्यसु ॥ १०२ ॥ देहेकष्टंधान्यधनसुतहीनस्तुजायते ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ १०३ ॥ इतिचक्र
 योगफलम् ॥ ९॥ गुरुक्षेत्रेयदासूर्यःकुजक्षेत्रेयवागुरुः ॥ केंद्रेवापिद्विकेवापिसुतेलग्नेशुभाशुभाः ॥ १०४ ॥ मोदितेसुखसम्पत्तिर्गजवाजियुतः
 सुखी ॥ महाराजामहामंत्रीधनाढ्योराजपूजितः ॥ १०५ ॥ बहुभृत्यसमृद्धिश्चनृपद्वारेषुकिंकरः ॥ पूर्वबहुकृतंदानंहेमवाजिगजान्वितम् ॥
 ॥ १०६ ॥ तेनपुण्येनलोकेस्मिच्छभतेनात्रसंशयः ॥ शुक्रउवाच ॥ एतत्फलंयदानास्तिकारणंकिंतपोधन ॥ १०७ ॥ भृगुरुवाच ॥ पूर्वे
 जन्मनियतस्थानंहृतंब्राह्मणवेश्मच ॥ एतत्पाषाणुसारिणफलहीनोभवेन्नरः ॥ १०८ ॥ वेदज्ञायचतद्दानंहेमवाजियथान्वितम् ॥ पूर्वोक्तं
 फलंयच्चतथाभवतिनिश्चितम् ॥ १०९ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ ११० ॥ इतिमोदितयोगफलम् ॥ १० ॥ शनिक्षेत्रेचंद्रःषष्ठेष्टे
 भौमभार्गवो ॥ शनिर्वाछिद्रसंस्थानेदृष्टाःकर्मेशुभाशुभैः ॥ १११ ॥ तदासाधारणोयोगजायतेसर्वसम्पदः ॥ राजमानोऽन्यथान्यक्षणेष्टिःक्षणेक्ष

यः ॥ ११२ ॥ नेत्रपीडाध्वं कुजोराजरोगीभवेन्नरः ॥ पूर्वआसीत्प्रयागेतुमंत्रज्ञोबहुदर्शकः ॥ ११३ ॥ अभिचारेण शङ्खानेत्रपीडाकृताबहु ॥
 अतोबहुविधं दुःखं तस्य संजायते बहु ॥ ११४ ॥ शुक्रउवाच ॥ कस्मिन्नब्दे भवेत्पीडाकं नोपायेन नश्यति ॥ भृगुरुवाच ॥ द्वाविंशत्यवर्षदिशे वर्षे स्या
 नेत्रवेदना ॥ ११५ ॥ स्थीयते च वचः सत्यं ते जोहीनो दिने दिने ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ११६ ॥ भृगुरुवाच ॥
 न वासं मंडलं कार्यं वामे सव्यं च तंडुलैः ॥ शुक्रराहोः शनैश्चैव मन्त्रपंचाक्षराजप्रेत ॥ ११७ ॥ त्रीणि त्रीणि सहाणि पूर्वोक्तविधिना सह ॥ हाटकं चा
 षट्पङ्कच रजतं द्विगुणं तथा ॥ ११८ ॥ ताम्रपात्रं रुरुद्रपलं घृतेन परिपूरितम् ॥ तत्पात्रं च सवत्सांगं श्रद्धायुक्तः प्रदापयेत् ॥ ११९ ॥ एतद्वा
 नम्रभावेण रोगहीनस्तु जायते ॥ नेत्रपीडाक्षयं याति देहसौख्यं धनं भवेत् ॥ १२० ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १२१ ॥
 इति साधारणयोगफलम् ॥ ११ ॥ सुतपे भार्गवक्षेत्रे क्रूरखेटेन संयुतः ॥ कुजे क्षितो यदा जीवः क्रूरक्षेत्रे च तिष्ठति ॥ १२२ ॥ तदा सर्वक्षयकरो
 विनाशो योग उच्यते ॥ पूर्वगोत्रजकामिन्यां तेन स्थापनिका कृता ॥ १२३ ॥ एतत्पापानुसारेण जायते संततिर्निहि ॥ गौरश्च पलवक्रश्च हर्षादि
 क्योमहोत्कटः ॥ १२४ ॥ स्वेच्छा चारीकृतक्षौद्रईदृशो जायते नरः ॥ संतानं न भवेत्तस्य भवेद्यदि न जीवति ॥ १२५ ॥ एकोद्वौ तिष्ठतो देवा
 च्छेषं चाग्निर्यते ध्रुवम् ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ १२६ ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रं सप्तपलं द्विमुखोपरि
 धारयेत् ॥ पद्मनाभमहामंत्रं सप्तबीजसमन्वितम् ॥ अर्द्धांशुतं च तत्कार्यं षट्पद्मादशहाटकम् ॥ १२७ ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रमष्टोत्तरशतं करम् ॥
 सवत्सागो प्रदानेन नाशयेत्सर्वपातकम् ॥ स्त्रीकंठे धारयेद्यंत्रं भौमेन कंच कारयेत् ॥ १२८ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः
 ॥ १२९ ॥ इति विनाशयोगफलम् ॥ १२ ॥ तुर्येशो वाष्टलश्रेयः क्रूरो वा क्रूरसंयुतः ॥ तुर्येषष्टाष्टमे रिक्षेपापाः क्रूरगृहे यदा ॥ १३० ॥ क्रूरो

वाशङ्क्षेत्रस्थोयदाजीवीभवेत्तदा ॥ श्रीवत्सेसुखसंपत्तिर्जायतेनात्रसंशयः ॥ १३१ ॥ पूर्वमृषेः कृतासेवातीर्थे गत्वा पुनः ॥ देवार्चनं द्विजे
 भर्त्तिकृत्वा तेनेह जन्मनि ॥ १३२ ॥ सुखी सुकर्मकृच्चैवाजीव्यको बहु पुत्रकः ॥ बहुस्त्रीभिश्च संयुक्तो बुद्धिमांश्च विचक्षणः ॥ १३३ ॥ कुल
 मध्ये प्रधानश्च गजवाजि युतोनरः ॥ मनः स्वस्थो भवेद्दाता धनाढ्यस्तामसीमतिः ॥ १३४ ॥ त्रिंशद्वर्षे गते पश्चान्महासौख्यं प्रजायते ॥ राजा
 वाराजमान्यश्च कुबेरस्य समो भवेत् ॥ १३५ ॥ चत्वारिंशद्वर्षे दीर्घरोगः प्रवर्तते ॥ श्वासकासादि रोगाश्च जायंते च सुदुर्मुहुः ॥ १३६ ॥ शुक्र
 उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य गृजाचं किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ यंत्रं श्रीपद्मानाभस्य भूर्जपत्रे च लेखयेत् ॥ १३७ ॥ यक्षकर्मसंयुक्तं
 गंधपुष्पैः प्रपूजयेत् ॥ ऊर्णापट्टं च सुश्रेष्ठं चतुर्विंशत्कर्तुं शक्यं ॥ १३८ ॥ तस्योपरि समासीनश्चायुतं जपमाचरेत् ॥ पद्मनाभत्रिबीजस्य कार
 ने द्विधिसंयुतः ॥ १३९ ॥ पट्टवस्त्रं परीधाय पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं षट्षोडशहाटकम् ॥ १४० ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रमष्टौ
 तरशतं करम् ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलं घृतेन परिपूरितम् ॥ १४१ ॥ ब्राह्मणाय प्रदातव्यं श्रद्धाभक्तिसमन्वितैः ॥ गणेशस्य नृसिंहस्य तथैव ब्रह्म
 रुद्रयोः ॥ १४२ ॥ अयुतं च जपेद्भक्त्या सुवर्णादीन् प्रदापयेत् ॥ एतद्दानं प्रभावेण सुखभागी भवेन्नरः ॥ १४३ ॥ कविना च कृतः
 प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १४४ ॥ इति श्रीवत्सयोगफलम् ॥ १३ ॥ उदये च यदा राहुः सुखेष्टे वा व्यये शनिः ॥ गुरौ षष्ठाष्टमे
 रिः फेपापाधर्मे सुतेथवा ॥ १४५ ॥ एतद्ब्रह्मनुसारेण योगो राक्षससंज्ञकः ॥ अल्पायुर्जायते बालः पुण्येनैव स जीवति ॥ १४६ ॥
 सहस्राणि पंचकुजबीजमंत्राक्षरं जपेत् ॥ पश्चाज्जपानुमानेन त्रिगुणं दानमाचरेत् ॥ १४७ ॥ हाटकं सप्तपञ्चभक्त्या च श्रद्धयान्वितः ॥
 एतद्दानाद्बुद्ध्या रेण सर्वत्र विजयी भवेत् ॥ १४८ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १४९ ॥ इति राक्षसयोगफलम् ॥ १४ ॥

सहजस्योयदाहुः षष्ठैवेधनेश्वरः ॥ व्ययस्थानेगुरुस्यत्रिकोणेपापलेचराः ॥ १५० ॥ योगोयमुद्रवोनामसुतहीनोथरोगयुक् ॥ परिच्छिन्नघ्नैः सौख्यं जायते नात्र संशयः ॥ १५१ ॥ पंचबीजं नृसिंहस्य द्विसहस्रं जपंचरेत् ॥ ऊर्णापट्टोपरिस्थित्वा पूर्वोक्तविधिना सह ॥ १५२ ॥ षट्चत्वारिंशद्देवजंतं च चतुर्गुणम् ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलंगां सवत्सां पयोनिवताम् ॥ १५३ ॥ एतद्दानं प्रकर्तव्यं शुभे चंद्रे शुभे दिने ॥ एतद्दानानुसारेण पुत्रो भ्राता च जीवति ॥ १५४ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १५५ ॥ इत्युद्रवयोगफलम् ॥ १५६ ॥ लग्ने धर्मो धने कर्म कुराद्यने सुतेऽथ वा ॥ नीचाधने थवालभ्ये योगोयं भीषणो मतः ॥ १५६ ॥ तपस्वी निर्दितः पूर्वसाध्वी स्त्रीचकलं किता ॥ दानं कृत्वा तत्पतये पश्चात्तापादिकं चरेत् ॥ १५७ ॥ ग्राप्यते च धनं धान्यं क्षणे वृद्धिः क्षणे क्षयः ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ १५८ ॥ भृगुरुवाच शने स्त्रीणि सहस्राणि केतोर्द्वै च मनुजपेत् ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलंतन्मध्यं न वमं डलम् ॥ १५९ ॥ ऊर्णपट्टं च पुटितं कृत्वा शुद्धां त्रिद्विस्तकः ॥ तस्योपरि समासीनो विधिवज्जपमाचरेत् ॥ १६० ॥ जपति स्त्वनर्णषट् चरूप्यषट् च दापयेत् ॥ रक्तवस्त्रं सत्करं द्विजेभ्यश्च प्रदापयेत् ॥ १६१ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १६२ ॥ इति भीषणयोगफलम् ॥ १६३ ॥ धर्मस्थाने यदा चार्कः सुते कूरोथ वा शशी ॥ परे धर्माय गेभानौ योगोयं सौरनामतः ॥ १६३ ॥ सगर्भा मारिता पूर्ववने तेन शिखंडिनी ॥ एतत्कर्मनुसारेण पुत्रनाशो भवेद्भुवम् ॥ १६४ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ सुवर्णपंचषट् चरजतं द्विगुणंततः ॥ १६५ ॥ ताम्रपात्रं सप्तपलं पंच रत्नैश्च पूरितम् ॥ सहस्रं च जपं कृत्वा पद्मानाभस्य मंत्रतः ॥ १६६ ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं सवत्सां गं स्वलंकृताम् ॥ पूर्वोभिमुखतः स्थित्वा शालग्रामस्य सन्निधौ ॥ १६७ ॥ एतद्दानानुसारेण प्राप्यंते सुखसंपदः ॥ यदानं कुरुते दानं त्रिजन्म सुखं न हि ॥ १६८ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो

भृगुणापरिभाषितः ॥ १६९ ॥ इति सौरयोगफलम् ॥ १७ ॥ मूर्तौ क्रूरो यदा लब्धे त्रिकोणे च यदा गुरुः ॥ सौरिः सौम्योऽथ बालश्लेष्मलभे क्रूरो यदा
 भवेत् ॥ १७० ॥ तदा हि नहुषो योगो मंत्रीवानृपतिर्भवेत् ॥ पंडितोऽपि सुखी श्रीमान्भृगुणापरिभाषितः ॥ १७१ ॥ इति नहुषयोगफलम् ॥
 ॥ १८ ॥ सुतस्थाने यदा क्रूराः सुतेशः क्रूरसंयुतः ॥ पापारिः फेधने केंद्रे केंद्रयोगस्तदोच्यते ॥ १७२ ॥ तीर्थसेवा कृता पूर्वमृषिभक्तिः कृता त
 था ॥ अस्मिन्नन्मनितेनायं धनाढ्यो राजपूजितः ॥ १७३ ॥ धर्मात्मा च सुखी भोगी पित्ताधिक्यो भवेन्नरः ॥ बहुस्थानेऽन्नदाता च वर्तुल
 प्रकृतिर्भवेत् ॥ १७४ ॥ अपुत्रोऽपि भवेत्सोऽपि पूर्वपापानुसारतः ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ १७५ ॥
 भृगुरुवाच ॥ न वा संमंडलं कृत्वा तन्मध्ये सिंहमालिखेत् ॥ चंदनेन च कर्तव्यं भूर्जपत्रे प्रयत्नतः ॥ १७६ ॥ ऊर्णापट्टोपरि स्थित्वा
 तस्याग्रे जपमाचरेत् ॥ सप्तबीजाक्षरं मंत्रं नृसिंहस्य जपेत्सुधीः ॥ १७७ ॥ अर्द्धायुतं जपं कृत्वा पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ततो दानं प्रकर्त्त
 व्ययं दहं कथयामि ते ॥ १७८ ॥ ततश्च हाटकं सप्तपटं रूपाय चतुर्गुणम् ॥ चतुर्दशपलं ताम्रं घृतेन परिपूरितम् ॥ १७९ ॥ अशनान्ते प्रदा
 तव्यं स दक्षिणमनोहरम् ॥ ततश्च घोटकं शुभ्रं सर्वोपस्करसंयुतम् ॥ १८० ॥ सवत्सागौः प्रदातव्या ब्राह्मणाय प्रयत्नतः ॥ सप्तान्नं प्रसृतम्
 स्थं च वस्त्रं षष्टिकरोन्मिमतम् ॥ १८१ ॥ एतद्दानं प्रकर्त्तव्यं शालग्रामस्य सन्निधौ ॥ नृसिंहयंत्रं स्त्रीकं ठेगारे येन दिवानिशम् ॥ १८२ ॥ एत
 दंते प्रकर्त्तव्यं भौमेन तन्तथाचरेत् ॥ विरजीवी भवेत्पुत्रः सर्वत्र सुखवान्भवेत् ॥ १८३ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणापरिभाषितः ॥ १८४ ॥
 इति केंद्रयोगफलम् ॥ १९ ॥ कर्मेशोऽपि सुखेशोऽपि लभेष्टप्रेष्ये ॥ स्वभेष्टमे यदा क्रूराः सौम्याः पापाः स्मरेतदा ॥ १८५ ॥ कुलयोगस्तु विज्ञे
 यस्वीर्थनिंदा कृतापुरा ॥ उद्वेगश्च भवेत्तस्य स्वल्पलाभे यथा तथा ॥ १८६ ॥ आदौ मध्ये च सौख्यं च अंते च धनसंभवम् ॥ अथवा भ्रातृहीनस्तु जा

यत्तामसीमतिः ॥ १८७ ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जात्येकस्य पूजाचोक्तदानचिकित्सापथम् ॥ भृगुरुवाच ॥
 ॥ १८८ ॥ विधिवच्च जपं कृत्वा ततोदानं समाचरेत् ॥ सवत्सर्गांच दुग्धाढ्यां षट् दशहाटकम् ॥ १८९ ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रं ताम्रपात्रं च
 क्षुण्णम् ॥ एतद्दानानुसारेण योगदोषक्षयो भवेत् ॥ १९० ॥ घृतपात्रं घृतैर्भृत्वा ब्राह्मणाय प्रदापयेत् ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥
 ॥ १९१ ॥ इति कुलयोगफलम् ॥ सुतेशः शत्रुक्षेत्रस्थः शत्रुयुक्तो थपश्यति ॥ धर्मलाभो दये सौम्याः क्रूरैर्दृष्टाः सुतंगृहम् ॥ १९२ ॥ तदामा
 तंगयोगोऽसौरुद्रसेवाकृतापुरा ॥ अत्र जन्मनि तेनासौ पितृसौख्याधिको भवेत् ॥ १९३ ॥ बन्धुमित्रैश्च संयुक्तः कीर्तिमांश्च बहु प्रजाः ॥ षोड
 शेन्दे विशेषात्तु सौरुद्रमात्मबलैर्भवेत् ॥ १९४ ॥ गजवाजिधनैर्युक्तो राजा वाराजमंत्रिकः ॥ रुद्रसेवानुसारेण ईदृशो जायते नरः ॥ १९५ ॥ तप
 स्वीनिंदितः पूर्वतस्माद्धीनफलं भवेत् ॥ महाचिंता भवेत्तस्य सुतनाशस्य हेतुना ॥ १९६ ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजाचिकित्सापथम्
 मौषधम् ॥ १९७ ॥ भृगुरुवाच ॥ नवाक्षमण्डले मध्ये तपस्वि रूपमाचरेत् ॥ तदग्रे पद्मनाभस्य द्विसहस्रमनुजपेत् ॥ १९८ ॥ ततोदानं प्रकर्तव्यं
 षष्ठिपट्टं च हाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं ताम्रपात्रं पलचतुर्दशम् ॥ १९९ ॥ अष्टोत्तरशतकरं वस्त्रं तं च कंबलम् ॥ गोधूमं तं डुलं प्रस्थयुग्मं दद्याद्द्विशेषतः
 ॥ २०० ॥ नन्धद्रव्यं च दातव्यं गां च वैवत्ससंयुताम् ॥ ताम्रपात्रं घृतैर्भृत्वा जापकाय प्रदापयेत् ॥ २०१ ॥ एतद्दानावसाने तु भौमेन तं समाचरे
 त् ॥ ततश्च श्रीफलं भव्यं मायामंत्रेण मन्त्रयेत् ॥ २०२ ॥ ऋत्वंते धारयेद्भार्यात्रिरातर्वदिनांतरम् ॥ एतद्दानोपचारेण प्राप्यते संततिर्धुवम् ॥ २०३ ॥
 दीर्घायुर्जायते बालः सुखसंपत्तिमान् भवेत् ॥ पद्मनाभमहायंत्रबाहौ शिरसि धारयेत् ॥ २०४ ॥ राजमान्यो धनाढ्यश्च स्ववत्सुखवान् भ
 वेत् ॥ दानाभावे महादुःखं पुत्रैरपि धनैरपि ॥ २०५ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३

॥ २१ ॥ शुक्रक्षेत्रेऽङ्गुलः सौरिः षष्ठाष्टद्वादशोदये ॥ त्रिकोणेष्टमर्पेदवातदायोगोहिपंकजः ॥
 नैर्यथेसेवाकृतं त्र्यपलवक्ताचदि ॥
 ॥ २०८ ॥ धनस्तुचोऽथ सुखीभोगीराजमान्याद्येति धिपः ॥ गजवा
 व्यांगोमृदुलोचनः ॥ कचालपोमधुरोवाग्मीकपालेचातिसुंदरः ॥ तस्माद्धानं जपंचैव मध्ये मध्ये प्रदापयेत् ॥ २१० ॥
 जिघर्षैर्युक्तः स्वभृत्यानां च पोषकः ॥ २०९ ॥ पीडासंप्राप्यते किंचिद्वदास्थादारुणा भवेत् ॥ तस्माद्धानं जपंचैव मध्ये मध्ये प्रदापयेत् ॥ २१० ॥
 प्रथमैकादशेषष्ठे द्वितीये चाष्टपंचमे ॥ अकस्माज्जायते कष्टमासे वा त्सरेऽपि वा ॥ २११ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किं
 मीषवम् ॥ शृणु वाच ॥ कुजे त्रीणि शनौ सप्तबीजमंत्राक्षरं भवेत् ॥ २१२ ॥ नवाक्षमंडलस्याग्नेद्विसहस्रं जपंचरेत् ॥ द्वाविंशतिपलेस्ताग्नेः
 शिंशुं मध्ये निवेशयेत् ॥ २१३ ॥ दिव्यगन्धेनाभिमंत्र्य स्नानं गंधोदकैः स्मृतम् ॥ तत्पात्रं च घृतैर्धृत्वा पंचरत्नसमन्वितम् ॥ २१४ ॥ हाटकं चाष्ट
 षट्चक्रं बलं रक्तं तु कम् ॥ एतद्दानं प्रभावेण उग्रपीडा विलीयते ॥ भूर्जेन वग्रहं यंत्रं लिखित्वा यक्षकर्मैः ॥ २१५ ॥ धारयेत्कंठबाह्वोर्वयोर्योगदोष
 वटुं चक्रं बलं रक्तं तु कम् ॥ इति पंकजयोगफलम् ॥ २२ ॥ धने धर्मव्यये क्रूरालम्रेशः क्रूरसंयुतः ॥
 क्षयो भवेत् ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ २१६ ॥ इति पंकजयोगफलम् ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किं
 मर्षं काले पितुः पीडा वधं वधसमागमः ॥ २१७ ॥ योगोऽयं पावको नाम महाकष्टप्रदो भवेत् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किं
 मर्षं च ॥ २१८ ॥ शृणु वाच ॥ षष्ठाष्टमेशचनपपापखेटमनृज्जपेत् ॥ द्विसहस्रमिति ऋद्धकरपादः सुखस्थितः ॥ २१९ ॥ आसनं तंतदादा
 नं प्रदाय च मनोहरम् ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तं सवत्सागौः पयस्विनी ॥ २२० ॥ हाटकं दशषट्चक्रं षडुगं रजतं तथा ॥ दिव्यं कंबलं वस्त्रं च दद्यादेव न स
 र्गक ॥ २२१ ॥ एतद्दानं प्रभावेण चित्ताकंष्टं विनश्यति ॥ ऋत्रोलभते पुत्रं मृतवत्सा प्रसूयते ॥ २२२ ॥ इति
 ॥ २२३ ॥ इति पावकयोगफलम् ॥ २३ ॥ इति त्रैलोक्यसौम्याः सौम्यक्षेत्रे च पापकाः ॥ शस्त्रक्षेत्रे प्रदायः

सुखीयकायतेवालः पूर्वजन्मप्रसादतः ॥ धनधान्ययुतो नित्यं महाराजस्य सेवकः ॥ २२५ ॥ दीघे रोगाणां पुत्रा जायत नान्न स रायः ॥ शुक्र
काय ॥ किं जायं कस्य पूजा च किं दानं च किं मोषधम् ॥ २२६ ॥ भृगुरुवाच ॥ न वा स्रमं डलं कृत्वा ऊर्णापट्टेन वेष्टितः ॥ त्रिसहस्रं जपेन्नाप्यतस्ति
दानं प्रदापयेत् ॥ २२७ ॥ एकाग्रमनसा भक्त्या रूद्रमन्त्रं न व्रत्रयम् ॥ हाटकं षोडशं षट्पदं रजतं च तथैव हि ॥ २२८ ॥ रक्तवस्त्रं तथा दिव्यं पंचषष्टिकस
णिच ॥ मोसहस्रप्रदानेन सर्वतापः प्रलीयते ॥ २२९ ॥ प्राप्य ते धनयान्यं च सर्वव्याधिक्षयो भवेत् ॥ पुत्रं चलभते भद्रं दीर्घायुष्यमरिंदम् ॥ २३० ॥
इति शिवयोगफलम् ॥ २३१ ॥ शनिक्षेत्रे यदाराहुः पंचमे सुकृतोदये ॥ रविभौमौ सुतस्थाने दृश्यतां धूम्रयोगकः ॥ २३२ ॥ धूम्रके बालहत्या च कृ
तापवै हि जन्मनि ॥ तेन पापेन रोगित्वमपुत्रत्वं च जायते ॥ २३३ ॥ राहोः सप्तशतं त्रीणि सहस्राणि मनुजपेत् ॥ पश्चाद्दानं च कर्तव्यं सप्तषट्पंचहा
टकम् ॥ २३४ ॥ द्विगुणं रजतं वस्त्रं कैर्वै सप्तभिर्मितम् ॥ गोधूमं तंडुलं प्रस्थं गांसवत्सां पयस्विनीम् ॥ २३५ ॥ ताम्रपात्रं रूद्रपल्लव्यतेन
परिपूरितम् ॥ एतद्दानं प्रभावेण चिरं जीवी सुतो भवेत् ॥ २३६ ॥ रोगाः सर्वे क्षयं यांति तद्दानस्य प्रभावतः ॥ श्रुत्वेवं च प्रदातव्यं भृगुणा परिभाषितम् ॥
॥ २३७ ॥ इति धूम्रयोगफलम् ॥ २३८ ॥ शनिस्तृतीये दशमे व्यये च भुजे वास्याद्यादि जन्मकाले ॥ तदा स गभ्यो न भवेत्तु तस्य द्वा भवेन्मृत्युमुपैति
शीघ्रम् ॥ २३९ ॥ नवत्रयं मंत्रमिनस्य सौरैः कुजस्य जाप्यं त्रिसहस्रं संख्यम् ॥ २४० ॥ ततश्च दानं कुर्वीत सुवर्णं दशभारकम् ॥ अष्टोत्तरशतं कररक्तं च
सं च यत्नतः ॥ प्रस्थद्वयं सप्तधान्यं घृतेन च समन्वितम् ॥ २४१ ॥ एतद्दानं प्रभावेण भ्राता तस्य हि जीवति ॥ २४२ ॥ इति क्रमयोगफलम् ॥
॥ २४३ ॥ भौमक्षेत्रे यदा शुक्रः शुक्रक्षेत्रे यदा कुजः ॥ षष्ठाष्टमे च वा जीवस्तन्वधी शो रि पोर्गृहे ॥ २४४ ॥ योगो यंच तत्रैव मघनाढ्यो राजपूजितः ॥
सुखी भोगी च कामी च बहुस्थानेषु दानकृत् ॥ २४५ ॥ संतानविषये चिंता तथा रोगसमुद्भवः ॥ अष्टत्रिंशो
त्रैर्वे रोगी प्रजायते ॥ २४६ ॥

चत्वारिंशेचवर्षेतुक्छचित्ताव्ययोभवेत् ॥ महारोगोभवेत्तस्यपूर्वपापानुसारतः ॥ २४४ ॥ तपस्वीमारितः पूर्वततोदुःखंसुनिश्चितम् ॥
 शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ २४५ ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रंरुद्रपलंतन्मध्येनकमंडलम् ॥ तपस्विरूपं
 कृत्वाचतन्मध्येचंदनेनच ॥ २४६ ॥ तद्रेकारयेज्जाप्यंरुद्रमंत्रंनवनयम् ॥ श्रद्धायुतंचकर्त्तव्यंपूर्वोक्तविधिनासह ॥ २४७ ॥ ततश्च
 षट्त्रिंशंचस्वर्णरूप्यंचतुर्गुणम् ॥ सवत्सागौःप्रदातव्याअष्टोत्तरशतकरम् ॥ २४८ ॥ वस्त्ररक्तंचमाषाणमुद्रगोधूमतंडुलम् ॥ चतुःप्रस्थंचतुः
 प्रस्थंदापयेच्छ्रद्धयान्वितः ॥ २४९ ॥ एतद्दानप्रभावेणसर्वचिन्ताविलीयते ॥ २५० ॥ इतिचतुरयोगफलम् ॥ २७ ॥ कर्मेशःऋतसंयुक्तः
 शुक्रक्षेत्रेचशुक्रयुक् ॥ क्रूराःसौम्याःपरलेभेवर्द्धमानस्तदाभवेत् ॥ २५१ ॥ पूर्वसहस्रधेनुश्चदत्त्वाब्राह्मणभोजनम् ॥ सुवर्णधान्यदानंच
 कृतंतेनेहजन्मनि ॥ २५२ ॥ महाराजोथवामंत्रीधनाढ्योराजपूजितः ॥ नीचेकुलेऽपिसंजातोमहाराजोभवेन्नरः ॥ २५३ ॥ एतद्दानंचदत्त्वा
 तुपश्चात्तापमकारयत् ॥ पुनस्तुष्टिःपुनर्निन्दाकृतातेनेहजन्मनि ॥ २५४ ॥ षोडशेशमेवाब्देराजमान्योनरोभवेत् ॥ प्राप्नोतिसदृशंसौख्यं
 नृपद्वारेषुकिंकरः ॥ २५५ ॥ सौख्यंचलभतेशीघ्रंवृद्धकालेनसंशयः ॥ पश्चात्तापप्रभावेणदेहेकष्टंप्रवर्तते ॥ २५६ ॥ एकविंशेशवात्रिंशे
 वर्षेरेगस्यसंभवः ॥ क्षणेसौख्यक्षणेकष्टंजायतेचमुहुर्मुहुः ॥ २५७ ॥ अथसन्तानहेतोश्चमहाचित्ताप्रवर्तते ॥ संतानंनभवेत्तस्यजातोपिच
 नजीवति ॥ २५८ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ रीतिपात्रंत्रिंशपलंताम्रपात्रंपलान्दश ॥
 ॥ २५९ ॥ नवास्त्रमंडलकुंर्याचंदनैःकुंकुमादिभिः ॥ ऊर्णमहंहरिद्रर्णंचतुर्विंशपुटीकृतम् ॥ २६० ॥ तस्योपरिसमासीनोरुद्रमंत्रंनव
 जपम् ॥ अयुतंचजपेच्छुद्धोमहादेवस्यसन्निधौ ॥ २६१ ॥ ततोदानंप्रकर्त्तव्यंत्रिंशत्पटंचहाटकम् ॥ रत्नतंडिगुणंकरमाणो

संशतम् ॥ २६२ ॥ भव्याश्चसुहृदरम्यं सवत्सामां च द्रापयेत् ॥ जापकायप्रदातव्यगोयुगवस्त्रसंयुतम् ॥ २६३ ॥ एतद्द्वयं
 भावेण पुत्रीरोगविवर्जितः ॥ कविनाचकृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ २६४ ॥ इति वर्द्धमानयोगफलम् ॥ २८ ॥ शनिक्षेत्रे यदा
 जीवो जीवक्षेत्रे च मंगलः ॥ सुतेशः शुभगे हस्थस्तुर्येषा ष्ठाष्टमे यदा ॥ २६५ ॥ सुतेशोऽपि गुरुस्थाने दृश्यते वा कुजे क्षितः ॥ तदा
 हिवीरयोगोऽसौ जायते नात्र संशयः ॥ २६६ ॥ विधवा गर्भमुत्पाद्य पूर्वपापं कृतं यतः ॥ तेन संतानहीनोऽसौ जायते नात्र संशयः ॥
 ॥ २६७ ॥ संतानं प्राप्य तेनापितस्य रोगो महान् भवेत् ॥ गौरः कृशो महावाग्मी यशः श्रीगुणवानपि ॥ २६८ ॥ पिता धिक् यो भवेद्दी
 रोजायते च सुदुर्मुहुः ॥ प्रियवाक्यो लपदा च किंचिच्छिह्नकटौ भवेत् ॥ २६९ ॥ अचिरात्पापसयोगे णतद्भवति लक्षणम् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जा
 प्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ २७० ॥ भृगुरुवाच ॥ चंदनैर्भूर्जपत्रैस्तु कारयेत्पंचमंडलम् ॥ सुशोभनेताम्रपात्रे पलद्वादशानि मिते
 ॥ २७१ ॥ कारयेन्मंडलं पञ्चान्महारुद्रस्य सन्निधौ ॥ पंचबीजाक्षरं मंत्रं महादेवस्य जापयेत् ॥ २७२ ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यमष्टषट्चहाटकम् ॥
 एतद्दानं भावेण संततिः प्राप्यते ध्रुवम् ॥ २७३ ॥ अरोगी च भवेत्सत्यं तत्पुण्यं लभते यदा ॥ २७४ ॥ इति वीरयोगफलम् ॥ २९ ॥ सुतपः
 शुभगे हस्थः सुते धर्मे कुजे क्षितः ॥ षष्ठाष्टमे सुखे रिके धर्मे शौचे प्रमादकः ॥ २७५ ॥ पूर्वकृता तीर्थसेवा तीर्थैर्विगाहनं पुनः ॥ गोदानं च कृतं पञ्चा
 द्रत्न्या तेनेह जन्मनि ॥ २७६ ॥ मुरूपी च गुणी वक्ता धनाढ्यो राजपूजितः ॥ शांतो मानी स्वल्पदश्च पितृसौख्याधिको भवेत् ॥ २७७ ॥ सुखे मज्जु
 भाषी च त्स्दिहालाहलोपमः ॥ संतानं न भवेत्तस्य भवेच्चैव्याधिपीडितम् ॥ २७८ ॥ महादानं भावेण तस्य शांतिर्भवेद्भुवम् ॥ २७९ ॥
 इति प्रमादयोगफलम् ॥ ३० ॥ धर्मे तु ये भवेत्सौम्यः सौम्यक्षेत्रे विशेषतः ॥ त्रिषडेकादशे क्रूराः हंसे शक्रसमो नृपः ॥ २८० ॥ इति हंसयोगफलम् ॥ ३१ ॥

मुक्तेकर्मयदाकूरालग्रेचापिषडष्टके ॥ लग्नैलग्नपतौकूरेतदावैवर्बरोभवेत् ॥ २८१ ॥ मासेब्देप्रथमेचिंतापिवृतोमावृतोऽपिवा ॥
 धनव्ययोमहाकण्डजायतेनात्रसंशयः २८२ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ब्राह्मणान्भोजये
 त्युन्नद्यष्टोत्तरशतोन्मितम् ॥ २८३ ॥ दक्षिणाचप्रदातव्यायेनसंतुष्टताभवेत् ॥ एतत्कर्मप्रभावेणपूर्वदोषोविनश्यति ॥ २८४ ॥ कविनाच
 कृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ २८५ ॥ इतिवर्बरोयोगफलम् ॥ ३२ ॥ सुतेशःकूरसंहृष्टःलग्नैषष्टाष्टमेव्यये ॥ कूरैर्दृष्टुस्तस्थानंगोलयोग
 स्तदाभवेत् ॥ २८६ ॥ ब्रह्महिंसागुरोर्निन्दाकृतातेनेहजन्मनि ॥ संतानंनभवेत्तस्यदीर्घरोगस्तदाभवेत् ॥ २८७ ॥ गौरश्चपलवक्ताचक्रशः
 कोधीप्रियंवदः॥किंचित्कपटकृन्मानीआत्मकार्येचतत्परः ॥ २८८ ॥ कटिबंधेस्यचिह्नस्याच्छीघ्रोद्वेगीसकृद्रिपुः ॥शुक्रउवाच॥ किंजाप्यं
 कंस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ २८९ ॥ भृगुरुवाच ॥ गोदानंमहिषीदानंभव्याश्वंसप्तहाटकम् ॥ श्रीफलंचप्रदातव्यस्वर्णयुक्तपरिच्छदम्
 ॥ २९० ॥ एतद्दानप्रभावेणप्राप्यतेसंततेःसुखम् ॥ रोगार्थपद्मनाभस्यविधिवन्मंत्रसुत्तमम् ॥ २९१ ॥ लिखित्वाशिरसाधार्यरोगहीनस्ततो
 भवेत् ॥ २९२ ॥ इतिगोलयोगफलम् ॥ ३३ ॥ सुतेयमैथवारिःफेकराभौमेक्षितायदा ॥ सुतेशःपंचमंपश्येत्सौम्याःकेन्द्रत्रिकोणगाः२९३ ॥
 ध्वजयोगस्तस्ययोगाद्राग्यवांश्चमहासुखी ॥ ऋषिसेवाप्रभावेणराजतुल्योनसंशयः ॥ २९४ ॥ पुनरेवकृतंपापंमार्जरीसुतसंयुता ॥ मार्ज
 तातेनवापेनरोगीवाऽपुत्रिकोनरः ॥ २९५ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ त्रिसद्वसंजपःक्रायो
 महासेवस्वसन्निधौ ॥ २९६ ॥ दशबद्धसुवर्णस्यगवांचैवशतंतथा ॥ एतद्दानंप्रकर्तव्यंरोगनाशोभवेद्धवम् ॥ २९७ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृ
 ग्वापरिभाषितः ॥ २९८ ॥ इतिध्वजयोगफलम् ॥ ३४ ॥ लाभेशोवासुतेशोवासुक्तेकर्मोदयेयदा ॥ सौम्यखेटान्वितंलग्नमणिगोसादोच्य

ते ॥ २९९ ॥ गुणवान्वर्गं बुद्धिश्च त्यागी भोगी सुसर्चकः ॥ स्वातंत्र्याच्छभते सौख्यं च त्वारिं शाब्दतोऽधुवम् ॥ ३०० ॥ विनोदी सत्कविषो
 मभीधनधान्यसंमन्वितः ॥ वृद्धकाले महत्सौख्यं प्राप्य ते भृगुभाषितम् ॥ ३०१ ॥ इति मणियोगफलम् ॥ ३०२ ॥ लाभेशोऽपि सुखशोभा
 स्वाधुवर्गपरिऽथवा ॥ पापाय दिधने धर्मे कुबेरो बोग उच्यते ॥ ३०३ ॥ पूर्वपात्रे कृतं दानं पंचगव्याशानं कृतम् ॥ सुतीर्थे मरणं प्राप्तं तेनासावज्जन्म-
 नि ॥ ३०४ ॥ सुखी सुकर्मकृच्चैव गजवाजिधनान्वितः ॥ सर्वलक्षणसंपूर्णो नानागुणविशारदः ॥ ३०५ ॥ ततः कष्टं भवेत्किंचिदंते हीनफलं
 लभेत् ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३०६ ॥ भृगुरुवाच ॥ पद्मनाभस्य मंत्रं पंचपं च बीजात्मकं जपेत् ॥ अर्द्धयुतज
 पं कृत्वा तदंते दानमाचरेत् ॥ ३०७ ॥ सप्तषट्शुभं हे मरजतं द्विगुणं तथा ॥ श्रीफलं हेमसंयुक्तं शतहस्तं नवांबरम् ॥ ३०८ ॥ एतद्दानं प्रकर्तव्यं रोग
 हीनः सुखी भवेत् ॥ अन्यथा दीर्घरोगेण दुःखं प्राप्नोति मानवः ॥ ३०९ ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ ३१० ॥ इति कुबेरयोग
 फलम् ॥ ३११ ॥ शनैश्चरौ रिपुक्षेत्रे पंचमेज्जन्मनि स्थितः ॥ सिंहस्थिते नरविणा वीक्षितश्चेद्भवेत्ततः ॥ ३१२ ॥ लाभे व्ययेषष्ठाष्टमे क्रूराः स्युर्यदि खे-
 चराः ॥ अन्यत्र च शुभाः खेदाः सिंहयोगस्तदोच्यते ॥ ३१३ ॥ धनीमानी महाक्रोधी रोगी संततिदुःखितः ॥ जातायामपि संतत्यां साकालेन
 विनश्यति ॥ ३१४ ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ अष्टासंक्रमलंकृतत्वाशानिरूपं च चंदनैः ॥ ३१५ ॥ रज-
 कारयेत्ताम्रपात्रेषु ततो जाप्यं समाचरेत् ॥ रवौ पंचकुजे त्रीणि बीजमंत्राक्षरान्वितम् ॥ ३१६ ॥ द्विसहस्रं च रेज्जाप्यंतो दानं समाचरेत् ॥ रज-
 तं दशषट्चक्रसप्तद्वंद्वहाटकम् ॥ ३१७ ॥ गोसहस्रं च खं च रक्तं षष्टिकरो निमित्तम् ॥ स्त्रीभ्यो दद्यादलंकारान् भौमवारे च यत्नतः ॥ ३१८ ॥ एत-
 दानोपचारिण चिरायुः संततिर्भुवम् ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ ३१९ ॥ इति सिंहयोगफलम् ॥ ३२० ॥ लग्नेशः क्रूरसंयुक्तः

शत्रुयुक्तोऽथवा भवेत् ॥ षष्ठाष्टमे व्यये तु र्ये व्यये कुराः सुतेऽथवा ॥ ३१८ ॥ त्रयः सौम्याधेने चांते योगः केदारसंभवः ॥ अतिथौ च कृता भक्तिः
पूर्वे तीर्थेषु पुनः पुनः ॥ ३१९ ॥ तत्पुण्यस्य प्रभावेण भवेदिह च जन्मनि ॥ गौरश्च पलवक्ता च बुद्धिमांश्च ध्रुवं धनी ॥ ३२० ॥ कुलमध्ये प्रधानं भद्रा
ता भोक्ता बहुप्रदः ॥ व्रणं वा हि भवेत्तस्य देहे तच्छृणु ध्रुवम् ॥ ३२१ ॥ विशद्वर्षे तत्तु न महासौख्यं तस्यात्पंचविंशतिः ॥ महासौख्यं महाराज्यं लभ्य
ते च न संशयः ॥ ३२२ ॥ ततो वर्षद्वयं सम्यक् प्रकरणे महासुखम् ॥ त्रिंशद्वर्षे ते नूनं महासौख्यं प्रजायते ॥ ३२३ ॥ चत्वारिंशद्गते
राज्यं शत्रुयुक्तं संशयः ॥ संतानं न भवेत्तस्य भवेद्वापि न जीवति ॥ ३२४ ॥ पक्षरोगो भवेद्देहराज रोगोऽथवा भवेत् ॥ पूर्वजन्मानुसारेण कं
ठरोगः प्रजायते ॥ ३२५ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलं तन्मध्ये नवमं
डलम् ॥ ३२६ ॥ चंदनेन च कर्त्तव्यं साध्वी रूपं सुनेयुतम् ॥ ऊर्णापट्टं हरिद्वर्णं चतुर्विंशत्पुटैः कृतम् ॥ ३२७ ॥ तस्योपरि समासीनो रुद्रमंत्रं
व्रज्यम् ॥ जाप्यं सहस्रद्वितयं कुर्यात्पूर्वविधानतः ॥ ३२८ ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं शक्रपट्टं च हाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रमष्टोत्तरशतोन्मितम् ॥ ३२९
प्रस्थं प्रस्थं च माषां ब्रह्मैवा चैव विशेषतः ॥ पंचप्रस्थं घृतं चैव मासनं सुमनोहरम् ॥ ३३० ॥ सर्वाभरणसंयुक्तं गुप्तदानं प्रदापयेत् ॥ एतद्दानं प्रभा
वेण जायते सुफलं सुखम् ॥ ३३१ ॥ राजरोगः क्षयं याति पुण्यं सौख्यं दिने दिने ॥ न कुर्याच्च यदा दानं तदा दुःखी न संशयः ॥ ३३२ ॥ कवि
ना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३३३ ॥ इति केदारयोगफलम् ॥ ३८ ॥ कर्मेशः कुरसंयुक्तो मित्रक्षेत्रभवेद्यदा ॥ त्रिकोणे वापि मध्य
स्थेऽंजीवे वा भृगुभूमिजौ ॥ ३३४ ॥ तदा चकार को योगो ब्रह्मपाशुर्जायते नरः ॥ यदि जीवति बालोऽसौ नृपतुल्यः सुखी भवेत् ॥ ३३५ ॥ गौर
स्योऽंजीवे वा भृगुभूमिजौ ॥ ३३६ ॥ भ्रातृचित्ता भवेत्तस्य पूर्वपापाः नुसारतः ॥ मन्त्रिनी

पुत्रहंतासीत्पूर्वतीर्थेनसंशयः ॥ ३३७ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचर्किंदानंचकिमौषधम् ॥ ताम्रपात्रात्रापलतन्मध्य
 नवमंडलम् ॥ ३३८ ॥ चन्दनेनचकर्तव्यतदग्रेजपमाचरेत् ॥ भौमत्रिबीजमंत्रतुष्टकादश्यांजपेन्नरः ॥ ३३९ ॥ ततोद्वानंप्रकर्तव्यंषट्पङ्क
 चहाटकम् ॥ रजतद्विगुणंरक्तंस्वस्तकंशतकरंततः ॥ ३४० ॥ सप्तान्नंदापयेत्प्राज्ञःपंचप्रस्थसमन्वितम् ॥ तथांप्रस्थद्वयतैलंदापयेच्चद्धयान्वितः ॥
 ॥ ३४१ ॥ भौमयंत्रंचदानान्तेबालःकंठेचधारयेत् ॥ एतद्दानोपचारेणप्रातुर्भवतिजीवनम् ॥ ३४२ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभा
 षितः ॥ ३४३ ॥ इतिकारकयोगफलम् ॥ ३४४ ॥ व्ययेवाचाष्टमेकूराःछिद्रशेद्वादशेपरे ॥ क्रमेकूराघनेकूरागन्धर्वश्चमहासुखम् ॥ ३४५ ॥
 पूर्वगंगातेतेनरुद्रसेवाकृताबहु ॥ अस्मिन्नन्मनितेनेहपितृतोषोबहुप्रजाः ॥ ३४६ ॥ षोडशाब्देतथाविशेषौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥
 गजवाजिगणैर्युक्तोराजावाराजमंत्रिकः ॥ ३४७ ॥ रुद्रसेवानुसारेणैर्दृष्टशोजायतेनरः ॥ तपस्वीनिंदितः पूर्वतस्माद्धीनफलंभवेत् ॥ ३४८ ॥
 चिंताचजायतेतस्यसौख्यंचाल्पधनंसुतम् ॥ सौख्यमध्येतस्यचिंताअकस्माज्जायतेध्रुवम् ॥ ३४९ ॥ षड्विंशेचापिचत्वारिंशाब्देस्याद्दीर्घवे
 दना ॥ उदरेवाकरेपादेबहुकालंप्रजायते ॥ ३५० ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचर्किंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ रीतिपात्रं
 चवाताग्रंचतुर्दशपलात्मकम् ॥ ३५१ ॥ चंदनेनचकर्तव्यंतन्मध्येनवमंडलम् ॥ तपस्विरूपकंमध्येकृत्वासंशुद्धमानसः ॥ ३५२ ॥ ऊर्णा
 पट्टोपरिस्थित्वारुद्रमंत्रंनवत्रयम् ॥ जपंचतुःसहस्रंचकृत्वारूपंविभावयेत् ॥ ३५३ ॥ कृत्वाजपंततोदानंदद्याद्विप्रायसादरम् ॥ सर्वोपस्कर
 संयुक्तमष्टपुटंचहाटकम् ॥ ३५४ ॥ रजतंषोडशषट्चवस्त्रषष्टिकराणिच ॥ सुद्वगोधूममाषान्नतंडुलंचविशेषतः ॥ ३५५ ॥ चतुःप्रस्थंचतुःप्रस्थं
 मुद्राअष्टोत्तरंशतम् ॥ एतद्दानानुसारेणचिन्ताकष्टंविनश्यति ॥ ३५६ ॥ दानाभावेमहाकष्टंभृगुणापरिभाषितम् ॥ ३५७ ॥ इतिगार्धवयोग

क्लमम् ॥ ४० ॥ धनेपापाः परे सौम्याजीविशुक्रार्केद्रगाः ॥ त्रिपञ्चमगतः सौरिर्भृगरीटिस्तदाभवेत् ॥ ३५७ ॥ सुरूपश्चपलोवक्तामृदु
 कायः सुखीपुमान् ॥ धनव्ययैर्महाचितांसंप्राप्नोतिनसंशयः ॥ ३५८ ॥ वृद्धकालेमहासौख्यं भवेत्पुण्यप्रभावतः ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्य
 कस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ३५९ ॥ भृगुरुवाच ॥ शंकरस्यचदुर्गायाबीजमंत्राक्षराणिच ॥ द्विसहस्रंजपंकुर्यान्नद्यास्तीरेविशेषतः ॥
 ॥ ३६० ॥ शंखं धृत्वा त्रिकं यो निःसुद्रां कृत्वा जपंचरेत् ॥ पूर्वोक्तविधिनोऽस्य ततोदानं समाचरेत् ॥ ३६१ ॥ गोधूमं च चतुःप्रस्थं सप्तप्रस्थाचश
 कंरा ॥ आज्यं सार्द्धं द्रव्यप्रस्थमर्द्धषट् चहाटकम् ॥ ३६२ ॥ दिव्यांबरयुगंदद्याद्देव्यै देवाय तन्नतः ॥ गुरोर्वाक्यानुसारेण पूजाकार्यं विशेषतः ॥
 ॥ ३६३ ॥ दानाभावेमहादुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ इति भृंगरीटियोगफलम् ॥ ४१ ॥ रविक्षेत्रेयदाजीवो जीवक्षेत्रे भृगुर्यदा ॥ भृगुक्षेत्रे यदा सौरिः
 केद्रे वाथ धने सुखे ॥ ३६४ ॥ उच्चैवास्त्वगृहे वापि भृगुर्वार्किं गुरुयदि ॥ पद्माख्ययोगतः सम्यक् क्रसमहापुरुषो भवेत् ॥ ३६५ ॥ सप्तमे च भवेन्मुक्तिर्भव
 त्वेव न संशयः ॥ अकस्माज्जायते दुःखं पूर्वजन्मप्रभावतः ॥ ३६६ ॥ अच्युतस्य त्रिबीजं तु जपंकुर्यात्प्रयत्नतः ॥ ततोदानं प्रकर्तव्यं सप्तषट् चहाट
 कम् ॥ ३६७ ॥ अश्वंगांच सचैलंच बहुमूल्यमनोहरम् ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तं कंबलं रक्तंतु कम् ॥ ३६८ ॥ एतद्दानं प्रभावेण यावजीवं समृद्धि
 मान् ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३६९ ॥ इति पद्माख्ययोगफलम् ॥ ४२ ॥ सुखेलगे यदा सौम्याधर्मोपापारिपोरुहे ॥ स्वर्ग
 रेष्ठीणि चत्वारि कर्मेशो च सुखी पुमान् ॥ ३७० ॥ ब्रह्मयोगे तु संजातः पुमानपि त्रिधिको भवेत् ॥ ३७१ ॥ जन्मतो हि पितुः सौख्यं जायते च दिने दिने ॥
 ॥ ३७२ ॥ किंत्वापि निर्दिष्टः पूर्वपश्चादुःखी भवेच्च सः ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यं कस्य पूजाचकिंदानंच किमौषधम् ॥ ३७३ ॥ भृगुरुवाच ॥
 ॥ ३७४ ॥ सुवर्णं दशपट् च रूप्यमुद्रास्तु षोडश ॥ ३७५ ॥ वद्धनेव

इति तस्मात्तुल्यादष्टोत्तरं शतम् ॥ ३७६ ॥ एतद्दानप्रभावेण पुत्रपौत्रीविशेषतः ॥ महत्सुखं भवेत्तस्य यावज्जीवं न संशयः ॥ ३७७ ॥ सर्वत्र च महत्वाग्मी
 प्रज्जितः स्यान्निर्तेद्रियः ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तो गुरुभक्तः सदानरः ॥ ३७८ ॥ मध्यकाले विपद्ः खं घृणुः शुकुः सपृष्टवान् ॥ शुकुः उवाच ॥ किं
 आप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३७९ ॥ भृगुरुवाच ॥ सुवर्णदशषट्चरजतं द्विगुणं तथा ॥ एतद्दानप्रभावेण चिरं जीवीसमृद्धि
 मान् ॥ ३८० ॥ हरश्चानवशात्पश्चात्कुबेरस्य समो भवेत् ॥ दानाभावे महादुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ ३८१ ॥ इति ब्रह्मयोगफलम् ॥ ४३ ॥
 जायाधीशोरिषु क्षेत्रे कूरयुक्तोऽथ पश्यति ॥ जायास्थाने यदा कूराज्जाया गृहे यदा ॥ ३८२ ॥ योगेयं समरोनाम महाराजाभिवि
 ष्यति ॥ गजवाजिधनैर्युक्तो जायते च न संशयः ॥ ३८३ ॥ तीर्थसेवाप्रभावेण तादृशो जायते नरः ॥ ३८४ ॥ पुत्रस्त्रीपुत्रविद्वेषीसमवेच
 मुदुर्मुहुः ॥ ईश्वरे च महायोगेयदिसत्रीसंततिर्ध्रुवम् ॥ ३८५ ॥ धनाढ्यापि भवेन्नारीभर्ता दुःखी च जायते ॥ संतानं न भवेत्तस्य भवेद्वापि न जीवति ॥
 शुकुः उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३८६ ॥ भृगुरुवाच ॥ स्वामीसंभोगकाले च यदा चेष्टा कृता पुरा ॥ तेन पाप
 वशेनापि तस्य चिंता प्रवर्तते ॥ ३८७ ॥ जायाधीशस्य मंत्रेण पंचबीजात्मकेन वै ॥ रात्रौ सहस्रकंसप्तजपं कुर्यान्महानि शि ॥
 ॥ ३८८ ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं सप्तषट्चहाटकम् ॥ रूप्यं षोडशकं चैव दशप्रस्थं च तंडुलैः ॥ ३८९ ॥ रक्तवस्त्रं प्रदातव्यं कर्मष्टोत्तरं शतम् ॥
 घृतं पंचचत्वारित्रीणि प्रस्थं च संकुला ॥ ३९० ॥ सुखशय्या प्रदातव्या गुप्तभावेन नान्यथा ॥ एतद्दानप्रभावेण तस्य दोषो विनश्यति ॥ ३९१ ॥
 रामं च लक्ष्मणं नागं कंठे दत्तं प्रयत्नतः ॥ दानाभावे महादुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ ३९२ ॥ इतीश्वरयोगफलम् ॥ ४४ ॥ व्ययेतु यो दये सोम्याः
 परे पापानि क्रोणागाः ॥ कूरक्षेत्रे गुरुस्य वज्रयोगस्य संभवः ॥ ३९३ ॥ सर्वत्र विजयी सस्यान्नित्यं भृत्यादिपोषकः ॥ कुलमध्ये प्रधानश्रनाना

ह्यंगैः समृद्धिमान् ॥ ३९४ ॥ दृष्टोदशाब्दतः पश्चात्सौख्यमात्मबले भवेत् ॥ द्वाविंशतितथावर्षे अन्यथानोत्सुको भवेत् ॥ ३९५ ॥
 त्रिंशद्वर्षे गते नृनंबंधनचघनव्ययः ॥ महाकष्टं महाचिंता जायते च मुहुर्मुहुः ॥ ३९६ ॥ द्वात्रिंशद्वर्षे गते वर्षे धनं किंचित् प्रवर्तते ॥ त्रिंशद्वर्षे गते प
 श्चात्सुखं प्राप्नोति नान्यथा ॥ ३९७ ॥ चत्वारिंशद्वर्षे महासौख्यं प्रजायते ॥ सर्वमहासुखं नित्यं जायते नात्र संशयः ॥ ३९८ ॥ वज्रयोगप्रभा
 वेण महाचिंता मुहुर्मुहुः ॥ संतानार्थे महाचिंता दानात्सौख्यं न संशयः ॥ ३९९ ॥ दानाभावे महदुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ इति वज्रयोगफलम्
 ॥ ४०० ॥ कर्मकूराः सुते सौम्याः सुतेशः क्रूरसंयुतः ॥ कुजाकौ वा सुतस्थाने सौम्यदृष्टौ हितौ यदा ॥ ४०१ ॥ शुक्रयोगानुसारेण ससुखी च नवान्
 भवेत् ॥ समसौख्यं च मध्ये तु वृद्धकाले महासुखम् ॥ ४०२ ॥ संतानार्थे महाचिंता राजरोगोऽथ वा भवेत् ॥ ब्राह्मणापहतिः पूर्वकृता तेनेह जन्मनि
 ॥ ४०३ ॥ संतानधनयोश्चिंता जायते च मुहुर्मुहुः ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ४०४ ॥ भृगुरुवाच ॥
 मीतिपात्रं न वंपुत्रतन्मध्ये न वमंडलम् ॥ ब्रह्मरूपं च तन्मध्ये कारयेच्चंदनेन च ॥ ४०५ ॥ नृसिंहमंत्रं कंतं तत्र मंत्रबीजाक्षरान्वितम् ॥ श्रद्धायुक्तो
 जपं कुर्यात्तदेव विधिना सह ॥ ४०६ ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं षट्पञ्चादशहाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं रक्तं वस्त्रमष्टशतं करम् ॥ ४०७ ॥ अश्वगां च
 प्रदद्यात्तु द्विजाय सुविधानतः ॥ रामं च लक्ष्मणं नांगं पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ४०८ ॥ नृसिंहबीजं स्त्री किंठे औषधं च प्रयत्नतः ॥ पुत्रपौत्रादिसंयुक्तो
 धनधान्यधरो भवेत् ॥ ४०९ ॥ दानाभावे महदुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ इति शुक्रयोगफलम् ॥ ४१० ॥ सुखोदये धनेन शस्त्रसौम्याः पापाः
 समन्विताः ॥ कर्मकूरोऽथ वा द्यूने योगोऽयं लोहितस्तदा ॥ ४११ ॥ लौलचौर्यं कृतं पूर्वद्विजतः शूद्रतोऽथ वा ॥ तेन पापवशेनैव लोहितो योगवत्

न्भवेत् ॥ ४१० ॥ स्थानभ्रष्टोरणेहानिर्जायतेचमुदुमुदुः ॥ द्वात्रिंशद्वर्षपयंतमहादुःखीभवेन्नरः ॥ ४११ ॥ षड्विंशद्वर्षविगतेराजयोगः प्रवर्तते
 घनहीनोभवेत्सोपिभवेच्चपरपिंडमुक् ॥ ४१२ ॥ शुक्रउवाच ॥ कजाप्यंकस्यपूजाचार्किंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ सुतीर्थेमरणं
 प्रासंकुलोत्पत्तिर्धान्वितम् ॥ ४१३ ॥ संतानंचभवेत्तस्यएकंवापिद्वयंततः ॥ ततश्चजायतोर्चितासंतानसुखहेतवे ॥ ४१४ ॥ चतुर्दशपलं
 पात्रंतन्मध्येब्रह्मरूपकम् ॥ स्वर्णपीठेसमासीनोपद्मनाभनवत्रयम् ॥ ४१५ ॥ बीजाक्षरंजपेद्यत्नाद्विसहस्रंचकारयेत् ॥ ततोदानं
 प्रकर्त्तव्यंषट्पौंडशहाटकम् ॥ रजतंद्विगुणंवस्त्रमंष्टोत्तरकरंशतम् ॥ सवत्सांगांप्रदद्यात्तुसद्यस्तैलसमन्वितम् ॥ ४१६ ॥ लोहंपंचषष्ठंचैवम
 द्विर्षोचसमाश्रिताम् ॥ धर्मकर्मादिसंयुक्तोद्यनधान्ययुतोभवेत् ॥ ४१७ ॥ दानाऽभावेमहादुःखंभृगुणापरिभाषितम् ॥ इतिलोहितारव्य
 योगफलम् ॥ ४१८ ॥ क्रूरक्षेत्रेयदाचंद्रःसौम्यक्षेत्रेकुजोरविः ॥ लग्नेशोपिभवेत्क्रूरःक्रूरश्चशत्रुगेहगः ॥ ४१९ ॥ केंद्रेसौम्याभवंत्यस्यनलयोगस्तदा
 भवेत् ॥ कीर्तिमानपिधर्मात्मारजामोक्ताबहुप्रजाः ॥ ४२० ॥ बाहौवाउदरेवापिजंघेवामशकंतिलम् ॥ पृष्ठतोवापिगुह्येवाएतद्भवतिलक्षणम् ॥
 ॥ ४२१ ॥ गंगायांरुद्रशापाच्चजातमेतन्नसंशयः ॥ अस्मिञ्जन्मनिनेहसौख्यंवापिधनंनहि ॥ ४२२ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचार्किं
 दानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ दानात्संप्राप्यतेसौख्यंविनादानंसुखंनहि ॥ ४२३ ॥ रीतिवाताग्रपात्रंचपलंवापिचतुर्दश ॥ द्विगुणंका
 स्यपात्रंचतन्मध्येपंचमंडलम् ॥ ४२४ ॥ चंदनेनचकर्त्तव्यंरुद्रयंत्राकृतिस्ततः ॥ ऊर्णापट्टयुतंकृत्वातस्योपरिनिवेशयेत् ॥ ४२५ ॥ ततःपूजा
 प्रकर्त्तव्यारुद्रजाप्यंसमाचरेत् ॥ भृशय्याचोपवासश्चकर्त्तव्यश्चाहर्निशम् ॥ ४२६ ॥ त्रिंशद्दिनंसमासाद्यपूजाजपपरायणः ॥ ब्रह्मचर्यपरो
 भूत्वातत्कार्यसुखमाहितः ॥ ४२७ ॥ हाटकंनवषट्चद्विगुणंरजतंतथा ॥ दिव्यंरथंप्रदद्यात्पुंस्त्रीचंद्रसमन्वितम् ॥ ४२८ ॥ दानांतरुद्रयंत्रं

वारयेद्वाहुम्राच ॥ एतद्दानप्रभावेणततोऽुःखाद्विसुच्यते ॥ दानाऽभावेमहादुःखंभृगुणापरिभाषितम् ॥ ४२८ ॥ इत्यनलयोगफलम् ॥
 ॥ ४८ ॥ तृतीयेवायदारादुःषष्ठाष्टत्रितयेशानिः॥व्ययस्थानेयदाजीवःपापात्पुण्यसुतोयवा ॥ ४२९ ॥ क्रूरेशाःसहितायस्य केद्रेपापग्रहा
 यदा ॥ विश्वानंदोभवेद्योगोविश्वानंदस्यकारकः ॥ ४३० ॥ संतानार्थेभवेच्छिताशरीररोगसंभवः ॥ भृगुरुवाच ॥ शनौपंचतमस्त्रीणिबीज
 मन्त्राक्षरंजपेत् ॥ ४३१ ॥ सहस्रं पंचकर्तव्यपूर्वोक्तविधिनासह ॥ ततश्चदशषट्पंचस्वर्णतारंचतुर्दश ॥ ४३२ ॥ गांसवत्सांचसप्ताब्रमेतद्दा
 नं समाचरेत् ॥ एतद्दानप्रभावेणलभतेपुत्रसंपदः ॥ ४३३ ॥ दानाऽभावेमहादुःखंभृगुणापरिभाषितम् ॥ इतिविश्वानंदयोगफलम् ॥
 ॥ ४९ ॥ त्रिकोणेकेंद्रलभेवाउच्चैखेटोयदाभवेत् ॥ ततःपंचतमस्थानेपापाःसौम्यास्त्रिकोणगाः ॥ ४३४ ॥ अथवापंचमर्थेर्महानन्दस्त
 दच्यते ॥ महानन्दोमहामानीयनाढ्यश्चसुखीभवेत् ॥ ४३५ ॥ सर्वत्रविजयीनित्यं पुत्रपौत्रादिसंपदः ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणाप
 रभाषितः ॥ ४३६ ॥ इतिमहाऽनंदयोगफलम् ॥ ५० ॥ द्वित्रिस्थानेयदासौम्याद्वित्रिस्थानेचपापगाः ॥ गोलयोगःसविज्ञेयोबालह
 त्याकृतापुरा ॥ ४३७ ॥ तेनायंनिर्द्धनोमूर्खो जायतेगोलयोगतः ॥ सौम्याःकेंद्रत्रिकोणस्थास्तदाहिससुखीयनी ॥ ४३८ ॥ आतृतःपुत्रताश्चि
 तास्त्रयवारोगसंभवः ॥ ४३९ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रपलान्पुत्रतन्मध्येनव
 मंडलम् ॥ चंदनेनचकर्तव्यंतद्ग्रेजपमाचरेत् ॥ ४४० ॥ रुद्रमंत्रस्तवादीनिजपमंत्राक्षरंजपेत् ॥ सहस्रंकारयेज्जाप्यंततोदानंसमाचरेत् ॥
 ॥ ४४१ ॥ द्वादकत्वषट्पंचद्विगुणंरजंतथा ॥ वस्त्रषष्टिकरंप्रोक्तं गांसवत्सांविशेषतः ॥ ४४२ ॥ ततःसेवांचरुद्रस्यवर्षमेकंचनित्यशः॥ दाना
 त्संजायतेसर्वभृगुणापरिभाषितम् ॥ ४४३ ॥ इतिगोलयोगफलम् ॥ ५१ ॥ चतुःस्थानेयदाक्रूराःसौम्याःषष्ठाष्टमेव्यये ॥ पाप

५१ ॥ चतुःस्थानेयदाक्रूराःसौम्याःषष्ठाष्टमेव्यये ॥ इति पाठो ॥

योगे महादुःखं दंडबन्धनकारकम् ॥ ४४४ ॥ ब्रह्महत्याकृतापूर्वतेनेहास्यतुजन्मनि ॥ रोगीवाधनचिंतावासुतहीनस्तुजायते ॥ ४४५ ॥
 शुक्रउवाच ॥ किं दानं कस्यपूजाच किं मंत्रं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रं पलान्पंचतन्मध्येन वमंडलम् ॥ ४४६ ॥ ब्रह्ममूर्तिश्च तन्मध्ये
 कारयेच्चंदनेन च ॥ शनौ पंचकुजे त्रीणि बीजमंत्राक्षरद्वयम् ॥ ४४७ ॥ दानं चैव प्रदातव्यं षट्षोडशहाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रमष्टोत्तरशतं क
 रम् ॥ ४४८ ॥ सवत्सगौः प्रदातव्या सप्ताग्रं प्रस्थप्रस्थकम् ॥ रोगात्प्रमुच्यते दानाद्भवेत्पुत्रादिसंयुतः ॥ ४४९ ॥ दानाभावे महादुःखं भृगुणा
 परिभाषितम् ॥ इति पाशयोगफलम् ॥ ५२ ॥ सुते लभे शुभाः पापाः कर्मेशः क्रूरसंयुतः ॥ भौमक्षेत्रे गुरुश्चैव प्राजापत्ये सुखी भवेत् ॥ ४५० ॥ तीर्थे साधु
 कृतासेव सत्पुण्यं नेह जन्मनि ॥ घनाढ्यो राजमान्यश्च जायते नात्र संशयः ॥ ४५१ ॥ किंचिच्चिंतासरो गोवाभ्रातृतो बंधुतस्तदा ॥ किञ्चिद्दामसौ
 ख्यं च भृगुणा परिभाषितम् ॥ ४५२ ॥ इति प्रजापतियोगफलम् ॥ ५३ ॥ त्रिकोणे वाथ च्छिद्रेशः क्रूरो वा क्रूरसंयुतः ॥ क्रूरक्षेत्राणि गेहे वा कर्मो
 यंतु विनाशः ॥ ४५३ ॥ तपस्वी निर्दितः पूर्वनारीहत्यादिकं कृतम् ॥ अल्पायुर्दीर्घे रोगी च संतानं न तो भवेत् ॥ ४५४ ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जा
 प्यं कस्यपूजाच किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ रुद्रमंत्राक्षरं सप्तबीजं साहस्रकं जपेत् ॥ सुवर्णदशषट्चतारं चैव चतुर्दश ॥ ४५५ ॥ ताम्र
 पात्रे रुद्ररूपं वस्त्रं षष्टिकरं तथा ॥ गांसवत्सांच सप्तान्नं द्विप्रस्थं च समन्वितम् ॥ ४५६ ॥ दानां ते रुद्रमंत्रं च बालकं ठे च धारयेत् ॥ पंचांगुलीयं त्रंच
 कंठे प्रक्षाल्य धारयेत् ॥ ४५७ ॥ एतद्दानान्महावाग्मी पुत्रपौत्रादिसंयुतः ॥ महाधनी महाभोगी बहुभृत्यादिसंयुतः ॥ ४५८ ॥ दानाभा
 वे महादुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ इति विनाशहानियोगफलम् ॥ ५४ ॥ कर्मलाभे परे क्रूरार्धमस्थाने शुभाः ॥ ४५९ ॥ कर्मकर्म
 शवाकर्मेशो मित्रगेहगः ॥ खेदाक्षयोगः संभृतः शिवे भक्तिः कृतापुरा ॥ ४६० ॥ मरणं जायते तस्य गंगाया मिह जन्मनि ॥ घनाढ्यो

राजमान्यश्चक्रः शत्रुविमर्दकः ॥ ४६१ ॥ आत्मनाकुरुतेकार्यबहुस्थानेऽन्नदायकः ॥ गुणीचराजामंत्रीचभोगीदानीविचक्षणः ॥ ४६२ ॥
 राजमंत्रीभवेद्वातापितृतोऽप्यधिकोभवेत् ॥ अष्टादशेऽपरेविशेषात्मात्मवानसुखमश्नुते ॥ ४६३ ॥ चतुर्विंशतिवर्षेऽनुन्यस्थानात्सुखं भ-
 वेत् ॥ सुखं जन्मजं यमानं शत्रुतोऽपि भयं भवेत् ॥ ४६४ ॥ भ्रात्ररिष्टं तश्चिन्ताभूयोभूयः प्रजायते ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं क-
 स्यपूजाचकिंदानं च किमौषधम् ॥ ४६५ ॥ भृगुरुवाच ॥ सतीपुत्रोऽपि निन्दाभो ब्रह्मस्थापनिकाकृता ॥ एतत्पापप्रतापेन तद्दोषं ल-
 भतेपुरा ॥ ४६६ ॥ रीतिवाताम्रपात्रं वा अष्टादशपलानि च ॥ पंचमंडलमध्ये तु हरिरूपं विनिर्दिशेत् ॥ ४६७ ॥ पद्मनाभस्य बीजं तु
 द्विसहस्रं जपंचरेत् ॥ ततो विंशतिषट्चहाटकं तारतर्ह्णम् ॥ ४६८ ॥ शुक्लवापीतवस्त्रं वा पंचषष्टिकं परम् ॥ महाश्वश्रुप्रदातव्यः कंबलं वामनो
 हरम् ॥ ४६९ ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तां गं दद्याद्दत्तसंयुताम् ॥ श्रीफलं भौमनक्तं तु मायाबीजेन दीपयेत् ॥ ४७० ॥ रामं च लक्ष्मणं नागं हरिप्रि-
 यां हरौषधिम् ॥ एकवर्णीसवत्सांगां दुग्धयुक्तां प्रदापयेत् ॥ ४७१ ॥ एतद्दानोपचारेण संततिर्जायते ध्रुवम् ॥ सर्वत्र सुखमाप्नोति भृगुणा परि-
 भाषितम् ॥ ४७२ ॥ इति खेटाक्षयोगफलम् ॥ ५५ ॥ केंद्रे सौम्याव्ययं सौम्यास्तु र्येलाभेऽष्टमेऽशुभाः ॥ छिद्रेशः क्रूरसंयुक्तो जीवोऽक्षौ वा बुधो
 भृगुः ॥ ४७३ ॥ मालायोगे सुखी भोगी गुणाधिक्यो बहुप्रजः ॥ रूपयुक्तः सदा चारी शिशुचिंतायुतो भवेत् ॥ ४७४ ॥ अस्मिन्योगे वक्रवर्ती नारी
 जाता भवति दुर्बला ॥ सरोगावर्भवेच्चिंतादुःखिनी पुत्रकारणात् ॥ ४७५ ॥ शुक्रउवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजाचकिंदानं च किमौषधम् ॥
 भृगुरुवाच ॥ अर्द्धांशं जपः कार्यो रुद्रमंत्रं न वत्रयम् ॥ ४७६ ॥ मिष्टमन्नं स दुग्धचमुक्त्वा जाप्यं समाचरेत् ॥ हाटकं सप्तषट्चरजं तद्विमुणं-
 तथा ॥ ४७७ ॥ रक्तवस्त्रं च पंचाशत्करं दद्यात्सुभक्तिः ॥ एतद्दानानुसारेण नारी रोगी पुत्रवान् भवेत् ॥ ४७८ ॥ स्वगृहात्पुरुषः कुर्यान्नारीतल्पि-

द्रुगेद्वयः ॥ दानाभावेमहादुःखं भृगुणापरिभाषितम् ॥ ४७९ ॥ इतिमालायोगफलम् ॥ ५६ ॥ कोणेवाखांबुलश्रेयः स्वपेशेभ्रातृकोदयः ॥
 घवेबासहजेकरः प्रमोदेचमहासुखी ॥ ४८० ॥ तीर्थावगाहनं पूर्वगंगतीरेच सर्वदा ॥ एकदाचमहारण्येहयंदृष्ट्वा मनोहरम् ॥ ४८१ ॥ गृही-
 त्वाचकुक्षेत्रंगतोयवहरालयः ॥ दृष्ट्वातत्रमुनिपुंगुतस्यसेवाकृताबहु ॥ ४८२ ॥ तीर्थसेवाप्रदानेन गंजमान्यो धनाढ्यता ॥ पुत्रपौत्रा-
 दिसंयुक्तो जवाजिसमन्वितः ॥ कुलमध्ये प्रधानश्च पितृतश्चाधिको भवेत् ॥ ४८३ ॥ द्वाविंशद्वर्षतो नृनंसौख्यमात्मबले भवेत् ॥ षट्त्रिंशा-
 ब्दगते वर्षे गजबंधः प्रजायते ॥ ४८४ ॥ षट्पंचाशत्तमे वर्षे महाराजसमो भवेत् ॥ पुत्रपौत्रादिसंयुक्तः सर्वकार्येषु पारगः ॥ ४८५ ॥ कदा-
 चिज्जायते दुःखं पुत्रादि धनतस्तथा ॥ शुक्रलवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ४८६ ॥ भृगुरुवाच ॥ रुद्रमंत्रं न व्री-
 णिबीजमंत्राक्षरं जपेत् ॥ अमुतार्द्धतु कर्त्तव्यं पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ४८७ ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं षट्पदादशहाटकम् ॥ रजतद्विगुणं वज्र-
 दद्यात् षष्टिकरं तथा ॥ ४८८ ॥ एतद्दानं च वै पुत्रनिशाकाले विशेषतः ॥ एतद्दानप्रभावेण त्रिकुले जायते सुखम् ॥ ४८९ ॥ दानाऽभा-
 वे महादुःखं भृगुणापरिभाषितम् ॥ ४९० ॥ इति प्रमोदयोगफलम् ॥ ५७ ॥ इति श्रीयोगसागरे सभाषितदेशे शुक्रभृगुसंवादे
 श्रीपुष्ट्यादिसप्तपञ्चाशद्योगकथननामद्वितीयं प्रकरणं संपूर्णम् ॥ २ ॥ शुभमस्तु ॥ ॥ परमानंदरूपोऽपि विश्वभारधरश्चयः ॥
 सर्वसाक्षी त्रिलोकेशः तस्मै सूयार्याय वेनमः ॥ १ ॥ पूर्वमंत्रपरिज्ञानं कथयामिन संशयः ॥ अहंवरुचिर्नाम तत्त्वं भार्गवभाषितम् ॥
 ॥ २ ॥ यानि वाक्यानि शुक्राय प्रोक्तानि भृगुणा मुदा ॥ तानि सर्वाणि योगैर्हि कथयामिन संशयः ॥ ३ ॥ आदित्याद्याग्रहास्सर्वे श्रे-
 णीकृत्वा मयं कथयाम ॥ योधिको बलवान् वेदस्स एव योगकारकः ॥ ४ ॥ यथासूर्यो दयादिष्टघटयः १ शुद्धस्पष्टार्कः १

८३ आतुरी ८४ अर्जकः ८५ अंधकाराख्यः ८६ इन्द्रियाय ८७ इमाद्रिकं ८८ ॥ १ ॥ त्रुहं ८९ अंडपाल ९० अमा
 ९१ अमृत ९२ अपर्णा ९३ इनाश्वर्यः ९४ एला ९५ इष्टः ९६ अंदकः ९७ ॥ १ ॥ असंज्ञावी ९८ अचंभास्त्रः ९९ अशुभा
 १०० अश्वर १०१ अष्टसिद्धिः १०२ अनाश्रीः १०३ अर्बुकाख्यः १०४ अनामयी १०५ ॥ १२ ॥ ईश्वरः १०६ इज्यसेवा १०७ असंज्ञा
 १०८ इति कीर्तितम् ॥ अवर्गादिकयोगानामेतदष्टोत्तरंशतम् ॥ १३ ॥ कवर्गः १ कर्तृकर्तारः ३ करंकाः ४ कर्णधारकः ५ ॥ कर्पटीदिकर्णगार
 १४ कर्पटी ८ केशपाशकः ९ ॥ १ ॥ केवली १० कलिका ११ कामः १२ कर्णसूत्रः १३ कपालिकः १४ ॥ कौमोदकी १५ कीटसंज्ञा १६
 केनरी १७ कोलः १८ कामिनी १९ ॥ २ ॥ कमला २० कमलिनी २१ कांतिः २२ कायेराः २३ कम्बलश्च सः २४ ॥ केयूरः २५ कार
 नाटीच २६ कपर्दी २७ कमलेश्वरः २८ ॥ ३ ॥ कंचुकी २९ कीरः ३० कामीच ३१ कावेरी ३२ कश्यपश्चसः ३३ ॥ कौशकी ३४ कपि
 लास्यश्च ३५ कंदाः ३६ कंदादि ३७ कोपरः ३८ ॥ ४ ॥ कृत्स्ना ३९ काली ४० कला ४१ कालः ४२ कुमारः ४३ कर्पीटकं तथा ४४ ॥ कम्पः
 ४५ कल्पः ४६ कारंडः ४७ कणकं ४८ किरीटं ४९ कर्दमः ५० ॥ ५ ॥ कलापः ५१ कनकायोगः ५२ कुंडलः ५३ कुंतलोच्यते ५४ ॥ कचारि
 ५५ कचमाख्यातः ५६ कच्छपः ५७ कल्पलोचनः ५८ ॥ ६ ॥ कंदर्पः ५९ कंतः ६० कातिघ्नः ६१ कंजाननः ६२ कुमारिकः ६३ ॥
 केवली ६४ कमनीयश्च ६५ कांची ६६ कांतिः ६७ कुमारिका ६८ ॥ ७ ॥ कछोलिनीच ६९ कामाख्या ७० कामरूपाच ७१ कोम
 ला ७२ ॥ काल्यायनी ७३ कर्कटाख्या ७४ कोदंडः ७५ कुलपाशकः ७६ ॥ ८ ॥ कदम्बः ७७ कोकनादश्च ७८ कृपा ७९ केशा ८०
 कुम्भकः ८१ ॥ कटकः ८२ कर्बुरश्च ८३ कोटः ८४ कंशः ८५ कलापिकः ८६ ॥ ९ ॥ कोपरी ८७ कुंडः ८८ कंसारिः ८९ केरातः ९० क

जाम्बुकः ११ ॥ कमालः १२ कालयोगाख्यः १३ कंकः १४ कादन्नः १५ कोडनः १६ ॥ १० ॥ कर्कधुः १७ कंजकारूप्यः १८ कोपः १९
 कलिसंज्ञकः १०० ॥ कुलेखा १०१ कर्पलाशश्च १०२ कंजरातनः १०३ कीलकः १०४ ॥ ११ ॥ कलातीतः १०५ कमेन्दुश्च १०६ कश्य
 पारुणः १०७ कुदमर्दकः १०८ ॥ १२ इतिकवर्गादियोगाः ॥ चक्रपाणि १ अक्रधरः २ चिंतामणिश्च ३ चाद्रिकः ४ ॥ चेत ५ चर्पट ६ चांडालो ७
 चंचलो ८ चपलः ९ अचलः १० ॥ ११ ॥ चित्ररेखा ११ चित्तसंज्ञा १२ चंद्रमा १३ चामिकस्तथा ॥ १४ चिताधरः १५ चर्मनीशो १६ छत्रधारी १७
 क्षमाकरः १८ ॥ २ ॥ जयजोतो १९ जवापांगी २० झर्झरी २१ ज्ञामरी तथा २२ ॥ चेता २३ चामीकरश्चैव २४ चारुलोचन २५ चामरः २६ ॥ ३ ॥ चिंता
 २७ चंचुक २८ चापाख्य २९ चेतनः ३० चाप ३१ श्रोद्धतः ३२ ॥ चर्माम्बर ३३ चण ३४ चारु ३५ वृत्त ३६ चम्पाख्य ३७ चुंबुकः ३८ ॥ ४ ॥
 चर्मरी ३९ जयधाना श्री ४० छेमा ४१ छात्रक ४२ छोभका ४३ ॥ जीतमृतो ४४ जगसालः ४५ जेवरी ४६ जोर ४७ जोषिताः ४८ ॥ ५ ॥ झुंडाव
 ली ४९ झटित्परश्च ५० उग्रदंडः ५१ चलाचलः ५२ ॥ चातुरी ५३ चोलमाख्यातः ५४ चंद्रकांतिश्च ५५ छर्छरी ५६ ॥ ६ ॥ छूरसंज्ञकः ५७
 जटायुः ५८ जोधं ५९ जांगल्य ६० जानकी ६१ ॥ जयवर्द्धी च ६२ जज्वालः ६३ युद्ध ६४ जूंभक एव च ६५ ॥ ७ ॥ जनार्दनो ६६ जयी ६७ जाती
 ६८ जनाराति ६९ जलद्विपि ७० ॥ जिज्ञासी ७१ यदुयोगाख्यं ७२ जम्भाराति ७३ यशोमतिः ७४ ॥ ८ ॥ चैतन्य ७५ चैन ७६ चारकी
 ७७ चिबुरा ७८ चर्वनोच्यते ७९ चातृकः ८० चतुरोमारः ८१ चाशनश्च ८२ चतुर्भुजः ८३ ॥ ९ ॥ चरांगी ८४ चोलरोमाख्यः ८५ चालकः ८६
 चतुसननः ८७ ॥ चोरी ८८ चौम्य ८९ चनाकारा ९० चटपटी ९१ चलकाद्युतिः ९२ ॥ १० ॥ छलिकः ९३ छिद्रमानंदी ९४ छाकाहारी ९५
 छमाप्रतिः ९६ ॥ चरणाद्रि ९७ चलेखाख्यः ९८ चित्रकूटादिसंज्ञकः ९९ ॥ ११ ॥ चंपकारुड १०० चर्वङ्गी १०१ चारुमोचन एव च ॥ १०२ त्रमक

१०३ चंडलीकश्च १०४ चंपाकांतिः १०५ चरेडकः ॥ १०६ चंद्राली १०७ चद्रपदी १०८ एतेयोगाः प्रकीर्तिताः ॥ १०९ इति चवर्गः ॥ टवर्गः १ टंकर
 टंकरं ३ टणात्कारो ४ टनेश्चरः ५ ॥ टूर्णः ६ टंकरापांगी ७ टोर ८ टामेश्वरस्तथा ९ ॥ १० टिक्रितं १० डुवरश्चैव ११ डिमडिमा १२ डुंगर
 असा १३ डोलनं १४ डोल १५ डाकश्च १६ डुदुरी १७ टनसंज्ञकः १८ ॥ २० डीहा १९ डोहन २० ठठपालः २१ ठठुरो २२ डिडिमाधरः २३ ॥
 डाकिन्यः २४ डंडपाणी २५ डम्बरः २६ डीलमीलकम् २७ ॥ ३० डार २८ डारक २९ डोलाख्यः ३० डवडवी ३१ डरनांतकंठ ३२ ॥ डारकः ३३ डर
 की ३४ डाढी ३५ डंडना ३६ डोगरी स्मृता ३७ ॥ डुवरी ३८ डिग्वहारी च ३९ डैनकी ४० डिगधारकः ४१ ॥ ४० टित्कीता ४२ टर्कबालक्यः ४३
 ठाडीसंज्ञः प्रकथ्यते ४४ ॥ ५० टीकरः ४५ टोरी ४६ टोराख्यः ४७ टंटकः ४८ टारू ४९ टारणः ५० ॥ टीमाकरः ५१ टोन ५२ टाराकी ५३
 टाकनः ५४ टनकाद्युतिः ५५ ॥ ६० टोडलश्चैव ६१ टीकाख्यः ६२ टौनकः ६३ टठुरेश्वरः ६४ ॥ डारती ६० डोरमाकांत ६१ डाही ६२ डावर
 ६३ डैनकः ६४ ॥ ७० डेलाख्यो ६५ डंडभर्तारः ६६ डालमालो ६७ डमास्वरः ६८ ॥ डोहनो ६९ डोहनाकारो ७० डालरीयोगलच्यते ७१ ॥ ८०
 डंडकः ७२ डोर ७३ डाहेंद्रः ७४ डिलिपकः ७५ डहरुस्मृतः ७६ ॥ टुल्कटः ७७ टेम ७८ टेमाख्यः ७९ टीटहीकथितो बुधैः ८० ॥ ८० टर्नामः ८१
 टंटकारुण्यः ८२ टारदः ८३ टरटाकनः ८४ ॥ टाहारः ८५ टठपालश्च ८६ टंड ८७ ठोकन ८८ टासकाः ८९ १० ॥ ठर्पदः ९० ॥ ठर्पदः ९१
 डोही ९२ टाट ९३ टंघन ९४ टैनकाः ९५ ॥ टैककनकः ९६ टंघनटः ९७ टामरीटस्तथैव च ९८ ॥ ११ ॥ टैकनेकः ९९ टरत्कोपी १०० टंभमिस्वर
 १०१ टोकनः १०२ ॥ टोन्नतो १०३ डोकरश्चैव १०४ टंडमारक १०५ टंवरः १०६ ॥ टात्काली १०७ टीकट १०८ श्वैवमेतत्ते कथितं मया ॥ १०९ ॥
 इति श्रीटवर्गयोगाः ॥ अथ तवर्गादि ॥ तरणी १ तारणी २ तत्त्वं ३ तत्त्वगोपाल ४ तीज्वलः ५ ॥ तोमरं ६ तोषणं ७ तेजा ८ तर्क ९

ताडन १० तुदिलः ११ तिरस्कारो १२ तलंचाख्यः १३ तीत्तरः १४ थलसंज्ञकः १५ दीर्घ १६ दाता १७ दयाधारः १८ दारणो १९
 तारणोपिवा २० द्रष्टु २१ द २२ तरकः २३ दाहकः दीर्घकेशश्च २४ दलाकारं २५ ततोद्विज २६ दडु २७ दंतकश्च २८ दीनयोगोतनो
 पारि २९ दिव्य ३० दीनार्द्र ३१ दंडपणी ३२ दुर्गायोगः प्रकथ्यते ३३ दंपतिः ३४ दारुणं ३५ दारिद्रं ३६ दानवेन्द्रकम् ३७ दर्वी ३८
 द्वीपक ३९ दीनश्च ४० धर्मारि ४१ स्तानरंगो ४२ मिथोधकः ४३ धर्मकाश ४४ धुंधुमारी ४५ धंध ४६ धौमाख्यो ४७ धान्यकः ४८
 नृसिंहकः ४९ नंदनोनाम ५० नादितो ५१ नेतयोगकः ५२॥ नेता ५३ नोहरसंज्ञः ५४ नैष्ठय ५५ नाराच ५६ नेमिनः ५७ नेमाख्य ५८
 नमामि ५९ नित्यानंदकः ६० निमावत्य ६१ निंदयोगाः ६२ निंदावली ६३ नरयोगकः ६४ नाक ६५ नाकीव ६६ नैर्ऋतिश्च ६७ अथल
 योगः प्रकथ्यते ६८ दीर्घ ६९ दीस्वर ७० दारोह ७१ दीनानाथः ७२ दामोदर ७३ दालभ्य ७४ द्रष्टयोगश्च ७५ धनसंज्ञं ७६
 धर्मोदकं ७७ धूरणोथलकारश्च ७८ धुंधुचारि ७९ धनसंज्ञकः ८० धानुषा ८१ धवलीयोगः ८२ निम्बु ८३ नेमावली ८४ तथ
 नादिको ८५ नरनारायणो योगाः ८६ निम्नाधर ८७ नारंजि ८८ नवनीतकं ८९ तिरस्कारो ९० तमाकारी ९१ तमसा ९२ तानसंज्ञकः
 ९३ तारा ९४ ताटकं ९५ तानीसः ९६ तेजस्वी ९७ तित्तिरः स्मृतः ९८ तोता ९९ तोष १०० नमस्कार १०१ तिलांगी १०२
 तात्स्वी १०३ तत्त्वं १०४ तुदिलः १०५ तूल १०६ तोमरः १०७ दुर्धर्षमिति १०८ विख्यातः तवर्गयोगलुच्यते॥ अथपवर्गः॥ पवनः १
 पर्वतः २ प्रेक्षा ३ प्रेमा ४ पान्न ५ पाठकः ६ पार्षदः ७ पिप्पली ८ पवनात्मज ९ पासंडकं १० पंचत्व ११ पाणियोगा १२ पूज्य १३
 पुष्पक १४ बुरस्तनः १५ पोलोमा १६ पर्जकश्चैव १७ पौराणिक १८ पालाशकः १९ फुल्लयोगाः २० फलस्तुतिः २१ वज्रदण्डः २२

२३ वेतालश्च २४ वेधकः २५ वाक्रदः २६ ब्रह्मदंडी २७ वाराहो २८ वसनः २९ वसुयोगकं ३० विषाधो
 ३१ वापिल्यं ३२ वर्णसंज्ञा ३३ वधयोगकं ३४॥ बोधको ३५ वेणुयोगाश्च ३६ वक्षिको ३७ वासुदेव ३८ वासुक ३९ वारणाल्य ४०
 वारयोगा ४१ वद्रिका ४२ वल्कश्चैव ४३ बांधवो ४४ विश्वराजकः ४५ बार्हस्पत्यो ४६ भवानि ४७ भार्गवो ४८ भावियोगक
 ४९ भीमसेन ५० भगोदारवि ५१ भारतो ५२ भरतात्मकः ५३ भवनानिच ५४ भगीरथ ५५ मन्मथो ५६ मातलिस्तथा ५७
 मधुलिङ्ग ५८ माधवश्चैव ५९ मधुहा ६० मौक्तिकस्तथा ६१ मोदसंज्ञश्च ६२ मकरी ६३ मुसलो ६४ मंजरीतथा ६५ मष्णासारो ६६
 माणिक्यो ६७ मेघा ६८ मोदन ६९ मुलमुलः ७० मातंगी ७१ सृज्वलश्चैव ७२ मास ७३ मृत्युस्तथैवच ७४ मुरहा ७५ मोक्ष
 योगश्च ७६ माधव्या ७७ मालिनिस्तथा ७८ मण्डली ७९ मुर्मुरीयोगा ८० मांजारी ८१ मंतरीटकम् ८२ मल्लकी ८३ मोदकीयोगाः
 ८४ मोरभंजश्च ८५ मोरकः ८६ मार्कंड ८७ मर्दनश्चैव ८८ मालती ८९ मलसंज्ञकः ९० मकरध्वज ९१ महनं ९२ मोक्ष ९३
 वव्राटो ९४ बोध ९५ वेधकः ९६ फलाशन ९७ फल्युरेवच ९८ फेत्कारी ९९ भरद्वाजी १०० भोगी १०१ भोगकः १०२
 भर्दुलं १०३ भांडवी १०४ मुर्गला चैव १०५ मानन्दो १०६ मर्द्वयोगकः १०७ मंजिष्ठश्चेतिविज्ञेयं १०८ पवर्गस्यत्विदं द्विज ॥
 यवर्गकः १ यलवालाद्र २ यजमोदा ३ राजोगकाः ४ रनाग्र ५ राजिबोनाम ६ रामः ७ राघव ८ राटकः ९ राडश्च १०
 रत्नलोकयोगः ११ रोम १२ रोमावलि १३ रोशनः १४ रसत्या संज्ञश्च १५ रोपनं १६ रोखसंज्ञकं १७ रोमावली ततो १८ राज्ञी
 १९ राक्षः २० राजति २१ राजिनीतियोगः २२ ॥ रमा २३ राजेंद्र २४ रघुहा २५ रोमा २६ राकाच २७ रावनी २८ रामेश्वर २९

राहुयोगा ३० रात्री ३१ राजीव ३२ राजिवसंज्ञकं ३३ रंक ३४ राग ३५ रीकटश्च ३६ रोगजं ३७ रजकं तथा ३८ रोचनं ३९
 रणवर्द्धश्च ४० लक्ष्मीः ४१ लाष्ट ४२ लीलकं ४३ लानं ४४ लीलकंश्च ४५ लूता ४६ लेखक ४७ लघुताशनः ४८ लंबोदर ४९
 ललात्मक ५० लीला ५१ लंपट ५२ लोपिका ५३ लोपासुद्रा ५४ लीलांबरः ५५ लम्बकर्णश्च ५६ लंपकाः ५७ लोकभूषण ५८
 लवंगादलश्च ५९ लेखया ६० लंब ६१ लालामृत ६२ लंबरस्तथा ६३ लकुटो ६४ लिंबु ६५ लीनश्च ६६ लज्जाः ६७ लांछन ६८
 लाटकं ६९ लोमसः ७० लोभ ७१ लोभाख्य ७२ लेह ७३ लालकांतिकं ७४ रेचकी ७५ रंघयोगाश्च ७६ रज्जुकी ७७ राचकी
 तथा ७८ रायति ७९ रोपनस्तथा ८० लोमशी ८१ लोपयासंज्ञः ८२ लतार्त ८३ लालस्तथा ८४ लिंगघोषी ८५ लोकसंसं ८६
 लाजवर्तक ८७ लचातिकं ८८ रूजो ८९ रूजापागी ९० रावलो ९१ रघुवंशकं ९२ रावटी ९३ रुक्म ९४ रोषश्च ९५
 रूपावलि ९६ रवेर्मुखं ९७ ॥ राज्याभिषेक ९८ रोकंगी ९९ रुस्वरो १०० लक्ष्मियोगकः १०१ लुंठन १०२ लोकपालाश्च
 १०३ लोकाधीश १०४ यवस्तथा १०५ वार्जकः १०६ रूणाहा १०७ रौद्रा १०८ यवर्गस्यद्विजोत्तमा ॥ अथशसवर्गः ॥ शिवा १ सत्यश्च २
 सौदास ३ सांत्तिकं ४ सत्यवर्तिकं ५ सर्व ६ साराई ७ सरावल्या ८ सनातः ९ सोमयोगकं १० सज्या ११ शाकुनि १२ साकिनी १३
 शम्बी १४ शेनातथानघ १५ सचानं १६ शिवानाम्नी १७ श्रुत १८ सौराष्ट्रकीतथा १९ हस्ती २० हत्या तथा २१ होरा २२ सानुमान २३
 सखोषा २४ सुरकार्यस्यसाधकः ॥ २५ शांभवी २६ सुरसेनाश्च २७ सौख्या २८ शोभनं २९ स्यमंतकं ३० सुखार्क ३१ सज्या
 ३२ शोकश्च ३३ सुभगः ३४ हस्तियोगकः ३५ हिमाद्रि ३६ होलकाश्चैतद् ३७ हायणो ३८ हिंगुलाजकं ३९ हयनाम्नी ४०

हव्यो ४१ दुर्लभो ४२ हाटकस्तथा ४३ हनुमुखो ४४ हयश्चैव ४५ होम ४६ हर्षिनी ४७ हर्म्यना ४८ हामावला ४९ हयमाव ५०
 सुंढ ५१ सुम्भ ५२ सुतात्मकः ५३ सासरी ५४ संठ ५५ संट ५६ सुचीमुखी ५७ शीतला ५८ शर्करश्चैव ५९ शक्रयोगः ६० शिना
 जकः ६१ सरकी ६२ सोढ योगश्च ६३ सहसा ६४ सौरभस्तथा ६५ सुरसेना ६६ सभायोगः ६७ सांकृतः ६८ सुरपूजकः ६९ हुता
 शनो ७० हनुमांश्च ७१ होत्रि ७२ हालापियोगः ७३ हिंदुमाख्या ७४ हुतायोगः ७५ हिसकः ७६ शिवप्रशंसक ७७ होता ७८ हर्म्याख्य
 ७९ हार्दिक्यं ८० हरतिः ८१ शौरिकस्तथा ८२ शोणभद्रश्च ८३ साराख्यः ८४ सुरपोष ८५ शचीधरः ८६ शोषकः ८७ संहारयोगा
 ८८ सरसः ८९ साधकीतथा ९० सेकरः ९१ सरयूश्चैव ९२ शेवया ९३ सैवियोगकः ९४ साधनी ९५ सहसारूढः ९६ संस्कृतं ९७
 सोमनाथकं ९८ ॥ सारावली ९९ सनातयोगः १०० सोमयाजी १०१ शुक्रवक्त्रभः १०२ संगः १०३ संगवलीन १०४ शौरी १०५
 शोभनी १०६ शरणागती १०७ सीमा १०८ नाम्नीसकाराद्यायोगवलिहोदिता ॥ इति श्री ० ॥ अवर्गयोगे योजातो बभूवमुखजः सर्वैः ॥ केदा
 रस्यैव निकटे विद्यावेदसमन्वितः ॥ १ ॥ दत्तानितेन दानानि पर्षयपि विशेषतः ॥ एकस्मिन्समये विप्रः कृतवान्कर्मद्वारुणम् ॥ २ ॥ ब्राह्मणस्य
 द्रुतं द्रव्यं न दत्तं लोभहेतुना ॥ ब्राह्मणो विमुखो भूत्वा जगाम निजवेश्मनि ॥ ३ ॥ किंचित्कालांतरे चैव स विप्रः पंचतांगतः ॥ स तेन कर्मणा युक्तः
 प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ ४ ॥ बभूवनानाजन्मानि मर्त्यलोके पुनः पुनः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नः किंचित्पुण्यप्रभावात् ॥ ५ ॥ चंद्रवह्निशराऽष्टा
 सुद्वन्द्वश्रेण्याधिका दश ॥ चतुर्विंशतिषट्त्रिंशतं न दधिकं त्रिंशकेषु च ॥ ६ ॥ षट्चत्वारिंशके वर्षे महत्कष्टं प्रजायते ॥ परमायुषश्च तस्याऽब्दाः सप्त
 तिप्रमिता द्विजा ॥ ७ ॥ १३१६१८१२१८१२४३६१४६ ॥ एतद्दर्शेषु कष्टम् ॥ अथ अद्भुतयोगः ॥ अद्भुतेऽपि च योजातो यशस्वी पूर्वजन्मनि ॥

चंपकारण्यनिकटेबाहुजोधनवानपि ॥ ८ ॥ सर्वस्वब्राह्मणेदत्त्वाजगामगिरिगह्वरे ॥ तत्रैकांघ्रिस्तपश्चर्याकृतवानरविसम्भुले ॥ ९ ॥ तत्रत्रयाविबल
 त्पुत्रस्त्वैरिण्येकासमागता ॥ तपश्चर्यापारित्यक्ताभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ १० ॥ समृतोजाह्नवीतीरेगतश्चेद्रपुरंतदा ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमृत्युलो
 कंसमागतः ॥ ११ ॥ २१६११३१७२१ एतद्वर्षेकष्टम् ॥ परमायुवर्षाणि ८१ ॥ अथअंतरिक्षयोगः ॥ योगेन्तरिक्षकेजातःपूर्वजन्मनिभू
 म्पिः ॥ कीकटाधिपतिर्भूत्वाचोम्रदंडःप्रतापवान् ॥ १२ ॥ सहसैन्यमनुष्याणांप्रजानादंडनेरतः ॥ अगम्यागमनंकृत्वाअखाद्यंस्वादितंतद्विज ॥
 ॥ १३ ॥ एवंसन्यवसत्तत्रबहुवर्षगतागतेः ॥ समरेषुमृतःशूरेगतश्चेद्रपुरंतदा ॥ शतजन्मोत्तरेविप्रमानुषत्वमुपागतः ॥ १४ ॥ आद्येतुर्येसप्तमे
 चरुदण्डादशसुतथा ॥ १५ ॥ एकोनत्रिंशकेवर्षेमहत्कष्टंप्रवर्तते ॥ परमायुषश्चतस्राब्दाअष्टषष्टिप्रमाणकाः ॥ १६ ॥ ११४७१११८१२९॥
 अथ अद्रियोगः ॥ अद्रियोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिपादजः ॥ कणकाग्बइतिख्यातःसौराष्ट्रनगरेवसन् ॥ १७ ॥ कृषिवाणिज्यनिरतोधान्या
 निविधिधानिच ॥ साधुसेवापरोनित्यंब्राह्मणानांचसेवकः ॥ १८ ॥ धनमैश्वर्य्यमतुलंशिवस्याराधनेरतः ॥ एतस्मिन्समयेविप्रचंद्रग्रस्तेचध्व
 णि ॥ सर्वस्वब्राह्मणेदत्त्वासदातिथ्योबभूव ॥ १९ ॥ नानातीर्थाटनंकृत्वायोगाभ्यासरतस्ततः ॥ गिरिनारस्यनिकटेसमृतोदिविवैगतः २० ॥
 स्वर्गपर्वभोग्यंचबभूवबहुवार्षिकम् ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ २१ ॥ वह्निबाणदशैकोनविंशतिर्याधिर्विशतिः ॥ एकोनत्रिंश
 त्पुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ २२ ॥ पंचाशत्केषुवर्षेषुमहत्कष्टंप्रवर्तते ॥ सप्ताशीतिमिताविप्रवत्सराआयुषस्तथा ॥ २३ ॥ ३१५१११९॥
 अथ आशानयोगः ॥ २४ ॥ अथआशानयोगः ॥ योजातआशानेयोगेपूर्वजन्मनिवैश्यजः ॥ कावेरीनिकटेचैवन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ २५ ॥
 स्वर्गपर्वभोग्यंचबभूवबहुवार्षिकम् ॥ स्वर्गपर्वभोग्यंचबभूवबहुवार्षिकम् ॥ २६ ॥ ककुधिस्वर्धुनीतीरेतत्रस्थित्वाविशोक्तः ॥

तानि कुत्वा प्रकर्ष्य प्रसरणः ॥ २६ ॥ आयुस्तु समाप्तत्वा नममरपथिवैश्वजः ॥ तिर्यग्यो निससुत्यन्नः मनुष्यत्वं भवेऽनुना ॥ २७ ॥
 ॥ २८ ॥ १६ । २७ । ३८ । ४८ ॥ रुद्रैत्राष्टभ्येषु सप्तमधिर्विशतौ तथा ॥ अष्टचत्वारिंशदब्दे तथा ऽष्टत्रिंशके द्विजः ॥ कष्टमायुः प्रमाणं च फ
 लं ॥ २९ ॥ अथ वा स तु व्याधोऽभूत् पूर्वजन्मनि महाधमः ॥ पशुपक्षि मृगव्याघ्रजीवानां चातनेतः ॥ २९ ॥
 एकस्मिन्समये विप्रदण्डकारण्यवासकृत् ॥ देवादिप्रः समायातः सत्यधर्मतस्तथा ॥ ३० ॥ ब्राह्मणस्य प्रसंगेन सव्याधस्तीर्थकेगतः ॥
 सत्तातोऽसंगे भानौ मासमेकं निरंतरम् ॥ ३१ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण सव्याधश्च दिवंगतः ॥ षष्टिवर्षसहस्रातिपुनरागत्य भूतले ॥ ३२ ॥ तात्का
 लिकं ब्रह्मास्तत्तेजातिवर्णस्वरूपकम् ॥ लंछनं तिलमाषाश्च वक्तव्यं ज्ञानिभिरभिः ॥ ३३ ॥ त्रिपंचनंदविश्वेषु दशसप्ताधिकेषु च ॥ कष्टमल्पाशु
 रब्दाश्च द्वाविंशत्यमितामताः ॥ ३४ ॥ परमायुश्च तस्यैवैकोनपञ्चाशदब्दकम् ॥ ३५ । ९ । १३ । १७ । ४९ ॥ माघे मासि सिते पक्षे सप्त
 म्यां मरणं वदेत् ॥ ३६ ॥ अथ अद्रियोगः ॥ अद्रियोगे यदा जातस्तपस्वी पूर्वजन्मनि ॥ बृंदारण्यस्य निकटे निवसन्परिवारयुक् ॥ ३६ ॥ देव्य
 र्चनं कृतं सम्यक् विंशद्वर्षप्रमाणकम् ॥ ददाहभवनं कोपाद्ब्राह्मणस्य तदानघ ॥ ३७ ॥ तेन पापानुसारेण जायते च व्रणां कितः ॥ मरणे जाह्नवी
 तीरे गोशतं ब्राह्मणे ददौ ॥ ३८ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण घनाढ्यो जायते ऽधुना ॥ चंद्राऽग्निबाणवसुषुदिग्विभेषु च सप्तसु ॥ ३९ ॥ शशिविप्रको
 षिकेष्वेकोनविंशति के तथा ॥ ४० ॥ त्रयाधिके विंशतिके सप्तविंशतिके तथा ॥ एकोनत्रिंशके वर्षे कष्टमायुः प्रमाणकम् ॥ ४१ ॥ स्वल्पंतदाधि
 कं विंशद्वर्षप्रकीर्तितम् ॥ परमायुश्च तस्यैव वत्सराः पंचषष्टिकाः ॥ ४२ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १० । १३ । १६ । १७ । १९ । २३ । २७ । २९
 ॥ अत्रिंशत्सिले प्रक्षेपे न ब्रह्मसिद्धिं च न भवेत् ॥ अथ आशनयोगफलम् ॥ योगे आशनके जातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ प्रभाकर इति स्यात्तः प्रयागे निवस

नुरा ॥ ४३ ॥ व्यापारेषु रतः सोऽपि नानाद्रव्यमुपाजितम् ॥ भ्रातृभागेन दत्तश्च कृत्वा युद्धं परस्परम् ॥ ४४ ॥ भ्रातृभ्रोदोषजनितः स
 र्वस्वविलयंगतम् ॥ दशवर्षसहस्राणि तिर्य्यग्योनीः पुनः पुनः ॥ ४५ ॥ पश्चाद्देमानुषीयोनिं चागतो धरणीतले ॥ नात्युच्चो नातिह्रस्वश्च सर्वाङ्गेषु प्र
 चिक्षितः ॥ ४६ ॥ तात्कालिकग्रहैरेतज्ज्ञातव्यं सुखदुःखयोः ॥ २।४।७।११।१८।२१।२६।२९।३१।३६।३९ ॥
 ४८।४९।५० कष्टम् ॥ ५०। अल्पमृत्युः । परमायुर्वर्षाणि ॥ ८४ ॥ चैत्रे मासि भवेन्मृत्युश्चतुर्थ्या चासिते पुनः ॥ ४७ ॥ अथाम्बुयोगः ॥ अम्बु
 योगे यदा जातो महोदारो गुणाऽऽकरः ॥ आसीत् पूर्वमयोध्यायां सरयूनि कटे वसन् ॥ ४८ ॥ बुद्धिदास इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥
 तस्य स्मर्य्यो महादुष्टाकर्कशाकटुभाषिणी ॥ ४९ ॥ परपुंसिरताभ्रघ्नापाखंडाऽऽचरणे रता ॥ एकदा तु पररतां दृष्ट्वा स्वांस्त्रीं प्रकोपतः ॥ ५० ॥
 स तेऽनेनैश्चरसा खड्गमुद्यम्य चैव सः ॥ अहन्प्राणप्रियां भार्य्यामिविचार्य्य सुदुःखितः ५१ ॥ अनेन विधिना विप्रपापमुग्रमुपाजितम् ॥ व्याकुलः
 स च तस्य चक्रवैशमाऽरण्यं जगाम ह ॥ ५२ ॥ देवाद्यान्नेण दुष्टात्मा मारितः कालचोदितः ॥ स तेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ ५३ ॥
 आसन्नानाजन्मानि मर्त्यलोके पुनः पुनः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नः कांतिमान् सुखसंयुतः ॥ ५४ ॥ १०।१३।१७।१९।पीडा।२०। अल्प
 मृत्युः ॥ ५५ ॥ महावृत्त्युः ॥ फाल्गुनस्य सिते पक्षे द्वितीयायां तिथौ तथा ॥ अपराह्णे भवेत्तस्य पंचत्वं नाऽन्यजनमवै ॥ ५६ ॥ इति ॥ अथाऽर्बुदयोगः ॥
 अर्बुदोऽस्य भोगे स पंडितस्तामसोऽथवा ॥ पूर्वतु बाहुजो विप्रधरणीपतिरात्मवान् ॥ ५६ ॥ शिवस्य स्मरणे निष्ठः सत्यवादी जितेंद्रियः ॥ परो
 योऽर्बुदः स तस्य चर्ममार्सेना तने ॥ ५७ ॥ यज्ञांश्च विविधान् कृत्वा ग्राह्यणास्तोषिताभृशम् ॥ एकदा चंद्रमाग्रस्तः तीर्थराजे तदाऽनघ ॥ ५८ ॥
 तस्य चर्ममार्सेना तने ॥ ५९ ॥ विमानमुपरि स्थित्वा गतं हं द्रष्टुं अति ॥ ५९ ॥

॥ ६० ॥ उग्रतेजाः प्रतापी च सेकेन समन्वितः ॥ द्रव्यं सुविपुलं गेहेषु वर्षोपाजितं कंचयत् ॥ ६१ ॥
 अल्पमयः ॥ ६२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥
 ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥
 ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥
 ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥
 ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

कन्यापुत्रविवर्जितः। चातुर्मास्यव्रतंकृत्वाचांद्रायणमथाऽऽचरत्॥७७॥ एवं स्वल्पतिथे काले समृतो गदपीडितः॥ षष्टिवर्षसहस्रातिपुनरागत्य भू-
 तले॥७८॥ स्वस्त्रादिभीषणाकारः देवतागुरुपूजकः॥ परभाषाविधातार्थसंधानं कथितं तदा॥७९॥ तेन पापानुसारेण पत्नीहानिः पुनः पुनः॥
 ३।६।९।१।१५ वर्षे कष्टं॥२० वर्षे अल्पमृत्युः॥ परमायुर्वर्षाणि ५८॥ भाद्रे मासित्वध्वले द्वादश्यां मरणं वदेत्॥८०॥ अथौषधीयोगः॥ योगे
 औषधिके जातः पूर्वजन्मनि वैश्यजः॥ कालिंजरस्य निकटे न्यवसत्परिवारयुक्॥८१॥ जनार्दन इति ख्यातः पत्नी तस्यातिकर्कशा। परवित्तापहा-
 री च द्रव्यस्योत्पादने रतः॥८२॥ ब्राह्मणस्य हतद्रव्यं कृत्वा च विविधाञ्छलान्॥ न दत्तं द्विजमुख्याय लोभोपहतचेतसा॥८३॥ एव वैश्यो वर्तमा-
 नः समुद्रतः कालचोदितः॥ नरकेषु परिस्थित्वानाजन्मानि चाप्तवान्॥८४॥ दिव्यवर्षसहस्रातिपुनरागत्य भूतले॥ प्रमादीधृतो विषयीकुनखी
 च चलः शठः॥८५॥ दीर्घसूत्री मनोत्साही सर्वगिपीडनं महत्॥१।३।६।८।१२ कष्टम्॥ षोडशाब्दे अल्पमृत्युः॥ परमायुर्वर्षाणि ६५॥ कार्तिके
 षष्ठ्ये पक्षे सप्तम्यां निधनं भवेत्॥८६॥ अथाऽऽरोयोगः॥ आरयोगे च योजातः स पुमान् दीर्घजीवनः॥ आसीत्पूर्वमेव विप्रो म्लेच्छवंशे तदा वसत्
 ॥८७॥ केशवेति समाख्यातः योगमार्गपरायणः॥ एकदा द्विजमुख्यः स शिवस्य स्मरणे रतः॥८८॥ मृत्वा च जाद्वीतीरे गतोऽसौ नंदनं वनम्॥
 स्त्रीण्युपेतो जातः पुनरागत्य भूतले॥८९॥ परोपकरणे निष्ठः सर्वदा सत्यभाषकः॥१।३।६।९।११७।२३ वर्षे चातिकष्टं॥९०॥ अल्पमृत्युः॥
 ७- मदायुः॥ आश्विने ध्वले पक्षे तस्य मृत्युर्भवेद्भुवम्॥९०॥ अथापंगुयोगः॥ अपंगुयोगे योजातो द्विजोऽभूत्पूर्वजन्मनि॥ देशो हि कीकटवे-
 तः सप्तम्यां संयुतः॥ यामोद इति ख्यातः सर्वशास्त्रार्थपारगः॥९१॥ नृपद्वारा कृता प्राप्तिर्द्रव्याणि विविधानि च। सत्कर्म सुख्यं कृत्वा ब्राह्मणो भू-
 तः सप्तम्यां शतः॥९२॥ अथापंगुयोगः॥ तत्र भाविबलात्पुत्रस्वैरिण्येका समागता॥९३॥ तपःपथ्यापरित्यज्य नृपद्वारा

पुनरेव ॥ समुत्तमेषु नानाभिर्यतो लोके च भास्करे ॥ षष्ठिवर्षसहस्रातिपुनरागत्य भूतले ॥ गौरांगो दीवदेहश्च मनस्वी तजसांपतेः ॥ ३॥ १४॥ १५॥ १६॥
 १७॥ १८॥ मृत्युसमकष्टम् परमायुर्वर्षाणि ६३॥ भाद्रेमासिते पक्षे तृतीयायां च पंचता ॥ १८॥ इति ॥ अथाऽनुमोदितः ॥ आसीद्वन्यातः
 च सुबाहुजो धनवानपि ॥ परमेश्वर इति ख्यातः कंकदेशेऽवसत्पुरा ॥ १९॥ मद्यपानरतः सोऽपि कव्यभोजनसंयुतः ॥ कुम्भीपाके लयागत्वा को
 टयो निसहस्रकम् ॥ २०॥ समुतः सरयूतीरे तेनासौ मानुषोऽभवत् ॥ प्रपंचाधिकरणे निष्ठः इन्द्रजाली च प्रष्टकः ॥ २१॥ परापवाद निरतो ह्य
 सत्कर्मरतस्सदा ॥ २२॥ १८॥ १९॥ मृत्युसमंकष्टम् ॥ २०॥ अल्पमृत्युर्यदि जीवति तदा वर्ष ६३ परमायुः ॥ श्रावणे चाऽसिते पक्षे दश
 व्यं चिव पंचता ॥ २१॥ इति ॥ अथाऽष्टकयोगः ॥ अष्टयोगेनरोजातः पूर्वजन्मनि मैथिले ॥ नामतो वासुदेवश्च मिथ्या जल्पति नित्यशः ॥
 ॥ २२॥ एकस्मिन्समये विप्रनृपद्रव्यं च चोरितम् ॥ तत्सकाशान्मृत्युरभृदश्च तद्रुमकेतटे ॥ गतो साविन्द्रलोके च पुनरागत्य भूतले ॥ सुखं
 च चिह्नितं तस्य परकार्यं विनाशकम् ॥ वर्षतुर्येऽष्टमे कष्टं षोडशेऽपि जराकुलः ॥ २३॥ विशद्वर्षातरे विप्रहृत्पमृत्युर्भविष्यति ॥ यदि जीव
 ति बालोऽस्य षष्ठिवर्षातरे मृतिः ॥ २४॥ इति ॥ अथाऽम्बरे श्वरयोगः ॥ अम्बरे श्वरयोगे च यदि जन्म घरातले ॥ देवरूपी सात्त्विकश्च प्रज्ञायुक्तो
 नरो भवेत् ॥ २५॥ वैष्णवो दानशीलश्च पितृभक्तिपरायणः ॥ सुधीः सर्वेषु शास्त्रेषु काव्याऽलंकारबोधकः ॥ २६॥ सर्वश्रेष्ठो गुणाऽतीतः
 प्रथमाऽब्दे सकष्टितः ॥ २७॥ २८॥ २९॥ ३०॥ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८॥ आषाढे धवले पक्षे सप्तम्यां निधनं भवेत् ॥ ३१॥ इति ॥ अथाऽस्त्वनी
 योऽप्यभ्योने च स्वनि केजातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ विपाशानिकटे चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ३२॥ सुंदरेति समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥
 कुम्भीपाके लय निरतो ब्राह्मणानां च निर्दिष्टः ॥ ३३॥ एकस्मिन्समये विप्रहृत्पमृत्युर्भविष्यति ॥ गोजरागमनं कृत्वा पापमाचारितं त्विदम् ॥ ३४॥

तेनापिपौपेननरकगतः ॥ १२४ ॥ अशीत्यब्दसहस्रातेपुनरागत्यभूतले ॥ तिर्यगाननवान्भूत्वात्तस्वाऽभूत्यापवर्जितः ॥ १२५ ॥ ३।४
 २।१३।१८ कष्टं॥ परमायुर्वर्षाणि ९० भाद्रेमासितुधवलेनवम्यांमरणंभवेत्॥ १२६॥ इति॥ अथाऽपाल्ययोगः ॥ अपाल्ययोगेयोजातस्तप
 स्वीपूर्वजन्मनि॥ दशारण्येवसत्सोपिशिवस्यरुमरणेतः ॥ १२७ ॥ एकदाचन्द्रमोग्रस्तेतीर्थराजेसमागतः॥ वेण्यांमनोबभूवास्यतेनयातोदि
 वंप्रति॥ १२८॥ क्षीणेपुण्येसमागत्यब्राह्मणस्यकुलेऽधुना ॥ गौरांगोदीर्घनेत्रश्चधनधर्मसमन्वितः ॥ १२९॥ ३।८।११। १६।२१ वर्षे कष्टम्
 ४६ वर्षे मृत्युः॥ आश्विनेकृष्णपञ्चम्यांमरणंचभवेच्छ्रुवम्॥ १३०॥ अथाऽन्तरिक्षयोगः॥ अंतरिक्षेचयोजातःपूर्वजन्मनिमागधे॥ इन्द्रवर्मेतिवि
 ख्यातःपत्नीतस्यप्रभाकरी॥ १३१॥ महाभिमाननिरतोद्रव्यस्योत्पादनेरतः॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ १३२॥ भगिनीपु
 त्रस्यागतस्यचादरंकृतवान्भृशम्॥ स्वगृहेस्थापयामासमासमेकंनिरंतरम्॥ १३३॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिगृहीत्वाविविधैश्छलैः॥ नदत्तंतेनवि
 प्रातःकृतंयुद्धंपरस्परम् ॥ १३४॥ एवंस्वरूपतिथेकालेबाहुजःपंचतांगतः॥ ततो नरकयोनिंतुनानाजन्मनिप्राप्तवान्॥ १३५॥ अस्यजन्मतृती
 यंचविप्रवंशेसमुद्भवम्॥ कापट्याऽऽचरणेमग्नोनानाकष्टसमन्वितः ॥ ३।६।१।१११६।१२।२७ वर्षेकष्टम्३६अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्व
 र्षाणि६७ आषाढेऽशुक्लपक्षेहित्रयोदश्यांचपंचता ॥ १३६॥ इति॥ अथाऽनादिकेजातः प्रयागेन्यवसत्पुरा ॥ पापकर्मो
 द्यमेमग्नश्चौरकर्मरतःसदा ॥ १३७ ॥ एकदादैवयोगेनतन्मार्गेचसमागता ॥ शूद्रस्यदुहिताशुभ्रागर्भभारसमन्विता ॥ १३८ ॥ स्थूलेनल
 कुटेनाऽधत्ताडितामस्तकेहिंसा ॥ मृतातेनैवदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ १३९ ॥ तेनपापानुऽसारेणनानाजन्माबभूवह ॥ कीटभृगविहं
 गादितिर्यग्योनिपुनः पुनः ॥ प्राप्यमानुष्यमापन्नर्भकिंचिद्वित्तसमन्वितः ॥ १।४। १०। १६। १९। २२। २५ वर्षेकष्टम् ॥ परमा

पुर्वर्षाणि ॥४९॥ कार्तिकेऋष्यपक्षे तु सप्तम्यां मरणं भ्रुवम् ॥१४०॥ इति ॥ अथाऽहर्गणयोगः ॥ अहर्गणे सप्तपन्न आसीत्पूर्वतुपादजः ॥ चंद्रसेन
 इति ख्यातः पत्नी तस्य मनोरमा ॥ १४१ ॥ यमुनादक्षिणे भागे न्यवसत्परिवारयुक् ॥ धनाढ्यश्चाऽतिभक्तश्च मुक्तामालीसुरूपकः ॥ १४२ ॥
 तस्मिन् आमेव सत्येको ब्राह्मणो नीतिमानपि ॥ कृतवांस्तत्प्रसंगेन तीर्थाऽटनमसौ मुदा ॥ १४३ ॥ सत्पात्रे हि द्विजे दत्तागोभूम्यश्च हिरण्यकम् ॥
 समृतो गोमती तीरे पुनरागत्य भूतले ॥ १४४ ॥ गोलार्कितो भव्यरूपश्चिह्नदक्षिणवामयोः ॥ २ । ४ । ८ । ११ । १७ । १९ ।
 वर्षेकष्टम् ३३ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ भाद्रे मासे शुक्लपक्षे तिथौ षष्ठ्या न जीवति ॥ १४५ ॥ अथाश्वरेखा योगः ॥ अश्वरे
 खानाम्भियोगे जातः पूर्वस ब्राह्मणः ॥ विद्याधनयुतश्चाऽपि कार्पण्येन विमोहितः ॥ १४६ ॥ परद्रव्यापहारी च परनिदापरायणः ॥
 पापिष्ठो हिंसकश्चैव पुत्रस्त्रीभ्रातृसंयुतः ॥ १४७ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ कथापौराणिकीं श्रुत्वा लग्नचिन्तोद्दरो
 द्विजः ॥ १४८ ॥ किंचिद्दानार्चनं कृत्वा तीर्थराजे तथाऽनघ ॥ समृतो जलमध्ये हितेन यातो दिवंप्रति ॥ १४९ ॥ इंद्रलोकात्पारि
 भ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ नात्युच्चो नातिह्रस्वश्च चिह्नदक्षिणवामयोः ॥ १५० ॥ १।४।६।८।१२।१७ एतद्दर्भे मासे पीडा २० वर्षे अल्पमृत्युः
 परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ श्रावणे चासिते पक्षे दशम्यां चैव पंचता ॥ १५१ ॥ इति ॥ अथाऽवनीशयोगः ॥ अवनीशे यदा जातः सर्वविद्या विशादः ॥ पूर्वज
 त्मांतरे चैव राजीश्रेष्ठकुले तदा ॥ १५२ ॥ सुंदरेति समाख्यातः पत्नी तस्य पतिव्रता ॥ नानाविलासविभवैः सुताऽऽनंदेन संयुतः ॥ १५३ ॥
 सत्पात्राश्च कुलीना यत्राज्ञाया कुटुम्बिने ॥ गोभूम्यश्च हिरण्यानि दानं दत्त्वा विशेषतः ॥ १५४ ॥ एकस्मिन्समये विप्रअरातिश्च समागतः ॥
 कृत्वा परमं बुद्धं खल्ले न द्विजसत्तम ॥ १५५ ॥ समरेषु मृतः शूरे गतो सो नंदमेव ने ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रभातः ॥ १५६ ॥ ११।१३

कष्टम् ॥ ३४ वर्षेऽल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ४७ ॥ ज्येष्ठमासतृतीयायां शुक्लपक्षेऽपरार्द्धके ॥ पंचत्वं च भवेत्तस्य नात्र काय्यो विचारणः ॥ १५७ ॥
 अथाज्ञात्मकयोगः ॥ अनात्मयोगेऽपि च जातजन्मा प्रकोपत्वा दीपरकार्य्यनाशकः ॥ आत्माऽर्थचिंताकुटिलः कुकर्माकुमार्गामी परवित्त
 हारकः ॥ १५८ ॥ चिरं प्रशांतिः प्रकृतिः सनातनी सरोषवातो गुरुदेवनिन्दकः ॥ पूर्वो जितार्थस्य करोति नाशं संतानहीनः सततं मनुष्यः ॥
 १५९ ॥ सोऽसौ वैश्यकुले पूर्वं नर्मदादक्षिणे तटे ॥ ईश्वरेति प्रसिद्धश्चक्रयविक्रयणे रतः ॥ १६० ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं भूमौ स्थापित
 वान्स्वयम् ॥ नित्यं कदम्बं भुंक्ते हिनदानं कृतवान्क्वचित् ॥ १६१ ॥ गतो सौ नरके वोरेति र्यग्यो निपुनः पुनः ॥ पश्चात्प्राप्तो मनुष्यत्वं मर्त्यलोके
 समागतः ॥ १६२ ॥ गौरारुणो दीर्घदेहः प्रथमाऽब्दे सकश्चित् ॥ ४१८ ॥ १११४ ॥ १८१२० कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ चैत्रमासे सिते पक्षे नवम्यां चै
 वपंचता ॥ १६३ ॥ अथाऽगिरायोगः ॥ अथाऽगिरायोगभवं च जन्म यत्पूर्वं द्विजैर्द्रस्तपसि प्रवीणः ॥ वनाद्रिगेहश्छदनाम्बुभोजनः शिवस्य भ
 क्तः स च पारलौकिकः ॥ परोपकारी स च दाननिष्ठः सत्यात्मकः शक्तियुतः परार्थम् ॥ १६४ ॥ गोदावर्य्याश्च निकटे समृतः कालचोदितः ॥
 पूर्वपुण्यप्रभावेण स जातो ब्राह्मणोऽधुना ॥ १६५ ॥ वेदविद्याविवेकी च सर्वशास्त्रस्य पारगः ॥ उदारः पितृभक्तश्च सर्वपूज्यो जनेश्वरः ॥ १६६ ॥
 धार्मिकः सत्यवादी च जितेन्द्रिय पराक्रमी ॥ ४१५ ॥ १० ॥ १२ वर्षे कष्टम् ॥ २९ वर्षेऽल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ४८ ॥ कार्तिके चासिते पक्षे
 श्लोकादश्चापंचता ॥ १६७ ॥ अथाऽष्टवार्तिकयोगः ॥ कश्चिद्दासकुले पूर्वगौडदेशे वसन्नपि ॥ कं करोति समाख्यातः परिचर्या परायणः ॥
 १६८ ॥ नृपाऽनुकम्पया विप्रद्रव्यं तु विपुलं कृतम् ॥ धर्ममार्गे व्ययं कृत्वा ह्यारामा विविधाः कृताः ॥ १६९ ॥ आयुषस्तु समाप्तिवात्समृतः काल
 चोदितः ॥ पूर्वपुण्यानुसारेण जातो वैश्यकुलेऽधुना ॥ १७० ॥ गौरांगो दीर्घदेहश्च चंचलश्च धनान्वितः ॥ २१६ ॥ १९१११४ ॥ १७ वर्षे कष्ट

२७ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ आश्विनस्यासितेपक्षेनवम्यांमरणंध्रुवम् ॥ १७१ ॥ अथाऽऽद्वंद्वयोगः ॥ आसीत्पूर्वद्विजश्रेष्ठः
 पंपारण्यस्यसन्निधौ ॥ आश्रयेतिसमाख्यातोविद्यावेदविवर्जितः ॥ १७२ ॥ बाहुजस्यप्रसंगेनजीवाश्चबहुधातिताः ॥ वनेदावाग्निदाहे
 ननितरांमांसभक्षणम् ॥ १७३ ॥ अभक्ष्यंभक्षितंतेनह्यगम्यागमनंकृतम् ॥ तेनपापानुसारेणपीड्यमानश्चव्याकुलः ॥ १७४ ॥ ३१६।८।९।१३
 १८ पीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ मार्गशीर्षेसितेपक्षेऽष्टम्यांतुनिधनंभवेत् ॥ १७५ ॥ अथाऽश्रुपातयोगः ॥ ११ ॥ अश्रुपातेनरोजातःकीकटेपूर्वं
 जन्मनि ॥ उदयेतिप्रसिद्धोऽसौकाश्मीरंगतवान्द्विजः ॥ १७६ ॥ तत्रस्थित्वाद्विवर्षहिविद्याभ्यासमथाऽकरोत् ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहर्ष
 गद्गदमानसः ॥ १७७ ॥ इंद्रजालीबभूवाऽपिलोकानां वंचनेरतः ॥ एवंगतेतुवयसिवृद्धेसतिद्विजोत्तम ॥ १७८ ॥ चंद्रग्रस्तेप्रयागेचसमृतो
 गदपीडितः ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युशतैरपि ॥ पुनर्मानुषयोनौसमावृद्धक्षेःसमुद्गतः ॥ ११८।१११६।१९ वर्षेषु पीडा ॥
 परमायुर्वर्षाणि ५५ ॥ श्रावणेधवलेपक्षेपंचम्यांमरणंध्रुवम् ॥ १७९ ॥ अथाऽनर्घयोगः ॥ योगेत्वनर्घकेजातःपूर्वजन्मनिपादजः ॥ परशुरा
 मइतिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १८० ॥ मध्यदेशेऽवसत्सोपिकृषिकर्मरतःसदा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ १८१ ॥
 सीमावादरतस्तत्रगोपुत्रोघातितस्तदा ॥ निशायांचौर्यकार्येणगोवित्तमहरद्विज ॥ १८२ ॥ एवंस्वल्पतिथेकालेगतेयातोमृतिद्विजः ॥
 दशजन्मोत्तरेविप्रपुनरागत्यभूतले ॥ १८३ ॥ श्यामारुणोदीर्घदेहश्चलश्चतुरःसुधीः ॥ १८४ ॥ अथांडयोगः ॥ अंडयोगेसमुत्पन्नस्तपस्वीपूर्वजन्मनि ॥ विंध्या
 कण्डम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४८ ॥ भाद्रमासेशुक्लपक्षेचाष्टम्यांमरणंध्रुवम् ॥ १८४ ॥ अथांडयोगः ॥ अंडयोगेसमुत्पन्नस्तपस्वीपूर्वजन्मनि ॥ विंध्या
 द्विजिकटेचैवतपश्चर्य्यामथाकरोत् ॥ १८५ ॥ एकंदौदैवयोगेनस्वैरिण्येकासमागता ॥ दृष्ट्वापरस्परंचित्तेकामबाणेनमोहिते ॥ तप

श्रय्यापारित्यज्यभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ १८६ ॥ तेनषापानुसारेणतपस्वीनिरकंगतः ॥ दशवर्षसहस्रातिपुनरागत्यभूतले ॥ महोक्षेणसमंगवै
 प्रथमाब्देसकष्टितः ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १३ । १८ ॥ एतद्वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ मार्गशीर्षेतुघवलेद्वादश्याचैवपंचता ॥ १८७ ॥
 अथाऽल्कायोगः ॥ अल्कायोगेतुयोजातःसर्वपूज्यःपराक्रमी ॥ कंकदेशेऽवसत्पूर्वहिरण्योनामब्राह्मणः ॥ १८८ ॥ ब्रह्मचर्यरतोमौनीपर
 मार्यस्यशोधकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ १८९ ॥ तन्मार्गेचसमायाताविप्रकन्यावरांगना ॥ सर्वाऽऽभरणभूषाढ्या
 सुन्दरीनवयौवना ॥ १९० ॥ दूरादपिविलोक्याऽथर्धितालोभहेतुना ॥ पश्चादेनांतुहत्वासभूषावस्त्राणिचाहरत् ॥ १९१ ॥ वयस्येवंगतेन
 कृतःपापस्यसंग्रहः ॥ नरकेष्वनेकेषुस्थित्वानानाजन्मानिप्राप्तवान् ॥ १९२ ॥ नश्यामोनाऽतिगौरांगेनदीर्घोनातिह्रस्वकः ॥ ३१ । ५ । ८
 ११ । १६ । १९ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ भाद्रमासेशुक्लपक्षेनवम्यांमरणंवदेत् ॥ १९३ ॥ अथअल्कयोगः ॥ अल्केयोगेचयोजातः
 पूर्वगुर्जरदेशके ॥ वैखानसइतिख्यातःपत्नीतस्यातिकर्कशा ॥ १९४ ॥ प्रत्यहंद्वंद्वकर्त्रीसापापमार्गपरायणा ॥ पापानिकृतवान्सम्यक्पत्नीसं
 गात्तदानव ॥ १९५ ॥ वार्द्धकेसमयेप्राप्तेकिंचित्पुण्याऽर्जनंकृतम् ॥ तद्वत्वायमलोकेचभुक्त्वाभोगांश्चशाश्वतान् ॥ १९६ ॥ पुनरागत्यमे
 दिन्यांधनधान्यसमन्वितः ॥ पवित्रःपरमोदारःकिंचिद्विद्याविभाषकः ॥ १९७ ॥ १ । ३ । ४ । ८ । ११ । १५ । १९ । २३ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ॥ ७५ ॥ माघेतुघवलेपक्षेचाष्टम्यांमरणंभवेत् ॥ १९८ ॥ अथागोचरयोगः ॥ अगोचरेजन्मनिपूर्वकालेहिंडबदेशेगुणिनांगुणज्ञः ॥
 सर्वार्थसौख्यलभेततदानींकृपाविशिष्टःसुरविप्रपूज्यः ॥ १९९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ गुरुनिंदाकृतातेनगतोऽसौय
 ममंदिरे ॥ २०० ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांबाहुजस्यकुलोत्तमे ॥ इदंतृतीयंजन्माऽस्तिमातृकुक्षेःसमुद्गतम् ॥ २०१ ॥ ३ । ५ । ७ । ९ ।

१३। १८। कष्टम् ॥ ४१ अल्पमृत्युः ॥ चैत्रेमासितुधवलेपंचम्यानिधनंभवेत् ॥ २०२॥ अथाऽऽरण्ययोगः ॥ आर
 ण्येजन्मयस्यासौपुरायोर्ध्यावसन्मुदा ॥ परमेश्वरइतिख्यातस्तदारोगैःप्रपीडितः ॥ २०३॥ राममंत्रजपेन्नित्यं ब्राह्मणानांचसेवकः ॥ तीर्थे
 तीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनः ॥ २०४॥ वयस्येवंगतेविप्रसत्कर्मनिरतस्यच ॥ स्वर्गाऽपवर्गभोगांश्चभुक्तवान्परलोकगः ॥ २०५॥
 एवंवयसियातेचसत्कर्मसुपरायणः ॥ स्वर्गापवर्गभोग्यंचबभूवद्विजसत्तम ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ १। ३६। ९। १३।
 १८। २१। २६। २९। ३१। ३६ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ८७॥ आश्विनेचासितेपक्षेचतुर्थ्यांचैवंपंचता ॥ २०६॥ अर्थांगभंगयोगः ॥
 अंगभंगेनरोजातःपूर्वजन्मवर्नांतरे ॥ चित्रकूटस्यनिकटेन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ २०७॥ चौरकार्येचनिरतोमार्गणामवरोधकः ॥ नानापापं
 कृतंतत्रदैवाद्विप्रःसमागतः ॥ २०८॥ ब्राह्मणोपिविलोक्येममार्गेचौरसुनिर्दयम् ॥ ब्रह्मज्ञानोपदेशंहि कृतवांश्चविशेषतः ॥ २०९॥ पूर्व
 कर्मपरित्यक्तातीर्थाऽवगाहनेगतः ॥ द्वारकायामृतःसोऽपिप्राप्तवान्यममंदिरम् ॥ २१०॥ यमलोकात्परिभ्रष्टःपुनरागत्यभूतले ॥ २। ४।
 ८। ११। १७। २१। २५। २९॥ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९॥ माघेमासितुधवलैकादश्यांचंपंचता ॥ २११॥ अथाऽजयायोगः ॥
 कश्चिद्विजकुलेपूर्वब्रह्मपुत्रस्यसन्निधौ ॥ राजेंद्रइतिविख्यातःपत्नीतस्यवरांगना ॥ २१२॥ नस्वकर्मोऽस्तिव्यापारेद्रव्यं सुविपुलंकृतम् ॥
 कदंबंमुक्तवान्नित्यंमलिनान्स्वधारकः ॥ २१३॥ पशुघातःकृतःसम्यक्कृतंचौर्यंचपुष्कलम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रददाहभवनं ह्यसौ ॥
 ॥ २१४॥ ब्राह्मणस्यपरंरम्यवैरभावेनभोःसुत ॥ तेनपापानुसारेणकुंभीपाकंतद्गतः ॥ २१५॥ कृमियोनिशतेभूत्वामर्कटोभूद्वनान्तरे ॥
 समस्तःसरयुष्येतेनाऽभूदसुरोपिसः ॥ २१६॥ ३। ४। ८। ११। १६। १८। २२। २७। ३१। ३९ वर्षेकष्टम् ॥ परमायु

वर्षर्षिणि ६८॥ फाल्गुने धवले पक्षे षष्ठ्यां चैव तु पंचत्वा ॥ २१७॥ अथाऽर्कसंज्ञयोगः ॥ अर्कसंज्ञे च योजातस्तपस्वी पूर्वजन्मनि ॥ गौडदेशेऽवसत्सरे
 पिसूर्य्यव्रतपरायणः ॥ २१८॥ अभ्यागताः सेविताश्च चातुर्मासव्रतं कृतम् ॥ तेन पुण्यप्रभावेण बभूव क्षितिपाधिपः ॥ २१९॥ राज्यप्रभाववशः
 पापंबहुसमाचरत् ॥ चतुर्जन्मोत्तरे विप्रपुनरागत्य भूतले ॥ २२०॥ पुत्रेकं धनं कष्टं गदार्तोऽपि सदानघ ॥ ४१७१०११४११९१ मरणांत
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४८ ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे सप्तम्यां चैव पंचत्वा ॥ २२१॥ अथ अदांतयोगः ॥ अदांतयोगे यदि जन्मजातं सपुष्टगात्रः कृषिकर्म
 कर्ता ॥ विज्ञः सशास्त्रे परदारगामी धनार्जनं कृतवान्सर्वकाले ॥ २२२॥ पूर्वजन्मनि विप्रोऽसौ नर्मदानिकटे वसत् ॥ आत्मदेवद्वितिल्यातः परमो
 दारपावनः ॥ २२३॥ तीर्थाऽवगाहनं कृत्वादानं दत्त्वा द्विजाय च ॥ एकदा समये विप्रकामेन लुब्धं चेतसा ॥ २२४॥ भगिनीकन्या सुन्दरी च मृ
 द्गं गीचारूलोचना ॥ बलादाकर्षिता तेन हठाच्चैव रतिः कृता ॥ २२५॥ सा मृता तेन दुःखेन पापमाऽऽचारितं त्विदम् ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा योनीं भु
 क्त्वा सहस्रशः ॥ २२६॥ इदं जन्म तृतीयं च मातृकुक्षेः समुद्गतम् ॥ ३१६१८११११६१२०१२७१२९ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७०॥ आपाढे धवले
 पक्षे नवम्यां चैव पंचत्वा ॥ २२७॥ अथाऽन्नमेरुयोगः ॥ अन्नमेरौ यदा जन्म पूर्वजन्मनियोषिता ॥ कुरुक्षेत्रस्य निकटे सर्वसम्पद्युता
 शुभा ॥ २२८॥ धर्मशीलामतिमतीबालरंडातपस्विनी ॥ कार्तिके माघवैशाखे व्रतं स्नानं समाचरत् ॥ २२९॥ प्रयागमगमत्सातुहरिद्वारे तथा
 गता ॥ बद्धिकारण्यनिकटे निराहारा च निर्जला ॥ २३०॥ शिवस्याऽऽराधनं कृत्वा स्वगृहे पुनरागता ॥ वापीकासारनिर्माणमारामं च तथा करो
 च ॥ २३१॥ आयुषस्तु समासित्वात्सामृतादिविवेगता ॥ देवलोकात् परिश्रष्टा चागता धरणीतले ॥ २३२॥ पूर्वपुण्यप्रभावेण पुंस्त्वं हि जायतेऽ
 पुना ॥ ११३१७११११६१२२२७ महाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६॥ आश्विने धवले पक्षेऽष्टम्यां हिमरणं भवेत् ॥ २३३॥ अथाध्यापकयोगः ॥

अध्यापकेनरःशूरःसर्वशास्त्रस्यपारगः ॥ महेश्वरस्यनिकटेजरोनाम्ब्राह्मणः ॥ २३४ ॥ परमैश्वर्यमतुलंशिवस्यस्मरणात्कृतम् ॥ महा
 भिमाननिरतः शास्त्रधर्मेसदारतः ॥ २३५ ॥ एकदाचम्पकारण्येषुण्यंबहुचकारसः ॥ तेनपुण्यप्रभावेणपुनर्वैब्राह्मणोद्युना ॥ कन्याश्रबहवो
 जाताःपुत्रेचिंतातथाधने ॥ २३६ ॥ ४।७।१०।१५।१९।२२ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ इति॥अथाऽऽधानयोगः॥आधानजन्मापरमो
 दरिद्रः काठिन्यदेहश्चलचित्तवृत्तिः॥परोक्षनिंदागुरुदेवकस्यआत्मार्थकेयुक्तिविशेषशोधकः ॥ २३७ ॥ पूर्वजन्मनिचाभीरोवृंदाऽऽरण्यस्थस
 त्रिधौ॥गोधनंधनधान्यानिपुष्कलानिगृहेतदा॥२३८॥गावःपापात्मनातेनजलयानांनिवारिताः॥तेनपापानुसारेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः॥
 ॥ २३९ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचिद्धनसमन्वितः ॥ २।४।६।९।१३।१५।२१।२८।३२।३८ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ अथाऽऽ
 दुतियोगः ॥ योगेआहुतिकेजातः पूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ अंधकोनामांऽगदेशेन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ २४० ॥ महाभिमाननिरतःप्रजानांता
 डनेरतः ॥ ब्रह्मस्वंभक्षितंसम्यक्परस्त्रीरमणेरतः ॥ २४१ ॥ चित्रगुप्तान्तिकेगत्वाविचचारुपुनः ॥ असिपत्रवनेघोरेबहुकालेऽ
 वसत्तदा ॥ पुनरागत्यमेदिन्यामभूत्पापपरायणः ॥ २४२ ॥ १।३।६।७।९।१४।२४।३० कष्टम् ॥ परमायुः ७३ ॥
 भाद्रमास्यसितेपक्षेसप्तम्यांमरणंवदेत् ॥ अथाऽर्धयोगः ॥ अर्धयोगेचयोजातो दीर्घजीवीगुणाऽन्वितः ॥ महोदारःप्रवक्ताच
 देवब्राह्मणपूजकः ॥ २४३ ॥ पूर्वजन्मेदिरादेशेबाहुजः शास्त्रपाठकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसूर्यग्रस्तेचपर्वणि २४४ ॥
 सर्वदत्त्वाब्राह्मणायसत्पात्राद्यकुटुम्बिने ॥ तेनपुण्यप्रभावेणपुनरागत्यभूतले ॥ २४५ ॥ ३।८।११।१९। वर्षेकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथांदोलीयोगः॥ आसीत्पूर्वजगन्नाथेब्राह्मणोदेवपूजकः ॥ प्रसन्नइतिषिख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २४६ ॥

देव्याश्चपूजेनेमग्रश्चातिथिनांप्रपूजकः ॥ एकदाद्रव्यलोभेनकृतंकर्मजुष्टिप्तम् ॥ २४७ ॥ चोरितंभूषणं वस्त्रं ब्राह्मणस्य तदानघं ॥ समृतः
 कुष्ठरोगेण नरकेषु स्थितस्तदा ॥ २४८ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्नन्ममृत्युः पुनः पुनः ॥ इदं तु दशमं जन्म गौरांगो दीर्घलोचनः ॥ २४९ ॥ १३ । १९ । २१ । २५ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ माघे मासि सिते पक्षे त्रयोदश्यां च पंचता ॥ २४९ ॥ इति ॥ अथाऽऽरुचियोगः ॥
 योगे ह्यारुचिके जातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ नृपां नुकम्पया तत्र द्रव्याणि कृतवान्भृशम् ॥ एकस्मिन्समये विप्रकथां श्रुत्वा हरेरिमाम् ॥ २५० ॥ लग्नं
 च हृदयंतस्यां पुण्यमार्गे रतो हृदः ॥ तीर्थे तीर्थे कृतासेवा ऋषीणां च पुनः पुनः ॥ गोदानमश्वदानं च रौप्यस्वर्णकदम्बकम् ॥ २५१ ॥ स्वदेशे
 पुनरागत्य हर्षगद्गदमानसः ॥ आयुषस्तु स माप्ति त्वात्स शूद्रः पंचतांगतः ॥ भार्या तस्य सती भूत्वा स्वर्गलोकमुभौ गतौ ॥ २५२ ॥ ततः
 पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले ॥ ० । ० । ० । १० । १४ । १७ । २४ । २८ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६४ ॥ इति ॥ अथाऽ
 म्बरीषयोगः ॥ अम्बरीषे च योजातः पूर्वजन्मनि द्राविडे ॥ जातः क्षात्रकुले चैव सर्वसम्पद्युतो धनी ॥ २५३ ॥ कार्पण्ये मधुरालापी परद्रव्याऽपहा
 रकः ॥ भगिनी पुत्रस्तदाऽऽयातः स्वर्णभारसमन्वितः ॥ तस्य द्रव्याणि सर्वाणि गृहीत्वा विविधैश्छलैः ॥ २५४ ॥ नदत्तं तेन तद्द्रव्यं लोभो
 पहतचेतसा ॥ समृतो द्रव्यशोकेन पापमुग्रमुपाजितम् ॥ भागिनेयवधेनाऽसौ निरयंगतवान्मृतः ॥ २५५ ॥ विंशतिजन्मोत्तरे विप्र
 त्विदानीं दुःखभागभवेत् ॥ ३ । ६ । ९ । १३ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४१ ॥ अथाऽम्बरीषद्वितीययोगः ॥ अम्बरीषे च योजातो गुणज्ञः पंडितः
 सुधीः ॥ दर्शनीयोऽतिचतुरस्तथा च दीर्घलोचनः ॥ २५६ ॥ दयाद्रोभक्ति संयुक्तः परकार्यस्य साधकः ॥ आसीत् जन्मांतरे चैव कीकटे
 हिवसन्नसौ ॥ शत्रुघ्ने तिसमाख्यातः पत्नी पुत्रसमन्वितः ॥ २५७ ॥ एकस्मिन्समये विप्रसवैश्च यो लोभ संयुतः ॥ ब्राह्मणेन तस्य गेहे स्वर्ण

सुद्रासहस्रकम् ॥ स्थापितंतु पुनः कार्ये जाते याचितवान्स्वयम् ॥ २५८ ॥ नदत्तवाँछोभयुतः पलायनपरायणः ॥ सर्वैश्वर्यः पंचताप्राप्तः
 पापाच्चनरकेगतः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां सुताऽऽनंदेन संयुतः ॥ २५९ ॥ ३१२ । १८ वर्षे पीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ अथाऽमोचा
 योगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुले पूर्वज्वाला मुख्याश्च सन्निधौ ॥ कर्मदास इति ख्यातः ॥ क्षात्रधर्मपरायणः ॥ सत्यवादी महोग्रश्च महाशूरोऽतिविक्रमी ॥ २६० ॥
 नानायुद्धं कृतं तेन जितं शत्रुबलं बलात् ॥ आरोपिताः सर्ववृक्षाः पथिकूपाश्च निर्मिताः ॥ जलोत्सर्गवृषोत्सर्गकृत्वासुविधानतः ॥ २६१ ॥
 आयुषस्तु समासित्वान्ममारपथिबाहुजः ॥ वैश्यगेहे समुत्पन्नः ॥ काश्यां चैवोत्तरे दिशि ॥ इदं जन्म तृतीयं स्याद्बुद्धिर्माश्च विचक्षणः ॥ २६२ ॥
 ३१६ । ८ । १२ । १९ । २३ । ३६ । ३८ ॥ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७३ ॥ अथाऽऽत्मबीजयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुले
 पूर्वकिरले हि वसत्यसौ ॥ रुक्मदइति विख्यातः सपत्नीकः ॥ क्रयविक्रयकर्ता च वाणिज्ये च परायणः ॥ २६३ ॥ धर्ममार्गे च कुश
 लो ब्राह्मणानां च सेवकः ॥ तस्य भार्य्या महादुष्टा कर्कशाकटुभाषिणी ॥ प्रत्यहं द्रोहकुशला सदानिष्ठुरभाषिणी ॥ २६४ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रवैश्येनापि च क्रोधतः ॥ स्थूलेन लकुटेनैव ताडिता बहुधा तदा ॥ २६५ ॥ सामृतातेन दुःखेन पापमाचारितं त्विदम् ॥ वैश्योऽपि पंचता
 प्रातः सगत्वा यमशासनम् ॥ २६६ ॥ गर्भभ्रष्टे तदा भूत्वा माहिषो मर्कटोऽपि च ॥ मर्कटो मकरे माघे कृष्णानद्यां च वैमृतः ॥ २६७ ॥ तेन पुण्या
 वशेषेण मानुषे हि भवेद्युना ॥ १ । ४ । ८ । ११ । १६ । कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५३ ॥ अथ अकलयोगः ॥ अकलयोगेऽपि योजातः पूर्वजन्मनि ब्रा
 ह्मणः ॥ दंडकारण्यनिकटे निवसन्परिवारयुक् ॥ २६८ ॥ केशवेति समाख्यातः पत्नी तस्याऽति दुर्भगा ॥ एकस्मिन्समये विप्रपुरुषोऽन्यः समा
 युतः ॥ २६९ ॥ पर्य्येकेऽस्थाय्यस्वस्थाने रतिं कृतवती तदा ॥ ब्राह्मणोऽथ विलोक्येमां चाति क्रोधेन कं पितः ॥ २७० ॥ कुंतेन तीक्ष्णधारेण चाति

तौतौद्विजोत्तम ॥ द्रौमुतोत्तमोविप्रप्रायश्चित्तनेकारितम् ॥ २७१ ॥ तेनपापानुसारेणकण्डजातंमुहुः ॥ ४।७।११।१७॥ १९।
 २४।२८ ॥ मासेवर्षेप्रपीडितः ॥ परमायुर्वर्षेप्रपीडितः ॥ अथअकलात्मकयोगः ॥ अकलात्मकेयदाजन्मवैज
 नाथेत्तादावसत् ॥ वासुदेवइतिख्यातोब्राह्मणोदेवपूजकः ॥ २७२ ॥ प्रतिग्रहं च गृह्णाति निर्माल्यं च तदांनघ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभिक्षुको
 द्वारमागतः ॥ २७३ ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचित्तिस्कारमथाऽकरोत् ॥ तेनपापानुसारेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ २७४ ॥ समुतश्चातिकष्टेन
 पुनरागत्यभूतले ॥ नात्युच्चोनाऽतिह्रस्वश्चिद्वेपीकलहात्मकः ॥ २७५ ॥ पाखंडाऽऽचरणेमग्नोमिथ्याजल्पतिनित्यशः ॥ ३।५।९।
 १२।२४।३१।३४।४७।५५ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षेणि ८० ॥ अथअपर्णायोगः ॥ कश्चिच्छूद्रकुलेपूर्वब्रह्मपुत्रस्यसन्निधौ ॥
 कृषिवाणिज्यनिरतः सर्वसम्पद्युतोधनी ॥ २७६ ॥ वारेश्वरइतिख्यातः पुण्यमार्गं सदारतः ॥ पूजकोब्रत्यतिथीनांचपरमोदारमानसः ॥ २७७ ॥
 समृत्वासागरेतीरेबभूवहवणिग्गृहे ॥ शोणभद्रस्यनिकटेपत्नीपुत्रविवर्जितः ॥ २७८ ॥ तीर्थोऽवगाहनेमग्नोवृन्दारण्येतदामृतः ॥ हंसोभूत्वामा
 नसरसिमनुष्यत्वंगतोऽधुना ॥ ४।५।७।१४।२१।२७ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षेणि ७७। अथअवर्णयोगः ॥ अवर्णयोगेसमुत्पत्तिः
 पूर्वजन्मनिसंकरः ॥ सारस्वतइतिख्यातोवाणिज्येचपरायणः ॥ २७९ ॥ एकदाककुभेदेशेसगत्वावृषभान्वितः ॥ विक्रयेद्विगुणंद्रव्यं
 लब्ध्वास्वगृहमागतः ॥ २८० ॥ तस्यभात्राकनिष्ठेनभागाद्ध्याचितं तदा ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचित्कृत्वाशुद्धं परस्परम् ॥ २८१ ॥ तंहिस्वप्नेन
 दत्तवान्कालप्राप्तेमृतः स्वयम् ॥ नानारकेषुसंस्थित्वानानाजन्मानिचाप्तवान् ॥ २८२ ॥ पुनरागत्यभेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥
 श्यामारुणोमध्यकायश्चलोऽतिदुरासदः ॥ २८३ ॥ ५।८।११।१७ ॥ मासेवर्षेचकष्टितः ॥ परमायुर्वर्षेणि ॥ ७९ ॥

अथ अनर्कयोगः ॥ पूर्वजन्मनिचांडालः कीकटे निवसन्पुरा ॥ मानघातासमाख्यातो ह्यसत्कर्मपरायणः ॥ २८४ ॥ जीवांश्चाघातयामास
 क्रव्यभोजी सदाऽनघ ॥ एकदा समये विप्रभाविनोऽर्थस्य गौरवात् ॥ २८५ ॥ गङ्गास्नानाय सर्वे हितस्य ग्रामनिवासिनः ॥ गतवन्तश्चेते
 स्साई गतोऽसौ जाह्नवी तटे ॥ २८६ ॥ तत्र स्नानमात्रेण चांडालः पंचतांगतः ॥ आरुरोह विमानाग्र्यमप्सरोभिस्सहैव च ॥ २८७ ॥ इंद्र
 लोकेऽथ गत्वाऽसौ स्थित्वा वर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्य मेदिन्यांधनीमानी च साम्प्रतम् ॥ २८८ ॥ १।४।६।७।९।१९ वर्षे कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ अथ अच्युतयोगः ॥ अच्युतेऽपि नरो जातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ प्रजाः पालयिता सम्यक् पुत्रवत्सतदाऽनघ ॥ २८९ ॥
 पुत्रकन्यासमानश्च परोपकरणेरतः ॥ दम्पती तौ गतौ तीर्थदानं दत्त्वा द्विजाय च ॥ २९० ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृत्वा विश्वासघातकम् ॥ तेन
 पापाऽनुसारेण स्थित्वा तु नरके चिरम् ॥ २९१ ॥ इदं जन्मतुरीयं च प्राप्तुं वैदेवयोगतः ॥ ७।४।९।१३।१८।२१ वर्षे क
 ष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ अथाक्षियोगः ॥ अक्षियोगे नरो जातो दरिद्रः पूर्वजन्मनि ॥ नैष्ठिकः सत्यवक्ता च यशस्वी वागभी
 रकः ॥ २९२ ॥ वीष्टलेतिसमाख्यातः पत्नी तस्य पतिव्रता ॥ एकस्मिन्समये विप्रहठाद्वर्षेति वासवे ॥ २९३ ॥ निराहारस्य तस्यैव गता
 ऽह्नां विप्रविशतिः ॥ पर्जन्ये हि निवृत्ते तु कश्चिद्व्रित्तं डुलानन्ददौ ॥ २९४ ॥ पाके जाते तण्डुलानां भिक्षुकोद्धारमागतः ॥ २९५ ॥ तस्मै
 निवेदितं सर्वमुपोष्य परिवारयुक् ॥ २९६ ॥ गरुडोपरि स्थितं विष्णुशंखचक्रगदाधरम् ॥ दृष्ट्वा दरिद्रोऽसौ विप्रपातधरणीतले ॥ २९७ ॥ गरु
 डोपरि तु संस्थाप्य वैकुण्ठं प्रापितस्तदा ॥ दिव्यवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ २९८ ॥ ९।१३।१९।२२ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्ष १००
 अथाक्षियोगः ॥ अक्षियोगेऽपि यो जातः स पुमान् बह्वृभाय्यकः ॥ लक्ष्मीमुक्त्वा मर्ही भुक्त्वा कथां श्रुत्वा विशेषतः ॥ २९९ ॥ पूर्वजन्मनि म

हाराष्ट्रेनगरेन्यवसत्तदा ॥ देवरासहतिख्यातोबहुतीर्थाटनंकृतम् ॥ ३०० ॥ सप्तजन्मोत्तरेविप्रपुनरागत्यभूतले ॥ ३६।१।७।२५। ३१
 वर्षेपीडाम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ अथईक्षितयोगः ॥ ईक्षितेयोगेयोजातः सपूर्वबाहुजः स्मृतः ॥ कर्णाटकेऽवसत्सोऽपिदानेनवेन्द्रोमहाबलः ३०१
 यज्ञांश्चविविधान्कृत्वाब्राह्मणास्तोषिताः पुरा ॥ एवंभुंक्तेऽमवैराज्यंनिर्विघ्नंतुतदानघ ॥ ३०२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणश्चतपोधनः ॥
 बुभुक्षितोतिक्कृपणोमलिनाम्बरधारकः ॥ ३०३ ॥ देहिदेह्यवदद्राक्ष्यंनदत्तंतस्यवैक्वचित् ॥ अतिक्रोधेनतेनैवदत्तशशापश्चदुष्करः ॥
 ॥ ३०४ ॥ म्लेच्छोभूत्वागतस्तस्मात्पर्वताऽरण्यसन्निधौ ॥ बहुवर्षसहस्रातिमानुषत्वंभवेत्पुनः ॥ २।७।११।१७।१९। वर्षे कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथेन्द्रयोगः ॥ इन्द्रयोगेचयोजातः पूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ ३०५ ॥ अंगदेशेवसत्सोपिभीष्मदेवेतिविश्रुतः ॥ ३०६ सर्व
 शास्त्रस्यवेत्ताचपरमोदारपावनः ॥ प्रयागेमकरेमाघेसस्नातोमृगेरवौ ॥ ३०६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसहशिष्येणब्राह्मणः ॥ देशेहिककुम्भे
 चैवराजद्वारेसमाऽऽस्थितः ॥ ३०७ ॥ तेनभूषेनविप्रायद्रव्यंदत्तंचपुष्कलम् ॥ स्वदेशेहिसमायातोहर्षगद्गदमानसः ॥ ३०८ ॥ सन्मार्गेचव्य
 यंकृत्वाबहुवर्षगताऽऽगतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतः कालचोदितः ॥ ३०९ ॥ देवल्लोकेऽभवत्प्राप्तस्तत्रस्थित्वाविशेषतः ॥ पुनरागत्य
 मोदिन्यांब्राह्मणस्यकुलेधुना ॥ ३१० ॥ गौरांगोह्रस्वदेहश्चविद्याविनयसंयुतः ॥ १।३।८।११।१४।१७।२४।२९ ॥ कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७९ ॥ अथलग्नकयोगः ॥ लग्नकेचनरोजातोधर्मिष्ठः प्रियवाङ्मयः ॥ गुणशीलोयाचकश्चस्वप्रतापीजनेश्वरः ॥ ३११ ॥
 बहुस्त्रीनायकोभूत्वाबहुग्रामाऽन्वितः सदा ॥ आसीजन्मानन्तरेचैवैश्वर्योनाम्नासुदर्शनः ॥ ३१२ ॥ अस्मिन्प्रापुर्तोधीमान्द्रव्यंतुविपुलंकृतम् ॥
 तीर्थाविगाहनंकृत्वादानंदत्वाद्विजायच ॥ ३१३ ॥ प्रतिष्ठार्थंददौस्वर्णस्वर्गहेपुनरागतः ॥ गंगासागरेकेगत्वाभूत्वाचसदिङ्गतः ॥ ततः पुण्य

क्षयेजातेमर्त्यलोकंसमागतः ॥ ३१४ ॥ १।४।७।११।१९।२४ वर्षेपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७२ ॥ अथइलावर्तयोगः ॥
 इलावर्तेपियोजातः सपुमान्युणसागरः ॥ कंदर्पकेलिनिरतोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ आसीत्पूर्वमेवेसोऽपिबाहुजोभेथिलेवसन् ॥ ३१५ ॥
 शिवदासइतिख्यातः सर्वसम्पद्युतोधनी ॥ सूर्यस्याऽऽराधनेनिष्ठोव्रततीर्थानुपालकः ॥ एकदाविपिनेरम्येकृतआखेटकोभृशम् ॥
 ॥ ३१६ ॥ हरिणीचसगर्भोतुहताबाणेनवैतदा ॥ बाहुजोऽपिहतः सिंहैर्गतोऽसौयमलोकके ॥ ३१७ ॥ पुनराऽऽगत्यमेदिन्याकिंचित्पुण्य
 प्रभावतः ॥ २।३।६।७।९। मासेवर्षेप्रपीडनम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ अथांऽशुमानयोगः ॥ अंशुमानेनरोजातः सर्वेषांपरायणः ॥
 ब्रह्मभक्तश्चनिपुणोमद्यर्मासाऽदनेरतः ॥ ३१८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रविप्रोद्गाहश्चकारितः ॥ व्याधिग्रस्तस्यदीनस्यपरिचर्य्यामथाऽकरोत् ॥ ३१९ ॥
 एकदाचंद्रमोग्रासेसर्वस्वंविधिनाददौ ॥ समृतः सरयूतीरेपत्नीजातासतीतदा ॥ ३२० ॥ उभयोः कर्मणोहेतोः स्वर्गेस्थित्वाविशेषतः ॥ क्षीणे
 पुण्ये तुर्वेजातेचागतो धरणीतले ॥ ३२१ ॥ ३।४।७।१०।१४।१९।२६।२९।३३ ॥ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ माघेमासितुघवलेनवम्यां
 चैवपंचता ॥ इति ॥ अथचर्द्धलिंगयोगः ॥ चर्द्धलिंगेचबलवान्साहसीयुद्धविक्रमी ॥ क्रोधाऽनलसमः कीर्त्यानिश्चलः शुद्धमानसः ॥ ३२२ ॥
 पूर्वजन्मनिकांमप्यत्येयमुनानिकटेवसन् ॥ ससौदासोनामराजाबभूवक्षितिमंडले ॥ ३२३ ॥ सम्राट्सहस्रैरन्येनपापकर्माद्यमेरतः ॥ अदंडचो
 दंढितस्तेनचागम्यागमनंकृतम् ॥ ३२४ ॥ श्राद्धं होमस्तथावेदः पुराणंचनिवारितम् ॥ सकलेष्वपिलोकेषुव्यभिचारतेनवै ॥ ३२५ ॥ एक
 स्मिन्समयेविप्रबोकाकीगहनंवनम् ॥ सराजाचाश्चमारुह्यज्जगाममृगयांप्रति ॥ ३२६ ॥ दृष्ट्वास्त्रीः पूर्वबहवः संतिंगंगतेचयाः ॥ हवनंमार्जनं
 ज्ञानंमन्यः शम्भुनतंवल्लु ॥ ३२७ ॥ सराजाविस्मितोभूत्वाप्रोचिचिवान्किंकृतंत्वदम् ॥ शिवव्रतंचराजेंद्रवाञ्छितार्थफलप्रदम् ॥ ३२८ ॥

सप्तमोऽङ्कः ॥ अथ शैलपर्वण्युत्तराध्यायः ॥
प्रतिष्ठापितं यथा मासमानसंपूजनंकृतम् ॥ एवं च रूपेण ते काले पंचत्वं हि गतो नृपः ॥ ३२९ ॥ यमद्वृता आगताश्च पाशैराजा दृढीकृतः ॥ धम्माम्बुद्रगणे
प्रोसेर्द्धमाज्ञाप्य मोचितः ॥ ३३० ॥ अयं शिवस्य भक्तो हि कैलासशिखरे गतः ॥ दिव्यवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ३३१ ॥ १५।७।१२ ॥ वर्ष
कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथाऽगोचरयोगः ॥ अगोचरे च ये जातः पुष्करपूर्वजन्मनि ॥ गन्धर्वेति समाख्यातः पञ्चहिंसापरायणः ॥ ३३२ व
नाद्रि निकटे भूमौ विचरंश्च सदा द्विजः ॥ जीवान्सघातयामास निर्देयः पापभाक्पुरा ॥ ३३३ एकस्मिन् समये विप्रक्षुत्तुड्भ्यां व्याकुलैर्द्रियः ॥ इतस्तत
अविचरन्कलवश्यो बभूव ह ॥ ३३४ ॥ स्थित्वा बिल्वतरोः शाखां निशायादैव योगतः ॥ समृतस्तेन भो विप्र शिवलोकांसमागतः ॥ ३३५ ॥ बहुवर्षसह
स्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ३६८ ॥ १३।१२।२१ ॥ ३६ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८४ ॥ अथ एरण्डयोगः ॥ काश्चित् पूर्वकुलालो पि भांडमुन्मय
कारकः ॥ विक्रीते प्रतिमासांति प्राप्तिस्तस्य विशेषतः ॥ ३३६ ॥ वापीकासारनिर्मणे घर्म मार्गे सदार
तः ॥ देवलोकं च सप्राप्य पुनरागत्य भूतले ॥ वैश्यगेहं च सप्राप्य बाहुजोऽपि पुनर्भवेत् ॥ इदं जन्मतृतीयं हि मातृकुक्षेः समुद्गतम् ॥ ३३७ ॥ ३६।८।१४
कष्टम् परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ अथ अत्रिपालिन्ययोगः ॥ अत्रिपालिन्यसंजाते पूर्वजन्मनि पादजः ॥ उज्जैननगरे चैव न्यवसत्परिवारयुक् ॥
॥ ३३८ ॥ सत्संगेतस्य वैचित्तं कथां श्रुत्वामनोरमाम् ॥ तीर्थार्दनंकृतं सम्यग्द्वाराकायांतथाऽस्थितः ॥ ३३९ ॥ तत्र भाविबलान्पुत्रसमृत्वा च दि
वंगतः ॥ बभूव क्षितिपाधी शोर्विशतिको शाधिपस्तदा ॥ ३४० ॥ नानापापंकृतं सम्यक् प्रसंगाच्च तदानघ ॥ तिर्यग्योनिसमुत्पन्नः शतधा च म
दीतले ॥ ३४१ ॥ ५।१९।१५।१९।२५।३१।३६।३७।३८ ॥ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ अथ उच्छयोगः ॥ उच्छयोगे च ये जातो बाहुजः पूर्वं
जन्मनि ॥ नृसिंहइति विख्यातो वानप्रस्थो बभूव ह ॥ ३४२ ॥ नानावनाद्रि निकटेऽग्रमत्सोऽपि द्विजोत्तम ॥ मध्ये पापंकृतं देवात्पारस्त्रीरति

लम्पटः ॥ ३४३ ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतः कालचोदितः ॥ कीटयोनिर्विहंगश्चसारसोनकुलोभवत् ॥ मर्कटस्तामसीतीरेसमृतः
 स्वर्धुनीतटे ॥ तेनपुण्याऽवशेषेणमानुषोभवतिध्रुवम् ॥ ३४४ ॥ १ । ४ । ९ । १३ । १९ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ अथ
 उग्रयोगः ॥ उग्रयोगेयदाजन्मविदर्भेपूर्वजन्मनि ॥ ३४५ ॥ ब्राह्मणोबलदेवश्चास्त्रज्ञो धनवर्जितः ॥ देशाटनं कृतं सम्यग्द्रव्यस्योत्पादनं कृतम् ॥
 स्वदेशे पुनरागत्य हर्षगद्गदमानसः ॥ ३४६ ॥ कन्योद्ब्रह्मः कृतः सम्यग्ब्राह्मणा अव्रतोपिताः ॥ एकस्मिन्समये पत्नी दुर्वावयमवदत्तदा ॥ ३४७ ॥
 क्रोधयुक्तेन विप्रेण स्वशरीरं च घातितम् ॥ पापेनानेनात्मघाती निरयं च गतो हिंसः ॥ ३४८ ॥ नानाजन्मानि भुक्त्वा सौमर्त्यलोके तथाऽऽ
 गतः ॥ ३ । ६ । ९ । १२ । १५ । १९ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ अथ उदासीनयोगः ॥ विरक्तो जन्मनि पुरारंगकारो द्विजोत्तम ॥ गौडदेशे
 वसन्सोऽपि पत्नीत्यक्कातथा धनम् ॥ ३४९ ॥ वनाऽद्विनि कटेऽवात्सीत्यग्र्यहं च हरिं स्मरन् ॥ बभूव बाहुजः सोपिकेरले स्वल्पकालतः ॥ ३५० ॥
 पुनर्जन्म पुनर्भृत्युर्जन्म मृत्युः पुनः पुनः ॥ ८ । १३ । १७ । २१ । २५ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथ ऐरावतयोगः ॥ योगऐराव
 ते जातः पूर्वजन्मनि भूमिपः ॥ सरय्वाश्चोत्तरे भागे पूर्वजन्मनि पादजः ॥ ३५१ ॥ राजा शूद्रकुले भूत्वा धनधान्यसमन्वितः ॥ पर्वस्वपि च ते
 नेवाऽध्यापिता ब्राह्मणाः शुभाः ॥ ३५२ ॥ एकस्मिन्समये विप्रराजालो भविमो हितः ॥ तस्मिन् ग्रामेऽवसत्त्वे को ब्राह्मणो धनगर्वितः ॥
 ॥ ३५३ ॥ तस्य द्रव्याणिसर्वाणि गृहीत्वा विविधैश्छलैः ॥ आयुषस्तु समाप्तिवात्सराजा पंचतांगतः ॥ ३५४ ॥ पुनर्जन्म पुनर्भृत्यु
 र्जन्म मृत्युः पुनः पुनः ॥ पश्चान्मनुष्यतां प्राप्तः किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ३५५ ॥ १ । ५ । ९ । १३ । १८ । २३ । २९ ।
 ३२ । ३७ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ अथेन्द्रायोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव विह्वलो नाम संकरः ॥ स्वदेशेऽवसत्सोपि नृपस्य प

विचारकः ॥ ३५६ ॥ नृपायुक्कम्पयातत्रद्रव्यंयुविपुलीकृतम् ॥ तीर्थाटनेगतोदैवात्समृतोयमुनातटे ॥ ३५७ ॥ गंधर्वनगरंगत्वा
 पितृलोकं ततः परम् ॥ पितृलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोभूमिमंडले ॥ ३५८ ॥ नात्युच्चोमध्यदेहश्चुंश्लीसुखसंयुतः ॥ ३५९ ॥ ८। १२। १२।
 १७। २१। २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ अथइनयोगः ॥ इनयोगेचयोजातः पूर्वजन्मनियोषिता ॥ कुशदेवीतिविख्यातापुंश्च
 ल्यऽतिमनोहरा ॥ ३६० ॥ पतित्यक्त्वाचसानारीपरपुंसिस्तासदा ॥ परदेशेचकाराऽसौभ्रमणंयत्रतत्रच ॥ ३६१ ॥ एवंकालेव्यतीते
 पुष्करेहिसमागता ॥ चातुर्मासव्रतं कृत्वा निराहारं च निर्जलम् ॥ ३६२ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण साजाता च पुमान्द्विज ॥ ३६३ ॥ ९। १२। १८
 २५। ३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ अथ एकावर्तयोगः ॥ एकावर्तयोगः विद्यया च समन्वितः ॥ धर्मधर्मविवेकी च कुशलः
 सर्वकर्मणि ॥ ३६४ ॥ कन्योद्वाहं तथा कृत्वा गृहदानं तथाऽकरोत् ॥ कालंजरिगिरौ रम्येन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ ३६५ ॥ कोंकणे तिसमाख्यातो
 ब्राह्मणः सर्वपूजकः ॥ पठनेपाठने सुज्ञो नृपपूज्यो जनेश्वरः ॥ ३६६ ॥ स्वर्गापवर्गभोग्यश्च बभूव द्विजसत्तम ॥ इदं जन्मतृतीयं तु सर्वसौख्येन
 संयुतम् ॥ ३६७ ॥ १। ४। ९। १३। १८। २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ अथ इक्षुयोगः ॥ इक्षुयोगे नरः पूर्वधर्मिमष्टो गुणव
 त्सलः ॥ तस्य भार्या सुशीला च मृद्वंगी चारुलोचना ॥ ३६८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्स्वको वैश्यः
 परमधार्मिकः ॥ ३६९ ॥ तस्य पुत्रोऽपि भव्यश्च कुमारः पंचवार्षिकः ॥ स्वर्णाऽलंकृतसर्वांगो ब्राह्मणस्य गृहगतः ॥ ३७० ॥ दृष्ट्वा तं ब्राह्मणं स
 म्यग्युद्वादेऽग्रणीयवै ॥ सर्वमाभरणं तस्य बालकस्य हतं तथा ॥ ३७१ ॥ खड्गे न हत्वा तं पश्चाद्भूमिं स्वात्वा धृतस्तदा ॥ तथेत्यंगोपितं विप्रपापमुग्र
 मुपाजितम् ॥ ३७२ ॥ सास्त्रीपुत्रः पतिश्च वयं कृत्वा दिने दिने ॥ यमलोके गताः सर्वे नाना नरकयातनाः ॥ ३७३ ॥ नानाजन्मानि धृत्वाऽथ

पुनरागत्यभूतले ॥ २ । ६ । ९ । १४ । २१ । २९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६१ ॥ अथेश्वरयोगः ॥ योगईश्वरकेजातः पूर्वज
 न्मनिबाहुजः ॥ अतुलः परमोदारः सहसैन्येनराजते ॥ ३७२ ॥ पंचवत्स्याश्चनिकटेविश्वनाथेतिविश्रुतः ॥ देवतागुरुभक्तश्चधनाढ्योवेदपारगः ॥
 ॥ ३७३ ॥ दंडकारण्यनिकटेतपश्चर्य्यामथाऽकरोत् ॥ देव्याश्चपूजनंभक्त्याकृत्वाजाप्यंनिरंतरम् ॥ ३७४ ॥ आविर्बभूवसहसादेवीसिंहो
 परिस्थिता ॥ वरंवर्यहेविप्रप्रसन्नाहंनसंशयः ॥ ३७५ ॥ पुत्रंमेदेहिगिरिजेसर्वलक्षणसंयुतम् ॥ पुत्रस्तेभवित्ताविप्रसुंदरः प्रियवाङ्मयः ॥
 ॥ ३७६ ॥ एवंब्रुवाणासादेवीह्यंतर्धानंतदागता ॥ किंचित्कालांतरंचैवतनयः सुन्दरोऽभवत् ॥ ३७७ ॥ सविप्रः पंचतांप्राप्यशिवलोकेगतस्तदा ॥
 अशीत्यब्दसहस्रांतेचागतोधरणीतले ॥ ३७८ ॥ २ । ४ । १२ । १८ । २४ । ३० । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ अथअंदोलीयोगः ॥ कर्णाटनग
 रेपूर्वचंद्रभागानदीतटे ॥ शिवरामइतिख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ ३७९ ॥ तीर्थावगाहनंकृत्वागयाश्राद्धमथाऽकरोत् ॥ गाश्चप्राधानिकास्त
 त्रदत्त्वाबहुविधानतः ॥ ६८० ॥ स्वगृहेपुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ मन्त्रवेत्ताद्यथोभूत्वाभूपस्याऽप्रेतदाऽनघ ॥ ३८१ ॥ द्रव्यलोभेनसततं
 प्रजानांछुंठनेरतः ॥ तत्सकाशाद्बहुद्रव्यंनृपेणलुंठितं द्विज ॥ ३८२ ॥ द्रव्यशोकेनविकलोभृत्युमापससत्वरम् ॥ तिर्यग्योनिंगतः सोऽयवि
 डालोपिबभूवह ॥ ३८३ ॥ भल्लूकोऽथसृगालश्चनानायोनीः पुनः पुनः ॥ गत्वाऽऽगत्यचमेदिन्यांमानुष्यत्वमुपागतः ॥ ३८४ ॥ ३ । ८ । १० ।
 १५ । १८ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ अथइन्द्रवज्राख्ययोगः ॥ इन्द्रवज्रेचयोजातः सपुमाचरोगसंकुलः ॥ कश्चिद्वै
 श्यकुलेपूर्वकर्मनाशानदीतटे ॥ ३८५ ॥ भोजराजइतिख्यातः पत्नीतस्यकलेवरी ॥ गीतेनृत्येसदानिष्ठाधर्मकर्मणिनैवच ॥ ३८६ ॥ वेश्यायाः
 ग्रीनिवशतः कुटुम्बघ्नीबभूवह ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्सागत्वायमशासनम् ॥ ३८७ ॥ कुंभीपाकंमहाघोरेयमदूतायमाज्ञया ॥ तांहिवर्षसह

क्षमणिस्त्रिस्वातत्रद्विजोत्तमः ॥ ३८८ ॥ तिर्य्यग्योनिशतंगत्वाभनुजत्वमिहागतः ॥ बह्नाहारोह्वनर्थीचपशुहिंसापरायणः ॥ ३८९ ॥ ४।८। १२
 १।८।२३। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० अथ आडम्बरयोमः । पूर्वजन्मनिभोविप्ररंडाऽऽदेशोऽवसन्मुदा ॥ धैर्य्यदासइतिख्यातः किंचिद्भूमिप
 तिस्तदा ॥ ३९० ॥ महाऽभिमाननिरतस्तृणवन्मन्यतेजगत् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्माऽतिदारुणम् ॥ ३९१ ॥ गुप्तस्थलेसद्रोहिणनृपचा
 तंतथाऽकरोत् ॥ तेनपापानुसारेणकुष्ठरोगीबभूवह ॥ ३९२ ॥ मृतेतुयमदूतैर्हिनानाकष्टैः प्रपीडितः ॥ असिपत्रवनेघोरेकुकलसोबभूवह ॥
 ॥ ३९३ ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेमानुषोभवतिध्रुवम् ॥ ३।५।७। १२। १८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ अथअनर्थकयोगः ॥ कर्णधारोऽ
 भवत्पूर्वनौकायांगदेशकं ॥ कर्कशः कटुवादीचनिर्दयः पापसंचयी ॥ ३९४ ॥ कस्मिंश्चित्समयेविप्रब्राह्मणोऽतिबुभुक्षितः ॥ आगतस्तस्य
 निकटेदृष्ट्वातंधुधयायुतः ॥ ३९५ ॥ भोजनाच्छादनेदत्त्वातथाचद्विजशंबलम् ॥ तेनपुण्यप्रभावेणस्वर्गगत्वाचकेवटः ॥ ३९६ ॥ पुनरागत्यमे
 किन्यांपादजस्यकुलेऽधुना ॥ १।४।८। १०। १३। १५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ अथआजन्मयोगः ॥ आसीजन्मांतरेनद्याः कौशिक्या
 श्रुतेतदा ॥ विक्रमोनामशूद्रस्तुकृषिकर्मरतश्चसः ॥ ३९७ ॥ पत्नीत्यागंततः कृत्वाजगामगिरिगह्वरे ॥ तपश्चर्य्यातुकृतवान्बहुवर्षतथाऽनघ ॥
 ॥ ३९८ ॥ एकदाविपिनेरम्येमहाभीतिमुपागतः ॥ उन्मत्तोपिबभूवाऽथपर्य्यटंश्चचतुर्दिशम् ॥ ३९९ ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वान्ममारपथि
 पादजः ॥ जन्ममृत्युशतंभुक्त्वापुनरागत्यभूतले ॥ गोधूमाऽकारवद्देहोऽतीवक्रोधीविचक्षणः ॥ ४०० ॥ २।३।५।८। १। १। ७। २। ३। १ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ अथाऽजनाधारीयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुलेपूर्वमात्रदेशेवसन्नसौ ॥ नारदेतिप्रसिद्धश्चविद्यावेदविवर्जितः ॥ ४०१ ॥
 असत्कर्माऽनुरक्तश्चनाटकेचेतकेरतः ॥ लोकानां वंचनेव्यग्रोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ ४०२ ॥ परस्त्रीरमणेधूर्तः कापट्याचरणेरतः ॥

एवं गतेषु वर्षेषु तस्य मृत्युर्बभूव ह ॥ ४०३ ॥ प्रक्षिप्तो यमदूतैर्हि प्रतप्ताङ्गारनारके ॥ गर्दभः सुकरो भूत्वा ग्रथयोनि शतंगतः ॥ ४०४ ॥ इंसः
 सरसि भूत्वाऽथ मानुषत्वमुपागतः ॥ १।३।१६।२८।३३।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ अथ असत्ययोगः ॥ पूर्वजन्मनि विप्रोसौ सर्ववि
 द्याविशारदः ॥ खण्डदेवेति विख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४०५ ॥ सरस्वत्याश्च निकटे परिवारेण संयुतः ॥ तस्य गेहे समाऽऽयातो ब्राह्मणो
 द्रव्यसंयुतः ॥ ४०६ ॥ आदरं कृतवान्सम्यक् स्वगृहे स्थापितः पुरा ॥ तस्य द्रव्यं हि सर्वतु चोरितं द्विजसत्तम ॥ ४०७ ॥ स विप्रो द्रव्यशोकेन स्व
 शरीरं जहौ तदा ॥ एवं स्वल्पे गते काले तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ ४०८ ॥ स आत्महा पिशाचोऽभूत्तमसायास्तटे द्विज ॥ मानुषो ह्यधुना जातो मिथ्यावादे
 सदारतः ॥ ४०९ ॥ १।३।१९।१२।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥ महामृत्युः ८१ ॥ अथ आतुरिकयोगः ॥ योग आतुरिके जातः पूर्वजन्मनि तैलिकः ॥
 घनाढ्यश्चातिशूरश्च दानधर्मपरायणः ॥ ४१० ॥ जलोत्सर्गवनोत्सर्गकृत्वासतु विधानतः ॥ सत्पात्रे हि द्विजे दत्त्वा स्वर्णमुद्रा सहस्रकम् ॥ ४११ ॥
 गोशतं चाऽन्नमेरुश्च दत्तस्तेन विधानतः ॥ एवं निवसता तत्र बहु वर्षगताऽऽगतैः ॥ ४१२ ॥ दैवयोगेन मरणं बभूव द्विजसत्तम ॥ देवलोके तु संप्राप्य
 नन्दने च वने गतः ॥ ४१३ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोके समागतः ॥ ३।४।१।१३।२९।३५।४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ६४ ॥ अथाऽर्जकयोगः ॥ अर्जके च नरो जातः पूर्वजन्मनि चोत्कले ॥ इन्द्रसेन इति ख्यातः पत्नी तस्य पतिव्रता ॥ ४१४ ॥ कन्यापुत्र
 विहीनश्च वनधान्येन संयुतः ॥ तीर्थाऽपि गगानकृत्वा दम्पती च तदानघ ॥ ४१५ ॥ हरिद्रारे तथा गत्वा गंगान्नामयाऽकरोत् ॥ वेद्यनाथा च
 नृकाचार्यो मृत्युमुपागतः ॥ ४१६ ॥ पत्नी तस्य सती जाता स्वर्गलोके सुभोगतौ ॥ बहु वर्षं स हस्वति पुनरागत्य भूतले ॥ ४१७ ॥ ३।९।१६
 २२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथान्धकारयोगः ॥ अन्धकारे नरो जातः पूर्ववेहस्तिनापुरे ॥ जन्मार्धोऽपि बभूवाऽथ विष्णुभक्तो निराश्रयः

॥ ४३८॥ गतिवाद्यतः सोऽपि भक्तश्चैवांतरात्मनि ॥ प्राप्ते वाद्धैक्य एवासौ नैमिषारण्यमागतः ॥ ४३९॥ समृतः कालसर्पेण दष्टो द्विजसत्तम ॥
 आगत्वो द्विपुनर्भृत्या पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ४४०॥ ३ । ४१७। ८। १०। १६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६॥ अर्थेन्द्रियाययोगः ॥ इन्द्रियाये
 समुत्पन्ना कुलटा पूर्वजन्मनि ॥ परपुंसिरताम्रघ्रात्स्वैरिणीन्द्रिव्यकांक्षिणी ॥ ४४१॥ नानाद्रव्यं समुत्पाद्यं कृत्वाऽऽरामं च शोभनम् ॥ पथिकृपांश्च
 निर्माय ब्रह्मदानं ददौ भूशम् ॥ ४४२॥ सामृतागदंसं सक्ता पापात्पापफलं भूशम् ॥ साज्जताऽत्रावणिगे हे सर्वसम्पद्युता तथा ॥ ४४३॥ सर्वोऽभरणसं
 पन्ना सर्वसौख्यसमन्विता ॥ सुन्दरी चातिशोभाटयादानभक्तिपरायणा ॥ ४४४॥ १। ४१। ६। ९। १२ । १९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥
 (पुनरपीन्द्रियाययोगः) आसीज्जन्मांतरे चैव ब्रह्मचारी जितेंद्रियः ॥ विंध्याद्रि निकटे चैव तपश्चर्यो परायणः ॥ ४४५॥ सत्यवार्ता नुरक्तश्च भव्य
 कांतिगुणाकरः ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्मातिदारुणम् ॥ ४४६॥ ब्राह्मणीचागतात्वेका सुन्दरी नवयौवना ॥ बलादाकर्षिता तस्याः कृत्वा तु
 रतिसंगमम् ॥ ४४७॥ सगर्भा सा बभूवा यतस्मिन्नहनिवत्सल ॥ मृत्वा तु ब्रह्मचारी सदारुणं नरकं गतः ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते द्वागतो भूमिमंडले ४२८
 ॥ ३॥ ५ । ८ । ११ । ११ । २३ । २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३। अथ इमाद्रियोगः ॥ इमाद्रियोगे योजातः योषित्सा पूर्वजन्मनि ॥
 बाहुजस्य सुता शुभ्रा चार्धवर्गी च शुभानना ॥ ४४९॥ परमोदारता युक्ता पुण्यमार्गे सदारता ॥ सपत्नीभावदोषेण कृतं कर्माऽतिदारुणम् ॥ ४५०॥
 सपत्न्यैव विप्रदत्त्वा सामृता द्विजसत्तम ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा यो निभुक्त्वा कथंचन ॥ ४५१॥ मेदिन्यामागता पश्चात्पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ १। १०।
 २। १३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८४ अथोष्टहायोगः ॥ पर्वतारण्यनिकटे तपस्वी पूर्वजन्मनि ॥ शिवराम इति ख्यातः शिवस्य स्मरणे रतः ४५२
 पंचवर्षाणि तेनैव मन्वुपर्णाशनं कृतम् ॥ त्यक्त्वा तदपि पश्चात्पुनिराहरो बभूव ह ॥ ४५३॥ आयुषस्तु समाप्तत्वात्समृतो गिरिगह्वरे ॥ इन्द्र

लोकेतथागत्वाचंद्रलोकेततः परम् ॥ बहुवर्षसहस्रांतिचागतोभूमिमंडले ॥ ३८१३१८२३१३७वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७९ ॥
 अथांडपालयोगः ॥ अंडपालेनरोजातः कायस्थः कीकटेवसन् ॥ कंदर्पइतिचाख्यातः शाक्तधर्मेसदारतः ॥ ४३४ ॥ चतुरोदानशीलश्चपितृभ
 क्तिपरायणः ॥ सुज्ञश्चसर्वशास्त्रेषुकाव्याऽलंकारबोधकः ॥ ४३५ ॥ पोष्टाचनिजवर्णानांब्राह्मणानांविशेषतः ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतो
 व्याघ्रखादितः ॥ ४३६ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युः पुनः पुनः ॥ इदंतुदशमंजन्मचागतो धरणीतले ॥ १५८१३१९१२५वर्षेषुपीडा ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ अथअगोचरीयोगः ॥ आसीजन्मांतरैचैवचर्मकारोमहाधमः ॥ देशेमरुस्थलेचैवनिवसन्परिवारयुक् ॥ ४३७ ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मदृढबहु ॥ दैवयोगात्साधुजनास्तन्मार्गेहिसमागताः ॥ ४३८ ॥ स्वगेहेतांश्चसंस्थाप्यसत्कारंकृतवान्भृशम् ॥ उच्छि
 द्धभोजनंभुक्कामासमेकंनिरंतरम् ॥ ४३९ ॥ पूर्वाज्ञानंपरित्यक्कासत्संगेषुमनःकृतम् ॥ कृत्वास्वदेशत्यागंसतीर्थानांगाहनेरतः ॥ ४४० ॥
 नानातीर्थोद्वेगंनृत्त्वानानाव्रतपरायणः ॥ तीर्थभूमौमृतः सोस्यपुनर्जन्मबभूवह ॥ ४४१ ॥ पादजस्यकुलेजातः सरख्याउत्तरेतटे ॥ विष्णुभक्ति
 रतोधीमान्सत्यव्रतपरायणः ॥ ४४२ ॥ धर्ममार्गेचकुशलोविरक्तोपिबभूवह ॥ समृत्वासागरतेटबभूवबाहुजस्तदा ॥ ४४३ ॥ इदंजन्मतृती
 बंतुशृणुश्रुत्रयथातथम् ॥ सर्वसौख्येचनिरतः शिवभक्तौनिरंतरम् ॥ ४४४ ॥ १३१८१३१८२२वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥
 अथोन्मुनीयोगः ॥ उन्मुनीयोगकेजातः सपुमान्दृढकाशुकः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्चिद्विद्वद्भोनामब्राह्मणः ॥ ४४५ ॥ देशेहिगौडकेजातो
 विद्याविनयसंयुतः ॥ ब्रह्मकर्मपरिब्रष्टोमदयुक्तश्चकाशुकः ॥ ४४६ ॥ परस्त्रीः सेवतेनित्यंमिथ्याजलपतिनित्यशः ॥ एवंहिन्यवसत्तत्रबहुवर्षगता
 म्रतैः ॥ ४४७ ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलंभुक्कायोनिंभुक्काकथंचन ॥ ४४८ ॥ स्वर्गादसर्वभोगंतुमु

क्त्वाचाहर्निशद्विज ॥ षष्टिवर्षसहस्रातिचागतोभूमिमंडले ॥ ४४९ ॥ ३।६।९।१२।१६।१९।२०।२७ ॥ २१।३६ वर्षेषु
 पीडा विशेषतः । परमायुर्वर्षाणि ॥ ८८ ॥ अथअपवर्षाणयोगः ॥ १ ॥ अपवर्षाणेनरोजातःपूर्वजन्मनिभूतपतिः ॥ प्रचंडइतिविल्यातः
 पत्नीतस्यवरांगना ॥ ४५० ॥ कामरूपोऽभवत्सोऽपिचोग्रदण्डःप्रतापवान् ॥ प्रपंचकरणेनिष्ठोलोलुपःकाममोहितः ॥ ४५१ ॥ नानापा
 पार्जनंकृत्वाद्वाजन्मद्विजसत्तम ॥ समरेशुमृतःसोपिसगत्वायमशासनम् ॥ ४५२ ॥ तिर्यग्योनिंसमुत्पन्नोवारंवारंधरातले ॥ मानुषश्चा
 भवत्पश्चात्किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ४५३ ॥ ३।६।८।११।१६।१८।२३।२८।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथइनाश्वर्ययोगः ॥ आ
 सीजन्मांतरैर्चैवगंधर्वःपुरुषोत्तमः ॥ इद्रस्याऽग्रेप्रविष्टश्चवाद्यविद्यापरायणः ॥ ४५४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वानंदेनसमावृतः ॥ काम
 कौतूहलेमग्नःस्वस्त्रीरमणलालसः ॥ ४५५ ॥ नायातोहियदाचिन्तामघोनाचकृताभृशम् ॥ चिरंप्रतीक्ष्यचपुनःशापोदत्तःसुदुस्तरः४५६
 भोभोदृष्टद्वहंकारिन्यदान्नापालितानमे ॥ राक्षसोथभवभ्रष्टोनान्यथावचनंमम ॥ ४५७ ॥ अतःशापवशात्सोऽपिबभूवराक्षसाऽधमः ॥ दिव्यवर्ष
 सहस्राणिपर्वतारण्यसन्निधौ ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नःसर्वसौऽभाग्यसंयुतः ॥ ४५८ ॥ ३।८।११।१७।२१।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ अथैलायोगः ॥ एलायोगेपियोजातःइलावर्तेऽवसत्पुरा ॥ बाहुजोयुद्धसंसक्तःसहसैन्येनराजते ॥ ४५९ ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रद्वारातिश्वसमागतः ॥ सहसैन्येनवैसोऽपिकृत्वायुद्धं परस्परम् ॥ ४६० ॥ घातितःसोपिबहुभिःप्रहारैरतिदारुणैः ॥ सप्तवा
 सरपर्य्यंतंजित्वाशत्रुबलंबलात् ॥ ४६१ ॥ नृपेणह्लादंरंकृत्वाबहुग्रामाइहार्पिताः ॥ तथापुण्यार्जनंकृत्वातीर्थेतीर्थेष्विशेषतः ॥ ४६२ ॥ जीर्णो
 द्धारःकृत्वस्तेनब्राह्मणाश्चापितीर्षिताः ॥ एवंनिवसतिस्माऽसौबहुवर्षगतागैः ॥ ४६३ ॥ मृत्वाहिनिदिवंगत्वारमणनंदनेऽकरोत् ॥ ततःपुण्य

सयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ तृष्टःपुष्टःसविज्ञश्चप्रतापीचजनेश्वरः ॥ ४६४ ॥ १ । ३ । ६ । ८ । ९ । ११ । १४ । १७ । २४ । २८ । ३३ ।
 ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७५ ॥ अथेष्टयोगः ॥ इष्टयोगेतुयोजातःपूर्वजन्मनिदैववित् ॥ ज्योतिर्वैत्तासभामान्यश्चंचलश्चतुरः
 सुधीः ॥ ४६५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रःपरदेशेतदागतः ॥ देशेहिककुम्भेचैवस्थितोवर्षचतुष्टयम् ॥ ४६६ ॥ नृपस्याऽग्रेप्रविष्टश्चदेवताऽऽरा
 धनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रोविद्वांश्चात्रसमागतः ॥ ४६७ ॥ विद्याविलासेनतदापराजयमचीकरत् ॥ तेनभूनेनविप्रायद्रव्यदत्तंचपु
 ष्कलम् ॥ ४६८ ॥ स्वदेशेचलितःसोपिमाणेचौरैरेणुलुठितः ॥ द्रव्यशोकैर्नविकलःपर्यटन्गांचतुर्दिशम् ॥ ४६९ ॥ इतस्ततश्चविचरन्चो
 न्मत्तइवचाकुलः ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वान्ममारपथिभृसुरः ४७० ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यापुण्यफलंतथा ॥ सप्तवर्षसहस्रांतेचा
 गतोभूमिमंडले ॥ ४७१ ॥ सर्वसामर्थ्यसंपन्नोविप्रभक्तिसमन्वितः॥कुष्ठेनचिद्वितस्तातमुखेपार्श्वेऽथचोदरे॥४७२॥ तीव्रःक्रोधीप्रवक्ताचतु
 णवन्मन्यतेजगत् ॥ १ । १७ । २६ । २८ । ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ अथअदंडयोगः ॥ योगेऽदंडेनरःपूर्वब्राह्मणोवेदव
 र्जितः ॥ शुष्कदेवइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः॥४७३॥जीवत्यसौनान्यवृत्त्याप्रतिग्राहंसदाऽग्रहीत् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रयागमगम
 तदा ॥ ४७४ ॥ वसतिस्मनृपस्त्वेकःसुज्ञोधर्मपरायणः ॥ तेनदत्ताहिविप्रायसवत्सागौरलंकृता ॥ ४७५ ॥ ततोविप्रोपितांतगृही
 त्वाहर्षतश्चसः॥विक्रीतवान्नाहिलोभेनमुद्राणांतुशतेनच॥४७६॥स्वदेशेपुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः॥ वेश्यायामनयद्रव्यमसन्भार्गेव्ययःकृतः
 ॥४७७॥एवंस्वरूपेगतेकालेविप्रःपंचत्वमागतः॥रौरेवेनकेमीत्वायमदृतैस्सुताडितः॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ४७८॥७११११४।
 १७।२०।२८।३६ एषुवर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ अथअंसकयोगः ॥ योगेअंसकेनरः पूर्वमीनवृत्तौसदारतः॥ माहिषमत्यानगर्यनि

न्यवसत्पूर्ववर्जन्मनि ॥४७९॥ कोलाहलइतिख्यातोविश्वनाथार्चनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं कर्मसुदारुणम् ॥४८०॥ परस्त्रीगमनंकृत्वा
परद्रव्यंहतं पुनः ॥ एवंस्वल्पेगतेकालेसविप्रः पंचतांगतः ॥ ४८१ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्रातस्तुयमसादनम् ॥ कीदोभृगोविहंगश्चभूवच
पुनः पुनः ॥ समृतोगोमतीतीरेतेनाऽसौभुविब्राह्मणः ॥४८२॥ ३।५।८।१२।२२।२८।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ अथ
असद्भावीयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरेचैवमर्कटोगामपादजः ॥ मथुरानिकटेचैवन्यवसद्विजसत्तम ॥ ४८३ ॥ महिषीगोधनैश्चैवसंकुलंतस्यवे
श्मवे ॥ एकदाविपिनेरम्येगोवर्द्धनगिरेस्ते ॥४८४॥ भव्यांमुनिकुटीं नृत्नांहङ्गाचन्दनचर्चिताम् ॥ तेनदुष्टेनमुक्तासौगौरुत्वातवतीबलात् ४८५
मुनिः क्रोधपरोभृत्वाशापंचेमंहिदत्तवान् ॥ भोभोदुष्टमनोदृष्टह्यावंशंपतितोभव ॥४८६॥ गच्छगच्छत्वितोदूरेपलायनपरायणः ॥ एवंस्वल्प
तिथेकालेगतोऽसौयमलोककम् ॥ ४८७ ॥ मानुष्यमागतः पश्चान्मर्त्यलोकेद्विजोत्तम ॥ पुत्रकन्याविहीनश्चसर्वदापीडितस्ततः ॥
॥ २।४।६।८।१२।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ भाद्रेमासिसितेपक्षेपंचम्यांमरणंश्रुवम् ॥ ४।१२।१६।२२।२७।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ अथअंचंभाल्ययोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वकृष्णानद्याश्चसन्निधौ ॥ प्रसेनइतिविख्यातोव्यापारेचसदारतः ॥४८८॥
द्रव्यस्यसंग्रहं कृत्वा रजतंस्वर्णमौक्तिकम् ॥ कार्पण्यान्मधुरालापिह्यदातापापभागसौ ॥४८९॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोवैश्यः परमधार्मिकः ॥
तेनस्वैवैन्यासार्थस्थापितं पुष्कलंधनम् ॥ ४९० ॥ घटेताम्रमयेस्थाप्यबहुकालगताऽऽगतैः ॥ नदत्तंयाचितेतेनलोभोपहतचेतसा ॥
॥ ४९१ ॥ परस्परंकृतं युद्धं पापमाचरितं त्विदम् ॥ समृतः पापराशीश्चमुक्त्वाभोगांश्चशान् ॥४९२॥ दशजन्मोत्तरेविप्रमानुषस्त्वभवत्पु
नः ॥ १।४।८।१३।२४।२८।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ अथ अंशुपानयोगः ॥ अंशुपानेनरो

जातःसत्कर्मपूर्वजन्मनि॥ देशेचोलेचन्यवसत्सर्वसौख्येनसंयुतः॥४९३॥बाहुजःपरमोदारोमधुराऽमृतभाषकः॥ पर्वस्वपिचतेनैवब्राह्मणा
 भोजिताःशतम्॥४९४॥ गोभूम्यञ्चहिरण्यानिसत्पात्रेभ्योमुदादौ॥ जीर्णोद्धारःकृतस्तीर्थदेवालयमथाऽकरोत्॥४९५॥ समृतोगंडकी
 तीरेगांधर्वेनगरेगतः॥ चन्द्रलोकेततोगत्वाबहुवर्षाणिसंस्थितः॥४९६॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्यप्रभावतः॥ सुशीलश्चाऽतिभक्तश्च
 तापीचजनेश्वरः॥४९७॥ प्रथमेपंचमवर्षे तथाषष्ठाऽष्टमेऽपिवा॥ द्वादशेपंचदशकेपीडाचोक्ताविशेषतः॥४९८॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८१॥ अथअमोघरयोगः॥ अमोघरेयदाजन्मद्वात्मज्ञानीविचक्षणः॥ परोपकर्तासुज्ञश्चधनपुत्रसमन्वितः॥४९९॥ देशेहिरण्यकेचै
 वनिवसन्पूर्वजन्मनि॥ सर्वेश्वरइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः॥५००॥ सर्वकलाऽनुरक्तश्चसर्वदादेवार्चितकः॥ एकस्मिन्समयेविप्रसाधू
 नांचप्रसंगतः॥५०१॥ अन्नदानंतथाकृत्वाभिक्षुकेभ्योददौतदा॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेसमृतोजाह्नवीतटे॥५०२॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपु
 ण्यप्रभावतः॥५११०।१५।१८।२६।३१।३६।३९।४०।४४वर्षेषुकष्टम्॥ परमायुषःशतसमाःकथिताःपूर्वसूरिभिः॥५०३॥
 अथअष्टसिद्धियोगः॥ अष्टसिद्धौनरोजातः पूर्वजन्मनिसद्भिजः॥ शिवरामइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः॥५०४॥ दारिद्र्येणसदाऽऽकृष्टः
 पीड्यमानोमनोरथैः॥ तस्यभाय्यमिहाशीलापातिव्रत्यपरायणा॥५०५॥ तथाचोक्तंप्रभोस्वामिन्कष्टसोऽदुन्नशक्यते॥ श्रुत्वावन्नःस्व
 प्रियायाजगामगिरिगह्वरे॥५०६॥ तत्रपातञ्जलिनामब्राह्मणस्तपसाऽऽदृतः॥आगतौदैवयोगेनपतित्वाऽसौननामतम्॥५०७॥ स्वगाथाः
 कथितास्तेनश्रुत्वाविप्रस्तुवैतदा॥ लक्ष्मीमंत्रंददौतस्यस्वर्गेहंपुनरागतः॥५०८॥ पुनर्गत्वाऽद्रिनिगटेतपश्चर्यार्थमाऽकरोत्॥ आधु
 षस्तुसमाप्तिवात्सविप्रःपंचतांगतः॥५०९॥ पुनर्वैमानुषीयोर्निचाऽंगतोधरणीतले॥ सर्वसम्पद्युतोधीमान्स्वेच्छ्याफलमाप्नुयात्॥

॥ ५१० ॥ १।८।१२।१६।९। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ अथअनाश्रीयोगः ॥ अनाश्रीयोगेनः पूर्वविष्णुर्कार्षीवसन्पुरा ॥
 जनेश्वरइतिख्यातोब्रह्मचर्यरतःसदा ॥ ५११ ॥ विकुण्डलइतिख्यातोब्राह्मणोविधृतव्रतः ॥ वेदेदांगपाठीचह्यग्रिहोत्रपरायणः ॥ ५१२ ॥ कामा
 तुरोयौवनेचवेश्यासंगमथाऽकरोत् ॥ समृतःकालवशतः पुनरागत्यभूतले ॥ ५१३ ॥ १।३।८।१७।२७ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥
 अथअर्बुकयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वविध्यपर्वतसन्निधौ ॥ विजयेतिसमाख्यातोव्यापारेषुसदारतः ॥ ५१४ ॥ द्रव्यस्यसंग्रहंकृत्वापुण्यमा
 गेव्ययःकृतः ॥ तस्मिन्ग्रामेशुभामेकांपादजांचिशुभाननाम् ॥ ५१५ ॥ दृष्ट्वापरस्परंचित्तेकामबाणेनमोहिते ॥ बलादाकृष्यतांविप्रकृतवान्न
 तिसंगमम् ॥ ५१६ ॥ ज्येष्ठांत्यक्त्वासुशीलांच सुंदरींधर्मपालिनीम् ॥ गत्वाऽसौयमलोकेचनानानरकंसंस्थितः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नः किं
 चिद्धनसमन्वितः ॥ ५१७ ॥ ३।५।८।११।१४।२०।२८।३२। ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथअनामयीयोगः ॥ पूर्वब्र
 ह्मकुलेऽश्रेष्ठोयवनोपिबभूवह ॥ म्लेच्छासनेसमासीनोऽकरोन्म्लेच्छान्नभक्षणम् ॥ ५१८ ॥ अकर्मनिरतःसोपिदुष्टबुद्धिरसत्क्रियः ॥ पापात्पापफ
 लंमुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ ५१९ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युः पुनः पुनः ॥ इदं दुःशमं जन्म किंचिद्विस्तसमन्वितम् ॥ ५२० ॥ २।४।७ ॥
 ११।११।२०।२५।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८४ ॥ अथईश्वरयोगः ॥ ईश्वरयोगेयोजातःसतुपूर्वधनाधिपः ॥ बहुयज्ञव्रतंकृ
 त्वानानातीर्थीटनेरतः ॥ ५२१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यहृताकन्यासुंदरीनवयौवना ॥ ५२२ ॥
 तस्याःपतिर्मृतःशोकेपापमाऽऽचरितंत्विदम् ॥ अस्यांजनोधनाढ्यश्चसर्वसौख्यसमन्वितः ॥ ५२३ ॥ पुत्रकन्याविहीनश्चंचितयामासनित्य
 शः ॥ ३।८।१२।१८।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५१ ॥ अथ इज्यसेवायोगः ॥ इज्ययोगेचयोजातः सराजापूर्वजन्मनि ॥

सुज्ञश्च सर्वशस्त्रेषु बहुस्त्रीपरिवेष्टितः ॥ ५२४ ॥ एकस्मिन्समये विप्रक्षिप्रानद्याश्च सन्निधौ ॥ स्त्रीसमूहो ह तस्तेनाऽदः पापंदारुणं कृतम् ॥ ५२५ ॥
 तेन पापानुसारेण पीड्यमानो मुहुर्मुहुः ॥ भ्रमदोषैश्च विकलो वातव्याधिप्रकोपवान् ॥ १।४।८।१२।१९।२५।२७।३१।३८
 ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ अथ असन्मार्गीयोगः आसीज्जन्मांतरे चैव ब्राह्मणः शाक्तधार्मिकः ॥ देव्याश्च पूजने
 निष्ठः परमोदारमानसः ॥ ५२६ ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्म तुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्य सुतः श्रेष्ठे गौरीगोभव्यलोचनः ॥ ५२७ ॥ देव्यै तस्य
 बलिं दत्त्वा कृत्वा तु विविधां च्छलान् ॥ तस्य तु मातापितरौ पुत्रशोकेन वैभृतौ ॥ २२८ ॥ तेन पापानुसारेण यमलोकां ह्यसौ गतः ॥ नानानरके
 भुसस्थित्वा पुनर्वैमानुषो भवत् ॥ ५२९ ॥ दुर्दशः सर्वरोगार्तः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ३।४।८।१७।२२।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥
 ॥ १०८ ॥ इति अवर्गादयः ॥ इति श्रियोगसागरे सभार्चितदेशे शुक्रभृगुसंवादे अवर्गाद्विष्टोत्तरशतयोगकथनं नाम तृतीयं प्रकरणं समाप्तम् ॥ ३॥
 अथ कवर्गयोगः ॥ बभूव बाहुजः कश्चित्कवर्गं च विराट्कं दत्तानि तेन दानानि गोभूम्यश्वादि कानि च ॥ १ ॥ ब्राह्मणे पुष्टहस्थेषु सत्पात्रेषु विशेषतः ॥
 अथान्यग्रामवास्तव्यक्षत्रियस्य महात्मनः ॥ २ ॥ एकपुत्रस्य पुत्रो वैभुजमूले पुरानघ ॥ दातितस्तेन खड्गेन निशार्थांचौरकर्मणि ॥ ३ ॥ समृत
 स्तेन दुःखेन भाविनो र्थस्य गौरवात् ॥ तन्मातापुत्र दुःखेन मृता दुःखप्रपीडिता ॥ ४ ॥ वैरभावतेनैव कृतं कर्मोत्तिदारुणम् ॥ एवं बहुतिथे काले
 गते सोऽयमसादनम् ॥ ५ ॥ गत्वा मुक्ताचनरं कण्ठ्यात्स्वर्गफलं तथा ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेण सजातो ब्राह्मणोऽधुना ॥ ६ ॥ शतद्रुनिकटे देशे मेषकेशो
 ऽपि विश्रुतः ॥ पितृमातृसुखैर्हीनो भृत्यस्त्रीबंधुसंयुतः ॥ ७ ॥ पूर्वबालवधात्पापादि हजन्मनि भार्गवा ॥ द्विवेदमितवर्षति जातः पुत्रविनाशकः ॥ ८ ॥
 तस्य माग्बाहुजवधाद्रामबाहुविवर्जितः ॥ लक्षणे लक्षयेदंगेषु च्छकश्चात्र जन्मनि ॥ ९ ॥ निष्कृतिं तस्य वक्ष्यामि पूर्वपापविशोधिनीम् ॥ पुत्रवृद्धि

श्रीचन्द्रासर्वारिष्टनिषृदिनीम् ॥ १० ॥ पलपंचमितकुंठ्यात्सुवर्णस्यतुबाहुजम् ॥ पूर्वोक्तेनविधानेनसंकल्प्यब्राह्मणार्पणम् ॥ ११ ॥
 ततः त्रेयोभवेत्तस्यपुत्रो जीवति निश्चितम् ॥ धनार्थीलभतेद्रव्यंछिन्नायुश्चियतेनच ॥ १२ ॥ एकाशीतिमितायुःस्याच्चेन्नादौषट्भेभृतिः ॥
 अथकर्तृयोगः ॥ कीटदेशेसमुत्पन्नःकश्चिच्छात्रकुलेसुधीः ॥ १३ ॥ विप्रसंगगतस्तत्रप्रयागेमकरेवसन् ॥ कृतवान्विधिवत्स्नानं
 दानंस्वल्यविधानतः ॥ १४ ॥ देवयोगाङ्गहंप्राप्यकृतवान्कर्मदारुणम् ॥ कामलोभेनसततंशूद्रागमनकार्यसौ ॥ १५ ॥ स्त्रीहाव
 भावयुक्तेनपापमाऽऽचरितं तथा ॥ विविधैरौषधैस्तस्यागर्भपातःकृतःपुरा ॥ १६ ॥ एवंसर्वमिलित्वातुपातकंबहुधाकृतम् ॥ ततो
 बहुतिथेकालेप्राप्तस्तुयमसादनम् ॥ १७ ॥ भुक्त्वापापफलंपापात्पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ तीर्थराजप्रभावेणसजातोब्राह्मणोऽधुना ॥
 ॥ १८ ॥ परदाराऽभिगमनात्पूर्वपापस्यसंचयात् ॥ भूत्वापिश्चियतेबालःसर्वकालेप्रपीडितः ॥ १९ ॥ द्वि २ षष्टि ६० मितवर्षाणि
 कथितं प्राणधारणम् ॥ २० ॥ अथकर्तारयोगः ॥ भृगुरुवाच ॥ आसीद्राजकुलोत्पन्नःपूर्वजन्मनियामुने ॥ २० ॥ धनधान्यसमायुक्तो
 रुद्रभक्तिपरायणः ॥ दत्तानितत्रदानानिपर्वस्वपिचशक्तिः ॥ २१ ॥ अथभाविवबलात्पुत्रब्राह्मणेनतपस्विना ॥ तद्ब्रह्मेस्थापितंद्रव्यं
 पुनर्दत्तंतेनच ॥ २२ ॥ साहसेनचतेनाऽथब्रह्मस्वंभक्षितंपुरा ॥ सचकालवशंप्राप्यभुक्त्वापापफलं तथा ॥ २३ ॥ पापेपुण्येसमेजा
 तेमानुषत्वमिहाऽऽगतः ॥ ब्रह्मस्त्वरहणात्पापात्पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ २४ ॥ प्रायस्तुतन्मृतैर्विप्रदेशवृद्धिर्भविष्यति ॥ चतुःषष्टिमिताब्दां
 तंकथितं प्राणधारणम् ॥ २५ ॥ ३ ॥ अथकरं कयोगः ॥ आसीत्पूर्वविदर्भेषुमुखजोवेदपाठकः ॥ कालिंजरस्यनिकेटेनवसन्परिवारयुक् ॥
 ॥ २६ ॥ कंदर्पइतिविख्यातःपत्नीव्रतस्यपतिव्रता ॥ पठनेपाठनेमग्नोनुपद्वारेप्रतिष्ठितः ॥ २७ ॥ नानाद्रव्याण्युपार्जित्वापापमार्गेव्ययःकृतः ॥

॥ २८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं कर्मसुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्य ह्यतः पञ्चविंशतिः पापमाऽऽचरितं त्विदम् ॥ २९ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सविप्रः पञ्च
 तांगतः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा यो निभुक्त्वा कथंचन ॥ ३० ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ बाल्ये दुःखेन पीडा स्याद्यौवने हृष्टमा
 नसः ॥ ३१ ॥ चतुःषष्टि मितोऽब्दं तं कथितं प्राणधारणम् ॥ ३२ ॥ अथ कर्णधारयोगः ॥ पूर्वजन्मनिकावेर्यान्ववसत्परिवारयुक् ॥ ३३ ॥
 वासुदेवः समाख्यातो बाहुजो बलविक्रमी ॥ परिचर्या कृता तेन शिवस्य बहुकालतः ॥ ३४ ॥ नृपानुक्रम्य तात त्रयामः प्राप्तस्तथा धनम् ॥ एक
 दाचन्द्रमोग्रस्ते कुरुक्षेत्रे तदाऽनघ ॥ ३५ ॥ ब्राह्मणोऽतिदरिद्रश्च तत्र प्राप्तः सुव्याकुलः ॥ अनादरः कृतस्तस्य कटुवाक्यं च श्रावितम् ॥ ३६ ॥
 विमुखोऽसौ गतो विप्रः पापमाचरितं त्विदम् ॥ पापाच्च न रेके गत्वा पुण्यात्पुण्यफलं भृशम् ॥ ३७ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले ॥
 ईषद्गौरोऽप्युदारश्च व्रणं कितकलेवरः ॥ ३८ ॥ १४।८।१७।२८। ३३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुः शताब्दं तं कथितं देहधारणम् ॥ ३९ ॥ १०० ॥ ३८ ॥
 ॥ ५ ॥ अथ कर्पटीयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वकां चारेन गरेऽप्यथ ॥ संतदा स इति ख्यातो धनधान्येन संयुतः ॥ ४० ॥ अतुलः परमो दारो दानधर्म
 परायणः ॥ एकस्मिन्समये विप्रभ्रात्रा सह कृतच्छलः ॥ ४१ ॥ न दत्तस्तस्य वैभागः कृत्वा युद्धं परस्परम् ॥ तेन पापानुसारेण प्राप्तोऽसौ यमसादनम्
 ॥ ४२ ॥ गुप्तपापतोऽधूर्त आत्मकार्यस्य साधकः ॥ प्रथमेषष्ठाष्टमे वर्षे पीड्यमानकलेवरः ॥ ४३ ॥ आविंशति वर्षं तिहि चाल्पमृत्युर्भविष्यति ॥
 द्विषष्टि मवर्षे हि मृत्युस्तस्य तथा ध्रुवः ॥ ४४ ॥ अथ करुणागारः ॥ कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वनदी चर्मण्वती तटे ॥ किशोर इति विख्यातः सर्वसम्पद्युतो
 धनी ॥ ४५ ॥ पुत्रकन्या विहीनश्च कंदितः सर्वदा च वसः ॥ एकदा हि कृतं कर्म दुष्टेन च दारुणम् ॥ अज्ञेन निहतस्तेन मार्जारस्य सुतश्च वै ॥
 तेन पापानुसारेण कन्यापुत्रविजितः ॥ ४६ ॥ पुत्रार्थं चितितं तेन सर्वैश्वर्यः पञ्चतांगतः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ ४७ ॥

जन्मद्वितीयतुचिह्नितं करपृष्ठकैः ॥ ४७ ॥ ३१. ६१. १५. २३. २६. १ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ८१ ॥ अथ कस्तूरीयोगः ॥ कस्तूरीकेजातयोगे पूर्वजन्ममिब्राह्मणः ॥ नैपालेनगरे चैव निवसन् पूर्वजन्मनि ॥ ४८ ॥ धनी देव इति ख्यातो महोद्यम उपार्जकः ॥ साधुसेवारतस्तत्र पूर्वस्वपि च शक्तिः ॥ ४९ ॥ सत्पात्रे च द्विजेदत्त्वा स्वर्णधातुकदम्बकम् ॥ तीर्थे तीर्थकृतासेवा ब्राह्मणानां विशेषतः ॥ ५० ॥ पुनरागत्य मेदिन्या चंद्रलोकाद्विजोत्तमः ॥ गौरेऽरुणे दीर्घदेहो विद्याविनय संयुतः ॥ ५१ ॥ १४. ८१. २७. १ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७१ ॥ अथ केशपाशयोगः ॥ केशपाशेनरोजातः पूर्वजन्मनि महाधमः ॥ कौटिल्यो भीषणाऽऽकरो जीवि हिंसा परायणः ॥ ५२ ॥ लोलुपः परदारेषु चौरकर्मरतः सदा ॥ आजन्म सर्वकाले हि कृत्वा पापं निरंतरम् ॥ ५३ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ प्रयागमगमत्सोपितत्र स्थित्वा द्विवार्षिकम् ॥ ५४ ॥ वेण्यामस्य पादजस्य मृत्युः प्राप्तश्च कालतः ॥ गतोऽत इंद्रलोकेऽसौ स्थित्वा वर्षसहस्रकम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते चागतो भूमि मंडले ॥ ५५ ॥ ३१. ६१. २२. २९. १४. ६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७५ ॥ अथ केवलीयोगः ॥ केवलीयोगे योजातः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणी ॥ कर्कशाकटुजल्पाच प्रत्यहं द्वंद्वकारिणी ॥ ५६ ॥ पतिं मत्वा तु तृणवच्छृणुद्रोहकारिणी ॥ महाभिमान निरता द्वितीया राक्षसी वष ॥ ५७ ॥ पतिं त्यक्त्वा गता विप्रबद्विकारण्यसन्निधौ ॥ तत्र भाविबलात्पुत्रहिमदोषान्मृता तदा ॥ ५८ ॥ शिवलोके गता सा तु तत्र स्थित्वा विशेषतः ॥ जन्मन्यस्मिंस्तृतीये च सैव जातः पुमांस्त्वसौ ॥ ५९ ॥ ३१. ६१. २३. १७. २३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६८ ॥ १० ॥ अथ कलिकायोगः ॥ कलिकायोगे योजातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ हिडम्बदेशे वसत्सोपि किंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ ६० ॥ युद्धाकांक्षी महोत्साही कुटुम्बस्य तुपालकः ॥ एकदा समरे विप्रजित्वा शत्रुबलं बलात् ॥ ६१ ॥ स्वगेहे पुनरागत्य हर्षगद्गदमानसः ॥ यौवनस्य मदेनाऽथ कृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ ६२ ॥ नृपघातः कृतस्तेन निशायां चौरकर्मणि ॥ समृतः

शिवलिंगस्थोभैरवलोकं समागतः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ६३ ॥ १। ४ ॥ १२। १७। २८ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ११ ॥ अथ कामयोगः ॥ कामयोगेनरोजातः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणः ॥ विद्याभ्यासं न कृतवान् देवं च न मन्यते ६४ ॥
 नानापापेषु निरतो वने दावाग्रिकारकः ॥ चौरवृत्तिश्च पलोऽसत्कर्मणि सदारतः ॥ ६५ ॥ एकदा विपिने रम्ये मार्गविरोधने रतः ॥ तत्र भा
 विबलात्पुत्रब्राह्मणः पंडितः सुधीः ॥ ६६ ॥ तन्मार्गे हि समायातो दृष्ट्वा तं चातिहर्षितः ॥ परस्परं हूचतुर्द्वौ वाक्यानां रचनां चतौ ॥ ६७ ॥
 दुष्टस्य हृदये लभ्रं रामनाम निरामयम् ॥ चौरकर्मपरित्यक्त्वा तीर्थयात्रां ब्रजत्यसौ ॥ ६८ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः कुरुर्जांगले ॥
 मुक्त्वा पापफलं पापात्पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ ६९ ॥ मर्त्यलोके समागत्य लोहितांगः शुभाननः ॥ प्रथमे द्वितीये वर्षे च दशमे कादशेऽपि वा ॥
 कष्टेनाऽतिप्रपीड्यश्च तथा द्वाविंशता तथा ॥ ७० ॥ १२ ॥ अथ कर्णसूत्रयोगः ॥ कर्णसूत्रेनरोजातो बुद्धिमांश्चतुरो घृणी ॥ धनवान्ययुतः
 सम्यक्पुत्रस्त्रीपरिवारयुक् ॥ ७१ ॥ कश्चिन्नुबाहुजः पूर्वचाङ्गदेशे वसत्यसौ ॥ प्रसेन इति विख्यातः शिवस्याऽऽराधने रतः ॥ ७२ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रशिखप्रसादमिच्छता ॥ आरूपब्राह्मणः सर्वे ह्याहता बहुशो मुदा ॥ ७३ ॥ भोजनाच्छादने दत्त्वा दक्षिणां च ततो द्विज ॥ एवं निवसतस्तत्त्वबहुव
 र्भगताऽऽगतैः ॥ ७४ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः सरयूतटे ॥ पुनराऽऽगत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ गौरोऽरुणः सुभव्यश्च दक्षिणां
 प्रचिक्षितः ॥ ७५ ॥ ३६। १९। २२। २७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८९ ॥ ३॥ अथ कपालिकयोगः ॥ काश्मीरेनगरे पूर्वब्राह्मणः
 साक्ष्यवर्जितः ॥ मयविद्यारतो नित्यं शौचकर्मविवर्जितः ॥ ७६ ॥ अभक्ष्यं भक्षितेनाऽपेयपीतं द्विजोत्तम ॥ अगम्यागमनं कृत्वा बहुवर्षगता
 मते ॥ ७७ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ७८ ॥ गौराङ्गश्च चलयश्चैव सद्यः यीच

प्रमत्तमा ॥ १।१०।१७।२३।२९। ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वेषाणे ६६ ॥ १४ ॥ अथकौमोदकोयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवनापितः
 शुरकर्मणि ॥ सुष्ठुबुद्धिःसभामान्योनृपसेवारतःसंदा ॥ ७५ ॥ केशवेतिसमाख्यातोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ नानामनोरथैस्तेनशिवस्य
 स्थापनंकृतम् ॥ ८० ॥ आरामान्विविधान्कृत्वापथिकूपाश्चनिर्मिताः ॥ एवंकालेगतेविप्रपुण्यानांसंग्रहःकृतः ॥ ८१ ॥ पत्नीतस्यसती
 जातास्वर्गलोकमुभौगतौ ॥ बभूवबाहुजःसोऽपिमध्यदेशेतदाऽनघ ॥ ८२ ॥ किंचिद्भूमिपतिस्तत्रचोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ धर्ममार्गेचकुशलःपरोप
 करणेरतः ॥ ८३ ॥ कृतं पापार्जनं तेन दुष्टसंगात्तदाऽनघ ॥ तेन पापानुसारेण नाशो जातश्च संततः ॥ ८४ ॥ इदं जन्मतृतीयवैचेषद्भौरोयुणान्वितः ॥
 ॥ ८५ ॥ ३।६।११।१७।२५।२८।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६३ ॥ १५ अथकीटसंज्ञयोगः ॥ कीटसंज्ञेच
 योजातः पूर्वजन्मनिभूमिपः ॥ उज्जयिन्यांगय्यावैनिवसन्पूर्वजन्मनि ॥ ८६ ॥ उग्रदंडःप्रतापीचसदसञ्ज्ञोविवेकवान् ॥ बहुस्त्रीभि
 रन्वितश्च पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ८७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभगवदाराचनंकृतम् ॥ आहूयब्राह्मणाः सर्वेपूजिताश्चविशेषतः ॥ ८८ ॥ तोषि
 ताब्राह्मणाःसर्वे दानंदत्वाचहर्षितः ॥ बभूवपुत्रोभव्यश्चसर्वलक्षणसंयुतः ॥ ८९ ॥ राज्यंदत्त्वास्वपुत्रायजगामगिरिकाननम् ॥ तपश्चर्या
 तथाकृत्वाविपिनेगह्वरेणुभे ॥ मृतोऽऽसौकालेसंप्राप्तेपुनर्यातोहिभूतले ॥ ९० ॥ १।९।१७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७७।१६
 अथकेशरीयेगः ॥ आसीजन्मनिवानारीब्रह्मपुत्रस्यसन्निधौ ॥ रूपदेवीतिविख्यातामुंदरीचोर्वशीयथा ॥ ९१ ॥ लावण्यामधुरालाप
 चारुकिंजल्कशोभना ॥ पतिप्रीतिरताचोग्रव्रततिथ्यनुपालिका ॥ ९२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ एकस्तुपुरुषोभव्यो
 यथाकामःस्वरूपधृक् ॥ ९३ ॥ लग्नं परस्परंचित्तंकामवार्णैर्विमोहितम् ॥ पतित्यागाद्धिपापात्सागताहिनरकेभृशम् ॥ ९४ ॥ नानाजन्म

वतीजातामर्त्यलोकेपुनः पुनः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नासुंदरीक्रोधतत्परा ॥ ९५ ॥ ३ । ८ । १३ । १७ । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७३ ॥ १७ ॥ अथकोलयोगः ॥ कोलयोगेनः पूर्वमांशदेशेतदावसत् ॥ चित्रसेनइतिख्यातोबाहुजः पुण्यवानपि ॥ ९६ ॥ पत्नीपुत्र
 समायुक्तआखेटकरतः सदा ॥ मृगयायांगतोदैवाच्चंपकारण्यसन्निधौ ॥ ९७ ॥ वनेहिगह्वरेगत्वाहत्वाबहुविधान्मृगान् ॥ एकातुहारिणीविप्र
 सगर्भापिप्रताडिता ॥ ९८ ॥ तेनपापानुसारेणजातः पुत्रोविनश्यति ॥ गर्भस्यपातनाज्जातपीडयमानंकलेरम् ॥ पुत्रार्थेचित्तितसम्यक्सर्व
 कालंद्विजोत्तम ॥ ९९ ॥ १ । ३ । ८ । १२ । २३ । २९ । ३१ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ १८ ॥ अथकामिनीयोगः ॥
 आसीज्जन्मार्तरेचैवंगदेशेतदावसत् ॥ शूद्रोनामप्रभुः सोऽयंद्रव्यवान्धर्मवानपि ॥ १०० ॥ तीर्थेतीर्थेव्रतंकृत्वातथादेवाश्चतर्पिताः ॥ गंगासागर
 केगत्वातत्रमृत्युर्बभूवह ॥ १०१ ॥ स्वर्गापवर्गभोगश्चबभूवबहुवार्षिकः ॥ ततः पुण्यक्षयेजातेमानुष्यंचगतोऽधुना ॥ १०२ ॥ गौरसरुणोऽतिह
 स्वश्चतिलंमाषश्चलांछनम् ॥ सुशीलश्चातिभक्तश्चधनधान्यसमन्वितः ॥ १०३ ॥ ३॥ ३॥ १२ । १७ । २० । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ १९
 अथकमलायोगः ॥ कमलायांनरोजातः पूर्वजन्मनिभूमिपः ॥ सिंहकेतुरितिख्यातः पत्नीगुणवतीशुभा ॥ १०४ ॥ यज्ञधर्मरतः सोसावग्निहोत्र
 स्यसाधकः ॥ पर्वस्वपिचतेनैवब्राह्मणाः सत्कृताः शतम् ॥ १०५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्माऽतिदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यकृतानिदासाध्वीचस्त्री
 कलंकिता ॥ १०६ ॥ तेनपापानुसारेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ यदारातिः समाऽयातस्तदाराजापलायितः ॥ १०७ ॥ अटन्वेनेनेसोऽपि
 दुर्बलश्चबभूवह ॥ समृतोदंडकारण्येदेवलोकितथागतः ॥ १०८ ॥ बहुवर्षसहस्रातिपुनरागत्यभूतले ॥ अतर्सीपुष्पवद्देहः सर्वांगेषुसचिह्नितः ॥
 ॥ १०९ ॥ ११ । १३ । १५ । २० । २५ । २८ । ३३ । ३६ । ४० । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुषश्च ॥ चंपरिकीर्तिताः ॥ १०० ॥ २० ॥ अथकमलिनीयो

गः ॥ अमृद्वैश्वकुलोत्पन्नेधनधान्यसमन्वितः ॥ सुरस्वत्याश्चनिकटे विष्णुधर्मरतः क्वचित् ॥ ११० ॥ दत्तानितेन दानानि पर्वेष्वप्यचशक्तः ॥
 सर्वेष्वपि च तेनैव श्रद्धाहीनेन चेतसा ॥ १११ ॥ देवाद्भिर्जस्यैवैकस्य चित्प्राप्तांगं भसंयुताम् ॥ वैरभावात्प्राक्तनाच्च हत्वाऽऽनृत्यमवाप सः ११२
 तद्गर्भगा मृताकन्यापापमाऽऽचरितं त्विदम् ॥ धर्माऽधर्मफलं भुङ्क्तं गत्वा तत्रयमालयम् ॥ ११३ ॥ पूर्वपुण्यवशाद्भिः प्रसजातः पादजोऽधुना ॥
 सरक्तकृष्णच्छिन्नाङ्गो विष्णुभक्तिसमन्वितः ॥ ११४ ॥ चिंताऽधिकः स्वल्पधनीस्त्रीभ्रातृसुखसंयुतः ॥ पुण्यादिदं तथा पापापजातः पुत्रविव
 र्जितः ॥ ११५ ॥ ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ २१ ॥ अथ कांति योगः ॥ कश्चिद्भिरोऽभवत्पूर्वगं देशे च ग्रामपः ॥ धर्म
 शास्त्रक्रियाहीनः पितृमातृसुखाऽन्वितः ॥ ११६ ॥ दत्तानितेन दानानि ब्राह्मणेषु च शक्तिः ॥ सत्पात्रेषु सहस्रेषु श्रद्धायुक्तेन चेतसा ॥
 ॥ ११७ ॥ मृगयायाङ्गतो विप्रकदा चिद्वैवयोगतः ॥ घोरं कर्म कृतं तेन ह्यारंभेयौवनस्य च ॥ ११८ ॥ लुण्ठितो ब्राह्मणस्तत्र प्रहर्षैः खि
 तो भृशम् ॥ हतोप्यादुर्बलेनैव समृत्योश्च वशङ्गतः ॥ ११९ ॥ ब्रह्मस्वंतदिति ज्ञात्वा न भुङ्क्तं केन चिद्ब्रह्मे ॥ तेनैव भक्षितं विप्रयेन विप्रः
 प्रपीडितः ॥ १२० ॥ सगत्वायमलोके केतुमुक्ता तु यमशासनम् ॥ सगौरोदर्शनीयश्च मृतवत्सो भविष्यति ॥ १२१ ॥ ११४।११४।२५।२९
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७१ ॥ २२ ॥ अथ कायेरायोगः ॥ कायेरायोगे योजातः कश्चिद्भिर्जकुलेतदा ॥ दामोदर इति ख्यातः पत्नीत
 स्य प्रभावती ॥ १२२ ॥ कामरूपोऽवसत्सोपि सर्वसम्पद्युतो धनी ॥ धर्माधर्मविवेकी च नृपद्मारे प्रतिष्ठितः ॥ १२३ ॥ एकस्मिन्समये वि
 प्रद्रव्यलोभेन ब्राह्मणः ॥ अयोग्यं कृतवान्सोपि ब्राह्मणस्य हतं धनम् ॥ १२४ ॥ एवं गते स्वल्पकाले तस्य मृत्युरभ्युत्परा ॥ नानानरकेषु स स्थि
 त्वा जन्मृत्युशतैरपि ॥ १२५ ॥ १११३।२१।२७।३५।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ५३ ॥ २३ ॥ अथ कम्बलयोगः ॥ कम्ब

लेचनरःपूर्ववैजनाथस्थलेऽवसत् ॥ अभ्युताऽऽनंदनामाख्यःपरसंतापदायकः ॥ १२६ ॥ क्रोधातुरःसदाऽष्टःपरद्रव्याऽपहारकः ॥ प्रपंच
 निरतःसोपिपर्यटंश्चतुर्दिशः ॥ १२७ ॥ विपाशानिकटेमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ पापाच्चनरकान्मुक्त्वापुण्यैर्भोगांश्चाश्वतान् ॥ १२८ ॥
 नानाजन्मान्यभूवन्वेतोजन्मधरातले ॥ महाभिमाननिरतःस्वल्पवित्तसमन्वितः ॥ १२९ ॥ पूर्वपापाऽनुसारेणपुत्रस्त्रीसुखवर्जितः ॥ गोविधन
 स्वर्षेषुकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ १३० ॥ ११३१२० ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६४ ॥ २४ अथकेयूरयोगः ॥ योगेकेयूरकेजातःपूर्वजन्मनिभिभुजः ॥ पंपाख्ये
 नगरेचैवव्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ १३१ ॥ क्षुत्तृङ्भ्यांचातिविकलोभ्रमन्देशेप्रदेशके ॥ एकदाकोकिलाऽरण्येदैवयोगात्समागतः ॥ १३२ ॥ तत्रविप्रा
 ऽऽश्रमंभव्यंहृत्वातत्रतुचेष्टितम् ॥ ब्राह्मणेनविलोक्याथजलंदत्त्वासुशीतलम् ॥ १३३ ॥ गव्याऽन्नंभोजयामासमासमेकतदाऽऽस्थितः ॥ ज्ञानोपदे
 शोमंत्रश्चदत्तस्तेनदयालुना ॥ १३४ ॥ किंचित्कालेगतेतातभिभुजःसतदामृतः ॥ ततश्चमानुषीयोनित्वाऽऽगतोऽधरणीतले ॥ १३५ ॥ धन
 धान्यसमृद्धस्तुसर्वसौख्यसमन्वितः ॥ १३६ ॥ १८ ॥ २४ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १३७ ॥ अथकारनाटीयोगः ॥
 आसीत्पूर्वहिवैश्योसौमगधेचाऽवसत्पुरा ॥ धनमैश्वर्य्यमतुलंकृपणोऽतिदुरासदः ॥ १३७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥
 निवारिताऽत्तिवृषितागौर्षुताडुःखपीडिता ॥ १३८ ॥ गोपितंघस्मरंतेनकष्टमाचरितंत्विदम् ॥ पापाच्चनरकंगत्वादिव्यवर्षेशैरपि ॥
 ॥ १३९ ॥ आगतश्चपुनर्भूम्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ धनमैश्वर्य्यमतुलंपुत्रदारविवर्जितः ॥ १४० ॥ १ ॥ ३१ ॥ ७ ॥ १४ ॥ २५ ॥
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १०७ इति ॥ २६ ॥ अथकर्पद्वियोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्च ॥ लोषेधारकः ॥ ताम्रपण्यार्थमनिकटेन्य
 वसत्पूर्वजन्मनि ॥ १४१ ॥ इन्द्रजालीचभूत्वापिचेटकेनाटकेरतः ॥ परभाष्योविचातार्थसंधानंचट्टनंतदा ॥ १४२ ॥ परद्रव्यापहरणंकृत

तेन तदाऽनघ ॥ एवं निवसतस्तत्र बहु वर्षं गतागतेः ॥ १४३ ॥ आयुषस्तु समाप्तिवान्मृतो हि पापभागसौ ॥ प्रक्षिप्तो नरके दूतेर्बहुकालं यमा
 दृश्यमा ॥ १४४ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते भूतलं पुनरप्यगात् ॥ ३ । ५ । ९ । १५ । २७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १२० ॥ २७ अथ कं
 चुकी योगः ॥ वैश्यः पूर्वभवे विप्रव्यापा कुशलः सदा ॥ दानयज्ञरतो नित्यं ब्राह्मणऽतिथिपूजकः ॥ १४५ ॥ तद्ब्रह्मैवान्यराशिं तु ब्रह्मभक्षयत्पुत्रा
 दिता ॥ आसन्नप्रसवा विप्रसुरभिः कालमोहिता ॥ १४६ ॥ भृशं तेन हता कुक्षौ लोभोपहतचेतसा ॥ बालो वत्सो मृतस्तत्र गर्भस्थश्चातिताडनात्
 ॥ १४७ ॥ तद्बहुः खेन मृता सा तु बहुचाक्रं दितं पुरा ॥ एवं निवसता तत्र मृतः स यमशासनम् ॥ १४८ ॥ प्राप्य स्वर्गं तथा भोगान्भुक्त्वा पापफलं तथा ॥ पुन
 रागत्य मेदिन्या किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ १४९ ॥ कुलाग्रणीः कार्यकरो गुणी पित्तकफान्वितः ॥ मध्यरूपयुतः श्रीमान् द्विभाय्यो ज्ञाति संयुतः
 ॥ १५० ॥ गोबालवत्सकवधः कृतोऽनेन च पुत्रक ॥ प्रायश्चित्ते कृते तत्र कनिष्ठायाः सुतो भवत् ॥ १५१ ॥ एकहीने थपंचाशन्मृत्युरब्दे ज्वरेण वै ॥
 प्रायश्चित्ते कृते ह्ययुः षष्टिकाब्दसमन्वितम् ॥ कन्यागते रवौ चंद्रमीनस्थे मरणं भ्रुवम् ॥ १५२ ॥ २८ ॥ अथ करयोगः ॥ आसीत्पूर्वभवे विप्रो गिरिवा
 सी जितेंद्रियः ॥ विद्याभ्यासरतो नित्यं सत्यधर्मपरायणः ॥ १५३ ॥ दत्तानि तत्र दानानि ब्राह्मणेभ्यः स्वशक्तिः ॥ पर्वस्वपि च तेनैवाऽध्यापिताना
 ब्रह्मणा द्विज ॥ १५४ ॥ अथ भावि बलात्पुत्रब्राह्मणेन तपस्विना ॥ स्थापितं तद्ब्रह्म स्वर्णलोभेन न हि दत्तवान् ॥ १५५ ॥ ततो बहु गते काले कालधर्ममुपे
 यिवान् ॥ स्वर्णाऽपहारी स तं गतोऽसौ यमसादनम् ॥ १५६ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेण जातोऽयं ब्राह्म
 णोऽबुना ॥ १५७ ॥ धर्मकर्मक्रियायुक्तो लोभदुःखसमन्वितः ॥ यौवने स्त्रीसुखं तत्र द्विपंचाशन्मि तेब्दके ॥ १५८ ॥ भृशं पुन्रसुखं प्राप्तं पूर्वब्राह्म
 णपूजनात् ॥ सुवर्णहरणाद्दोषात्पूर्वजन्मनिमानद ॥ १५९ ॥ कुनस्वीद्वित्रविज्ञेयः शरीरे लक्षणैरिह ॥ सप्तसप्ततिवर्षाणि स पुत्रो जीवति शु

वम् ॥ १६० ॥ कार्तिकेकृष्णपंचम्यांशशिनिद्वागतेद्विज ॥ वृषलग्नेचनिधनंभविष्यतिनसंशयः ॥ १६१ ॥ इति ॥ २९ अथकामियोगः ॥
 पूर्वजन्मन्यभूत्कश्चिद्वैश्योधर्मपरायणः ॥ मथुरायांमहाभागन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ १६२ ॥ भिक्षाटनंकृतानित्यंप्रतिग्राहेणजीवति ॥ दत्ता
 नितत्रदानानिपूर्वस्वपिचशक्तिः ॥ १६३ ॥ पापमाचरितंतेनकामलुब्धेनचेतसा ॥ स्वजातिवनितायवैव्यभिचारंचकारसः ॥ १६४ ॥
 तस्यास्तत्राभवद्गर्भःपातनंकृतवानसौ ॥ महौषधेश्छेदनकैःपरिवादात्तथाद्विज ॥ १६५ ॥ सामृतातेनदुःखेनगर्भपातेननिश्चितम् ॥ ततो
 यमपुरंप्राप्तःससहायोद्विजोत्तम ॥ १६६ ॥ पापात्पापफलंभुक्कायोनिंभुक्काकथंचन ॥ नात्युच्चःश्यामलोभव्यःस्वल्पवित्तसमन्वितः ॥
 ॥ १६७ ॥ व्यापारनिरतःक्रोधीबलबुद्धियुतश्चलः ॥ भ्रातृयुक्तःपितृसुखाद्धीनःस्त्रीप्रियसंयुतः ॥ १६८ ॥ गर्भपातनकात्पापात्प्रागत्रसुतव
 र्जितः॥पंचसप्तत्यायुःस्यात्तीर्थभूमौचपंचता॥ १६९ ॥ ३० ॥ अथकावेरीयोगः ॥ राजपुत्रोऽभवत्पूर्वकर्मप्रतापवान् ॥ धनधान्यसमृद्धो
 पिवंगदेशेऽवसत्तदा ॥ १७० ॥ वाचकेभ्यःप्रदत्तानिगोभूम्यश्चहिरण्यकम् ॥ अथमाविवलाद्विप्रलोभोपहतचेतसा ॥ १७१ ॥ सीमावादे
 हृतंद्रव्यं ब्राह्मणानामधर्मतः ॥ १७२ ॥ द्विजैकेनसहायेनकृतंकर्मतिदारुणम् ॥ भूमिवादेमृतस्तत्रसंग्रामेकालनोदितः ॥ १७३ ॥ भूमिपालो
 बभूवाग्नेमध्यदेशेषुभस्थले ॥ गौरःसूरिर्महोग्रस्तुबहुकन्यःकृतीशुभः ॥ १७४ ॥ ददातिशक्तितोधीमानत्युच्चोबंधुसंयुतः ॥ बहुन्यायरतो
 धीमान्पैत्तिकःप्रियवाग्धृणी ॥ १७५ ॥ बहुभाय्योयशस्वीचभृत्यवाहनसंयुतः ॥ अष्टाविंशमितेवर्षेस्वल्पपुत्रसुखान्वितः ॥ १७६ ॥ ब्रह्म
 स्वहरणात्पात्पुत्रहीनःप्रहृश्यते ॥ खवेदाब्दगतेविप्रस्त्वल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ १७७ ॥ प्रायश्चित्तेकृतेविप्रजीवेद्वर्षाऽष्टसप्ततिम् ॥
 ॥ १७८ ॥ ३१ ॥ अथकश्यपयोगः ॥ पृच्छकोयमयोध्यायामभूच्छूद्रश्चधार्मिकः ॥ धनधान्यसमृद्धस्तुयशस्वीपितृवल्लभः ॥ १७९ ॥

गयायांद्वादशे वर्षे यातो मातृसहायकः ॥ सानुजश्च सपत्नीकः सहायत्रयसंयुतः ॥ १८० ॥ कृतवांश्च गयाश्राद्धनानाविभवविस्तरैः ॥
 काम्यश्राद्धानित्तैर्वैकृत्वाचं द्विजसत्तम ॥ १८१ ॥ पितरस्तस्य वैदत्वा धनं धान्यं दिवंगताः ॥ अथाऽऽगत्य गृहं वर्षे च त्वारिं शन्मि ते स च ॥
 प्रायश्चित्ते कृते विप्रअशीत्यब्दान् प्रजीवितः ॥ १८२ ॥ ३२ अथ कौशिकी योगः ॥ आसीज्जन्मांतरे चैव बाहुजोगिरिसन्निधौ ॥ सभायां च तुरोदक्षो
 बहुबंधुसमन्वितः ॥ १८३ ॥ सहोदरविहीनस्तु बहुपुत्रो बहुप्रियः ॥ बहुभार्य्यो यशस्वी च क्षयवृद्धि च नान्वितः ॥ १८४ ॥ पादजस्य वचा
 त्पूर्वपापाऽदत्र च पृच्छक ॥ ऊरूदरव्यथा युक्तो यौवने जायते ध्रुवम् ॥ १८५ ॥ ३३ अथ कपिला योगः ॥ आसीत्पूर्वभवे कश्चिद्ब्राह्मणः शास्त्रव
 र्जितः । विद्याभ्यासविहीनश्च कृषिकर्मरतः सदा ॥ १८६ ॥ स्वल्पवित्तयुतस्त्यागी बंधुमान्योतिमानसः ॥ स्ववर्णधर्मरहितोऽतिथीनां पू
 जने रतः ॥ १८७ ॥ अथ तस्य गृहे कश्चिद्द्विजः स्थापितवान् धनम् ॥ तस्मै द्विजाय लोभाद्वै पुनर्दत्तं न तद्धनम् ॥ १८८ ॥ दम्पतिभ्यां मिलित्वा तु ब्रह्म
 स्वं भक्षितं पुरा ॥ गत्वा धर्मपुरं देवाच्छुभं वायदिवाशुभम् ॥ १८९ ॥ फलं भुक्त्वाऽधुना जातो मातृकुक्षोर्द्विजोत्तमः ॥ मध्यमोरक्तगौरश्च पूर्वपापसहो
 दरैः ॥ १९० ॥ ७२ वर्षे मृत्युः ॥ इति ॥ ३४ अथ कंदयोगः ॥ कंदयोगे च योजातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ धनधान्यसमृद्धस्तु वाममार्गे परायणः १९१
 एकस्मिन्समये विप्रतीर्थोऽवगाहनं कृतम् ॥ संप्राप्य भवने पश्चात्कृतवान् कर्मदारुणम् ॥ १९२ ॥ ददाह भवनं गे त्रिणश्च सोऽयंत दाद्विज ॥
 तन्मध्ये वत्सरी त्वेका भस्मीभूता च दारुवत् ॥ १९३ ॥ तेन पापानुसारेण धनपुत्रविवर्जितः ॥ शिवस्याऽऽराधनात्पुण्यात्पुत्रवृद्धिर्भविष्यति ॥
 ॥ १९४ ॥ विंशतिप्रमिते वर्षे चारुपमृत्युर्भविष्यति ॥ प्रायश्चित्ते कृते विप्रजीवे द्वर्षाऽष्टषष्टिकम् ॥ १९५ ॥ ६८ ॥ ३५ अथ कंदादियोगः ॥ कंदा
 दियोगे योजातः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणः ॥ सर्वसिद्धांतवेत्ता च परभार्य्यारतः सदा ॥ परदारस्तात्पापास्तु तवित्तविवर्जितः ॥ बाहुजोऽयं च भो विप्र

मध्यदेशेऽसुद्रवः ॥ १९६ ॥ परापवादनिरतो यौवनेदुःखसंयुतः ॥ पुत्रहीनस्तथादीनोदारिद्रेण प्रपीडितः ॥ १९७ ॥ १ । ४ । ७ । १
 १३ । १६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ५० ॥ ३६ अथकोपरयोगः ॥ कोपरेचनरः पूर्वकेदारोहितदाऽवसत् ॥ भीमसेनइतिल्यातः पत्नी
 तस्य वरांगना ॥ १९८ ॥ सुंदरीचाऽतिलावण्यं मुखं पद्मदलाकृति ॥ एकस्मिन्समये विप्रसाबालाचनदीतटे ॥ १९९ ॥ स्नानार्थे
 पिगता तत्र सखीभिः परिवेष्टिता ॥ तत्र भाविबलात्पुत्रनृपस्तत्र समागतः ॥ २०० ॥ दृष्ट्वा कामातुरो भूत्वा हृत्वा तं च बलाज्जलात् ॥
 आनीतास्वगृहे नृनरमणं च तथाऽकरोत् ॥ २०१ ॥ तस्याः पतिर्मृतः शोके द्वात्मघातेन पुत्रक ॥ आत्मघाताच्च स तं व्रजन्ति यममं
 दिरे ॥ २०२ ॥ तिर्यग्योनिसमुत्पन्नः शतधा च महीतले ॥ पुनर्वैमानुषीयोनिमध्यदेशेऽप्यजायत ॥ सरक्तगौरोमति
 मान्द्वदशाब्दे प्रपीडितः ॥ १२ । २० । २७ । ३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ८३ ॥ २०३ ॥ ३७ अथक्कु
 ष्णयोगः ॥ पूर्वजन्मनिसानारीक्षुरुदेशेऽवसद्विज ॥ नृपस्य दुहिता शुभ्रामदगर्वेण गर्विता ॥ २०४ ॥ तस्याश्च मातापितरौ दिव्यातौ
 तदाऽनघ ॥ जामात्रे च ददूराज्यं सर्वे हि पुरवासिनः ॥ २०५ ॥ सानारीचाऽतिगर्वेण मन्यते तृणवत्पतिम् ॥ एकस्मिन्समये विप्रकदुवाक्यं च साऽ
 वदत् ॥ २०६ ॥ तस्याः पतिस्तु क्रोधेन विषं पीत्वा मृतस्तदा ॥ एवं स्वल्पतिथे काले गते स्त्रीपंचांगता ॥ २०७ ॥ सानाना नरकान् भुक्त्वा कीट
 योनिस्तद्वेति ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां सर्वसौख्यसमन्विता ॥ २०८ ॥ षोडशाऽब्दं तु विधवा सा जाताऽद्विजोत्तम ॥ त्रिशद्वर्षांतरे कष्टं द्वायु
 तस्य सपत्निकम् ॥ २०९ ॥ माघे मासे भवेन्मृत्युः पंचम्यां धवले जले ॥ २१० ॥ ३८ अथ कालीयोगः ॥ कालीयोगे च योजातः पूर्वजन्मनि वैष्ण
 वः ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्म ज्ञाय
 विरक्तः सोऽपि भक्तश्च सह शिष्येण राजते ॥ २११ ॥

प्रसूतम् ॥ २१२ ॥ ब्राह्मणस्य कृता निंदा तथा वैदस्य वतेदा ॥ तेन दाषेन भीविप्रकुष्ठराग्यधेनुना भवेत् ॥ २१३ ॥ २१४ ॥ १५१ ॥ १५२ ॥ १५३ ॥
 १५४ ॥ परमायुर्वर्षाणि १०९ ॥ ३९ अथ कलायोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वशोणभद्रस्य पश्चिमे ॥ जयाजय इति ख्यातः पत्नीपुत्रविवर्जितः ॥
 ॥ २१४ ॥ नानाकलाभिनिरतः पशुहिंसापरायणः ॥ नृपाऽनुकम्पया विप्रद्रव्यं लब्धं सुपुष्कलम् ॥ २१५ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य प्र
 संगतः ॥ तीर्थाऽवगाहनं कृत्वा तथा पुण्याऽर्जनं कृतम् ॥ २१६ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सविप्रः पंचतांगतः ॥ पापात्पापफलं मुक्तापुण्यात्पुण्य
 फलं तथा ॥ २१७ ॥ बहुवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ईषद्गैरोमध्यमश्च दक्षिणां गेहि चिह्नितः ॥ २१८ ॥ ११८ ॥ ११९ ॥ १२० ॥
 २०१ ॥ २०२ ॥ ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ४० अथ कालयोगः ॥ आसीत् पूर्वमेकश्चिद्वैश्यः परमधार्मिकः ॥ देशोपांचाल
 के चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ २१९ ॥ धनमैश्वर्यमनुलं परकार्यस्य साधकः ॥ कृपणस्य दरिद्रस्य ये च्छन्दुदौपुरा ॥ २२० ॥ एकस्मिन्स
 मये विप्रसमर्थेषु तदाऽनघ ॥ अन्नमेरुं ददौ प्रातः प्रत्यहं च द्विजोत्तम ॥ २२१ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण स्वर्गे गत्वा सभायकः ॥ अधुनाऽगत्य मेदिन्यां सर्व
 सौख्येन संयुतः ॥ २२२ ॥ १३१ ॥ १३२ ॥ १३३ ॥ १३४ ॥ १३५ ॥ १३६ ॥ १३७ ॥ १३८ ॥ १३९ ॥ १४० ॥
 जन्मनि पादजः ॥ देशे कारूपैके चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ २२३ ॥ हरिदास इति ख्यातः सर्वसम्पद्भुतो धनी ॥ राजमान्यश्च चतुरः सुबोद्भव्य
 समन्वितः ॥ २२४ ॥ दत्तानि तेन दानानि पर्वस्वपि च शक्तिः ॥ अध्यापिता ब्राह्मणाश्च गोदानं च तथा करोत् ॥ २२५ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रब्राह्मणौ च विमोहितः ॥ विनापराधं साध्वी वैस्वभाय्यो हि प्रताडिता ॥ २२६ ॥ सामृता तेन दुःखेन पापमाऽऽचरितं त्विदम् ॥ गतो सौपादजः
 शीघ्रं मालोकंततः परम् ॥ २०७ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ स्ववेदाब्दगते चैव ब्रह्मलपमृत्युर्भविष्यति ॥ २२८ ॥ चतुःपंचाशदब्दो

तंकथितंप्राणधारणम् ॥ २२९ ॥ ४२ अथकरपीटयोगः ॥ करपीटेनरोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ गौडदेशेऽवसत्सोपिधनीमानीजने
 श्वरः ॥ २३० ॥ दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेभ्यःस्वशक्तिः ॥ सूर्यग्रस्तेतथाकाश्यांतुलादानंतथाऽकरोत् ॥ २३१ ॥ प्रयागेचत्रिवेण्या
 हिमाचेस्नातोमृगेरवौ ॥ संप्राप्यभवनंशीघ्रंहर्षगद्गदमानसः ॥ २३२ ॥ बभूवाऽचिरतःसोपिनृपस्याऽग्रेप्रतिष्ठितः ॥ नानाविलासविभवे
 भोगसंपूर्णतांगतः ॥ २३३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ याचेक्यःप्रदत्तश्चग्रामस्त्वेकस्तदाऽनघ ॥ २३४ ॥ पुनर्गृहीत्वा
 मोहेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाभृशम् ॥ २३५ ॥ पुनर्वमानुषीयोनौमातृकुक्षेःसमुद्भवः ॥ ३ ॥ ८ ।
 १२ । १७ । २३ । २७ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ २३६ ॥ ४३ अथकमंध्ययोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेपूर्वनेमिषारण्य
 सन्निधौ ॥ उग्रदंडःप्रतापीचकुशलःसर्वकर्मणि ॥ २३७ ॥ किंचिद्धर्मार्जनेनिष्ठः शिवभक्तिपरायणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसहसैन्येन
 बाहुजः ॥ २३८ ॥ गतस्त्वारिपुरंतेनकृतंशुद्धंरूपरस्परम् ॥ समरेषुमृतःशूरेगतश्चेंद्रपुरं प्रति ॥ २३९ ॥ बहुवर्षसहस्राणिभुक्त्वास्वर्गभवंफलम् ॥
 ततः पुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ २४० ॥ १ । २ । ३ । ८ । १२ । १५ । २० । २९ । ३३ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ४४ अथकल्पयोगः ॥ कल्पयोगेचयोजातो गंधर्वः पूर्वजन्मनि ॥ प्रसेनइतिविल्यातइन्द्रस्याऽग्रेप्रतिष्ठितः ॥ २४१ ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रब्रह्माज्ञाकारीमरुत्वतः ॥ महाकोपेनतेनैवशापोदत्तःसुदुष्करः ॥ २४२ ॥ विडौजाश्चोक्तवान्कोपाद्रोभोभवतुराक्षसः ॥
 बभूवराक्षसः सोपितथावर्षसहस्रकम् ॥ २४३ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युः पुनःपुनः ॥ पुनःप्राप्यमनुष्यत्वंगौरांगः प्रियदर्शनः ॥
 ॥ २४४ ॥ प्रथमेद्वितीयेवर्षेज्वरविस्फोटकादयः ॥ सप्ताऽष्टमेचविकलोद्वादेशेषोडशेतथा ॥ २४५ ॥ विंशवर्षान्तरेकंष्टसौख्यंतस्यततः

परम् ॥ सप्तसप्ततिवर्षांतद्वायुस्तस्यद्विजोत्तमः ॥ २४६ ॥ ४६ अथकारेडयोगः ॥ कारेडचनरःपूर्वचंद्रस्थेवसन्नसौ ॥ सर्वेश्वरइति
 ख्यातोब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ २४७ ॥ विद्याविभवंसंयुक्तःकापट्याऽऽचरणेरतः ॥ तस्यभिन्नंद्रिजस्त्वेकस्तस्मिन्ग्रामेऽवसत्तदा ॥ २४८ ॥
 तस्यद्रव्याणिसर्वाणिगृहीत्वाविविधैश्छलेः ॥ नदत्तंतेनतत्तस्मैलोभोपहतचेतसा ॥ २४९ ॥ किंचित्कालांतरेचैवसविप्रःपंचतांगतः ॥ तेन
 कर्मानुसारेणप्राप्तस्तुयमसादनम् ॥ २५० ॥ तिर्यग्योनौसमुत्पत्यपश्चाज्जातोऽधुनानरः ॥ गोधूमाकारवहेहोदक्षिणांगेप्रचिक्षितः ॥ २५१ ॥
 १ । ३ । ९ । १३ । २४ । ३६ । ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९२ ॥ ४६ अथकणकयोगः ॥ आसीजन्मोतरेचैवस्वर्णकारःसु
 शोभनः ॥ देशेहिक्कीकेचैवभार्गवोनामविश्रुतः ॥ २५२ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ तेनविप्रेणहर्षेणस्वर्णदत्त्वा
 चपुष्कलम् ॥ २५३ ॥ मालार्थंहिददौतंचस्वर्णकारोगृहीतवान् ॥ पित्तलस्यददौमालांकिंचित्स्वर्णोऽवृतांकृताम् ॥ २५४ ॥ किंचित्कालांतरे
 चैवस्वर्णकारोमृतःपुरा ॥ कृतांतनरकंगत्वायमदृतैःसपापकृत् ॥ २५५ ॥ बहुवर्षसहस्रांतिमर्कटोपिबभूवह ॥ समृतःकौशिकीतीरेतेनजातोहि
 मानुषः ॥ श्यामाऽरुणोदीर्घदेहश्चलश्चप्रतापवान् ॥ २५६ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १३ । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥
 ४७ अथकिरीटयोगः ॥ किरीटयोगेयोजातःपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ वागडेसचसंजातोनिष्ठुरःकृपणःशठः ॥ २५७ ॥ नृपस्याग्रेप्रतिष्ठश्च
 शूरकर्मचमत्कृतिः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रनृपकन्यावारंगना ॥ २५८ ॥ यास्तितांप्रतिकृतामैत्रीकौटिल्याच्चतदानघा ॥ राजकन्याऽऽहृता
 त्पापान्नरकेदारुणेचिरम् ॥ २५९ ॥ स्थित्वावर्षसहस्रंचमृत्युजन्मशतैरपि ॥ पश्चाच्चमानुषीयोनौमातृकुक्षेःसमुद्भवः ॥ दंतुरः परमोदारो
 वैश्यायांप्रीतिमुद्बहन् ॥ २६० ॥ १ । ४ । ७ । १५ । २२ । २८ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७९ ॥ ४८ अथकर्द

मयोगः ॥ कर्दमेयोगे योजातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ कीटदेशेऽवसत्सोपि गौरेवेणसमन्वितः ॥ २६१ ॥ मनोहर इति ख्यातो नृपसेवापरायणः ॥
 दत्तानि तेन दानानि श्रद्धायुक्तेन चेतसा ॥ २६२ ॥ पर्वस्वपि च तेनैवाऽध्यापिता ब्राह्मणा द्विज ॥ यौवने मृत्युवशगो बभूव पादजस्तदा ॥
 २६३ ॥ तत्र दानार्चनं कृत्वा कथां श्रुत्वा विशेषतः ॥ इदं जन्म तृतीयं तु धनधान्यसमन्वितम् ॥ २६४ ॥ १ । ३ ॥ ८ । १४ । २० ।
 २६ । २९ । ३६ । ३७ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ४९ अथ कलापयोगः ॥ पूर्वजन्मनि चाभीरो मथुरायां वसन्नसौ ॥ हरि
 कच्छ इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २६५ ॥ गोमहिष्यादिभिस्तस्य संकुलं तत्र वैश्वमच ॥ एकस्मिन्समये विप्रसाधवः परमार्थिनः २६६
 आगतास्तत्प्रसंगेन वैष्णवोऽभूद्विजोत्तम ॥ तैरेव साकमाभीरो गंगायां गतवांस्तदा ॥ २६७ ॥ गंगामध्ये पुरामृत्युर्बभूव द्विजसत्तम ॥
 तेन पुण्याऽवशेषेण स्वर्गे गत्वा तदाऽनघ ॥ षष्ठिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ २६८ ॥ ७ । ९ । २३ । २४ । ३४ । ३८ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ५० अथ कनायोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्ववर्षे देशके वसन् ॥ भवाना इति ख्यातो धर्मशास्त्रविनोदकः ॥ २६९ ॥
 पत्नी तस्य महाभ्राष्ट्रापरपुरुषरताऽधमा ॥ एकस्मिन्समये विप्रदृष्ट्वा स्वीयां सकोपतः ॥ २७० ॥ स्थूलेन लकुटेनैव ताडयामास तां द्विज ॥
 सानारीतु विषपीत्वा मृताऽसौ लौकिकाद्भयात् ॥ २७१ ॥ ब्राह्मणः पंचतां प्रोक्तः श्रमशानसम् ॥ पुनः प्राप्तो मनुष्यत्वं गौरीगोदीर्घलोचनः
 ॥ २७२ ॥ १ । ३ । ८ । १२ । २५ । २६ । ३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १२० ॥ ५१ अथ कुंडलयोगः ॥ कुंडले च नरो जातो बाहुजः सुख
 संयुतः ॥ कावेरीनिकटे पूर्वमवसत्परिवारयुक् ॥ २७३ ॥ हरिवंशेति ख्यातः शिवस्याऽऽराधने रतः ॥ एकदा विपिने घोरे हत्वा पिचमृगान् बहून्
 ॥ २७४ ॥ न्यवसत्तापसस्तत्र बाणोलग्रस्तुतद्धृदि ॥ तेन पापाऽनुसारेण बाहुजो नरकं गतः ॥ पुनर्जन्म धरापृष्ठे पुत्रदारविवाजितः ॥ २७५ ॥

१।१६।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६३ ॥ ५२ ॥ अथकुंतलयोगः ॥ कुंतलेनगरेपूर्वकुंतदासोपिपादजः ॥ पत्नीपुत्रप्रातुक्तः सेवकेभ्यः
 समन्वितः ॥ २७६ ॥ कृषिर्वाणिज्यनिरतोधान्यंचविधिं कृतम् ॥ दानंदत्वाद्विजानविमासिचद्वायने ॥ २७७ ॥ तस्यस्त्रियाकृतं पापं
 द्रव्यार्थमारिताऽद्वना ॥ तस्याद्रव्याणिसर्वाणिव्ययंकृत्वादिनेदिने ॥ सर्वमिलित्वातद्भुक्तं पापमाचरितं त्विदम् ॥ २७८ ॥ देवान्मृत्युवशंप्राप्तः
 सगत्वायमशासनम् ॥ कतिवर्षसहस्रातेषुनरार्गत्यभूतले ॥ २७९ ॥ २।५।९।१६।२१।३१।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥
 ९३।५३ अथकचारियोगः ॥ पूर्वजन्मनिमनुजोमालवेनगरेवसन् ॥ मान्धाताइतिसंज्ञश्चप्रतापीचजनेश्वरः ॥ २८० ॥ निर्विघ्नंतत्राज्यं
 हि कृतं तेन तदाऽनघ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसोमयज्ञं तथाऽकरोत् ॥ २८१ ॥ आहूयब्राह्मणानामाऽदरंचकृतवान्भृशम् ॥ एकस्तुस्थविरो
 विप्रः सभामध्ये समागतः ॥ २८२ ॥ याचितं पुष्कलं द्रव्यं न दत्तं लोभकारणात् ॥ ब्राह्मणश्चातिक्रोधेन ह्यग्निकुंडं समाऽऽविशत् ॥ २८३ ॥ हा
 हाकारः कृतः सर्वैर्भस्मीभूतश्चतत्क्षणात् ॥ तेन पापेन सहसाश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ २८४ ॥ राज्यभ्रष्टो बभूवाऽसौदारिद्र्येण प्रपीडितः ॥ एवं
 हियातेवयसिदम्पतीविपिनेमृतौ ॥ इदानीं पुत्ररहितो रोगात्तो जायते सदा ॥ २८५ ॥ १।३।५।८।१३।२१।२९।३१।३९ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६६ ॥ ५४ ॥ अथकचमाख्ययोगः ॥ कचमाख्ये समुत्पत्तिः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणी ॥ उज्जयिन्यां न गय्यां वैक्षि
 प्रानद्याश्च सन्निधौ ॥ २८६ ॥ पतिपुत्रविहीना सातपश्चर्यारता सदा ॥ एकादशाव्रतेरक्ताज्वरशीतेन कंपिता ॥ २८७ ॥ विनष्टासानदी
 तीरे गता इन्द्रपुरं प्रति ॥ ततः पुण्यक्षये जाते चागता धरणी तले ॥ २८८ ॥ भव्यकांतिः सुखासीनानां द्रव्यसमन्विता ॥ १।४।८।१४
 १७।२१।२१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ २८९ ॥ ७३।५५ अथकच्छपयोगः ॥ कच्छपे योगे योजातः पूर्वजन्मनि भूपतिः ॥ संतो

षड्दिविख्यातो बहुस्त्रीपुत्रसंयुतः ॥ २९० ॥ कृत्वादानार्चनसम्यक्वतस्तीर्थाटनंकृतम् ॥ तीर्थेषु च ददौ दानं सत्पात्राय द्विजाय च ॥ २९१ ॥
 एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य हतंधनम् ॥ दत्त्वारज्यं स्वपुत्राय जगाम गिरिगह्वरे ॥ २९२ ॥ तत्र भाविबलात्पुत्रदृष्टाऽरण्ये च शोभना ॥ मृद्वंगी
 चारुशोभाढ्यायथेन्द्रस्योर्वशीद्विज ॥ २९३ ॥ बलादाकृष्यतांतस्यांकृत्वा शुरतिसंगमम् ॥ स्वराज्ये पुनरागत्य पुत्राय द्रुह्यति स्म सः ॥ २९४ ॥
 परस्परंकृतं युद्धं पुत्रैश्चैव विपादितः ॥ सराजामरणं प्राप्नोगतोऽसौ यमशासनम् ॥ २९५ ॥ नानानरकेषु स स्थित्वा बहु वर्षं सहस्रकम् ॥ पुनर्वैमा
 नुषीर्योनिं प्रायात्पुण्यप्रभावतः ॥ २९६ ॥ १।४।६।१०।१५।२७। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६१ ॥ ५६ अथ कल्पलोचनयोगः ॥
 कश्चिद्वैश्यकुले पूर्व रेवानद्याश्च सन्निधौ ॥ दिवाकर इति ख्यातः पत्नी तस्य मनोरमा ॥ २९७ ॥ कार्तिके माघे वैशाखे सत्तातो विमले जले ॥
 तुलसीवृंदावलिकृत्वा दीपावलितथा ददत् ॥ २९८ ॥ गीतैर्वद्वैश्वसतं तं विष्णुवीशस्मरणेरतः ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सवैश्यः पंचतांगतः ॥
 ॥ २९९ ॥ बभूव बाहुजः सोऽथ स मस्तक्षितिमंडले ॥ दत्तानि तेन दानानि मलमासे च हायने ॥ ३०० ॥ मध्ये पापं भृशं च क्रेकृतं तेन द्विजोत्तम ॥
 मरणं गोमतीतीरे बभूव द्विजसत्तमः ॥ गोधूमाकारवद्देहो दक्षिणांगे प्रचिह्नितः ॥ ३०१ ॥ ४।८।१३।२१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८१ ॥ ५७ अथ कंदर्पयोगः ॥ कंदर्पयोगे योजातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ द्वारकायां समुत्पन्नः प्रद्युम्नो नाम विश्रुतः ॥ ३०२ ॥ महाशोभाधि
 काराढ्योगम्भीरः शूरविक्रमी ॥ कृत्वा पुण्यार्जनं सम्यग्ब्रह्मज्ञानरतः सदा ॥ ३०३ ॥ एवं निवसता तत्र बह्वब्दा आगता गताः ॥ आयुषस्तु स
 माप्तिं त्वात्समृतः कालचोदितः ॥ ३०४ ॥ स्वर्गोऽप्यवर्गभोगश्च बभूव बहुवर्षिकः ॥ ततो जाते क्षीणपुण्ये पुनरागत्य भूतले ॥ ३०५ ॥ गौरीरुणो
 मन्थ्य देहः कामवत्कांतिसुन्दरः ॥ अस्मिन्नन्मनि भवेत्कष्टमेषु वर्षेषु पुत्रक ॥ ३०६ ॥ १।१२।१८।२५।३१।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा

शुर्वर्षाणि ५७ ॥ ५८ अथकंतयोगः ॥ कंतयोगेसमुत्पन्नः पूर्वजन्मनि संकरः ॥ कूर्मवंशेपुराविप्रामक्षेत्रस्यसन्निभा ॥ २०७ ॥ रिशुद्वः
समाख्यातोरज्यकार्यपरारणः ॥ कृत्वादानार्चनेनं ब्राह्मणाश्चप्रतोषिताः ॥ ३०८ ॥ प्रजानांलुंठनंकृत्वाह्यदंष्ट्रादंडिताभृशम् ॥ एकस्मिन्स
मयेविप्रजानांदंडनेरतः ॥ ३०९ ॥ सर्वोःप्रजाश्चविमुखाबभूवुर्द्विजसत्तम ॥ नृपंचघातयामाससंकरो नरकंगतः ॥ ३१० ॥ पुनरागत्यमेदि
दिन्यापूर्वपुण्यप्रभावतः ११४।८।१३।२४।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ३११ ॥ ५९ अथकार्तिघ्नयोगः ॥ आसीजन्मनियाना
रीपुष्करदेशकेतदा ॥ सुंदरीचाडतिशोभाढ्याचारुकिजलकशोभना ॥ ३१२ ॥ श्यामापद्ममुखीभव्यापरपूरुषरतासदा ॥ प्रत्यहंपापभागीच
पतिवंचनतत्परा ॥ ३१३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वपतिंचविषंदौ ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ ३१४ ॥ सामृतासर्पदेशेन
गतासानरकंतदा ॥ असिपत्रवनंचोरंकृमियोनिशैरपि ॥ ३१५ ॥ इमांतुमानुर्षीयोर्निचागत्यभूमिमंडले ॥ १।३।८।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ पर
मायुर्वर्षाणि ७० ॥ ३१६ ॥ ६० अथकंजाननयोगः ॥ कंजाननेपूर्वजनौमोरभंजेतदावसन् ॥ कृष्णदासइतिख्यातः पत्नीतस्यशुभानना
॥ ३१७ ॥ पातिव्रत्यरताचोग्रादानपुण्यपरायणा ॥ पतिस्तस्यामहालोभीकामग्रस्तोपिचंचलः ॥ ३१८ ॥ परापवादनिरतोवेश्यायांप्री
तिमुद्रहन् ॥ समृतःकालसंदष्टःपत्नीजातासतीतदा ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युःपुनःपुनः ॥ ३१९ ॥ १।६।१०।१३।१७।२२
२९ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ६१ अथकामारियोगः ॥ पूर्वजन्मनिगयाक्षेत्रेब्राह्मणोग्रामयाचकः ॥ भिक्षाटनेसदामग्रःपरिवार
स्यपोषणे ॥ ३२० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वगेहेह्यागतोद्विजः ॥ परदेशात्समानीयद्रव्याणिविविधानिच ॥ ३२१ ॥ तेनविप्रगृहस्थेच
द्रव्यंदत्तंसुपुष्कलम् ॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिव्ययंकृत्वादिनेदिने ॥ ३२२ ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ नानानरकेषु

स्थित्वानानाजन्मानिचाभवन् ॥ किंचित्पुण्यबशात्पुत्रपुनरागत्यभूतले ॥ ३२३ ॥ १० । २२ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६५।६२ अथगर्भयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वगोमत्याश्चभूते ॥ देवराजइतिख्यातोभार्य्यातस्यपतिव्रता ॥ ३२४ ॥ सुरसेनेतिविख्याता
 नानाद्रव्यसमन्विता ॥ व्यापारेकुशलः सोऽपि परदेशे सदारतः ॥ ३२५ ॥ एकस्मिन्समये विप्रक्रीत्वा वस्त्राणि भूशिरः ॥ नौकायां स्थाप्य सम्यक्सदे
 शे हि ककुभे गतः ॥ ३२६ ॥ विक्रीय द्विगुणं कृत्वा हर्षद्वद्मानसः ॥ आगत्य कृतवान्पापं दारुणं हि द्विजोत्तम ॥ ३२७ ॥ तस्मिन्त्रामेऽवसत्त्वे क्रोवै
 श्यः परमघातमिकः ॥ तस्य कन्यामहाशुभ्राबलादाऽऽकर्षिता तदा ॥ ३२८ ॥ भयभीतश्च वैश्योऽसौ पलायनपरायणः ॥ ज्येष्ठां त्यक्त्वाऋतुप्राप्तिक
 निष्ठां चरति ददौ ॥ ३२९ ॥ एवं स्वल्पे गते वर्षे स वैश्यः पंचतांगतः ॥ पापाच्च नरकं भुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ ३३० ॥ बहुवर्षसहस्रातिपुनरा
 गत्यभूतले ॥ ईषद्गौरे दीर्घदेहश्चिह्नं दक्षिणवामयोः ॥ ३३१ ॥ ४ । ६ । ७ । १२ । २२ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७४ ॥ ६३ अथ केदलीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव काकुत्स्थे नगरे वसन् ॥ ब्राह्मणः शास्त्रविज्ञश्च शिवस्य स्मरणतः ॥ ३३२ ॥ पाखंडाचर
 णे धूर्तश्चात्मार्षे विनियोगिकः ॥ दत्तानि तेन दानानि गोभूम्यश्च हिरण्यकम् ॥ ३३३ ॥ एकस्मिन्समये विप्रमिथ्या वादं तथाऽकरोत् ॥ चातुर्य्ये
 ण तदा विप्रजितं तस्य धनं बलात् ॥ ३३४ ॥ धूर्तविप्रहृतं द्रव्यं बहुवर्षगता गतैः ॥ पापाच्च नरके गत्वातिर्यग्योनितथोत्तरे ॥ पश्चाच्च मानुषीयो
 नोऽमातुल्लेखः समुद्भवः ॥ ३३५ ॥ २ । ५ । ७ । १२ । २३ । २९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६९ ॥ ६४ अथ कमनीययोगः ॥
 कश्चिद्राजकुले पूर्वसागरस्याऽप्रतिसन्निधौ ॥ सर्वसौंदर्य्ययुक्तस्तुलावण्योऽमृतभाषकः ॥ ३३६ ॥ यौवने च तदा विप्रदानं दत्त्वा द्विजाय च ॥ प्रजा
 पुत्रं कन्यापत्यं च मतिं त्विदम् ॥ ३३७ ॥ कालसर्पेण निहतो नृपुत्रो नृमृतस्तदा ॥ गतोऽसौ भास्करं लोकं मुक्त्वा भोगांश्च शान्धतान् ॥ ३३८ ॥

पुनरागत्यमेदिन्या किंचित्पुण्यभावात् ॥ ३६६ ॥ २१ । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५५ ॥ ६५ ॥ अथकांची
 प्रोक्तः ॥ कांचीयेनरोजातोविष्णुकांचीवसन्पुरा ॥ शिवसमइतिस्मयातोबाहुजः कृषिकर्मकृत ॥ ३६९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसीमातादस्त
 इत्तदा ॥ ब्राह्मिमेवोत्रपुत्रश्चकुंतलेपादघाततः ॥ समृतस्तेनदुःखेनैवात्सोपिभृतस्तदा ॥ ३७० ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांबहुकष्टसमन्वितः ॥
 १ । ४ । १२ । १७ । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १०० ॥ ६६ अथकांतियोगः ॥ कश्चित्पुत्रबाहुजश्चाथमेधिलेनगरेवसन् ॥
 किंचिद्धमिपतिस्तत्रचोद्यंबुडः प्रतापवान् ॥ ३७१ ॥ विमोहेनतदाविप्रकृतं कर्मजुष्टितम् ॥ मार्गाऽवरोधनंकृत्वाचौरकर्मणिगतत्परः ॥
 परनिदाऽप्यवादश्चपरहिंसारतः सदा ॥ ३७२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसाधवस्तत्रचागताः ॥ साधूनांचप्रसंगेनकथांश्रुत्वाविशेषतः ॥
 पूर्वकर्मपरित्यक्त्वासत्कर्मसुतथारतः ॥ ३७३ ॥ गंगामध्येमृतः सोषिगंधर्वेनगरेगतः ॥ कतिवर्षसहस्रातिपुनरागत्यभूतले ॥ (२४३) ॥
 १ । ३ । ९ । १३ । १८ । २१ । २७ । २६ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ६७ अथकुमारिकायोगः ॥ पूर्वजन्मनिशृद्धस्तु
 विप्रभक्तिपरोद्दः ॥ देशेहि कौकणेचैवनिवसन्परिवारयुक् ॥ ३७४ ॥ महोद्यमीकार्यकर्तासत्यव्रतपरायणः ॥ तीर्थाऽवगाहनंकृत्वाशिव
 स्योद्यापनंतथा ॥ ३७५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसर्वस्वविधिनाऽददात् ॥ सत्पात्रायगृहस्थायब्राह्मणायकुडुम्बिने ॥ ३७६ ॥ तेनपुण्यप्रभावेण
 स्वर्गगत्वाचपादजः ॥ दिव्यवर्षसहस्रातिपुनरागत्यभूतले ॥ प्रशस्तमधुराऽऽलापीधनधान्यसमृद्धिमान् ॥ ३७७ ॥ १ । ४ । ९ । १६ । २१ । २८
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ६८ अथकछोलयोगः ॥ कछोलयोगेयोजातोर्बंदीचपूर्वजन्मनि ॥ काव्यकर्ताचमत्कारियाचनः कू
 लवान्भूशम् ॥ ३७८ ॥ देशेगुर्जरेचैकन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ तत्कन्यायौवनवतीवरयोग्याबभूवह ॥ ३७९ ॥ उद्वाहश्चकृतस्तस्यानर्हिकेनविमो

स्तः ॥ बालाचैव विषपीत्वा मृता सा कामपीडिता ॥ सबंदीनकंगत्वा बहुजन्मानि चाऽऽस्रवान् ॥ ३५० ॥ ३८। १२। १७। २७ वर्षेषु कष्टम्
परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ६९ अथ कामाख्ययोगः ॥ आसीजन्मांतरैर्वैवब्राह्मणः शास्त्रनिर्दिष्टः ॥ वेदानां ब्राह्मणानां चाभक्तः स्त्रीष्वतिलम्पटः ॥
॥ ३५१ ॥ असत्कर्मसमर्थः स्यात्कुमारीपापराशिकृत् ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ ३५२ ॥ एकादशीव्रतं कृत्वा देवयोगेन
वैभूतः ॥ तेन पुण्यप्रभावेण स्वर्गं गत्वा च ब्राह्मणः ॥ ३५३ ॥ चंद्रलोके नंदने च वने स्थित्वा विशेषतः ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले
॥ ३५४ ॥ ७। १२। २१। २७। वर्षेषु अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ७० अथ कामरूपयोगः ॥ आसीजन्मांतरैर्वैवबाहुजोद्रा
विडेऽवसत् ॥ केवले तिसमाख्यातो धनधान्यसमृद्धिमान् ॥ ३५५ ॥ कृत्वा पुण्यार्जनं दानं तीर्थयात्रांतथानघ ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं
कर्मोऽतिदारुणम् ॥ ३५६ ॥ अण्डं दत्तवती चटिका तस्य हर्म्यं द्विजोत्तम ॥ उद्धाटितं हठात्तेन विलयं च तथाकरोत् ॥ ३५७ ॥ आयुषस्तु स
मीसित्वा द्वाहुजः पंचतांगतः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पुत्रसंततिवर्जितः ॥ ३५८ ॥ १। २। ४। ७। १९। २५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमा
युर्वर्षाणि ६८ ॥ ७१ अथ कोमलायोगः ॥ चोलदेशे वसत्येकः शूद्रः परमधार्मिकः ॥ शिवालयो विप्रगेहास्तथाशालागवामपि ॥ ३५९ ॥
आरामाश्च सरः कृपाः कारिताः स्वर्गहेतवे ॥ तेन पुण्यप्रभावेण स्वर्गे गत्वा च पादजः ॥ ३६० ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि मुक्तास्वर्गं भवं फलम् ॥ ततः
पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोके समागतः ॥ ३६१ ॥ सुन्दरः कमनीयश्च भव्यमूर्तिर्दयार्द्रकः ॥ सर्वसम्पद्युतो मानीशास्त्राऽभ्यासी कृपाप्रः ॥ ३६२ ॥
असत्कर्मसमर्थः चतुर्वर्षेषु चतुर्थे द्वाष्टमे पिबा ॥ द्वादशेषोऽश्वेषे पीडा भवतिदारुणा ॥ चतुःषष्टिश्च वर्षाणि कथितं प्राणधारणम् ॥ ३६३ ॥ ७२
असत्कर्मसमर्थः ॥ कालाशानिकटे चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ३६४ ॥ साहसी शूरकर्मो च

तपसोऽर्थायानपि ॥ सभामान्योऽप्युण्णग्राहीसतोर्षेणसदावृतः ॥ ३६५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रह्वरण्येचतदागतः ॥ मृगौचरतिसंसत्तोबा
 भवेन्नम्राडितो ॥ ३६६ ॥ द्वौमृतौतत्रभोविप्रपापंमाचरितंत्विदम् ॥ समृत्वाबाहुजोविप्रगतोऽसौयमशासनम् ॥ कतिवर्षसहस्रतिचा
 गतोचरणीतले ॥ ३६७ ॥ १।२।४।६।९।११।१७।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३॥७३ अथकर्कटाख्ययोगः ॥
 कर्कटाख्येनरोजातःपूर्वजन्मनिगुर्जरः ॥ शतद्रुनिकटेचैवपरिवारेणसंयुतः ॥ ३६८ ॥ पितातस्यमहाराजशूद्रकर्मक्रियान्वितः ॥ दत्तानितेनदा
 नानिपर्वस्वपिचशक्तिः ॥ ३६९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रराज्यलुब्धेनतेनच ॥ खड्गेननिहतोविप्रजनकश्चतदाऽनघ ॥ ३७० ॥ बहुवर्षेष्वतीते
 पुकृत्वारोज्यंनिरंतरम् ॥ मृतो नरकमापन्नःशतजन्मविहंगमः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नःकन्यापुत्रविवर्जितः ॥ ३७१ ॥ १।४।८।१०।१३।
 १७।२०।२५।२९।३२।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ ज्वरादिवैमनस्याशोरेगाः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७४ ॥ अथकोदंडयोगः ॥
 कश्चिद्विजकुलेपूर्वमिश्रुकारण्यसन्निधौ ॥ आश्रयेतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रविवर्जितः ॥ ३७२ ॥ तपश्चर्यारतो नित्यं ब्रह्मचर्य्यरतःसदा ॥
 परब्रह्मसमभ्यर्च्ययोगाभ्यासेचतत्परः ॥ ३७३ ॥ एकदाविपिनेरम्येकौतुकीचविचेष्टितः ॥ एकानुस्वैरिणीभव्यायथाकामंतुचागता
 ॥ ३७४ ॥ शोषेणोन्मादनंकृत्वाकटाक्षैश्चप्रताडिता ॥ निशम्यब्राह्मणस्तस्यांकामलोभेननिश्चितः ॥ ३७५ ॥ तपश्चर्यांपारित्यज्यभ
 त्ताद्यैर्व्यसनेस्तः ॥ समृत्वातत्रभोविप्रबभूवमर्कटस्तदा ॥ हंसोभूत्वामानसेचमानुषत्वमिहागतः ॥ ३७६ ॥ ३।६।९।१७।२७।३७ ॥
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ७५ अथकुलपाशकयोगः ॥ कुलपाशकेनरोजातःपर्वतेपूर्वजन्मनि ॥ दयाकरःसमाख्यातःपत्नीपुत्रस
 मन्वितः ॥ ३७७ ॥ कृषिवाणिज्यनिरतःपशुहिंसापरायणः ॥ एकदामकरेमाधेसत्तातोहिद्रिजोत्तमः ॥ ३७८ ॥ तेनपुण्यप्रभावेणस्वर्गेगत्वा

तत्सन्ध ॥ पुनरागत्यमेदिन्यापूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ३७९ ॥ १ । ३ । ६ । १० । १३ । १६ । २० । २५ । २७ । ३० । ३५ । ३९ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ७६ अथकदम्बयोगः ॥ पूर्वजन्मनिविम्रोसौजालंधरेवसन्नपि ॥ चिंतदेवइतिख्यातः सर्वविद्याविशारदः ॥ ३८० ॥
 दंभद्वेषेणैतेनच्छात्राअध्यापिताश्चिरम् ॥ सुतर्काणामास्वादीचतर्कशास्त्रपरायणः ॥ ३८१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं कर्मजुगुप्सितम् ॥
 चंद्रग्रस्तेमहादानं गृहीतं लोभेहेतुना ॥ ३८२ ॥ तेनपापानुसारेणनरकंभुक्त्वासुहारूणम् ॥ अशीतिवर्षसहस्रतिचागतो धरणीतले ॥ ३८३ ॥
 ४ । १५ । २० । २७ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ । ७७ अथकोकनादयोगः ॥ कोकनादेनरः कश्चिदांध्रदेशेवसन्नपि ॥ जनेश्वरइति
 ख्यातोबाहुजोबलविक्रमी ॥ ३८४ ॥ कपालिकात्कृताप्रीतिर्बहुवर्षगतागैः ॥ नानाविलासविभवैः सुखानंदेनसंयुतः ॥ ३८५ ॥ अगम्याग
 मंनकृत्वाह्यभक्ष्यंभक्षितंतदा ॥ अमेध्यंस्वीकृतंविप्रापेयंपीतंतथाभृशम् ॥ ३८६ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वा
 त्सरात्वायममंदिरम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ३८७ ॥ १ । २ । ४ । ६ । ११ । १५ । २१ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि १०७ ॥ ७८ अथकृपायोगः ॥ आसीत्पूर्वमहाभागविदर्भेषुतदावसन् ॥ माधवतिसमाख्यातः पत्नीतस्यवरंगना ॥ ३८८ ॥
 राजकन्यात्यंत्यंकृत्वास्वभाष्यार्थवशगः सदा ॥ दैवयोगेनभोविप्रपत्नीतस्यमृतापुरा ॥ ३८९ ॥ तस्याः शोकेनविकलः सर्वस्वब्राह्मणेवदौ ॥
 राज्ञंस्वयंस्वर्चाश्रिमंत्यवत्त्वागतोऽसौगहनेवने ॥ ३९० ॥ हाप्रियेइतिभंत्रेणज्ज्वाहुत्वादिवानिशम् ॥ समुत्थात्पतिशोकेनगतमध्वेन्द्रपुरंतदा ॥
 ततःपुनरागतेपुनरागत्यभूतले ॥ ३९१ ॥ १ । ३ । ८ । ११ । १७ । २२ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ७९
 कल्पशेखायोगः ॥ कालिजरेगिरौस्येवपस्वीपूर्वजन्मनि ॥ निर्धूतः सत्यवादीचयशस्वीचक्षितोऽद्वयः ॥ ३९२ ॥ एकस्मिन्समये

विप्रमयागेभ्यस्तेरगतः ॥ संस्नातो नित्यतो भानौ मासमेकं निरंतरम् ॥ ३९३ ॥ तत्र भाविबलात्पुत्रदृष्टा तेन वरांगना ॥ बलांस्तद्वत्कर्मविता
 तस्याः कृत्वा क्षुरत्तिसंनमम् ॥ ३९४ ॥ तस्याः पतिर्देवैतस्मै तापसाय सुहर्षितः ॥ एवं स्वल्पे गते वर्षे तापसो मरणं गतः ॥ ३९५ ॥ पतन्नधो धः
 पातालं स्पर्ष्यो निर्वर्षवह ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां मानुषीं यो निमागतः ॥ ३९६ ॥ १ । १० । १६ । २२ । २६ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ॥ ७७ ॥ ८० अथ कुमंत्रयोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्ववाराणस्याश्च दक्षिणे ॥ शिवनेति समाख्यातः बल्नीतस्य युष्माकः करी ॥ ३९७ ॥
 समंत्रविदो भूत्वा कुमंत्रोपदेशनेरतः ॥ पर्वस्वपि च ते नैवाऽध्यपिता ब्राह्मणाः शुभाः ॥ ३९८ ॥ पितृश्राद्धाऽनुरक्तश्च मासि मासि च हायने ॥
 एवं हि निवसंस्तत्र बहुकालगतगैः ॥ ३९९ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥
 पुनरागत्य मेदिन्यां सर्वांगे व्रणपीडितः ॥ ४०० ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १८ । २३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०९ ॥ ८१ अथ कट
 कयोगः ॥ आसीन्नन्मातरे चैव पादजस्य कुले तदा ॥ आरोहणः समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४०१ ॥ देशे कारूषके चैव न्यक्सत्सर्वे
 सेवकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रतत्र भाविबलादपि ॥ ४०२ ॥ समागतानां साधूनां परिचर्या तथा करोत् ॥ साधूनां च प्रसंगेन तीर्थाविगाहने
 रतः ॥ ४०३ ॥ हरिद्वारे मृतः सोऽपि गन्धर्वनगरे गतः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ४०४ ॥ शुक्रांगश्च शुक्रमना विष्णुभक्तिपरा
 यणः ॥ ४०५ ॥ १ । ४ । ६ । १७ । २७ । ३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ ८२ अथ कर्बुरयोगः ॥ कर्बुरयोगे नरः कश्चिद्व्रंग
 देशे वसन् सुधीः ॥ पार्वत्याः पूजने निष्ठो गुरुदेवार्चने तथा ॥ ४०६ ॥ तीर्थोद्वेगं तं सम्यक् दद्यात्तद्वदानमथाऽकरोत् ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृत
 स्तेनमहोत्सवः ॥ ४०७ ॥ ब्राह्मणाः पूजिताः सम्यग्गोदानं च तथाऽकरोत् ॥ पितृसेवां परि त्यज्य भक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ ४०८ ॥ तेन पापा

ऽनुसारेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ पापाच्चनरकंगत्वापुण्यात्स्वर्गं तथाऽनघ ॥ बहुवर्षसहस्रातिपुनरागत्यभूतले ॥ ४०९ ॥ १ । २ । ८ । ११
 २० । २८ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६९ ॥ ८३ अथकोटयोगः ॥ कोटयोगेनरोजातः पूर्वचन्मनिपादजः ॥ वनाद्रिनि
 कटेवासोऽमृगमांसेनजीवति ॥ ४१० ॥ प्ररोहणः समाख्यातः पशुर्हिसनतत्परः ॥ एकदाविपिनेरभ्येदावाग्निर्ज्वलितोद्बभूव ॥ ४११ ॥
 ऋषीणां भव्यगेहाश्चभस्मीभूतास्तदानघ ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवान्ममारपादजोवने ॥ ४१२ ॥ महाघोरेचनरकेयमदूतायमाऽऽज्ञया ॥ क्षिप्त
 वन्तोबहून्ब्दांस्ततोजातः समर्कटः ॥ ४१३ ॥ पशुयोनिशतंभुक्कामानुषत्वंगतोऽधुना ॥ वंशवृद्धिर्नजायेतपूर्वपापानुसारतः ॥ ४१४ ॥
 १ । २० । ३१ वर्षेषुमहाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ९१ ॥ ८४ अथकंसयोगः ॥ कंसयोगेचयोजातः पूर्वजन्मनिदशारणे ॥ धन
 धान्यसमृद्धस्तुपापकर्मपरायणः ॥ ४१५ ॥ भ्रातृपत्नीसुशीलाचमुन्दरीचाऽतिशोभना ॥ बलादाकर्षितातस्याः कृतः सुरतिसंगमः ४१६ ॥
 पापमाचरितंतेनबहुवर्षगतागैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतः कालनोदितः ॥ ४१७ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ ना
 नायोनिषुचोत्पत्यभूतलंपुनरागतः ॥ ४१८ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । २० । २३ । २७ । ३२ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ७१ ॥ ८५ अथकलापिकयोगः ॥ योगेकलापिकेजातोऽनरः पूर्वहिब्राह्मणः ॥ देशेकलिंगेन्यवसद्धनधान्यसमन्वितः ॥ ४१९ ॥
 विद्याभ्यासस्तथाऽथदेवतानांचपूजकः ॥ लुब्धेनत्वेकदाविप्रकृतं कर्माऽतिदारुणम् ॥ ४२० ॥ देवद्रव्यं हतंतेनतथाचभूषणान्निवै ॥
 कस्मैकालेमातेविप्रोमृत्वायातोयमालयम् ॥ ४२१ ॥ तत्रमुक्तापुण्यफलं तथाहिदुष्कृतस्यवै ॥ यातोऽधुनामर्त्यलोकेऽपुत्रदारदि
 संसृतः ॥ ४२२ ॥ ६ । ९ । ११ । १५ । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७५ ॥ ८६ ॥ अथकोपरीयोगः ॥ कोपरीयोगे

अस्त्योगोद्धदेशोऽवसत्पुरा ॥ बाहुजोभीमसेनश्च विख्यातः सर्वदाभुवि ॥ ४२३ ॥ एकस्मिन्समये राजा मृगयार्थं वनंगतः ॥ हता तत्र स गभी
 र्विहरिणी निर्दया लुना ॥ ४२४ ॥ महता तेन पापेन शीघ्रं यासो मृतिं ततः ॥ यमालये तु तत्पापं मुक्ता जाताऽधुना भुवि ॥ ४२५ ॥ तत्पापेन
 मृता तस्य योषा चापि स गर्भिणी ॥ हाटकस्य मृगीदत्त्वा सुखं चापि भविष्यति ॥ ४२६ ॥ १० । २० । २५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८० ॥ ८७ अथ कुण्डनयोगः ॥ कुण्डनयोगे च यो जातः पूर्वजन्मनिकिरातकः ॥ कौशले श इति ख्यातः पत्नी तस्य सुधाकरी ॥ ४२७ ॥ पिता
 तस्य महाराजश्च क्रवर्ती दयाकरः ॥ कौशले शोभ्रष्टमतिः परस्त्रीरतिलम्पटः ॥ ४२८ ॥ प्रजाश्व व्याकुलीकृत्वा ददौ दंडं दिने दिने ॥ महाराजे
 न पुत्रः स भवनाग्निष्कासितो झटिति ॥ ४२९ ॥ वनाऽद्रि निकटे विप्रसमृतः पापभाक् खलः ॥ यमलोकेऽभवत्प्राप्तस्ततश्च नरके गतः ॥ पश्चा
 न्मानुष्यमापन्नः कुत्सितः पुत्रवर्जितः ॥ ४३० ॥ १ । ८ । १४ । २० । २७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६१ ॥ ८८ अथ कंसारि
 योगः ॥ कंसारियोगे जातो यो वङ्गदेशेऽवसत्पुरा ॥ कृष्णदत्त इति ख्यातो दयालुः शास्त्रको विदः ॥ काव्यकर्ता धनी मानी चंचलश्चतुरः
 सुधीः ॥ शिवस्य स्थापनं कृत्वा तथारामस्य कारितम् ॥ ४३१ ॥ वृषोत्सर्गजलोत्सर्गकृत्वा सच विभनतः ॥ एवं हि न्यवसत्तत्र बहु वर्षगता
 गतेः ॥ ४३२ ॥ आयुषस्तु समाप्तित्वात्समृतः कालचोदितः ॥ पत्नी तस्य सती जाता स्वर्गलोके कुमुभौगतौ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य
 भूतले ॥ ४३३ ॥ १ । ३ । ७ । ९ । १३ । २० । २३ । २८ । ३२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ८९ ॥ अथ कैरातयोगः ॥
 कैरातयोगे यो जातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ प्रमुदास इति ख्यातः पत्नी तस्य महेश्वरी ॥ ४३४ ॥ कृषिकर्मोद्यमे मोघान्यं च बहु संचितम् ॥ एक
 स्मिन्समये विप्रसाधवस्तत्र चागताः ॥ ४३५ ॥ प्रावृटकाले च तेनैव बहु शोभा दृष्टा ॥ स्वर्गहेस्थापयित्वा च परिचर्य्या मथाकरोत् ॥

॥ ४३६ ॥ आमतार्थाचशरदिदत्त्वातेनप्रहर्षिताः ॥ वस्त्राणिचाथपात्राणिपुस्तकानिबहून्यपि ॥ ४३७ ॥ एवंहिन्यवसत्तत्रबहुवर्षगता
 गतैः ॥ आशुषस्तुसमाप्तिवात्समृतः कालचोदितः ॥ ४३८ ॥ पुण्यात्स्वर्गेगतःसोथपुनरागत्यभूतले ॥ सर्वसौख्ययुतोनिनित्यंविंशद्वर्ष
 तिकष्टितः ॥ समत्यब्देत्तरेविप्रजीविनंतस्यदुर्लभम् ॥ ४३९ ॥ ९० अथकरजाम्बुकयोगः ॥ कश्चित्तुबाहुजःपूर्वकर्मनाशानदीतटे ॥ धन
 धान्यसमृद्धस्तुबहुभ्रामाधिपस्तदा ॥ ४४० ॥ नानापुण्यार्जनंकृत्वादेवीचपूजिताभृशम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रमदालीढोबभूवह ॥ ४४१ ॥
 भ्रातृकन्याकिशोरीचसुन्दरीचाप्रतिशोभना ॥ बलादाकर्षितातेनपुनश्चरमणंकृतम् ॥ ४४२ ॥ साचहालाहलंपीत्वामृताचलोकराक्रिया ॥
 एवंकालेव्यतीतेतुबाहुजः पंचतांगतः ॥ ४४३ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ तिर्यग्योनिशतंभुक्कामाद्बुधत्वंगतोऽधुना ॥
 ॥ ४४४ ॥ ३।८।१५।२।३।१।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ९१ अथकमालयोगः ॥ आसीन्नन्मातरैचैवपैठनेनगरेवसत् ॥
 गांभीर्येतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रविवर्जितः ॥ ४४५ ॥ शूरत्वेचसदामग्नोगीतवाद्यपरायणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥
 ॥ ४४६ ॥ नृपानुकम्पयाविप्रगतस्त्वारिपुरांतिके ॥ कृत्वायुद्धंविशेषेणसंग्रामेचतदामृतः ॥ ४४७ ॥ इंद्रलोकंतदागत्त्वानंदनेचवनेशुभे ॥ षष्टि
 वर्षसहस्रातेपुनरागत्यभूतले ॥ सर्वसम्पद्युतोमानीपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४४८ ॥ १।४।८।१३।१।२५।३० ॥ ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ॥ ९२ ॥ ९२ अथकालयोगः ॥ कालयोगेनरोजातः कर्णाटेपूर्वजन्मनि ॥ गंधर्वेतिसमाख्यातोब्राह्मणः शास्त्रवर्जितः ॥ ४४९ ॥
 श्रद्धादानार्चनंकृत्वागयाश्राद्धमथाऽकरोत् ॥ काम्यश्राद्धंचकृतवांस्तत्रैवाल्पविधानतः ॥ ४५० ॥ संप्राप्यभवनंस्वीयंकृतवांस्कर्म
 दारुणम् ॥ नृदादयत्नंगम्यंततत्तत्राज्ञाणस्यच ॥ ४५१ ॥ वैरभावेनभोविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ एवंचन्यवसत्तत्रबहुवर्षगता

गतैः ॥ ४५२ ॥ आयुषंस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ ४५३ ॥ १ । ४ । ६ । १२ । १७ । २२ । २६ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ । ९३ अथकंकयोगः ॥ कंकयोगेनरोजातःसर्वपूज्योघनाधिपः ॥ ब्राह्मणःकौकणेशोशिवभक्तिपरायणः ॥ ४५४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभुरुस्तस्यसमागतः ॥ कृतवान्नाऽऽवरंतस्यपापिष्ठःपशुबुद्धिकः ॥ ४५५ ॥ गुरुश्चविमुखोयातःशापंदत्वासुदारुणम् ॥ आसप्तजन्मत्वंदुष्टस्ववशपतितोभव ॥ ४५६ ॥ एवं हिन्यवसत्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ पुनःसंपंचतांप्राप्तेगतोहियमशासनम् ॥ ४५७ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युःपुनःपुनः ॥ इदंतुसप्तमंजन्मपुन्रदारविवाजितम् ॥ ४५८ ॥ द्वितीयेसप्तमेवर्षेदशमेकादशेतथा ॥ षोडशेसप्तविंशेचवर्षेकष्टेनकष्टितः ॥ चतुःषष्टिस्तुवर्षाणिजीवनंप्राणिनस्त्वह ॥ ४५९ ॥ ९४ अथकादन्नयोगः ॥ क्षात्रेकुलेसमुत्पन्नःपूर्वजन्मनिमानद ॥ धनधान्यसमृद्धोऽपिदेशेस्त्रीराजकेद्विज ॥ ४६० ॥ मेहादिपीडितोऽत्यंतकृशांगःपांडुरद्युतिः ॥ ऊर्ध्वावातादिजापीडाबाल्येस्याद्ब्रह्मणीगदः ॥ ४६१ ॥ तस्यभार्योसदाचारामुस्नेहाभर्तृभक्तिः ॥ रक्तस्त्रावादिनापीडाजायतेचोदराऽनिलः ॥ ४६२ ॥ तस्याश्चोदरतोगर्भपातंकुर्व्याच्चवैतदा ॥ द्वितीयेन्येमासेचपंचमेसप्तमेतथा ॥ ४६३ ॥ केनकर्मविपाकेनगर्भेनस्थिरतां व्रजेत् ॥ भृगुरुवाच ॥ शृणुशुक्रप्रवक्ष्यामिपूर्वजन्मनियत्कृतम् ॥ ४६४ ॥ व्यभिचारभयाद्वापितयागर्भश्चपातितः ॥ अपरंचकृतंकर्मव्यभिचारोयतस्ततः ॥ ४६५ ॥ नामाद्रव्याऽपहन्त्रीचकुलेवाक्यप्रलंघनात् ॥ भर्तुश्चचौर्यवृत्तिःस्यात्सत्संगस्यतुवर्जनात् ॥ ४६६ ॥ तेनदिष्टेनयद्ब्रव्यंहतंतस्करबुद्धिना ॥ भुक्तंताभ्यांद्विजश्रेष्ठब्राह्मणस्यहृतंघनम् ॥ ४६७ ॥ कालेनतद्धनंभुक्त्वापीडितोदारुणग्रहेः ॥ याचनाबहुधाप्राप्तापश्चान्मानुष्यमाप्नुयात् ॥ ४६८ ॥ किंचित्पुण्यप्रभावेणचाऽत्रेदंजन्मवैभुवि ॥ अस्मिन्नन्मनिचतृतीयेचगर्भे

पातोऽभिजायते ॥ उभाभ्यांचकृतंकर्मभुज्यतेजन्मजन्मनि ॥ ४६९ ॥ ११५१११८१२२१२७ ॥ ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९२ ॥
 ९५ अथकोडनयोगः ॥ शुक्रउवाच ॥ भगवन्देवदेशश्रुतमेतन्महाद्भुतम् ॥ सहायुगामिन्यानाय्यार्गतिमेब्रूहिचेष्ट्र ॥ ४७० ॥ भृगुरुवाच ॥
 मृत्युं ददाहि भर्तारं याविशेच्छुताशनम् ॥ तेन सार्द्धं तु सानारीमुख्यत्वे सहगामिनी ॥ ४७१ ॥ धर्मात्पतिव्रता पूर्वभवेन्मोक्षगतिर्द्वयोः ॥ अथेषाम्
 न्महासाध्वीजाता ब्रह्मकुलेषु ना ॥ ४७२ ॥ ब्राह्मणीतपसायुक्ता सदाभक्तिपरायणा ॥ दानशीलरता चापि पुण्यकर्मान्विता सती ॥ ४७३ ॥
 हृष्टा पत्न्यौ मृते यातु दिव्याभरणभूषिता ॥ प्राप्ताऽग्नौ विधिन विप्रकृत्वा पूजां हरेर्भूशम् ॥ ४७४ ॥ सागताय मराजस्य स्कंधे दत्त्वा पदाम्बुजे ॥
 वैकुण्ठे योगतः श्रेष्ठभूयोऽसौ न निवर्तते ॥ ४७५ ॥ १८११०१२०१२५ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ९६ अथ कर्कन्दुयोगः ॥
 कर्कन्दुयोगे योजातो यशस्वी पूर्वजन्मनि ॥ काश्याहिचोत्तरे भागे ब्राह्मणस्य कुले तदा ॥ ४७६ ॥ कृषिकर्मनुरक्तश्च भव्यकर्ता तिर्दयापरः ॥ पत्नी
 तस्य महाभ्राष्ट्रापापकर्मरता सदा ॥ ४७७ ॥ एकस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्यैव बलात् ॥ सविप्रस्तीर्थके गत्वा परि वारेण संयुतः ॥ ४७८ ॥
 व्यभिचारः कृतस्तत्र प्रयागे द्विजसत्तम ॥ एवं निवसतस्तत्र बहु वर्ष गता गतैः ॥ ४७९ ॥ पत्नी त्यागस्तु न कृतो गोपितं घस्मरं द्विज ॥ सविप्रः
 पंचत्वा मासो मुक्त्वा भोगांश्चाश्वतान् ॥ मर्त्यलोके समागत्य नानादुःखसमन्वितः ॥ ४८० ॥ १३१८११३११६ ॥ २० ॥
 २७१३०१३४१४०१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ९७ अथ कंजकारूषयोगः ॥ दशार्णवे बाहुजः पूर्वजन्मनृसिंहदेवाख्य इति प्र
 सिद्धः ॥ सत्साहसी धर्मकृपाविके प्रपंचत्यागी गुणिनां गुणज्ञः ॥ ४८१ ॥ परोपकर्ता प्रचुरंधनाढ्यो निर्द्वेषविद्यापरमः पवित्रः ॥ ४८२ ॥
 बहुचर्मचर्मा सोऽप्यथोभे च तदाऽनघ ॥ ४८३ ॥ दिव्यवर्षसहस्राणि स्वर्गभोगी बभूव ह ॥ संजातो ब्राह्मणः सोऽपि अंतर्वेद्ये द्विजालये ॥

॥ ४८४ ॥ १३।८।१२।१५।२०।२७।३१।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ९८ अथक्रोपयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वदेशेहिन्दु
 कुलेऽपिच ॥ गोपतिश्चेतिविख्यातोवैश्यवृत्तिपरायणः ॥ ४८५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं पापार्जनंभृशम् ॥ ब्राह्मणस्यहृतद्रव्यनदत्तलो
 भहेतुना ॥ ४८६ ॥ ततोयमपुंरंगत्वाससाहायोद्विजोत्तम ॥ भुक्त्वानानाविधान्बहुवर्षसहस्रकम् ॥ ४८७ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्ज
 न्ममृत्युधरातले ॥ गर्भपातःप्रजायेतपुत्रहीनस्तथानघ ॥ ४८८ ॥ १।४।१०।१५।२०।२५।२९।३५ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ९८ ॥ ९९ अथकलिसंज्ञकयोगः ॥ सीमावादृतःकश्चिद्ब्राह्मणःपूर्वजन्मनि ॥ तेनतत्रद्विजःकश्चिद्वातितोभूमिलोभतः ॥ ४८९ ॥
 सहायंपचयुक्तेनकृतंकर्मोऽतिदारुणम् ॥ तत्पापजान्महाघोरान्नरकान्प्राप्यदारुणान् ॥ ४९० ॥ बहुकालांतरेचैवमातृकुक्षेःपुनर्भवः ॥
 कापट्याचरणोभ्रष्टःपुत्रसंततिवर्जितः ॥ ४९१ ॥ रोगेणमहताग्रस्तश्चोद्वेगोमानसीव्यथा ॥ प्रथमेद्वितीयकष्टंचतुर्थसप्तमेपिच ॥ ४९२ ॥
 द्वादशेर्विशेकवर्षेषीडाभवतिदारुणा ॥ परमायुषोऽब्दाश्चशतं१०० कथिताःप्राणधारणे ॥ ४९३ ॥ अथकुलेस्वायोगः ॥ राजपुत्रोऽभवत्क
 श्चिद्धर्मशास्त्रार्थकोविदः ॥ गत्वाशत्रुपुरंविप्रकदाचिन्मदसंयुतः ॥ ४९४ ॥ ददाहृतत्पुंरंशत्रोस्तत्क्षणेपंडितःपुनः ॥ तत्रैकोब्राह्मणोदग्धो
 बृद्धोविद्याविशारदः ॥ ४९५ ॥ पापमाचरितंतेनचाऽज्ञानाद्ब्रह्मघातनम् ॥ अथोयमाज्ञयासर्वान्भुक्त्वा नरकांश्चशाश्वतान् ॥ ४९६ ॥ आसी
 ज्जन्मनियानारीचम्पकारण्यसन्निधौ ॥ रूपमञ्जरीनाम्नावैधनधान्यसमन्विता ॥ ४९७ ॥ भ्रातृपत्नीप्रतिद्वेषंकृतवत्यतिदारुणम् ॥ पति
 प्रतिचविद्वेषाद्बहुकालगतागैः ॥ ४९८ ॥ रूपमञ्जरीपापात्मापरपुरुषरताऽधमा ॥ सामृतानरकंमुक्त्वाद्यपिवर्षसहस्रकम् ॥ ४९९ ॥ पुनरा
 गत्यमेदिन्यांजातायाताचयौवनम् ॥ पूर्वपापानुसारेणपतिलब्धेनयाधुना ॥ ५०० ॥ ३।६।१।१५।२०।२६।२९।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व

र्षाणि ७११३०१ अथ कर्पलाशार्थेणः ॥ कलिगदेशेऽप्रगिवप्रदासश्चयमसंयुतः ॥ स्वर्गह्राद्विणेहस्त्वाश्रद्धावित्तसमन्वितः ॥ ५०१ ॥ जगा
 मनेमिषारण्येतत्रजाप्यमथाकरोत् ॥ तत्रभाविबलात्पुत्रनृपश्चैकःसमागतः ॥ ५०२ ॥ दृष्ट्वाशूद्रंतपश्चर्याकुर्वंतद्विजसत्तम ॥ स्वर्गेनधातितौ
 राज्ञागतोऽसौचैद्रलोककम् ॥ ५०३ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेचागतोऽधरणीतले ॥ सर्वसम्पद्युतोऽमानियुवभावेगदार्तिकः ॥ ५०४ ॥ १।४।८।
 १२।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ १०२ अथकज्जराननयोगः ॥ बभूवबाहुजःकश्चिद्देशेपंचनदेपुरा ॥ धनधान्यस
 मायुक्तःपापकर्माभहोद्यमी ॥ ५०५ ॥ विप्रसंगतः सोऽपिप्रयागेचतदानघा ॥ स्नातश्चमृगगेभानोऽधूतैःकर्मक्रियोज्झितः ॥ ५०६ ॥ संप्राप्यस्व
 र्गहंशीघ्रंकृतवान्कर्मदारुणम् ॥ ग्रामेनिवसतस्तस्यक्षत्रियस्यद्विजोत्तम ॥ ५०७ ॥ ददाहभवनंरम्यंवैरभावात्पुराऽनघ ॥ तत्रैकावत्सरीद
 र्गघाजीवाश्चापिक्वियेषतः ॥ ५०८ ॥ कालयोगेनमृत्ववैसगत्वायमशासनम् ॥ कीटयोनिर्विहंगश्चकुक्कुटोऽवृकतांगतः ॥ ५०९ ॥ पञ्चाच्चमानु
 र्षीयोनिचागतोऽधरणीतले ॥ मुखेपाश्वेतथापृष्ठेऽक्षणेऽर्क्षितोऽधुना ॥ ५१० ॥ १।३।८।१२।१७।२३।२७।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ १०३ अथकीलकयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुलेयश्चधर्मिष्ठोवित्तसंयुतः ॥ उदरेवातजारोगागुल्माद्याश्चाद्धृद्व्यथा ५११ ॥
 मेहाद्याःस्वल्पवीर्याश्चक्षिपांडूदरामयः ॥ जायतेशीर्षजापीडाबाल्येस्याद्ग्रहणीगदः ॥ ५१२ ॥ शरीरेजायतेवाह्निरुपचातोऽत्रणादिक
 म् ॥ वामगदक्षिणेभागेऽलंछनंतिलमाषयोः ॥ ५१३ ॥ २।४।६।१२।१५।२० ॥ २७।३१।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ॥ ७० ॥ १०४ अथकलातीतयोगः ॥ कलातीतयोगेजातः संपूर्वब्राह्मणोऽबभूव ॥ धनधान्यसमृद्धश्चास्त्रवेत्ताजितेन्द्रियः ॥
 ॥ ५१४ ॥ गीर्भृतातस्यहस्तेनदेवयोगात्कथंचन ॥ तेनपापेनमृत्वासागतश्चयममंदिरम् ॥ ५१५ ॥ नरकान्मुक्त्वाबहूनब्दोऽगंगतीवरणीतले ॥

करेचटुंरूपंरिपापचिह्नंमृद्वत्ते ॥ ५१६ ॥ ८ । १५ । २० । २३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ । १०५ अयंकमेन्दुयोगः ॥
 कमेन्दुवोयोगेयोजातः पूर्वजन्ममिब्राह्मणः ॥ पौराणिकीगुणासीत्काकृत्वातदाऽनघ ॥ ५१७ ॥ तस्यस्थलेसमायातासुन्दरीनवयोवना ॥
 बलादाकर्षितातेनसगर्भापितदाद्विज ॥ ५१८ ॥ हठाच्चरतिकरणेनगर्भस्त्रावोबभूवह ॥ तेनपापानुसारेणगतोऽसौयमशासनम् ॥
 ॥ ५१९ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनरगत्यभूतले ॥ विचित्रकाव्यरचनोद्भव्यभारसमन्वितः ॥ ५२० ॥ १ । ७ । १० । १५ । १८ । २१
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ नंदतेवर्द्धतेनित्यंसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ ५२१ ॥ १०६ अथकश्यपारुणयोगः ॥ कश्यपारुणके
 जातः पूर्वजन्मनिसंकरः ॥ ब्रह्मकर्मरतोनित्यंशौचाऽऽचारसमन्वितः ॥ ५२२ ॥ योगाभ्यासरतोधीमान्सर्वदाधर्मसाधकः ॥ एकस्मि
 न्समयेविप्रगौरेकाचसमागता ॥ ५२३ ॥ व्याघ्रेणखेदितातस्यसमीपेधावतीभृशम् ॥ तेनभक्तेनक्रोधेनव्याघ्रोपरिधावनंकृतम् ॥ ५२४ ॥
 व्याघ्रेणत्रोटितश्चासौसंकरः पंचतांगतः ॥ स्वर्गवासीबभूवाऽपिदिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ ५२५ ॥ ततःपृथ्यांसमागत्यधनधान्यसमन्वितः ॥
 परमोदारोभक्तश्चप्रतापीचजनेश्वरः ॥ ५२६ ॥ १ । २ । ६ । ७ । १३ । १८ । २४ । २९ । ३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥
 ॥ १०७ अथकुन्दमर्दकयोगः ॥ कुंदमर्दकयोगेचयोजातोऽत्रद्विजोत्तम ॥ पशुवज्ज्ञानभ्रष्टश्चज्ञातःसुखदुःखयोः ॥ ५२७ ॥ आसीजन्मात
 रच्चैवब्राह्मणोवेदपाठकः ॥ विद्यादानंकृतंनैवब्राह्मणाभोजितानहि ॥ ५२८ ॥ १०८ अथकुमुदयोगः ॥ नाऽतिथिभ्योदहावन्नश्राद्धंचापिकदाच
 न ॥ तेनपापानुसारेणमृकत्वंजायतेषुना ॥ ५२९ ॥ १ । २ । ४ । ८ । १३ । १६ । २१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ इतिकवर्गादियोगाः ॥
 इतिश्रीयोगसागरेसमाधितदेशेऽमुकमुसंवादेककाराद्यष्टोत्तरशतयोगकथनंनामचतुर्थप्रकरणम् ॥ ४ ॥ १ अथचक्रपाणियोगः ॥

कश्चिद्विप्रो महसाधुश्चारुवर्णः प्रतापवान् ॥ आचारकुलधर्मज्ञो देवाग्निद्रिजवत्सलः ॥ १ ॥ संयुतो वातपित्ताभ्यां किंचिद्वित्तसमन्वितः ॥
 तस्य भाग्य्यासदाऽऽचारापतिप्रीतिपरायणा ॥ २ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणेन तदाद्रिज ॥ ब्राह्मणस्य सुतः श्रेष्ठः सर्वालंकरणैर्युतः ॥ ३ ॥
 स्वगृहे चागतः शीघ्रं चातितो निर्दया लुना ॥ गोपितो घस्मरस्तेन पापमुग्रमुपाजितम् ॥ ४ ॥ एकदा चन्द्रमोग्रस्ते महापर्वणि शक्तिः ॥
 सत्पात्रे च द्विजे दत्तागौस्तथापि धनं बहु ॥ ५ ॥ तेन पुण्यावशेषेण स जातो व्रधने श्वरः ॥ पुत्रकन्याविहीनश्च भूत्वा पित्रियते खलु ॥ ६ ॥ १ ।
 ३ । ८ । ११ । १६ । २२ । २७ । ३२ । ३६ । ४० ॥ एतद्वर्षे भवेत्पीडारज रोगस्तथानघ ॥ शतमब्दा आयुषश्च प्रायश्चित्ते कृते सति ॥ ७ ॥
 २ ॥ अथ चक्रधरयोगः ॥ पूर्वजन्म निराजेंद्रः प्रतापादधिकस्तदा ॥ शोणभद्रनदीतीरे न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ८ ॥ प्रतापलंकनामा च ह्युग्र
 दंडः प्रतापवान् ॥ सराजाखेटके गत्वा सहसैन्येन वै तदा ॥ ९ ॥ व्याघ्राद्याघातितास्तेन सूकराः शशका अपि ॥ वने कोलाहलं कृत्वा
 निवृत्तः सहसैनिकैः ॥ १० ॥ स्वगृहे पुनरागत्य हर्षगद्गदमानसः ॥ एकस्मिन्समये विप्रश्चुत्तुर्भ्यां व्याकुलश्च सः ॥ ११ ॥ इतस्ततश्च व्यच
 रत्पर्यटन्निरजनेवने ॥ कुलाद्रि निकटे विप्रसराजापंचतांगतः ॥ १२ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा यो निर्भुक्त्वा कथंचन ॥ अशीतिवर्षसहस्रं ते चा
 मतो धरणीतले ॥ १३ ॥ न श्यामो नाऽतिगौरश्च दीर्घनेत्रो विशालकः ॥ दक्षिणांगे भेत्तुं चिह्नं व्यापारकुशलः सुधीः ॥ १४ ॥ जन्मतः प्रथमे मा
 से वर्षे पीडा प्रजायते ॥ अष्टमे मनु वर्षे वाषोडशे विशेके पिवा ॥ १५ ॥ कष्टेनातिभवेत्पीडामासिमासि च हायने ॥ प्राप्ते षष्टिमे वर्षे जीवन्तस्य दु
 र्भाग्यम् ॥ १६ ॥ ३ ॥ अथ चित्तमणियोगः ॥ भृगुरुवाच ॥ चित्तानगौ च जाताया पूर्वजन्मनि चांगना ॥ ब्राह्मणस्य गृहं प्राप्य न किंचित्सुकृतं कृतम् ॥
 ॥ १७ ॥ नाऽमंदं तं चाऽति पित्र्यः कुक्कुरायापि नैव च ॥ एकदा च कृतं कर्म दारुणं चाति निर्दितम् ॥ १८ ॥ सगर्भा खलु मार्जारिप्रक्षिता तप्त

भस्मवि ॥ मृतससतेनपुणेनवैषव्यंभजतिद्विजः ॥ १९ ॥ तेनैवदुष्कृतेनाऽथपुत्रहीनाद्विजोत्तम ॥ इदंजन्मवृत्तविषयंलुब्धवंधशेसमुद्रतम ॥
 २० ॥ १ । ४ । १० । १३ । २१ । २८ । ३१ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ४ अथचांद्रिकयोगः ॥ चांद्रिकेच
 नरोजातःपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ धनधान्यसमृद्धस्तुभक्तिमान्माहसीक्ष्मी ॥ २१ ॥ दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेषुत्वभक्तिः ॥ इन्द्रम
 स्थस्यनिकेटेत्तपश्चर्यामथाऽकरोत् ॥ २२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ आगतस्तस्यम्रिकेटेविवादमकरोदसौ
 ॥ २३ ॥ परस्परमभूद्युद्धंशास्त्रवादेनवादकृत् ॥ बाहुजेनप्रकोपाद्विब्राह्मणःसप्रताडितः ॥ २४ ॥ यातेबहुतिथेकालेबाहुजःपंचता
 गतः ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ २५ ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोभूमिमंडले ॥ बाल्येदुःखसमासक्तोयुवत्वेचाथजाय
 ते ॥ २६ ॥ कम्पंतेसर्वगात्राणिब्राह्मणस्यप्रताडनात् ॥ षट्षष्टितमवर्षेचपंचत्वंचभविष्यति ॥ २७ ॥ इति ॥ ५ अथचेतयोगः ॥ चेतयोगेचयोजातः
 पूर्वजन्मनिपादजः ॥ कौशलेनगरेचैवन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ २८ ॥ दयालइतिविख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ दासकर्मणिसदानिष्ठोब्राह्मण
 स्यतदानघ ॥ २९ ॥ कृत्वास्वल्पांतदापूजांपार्थिवस्यद्विजोत्तम ॥ धनंगृहीतंविपुलंदत्तत्वांस्तच्चपर्वणि ॥ ३० ॥ तीर्थोऽवगाहनंकृत्वास्वगृहे
 पुनरागतः ॥ भगिनीपुत्रःसमायातोद्रव्यभारसमन्वितः ॥ ३१ ॥ स्वगृहेस्थापयामासमासमेकतदाऽनघ ॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिगृहीत्वाछ
 लंसंयुतः ॥ ३२ ॥ भवनान्निष्कासितःसोऽथपापमाऽऽचरितंत्विदम् ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुनरागत्यभूतले ॥ ३३ ॥ १ । ३१ । १५ । २१
 २७ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५५ ॥ ६ अथचर्पटयोगः ॥ चर्पटचनरोजातःपूर्वजन्मनियामुत्रो ॥ प्रवर्षणइतिख्यातोबाहुजश्चप
 राक्ष्मी ॥ ३४ ॥ धनमेधैर्यमत्तुलंसहसैन्येनराजते ॥ चौरविद्यासुनिपुणोमार्गावरोधनेरतः ॥ ३५ ॥ द्रव्यलोभेनसततंहिसाकर्मपरा

यणः ॥ आयुषस्तुसमासित्वाद्बहुजः पंचतांगतः ॥ ३६ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ षष्टिवर्षसहस्रातिचागतो धरणीतले ॥ ३७ ॥ १।४।८।१६।२० एतद्वर्षेपीडाकष्टम् ॥ नानाउपद्रवः ॥ परमायुर्वर्षाणि १०२॥७ अथचांडालयोगः ॥ आसीत्पूर्वमहाभागचर्मकारोगुणाकरः ॥ शतदुनिकटेचैवन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ ३८ ॥ द्रव्यंतुविपुलंकृत्वापथिकूपाश्चनिर्मिताः ॥ कासारवाप्योनिर्मप्यतथातीर्थाटनंकृतम् ॥ ३९ ॥ आयुषस्तुसमासित्वात्समृतोगदपीडितः ॥ बभूवपादजः सोपिपुनर्भूत्वाचवैश्यजः ॥ इदंजन्मतृतीयचगौरांगोमतिमान्सुधीः ॥ ४० ॥ १।३।७।१२।१४।१९।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ८ अथचंचलयोगः ॥ चंचलेचनरोजातः पूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ शास्त्राभ्यासीगुणज्ञश्चंचलश्चातिविक्रमी ॥ ४१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदेशेचदक्षिणेगतः ॥ तत्रविप्राश्चबहवोविद्रांसोऽधर्मवित्तमाः ॥ ४२ ॥ विद्याविलासेतेषां हिराजकीयमचीकरत् ॥ तेनभूयेनविप्रायद्रव्यंदत्तंसुषुक्कलम् ॥ ४३ ॥ स्वबृंहधनमादायासन्मार्गेचाकरोद्भयम् ॥ वेश्यायाश्चददौ द्रव्यं नृत्यगीतमनोरथः ॥ ४४ ॥ एवंचापिगतेकालेतत्स्थमृत्युरभूत्पुरा ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वाबहुवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ४५ ॥ १।३।६।१०।११।१७।२०।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ९ अथचपलाचलयोगः ॥ चपलाचलेनरः पूर्वगुर्जरेहितदावसत् ॥ दामोदरइतिख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ ४६ ॥ शिवस्याऽऽराधनेनिष्ठोविरक्तः संत्यवागसौ ॥ अहर्निशंजपान्कुर्वन्स्वदेवाग्रेस्थितः सदा ॥ ४७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपूजांतेह्यासुरागतः ॥ फलंपत्रघृतंमिश्रंस्वादितंतेनचासुना ॥ ४८ ॥ क्रोधेनमहताविप्रघातितंश्चमृतः खलु ॥ गतेस्वल्पतिथेकालेसविप्रः पंचतांगतः ॥ ४९ ॥ १।८।१६।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४६ ॥ १० अथचित्ररेखायोगः ॥ आसीत्पूर्वगयाक्षेत्रेब्राह्मणोग्रामयाजकः ॥ प्रतिग्रहेणसंततंपरिवारस्यपो

॥ ५० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्राधिनायेत्यवेबलात् ॥ सचविप्रोतिहर्षेणगयाश्राद्धमथाऽकरोत् ॥ ५१ ॥ पत्नीतस्यमहाकुशकृत्वाद्द्वि-
 विशेषतः ॥ स्वपतिव्याकुलंविप्रंनिष्कासितवतीततः ॥ ५२ ॥ वैद्यनाथस्यानिकटेस्थित्वावर्षद्वयंतदा ॥ समृतःस्वर्गेकेगत्वापुनरागत्यभूत-
 लम् ॥ ५३ ॥ राण्याच्चसुखसम्पत्तिःपुत्रपौत्रसमन्वितः ॥ ५४ ॥ १।३।७।१०।१५।२।२।६।३०।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९६ ॥
 ११ अथचित्तसंज्ञकयोगः ॥ द्विजःपूर्वभवेकश्चिद्दहासकर्मपरायणः ॥ सभाय्योनर्मदातीरेधनसौख्यसमन्वितः ॥ ५५ ॥ कृतानितेनदानानि
 नानापर्वसुशक्तिः ॥ वेदयुक्तेषुविप्रेषुसत्पात्रेषुविधानतः ॥ ५६ ॥ तथापापंभृशंचक्रैव्यभिचारसमुद्भवम् ॥ ज्येष्ठांत्यक्त्वाऋतुप्रासांधर्मे
 शील्युतांप्रियाम् ॥ ५७ ॥ रतिददौकनिष्ठायामनृतौचविमोहितः ॥ ५८ ॥ भुक्त्वापापफलंपापात्पु-
 ण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ श्रद्धादानवशात्सोऽत्रगंगायाःपूर्वभागके ॥ ५९ ॥ जातोऽवन्त्यांशास्त्रवेत्ताद्विजवंशेशुशोभने ॥ सर्वमेतत्फलंदानात्स्त्रीत्या-
 गान्मृतपुत्रकः ॥ ६० ॥ प्राप्तेपंचाशत्तमेब्देचारपमृत्युर्भविष्यति ॥ प्रायश्चित्तेकृतेविप्रवर्षेसप्ततितमेमृतिः ॥ ६१ ॥ भाद्रेमासितुधवलेनव-
 म्यांविमलेजले ॥ प्रहराद्धंगतेरात्रौपंचत्वंचभविष्यति ॥ दशजन्मोत्तरेविप्रमुक्तिर्भवतिनान्यथा ॥ ६२ ॥ १२अथचंद्रमोयोगः ॥ देशेपंचनदेजा-
 ताबाहुजापूर्वजन्मनि ॥ सान्यजन्मनिवैविप्राजाताप्राग्विप्रपूजनात् ॥ ६३ ॥ प्राग्यत्तयाकृतंकर्मशृणुतच्चद्विजोत्तम ॥ ब्राह्मणेनमहद्रव्यंत-
 द्ब्रूहेस्थापितंचयत् ॥ ६४ ॥ नदत्तंतपुनस्तस्मैभुक्तंसर्वमशेषतः ॥ मृतोद्विजश्चतद्दुःखाद्बहुकालगतागतैः ॥ ६५ ॥ पंचत्वंचसर्वप्राप्तो-
 भुक्त्वाचयमशासनम् ॥ पुत्रसंततिहीनोत्रपूर्वपापसमन्वितः ॥ ६६ ॥ निष्कृतिंपरमांतस्यवक्ष्येहंपापनाशिनीम् ॥ पलमानेनब्रह्ममूर्तिःका-
 र्यांस्वर्णमयीशुभा ॥ ६७ ॥ कदलीपत्रसंयुक्तादेयाविप्रायधीमते ॥ दानेनाऽनेनसुप्रीताब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥ पापनाशकराःसर्वेभविष्यंत्यत्र

जन्मनि ॥६८॥ इति ॥ १३ अथचारुयोगः ॥ पूर्वजन्मनिभोविप्रचोच्छिष्टंभक्षितंसदा ॥ राज्यंघोजायतेसोऽपिचान्यजन्मनिमानवः ॥
 ॥ ६९ ॥ भोजयेद्ब्राह्मणाच्छत्त्यागोमृत्प्राशयेत्तथा ॥ सुच्यतेसचरात्र्यंवात्सर्वसौख्यसमन्वितः॥७०॥ इति ॥ १४अथचामिकयोगः ॥
 भूमिदेवकुलोत्पन्नोधर्मिष्ठोधर्मवत्सलः ॥ सत्यनिष्ठःसदाचारःसाधुसेवकसंयुतः ॥ ७१ ॥ तस्यदेहेभवेच्चिह्नंपापजंचात्रजन्मनि ॥ तस्योदरे
 व्यथानित्यंरुधिरंस्त्रवतिद्विज ॥ निर्धनोधनसंयुक्तःक्षणेवृद्धिःक्षणेक्षयः ॥ ७२ ॥ १।२।५।८।११।१६।२०।२७।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ १५ अथचिताधरयोगः ॥ पूर्वजन्मनिक्षात्रस्तुविपाशानिकटेवसन् ॥ सेवदासइतिख्यातःशिवस्याराधनेरतः ॥
 ॥ ७३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वस्त्रीघातमथाऽकरोत् ॥ तेनपापानुसारेणत्विदानींकष्टसंयुतः ॥ गणेशायकृतेदानेसर्वाबाधाप्रणश्यति ॥७४॥
 १६ अथचर्मनीशयोगः ॥ चर्मनीशेचयोजातश्चम्पकारण्यसन्निधौ ॥ भारद्वाजइतिख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ ७५ ॥ धनमैश्वर्यमत्तुलं
 व्यापारेनिरतः सदा ॥ कार्पण्येनविमोहाढ्यःकदन्नंकृतवान्सदा ॥७६॥ मलिनाम्बरधरश्चैवदेहेरूक्षश्चसर्वदा ॥ नविभ्रेभ्योददौदानंसुकृतंनक
 दाचन ॥ ७७ ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेद्रव्यशोकेनवैमृतः ॥ सर्पयोनिश्चनकुलोबभूवद्रिजसत्तम ॥ ७८ ॥ १।४।७।९।१३।
 २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ १६ अथपुनरपिचर्मनीशयोगः ॥ कश्चिन्नुबाहुजोजातोवंगदेशेमहाधनी ॥ नानापु
 ण्यार्चनंकृत्वाब्राह्मणायददौकिल ॥ ७९ ॥ द्रव्यस्वर्णोऽश्वमहिषंभूमिदानंतदाभृशम् ॥ एवंहिन्यवसत्तत्रबहुवर्षप्रमाणकम् ॥ ८० ॥ पुन
 रागत्यमेदिन्यांसुखसौभाग्यसंयुतः ॥ राजरोगेणविकलोजायतेसचसर्वदा ॥ ८१ ॥ वर्षेद्वादशकैर्विप्रब्रह्मर्षमृत्युर्भविष्यति ॥ गोशत
 स्यतुदानेनचाल्पमृत्युर्नर्बाधते ॥ ८२ ॥ यदिमृत्युर्निर्वेततदायुःपंचषष्टिकम् ॥ माधवेचवलेपक्षेद्वाष्टम्यानिधनंभवेत् ॥ ८३ ॥

॥ १७ ॥ अथ छत्रधारिणयोगः ॥ छत्रधारिणिनरः पूर्वसोरठेनगरेवसत् ॥ नानाविलासविभवैः ससम्प्राप्तसहस्रानकः ॥ ८४ ॥ तस्य भा-
 र्यादुराचाराश्चशुद्धोहकारिणी ॥ वंचयेत्स्वपतिं नित्यं शौचाचारविवर्जिता ॥ ८५ ॥ एकस्मिन्समये विप्रप्रयागे मकरे वसन् ॥ कल्पवास-
 तदाकृत्वामासमेकं निरंतरम् ॥ ८६ ॥ तत्र भाविबलात्पुत्रविप्रकन्यां वारंगनाम् ॥ दृष्ट्वा कामातुरो भ्रूत्वा बलादाकर्षिता तदा ॥ ८७ ॥
 सामुत्तारतिसमये पापमाचरितं त्विदम् ॥ भुक्त्वा पापफलं पापात्पुण्यफलं भृशम् ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पुत्रदारविवर्जितः ॥ ८८ ॥
 १।८।९।१५।२०।२४।२८। वर्षेषुकष्टम् ॥ व्रणादिज्वरवायुरुधिरजनितपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ १८ अथ छमाक-
 रयोगः ॥ छमाकरेऽपि योजातस्तपस्वी पूर्वजन्मनि ॥ पत्नीपुत्रविहीनश्च ब्रह्मचर्य्यपरायणः ॥ ८९ ॥ एकस्मिन्समये विप्रलोभाकृष्टेन चेत्-
 सा ॥ परनारीरतं तत्र कृत्वा पापं निरंतरम् ॥ ९० ॥ तदर्थे चोरितं द्रव्यं तदा तेन द्विजोत्तमः ॥ समृतो गिरिमध्ये च गतो सौयमशासनम् ॥
 बहुवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ९१ ॥ १।५।११।१७।२१।३६ वर्षेषुकष्टम् विशेषतः ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ १९
 अथ जयजीतयोगः ॥ जयजीतेनरो जातः कीकटे हिवसपुरा ॥ शक्तिवर्मेति विख्यातः सर्वसौख्येन संयुतः ॥ ९२ ॥ ब्राह्मणस्य प्रसंगेन क-
 थां श्रुत्वा विशेषतः ॥ पर्वस्वपि च तेनैव ब्राह्मणाभोजिता भृशम् ॥ ९३ ॥ तीर्थं तीर्थे कृत्वा सेवा ऋषीणां च पुनः पुनः ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृ-
 तं कर्माप्तिदारुणम् ॥ ९४ ॥ दासपुत्रस्ताडितश्च स्थूलेन लकुटेन वा ॥ ९५ ॥ १।६।११।२३।२९।३५।४० वर्षेषुकष्टम् ॥
 मृत्युचागतो धरणीतले ॥ उग्रबुद्धिर्विलासी च धनधान्यसमन्वितः ॥ ९६ ॥ १।६।११।२३।२९।३५।४० वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ २० अथ जवापांगीयोगः ॥ उज्जयिन्यां पुरि पूर्वबाहुजं प्रतापवान् ॥ महाशूरोऽतिमतिमान् पुत्रदारसमन्वितः ॥ ९७ ॥

एकस्मिन्समयेविप्रपरदेशेतदागतः ॥ नृपस्यपरिचर्यायांकृत्वाप्राप्तिर्नरंतरम् ॥ ९८ ॥ तेनभूपेनक्षत्रायकन्यादत्ताविधानतः ॥
तस्यराज्येप्रधानत्वंबभूवद्विजसत्तम ॥ ९९ ॥ नृपकन्ययाकदाचिद्वैकद्रवाक्यंप्रभाषितम् ॥ बाहुजेनातिकोधेनभार्य्याचापिविपादिता ॥
तेनासौपुत्रहीनश्चक्रंदतेसर्वदाखलः ॥ १०० ॥ १।१०।२०।३१।४०।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ २१ अथझझरी
योगः ॥ आसीज्जन्मांतरेचैवपादजःशरयूतटे ॥ भौमदासइतिख्यातःपुत्रस्त्रीधनसंयुतः ॥ १०१ ॥ तस्यकन्यायौवनेनवरयोग्याबभूवह ॥
कृतवान्विधिनातस्याउद्वाहंचतदानघ ॥ १०२ ॥ धनलोभेनशूद्रःसदृत्त्वावृद्धवरायताम् ॥ जामाताचमृतस्तत्रपापमाचारितंत्विदम् ॥
॥ १०३ ॥ तेनपापानुसारेणभुक्कानरकजंफलम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांधनधान्यसमन्वितः ॥ कन्याश्चबहवोजातापुत्रोनैवद्विजोत्तम ॥
॥ १०४ ॥ १।५।८।१३।१८।२४।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ २२ अथझामरीयोगः ॥ झामरीयोगेयोजातःपूर्वज
न्मनिब्राह्मणः ॥ कन्योद्वाहःकृतस्तेनसम्बन्धीनिहतस्तदा ॥ १०५ ॥ द्रव्यार्थचभाविवलात्कृत्वायुद्धंविशेषतः ॥ पापाच्चनरकंगत्वाकुंभी
पाकंचभोद्विज ॥ १०६ ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिक्वमियोनौबभूवह ॥ किंचित्पुण्यवशात्पुत्रपुनर्वैमानुषोऽभवत् ॥ १०७ ॥ १।४।६।
९।१२।१८।२१।२७।३१।३६।४०।४६।४९।वर्षेषुकष्टम् ॥ ज्वरवमनगुल्मवातपित्तशुक्रदोषप्रमेहनेत्रांध्यजातम् ॥ परमायुर्व
र्षाणि ७७ ॥ १०८।२३ अथचेतायोगः ॥ धर्मसेनिर्नृपस्त्वेकःपूर्वजन्मनिगुर्जरे ॥ पत्नीहारवतीतस्यपातिव्रत्यपरायणा ॥ १०९ ॥
सोपिराजाबलीश्रेष्ठःपापिष्ठश्चदुरासदः ॥ प्रजानांदंडनेरक्तोद्रव्यलोभेनचेतसा ॥ ११० ॥ परदाराभिगमनःपरनिदापरायणः ॥ विनाऽप्य
साधंभोविप्रप्रजाश्चबहुधातिताः ॥ १११ ॥ ददाहनगराण्याहोसमृतोविषदोषतः ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ षष्टिवर्षसहस्रंति

पुनरागत्यभूतले ॥ ११२ ॥ ११३ ॥ १५ । २० । २६ । २९ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १०७ ॥ २४ अथचामीकरयो
गः ॥ पूर्वजन्मनियानारीखशदेशेसदाऽवसत् ॥ चिंतामणिरितिख्यातापतिस्तस्याहताशुभः ॥ ११३ ॥ दम्पतीप्रीतिवशगौतीथाविगा
हनेगती ॥ मार्गेवेश्यसुतोभव्योद्रव्यंदत्त्वाचपुष्कलम् ॥ ११४ ॥ हृतवान्नीतयाचापिपतिस्त्यक्तोद्विजोत्तम ॥ तस्याःपतिमृतःशोकैहाका
तेविलपन्निति ॥ ११५ ॥ सानारीचमृतापश्चात्सागताचयमालयम् ॥ यमलोकात्समागत्यपतिसौख्यविवर्जिता ॥ ११६ ॥ प्रथमेचतुर्थे
नवमेद्वादशेविंशवर्षके ॥ कष्टतस्यशरीरेचषष्ठिवर्षंतरेमृतिः ॥ ११७ ॥ इति ॥ २५अथचारूलोचनयोगः ॥ १ ॥ चारूलोचनकेजातः
पूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ कंकदेशेऽवसत्पूर्वकिंचिद्धूमिपतिस्तदा ॥ ११८ ॥ भीमसेनिरितिरुयातश्चोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ धनार्जनस्यहेतो
र्वेदक्षिणेचतदागतः ॥ ११९ ॥ नृपेणसहकृतामैत्रीबहुकालगतागतैः ॥ नृपश्चसादरंदत्त्वाद्रव्याणिविविधानिच ॥ १२० ॥ स्वगृहेपुनरागत्य
रंतंभासमान्वितः ॥ तस्यआत्राकनिष्ठेनभागार्द्ध्याचितंधनम् ॥ १२१ ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचित्कृत्वायुद्धंपरस्परम् ॥ कालान्तरेमृतश्चा
ऽथप्राप्तस्तुयमसादनम् ॥ १२२ ॥ तत्रमुक्तातुनरकानागत्यधरणीतलम् ॥ भुक्कायमपुरेदुःखंबहुवर्षप्रमाणतः ॥ पुत्रकन्याविहीनश्चपीड्य
मानकलेवरः ॥ १२३ ॥ इति ॥ २६अथचामरयोगः ॥ चामरेचनरोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ श्रौतस्मार्तयोर्निर्तोयज्ञकर्मपरायणः ॥
॥ १२४ ॥ नानायज्ञानकारयित्वासंचितंविपुलंधनम् ॥ पर्वण्यपिकल्पचिद्वैनदत्तंभूसुरेषुच ॥ १२५ ॥ अरातिनाकेनचिद्वैतपुरंछठितं
भृशम् ॥ द्रव्यशोकेनविकलेबभूवद्विजसत्तमः ॥ १२६ ॥ उन्मत्तइवधावैसयत्रतत्रद्विजोत्तमः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवान्ममारपथिभृशुरः ॥
वेदाध्ययनजन्यंतुफलंब्राह्मणवंशगः ॥ १२७ ॥ ४५ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ यदिजीविततदायुर्वर्षाणि ६५ ॥ २७ अथचिंतायोगः ॥ आसी

जन्मांतरेचैवब्रह्मदंडीविशारदः ॥ सारस्वतइतिख्यातःसरस्वत्यास्तदेवसन् ॥ १२८ ॥ शिवस्याऽऽराधनेनिष्ठोजपकर्मरतः सदा ॥ कृताः
 शिष्यास्तुबहवस्तेनभूपास्तदानघ ॥ १२९ ॥ द्रव्यसंपादनंकृत्वाभूमौनिक्षिप्तवांस्ततः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥
 ॥ १३० ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वायोनिंभुक्त्वाकथंचन ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ १३१ ॥ ११५।८।१२।१९।२७
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६ ॥ २८ अथचंचुक्रयोगः ॥ चिंतापुरइतिख्यातेवसतिबहवोजनाः ॥ नीलकंठध्वजोनामतत्राजातु
 बाहुजः ॥ १३२ ॥ तस्यपुत्र्यभवत्पद्माचंद्रस्यैवयथांगना ॥ वरयोग्याबभूवाऽपिनाकरोत्पतिचिंतनम् ॥ १३३ ॥ शालग्रामार्चनेनिष्ठा
 अन्यत्कार्यमजानती ॥ चक्रपाणिंरमाकान्तंपतिंस्वीयमचितयत् ॥ १३४ ॥ भक्त्यंतरसमाविष्टावैष्णवीदानवत्सला ॥ कुमारीसामृताविप्र
 गतिर्लब्धानचस्त्रियाः ॥ १३५ ॥ इदंजन्मात्रवेद्येचधर्मकर्मसमन्वितम् ॥ प्रथमेतृतीयवर्षेषोडशेचैकविंशके ॥ चाल्पमृत्युर्भवेत्तस्याःषष्टि
 वर्षाणिचायुषः ॥ १३६ ॥ २९ अथचापाख्ययोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वकुकरेदेशकेतदा ॥ धनधान्ययुतस्तत्रव्यापारकुशलः सदा ॥
 ॥ १३७ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसद्वैश्योधनवान्धर्मसाहसी ॥ आत्मजोद्राहग्रारम्भमकृत्वाद्विजसत्तम ॥ १३८ ॥ तेनवैश्येनभोविप्रयज्ञविध्वं
 सनंकृतम् ॥ तेनपापानुसारेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ १३९ ॥ दरिद्रोपिबभूवाऽथव्याकुलश्चमनोरथेः ॥ विघ्नकारीचसतंतगतोहिनरके
 द्विज ॥ सप्तसुजन्मसुपशुर्भूत्वायातोमनुष्यताम् ॥ १४० ॥ १।२।१५।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ३० अथ
 चंननयोगः ॥ चंननेचनरोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ काव्येषुनिपुणःसोऽपिपुर्जोरोहितदाऽवसत् ॥ १४१ ॥ वासुदेवइतिख्यातः
 परस्त्रीरतिलम्पटः ॥ परापवादनिरतोमिथ्याजल्पतिनित्यशः ॥ १४२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकाश्यांगत्वासहर्षितः ॥ तत्रभाविबला

तुत्राज्ञायांगमनं कृतम् ॥ १४३ ॥ भयभीतश्च भो विप्र पलायन परायणः ॥ जगाम पर्वतारण्ये भक्षितो वनगोचरैः ॥ १४४ ॥
 दायात्पापफलं भुक्त्वा यो नीभुक्त्वा कथंचन ॥ शतवर्षे सहस्रांते चागतो भूमि मंडले ॥ १४५ ॥ हीनश्च धनपुत्राभ्यां तथा गैश्च द्विजोत्तम ॥
 नाना विघ्नं भवेत्तस्य पूर्वपापफलादिपि ॥ १४६ ॥ १ । १० । १६ । २२ । २७ । ३५ ॥ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५
 ॥ ३१ अथ चोपयोगः ॥ चोपयोगेनरः पूर्वमात्रं वेद्ये च बाहुजः ॥ प्रवर्तन इति ख्यातः शास्त्रवेत्ता गुणान्वितः ॥ १४७ ॥ तस्य पत्नी
 शोभनाऽऽस्या मालिनी नाम विश्रुता ॥ पतिप्रीतिरता चो आदानपुण्यपरायणा ॥ १४८ ॥ प्रवर्तनश्च भूपालं मित्रं कृत्वा विशेषतः ॥
 नृपानुक्रम्य द्रव्यं प्रचुरं लब्धवानसौ ॥ १४९ ॥ एकस्मिन्समये विप्रद्वारातिस्तत्र चागतः ॥ कृत्वा परस्परं युद्धं चतुर्वासरतस्तदा ॥ १५० ॥
 प्रवर्तनस्तु विमुखः पलायनपरायणः ॥ खड्गेन निधनं प्राप्य गतश्च यमसादनम् ॥ १५१ ॥ भुक्त्वा वर्षे सहस्राणि नरके भृशदारुणे ॥ पुनराग
 त्य मेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ १५२ ॥ ३ । ६ । १२ । १६ । २७ । ३३ । ३५ । ३९ । ४० ॥ एतद्द्वेषेषु पीडा कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६७ ॥ ३२ अथ चोद्धतयोगः ॥ चोद्धते च नरो जातः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणः ॥ हरिद्वारस्य निकटे निवसन्परिवारयुक् ॥ १५३ ॥ पठने पाठ
 ने मग्नो दयार्द्रः शिवपूजकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रनृपस्त्वेकः समागतः ॥ १५४ ॥ तेन भूयेन हर्षेण शिवस्याऽऽराधनं कृतम् ॥ ब्राह्मणेन गृहे
 लिंगं प्राणवत्पूज्यते सदा ॥ १५५ ॥ अतस्तुष्टः स भूपालो मुद्रालक्षद्वयं ददौ ॥ लोभयुक्तश्च विप्रोऽसौ निर्माल्यं तद्गृहीतवान् ॥ १५६ ॥
 एवं हि निवसंस्तत्र बहु वर्षं गता गतैः ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वान्ममारपथि भूसुरः ॥ १५७ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां धनधान्यसमन्वितः ॥ पुत्रकन्या
 विहीनश्च कष्टं तस्य यदा कदा ॥ षोडशे विशेक वर्षे चतुर्विंशे प्रपीडितः ॥ १५८ ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ३३ अथ च मार्म्बरयोगः ॥

आसीजन्मांतरैवैवसंन्यासीविपिनेवसत् ॥ जटिलेनखभृत्यङ्गश्चर्मम्बरधरोविभुः ॥ १५९ ॥ मिथ्याऽपवादनिरतो धूर्तत्वेचसदारतः ॥ परद्रव्या
 पहारीचमधुरप्रियभाषकः ॥ १६० ॥ एवंहिनिवसंस्तत्रबहुवर्षगतागतेः ॥ अनृताच्चविमोहेनकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ १६१ ॥ वैश्यस्यतुघनं
 हृत्वातस्यव्यापादनंकृतम् ॥ तेनपापानुसारेणद्व्यतिथिः सहशिव्यकः ॥ नरकैरौरेवेक्षितोयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ १६२ ॥ असिपत्रवनंधोरंसु
 क्त्वापश्चाद्विजोत्तमः ॥ किंचित्पुण्यवशादत्रपुनरागत्यभूतले ॥ १६३ ॥ १।५।७।१३।२१।२७।३२।३७।३९ ॥ एतद्रर्षेषुमृत्यु
 प्रायः ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ३४ अथचरायोगः ॥ कश्चिच्छूद्रकुलेपूर्वज्वालामुख्याश्चसन्निधौ ॥ शेषकेतिसमाख्यातः कन्यापुत्र
 विवर्जितः ॥ १६४ ॥ कृषिवाणिज्यनिरतोविप्रभक्तिपरोरतः ॥ दत्तानितेनदानानिपूर्वस्वपिचशक्तिः ॥ १६५ ॥ प्राप्यवाद्धैक्यसमयंसर्वस्वंब्रा
 ह्मणेददौ ॥ तेनपुण्यावसानेनस्वर्गेगत्वाचपादजः ॥ अधुनासंततियुक्तः सुखाऽऽनंदेनसंयुतः ॥ १६६ ॥ १।४।९।१२।१५
 २०।२६।३७।४० एतद्रर्षेषुपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ३५ अथचारुयोगः ॥ पूर्वजन्मनिमहाभ्रष्टोब्राह्मणोब्रह्मनिन्दकः ॥ परदारा
 मिगमनः परकष्टप्रदायकः ॥ १६७ ॥ मध्यदेशेऽवसत्सोपिसमृतोयमुनातटे ॥ यमुनामृत्युवशात्पुत्रगंधर्वनगरेस्थितः ॥ पुनरागत्यमेदिन्या
 माधिव्याधिसमन्वितः ॥ १६८ ॥ ९।१२।१६।१७।२०।२७।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ३६ अथतृतीययोगः ॥
 पूर्वजन्मनिकावेरीनिकटेब्राह्मणोवसन् ॥ शिवदासइतिख्यातः परिवारेणसंयुतः ॥ १६९ ॥ कृत्वादानार्चनंजाप्यंबहुवर्षगतागतेः ॥ एक
 स्मिन्समयेविप्रयजमानगृहेगतः ॥ १७० ॥ यजमानोददौतस्यस्वर्णमुद्रासहस्रकम् ॥ स्वगृहेचागतः सोथस्वर्णमुद्रासहस्रकम् ॥ १७१ ॥
 तेऽथादत्त्वाधनंसर्वमसत्कर्मव्ययः कृतः ॥ ब्रह्मकर्मपरित्यक्त्वाकामलोभेचनिश्चितः ॥ १७२ ॥ एवंस्वल्पतिथेकालेसविप्रो नरकंगतः ॥ षष्टि

वर्षसहस्रातेपुनरागत्यभूतले ॥ १७३ ॥ १ । ३ । १ । ८ । ९ । १३ । २० । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ३७ अथ
 चम्पाख्ययोगः ॥ पूर्वजन्मनियानारीकीकटेहितदाऽवसत् ॥ द्रव्यलोभेनसाबालापुत्रस्यतुविषंददौ ॥ १७४ ॥ पुत्रस्यतुविषंदत्त्वापूर्वजन्म
 निमानद ॥ छर्दीरोगेणसात्रैवबाध्यतेपीडयामहत् ॥ १७५ ॥ साचाऽत्रयवनीदेशेऽशुभेपञ्चनदेद्विज ॥ साजातात्रमहापापैर्दुःखितासर्वदा
 खलु ॥ १७६ ॥ तस्मात्सायवनीजातापुत्रसंततिवर्जिता ॥ नानाधनयुतादानात्कुरुक्षेत्रेपुरानघ ॥ १७७ ॥ शिवभक्तिपरातस्मात्सुखैश्च
 र्यसमन्विता ॥ अत्रजन्मनिसालक्षरुद्रपूजनजाद्रतात् ॥ १७८ ॥ पुत्रपौत्रयुतानारीभवत्यत्रनसंशयः ॥ अथवाहरिवंशस्यशतव्रतविधा
 नतः ॥ श्रवणात्पूर्वजात्पापान्मुच्यतेनाऽत्रसंशयः ॥ १७९ ॥ इति ॥ ३८ अथ चंचुकयोगः ॥ चंचुकेयोगेयोजातःसर्वैश्यःपूर्वजन्मनि ।
 दानवैर्द्रइतिल्यातोबाहुजोधर्मवानपि ॥ १८० ॥ लाटाभिघेपुरेविप्रचोयदंडःप्रतापवान् ॥ चंद्रग्रस्तेतथाकाश्यांदानंदत्त्वास्वशक्तिः ॥
 ॥ १८१ ॥ पर्वस्वपिचतेनैवब्राह्मणाभोजिताःखलु ॥ पारायणसंहितासुश्रीमद्भागवतंश्रुतम् ॥ १८२ ॥ मध्येपापंकृतंतेनमृणहत्यातदा
 नघ ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वायोननिंमुक्त्वाकथंचन ॥ पुनर्वैमानुषीयोनिकागतोधरणीतले ॥ १८३ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १७ । २२ ।
 २७ । ३५ । ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ३९ अथचमरीयोगः ॥ काचिद्देश्याकुलेजातापूर्वजन्मनिकीकटे ॥ बहुद्रव्यार्जनं
 कृत्वापुण्यमार्गेव्ययःकृतः ॥ १८४ ॥ आतिथ्येचद्विजेदत्तंवल्लभूषणपात्रकम् ॥ शीतकालेददौवल्लभूषणकालेजलान्नकम् ॥ १८५ ॥
 प्रावृषिच्छत्रदानंचतथातीर्थार्थानंकृतम् ॥ एवंनिवसतीसातुबहुवर्षगतागैः ॥ १८६ ॥ मृत्वाचैद्रपुरेप्राप्तापुनरागत्यभूतले ॥ सुंदरी
 चातिलावण्यापतिप्रीतिपरायणा ॥ १८७ ॥ ५५ वर्षमृत्युः ॥ ४० अथजयधायोगः ॥ कश्चिन्नुबाहुजश्चैवशतद्रुनिकटेवसन् ॥ विशको

शाधिपस्तत्रचोश्रदंडःप्रतापिकः ॥ १८८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ उन्मत्तश्चबभूवाऽपिस्वङ्गमुद्यम्यवेगतः ॥
 ॥ १८९ ॥ मार्जरीचक्षुर्नीगांचवृषभाऽध्वगर्दभादिकान् ॥ नरांश्चैवतुनारीश्चहन्यमानोविशेषतः ॥ १९० ॥ जीवांश्चहतवान्सर्वान्सोऽयं
 कालाभिधःक्रमात् ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेहरगेहंतदाकृतम् ॥ १९१ ॥ नांगीकृतंयदाविप्रैःसर्वस्वंमंदिरेऽक्षिपत् ॥ सराजापंचतांप्राप्तोगतो
 सौयमशासनम् ॥ अस्मिञ्जन्मनिकुष्ठीस्थ्यात्पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ १९२ ॥ ५६ वर्षेमृत्युः ॥ ४१ ॥ अथ छेमयोगः ॥
 छेमयोगेनरोजातः पूर्वजन्मनिवैश्यजः ॥ रामक्षेत्रस्यनिकटेनिवसन्पूर्वजन्मनि ॥ १९३ ॥ देवदासइतिख्यातोभार्य्याऽस्यप्रिय
 वादिनी ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृत्वाश्राद्धंसहर्षितः ॥ १९४ ॥ ब्राह्मणाश्चसमायाताः स्वगृहेस्थापिताद्विज ॥ पत्न्यांद्रंद्रकृतंसम्यगुत्थि
 ताब्राह्मणास्तदा ॥ १९५ ॥ यज्ञोत्रघ्नोबभूवाऽथनिराशाःपितरोगताः ॥ तेनपापानुसारेणवंशवृद्धिर्नजायते ॥ १९६ ॥ गयाश्राद्धेकृते
 विप्रपुत्रोभवतिनाऽन्यथा ॥ इति ॥ ४२ अथ छात्रकयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवजैद्रथोनामभूपतिः ॥ १९७ ॥ चोलदेशेऽवसत्सोपि
 परिवारेणसंयुतः ॥ नानाविलासविभवैःसंयुतोऽगुणिनांगणैः ॥ १९८ ॥ छलबुद्धिवशात्पुत्रजित्वाशत्रून्निवेशतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्र
 कृतंकर्मचदारुणम् ॥ केनचिद्गामपतिनासहसंधिःकृतःछलैः ॥ १९९ ॥ विश्वासाच्चहतश्चासौकृतंकर्मदुरासदम् ॥ सराजापंचतांप्राप्तो
 गतश्चयमशासनम् ॥ किंचित्पुण्यवशात्पुत्रसजातोबाहुजोऽधुना ॥ २०० ॥ १।३।८।९।१३।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 शुर्वर्षाणि ७२ ॥ ४३ अथ छोभकायोगः ॥ कांतिकानगरीश्रेष्ठाप्रकीर्णागुणिनांगणैः ॥ तत्रभीष्मवरोराजाविष्णुभक्तिपरोदृढः ॥
 ॥ २०१ ॥ हरनिंदापरोनित्यं ह्यात्मज्ञानेसधूर्तकः ॥ वाचामधुरयायुक्तोमिर्दयःछलसंयुतः ॥ २०२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणश्चप्रता

डितः॥तेनविप्रेणक्रोधेनस्वंशरीरंचघातितम् ॥ २०३ ॥ तस्यपापप्रभावेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ पापाच्चनरेकेप्राप्तःषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥
 ॥ २०४ ॥ इदंतुमानुषंजन्मवंशवृद्धिर्नजायते ॥ तुलादानांद्भवेत्पुत्रो नान्यथाद्विजसत्तम ॥ २०५ ॥ ४० वर्षेअल्पमृत्युःपरमायुर्वर्षाणि ८४
 ४४ अथजीमूतयोगः ॥ आसीत्पूर्वपैठनेचनगरेबाहुजोवसन् ॥ महाशूरोऽतिभव्यश्चधनधर्मरतःसदा ॥ २०६ ॥ लोकपर्यटनेगत्वासह
 सैन्येनबाहुजः ॥ तत्रभीष्मवर्तीभव्यांनगरींत्रिदिवोपमाम् ॥ २०७ ॥ वैनतेयेनवैपुत्रभक्षितामनुजादयः ॥ गृहेगृहेप्रतिद्वारेचैकःसोऽभक्षय
 तदा ॥ २०८ ॥ तस्मिन्दिनेब्राह्मणस्यगृहेवासःकृतःखलु ॥ गरुडाग्रेगतोराज्ञाकृतंयुद्धंपरस्परम् ॥ २०९ ॥ गरुडोहर्षसंयुक्तस्त्यक्त्वाया
 मंगतोऽनघ ॥ सराजाचंद्रलोकेचपितृलोकेततोगतः ॥ चंद्रलोकात्परिश्रष्टश्चागतोऽधरणीतले ॥ २१० ॥ १।५।१४।१९ वर्षेषुकष्ट
 म् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ ४५ अथजगत्पालयोगः ॥ जगत्पालेनरोऽत्युग्रोदानवत्सलधार्मिकः ॥ जगदानंदनामाचगुर्जरेनगरेवसन् ॥
 ॥ २११ ॥ देव्याअग्रेविधानेनजपकरणाभिरंतरम् ॥ आविर्बभूवसहस्राजगन्मातात्रिलोचना ॥ २१२ ॥ वरंवर्यराजेंद्रप्रसन्नाहंतवव्रतात् ॥
 दत्त्वेप्सितंवरंदेवीद्व्यन्तर्धानंगतापुनः ॥ २१३ ॥ सहस्रमितवर्षाणिक्लृत्वारज्यंनिरंतरम् ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वासर्वसौख्यसमन्वितः ॥ २१४ ॥
 प्रथमेपंचमेवर्षेद्वादशोषोडशोपिवा ॥ वर्षेपीडाभवेत्तस्यप्रायश्चित्तेकृतेसुखम् ॥ २१५ ॥ आयुःपंचाशद्वर्षांतकथितंप्राणधारणम् ॥ आश्वि
 नेधवलेपक्षेद्वाष्ट्यानिधनंभवेत् ॥ २१६ ॥ ४६ अथजवरीयोगः ॥ जवरीयोगेजो जातःसर्वपूज्योऽधनाधिपः ॥ सुखाग्रेतिलकंचिह्नंभव्यकां
 तिर्दयायुतः ॥ २१७ ॥ वंशवृद्धिर्नजायेतपूर्वपापानुसारतः ॥ शुक्रउवाच ॥ कोस्तिपूर्वमहाभागकिंकृतंपापपुण्ययोः ॥ २१८ ॥ श्रोतु
 मिच्छामितत्त्वज्ञवदविस्तरतोऽधुना ॥ भृगुरुवाच ॥ शृणुपुत्रप्रवक्ष्यामि विस्तरेणसमासतः ॥ २१९ ॥ बाहुजःपूर्वजननेवैरोटेनगरेऽवसत् ॥

दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेषुस्वशक्तिः ॥ २२० ॥ मातृस्वसुश्रगमनात्पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ अस्मिञ्जन्मनि तृतीयेतु गौरागः प्रियदर्शनः ॥ २२१ ॥ १।६।१०।१५६।२०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ ४७ अथजोरयोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेऽद्रो गंगायादक्षिणे तटे ॥ भूपतिश्चसमाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २२२ ॥ परदाराऽभिगमनं कृतं तेन निरंतरम् ॥ एकस्मिन्समये विप्रयागे मकरे वसन् ॥ २२३ ॥ अर्द्धोदयं समासाद्य महापर्वणिकेतदा ॥ ब्राह्मणेभ्यो ददौ दानं हर्षगद्गदमानसः ॥ २२४ ॥ स्वगृहे पुनरागत्य दम्पती च तदाऽनघ ॥ किंचित्कालवशं यातः स्वर्गयातश्च पादजः ॥ पत्नी तस्य सती जाता पुनरागत्य भृतले ॥ २२५ ॥ १।८।१३।१७।२२।३१।३६। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ४८ अथजोषितायोगः ॥ आसीज्जन्मान्तरे नारी वंगदेशे वसत्यसौ ॥ सुधाकरीति विख्याता पतिस्तस्या धनेश्वरः ॥ २२६ ॥ काकघाता तदानारी काकवन्ध्याऽधुना भवेत् ॥ तीर्थे तीर्थे ददौ दानं सत्पात्राय द्विजाय च ॥ २२७ ॥ तेन पुण्यावशेषेण सा जाता त्रसुखान्विता ॥ स्वर्णकाकस्य प्रतिमा पलपंचप्रमाणिका ॥ ब्राह्मणाय प्रदातव्या बहुपुत्रान्विता ततः ॥ २२८ ॥ १।४।८।१०।१३।१९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ३९ ॥ ४९ अथ झंडावलीयोगः ॥ झंडावल्यां नरो जातः काकुत्स्थे ह्यवसत्तदा ॥ मनोहर इति ख्यातो बाहुजः सर्वशास्त्रवित् ॥ २२९ ॥ सम्यगध्यापिता विप्राश्चान्नदानमथोददौ ॥ सीमावादे हतस्तत्र बाहुजस्य सुतस्तदा ॥ २३० ॥ निशायां चोरकार्ये हि बहुवर्षांतरे मृतः ॥ पापाच्च नरके गत्वास जातोऽत्र द्विजालये ॥ २३१ ॥ ८।९।१३।२१।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१।५० अथ झटितियोगः ॥ पूर्वजन्मनि नैपालेश्वराश्च चतुरः सुधीः ॥ पशुपतिश्च विख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २३२ ॥ बहुवत्सरपर्यंतं जीवाश्च चातिताभृशम् ॥ प्राप्ते वा द्वैक्यसमये स वैस्वविधिना ददौ ॥ २३३ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण धनधान्ययुतोऽधुना ॥ गृहदानात्पयोदानात्पुत्रवृद्धिर्भविष्यति ॥ २३४ ॥ १।१०।२०। ३५

त्रैषेष्टकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ५१ अथग्रंथद्वयोः ॥ उग्रदंडेनरोजातः पृथ्वीपालनतत्परः ॥ पुत्रकन्यासमायुक्तः सहसैन्येनराज-
ते ॥ २३५ ॥ आसीत्पूर्वविप्रः कश्चिच्छर्याश्चोत्तरेतत् ॥ महीपालइतिख्यातः पादजोयर्मवानपि ॥ २३६ ॥ नानातीर्थार्णटनंकृत्वाह्वारामं
चजलाशयम् ॥ तेनपुण्यावशेषेणसजातोबाहुजोधुना ॥ २३७ ॥ १५११३१७१२०१२३८ ४० एतद्वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
८१ ॥ ५२ अथचलाचलयोगः ॥ चलाचलेऽभवत्पूर्वधर्मशास्त्रविनोदकः ॥ कौशल्यायांनगर्ग्यचितपस्वीचजितेन्द्रियः ॥ २३८ ॥ चेतन्य
इतिविख्यातो नृपद्वारेप्रतिष्ठितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपापमाचारितंभृशम् ॥ २३९ ॥ नृपकन्याचयुवतिः सुन्दरीषोडशाब्दिका ॥ कुमारी
गमनात्तस्यसगभाचाभवत्पुरा ॥ २४० ॥ नाशितस्तेनगर्भोहिविविधैरौषधैरपि ॥ विप्रोयमपुरंप्राप्यमुक्ताक्लेशांश्चाश्वतान् ॥ पुनश्चमाहु
षीयोनौमातृकुक्षेः समुद्गतः ॥ २४१ ॥ १३१३१३१२११८१२०१२५१३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ५३ अथ
चातुरीयोगः ॥ पूर्वजन्मनिभोविप्रचित्रकूटाद्रिसन्निधौ ॥ भिन्नोनाममहाव्याधः शौचाचारविवर्जितः ॥ २४२ ॥ जीवांश्चघातयामासमार्गा
वरोधनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रयागेमकरेगतः ॥ २४३ ॥ तत्रभाविवलान्मृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ तेनपुण्यप्रभावेणसजातः
पादजोऽधुना ॥ २४४ ॥ १११३११८१२११२३१वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ५४ अथचोलमाख्ययोगः ॥ आसीज्ज
न्मान्तरेचैवतपस्वीब्राह्मणः किलाध्वजाथरइतिख्यातोमदांधोगर्वसंयुतः ॥ २४५ ॥ किंचिद्विद्याविलासीचजपकर्माऽर्चनेदृढः ॥ एकस्मि
न्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ २४६ ॥ दंडकारण्यनिकेतपश्चय्यार्थमाऽकरोत् ॥ ब्राह्मणस्यसुतस्तत्रसर्वालंकरणैर्युतः ॥ २४७ ॥
धनलोभाद्धतस्तेनभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ तस्यचमातापितरौपुत्रस्नेहेनदुःखितौ ॥ २४८ ॥ अचिराच्चमृतः सोपिगतोवैयम

शासनम् ॥ तेनकर्मविपाकेनरकेपाचितोभृशम् ॥ २४९ ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नोव्रतदानप्रभावतः ॥ इदंचतुष्टयंजन्ममृताऽपत्यंद्भिजो
 त्तम् ॥ २५० ॥ मृतः पुत्रोभवेदस्यजातोजातस्तथैवच ॥ इदंजीवेदिदंजीवेदित्याशामपिचाकरोत् ॥ २५१ ॥ जातंजातंविनष्टंचनकृतात
 स्यनिष्कृतिः ॥ एवंयदिचिरंस्थित्वापश्चाच्चम्रियतेखलु ॥ २५२ ॥ कृत्वास्वर्णमयींमूर्तिंविप्रबालस्यशोभनाम् ॥ पूर्वोक्तेनविधानेनसंकल्प्य
 ब्राह्मणार्पणम् ॥ ततःश्रेयोभवेत्तस्यवंशवृद्धिर्भविष्यति ॥ २५३ ॥ १।४।५।९।१२।१६।२५।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ६९ ॥ ५५ अथचंद्रकांतियोगः ॥ कश्चित्प्रागभवद्विप्रःसर्वविद्याविशारदः ॥ वेदाभ्यासरतःश्रीमान्प्राप्तसर्वमनोरथः ॥ २५४ ॥
 तुलादानानिदत्त्वाचघृतस्यभूसुरेष्वपि ॥ गृहीतवांश्चचौष्येणलोभोपहतचेतसा ॥ २५५ ॥ केनचित्सुकृतेनैवप्राग्भवेयत्फलंशृणु ॥ श्रोत्रि
 यस्यकुलेजातोवेदेवदांगपारगः ॥ २५६ ॥ धनपुत्रसमायुक्तःक्षयरोगसमन्वितः ॥ सरस्वत्याश्चदानेनरोगाश्चविलयंगताः ॥ २५७ ॥ १।५।
 ७।१०।१५।२०।२८।३६।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ५६ अथछछरीयोगः ॥ बभूवब्राह्मणःकश्चिद्भगदेशेवस
 न्सुधीः ॥ धर्मकर्मदयायुक्तोधनपुत्रादिसंयुतः ॥ २५८ ॥ दत्तानितेनविप्रेभ्योदानान्यत्यल्पशक्तिः ॥ सत्पात्रेभ्यस्तदाविप्रपर्वस्वपिविधा
 नतः ॥ २५९ ॥ पापमाचरितेनकामलोभेननिश्चयः ॥ ब्राह्मण्यांचारितोगर्भोभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ २६० ॥ गर्भपातनजाडुःखा
 त्सामृताद्विजसत्तम् ॥ एवंचात्रगतेकालेप्राप्तश्चयमशासनम् ॥ २६१ ॥ भुक्त्वापापाच्चनरकान्पुण्यात्स्वर्गचशाश्वतम् ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेणसजातो
 ब्राह्मणोऽधुना ॥ २६२ ॥ धनमैश्वर्यमतुलंतथास्त्रीभोगभाङ्गरः ॥ दक्षःकार्येषुचार्वागोर्धर्मिष्ठोलाभसंयुतः ॥ २६३ ॥ मानीयशस्वीपुरुषःकांति
 मसिप्रयभाषकः ॥ पुण्यादिदंतथापापाद्विप्रपापरतःक्वचित् ॥ २६४ ॥ धूर्तःशठःक्रोधपरोधनवृद्धिक्षयान्वितः ॥ पूर्वपापानुसारेणधुवापुत्रोमृतः

स्रष्टु ॥ २६६ ॥ १।६।२०।२८।३६॥४०॥४६० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३॥ ५७ अथछूरसज्ञकयागः ॥ आसाज्जन्मातरचचड्ड
 रकारश्चनापितः॥प्रयागेनिवसन्पूर्वपरिचर्यात्कृतं धनम् २६६। नानाविभवविस्तारैः पुण्यमार्गेकृतोव्ययः ॥ आरामंचजलोत्सर्गिकन्योद्राह
 मयाकरोत् ॥ २६७॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतः कालचोदितः ॥ बभूवपादजः सोपिवैश्योभूत्वाततोपरि ॥ २६८॥ इदंचतुष्टयं जन्मसर्वसौ
 ख्येन संयुतम् ॥ शरीरं पीडयमानंच ह्युद्रेगोमानसीव्यथा ॥ २६९ ॥ १।२।७।९।१३।१८।१९।२०।२८।३३॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८७ ॥ ५८ अथजटायुयोगः ॥ ब्राह्मणीगर्भयुक्ताचप्रयाणे भर्तु संयुता ॥ सर्वाभरणभूषाढयानानारत्नसमन्विता ॥ २७०॥ बहवो मिलिता
 श्रीराजगृह्णास्यभूषणम् ॥ तत्रकोलाहलो जातो गर्भपातोऽभवत्तदा ॥ २७१ ॥ १।६।९।१४।२०।२६।३०। वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६९॥६९॥ अथजोध्ययोगः ॥ कश्चिद्दासकुले पूर्वचोत्कलेहितदाऽवसत् ॥ यानार्थघातयत्कंचित्पुरुषं प्राग्भवेद्विज २७२॥
 सांजन्मनिरोगेण थलैर्नैव प्रपीडयते ॥ सुवर्णदानाद्विधिवत्तथारुद्रजपादिह ॥ २७३ ॥ पूजनाच्छंकरस्याऽपिशूलरोगाद्विमुच्यते ॥
 ॥ २७४ ॥ १।४।६।११।२०।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६०६० अथजांगल्ययोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुले पूर्वपांचालेनग
 रेऽपिच ॥ गोत्रघातः कृतस्तत्र परस्त्रीरमणं तथा ॥ २७५॥ सोत्रजन्मनि नूनंच महाकष्टेन पीडितः ॥ तीर्थस्नानकृतादीनि निष्फलान्यत्रभा
 गव ॥ २७६ ॥ ज्ञानपूर्वकृतात्पापाद्भोगहाचक्षयी भवेत् ॥ २७७ ॥ १।४।६।७।१०।१३।१६। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४६ ॥ ६१
 अथजानकीयोगः ॥ कश्चिच्छूद्रो महाभाग बभूव प्राग्भवेधनी ॥ व्यापारनिरतोदक्षः कयविक्रयकर्मसु ॥ २७८॥ नीतः सर्वसस्तेन मिलित्वा
 चार्द्धसीरिणा ॥ कालेन तद्धनं लोभात्स्नेहमूल्याधिकंसुत ॥ २७९ ॥ भुक्त्वा पापफलाद्भोगमरत्वमुपागतः ॥ ततः पुण्याच्छुभान्भु

क्त्वाभोगाञ्जातोत्रबाहुजः ॥ २८० ॥ क्षात्रः पुण्यकलायुक्तोऽभिमिदानात्सुरार्चनात् ॥ स्नेहहारीयतः पूर्वराजरोगात्प्रपीडितः ॥ २८१ ॥
 सर्वस्नेहादिदानाद्वैस्ववित्तस्यप्रदायकः ॥ स्वर्णदानं तथा चात्रक्षयरोगाद्विमुच्यते ॥ २८२ ॥ २१। ६। ९। १३। २०। २६ वर्षेषुकष्ट
 म् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६। ९६ ॥ ६२ अथजयवर्द्धीयोगः ॥ आसीजन्मान्तरेचैवबाहुजस्यवरंगना ॥ देशेहिक्कुभेचैवपतिपुत्रसम
 न्विता ॥ २८३ ॥ विषंदत्त्वापतिं विप्रप्राग्यजाराश्रितासती ॥ पतिग्रीसामहादुष्टाबाल्येऽत्रविधवाद्भिज्ज ॥ २८४ ॥ शिवस्याराधनाच्चैव
 गंगायाउपसेवनात् ॥ गतिं शुभां सा प्राप्नोति व्रतकृच्छ्रोपसेवनात् ॥ २८५ ॥ ३। ७। १२। २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९६
 ॥ ६३ अथजज्वालयोगः ॥ मूर्द्धोऽभिषिक्तोयः कश्चिन्मथुरायामभूत्सुधीः ॥ राजसेवीमहाशूरआखेटकरतः सदा ॥ २८६ ॥ मृग
 यायांगतोदैवाद्धातितामृगसूकराः ॥ तत्रैकाहरिणीविप्रघातितागर्भसंयुता ॥ २८७ ॥ तद्गर्भस्थौहतीवत्ससुशुभौभृगशावकौ ॥ स
 हायाभ्यायुतेनैवकृतं कर्मोऽतिदारुणम् ॥ २८८ ॥ ताभ्यामिलित्वाभुक्त्वाचाभूवंस्तेपापभागिनः ॥ नृपः कालेमहाभागप्राप्तः शत्रुपुरतदा
 ॥ २८९ ॥ सशौर्यकर्मणाविप्रघातयित्वारिपून्बहून् ॥ घातितः सोऽपिबहुभिः प्रहारैरतिदारुणैः ॥ २९० ॥ संग्रामभूमौसमृतः प्रातःस्व
 र्गपुरंतदा ॥ भुक्त्वा नानाविधान्भोगान्सजातो ब्राह्मणोधुना ॥ २९१ ॥ चंचलश्चातिचतुरः सर्वशास्त्रार्थकोविदः ॥ धनेर्नानाविधैर्युक्तो
 मौरांगोरक्तलोचनः ॥ २९२ ॥ १। ३। ८। १२। १६। २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ६४ ॥ अथजुद्धयोगः ॥ बभूवब्रा
 ह्मणः कश्चिद्गदेशेवसन्सुधीः ॥ दत्तानितेन विप्रैर्भ्योदानानिचातिशक्तिः ॥ २९३ ॥ सत्पात्रेभ्यः परं विप्रपर्वस्वपिविधानतः ॥ पापमा
 चरितं तेन कर्मलोभेन मोद्भिज्ज ॥ २९४ ॥ ब्राह्मण्यांधरितोगर्भोभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ स्त्रीसहायश्चकृतवान्गर्भपातं द्विजोत्तम ॥ २९५ ॥

शुक्रातामाविधान्भोगांस्तिर्यग्योनीः पुनःपुनः ॥ पश्चान्मातुष्यमापन्नः पुत्रदारविवर्जितः ॥ २९६ ॥ १ । ८ । १३ । २१ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ६६ अथजुंभकयोगः ॥ जुंभकेचनरोजातःपूर्वजन्मनिद्राविडे ॥ शूद्रस्त्वेकोऽवसत्तत्रकृषिवाणिल्यतत्परः ॥
 ॥ २९७ ॥ धनिकस्यहृतंद्रव्यंनदत्तलोभहेतुना ॥ आयुषस्तुसमासित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ पापाच्चनरकंगत्वापुनरागत्यभृतले ॥ २९८ ॥
 १ । २ । ४ । ८ । १३ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ६६ अथजनार्दनयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वब्रह्मावर्तेऽवसत्तदा ॥
 कालिदासइतिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २९९ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोब्राह्मणःपंडितःसच ॥ तेनविप्रेणवैश्येचद्रव्यंदत्त्वाचपुष्कलम् ॥
 ॥ ३०० ॥ स्थापितंतद्द्रव्यंपात्रेताम्रमयेद्विज ॥ सविप्रस्तीर्थकेगत्वाकाश्यांचमृत्युमाप्तवान् ॥ ३०१ ॥ तस्यपुत्रस्तुयाचितवान्पितृद्रव्याणि
 चानघ ॥ नदत्तंतेनवैश्येनसर्वस्वंभक्षितंद्विज ॥ ३०२ ॥ किंचिद्दानार्चनंकृत्वाबहुवर्षांतरेमृतः ॥ पापात्पापफलमुक्त्वायोनिंशुक्लाकथंचन ॥
 ॥ ३०३ ॥ इहजन्मनिमहाभागपीड्यमानोमुहुर्मुहुः ॥ गर्भपातोमृतसुतोजायतेनात्रसंशयः ॥ ३०४ ॥ १ । ५ । १० । १५ । २० । २५ । २९ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ६७ अथजयीयोगः ॥ जयीयोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ विद्यावेदविहीनश्चपरसंतापकारकः
 ॥ ३०५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रद्रव्यलोभेनब्राह्मणः ॥ विश्वासघातमकरोत्तेनाऽभूद्धर्मनाशकः ॥ ३०६ ॥ एवंस्वल्पतिथेकालेसविप्रःपंच
 तांगतः ॥ विश्वासघातपापाच्चसर्वोदेहोरुजाकुलः ॥ दारिद्रेणभवेत्पीडाचोद्यमेहानिरेवच ॥ ३०७ ॥ ३ । ८ । १० । २० । ३६ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ६८ अथजीतायोगः ॥ कश्चिद्वैश्यःपुराजातोह्यंगदेशेतदानघ ॥ माधवेतिसमाख्यातःक्रयविक्रय
 णेरतः ॥ ३०८ ॥ व्यापारेनिर्गतोदेवात्पूर्वदेशेतदानघ ॥ हृत्वाप्राप्तिधनस्याऽयंहर्षगद्गदमानसः ॥ ३०९ ॥ ब्राह्मणानांकृतासेवादानं

दत्त्वास्वशक्तिः ॥ स्वदेशेषु नरागत्य कृतं कर्म तुदारुणम् ॥ ३१० ॥ दृष्ट्वा स्वीयांसकोपेन परजारसमागताम् ॥ खड्गेन घातिता सा च पापमा
 ऽऽचरितं त्विदम् ॥ रोगाकुलोऽत्र जनने वंशवृद्धिर्न जायते ॥ ३११ ॥ १ । ४ । ६ । ९ । १७ । २७ । ३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥
 ७५ ॥ ६९ अथ जनाराति योगः ॥ आसीजन्मांतरे पूर्वचोत्कलेन गरे वसन् ॥ बुद्धिनाथ इति ख्यातो ब्राह्मणो द्यूतकर्मकृत् ॥ ३१२ ॥ पर
 कन्यांतदा विप्रक्रियामास लोभतः ॥ तेन पापाऽनुसारेण पुत्रो न जायते धुना ॥ ३१३ ॥ कन्याश्च बहवो जाताः पुत्रो नैव च नैव च ॥ कन्या
 दानाद्भवेत्पुत्रो नान्यथा द्विजसत्तम ॥ ३१४ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । ११ । १८ । २० । २८ वर्षेषु कष्टम् ॥ ज्वरादि वमन कफांशसादिभिर्जलै
 श्च भीतिः ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ७० अथ जलदयोगः ॥ पूर्वजन्मनि वैश्योऽभूद्रार्या विप्रस्य सात्त्विकी ॥ पतिश्चापित दा
 तस्य ब्राह्मणो ज्ञानसत्तमः ॥ ३१५ ॥ अप्रसूता प्रिया तस्य च पलाचा रुलक्षणा ॥ वैश्येन धर्षिता सा च लोभमोहादिविभ्रमैः ॥ ३१६ ॥
 अज्ञानात्काममिच्छंता बुभावपि हठेन च ॥ तावत्कालवशेनैव ब्राह्मणः पंचतांगतः ॥ ३१७ ॥ सर्वैश्वर्यो देवयोगाच्च भाविनो र्थस्य वैबला
 त् ॥ तांच वैधर्षयामास बहुकालगतागतैः ॥ ३१८ ॥ व्यभिचारवशात्तत्र धनं सर्वं विनिश्चितम् ॥ गृहीतं धूर्तया लोभाद्देश्यस्य तु द्विजोत्तम ॥
 ॥ ३१९ ॥ ब्राह्मणीनिधनं प्राप्त्या व्यभिचारपरऽसती ॥ वैश्योऽपि नरकं गत्वा बहुवर्षाणि भोगभाक् ॥ इदं जन्म द्वितीयं तु बहुशो व्याकुलः सदा
 ॥ ३२० ॥ १ । २ । ५ । ८ । १३ । २० । २७ । २९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ ७१ अथ जज्ञासीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे
 चेव ब्राह्मणः पूर्वके वसन् ॥ देवरा म इति ख्यातः पुत्नी पुत्रसमन्वितः ॥ ३२१ ॥ देवाऽऽगारे सदाऽतिष्ठद्वाहुजस्य सहायतः ॥ देवद्रव्यापहरणं
 कृतं रात्रौ द्विजोत्तम ॥ ३२२ ॥ तेन पापाऽनुसारेण कुष्ठरोगेण पीडितः ॥ सर्वांगे जायते दुःखं पुत्रो जातो मृतः स च ॥ ३२३ ॥ १ । ३ । ८ । १२

१७।२१।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७२ अथजदुयोगः ॥ जदुयोगेचयोजातोबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ देशेकारूपकेचैवनिव
 सन्पूर्वजन्मनि ॥ ३२४ ॥ माघवेतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ एकदाचंद्रमोग्रस्तेभूमिदानद्विजेददौ ॥ ३२५ ॥ पुनर्युहीतासातेन
 लोभाकुलितचेतसा ॥ तेनपापानुसारेणगतोकेचभास्करे ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांबहुकष्टसमन्वितः ॥ ३२६ ॥ १।३।५।८। १२। १६।
 २०। २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ ७३ अथजम्भारातियोगः ॥ जम्भारातौचयोजातोवैश्योनामसुदर्शनः ॥ कुंडिनेनगरेचैव
 निवसन्पूर्वजन्मनि ॥ ३२७ ॥ कृतवान्दरुणंकर्मगोत्रघातंतदाऽनघ ॥ भुक्तानानाविधान्भोगान्यमलोकेतदाऽनघ ॥ ३२८ ॥ पुनर्वै
 मानुषीयोनिंगौरांगोदक्षिणेतिलः ॥ ३२९ ॥ २। ४। ६। ८। १२। १६। २०। २५। २७। ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ९३ ॥ ७४ अथजसोमतियोगः ॥ जसोमतियोगेयोजातःपूर्वजन्ममिबाहुजः ॥ कृत्वातुविविधान्पुण्यान्ब्राह्मणाश्चापिपूजिताः ॥ ३३० ॥ तत्रभावि
 बलात्पुत्रगर्भिणीचशुनीहता ॥ तेनपापानुसारेणनरकंगत्वासबाहुजः ॥ ३३१ ॥ भुक्त्वावर्षसहस्राणिचागतोभूमिमंडले ॥ इदंजन्मतृतीयं
 तुमानुषोजायतेऽधुना ॥ ३३२ ॥ १।१।४।६।८।१२।१५।२५।२७। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७५ अथचैतन्ययोगः ॥ बभूवमुख
 जःकश्चिद्विद्याधनसमन्वितः ॥ नानाकलासुकुशलोविष्णुभक्तिपरायणः ॥ ३३३ ॥ राहुग्रस्तेहिचन्द्रेस्तुसर्वस्वब्राह्मणेददौ ॥ तत्रभाविवला
 त्युत्रपापमाचरितंत्विदम् ॥ ३३४ ॥ धर्षिताक्षत्रियातेनकामलोभाच्छुभानना ॥ प्रताडितःपतिस्तस्यास्तेनैवहतेनतु ॥ ३३५ ॥ ततो
 मृत्युवशंप्राप्तोगतोसौयमशासनम् ॥ शुभाशुभफलंभुक्त्वादिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ ३३६ ॥ अस्मिञ्जन्मनिदानेनमानुषत्वंगतोधुना ॥ सुरूपदे
 हःसद्बुद्धिःस्त्रीपुत्रधनसंयुतः ॥ ३३७ ॥ शूरोदाताप्रधानश्चदेशेदेशेतिविश्रुतः ॥ किंचित्पापतत्त्वेनधूर्तोमनसिपीडितः ॥ ३३८ ॥ १।३।

६।१०।१५।१९।२१।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७॥७६ अथचैनयोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेविप्रपूर्वजन्मनिभूमिपः ॥ गिरिवा
 सीमहादुष्टश्चौरकर्मपरायणः ॥ ३३९ ॥ लुंठितोब्राह्मणस्तेनमार्गसंताडितोभृशम् ॥ तत्ताडनान्महत्पापंमृतःकालेद्विजोत्तमः ॥ ३४० ॥
 गतेबहुतिथेकालेसजातोब्रह्महाड्युना ॥ गंगायमुनयोर्मध्येकूरकर्मामहोद्यमी ॥ ३४१ ॥ १।१४।८।१०।२०।२३ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ७३ ॥ ७७ अथचारार्कियोगः ॥ अथासीद्बाहुजाकाचिद्भट्टप्रियरतासदा ॥ दानधर्मरतासाध्वीविप्राणांपूजनेरता ॥ ३४२ ॥ तथादे
 वात्सासुभगाद्रव्यलोभरतासदा ॥ सायोषापुत्रमददद्विषंलोभवशेनवै ॥ ३४३ ॥ मृतः सविषदोषेणगृहीततद्धनंस्वयम् ॥ पतिस्तस्यामृत
 स्तत्रपुत्रदुःखेनदुःखितः ॥ ३४४ ॥ पापमाचरितंचोग्रस्वपुत्रवधसंज्ञकम् ॥ प्राप्तायमपुंरंभुक्पूर्वपुण्याच्छुभानना ॥ ३४५ ॥ पूर्वपुण्यप्र
 भावेणसाजाताबाहुजेकुले ॥ सारक्तगौराधर्मज्ञासदापुण्यपरायणा ॥ ३४६ ॥ १।३१।८।१२।१५।१८।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा
 णि ७० ॥ ७८ अथचिबुरायोगः ॥ कश्चिद्भिप्रकुलोत्पन्नोदेहावयवशोभितः ॥ सदाचारःसुशोभाढ्योदयाद्रौयमतत्परः ॥ ३४७ ॥ कयवि
 क्रयकर्ताचार्कचिब्यापारवान्भुवि ॥ तस्यप्रियाशुभाऽऽचारापतिभक्तिपरायणा ॥ ३४८ ॥ दासीपुत्रोहतोदैवात्पापमाचरितंत्विदम् ॥ तेन
 पापाबुसारोणसजातश्चात्रपुत्रक ॥ ३४९ ॥ १।३१।८।१२।१८।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ७९ अथचवणयोगः ॥ पूर्वजन्मनि
 ससुत्पन्नःकिंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ तावज्जन्मनिवैश्यस्तुपरवित्तापहारकः ॥ ३५० ॥ द्यूतकर्मणिनिरतो नानालोकाऽभिवंचकः ॥ ग्रामाधी
 शस्त्यनिकटेसर्वभाषितवांश्चसः ॥ ३५१ ॥ कश्चिद्भिप्रोऽवसद्ग्रामेशांतोदांतःक्षमीसदा ॥ पुत्र्यःपंचतथांसप्तपुत्रवित्तेनसंयुतः ॥ ३५२ ॥
 कालेचैकवृत्तेष्विमेरब्दास्वैस्वमाहृतम् ॥ निरांधारासुताजातानाकारिद्विजभोजनम् ॥ ३५३ ॥ क्रियाकर्मकृतंनैवसर्वराज्ञाहृतंचयत् ॥

॥ ३५४ ॥ म्लेच्छैर्विनिहतो मायै गतो राजाय मालयम् ॥ तेन पापानुसारेण घनपुत्रा विवर्जितः ॥
 ॥ ३५५ ॥ १।३।८।१३।३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ ८० अथ चातुर्कयोगः ॥ ब्राह्मणोऽभूत्कुलक्षेत्रे
 कृषिकृद्वेदपारगः ॥ स्वज्ञातिकस्य चान्यस्य वृत्तिलोपमकारयत् ॥ ३५६ ॥ तेन युद्धं महाघोरं तस्य जाता मृतिस्तदा ॥ वृत्तिलोपी द्विजः
 काले गतश्च यमशसनम् ॥ ३५७ ॥ स एव च द्विजो जातो वेदाभ्यासाच्च पुत्रक ॥ कुष्ठक्षययुतः पापाद्युवभावो द्विजोत्तम ॥ ३५८ ॥ १।३।
 ५।८।१२।१६।२२।२७।३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८१ अथ चतुरयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरे चैव बाहुजः सरयूतटे ॥
 राजा च घातितस्तेन पापमाऽऽचारितं त्विदम् ॥ ३५९ ॥ आयुषस्तु समाप्तिवात्समृतः कालचोदितः ॥ सराजयक्ष्मरोगेण युक्तः स्यादन्यजन्म
 नि ॥ ३६० ॥ अस्मिन्स्तु वयसि विप्रसोपि मानैर्वियुज्यते ॥ महापापोद्भवैरोगैः पीड्यमानो मुहुर्मुहुः ॥ ३६१ ॥ २।८।१३।१९।२५।२८।३७
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ८२ अथ चाशनयोगः ॥ कुलद्वयाऽऽनंदकरी पूर्वजन्मनि वैश्यजा ॥ बभूव भर्तुं सुहृदा तदा ज्ञापा लिनीस
 ती ॥ अत्र जन्मनिसा विप्राकाश्यां जाता हि पुत्रक ॥ ३६२ ॥ १।४।७।१०।१२।१५।२०।२३।२८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ६३ ॥ ८३ अथ चतुर्भुजयोगः ॥ कश्चिद्विजो महाभागमैथिलेन गरेव सन् ॥ अंधदेव इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३६३ ॥
 विष्णोश्चाऽऽराधने निष्ठः परोपकरणे तथा ॥ विद्यादानं तथा कृत्वा ह्यर्भकाः शिक्षिताभूशम् ॥ ३६४ ॥ एवं निवसतस्तत्र बहु वर्षं गता गतैः ॥
 एकस्मिन्समये विप्रपापमुग्रमुपाजितम् ॥ ३६५ ॥ ताडितश्च स्वशिष्यस्तु विद्यार्थे चैकदाऽनघ ॥ तेन दुःखेन च्छात्रोऽसावन्योऽपि च बभूव ह ॥
 ॥ ३६६ ॥ विप्रश्च काले संप्राप्ते मृतः स्वर्गतदागतः ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेण सजातो ब्राह्मणोऽयुना ॥ सर्वसौख्येन संयुक्तो यौवनेनेत्रकक्षितः ॥

॥ ३६७ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । ११ । १५ । १९ । २३ । २७ । २९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ८४ ॥
 अथचरांगीयोगः ॥ बाहुजश्चाभवत्कश्चिदात्रवेद्योतदाऽनघ ॥ कृषिकर्मोद्यमेमग्नोनिष्ठुरश्चविशेषतः ॥ ३६८ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रकृतं कर्म बुभुक्षितम् ॥ वीर्यहत्वागोसुतस्य नासिकायां दौगुणम् ॥ ३६९ ॥ तेन पापानुसारेण मृत्वासनरं गतः ॥ पापात्पापफलं
 बुक्कायोर्निबुक्काकथं चन ॥ ३७० ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते चागतो भूमिमंडले ॥ यौवने मेह रोगश्च भूत्वा पिप्रियतो शिशुः ॥ ३७१ ॥ १ । ३ ।
 ८ । १३ । १७ । २० । २४ । ३२ । ३६ । ३९ । ४० । ४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ ८५ अथचोलरोमायोगः ॥ १ ॥
 आसीजन्मनियानारीचेंद्रप्रस्थस्य सन्निधौ ॥ बाहुजस्य गृहे विप्रसर्वसम्पद्युता तदा ॥ ३७२ ॥ स गर्भासावभूवाऽथ कृतं कर्म च दारुणम् ॥ मुष्टि
 काहनं कृत्वा चोदरस्ताडितो भृशम् ॥ ३७३ ॥ तेन दुःखेन भो विप्र गर्भपातो बभूव ह ॥ मूर्छिताज्वरदाहेन सोमृताद्विजसत्तम ॥ बुक्कापापं
 चनरके पुनरागत्य भूतले ॥ ३७४ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १५ । २० । २६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ११० ॥ ८६ अथचालक
 योगः ॥ चालके चनरो जातः सर्वसम्पद्युतोऽधुना ॥ भूत्वा पिप्रियते बालः केन तत्कर्मणा वद ॥ ३७५ ॥ भृगुरुवाच ॥ शृणु पुत्रप्रवक्ष्यामि य
 त्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ नर्मदानिकटे पूर्वब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ ३७६ ॥ वेदविद्याऽनुरक्तश्च शिवस्याराधने रतः ॥ एकस्मिन्समये विप्रवैश्य
 भार्यावराङ्गना ॥ ३७७ ॥ आगता तस्य निकटे दृष्ट्वा विप्रेण वै तदा ॥ हठात्तया सहरतिः कृताऽतः सा च गर्भिणी ॥ ३७८ ॥ मृता तेनैव दुःखेन
 पापमाचरितं त्विदम् ॥ सोऽपि मृत्वा पापफलं बुक्त्वा पुण्यफलं तथा ॥ ३७९ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ गौरांगः पृथुदेहश्च राज
 सन्धतुरः सुधीः ॥ ३८० ॥ १ । ३ । ९ । १५ । २० । २८ । ३१ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ ८७ अथचतुरानन

योगः ॥ पूर्वजन्मनिभोविप्रदेशेकौशलकेपुरा ॥ राजपुत्रोऽवसत्वेकोबाधकोनामनामतः ॥ ३८१ ॥ पत्नीतस्यमहाशुभ्राणुरूपसम
 न्विता ॥ एकदारराजपुत्रेणगर्भिणीहरिणीहता ॥ ३८२ ॥ प्रत्यहंमृगमांसेनाऽपोषयत्स्वतनुंतदा ॥ शरीरेवृद्धताजातादयातस्य नजायते
 ॥ ३८३ ॥ ततोवैमरणंप्राप्तंपत्नीभृतासतीतदा ॥ सत्यलोकेगतःसोपिभाय्यायाःसुकृतेनतु ॥ ३८४ ॥ भुक्ताकल्पमितं पुण्यंसत्यलोके
 द्विजोत्तम ॥ पुनःपुण्यक्षयेजातेमानुषत्वंगतोधुना ॥ पूर्वजन्मविपाकेनमृतवत्सत्वमाप्तवान् ॥ ३८५ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १९ । २७ ।
 ३७ । ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ८८ अथचारीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणोवेदपाठकः ॥ पत्नीरुद्रवतीनाम्नाडुः
 शीलाकर्कशासदा ॥ ३८६ ॥ वेदपाठरतो नित्यंषडंगप्रत्यहंपठेत् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतत्राग्रामाधिपोमृतः ॥ ३८७ ॥ मरणेतस्यवैजा
 तेतद्विप्रश्चनिमंत्रितः ॥ भुक्तंतेनतदादेवक्षत्रियस्यक्रियासुच ॥ ३८८ ॥ गृहीतंतस्यवैदानंशय्याचैवगजादिकम् ॥ स्वगृहेषुनरागत्यहर्षग
 द्द्रमानसः ॥ ३८९ ॥ ततोबहुतिथेकालेतस्यविप्रस्यपंचता ॥ गतोऽसौयमलोकेचनरकेदारुणेभृशम् ॥ ३९० ॥ अजव्याप्रकृमीणां
 तुयोनीर्मुक्तापृथक्पृथक् ॥ मानुषत्वंपुनर्जातंपूर्वकर्मविपाकतः ॥ ३९१ ॥ पुत्राःकन्यामृताविप्रतस्यचविविधास्तथा ॥ मृतवत्सोभवे
 च्चासौरेगाश्चविविधास्तथा ॥ ३९२ ॥ गायत्र्याश्चजपैर्देवचतुर्विंशतिलक्षकैः ॥ पुत्रोभवेत्तस्यरोगानांशयास्यंतिचाशुवै ॥ ३९३ ॥ १।४।
 ८।१४।१६।२०।२७।३०।३६वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ८९ अथचौष्ययोगः ॥ कान्यकुब्जेशुभदेशेषुरासुर्य्यपुरेतथा ॥
 रुद्रशर्माद्विजस्तत्रपत्नीतस्यप्रभावती ॥ ३९४ ॥ वेदपाठरतो नित्यंदारिद्य्रेणप्रपीडितः ॥ कर्कशाभामिनीतस्यनिष्ठुरंभाषिणीसदा ॥
 ॥ ३९५ ॥ एकदासुर्य्यग्रहणैतैलकारस्तदागतः ॥ गंगामध्येगतोदानंतस्मैविप्रायवैददौ ॥ ३९६ ॥ प्रददौलक्षसंख्याकांस्वर्णमुद्रांसदक्षि

पुनर्विद्वत् ॥ विष्णुदासस्य मरणं बभूव द्विजसत्तमं ॥ ४१२ ॥ पश्चान्मृता च सा बाला गतासानरके तदा ॥ कंचित्पुण्यावशेषेण चागता धरणा तल ॥
 गौरस्वरूपो मतिमान् धनधान्यसमन्वितः ॥ ४१३ ॥ ११५१९१ १३१ १६१ २०१ २६१ ३०१ ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१
 ९३ अथ चलकाद्युतियोगः ॥ देवशर्मा द्विजः कश्चिन्मध्यदेशे वसत्तदा ॥ पौरोहित्येन अष्टः संतुक्ते च प्रति सप्त वै ॥ ४१४ ॥ आद्धकर्मपरिभ्रष्टः
 परपाकरतः सदा ॥ धनं च संचितं तेन प्रतिग्राहेण वै प्रभो ॥ ४१५ ॥ मरणं च गतो विप्रो भार्याऽपि तदनन्तरम् ॥ गतोऽसौ नरके घोरे पूर्वकर्मफला
 दपि ॥ ४१६ ॥ युगमेकं तदा विप्रमुक्त्वा नरकजं फलम् ॥ अश्वस्य योनौ गत्वा च वृषभस्य ततः परम् ॥ लब्धं जन्म चतुर्थं च मानुषत्वमिदं
 शुभम् ॥ ४१७ ॥ ११५११०१ १५१ २७१ ३२१ ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ९४ अथ छलिकयोगः ॥ मध्यदेशे पुरा
 विप्रोऽवसत्त्वे को द्विजः खलु ॥ ब्रह्मकर्मरतो नित्यं वेदवेदांगपारगः ॥ ४१८ ॥ प्रत्यहं पाठायामास चतुर्वेदान्यथाविधि ॥ लोहकारो वसत्तत्र
 ब्राह्मणस्य सुहृद्विज ॥ ४१९ ॥ लोहकारेण यद्द्रव्यं लोहकर्मण्युपाजितम् ॥ तत्सर्वं ब्राह्मणगृहे स्थापितं प्रेमहेतुना ॥ ४२० ॥ एवं स्वर्पे गते
 काले लोहकारस्तदा मृतः ॥ ब्राह्मणेन धनं भुक्तं न दत्तं तस्य भ्रातृके ॥ ४२१ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सविप्रः पंचतांगतः ॥ पापात्यापफलं
 भुक्ता यो न भुक्त्वा कथंचन ॥ जन्मन्यस्मिन् भवेत्पीडामासिमासि च हायने ॥ ४२२ ॥ ११४११११३१ २२१ २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ पर
 मायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ९५ अथ छिद्रमानंदीयोगः ॥ कान्यकुब्जे शुभे देशे नन्दनेनामवैपुरे ॥ बोधशर्मा पुरातन्नावसद्विप्रोऽतिनिर्धनः ॥
 ॥ ४२३ ॥ भुक्तं च सर्वदाऽनेन परांन्नं सह पुत्रकैः ॥ तस्य पत्नी च विख्याता बांधवानामवैपुरा ॥ ४२४ ॥ साऽपि भुक्त्वा तीचान्नं परेषामेव सर्वदा ॥
 तयोः प्रतिग्राहिणोऽधवासोऽभून्नरके तदा ॥ ४२५ ॥ नरकाच्च विनिःसृत्य काकश्च महिषोऽभवत् ॥ पुनर्मनुजयो नौ च पूर्वकर्मविपाकतः ॥ ४२६ ॥

१ । ३ । १० । १२ । १६ । १७ । २० । २७ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९६ ॥ ९६ अथछाकाहारीयोगः ॥ मथुरायांचयस्यविवसति
 बहवोजनाः ॥ तस्यांपुण्यीद्विजश्रेष्ठकुलालो धनवानपि ॥ ४२७ ॥ कुलालकर्मतस्तेन बहुद्रव्यमुपाजितम् ॥ कर्मचंद्रेति विख्यातस्तस्यपत्नी
 च देवकी ॥ ४२८ ॥ कुलालकर्मनिरतो यात्रां कृत्वा दिने दिने ॥ एवंगते तु वयसि वृद्धत्वं च ततो भवत् ॥ ४२९ ॥ प्राप्ते वार्द्धक्यसमये दारिद्र्येण
 प्रपीडितः ॥ स्वर्णकारस्य वै द्रव्यं व्यवहारे गृहीतवान् ॥ ४३० ॥ शतसंख्यामितं द्रव्यं व्ययेयातं द्विजोत्तम ॥ मृत्युंगतः कुलालोऽपि पत्नी तस्य
 पुरामृता ॥ ४३१ ॥ नर्मदायां तु भोविप्रद्वावपि मृत्युमागतौ ॥ तस्मात्तीर्थं फलादेव स्वर्गलोके गता बुभौ ॥ ४३२ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलो
 के समागतः ॥ मनुष्येषु शुभं जन्म धनधान्यसमन्वितम् ॥ पुनर्विवाहितानारी पूर्वजन्मप्रसंगतः ॥ ४३३ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १२ । १७ ।
 २१ । २३ । ३७ वर्षेषु महत्तरं कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ ९७ अथ छमापति योगः ॥ अवंतिकायाः पुण्यं श्वदक्षिणे पञ्चक्रोशके ॥ पुरं
 द्र इति ख्याते पुरे चैवातिशोभने ॥ ४३४ ॥ तत्राऽवसत्सर्वदा हि ब्राह्मणो वेदपारगः ॥ किशोरशर्मा विख्यातः कयविक्रयणे सुधीः ॥ ४३५ ॥
 कष्टेन तु महाद्रव्यं संचितं च दिने दिने ॥ धनं च बहुधा कृत्वा पुण्यकार्येन दत्तवान् ॥ ४३६ ॥ ततो भ्रात्रेकनिष्ठाया भागो नैव प्रदापितः ॥ कोटि
 त्रयमितं द्रव्यं स्वगृहे चैव संचितम् ॥ द्रव्यस्यैव विभागय मृतो भ्राता च विग्रहे ॥ एवं बहुगते काले किशोरोऽपि मृतः स वै ॥ ४३७ ॥ गतो सौ नरके चोरे
 युगमेको न विंशतिः ॥ पुनः कर्मवशादेव गर्दभत्वे च जातवान् ॥ ४३८ ॥ वृकयो नौ ततो गत्वा मानुषत्वमिहागतः ॥ मध्यदेशे बुनाजातः किंचिद्वि
 त्तसमन्वितः ॥ शीतवातेन कष्टं च जातो जातो मृतः शिशुः ॥ ४३९ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १२ । १५ । २६ । २९ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९८
 अथ च ख्याद्वि योगः ॥ अवंतिकायां च पुरि रंगकारो वसत्पुरा ॥ अंजयद्वद्वि विधवस्त्राणि च द्विजोत्तम ॥ ४४० ॥ ब्राह्मणी नगरस्थे कातस्याग्नी

तिस्रसुद्वयम् ॥ त्वत्कापतिव्रतां भार्य्याब्राह्मण्याश्रुपतिः खलु ॥ ४४१ ॥ द्रव्यंचसंचितं तेन नदानं नैव भोजनम् ॥ भूमिं स्वात्वा धनं स्थाप्य कदम्बं भुञ्जते सदा ॥ ४४२ ॥ गंगायमुनयोः संगे किंचिद्दानं कृतं खलु ॥ मरणं तस्य वैजातं तस्य भार्या विवाहिता ॥ ४४३ ॥ तत्पुत्रे च सती जाता लीलानामपतिव्रता ॥ सत्यलोकांगतौ द्वौ च दिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ ४४४ ॥ पुनः पुण्यक्षये जाते च हजातो हिमानुषः ॥ मध्यदेशे तु विख्यातो धनधान्यसमन्वितः ॥ ४४५ ॥ पुत्राश्च बहवो जाताः कोपितेषां न जीवति ॥ ब्राह्मणी गमनात्पापात्खंजोपि जायते धुना ॥ ४४६ ॥ १५६ ॥ ८११ ११७ ॥ २१२ ६३ ॥ ३७३ ११८ ० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ९९ अथ च लेखायोगः ॥ उज्जयिन्यां पश्चिमे भागे वैश्वोऽवससच्चभाग्यवान् ॥ धनधान्यसमायुक्तः स्वकर्मनिरतः सदा ॥ ४४७ ॥ एवं मध्यवयः प्राप्ते दारिद्र्येण प्रपीडितः ॥ व्यापारार्थं ततो देवविप्रस्वर्णगृहीतवान् ॥ ४४८ ॥ पलं विंशतिमानं च व्ययं यातं दिने दिने ॥ ततो वैश्वस्य मृत्युर्वै भार्य्याया सहितस्य च ॥ ४४९ ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि मुक्त्वा चैव शुभाशुभम् ॥ ततो वैमानुषीयोनौ चागतौ धरणीतले ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ४५० ॥ १५६ ॥ ८१२ ११७ एषु वर्षेषु प्रायः कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १०० अथ चीकूटाद्रियोगः ॥ अयोध्यानगरीं श्रेष्ठातः क्रोशद्भ्यात्परे ॥ अग्रिकोणे तदा विप्रसंगो ग्रामश्च विश्रुतः ॥ ४५१ ॥ तस्मिन् ग्रामेऽवसत्त्वे को ब्राह्मणो दौत्यतत्परः ॥ मद्यपानरतोनित्यं चौरविद्यारतः सदा ॥ ४५२ ॥ परस्त्रीरमणे धृतो वैश्यासुरततत्परः ॥ चोरितं द्रव्यमुत्पाद्य दत्तं भागं च तुर्यकम् ॥ ४५३ ॥ एवं गते तु वयसितस्य मृत्युर्वभूवह ॥ नरकं तं पातयामासुर्यमदृतायमाज्ञया ॥ ४५४ ॥ सप्तवर्षसहस्राणि रौरवे परिपाचितः ॥ महाकष्टं भवेत्तस्य सूचीमुखकमादिभिः ॥ ४५५ ॥ पुनः कर्मवशादेन नरकान्निस्ततो यदा ॥ विडालकाकयो नौ च ततो भूत्वा चमानुषः ॥ सर्वमे जायते पीडाचोद्वेगो मानसीव्यथा ॥ ४५६ ॥ १३३ ॥ ९१३ १३१ ६३ ३३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ १०१ अथ चंपकारूढ

यागः॥कावरावकटच्चववश्यानामप्रभाकरः॥धनधान्यसमायुक्ताद्रव्यस्यात्पादनरतः॥४५७॥ एकास्मिन्समयावप्रसपधातःकृताभूशम् ॥
 वनेदावाग्निदाहेननितरांशुनिसत्तम॥४५८॥एकदामकरेमाधेसस्नातश्चरवौगते॥तेनपुण्यानुसारेणस्वर्गेगत्वाचवैश्यजः॥४५९॥ पापाच्चनर
 केगत्वाह्यपिवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचिद्वित्तसमन्वितः॥क्रंदतेसर्वदिवसेपूर्वकमनुसारतः॥४६०॥१।४।८।१३।१५।१७।१९
 २०।२४।२८।३०।३७वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि५९॥१०२अथचर्व्वगीयोगः॥आसीज्जन्मांतरेचैवकेवटःकीकटेवसन् ॥ मीनांश्चवातयन्नि
 त्यंतत्सकाशाद्धनंकृतम्॥४६१॥दत्तानितेनदानानिचंद्रग्रस्तेचपर्वणि॥एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः॥४६२॥ तीर्थाटनंकृतंसम्य
 क्कथंश्चुत्वातथाऽनघ ॥ एवंगतेतुवयसितस्यमृत्युरभूत्पुरा ॥४६३॥ पापात्पापफलंभुक्त्वा योर्निमुक्ताकथंचन ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांघन
 वान्यसमन्वितः ॥४६४॥ पादजस्यकुलेजातोदानाच्चैवधनाधिपः ॥ यौवनेराजरोगेणपीड्यमानकलेवरः ॥ ४६५ ॥ १।३।८।१२।१६।
 २१।२६।२७।२९।३५वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥१०३॥ अथचारुमोचनयोगः ॥ कश्चिद्दासकुलेजातःकीटदेशेतदान
 व ॥ दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेषुस्वशक्तिः ॥४६६॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृत्वाव्यापारनिश्चयम् ॥ परदेशात्कृताप्रासिद्धंव्याणिविचि
 निच ॥ ४६७ ॥ शिवालयःकृतःसम्यक्कन्योद्वाहमथाऽकरोत् ॥ एवंहिन्यवसत्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ ४६८ ॥ स्वकीयांगृहिणीत्यक्वापर
 भार्य्याचमनिता ॥ तेनपापानुसारेणयमलोकांचप्राप्तवान् ॥ ४६९ ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोऽधरणीतले ॥ इषट्करोमध्यदेहोदक्षिणगे
 मचिह्नितः ॥ ४७० ॥ १।२।१८।२२।२९।३२।३६वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ १०४ अथचर्मकयोगः ॥
 चर्ममस्मिन्मनसिगंधारेनगरेऽवसत् ॥ शिवदेवीतिविर्यातासुंदरीचारुशोभना ॥४७१॥ पतित्यक्त्वाचसानारीपरपृष्ठपरताऽभवत् ॥देस

॥ १०३ ॥ गङ्गास्नानं कृतं सम्यक् स्नातृता तत्र भो सुत ॥ ४७३ ॥ गङ्गा मृत्यु
कामास्तु न स्वर्गे गत्वा चासांगनां ॥ पुनरागत्य मे दिव्या पूर्वं पुण्य प्रभावतः ॥ ४७४ ॥ ईषद्वारंगवदनुचारु किञ्चल शोभना ॥ पतिप्रीतिरता चो ग्रार
सितुमिर्न जायते ॥ ४७५ ॥ पुत्रार्थं चित्तानित्यं च गुप्तपापकृताद्भवत ॥ आद्ये तृतीये वर्षे च पाप्माणां डातस्य तथा क्वचित् ॥ ४७६ ॥ अष्टमे न व मेव
बेमंगलं लभते शुभम् ॥ विंशति वर्षे त्यागिष्ठं चंपचूवेदाब्दे मृतिः ॥ ४७७ ॥ १०५ अथ चंडलीकयोगः ॥ आसीजन्मान्तरै चैव ब्राह्मणः कीकोटे
वसन् ॥ ब्रह्मकर्मपरिअष्टौ वैश्यकर्म समाचरत् ॥ ४७८ ॥ शर्करास्थाय्यवृषभे सम्यग्वाहितवान् द्विज ॥ मार्गे पकेऽभवन्मग्नो वृषभो भार संयुतः ॥
॥ ४७९ ॥ दंडेन ताडितस्तेन क्रोधेन महता वृषः ॥ तट्टुः खेन च दीनः संपंचत्वंप्राप्तवान्खलु ॥ ४८० ॥ गते काले तु मृत्वासविप्रोऽपिनरकं गतः ॥
अस्य जन्मान्यभूवन्वै बहु वर्ष सहस्रकम् ॥ ४८१ ॥ पुनरागत्य मे दिव्या किंचित्पुण्य प्रभावतः ॥ श्यामाऽरुणोलांछनिकः श्वेतकुष्ठेन चिह्नितः ॥
॥ ४८२ ॥ १।५।१।२।१५।२।१२।७।३।७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ १०६ अथ चंपाकांतियोगः ॥ किरातेन गरे पूर्वब्रह्मादत्तो
पिब्राह्मणः ॥ सदाऽऽचारी व्रती चैव ब्रह्मकर्म परायणः ॥ ४८३ ॥ श्रौतस्मार्तनि रतश्च शिवस्याऽऽराधने रतः ॥ परोपकरणे निष्ठः परमैश्वर्य्य
संयुतः ॥ ४८४ ॥ एकस्मिन्समये विप्रक्रोधेन महावृतः ॥ सविप्रः स्वस्य गेहं तु दग्धं हि कृतवान्खलु ॥ ४८५ ॥ जीवाश्च बहवस्तत्र भस्मीभूताश्च
दारुवत् ॥ तेन पापा नुसारेण सविप्रः पंचतांगतः ॥ ४८६ ॥ पापात्पापफलं बुद्ध्या पुण्यात्स्वर्गं तथाऽनघ ॥ बहु वर्ष सहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥
॥ ४८७ ॥ मध्यदेशे समुत्पन्नः सुंदरः प्रियवाचकः ॥ दाने धर्मे मतिस्तस्य चंचलश्च कलात्मकः ॥ ४८८ ॥ १।५।८।१३।१६ वर्षेषु
कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १०७ अथ च रेडकयोगः कश्चिद्विजकुले पूर्वब्रह्मपुत्रस्य सन्निधौ ॥ इंद्रजाली मनोब्रह्मो भूतप्रेतादिसेवकः ॥

॥ ४८९ ॥ लोकानां वंचने व्यग्रः परकार्यं विनाशकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रतीर्थयात्रामथाऽकरोत् ॥ ४९० ॥ आयुषस्तु समाप्तिवान्ममारपथि
 भ्रसुरः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां मनुष्यत्वं तोऽधुना ॥ ४९१ ॥ १।३।८।१२।१६।२०।२९।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ १०८ अथ च
 द्वालीयोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वब्रह्मपुत्रस्य सन्निधौ ॥ देवराज इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४९२ ॥ सर्वविद्याविवेकी च तेन कोपिनपाठितः
 विद्यागर्वयुतस्तत्र विचचार महीतले ॥ ४९३ ॥ दत्तानि तेन दानानि पर्वस्वपि हि भक्तिः ॥ गयाश्राद्धमथो कृत्वा ब्राह्मणाश्चापि तोषिताः ॥ ४९४ ॥
 एवं निवसतस्तत्र बहु वर्ष गता गतैः ॥ आयुषस्तु समाप्तिवात्स विप्रः पंचतांगतः ॥ ४९५ ॥ चंद्रलोके कृतो वासः पितृलोके ततः परम् ॥ पितृलोका
 त्परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ गौरस्वरूपो मतिमान् धनधान्यसमन्वितः ॥ ४९६ ॥ ३।६।१३।२०।२८।३५।४० वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ १०९ अथ चन्द्रमदीयोगः ॥ वाराणस्यामभूत्कश्चिद्ब्राह्मणो वेदवित्पुरा ॥ वेदानध्यापयामास स्वशिष्यान् सर्वदा स च ॥
 ॥ ४९७ ॥ मृत्वा स्वर्गगतश्चासौ भुक्त्वा भोगांश्च शान् ॥ आगत्य च धरापृष्ठे वेदशास्त्रस्य पारगः ॥ ४९८ ॥ १६।२०।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ इति च वर्गयोगः ॥ इति श्रीयोगसागरे सभाषितदेशे शुक्रभृगुसंवादे च वर्गादिनवोत्तरशतयोगकथनं नाम पञ्चमं
 प्रकरणम् ॥ ५ ॥ अथ टवर्गयोगः ॥ देशे कर्लिङ्गके ह्यासीत् पूर्वबाहुजसंज्ञकः ॥ गंगास्नानं कृतं तेन बाहुजानां साहायतः ॥ १ ॥ एकदा तु कुटुम्ब
 च घातितं तेन जानता ॥ एकस्मिन् वै दिने गत्वा ददाहवनमद्भुतम् ॥ २ ॥ एवं सुदारुणं कर्म कृत्वा मृत्युं गतश्च सः ॥ यमाज्ञां चापि संप्राप्य दुरितं कर्म भुक्त
 वान् ॥ ३ ॥ शुभाच्छुभं फलं भुक्त्वा पापाच्च नरकांस्तथा ॥ माघे च जाह्नवीस्नानात्स जातः पादजोधुना ॥ ४ ॥ भव्यो महोद्वमी गौरः कृशांगश्चा
 न्दहत्कथा ॥ बहुलो भीबहुस्त्रीको देवताऽतिथिपूजकः ॥ ५ ॥ १।३।८।१३।१६।२०।२७।३५।४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि

६७॥१ अथतंकयोगः ॥ अत्रजन्मन्यसौर्वंध्याप्राग्भवेसुतसंयुता ॥ पूर्वपापप्रभावेणसपत्न्यागर्भघातनात् ॥६॥ जातेयंपादजाऽत्रैवदुःखा
 तंसुतवर्जिता ॥ प्रायश्चित्तंप्रवक्ष्यामिसर्वपापप्रणाशकम् ॥७॥ काश्यांगत्वाचविधिनाशिवमाराध्ययत्नतः ॥ त्रैतैर्दानैर्महापुण्यैर्नानाविभ
 वविस्तरैः ॥८॥ शिवरात्रौततःपश्चादीपमालादिपुष्पकैः ॥ अर्धरात्रेमहानद्यामध्येस्नानंतुकारयेत् ॥९॥ मन्त्रैर्वरुणसूक्तैश्चनौकायांचसमा
 स्थितः ॥ य एवंकुरुतेविप्रतस्यस्यात्संततिर्ध्रुवम् ॥१०॥ १।६।९।१६।१८।२।२।७।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥२ अथट
 कोरयोगः ॥ याऽकरोत्प्राग्भवेकाचिन्नारीराजवधंतदा ॥ सैवाऽत्रजन्मनिब्रह्मन्क्षयरोगनिपीडिता ॥११॥ यक्षमणाचक्षयंयातिधातुतः
 क्षयरोगिणी ॥ धातुक्षयेक्षयंयातितच्छरीरमशाश्वतम् ॥१२॥ दृढकर्मकृतंपापंतेनैवाचरितंद्विज ॥ पापस्यनाशकर्तातुनाऽस्त्युपायोऽत्र
 जन्मनि ॥१३॥ २।४।६।९।१०।१६।२० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥३ अथटनत्कारयोगः ॥ कश्चिद्विजोमहा
 भागद्व्यासीद्विगेहिधार्मिकः ॥ गयायांद्वादशेवर्षेकृत्वाश्राद्धंविधानतः ॥१४॥ विधिनातत्रदत्तानिकाम्यश्राद्धानिमानद ॥ ततोभाविबला
 द्विप्रब्राह्मणेनतपस्विना ॥१५॥ स्थापितंतद्ब्रह्मव्यंलोभादत्तंनतद्धनम् ॥ सर्वैर्मिलित्वाभुक्तंतुस्त्रीपुत्रप्रातृभिःसह ॥१६॥ ततोबहुतिथे
 कालेगतोहियमशासनम् ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेणसजातोत्रापिर्वैद्विजः ॥१७॥ विशालाक्षोधनीमानीसुरूपःप्रीतिदोष्टणी ॥ बहुग्रामाधि
 कारीचपुण्यात्सर्वफलंत्विदम् ॥१८॥ लोभीकूरोमहाक्षुद्रःसदाचिंतासमन्वितः ॥ संतानसुखहीनस्तुप्रायश्चित्तेकृतेसुखम् ॥१९॥ १।
 ३।८।२०।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥४ अथटनेश्वरयोगः ॥ विंध्याद्रिनिकटेपूर्वशूद्रःपरमधार्मिकः ॥ धनमैश्वर्यमतुलं
 किंचिद्वैशाधिपःसच ॥२०॥ कर्मुकेतिसमाख्यातःशिवस्यस्मरणेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥२१॥ ब्राह्मणस्य

हतं वित्तं लोभाकुलितचेतसः ॥ तेन पापावुसारं गतो सौयमशासनम् ॥ २२ ॥ पुण्यात्पुण्यफलमुक्ता तेनाऽयं बाहुजोऽधुना ॥ इषद्गौरो मन-
 स्वीचवा मांगेन सचिह्नितः ॥ २३ ॥ प्रथमे तृतीये वर्षे षष्ठे द्वादशकेऽपि च ॥ पीड्यंते सर्वे गात्राणि विंशति वर्षांतरे तथा ॥ पञ्चपंचाशदब्दान्तं कथितं
 प्राणधारणम् ॥ २४ ॥ ५ अथ टर्गणयोगः ॥ आसीत्पूर्वमहाभाग अयोध्या निकटे वसन् ॥ नामतो भीष्मदेवश्च बहुस्त्रीपरिवारयुक् ॥ २५ ॥
 एका तु सुंदरी भार्या सुशीला ब्रतपालिनी ॥ सपत्नभावदोषेण केनापि निदिताऽन्यथा ॥ २६ ॥ अपभ्रंशैस्तजिता च सातिक्रोधेन विह्वला ॥
 भीष्मदेवस्य वैवाच्ये सर्वमुक्तवती स्वयम् ॥ २७ ॥ ततो मृद्धिदुर्भगा सा भीष्मदेवेन ताडिता ॥ सामृता तेन दुःखेनातो बभूव स पापभाक् ॥ २८ ॥
 किंचित्कालांतरे विप्रभीष्मदेवोऽपि वैमृतः ॥ स्त्रीघातपापात्प्राप्तोऽयं नरके भृशदारुणे ॥ २९ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥
 भूत्वाऽपि म्रियते भार्यापुत्रसौख्यं न लभ्यते ॥ ३० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । ११ । १८ । २० । २४ । ३१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६५ । ६८ ॥ ६ अथ टंकणयोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वं वेत्रवत्याश्च सन्निधौ ॥ हिरण्यदेवो विख्यातश्चतुरः सर्वकलात्मिकः ॥ ३१ ॥
 भार्यामनस्विनी तस्य परपूरुषरता च सा ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टापक्षिणां घातनेरता ॥ ३२ ॥ एकस्मिन्समये विप्रतरुशाखाऽवलंबितम् ॥ शुक्र-
 स्य नीडं चाकर्षन्दृष्ट्वा व्यालेन तत्र च ॥ ३३ ॥ मृत्वा दुष्टापि सा विप्रगत्वा च यमशासनम् ॥ यमलोकात् परिभ्रष्टामानुषत्वं हि चागता ॥ ३४ ॥
 १५ । १३ । २० । २७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ७ अथ टोरयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुले पूर्ववर्णमदायास्तं देवशर्मा च विख्या-
 तो भार्या तस्य वरांगना ॥ ३५ ॥ तृणकाष्ठयोर्व्यापारः सर्वदा तेन कारितः ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं कार्पण्येन विमोहितः ॥ ३६ ॥ नदा-
 नं नाभ्यति यो भोऽन्यं ब्राह्मं च द्विजोऽदौ ॥ ३७ ॥ किंचित्कालांतरे विप्रः सगत्वा यममंदिरे ॥ ३८ ॥ नानाजन्मान्यभूवंश्च नानावर्षसहस्रकम् ॥

धन्मनानुब्यथापन्नः सर्वरोगेण पीडितः ॥ ३८ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १६ । २० । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ८ अथटामे
 श्वरयोगः ॥ टामेश्वरेनरोजातो धनवान्पंडितः सुधीः ॥ सत्यवादी विलासी च कुनखी बहुधार्मिकः ॥ ३९ ॥ पूर्वजन्मनिक्षात्रोऽसौ गौरीकुमा
 रकेऽवसत् ॥ एकदा तत्र भोवि प्रकृतं कर्म श्रुत्वा प्लितम् ॥ ४० ॥ भ्रातृपत्न्याश्च गमनं कृतं तेन दाबलात् ॥ सामृतालजिता भूत्वा विषं भुक्त्वा च दा
 रुणम् ॥ ४१ ॥ तेन पापानुसारेण जातः पुत्रो विनश्यति ॥ स्वर्णदानं पलं चैकं नराकारं च कारयेत् ॥ ४२ ॥ दक्षिणा सहितं देयं निष्कृत्यार्थं द्वि
 जन्मने ॥ ततः श्रेयो भवेत्तस्य पुत्रो जीवति निश्चितम् ॥ ४३ ॥ १ । ४ । ९ । १२ । १५ । २० । २७ । ३१ । ३६ । ३९ । ४० । ४५
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ९ अथ टित्कितयोगः ॥ दशारण्येऽवसत् पूर्वबाहुजश्च पराक्रमी ॥ शैशवे यौवने चाथवाद्धे क्ये पापमाच
 रत् ॥ ४४ ॥ एकस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ पूर्वदत्तं हतं क्षत्रं ब्राह्मणानामधर्मतः ॥ ४५ ॥ तेन पापानुसारेण नरके रवे गतः ॥ बहुवर्ष
 संहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ४६ ॥ गौरीरुणो मध्यदेहो हृदिकं ठेप्रचिह्नितः ॥ प्रथमे द्वितीये वर्षे सौर्यमातृसहायतः ॥ ४७ ॥ षष्ठेऽष्टमे च विकलमेक
 विंशतिमेपि वा ॥ चतुःषष्टिमाब्दान्ते जीवनं कथितं मया ॥ ४८ ॥ १० ॥ अथ डुंबरयोगः ॥ कार्णटिनगरे विप्रशूद्रश्च न्यवसत्पुरा ॥ वृक्षा
 णां छिदनं कृत्वा कीर्त्तवा व्रैलाभसंकुलः ॥ ४९ ॥ दत्तानि तेन दानानि ब्राह्मणेभ्यः स्वशक्तिः ॥ तीर्थं टिनंतथा कृत्वा बहुवर्षं गता गतैः ॥ ५० ॥
 आयुषस्तु समाप्तवान्ममारपथि पादजः ॥ इदं जन्म द्वितीयं तु बाहुजस्य कुलोत्तमे ॥ ५१ ॥ गौरस्वरूपो मतिमान्कीर्त्तिमान् धनसंयुतः ॥ पुत्रा
 र्थे सर्वदा चिंता पूर्वपापानुसारतः ॥ ५२ ॥ प्रकर्तव्यः हिरण्याढ्यः कल्पवृक्षः शुचान्वितः ॥ सुवर्णकल्पवृक्षस्य रत्नाऽऽढ्यस्य द्विजोत्तम ॥ श्रद्धया
 च कृते दाने पुत्रो भवति नान्यथा ॥ ५३ ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १० । १४ । १६ । २० । २५ । २८ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७

॥ ११ अथडिमडिमायोगः ॥ गंधर्वइतिविख्यातोराजपुत्रोबभूवह ॥ सरयूनिकटेविप्रन्यवसत्परिवारयुक् ॥ ५४ ॥ पितातस्यमहाराजा
 शूद्रः परमचारमिकः ॥ गंधर्वेणतदाविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ ५५ ॥ बलादाकर्षितातेनबालापुत्रवधूः शुभा ॥ एवंगतेतुवयसिपा
 पमाचारितंभृशम् ॥ ५६ ॥ सर्वप्रजाचविमुखाभूत्वाचद्विजसत्तम ॥ गंधर्वस्याहरत्प्राणान्सगत्वायमशासनम् ॥ ५७ ॥ नानाजन्मोत्तरे
 विप्रमानुषत्वमिहागतः ॥ प्रथमाब्देद्वितीयेचतुर्थेष्टमकेपिवा ॥ ५८ ॥ द्वादशेषोडशेवर्षेचाऽतिकष्टेनपीडितः ॥ राजरोगोभवेत्तस्यच
 त्वारिशद्वत्तेमृतिः ॥ ५९ ॥ १२॥ अथडुंगरयोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेपूर्वरुद्रवत्यापगातटे ॥ गोवर्द्धनः समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ६० ॥
 द्वीपव्यापारनिरतः क्रयविक्रयणेदृढः ॥ कृतानितेनद्रव्याणिबहुकालगतागतैः ॥ ६१ ॥ कृत्वाधर्मार्जनंचासौब्राह्मणायददौकिल ॥ दासीगमन
 पापाच्चनरकेकदमेगतः ॥ ६२ ॥ दशवर्षसहस्राणिक्रमियोनौपुनः पुनः ॥ पश्चाद्वैमानुषीयोनौमातृकुक्षेः समुद्रतः ॥ ६३ ॥ १३॥ १८॥ १३॥ १७॥
 २० ॥ २८ ॥ ३० ॥ एषुवर्षेषुवैकष्टं कथितंचविशेषतः ॥ यदिजीवतिदानाद्वैतदायुः सप्तषष्टिकम् ॥ ६४ ॥ १३अथडोलनयोगः ॥ अथपूर्वे
 विपाशायाः शूद्रोनाम्नादिवाकरः ॥ नृपसेवीमहामानीद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ ६५ ॥ महाभिमानयुक्तेनकृतंकर्मचदारुणम् ॥ नृपस्यदुहिताम
 व्याकुमारीमनुवार्षिकी ॥ ६६ ॥ तस्यांतथाकृताप्रीतिर्यथाकामश्चैरतौ ॥ सगर्भासाबभूवाऽपिभूषेनापिश्रुतातदा ॥ ६७ ॥ पाद
 जस्यशिरशिच्छंस्त्वद्नेनचनृपाज्ञया ॥ सगत्वायमलोकेच बहुवर्षमभोगकृत् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकष्टतस्ययदाकदा ॥ ६८ ॥ १४ ॥ १५ ॥
 १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४७ ॥ १४ अथडोलयोगः ॥ डोलयोगेचयोजातो
 प्रसूतः ॥ परनारीविलासीचपरकार्यस्यविश्रकृत् ॥ ६९ ॥ परापवादनिरतोबह्वाहारीबलान्क्तिः ॥ आसीत्पूर्वमेक

७० ॥ कीटदेशेऽवसंतोऽपि धनधान्यसमन्वितः ॥ गोशतंचकृतंदानं पृथ्वीदानंततः परम् ॥ ७१ ॥ बाहुजेन तु
 साहाय्यात्कृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ पृथक्छय्यास्वस्त्रियाश्च विप्राणां मानस्वंडनम् ॥ ७२ ॥ यतीनांच ददौ दंडं मेवंकालगतार्तैः ॥ तेन पापा
 नुसारेण वंशवृद्धिर्न जायते ॥ १।३।८।१६।२।२९।३६।४० अल्पमृत्युः स्ववेदाब्दे परमायुः शताब्दकम् ७३ ॥ १५ अथ ढाकयोगः ॥
 ढाकयोगे च यो जातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ विख्यातः कीर्तिमान्सोऽपि राज्यकर्ता सदानघ ॥ ७४ ॥ एकस्मिन्समये विप्रचाखेटके सदारतः ॥
 भृत्यान्वितश्च राजा सवनं प्रतिययौ तदा ॥ ७५ ॥ शशकान्मुकरांश्चैव मृगान्हत्वा त्वनेकधा ॥ एका तु सुरभिस्तत्र ह्यासन्नप्रसवा तदा ॥ ७६ ॥
 व्याघ्रवत्तनुमासाद्य द्रुमाकारेणैतु चास्थिता ॥ दूरादपि विलोक्यार्थशरात्संताडिता द्विज ॥ ७७ ॥ पपात धरणीं पृष्ठे दृष्ट्वा भृशशंकितः ॥ पापा
 च्चनरकंगत्वा दिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां सुन्दरश्वेतचिह्नितः ॥ ७८ ॥ १।४।८।१०।१३।१७।२०।३१।३६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ १६ अथ दुहुरीयोगः ॥ आसीजन्मांतरैर्चैव वेश्याचंद्रकलाशुभा ॥ रूपयौवनसम्पत्त्या बहुद्रव्यमुपा
 र्जितम् ॥ ७९ ॥ लोकानां च नेव्यग्राचंचलाचातिशोभना ॥ एकदा चंद्रग्रस्ते च ब्राह्मणाय कुडुम्बिने ॥ ८० ॥ स्वर्णमालां ददौ दानं गांत्वे
 कांच सवत्सकाम् ॥ तेन पुण्यप्रभावेण चाधुना सुखसंयुता ॥ ८१ ॥ १।३।९।१४।१८।२०।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ गर्भोत्पातनम् ॥
 सर्वांगेकष्टम् ॥ ज्वरादिरुधिरस्रावः ॥ परमायुर्वर्षाणि ४८ ॥ १७ अथ ढनसंज्ञकयोगः ॥ कालंजरिगौरम्येतत्र विप्रोऽवसत्पुरा ॥ गी
 र्वाणहतिर्विख्यातः पत्नी तस्य सुशोभना ॥ ८२ ॥ परमैश्वर्यमनुलंदेशकोशाधिपस्तदा ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टः क्षात्रधर्मे सदारतः ॥ ८३ ॥ ए
 कस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ पुत्रार्थं ब्राह्मणद्वारा चण्डीपाठाश्च पाठिताः ॥ ८४ ॥ तत्तस्य चाऽभवत्पुत्रः परमोत्कर्षसंयुतः ॥

ब्राह्मणस्याऽकरोर्निदांतथावेदस्यभोद्विज ॥ ८५ ॥ तेनपापप्रभावेणगर्दभोपिबभूवह ॥ पुनर्वैमानुषीयोनिस्वर्गोच्चैवमुपागतः ॥ हष्टःपुष्टः
 सविज्ञेयःपुत्रेणरहितोऽनघः ॥ ८६ ॥ १।३।८।२०।२४।३१।३६।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ १८ अथडीहायोगः ॥ कश्चि
 द्विष्णुपुरेभ्येगंगायादक्षिणेतटे ॥ ब्राह्मणोन्यवसत्तत्रशौचाचारविवर्जितः ॥ ८७ ॥ यवनैश्चकृतामैत्रीबहुवर्षगतागैतैः ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रस्त्वर्णकारस्यवैधनम् ॥ ८८ ॥ चोरितंतेनमृदेननरकेदारुणगतः ॥ नरकान्निःसृतोविप्रचायातोधरणीतले ॥ ८९ ॥ १।३।७।
 १२।१५।२०।२९।३५।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ १९ अथडोहनयोगः ॥ डोहनेचनरोजातस्तपस्वीपूर्वजन्म
 नि ॥ इलावर्तेऽवसत्सोऽपिधनधान्यविवर्जितः ॥ ९० ॥ शारदेतिसमाख्यातापत्नीतस्यकुलोचना ॥ स्वीयांपाणिगृहसर्तोपरित्यक्त्वाद्दि
 जोत्तम ॥ ९१ ॥ परमाय्यासमानीतास्वगृहस्थापितातुसा ॥ उद्वाहितातुविपिनेकंदमानामुहुमुहुः ॥ ९२ ॥ सामृतापतिशोकेनपापमाच
 रितंत्विदम् ॥ कालांतरेमृतःसोपिगतोपियमशासनम् ॥ ९३ ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोधरणीतले ॥ ईषद्गैरोतिह्रस्वश्चमतिमान्धनसं
 युतः ॥ ९४ ॥ प्रथमेद्वितीयेषष्ठेद्वादशेषोडशेषिवा ॥ विंशतिवर्षांतरेकष्टंप्राप्तेपंचाशकेमृतिः ॥ ९५ ॥ २० अथठठपालयोगः ॥ कुमारि
 क्षेत्रमध्येतुब्राह्मणःप्राणिहिंसकः ॥ निर्दयोनिष्ठुरःसोऽपिशक्तधर्मसदारतः ॥ ९६ ॥ चौरकर्मरतःसोपिलोकापवादवर्जितः ॥ एकस्मिन्स
 मयेविप्रचोरितंनृपवेश्मनि ॥ ९७ ॥ बहुद्रव्याणिरत्नानिचानीतानिस्वकेगृहे ॥ कोटपालेनवैयतनाद्द्वद्धश्चकरपादयोः ॥ ९८ ॥ कारगृहेचक्षितः
 सहृदंबद्धाचशृङ्खलैः ॥ समृतस्तत्रभोविप्रतुलस्यश्चत्थसन्निधौ ॥ ९९ ॥ पुण्यात्पुण्यफलंमुक्त्वांचापिर्वर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्यमे
 दिन्यादुःखभारसमन्वितः ॥ १०० ॥ १।२।८।१३।२२।२५।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९०

२१ अथठकुरयोगः ॥ ठकुरेचनरोजातःसर्वसौभाग्यसंयुतः ॥ परमौदार्ययुक्तश्चसद्ब्रिद्याभ्युपजीविकः ॥ १०१ ॥ दक्षिणोत्तथावामेलांछनं
 तिलमाषयोः ॥ द्विभाय्योगुणसम्पन्नःकृषिवाणिज्यतत्परः ॥ १०२ ॥ कन्याश्चबहवोजाताःपुत्रोनैवचनैवच ॥ शुक्रउवाच ॥ केनकर्मैव
 पाकेनेदानींपुत्रविवर्जितः ॥ १०३ ॥ भृगुरुवाच ॥ आसीत्पूर्वब्रह्मदेशेब्राह्मणःपंडितःसच ॥ केवलेतिसमाख्यातःकृतकर्मसुदारुणम् ॥ १०४ ॥
 गुरुद्रव्यंचविपुलंगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ तेनकर्मनुसारेणपुत्रोनैवप्रजायते ॥ १०५ ॥ गुरुमूर्तिश्चकर्तव्यातेनहेममयीतथा ॥ तीर्थभूमौप्रदा
 तव्याब्राह्मणायसदक्षिणा ॥ १०६ ॥ ततःश्रेयोभवेत्तस्यपुत्रोजीवतिनिश्चितम् ॥ रोगाश्चविलयंयांतिजीवेद्वर्षाष्टषष्टिकम् ॥ १०७ ॥ २२
 अथडिंडिमाधरयोगः ॥ पूर्वजन्मनिशूद्रश्चगंडक्याःपश्चिमेतटे ॥ गांभीर्येतिस्माख्यातःपत्नीतस्यगुणाकरी ॥ १०८ ॥ पत्न्यासहैकदा
 शूद्रोद्धारकायांगतश्चसः ॥ नानातीर्थार्थानंकृत्वापुण्यमार्गेंसदारतः ॥ १०९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यहृतंधनम् ॥ ब्रह्मस्वंभक्षितेन
 नदत्तलोभहेतुना ॥ ११० ॥ पत्नीतस्यसतीजातास्वर्गलोकमुभौगतौ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांगौरंगोदीर्घलोचनः ॥ १११ ॥ प्रथमेद्वि
 तीयेवर्षेषष्ठेचाऽष्टमकेपिवा ॥ पीड्यमानस्तथादेवद्वादशाब्देविशेषतः ॥ ११२ ॥ चतुर्विंशेवत्सरेचमहारिष्टंप्रजायते ॥ चतुर्वेदाब्दपर्यंतं
 कथितंप्राणधारणम् ॥ ११३ ॥ २३ अथडाकिन्ययोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजःपृथवीपतिः ॥ सर्वयारीतिनाम्नावेचोग्रदंडः
 प्रतापवान् ॥ ११४ ॥ नानायुद्धंकृतंतेनजित्वाशत्रुबलंबलात् ॥ द्विजस्यैकस्यकोपेनचामवद्राक्षसस्तदा ॥ ११५ ॥ विंशतिवर्षसहस्रांते
 मानुषत्वमजायत ॥ महाभिमाननिरतःप्रपंचकरणेरतः ॥ ११६ ॥ पार्थिवाःकोटिसंख्याकाःपूजिताश्चद्विजोत्तम ॥ धनपुत्रास्तदास्युर्वेना
 न्यथाद्विजसत्तम ॥ षष्टिवर्षांतरेमृत्युर्भविष्यतिनसंशयः ॥ ११७ ॥ २४ अथदंडपाणियोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वगोमत्यानिकटे

तदा ॥ वासुदेवेतिनाम्नावेपत्नीतस्यकलाभिधा ॥ ११८ ॥ धनसैश्वर्य्यमतुलंदानधर्मपरायणा ॥ ब्राह्मणेनतदादेवस्वर्णसुद्राशतद्वयम् ॥
 ॥ ११९ ॥ स्थापितंतस्यवैगेहेसगत्वातीर्थकेतदा ॥ ब्राह्मणोदैवयोगेनतत्रैवचतदामृतः ॥ १२० ॥ तस्यपुत्रःसमायातोसुद्रार्थं वैश्यवेश्म
 नि ॥ नदत्तंतस्यवैद्वव्यंतिरस्कारमथाकरोत् ॥ १२१ ॥ एवंस्वल्पेगेतेकालेसवैश्योमृत्युमापह ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वापुण्यात्पुण्यफल
 तथा ॥ १२२ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ चैतन्यचारुश्चतुरोरूपवान्युणसंयुतः ॥ १२३ ॥ प्रथमेतृतीयवर्षसप्तमाष्टमयो
 रपि ॥ विंशत्यब्देषोडशेचचतुर्विंशेशेषतः ॥ १२४ ॥ पीड्यमानंतथांगंवाभूत्वापिअियतेशिशुः ॥ तुलादानाद्भवेच्छ्रेयोधनंपुत्रः
 प्रलभ्यते ॥ चतुःषष्टिश्चवर्षाणिजीवनंतस्यचाधुना ॥ १२५ ॥ २५ अथडम्बरयोगः ॥ डम्बरेयोगेयोजातः सनरःसुखभागभवेत् ॥
 शस्त्रविद्यासुनिपुणःपृथ्वीपतिरभृदुवि ॥ १२६ ॥ नानाविलासविभवैर्वैश्यागामीविशेषतः ॥ पूर्वचवर्बरेदेशेऽद्भुतोऽभूत्तामसोबली ॥
 ॥ १२७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रैकादश्याश्चकृतंव्रतम् ॥ तंडुलंसेटकंकृत्वायत्रतत्रापियाचितम् ॥ १२८ ॥ प्रभातेभिक्षुकस्त्वेकः समा
 यातश्चर्वेतदा ॥ दारिद्र्येणातिक्रोधेनभिक्षुकायसमर्पितम् ॥ १२९ ॥ उपोष्यद्वादशीयातातस्यांरात्रौमृतःखलु ॥ तेनपुण्यावशेषेणसर्व
 सम्पद्युतोऽधुना ॥ १३० ॥ १।४।८।१६।८।२८ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ २६ अथडीलमीलकयोगः ॥ पंपापुरी
 चनगरीप्रकीर्णागुणिनांगणैः ॥ तत्रविप्रः सुधादेवःसात्विकः पारमार्थिकः ॥ १३१ ॥ शिवस्याऽऽराधनेनिष्ठोविद्याविनयसंयुतः ॥ गृहंत्यक्का
 मतस्तीर्थेकृष्णानद्याश्चसन्निधौ ॥ १३२ ॥ तपश्चर्याकृतातत्रदेवात्पत्नीसमागता ॥ तिरस्कारःकृतस्तस्याः पापमाचरितंत्विदम् ॥
 ॥ १३३ ॥ एवंस्वल्पेगेतेकालेसविप्रःपंचतांगतः ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथानघ ॥ १३४ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्यप्रभा

[illegible]

स्वशरीरं जहौ तदा ॥ १५१ ॥ शूद्रेणैव तदा देवतस्य स्वर्णव्ययंकृतम् ॥ बहुकाले ततो याते शूद्रस्यैव दरिद्रता ॥ १५२ ॥ दरिद्रत्वेन भोशुकृब
 हुपापंचसंचितम् ॥ ततो मृत्युवशेन यातो वल्लभः सहभार्यया ॥ १५३ ॥ नरके पातयामासुर्यमदूतायमाज्ञया ॥ ततस्तेन च प्रेतत्वं भुक्तं व
 र्षसहस्रकम् ॥ शरय्वाश्चोत्तरे भागे मानुषत्वं प्राप्सवान् ॥ १५४ ॥ १।४।१२।१६।२१।२५।३०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ५९ ॥ ३० अथ डवडवीयोगः ॥ अथांतरे प्रवक्ष्यामि यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ मथुरापुरतो देवपूर्वकोशप्रमाणके ॥ १५५ ॥ लक्ष्म
 णस्य पुरं स्यात्तत्रैव बहवो जनाः ॥ वसंतिवैष्णवाः सर्वे विदुर्कर्मविचक्षणाः ॥ १५६ ॥ स्वर्णकारो वसत्तत्र स्वधर्मप्रतिपालकः ॥ दामोदर इति
 ख्यातस्तस्य पत्नी प्रभावती ॥ १५७ ॥ विष्णुभक्तिरतांशां तां सज्जनानां च सेवकौ ॥ तस्य पुत्रौ च द्वौ जातौ सङ्खणौ पितृसेवकौ ॥ १५८ ॥ एका
 च बल्लवी तत्र निवासार्थं च ह्यागता ॥ पुत्रद्वयसमायुक्ता बहुगोधनसंयुता ॥ एको ह्युत्तरतः पुत्रो द्वितीयश्चौरकर्मणि ॥ १५९ ॥ उपा
 र्जितं बहुद्रव्यं महिषी गोधनं भृशम् ॥ ततो बहुतिथे काले महामारी समागता ॥ १६० ॥ पुत्राभ्यां सह सानारी मृत्युं प्राप्सवती ततः ॥ द्रव्यंतस्या
 स्तदा देवस्वर्णकारो गृहीतवान् ॥ १६१ ॥ भुक्तं द्रव्यं च तत्सर्वं जीवितावधि भूतले ॥ आयुषस्तु समाप्सत्वात्स्वर्णकारस्तदा मृतः ॥ १६२ ॥
 स्वर्गापवर्गभोगश्च बभूव बहुवार्षिकः ॥ पुनः पुण्यक्षये जाते मानुषश्चाभवद्भुवि ॥ १६३ ॥ १।४।९।१५।२६।३३।३७
 वर्षेषुकष्टम् ॥ मेहाद्यशोरो गतथाज्वरः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ३१ अथ डरनांतकयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव नापितः कीक
 टे वसन् ॥ शुरकर्मपरिभ्रष्टः कृषिकर्मोद्यमेतः ॥ १६४ ॥ पत्नी तस्य महाभ्राष्ट्रापुंसिरतासुता ॥ एकस्मिन्समये देवनापितेना तिलोभिना ॥
 ॥ १६५ ॥ अर्द्धरात्रे कृतं कर्म वैश्यपुत्रस्य मारणम् ॥ तस्य सर्वाणि द्रव्याणि नापितेनाप्यस्वादिव ॥ १६६ ॥ व्ययंकृत्वा तदा देवप्रत्यहं द्विजसत्तमा ॥

देवाच्चतीर्थराजो हि सन्नातो मृगंगैरवौ ॥ १६७ ॥ आयुषस्तु समाप्तत्वा न्मरपथिना पितः ॥ नानानरकेषु स्थित्वानाजन्मानि चाप्तवा
 च् ॥ १६८ ॥ बहुवर्षसहस्रातिमर्त्यलोके च मानुषः ॥ प्रथमे तृतीयवर्षे दशमैकादशयोर्गदः ॥ १६९ ॥ आविशो वामृतिः प्रायः षष्टिवर्षाणि
 जीवति ॥ आश्विने घवले पक्षे ह्यष्टम्यां मरणं वेत् ॥ पुनर्जन्म भवेत्तस्य तदामुक्तिर्न संशयः ॥ १७० ॥ ३२ अथ ढारकयोगः ॥ इन्द्रप्रस्थ
 पुरे रम्ये बाहुजोन्यवसत्तदा ॥ चोलसिंह इति ख्यातः पत्नी तस्य पतिव्रता ॥ १७१ ॥ किञ्चिद्देशाधिकारी स चो ग्रदंडः प्रतापवान् ॥
 सम्राजासहसैन्येन कृत्वा युद्धं विशेषतः ॥ १७२ ॥ कृतानि तेन दानानि पर्वस्वपि विशेषतः ॥ एकस्मिन्समये विप्रसाध्वी च स्त्री कलं
 किता ॥ १७३ ॥ प्रजानां दापितो दंडो द्रव्यलोभेन तेन च ॥ ततो वैमरणं जातं पत्नी जातासती तदा ॥ बहुवर्षसहस्रांते चागतो धरणी तले ॥
 ॥ १७४ ॥ १।४।९।१३।१७।२०।२७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमार्यु वर्षाणि ६५ ॥ ३३ अथ ढरकीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे
 चैव केशवो नाम नर्तकः ॥ यत्र तत्र कृतावा सो लोका नां वचनाय च ॥ १७५ ॥ द्रव्यं च विपुलं कृत्वा पुण्यमार्गे व्ययः कृतः ॥ तीर्थाव
 गाहनं कृत्वा गया श्राद्धमथाकरोत् ॥ १७६ ॥ ब्राह्मणेषु गृहस्थेषु श्राद्धदानं तदा ददौ ॥ मृतः स्वर्गपुरे यातः पत्नी जातासती तदा ॥
 ॥ १७७ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रभातः ॥ प्रथमे मेषमे वर्षे द्वादशे शोडशे पिवा ॥ १७८ ॥ चतुर्विंशति वर्षे चाल्पमृत्युर्भ
 विष्यति ॥ षष्टिवर्षांतरे कालः सत्यं सत्यं वदाम्यहम् ॥ १७९ ॥ ३४ अथ ढाढीयोगः ॥ कश्चिच्छूद्रकुले पूर्वयमुनायाः शुभे तटे ॥
 शंकरेति समाख्यातः पत्नी पुत्रसमन्वितः ॥ १८० ॥ उद्यमेषु स दाम्भो ब्राह्मणानां च सेवकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्य वै
 बलात् ॥ १८१ ॥ बाहुजस्य प्रसंगेन कृतं कर्म च दारुणम् ॥ राजपुत्रवधं कृत्वा महापापमुपाजितम् ॥ १८२ ॥ ततो वैमरणं प्राप्य

नरकरोरवेगतः ॥ शतजन्मोत्तरेविप्रमानुषत्वमिहागतः ॥ १८३ ॥ १५ ॥ २० ॥ २७ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ॥ १०६ ॥ ३५ अथठंडनायोगः ॥ ठंडनायानरोजातःपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ कौशिक्याश्शुभेतीरेन्यवसत्परिवारयुक् ॥
 ॥ १८४ ॥ सचक्षात्रस्तुवैतत्रतुलादानमथाकरोत् ॥ चन्द्रेग्रस्तेप्रयागेचगोशतंब्राह्मणेददौ ॥ १८५ ॥ भूमिवादेचवैतत्रगोत्रिपुत्रश्चघाति
 तः ॥ तेनकर्मविपाकेनपुत्रकन्याविवर्जितः ॥ १८६ ॥ ११ ॥ ३१ ॥ ३८ ॥ १२ ॥ २६ ॥ ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥
 ३६ अथडोंगरीयोगः ॥ सारस्वत्येशुभेदेशेब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ रामदत्तइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥ १८७ ॥ ब्रह्मकर्म
 परःश्रेष्ठोधनधान्यसमन्वितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ १८८ ॥ यजमानगृहेयातोबहुलोभेनसंयुतः ॥ यजमानो
 ददौकिंचिन्नगृहीतंचतद्धनम् ॥ १८९ ॥ परस्परंकृतंयुद्धमतिप्रबलदंडिना ॥ स्थूलेनलगुडेनाथबाहुजश्चप्रताडितः ॥ १९० ॥ समृतस्ते
 नदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ तेनपापानुसारेणसविप्रःपंचतांगतः ॥ १९१ ॥ पापात्पाफलंभुक्त्वायोनीर्भुक्त्वाकथंचन ॥ पुनर्वैमानुषीयो
 न्नौगौरांगोभव्यरूपवान् ॥ १९२ ॥ १३ ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ १५ ॥ २७ ॥ ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ३७ अथडुबरीयोगः ॥ डुबरी
 योगकेजातःकालिंजरगिरोवसन् ॥ बाहुजःशस्त्रजीवीचहिंसायांचसदास्थितः ॥ १९३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मचदारुणम् ॥ द्रव्य
 लोभेनवैश्यश्चमार्गेचैवविघातितः ॥ १९४ ॥ तेनपापानुसारेणमीनयोनिरशैरपि ॥ बहुवर्षसहस्रांतेचाश्रितामानुषीतनुः ॥ १९५ ॥ १३ ॥ ३५
 ॥ १३ ॥ ३२ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ३९ ॥ ३८ अथडिग्विहारीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजःपृथिवीपतिः ॥ उग्रसेनइतिख्या
 तःशतकोशाधिपस्तदा ॥ १९६ ॥ परस्त्रीरमेणरक्तोवाममार्गपरायणः ॥ पितृष्वसामहामव्याबलादाकर्षितातदा ॥ १९७ ॥ तयासहकृ

तोभोगःपापमुग्रमुपाजतम् ॥ समृतोव्रणदोषेणगंतोऽसौयमलोककम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुकांतिःप्रमदाधिपः ॥ १९८ ॥ १ । ३ । ८ ।
 १४ । २० । २३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ३९ अथडेनकीयोगः ॥ डैनकीयोगेयोजातोभूतसेव्यत्यसद्गतिः ॥ मलिनाम्बरधारी
 किंचिद्वित्तसमन्वितः ॥ १९९ ॥ पूर्वजन्मनिविप्रोसार्धद्वजालीकलाकरः ॥ नानाविधैर्धूर्तवृत्तैर्लोकानां वंचनेरतः ॥ २०० ॥ तेनकर्मा
 नुसारेणयमलोकंतदागतः ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतलम् ॥ २०१ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । २६ । २९ । ३० । ३६ । ३७
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ४० अथडिगधारकयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वमागधेनगरेऽवसत् ॥ कैवर्तकोपितत्रैवावसद्भ्रामेचनं
 दत्ते ॥ २०२ ॥ मनोहरइतिख्यातोधनाढ्यो जायतेमहान् ॥ मत्स्यमांसस्यभोदेवप्रत्यहं विक्रयेरतः ॥ २०३ ॥ संचितानिचरत्नानि नदा
 नंचकदाचन ॥ एकदाचंद्रमोग्रस्तेस्वर्णाऽलंकृतगांददौ ॥ २०४ ॥ सत्पात्रायचविप्रायभार्ययासहभक्तिः ॥ ततोमृत्युवशंयातोभार्य्या
 जातासतीतदा ॥ २०५ ॥ पापाच्चनरकेगत्वाह्यसिपत्रवनांतरे ॥ नरकान्निःसृतोविप्रशृगालोगहनेवने ॥ २०६ ॥ पुनश्चकाकयोनिःसमानु
 षस्तुततोभवत् ॥ गुणज्ञोदेवताभक्तोवेश्यासुरतितत्परः ॥ २०७ ॥ रागीशुष्यत्तनुर्वक्ताज्ञानवान्सुतवर्जितः ॥ स्वर्णस्यप्रतिमांभव्यांसूयाकृति
 पलद्भयाम् ॥ संकल्प्यब्राह्मणेदद्यात्पुत्रो जीवतिनिश्चितम् ॥ २०८ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १५ । १७ । २० । २५ । २९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६२ ॥ ४१ अथटिक्तायोगः ॥ अथांतरेप्रवक्ष्यामि टिक्तायोगजंफलम् ॥ तत्सर्वशृणुमेदेवयत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ २०९ ॥ मध्यदेशे
 द्विजश्रेष्ठधनाढ्योबल्लवोऽवसत् ॥ हंसकेतुरितिख्यातोभार्य्यातस्यतुर्कशा ॥ २१० ॥ बहवोवृषभागवोमहिष्यश्चाऽपितस्यच ॥ कृषि
 कर्मरतःशूद्रोविक्रीतागोवृषादिकाः ॥ २११ ॥ एकोवैश्योधनाढ्योवैतस्यमित्रंतदाऽभवत् ॥ महाप्रीतिस्तदाजाताबहुवर्षप्रमाणतः ॥ २१२ ॥

एकदातुनिशायविसृद्धोवणिजं द्विज ॥ सुसंरत्नादिलोभेन शस्त्रेण हतवांश्चमः ॥ २१३ ॥ द्रव्यं सर्वगृहीत्वा तु भूमिमध्ये धृतश्चसः ॥ बहुवर्षगतैच वसृद्धो मृत्युवशंगतः ॥ २१४ ॥ पातयामास वैघोरे नरके मृशदारुणे ॥ ततो जातस्तदा देवराक्षसो गहने वने ॥ २१५ ॥ बहुवर्षसहस्रांते मानुषत्व मितोऽधुना ॥ मित्रघातात्कृतात्पापात्पुत्रसौख्यं न लभ्यते ॥ २१६ ॥ कुर्यात्स्वर्णमयीं मूर्तिं पलपंचप्रमाणिकाम् ॥ संकल्प्य ब्राह्मणे दद्यात्पुत्रो भवति नान्यथा ॥ २१७ ॥ २०।२१६।१३।१६।२०।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६४ ॥ ४२ अथ टकबालकयोगः ॥ अथांतरे प्रवक्ष्यामि शृणु देव विशेषतः ॥ आदौ पापफलं देवमुज्यते सर्वमानुषैः ॥ २१८ ॥ पश्चात्पुण्यफलं देवपरत्रचत्विहापि च ॥ एकः शिल्पकरो देवव्यवसद्ध स्तिनापुरे ॥ २१९ ॥ हेमदास इति ख्यातो भार्य्याद्रयसमन्वितः ॥ प्रत्यहं शिल्पकार्य्ये च करोति व्ययकारणात् ॥ २२० ॥ अथ त्या दिकवृक्षाणां छेदनं च कृतं बहु ॥ एवं बहुतिथे काले शिल्पकारो मृतस्तदा ॥ २२१ ॥ नरके कर्दमे चैव यमदूतैश्च क्षेपितः ॥ बिडालः शरठो भूत्वा काको बकश्च जातवान् ॥ २२२ ॥ सजातो मध्यदेशे तु मानुषः सुखसंयुतः ॥ वृक्षच्छेदनकात्पापात्पुत्रेण रहितोऽभवत् ॥ २२३ ॥ धेनवः पंचदातव्याः सत्पात्राय द्विजाय च ॥ ततो भवति पुत्रोऽपि पूर्वपापव्यपोहनात् ॥ २२४ ॥ १।४।७।१०।१३।१६।२०।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ४३ अथ टाडीसंज्ञकयोगः ॥ मध्यदेशे तु हेतुत्रलोहकारोऽवसत्पुरा ॥ विष्णुव्रततो नित्यं साधूनां पोषकश्चसः ॥ २२५ ॥ धनधान्यसमृद्धस्तु महालोभेन संयुतः ॥ ब्राह्मणस्य हतं वित्तं लोभात्संकुलितेन च ॥ २२६ ॥ तेन पापानुसारेण कुंभीपाके तदागतः ॥ दिव्यवर्षसहस्रांते मानुषश्चाऽभवत्पुनः ॥ २२७ ॥ सर्वांगे जायते पीडावंशवृद्धिर्न जायते ॥ गायत्रीमूलमंत्रं च जपेच्छक्षचतु ष्टयम् ॥ ततः श्रेयोभवेत्तस्य वाऽन्यथा विपरीतकम् ॥ २२८ ॥ १।४।८।१२।१६।१८।१९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १०९ ॥

॥ ४४ अथटीकरयोगः ॥ अंयोध्यानगरीरम्याततः क्रोशचतुर्दशे ॥ तत्राप्येकोऽवसच्छूद्रोऽम्बराख्यो महाबलः ॥ २२९ ॥ चित्रातस्याभवत्प
 ल्नीपतिसेवापरायणा ॥ गुरुसेवारतो नित्यं ग्रन्थं शाकविक्रमी ॥ २३० ॥ एकामाञ्जोरिकां श्वेतापालितातेन वै द्विज ॥ सगर्भासायदाजाता
 वयंतस्यास्तदाकरोत् ॥ २३१ ॥ ततो बहुतिथे काले शूद्रमृत्पुरुषं द्विज ॥ स्वर्धुनीमरणात्पुण्यात्स्वर्गे गत्वा च पादजः ॥ २३२ ॥ षष्ठिवर्षसहस्रा
 णि मुक्तास्वर्गभवं फलम् ॥ पुनर्वैमानुषो जातो धनधान्यसमन्वितः ॥ कन्याश्च बहवो जाताः पुत्रो नैव च नैव च ॥ २३३ ॥ १।३।८।१२।१५
 १७।२०।२७।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ४५ अथटोरीयोगः ॥ पुरीकाशीसमाख्याता त्रैलोक्ये देवपूजिता ॥ तस्यास्तु
 पश्चिमे देशे क्रोशपंचदशे मिते ॥ २३४ ॥ मांडव्यस्य पुरे रम्येऽवसंश्च बहवो जनाः ॥ तन्मध्ये चैव शूद्रोऽपि ह्यवसन्मानवर्जितः ॥ २३५ ॥ डिंडि
 मेति समाख्यातो गौरीतस्य वरांगना ॥ धनं तु संचितं तेन नदानं कृतवान्पुरा ॥ २३६ ॥ एकदा देवयोगेन ब्राह्मणाश्च निमंत्रिताः ॥ भोजनं प्रद
 दौ प्रीत्या दक्षिणासमये तदा ॥ २३७ ॥ गौरेकाकपिलादत्तापुरोहिताय भूषिता ॥ ब्राह्मणोऽप्यजल्पत्तत्र कश्चिच्छूद्रं प्रति द्विज ॥ २३८ ॥
 अहं ग्रामस्य वैपूज्यो मदीयागौः शृणु प्रभो ॥ पुरोहिताय कथं दत्ताप्राणदानं ददाम्यहम् ॥ २३९ ॥ इविश्रुत्वा वचस्तस्य दुर्वचो ब्राह्मणस्य च ॥
 इत्युक्तो विप्रः क्रोधेन विषं पीत्वा तदामृतः ॥ २४० ॥ शूद्रस्य मरणं जातं कुम्भीपाके तदागतः ॥ मानुषे च ततो जन्म बहुवर्षांतरे भुना ॥
 ॥ २४१ ॥ पूर्वपापफलात्पुत्रवंशवृद्धिर्न जायते ॥ गामेकांकपिलां दद्याद्ब्रह्मस्वर्णैरलङ्कृताम् ॥ तदा पुत्रो भवेत्तस्य चान्यथा विपरीतक
 म् ॥ २४२ ॥ १।३।८।१२।१५।२०।३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ ॥ ४६ अथटोराख्ययोगः ॥ अल
 क्चपु रे देवशूद्रस्त्वेको वसत्पुरा ॥ शूद्राचारतो नित्यं विक्रयं कुरुते सदा ॥ २४३ ॥ गोमहिष्यादिव्यापारे व्ययं कुर्व्याद्दिने दिने ॥

एकदा तस्य गोवृंदं बने तिष्ठति भो न च ॥ २४४ ॥ महावृष्टिस्तत्र जाता तावद्वावः प्रपीडिताः ॥ तासां मध्ये महाबाहो बहुगावो मृतास्तदा ॥ २४५ ॥
 रक्षाकृतानवेतासां तृणाऽऽच्छादनैर्केद्विज ॥ नरके पातयामासु र्यमदूताय माज्ञया ॥ २४६ ॥ बहुवर्षसहस्राणि मुक्कानरकजं फलम् ॥ नरकान्निः
 सुतो देवगजयो नौ समुद्रतः ॥ २४७ ॥ गजयोनिं च वै मुक्कामानुषत्वं ततोऽभवत् ॥ पूर्वपापानुसारेण महाव्याधिः प्रजायते ॥ गायत्रीलक्षजापा
 भव नं मार्जनं तथा ॥ २४८ ॥ १।२।६।८।१।१३।१७।१९।२५।३१। ३६ वर्षे पीडा भवेत्तस्य परमायुः शताब्दकम् ॥ २४९ ॥ इति ॥
 ॥ ४७ अथ टटकयोगो व्याख्यायते ॥ अयोध्यानगरात् पूर्वो ज न द्वयसंमिते ॥ २५० ॥ लवनस्य पुरे रमेयवसंति बहवो जनाः ॥ २५१ ॥
 तन्मध्ये शृङ्ग एको हि कैवर्तोधनधान्यवान् ॥ मत्स्यव्यापारि नरतस्तत्सकाशात्कृतं धनम् ॥ २५२ ॥ मत्स्यं भुंक्ते च नित्यं समांसं बहुविधं द्विज ॥
 निर्दयः सर्वजंतूनां कच्छपानां विशेषतः ॥ २५३ ॥ एवं बहुगते काले तस्य मृत्यु रभूत्पुरा ॥ यमदूतैर्महाघोरैर्निक्षिप्तश्च यमाज्ञया ॥ २५४ ॥ नर
 कान्निःसुतो देवदद्रुणश्च तदाऽभवत् ॥ ऋक्षत्वं च पुनस्तत्र मानुषत्वमजायत ॥ २५५ ॥ १।३।८।१।१५।२०। २७। ३८ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ४८ अथ टारुयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरै चैव धनी वैश्यकुले तदा ॥ मैथिलस्याऽति निकटे मंगले नाम वैपुरे ॥ २५६ ॥
 तस्य पत्नी विशालाक्षी सुन्दरी सुखदायिनी ॥ आचारवांश्च शांती हि क्रयविक्रयतत्परः ॥ २५७ ॥ एकदा ब्राह्मणः स्नेही तस्य गेहे समागतः ॥
 आदरं बहुधा कृत्वा भोजयामास शास्त्रतः ॥ २५८ ॥ स्वर्णदानं ततो देव लक्षमुद्राः प्रदायिताः ॥ दत्ता वैश्येन भोदे ब्राह्मणाय सुश्रुताये ॥ २५९ ॥
 ब्राह्मणेन ततो द्रव्यं स्थापितं तस्य वैशुहे ॥ ततः कार्याद्रिजो गत्वास मृत्युवशगोऽभवत् ॥ २६० ॥ भुक्तं सर्वततो देवस्वदत्तं च यदा धनम् ॥ अयो
 ग्यासां महातीर्थे स्वर्गे गत्वा च वैश्यजः ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले ॥ २६१ ॥ १।४। ९। १३। १७। २०। २५। २९। ३६

वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ४९ अथटारणयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्ववंगदेशेतदाऽवसत् ॥ मत्स्यमांसादनेव्यग्रःसुरापीवृष
 लीषति ॥ २६२ ॥ प्रत्यहंचूतकारीसव्ययंकृत्वाधनंभृशम् ॥ एवंबहुतिथेकालेतस्यमृत्युरभूत्पुरा ॥ २६३ ॥ पापाच्चनरकेगत्वाद्वासिपत्र
 व्रमांतरे ॥ नानायोगिनिषुचोत्पन्नोबहुवर्षप्रमाणकम् ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नःकिंचित्पुण्यभावातः ॥ २६४ ॥ १।५।९।१३।१८।२०।२२।
 २६।३२।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ३०५ ॥ ५० अथटीमाकरयोगः ॥ आर्साज्जन्मांतरेचैवकुलालःकीकटेवसन् ॥ मयादासइ
 तिस्र्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २६५ ॥ पात्राणांमृन्मयानांसक्रयविक्रयकारकः ॥ तस्यप्रियःसमायातोब्राह्मणोवेदपारगः ॥ २६६ ॥ पत्नी
 तस्यमहादुष्टाब्राह्मणीव्यभिचारिणी ॥ कुलालेनकृतामैत्रीमैथुनंप्राकरोत्सदा ॥ २६७ ॥ एवंतेषुवर्षेषुकुलालोमरणगतः ॥ ततोयमपुरेप्रा
 मोयमदृतैर्निपीडितः ॥ २६८ ॥ महाकटाहनरकेरौरेवचसमाविशत् ॥ बहुवर्षसहस्रातिमानुषत्वंपुनर्भवेत् ॥ २६९ ॥ १।३।७।१२।१५
 २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ५० पुनः टीमाकरयोगः ॥ विष्णुकांच्यांपुराविप्रवैश्यस्त्वेकोऽवसत्तदा ॥ मकरंदइतिस्र्यातः
 पत्नीतस्यसुलोचना ॥ २७० ॥ अथादिविक्रयंकृत्वारजपक्षीतदानघ ॥ पितृसेवांपारित्यज्यभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ २७१ ॥ पितृश्राद्धंकृतं
 नेवद्विजाश्चापिनभोजिताः ॥ एवंतेषुवर्षेषुपंचत्वंतस्यचाऽभवत् ॥ २७२ ॥ भुक्तानरकजंडुःखंकृमियोर्निविशेतः ॥ नरकान्निःसृतोदेव
 बिडालोपिबभूवह ॥ इदंजन्मतृतीयंतुमानुषश्चाऽभवद्ध्रुवम् ॥ २७३ ॥ १।२।५।१०।१५।२०।२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ५१ अथ
 दोनयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वब्रह्मपुत्रस्यसंनिधौ ॥ वृंदेवइतिस्र्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥ शास्त्रान्यासीमनोत्साहीकुर्मणिरतःसदा ॥ २७४ ॥
 भ्राताकनीयांश्चतस्यतस्यपत्नीसुशोभना ॥ बलादाकर्षितातेनकृतःसुरतिसंगमः ॥ २७५ ॥

कनिष्ठेनहतस्तत्रसमृतःपापभागपि ॥ नानानरकेषुसस्थित्वाकृमियोनिशतंगतः ॥ पुनर्वैमानुषोजातोमध्यदेशेद्विजोत्तम ॥ २७६ ॥
 १।३।६।८।१२।१६।२०।२७।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ५२ अथटाराकीयोगः ॥ मथुरायां वसन्पूर्वगुरोरेबहुधार्मिकः ॥ महि
 षीगोधनधनैःसंकुलंतस्यवैश्वमच ॥ २७७ ॥ दधिदुग्धंतक्रं विक्रयामासवैखलु ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं रत्नानि विविधानि च ॥ २७८ ॥ एकस्मि
 न्समये विप्रतुलादानंतदाऽकरोत् ॥ ब्राह्मणाय ददौ द्रव्यं पुष्कलं स्वर्णरूपकम् ॥ २७९ ॥ एवं चैव गते काले वृद्धत्वे च तदाऽनघ ॥ पुत्राय च ददौ द्रव्यं
 भ्रातृपुत्राय नैव च ॥ २८० ॥ ततो बहुतिथे काले तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ पापात्पापफलं मुक्त्वा योनिं मुक्त्वा कथंचन ॥ पुनर्वैमानुषीयो नौ धनधान्य
 समाकुलः ॥ २८१ ॥ १।६।१०।१३।२०।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ५३ अथ टाकनयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वरेवानद्या
 असन्निधौ ॥ प्रवीरइति विख्यातः क्रयविक्रययोरतः ॥ २८२ ॥ धनधान्यसमृद्धश्च धर्मकर्मार्चनेरतः ॥ एकस्मिन्समये विप्रबाहुजस्य प्रसं
 गतः ॥ २८३ ॥ वनंदावाग्निना दग्धं हत्वा जन्तून् बहून्स्तदा ॥ तीर्थावगाहने यातः परिवारेण संयुतः ॥ २८४ ॥ नौकोपरिसमाविश्य गंगाम
 ध्ये निमज्जितः ॥ पापात्पापफलं मुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गतथागतः ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोके च मानुषः ॥ २८५ ॥ १।३।६।
 ८।१२।२०।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८२ ॥ ५४ अथ टनकाद्युति योगः ॥ आसीजन्मांतरैर्त्तैव कौण्डिन्यो नाम ब्राह्मणः ॥
 वेदविद्याविवेकी च अर्भकान्पाठयेत्ततः ॥ २८६ ॥ सहशिव्यैश्च स विप्रः परदेशे तदागतः ॥ विद्याविलासमभत्पराजयमचीकरोत् ॥ २८७ ॥
 तेन भूयेन विप्राय द्रव्यं दत्तं सुपुष्कलम् ॥ स्वर्गहेसम्यगानीय सन्मार्गे च व्ययः कृतः ॥ २८८ ॥ आयुषस्तु समाप्तिवात्सविप्रः पंचतां
 गतः ॥ षष्ठिवर्षे सहस्राणि मुक्त्वा स्वर्गं भवं फलम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले ॥ २८९ ॥ १।६।१०।१६।२०।२६।२९

वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ६५ अथदोडलाख्ययोगः ॥ अथांतरेप्रवक्ष्यामियत्कृतपूर्वजन्मान ॥ पुनःपुनानदोतोरब्राह्मणान्यवसत्त
 दा ॥ मोत्रवेवदितिर्यातःसषत्नीकःसपुत्रकः ॥ २९० ॥ शिवस्याऽऽराधनेव्यग्रेब्राह्मणानांचपालकः ॥ सर्वस्वविधिनादत्तसत्पात्रायद्विजाय
 च ॥ २९१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं कर्मजुगुप्सितम् ॥ स्वकृतं वर्णितेसम्यग्गोत्रजागमनंकृतम् ॥ २९२ ॥ आयुषस्तुसमातिवात्समृतः
 कालचोदितः ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गनिवासकृत् ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौपूर्वपुण्यात्सआगतः ॥ २९३ ॥ १ । ८ । १६ ।
 २२ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ६६ अथटीकाख्ययोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवविवेकीनृपतिःप्रभुः ॥ इंद्रसेनिरि
 तिर्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २९४ ॥ धर्ममार्गेचकुशलोब्राह्मणाऽतिथिपूजकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रह्वरातिश्चसमागतः ॥
 ॥ २९५ ॥ परस्परंकृतंयुद्धंततःकोलाहलोद्भूतः ॥ तत्पुरंचगृहीतंवैद्यरातिनातदानघ ॥ २९६ ॥ भयभीतश्चभूपःसपलायनपरायणः ॥
 एकाकीहयमारुह्यजगामगहनेवने ॥ २९७ ॥ तपश्चर्याकृतातत्रबहुवर्षांतरेमृतः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांषष्टिवर्षसहस्रके ॥ गौरांगोभव्यमूर्तिश्च
 सर्वसम्पद्युतोधुना ॥ २९८ ॥ १ । ४ । १२ । २० । २५ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ६७ अथटीकयोगः ॥
 पूर्वजन्मनिवैश्योऽसौकाम्पल्येनगरेवसन् ॥ मोहनेतिसमाख्यातःपत्नीतस्यखगेश्वरी ॥ २९९ ॥ दम्पतीप्रीतिवशतस्तीर्थराजेसमा
 गतौ ॥ तौस्नातौमृगगेभानौमासमेकंनिरंतरम् ॥ ३०० ॥ हरिद्वारेतोगत्वागंगास्नानंकृतंद्रिज ॥ वैजनाथेसमागत्यवैजनाथार्चनंकृत
 म् ॥ ३०१ ॥ पत्नीतस्यमृतातत्रशोकाकुलितमानसः ॥ उन्मत्तोपिबभूवापिपर्यटनंगंचतुर्दिशः ॥ ३०२ ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्सवैश्यः
 पंचतांगतः ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गंतथाऽनघ ॥ मानुषश्चभवेत्सोपिसर्वसम्पद्युतोऽधुना ॥ ३०३ ॥ १ । ८ । १३ । १७ ।

धान्यसमन्वितः ॥ ३०४ ॥ गोविंदइति विख्यातः पत्नीतस्य सुधाकरी ॥ वैश्ववृत्तिरतो नित्यं व्यापारं सर्वदाऽकरोत् ॥ ३०५ ॥ व्यापारा
 भृततो देववृषभौ पालितौ यदा ॥ द्रौवृषीयोजितौ तेन कूपे च पतितौ मृतौ ॥ ३०६ ॥ मृतौ पुत्रौ च समयेन जातो न्यस्तदा द्विज ॥ यत्किंचि
 त्क्रियते कर्म शुभं वाप्यशुभं द्विज ॥ ३०७ ॥ तत्सर्वं च क्षयं यातं मृत्वा च नरकंगतः ॥ मुद्गरैस्ताडयामासुर्यमदूतायमाज्ञया ॥ षष्टिवर्षसहस्रांति
 मानुषत्वमिहागतः ॥ ३०८ ॥ १।४।८।१२।१६।२०।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ५९ अथ डारतीयोगः ॥
 देशे काश्मीरके चैव काष्ठकारोऽवसत्पुरा ॥ रंगदासः समाख्यातः पत्नीद्वयसमन्वितः ॥ ३०९ ॥ छित्त्वासर्वाणि काष्ठा निव्ययं कुर्व्याद्दिने
 ॥ ३११ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांति पुनर्वैमानुषोऽधुना ॥ ततो बहुतिथे काले तस्य मृत्यु रभृत्पुरा ॥ यमदूतैर्महाघोरे नरके परिपातितः ॥
 २५।२८।३१।३६।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १।३।८।१२।१६।२०।
 सौहलेवैपुरेभ्यो सिंहदेवेति बाहुजः ॥ तस्य भार्या विशालाक्षी सुय्यानाम्रीति विश्रुता ॥ ३१२ ॥ ६० अथ डोरमाकांतयोगः
 कार्तिके माघे वैशाखे दीपदानं करोतिसा ॥ ३१४ ॥ कदाचिद्देवयोगेन तीर्थयात्रां समागता ॥ सामृता तत्र भोविप्रदेवलोके गता द्विज ॥ ३१५ ॥
 सिंहदेवेन वैतत्र चोरितं वैश्वकंधनम् ॥ कालसर्पेण वैहत्वा क्षत्रियो नरकंगतः ॥ ३१६ ॥ विशद्वर्षसहस्रांति पुनर्वैमानुषोऽभवत् ॥ ३१७ ॥
 १।४।८।१२।१६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६१ अथ डाहीयोगः ॥ नर्मदादक्षिणे भागे ब्राह्मणः पूर्वजन्मनि ॥
 सहस्राणि सुक.

कापत्वाऽऽचरणेव्यग्रः परद्रव्याऽपहारकः ॥ ३१८ ॥ कुशदेवइतिख्यातः पत्नीतस्यवरंगना ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतस्यमित्रंसमागतम् ॥
 ॥ ३१९ ॥ तस्यभाय्योतिगौराचमृदंगीचारुलोचना ॥ तयासहकृतामैत्रीमैथुनंचकारसः ॥ ३२० ॥ तस्यधनंचयत्किंचिद्वयंकृत्वा
 दिनेदिने ॥ एवंस्वरूपगतेवर्षेब्राह्मणः पंचतांगतः ॥ ३२१ ॥ तिर्यग्योनौसमुत्पन्नोजंबुकाकौतथामृगः ॥ इदंतुमानुषंजन्मधनपुत्रविवर्जितम् ॥
 ॥ ३२२ ॥ १।४।८।१२।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६२ अथडावरयोगफलंप्रकथ्यते ॥ अथां
 तरेप्रवक्ष्यामियोगंडावरमेवच ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वशोणभद्रस्यपश्चिमे ॥ ३२३ ॥ नारंतकःसमाख्यातः क्षात्रधर्मपरायणः ॥ द्रव्यंचवि
 पुलंकृत्वाबहुग्रामाधिकारकः ॥ ३२४ ॥ नानामनोरथयुक्तेनशिवस्थायपनंकृतम् ॥ आहूयब्राह्मणाः सर्वेह्याहताश्चविशेषतः ॥ ३२५ ॥
 एकंसंपूज्यविप्रंचकृतंद्रं परस्परम् ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचिद्विमुखोब्राह्मणोगतः ॥ ३२६ ॥ एवंस्वरूपेगतेकालेसविप्रः पंचतांगतः ॥ ततोर्वैमानुषी
 योनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ ३२७ ॥ धनधान्ययुतोप्यत्रपुत्रवृद्धिर्नजायते ॥ महारोगेणविकलः सर्वदातप्तमानसः ॥ ३२८ ॥ १।५
 १।१३।१८।२२।२९।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ६३ अथडेनयोगः ॥ कलिंगेब्राह्मणश्चासीद्वेदपाठीचधार्मिकः ॥
 शिष्याअध्यापिताविप्रबहुकालंविशेषतः ॥ ३२९ ॥ एकदाक्रोधयुक्तेनकश्चिच्छात्रोऽतिताडितः ॥ तेनपापेनप्रथमंभुक्कानरकजंफलम् ॥
 ॥ ३३० ॥ पश्चात्तुर्नंदनप्राप्तोविद्यादानप्रभावतः ॥ तत्रत्यभोगंभुक्काऽथपुनश्चात्रैवब्राह्मणः ॥ ३३१ ॥ विद्याऽभ्यासीसुधर्मंचधनधान्य
 समन्वितः ॥ पुत्रदारयुतोधीमान्विद्यादाताजितेन्द्रियः ॥ ३३२ ॥ ७।१२।१६।२० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६४
 अथडैलाख्ययोगः ॥ डैलाख्ययोगेयोजातोबाहुजोवंगदेशके ॥ शिवदासःपुराख्यातःशिवस्याऽऽराधनेरतः ॥ ३३३ ॥ एकदाशिवरात्री

२० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ५८ अथठकुरेश्वरयोगः ॥ सौराष्ट्रनगरेष्वर्षशोभनेनामवैपुरे ॥ क्षत्रियश्चाऽवसत्त्वेकोधन
 धान्यसमन्वितः ॥ ३०४ ॥ गोविंदइतिविख्यातः पत्नीतस्यसुधाकरी ॥ वैश्यवृत्तिरतोनित्यंव्यापारंसर्वदाऽकरोत् ॥ ३०५ ॥ व्यापारा
 र्थततोदेववृषभोपालितौयदा ॥ द्वौवृषौयोजितौतेनकूपेचपतितौमृतौ ॥ ३०६ ॥ मृतौपुत्रौचसमयेनजातोऽन्यस्तदाद्विज ॥ यत्किंचि
 त्क्रियतेकर्मशुभंवाप्यशुभंद्विज ॥ ३०७ ॥ तत्सर्वचक्षयंयातंमृत्वाचनरकंगतः ॥ मुद्गरैस्ताडयामासुर्यमदूतायमाज्ञया ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते
 मानुषत्वमिहागतः ॥ ३०८ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १६ । २० । २२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ५९ अथडारतीयोगः ॥
 देशेकाश्मीरकेचैवकाष्ठकारोऽवसत्पुरा ॥ रंगदासःसमाख्यातःपत्नीद्वयसमन्वितः ॥ ३०९ ॥ छित्त्वासवर्षाणिकाष्टानिव्ययंकुय्यादिने
 दिने ॥ स्वगोत्रकन्ययातेनमैथुनंचकृतंहठात् ॥ ३१० ॥ ततोबहुतिथेकालेतस्यमृत्युरभूत्पुरा ॥ यमदूतैर्महाघोरेनरकेपरिपातितः ॥
 ३११ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेपुनर्वैमानुषोऽधुना ॥ गोत्रजागमनात्पापात्पुत्रमृत्युर्ध्रुवंभवेत् ॥ १ । ३ । ८ । १२ । १६ । २० ।
 २५ । २८ । ३१ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ वर्षेकष्टंविजानीयात्षष्टिषंसंमितेमृतिः ॥ ३१२ ॥ ६० अथडोरमाकांतयोगः
 सौहलेवैपुरेऽरम्येसिंहदेवेतिबाहुजः ॥ तस्यभार्याविशालाक्षीसूर्यानाम्रीतिविश्रुता ॥ ३१३ ॥ आतिथ्यकरणेसक्तादेवताद्विजपूजका ॥
 कार्तिकेमाघेवैशाखेदीपदानंकरोतिसा ॥ ३१४ ॥ कदाचिद्वैवयोगेनतीर्थयात्रांसमागता ॥ सामृतातत्रभोविप्रदेवलोकेगताद्विज ॥ ३१५ ॥
 सिंहादेवेनवैतत्रचोरितवैश्यकंचनम् ॥ कालसर्पेणवैहत्वाक्षत्रियोनरकंगतः ॥ ३१६ ॥ विशद्वर्षसहस्रांतेपुनर्वैमानुषोऽभवत् ॥ ३१७ ॥
 १ । ४ । ८ । १२ । १६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६१ अथडाहीयोगः ॥ नर्मदादक्षिणेभागेब्राह्मणःपूर्वजन्मनि ॥

काप्रक्याऽऽचरणेव्यग्रः परद्रव्याऽपहारकः ॥ ३१८ ॥ कुशदेवइतिख्यातः पत्नीतस्यवरंगना ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतस्यभिन्नसमागतम् ॥
 ३१९ ॥ तस्यभाय्योतिगौराचमृदंगीचारुलोचना ॥ तयासहकृतामैत्रीमैथुनंचकारसः ॥ ३२० ॥ तस्यधनंचयत्किंचिद्वयंकृत्वा
 दिनेदिने ॥ एवंस्वरूपगतेवर्षेब्राह्मणः पंचतांगतः ॥ ३२१ ॥ तिर्यग्योनौसमुत्पन्नोजंबुकाकौतथामृगः ॥ इदंतुमानुषंजन्मधनपुत्रविवर्जितम् ॥
 ३२२ ॥ १।४।८।१२।२०।२५वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६२ अथडावरयोगफलंप्रकथ्यते ॥ अथां
 तरेप्रवक्ष्यामियोगंडावरमेवच ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वशेणभद्रस्यपश्चिमे ॥ ३२३ ॥ नारंतकःसमाख्यातःक्षात्रधर्मपरायणः ॥ द्रव्यंचवि
 पुलंकृत्वाबहुग्रामाधिकारकः ॥ ३२४ ॥ नानामनोरथयुक्तेनशिवस्थायपनंकृतम् ॥ आहूयब्राह्मणाःसर्वेद्याहताश्चविशेषतः ॥ ३२५ ॥
 एकंसंपूज्यविप्रंचकृतद्वंद्वंपरस्परम् ॥ नदंतंतस्यवैकिंचिद्विमुखोब्राह्मणोगतः ॥ ३२६ ॥ एवंस्वरूपेगतेकालेसविप्रःपंचतांगतः ॥ ततोर्वैमानुषी
 योनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ ३२७ ॥ धनधान्ययुतोप्यत्रपुत्रवृद्धिर्नजायते ॥ महारोगेणविकलःसर्वदातप्तमानसः ॥ ३२८ ॥ १।५
 १।१३।१८।२२।२९।३५वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ६३ अथडेनयोगः ॥ कलिंगेब्राह्मणश्चासीद्वेदपाठीचधार्मिकः ॥
 शिष्याअध्यापिताविप्रबहुकालंविशेषतः ॥ ३२९ ॥ एकदाक्रोधयुक्तेनकश्चिच्छत्रोऽतिताडितः ॥ तेनपापेनप्रथमंमुक्कानरकंजफलम् ॥
 ३३० ॥ पश्चात्तुर्नदंनप्राप्तोविद्यादानप्रभावतः ॥ तत्रत्यभोगंमुक्त्वाऽथपुनश्चात्रैवब्राह्मणः ॥ ३३१ ॥ विद्याऽभ्यासीसुधर्मंचधनधान्य
 समन्वितः ॥ पुत्रदारयुतोधीमान्विद्यादाताजितेन्द्रियः ॥ ३३२ ॥ ७।१२।१६।२०।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६४
 अथडैलाख्ययोगः ॥ डैलाख्ययोगेयोजातोबाहुजोवंगदेशके ॥ शिवदासःपुराख्यातःशिवस्याऽऽराधनेरतः ॥ ३३३ ॥ एकदाशिवरात्री

तुजागरणेद्वाधुरागतः ॥ पुष्पगृहीत्वागतवांस्तावत्तेनप्रताडितः ॥ ३३४ ॥ ताडनान्मरणंयातस्तेनाऽसौपापभाक्खलु ॥ मृत्वायमाज्ञ
 यादुःखंमुक्त्वेशानस्यसन्निधिम् ॥ ३३५ ॥ तत्रमुक्त्वाबहून्भोगान्भूतलेसुंदरोजनः ॥ पुत्रभार्यादिसहितोयनीमानीप्रतापवान् ॥ ३३६ ॥
 १५।२२।२७।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ६५ अथडंडभतरियोगः ॥ देशेकलिंगकेपूर्वैश्वशोऽभून्मदनेपुरे ॥ शिवदासइति
 ख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ ३३७ ॥ कलावतीतिविख्याताकृष्णभक्तिपरायणा ॥ जन्माष्टम्यांभाद्रपदेव्रतंकृतवतीततः ॥ ३३८ ॥ शिव
 दासोऽपिदृष्ट्वैवचकारव्रतमुत्तमम् ॥ कथंचिद्दिनमुल्लंघ्यक्षुधार्तःसनिशामुखे ॥ ३३९ ॥ क्रोधेनोक्तंप्रियायैनोनिशीथान्तंनजीवनम् ॥ भोजनं
 कुरुदुर्बुद्धेकिमेतेनव्रतेनच ॥ ३४० ॥ नाङ्गीकृतंकलावत्यातद्वचोभक्तिकारणात् ॥ अतिक्रोधेनदुष्टेनताडितासावरांगना ॥ ३४१ ॥ मृत्वाया
 ताचमृद्भगीवैकुण्ठभवनंततः ॥ विरहेणप्रतप्तोऽसौशीघ्रंमृत्युंगतस्तदा ॥ ३४२ ॥ यमाज्ञयारौरवंतुमुक्त्वायातोधरातले ॥ उद्वाहितोद्वाहिता
 चकांतातस्यनजीवति ॥ ३४३ ॥ ५।१५।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ६६ अथडालमालयोगः ॥ डालमाले
 नरःकश्चिच्छूद्रोभृदंगकेपुरा ॥ जीवघातीसर्वदाचतथाऽधर्मरतश्चसः ॥ ३४४ ॥ एकदातेननिहतोमृगश्चमुनिपालितः ॥ तद्वियोगेनतप्तो
 ऽसौमुनिश्चव्याकुलेन्द्रियः ॥ ३४५ ॥ कालेनारूपेनभोदेवशूद्रोयातोयमालयम् ॥ लोहशंकुंचनरंकंमुक्त्वाऽयातश्चभूतले ॥ ३४६ ॥ मृग
 हत्यासूचकंचिह्नंवामांगेचप्रदृश्यते ॥ तेनैवघोरपापेनपुत्रसौख्यविवर्जितः ॥ ३४७ ॥ १०।१९।३०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८० ॥ ६७ अथडमास्वरयोगः ॥ डमाकैरंचयोजातोबाहुजःसकलिंगके ॥ चोलसिंहःपुराख्यातःप्रजापालनतत्परः ॥ ३४८ ॥ एकदाच
 कृतोमन्त्रस्तेनराज्ञाद्विजोत्तमः ॥ ३४९ ॥ मृत्वायातश्चनरंकंमुक्त्वापापंतदात्मनः ॥ भूतलेमानवीयो

नोपुनस्त्रीमुखवर्जितः ॥ ३५० ॥ २० । २५ । ३० । ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ६८ अथडोहनयोगः ॥ पूर्वजन्मनिदा
शोऽसौतैलंगेनिवसन्पुरा ॥ परिचर्यारतो नित्यं विप्राणां च विशेषतः ॥ ३५१ ॥ एवंगतेषु वर्षेषु समृत्वा नन्दनेगतः ॥ क्षीणे पुण्ये ततो विप्रमा
नुषः क्षितिमंडले ॥ ३५२ ॥ सर्वसौख्ययुतो धीमान्सर्वाभीष्टप्रसादकः ॥ शूरो दाता गभीरश्च जनेषु स प्रधानकः ॥ ३५३ ॥ रोगातो जायते सोऽपि
वर्षे मासे च हायने ॥ ३५४ ॥ १।२।४।७।१२।१५।१९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ६९ अथडोहनकारीयोगः ॥ आसीत्पूर्वचकेदा
रे बाहुजश्च प्रतापवान् ॥ काव्यकर्तो धनी मानी राजसश्चतुरः सुधीः ॥ ३५५ ॥ सुस्वादी सुगुणज्ञश्च प्रवक्ता दंभसंयुतः ॥ एकस्मिन् समये विप्रब्राह्मस्त्वे
क आगतः ॥ ३५६ ॥ सर्वशास्त्रस्य वक्ता च बाहुजस्य गृहंगतः ॥ शास्त्रवादोद्बुधैः तत्र परस्परं तदाऽनघ ॥ ब्राह्मणः क्षत्रियस्यैव पराजयमचीकर
त् ॥ ३५७ ॥ बाहुजश्चातिकोपेन चापभ्रंशं तदाऽवदत् ॥ ब्राह्मणेनातिक्रोधेन शापो दत्तश्च दुष्करः ॥ सराजाराक्षसो भूत्वा चाशीत्यब्दसहस्र
कम् ॥ पुनर्नैमानुषीयोनौ पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ३५८ ॥ १।५।१३।१८।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ७१ अथडंडक
योगः ॥ आसीज्जन्मांतरे चैव विप्रवंशे महागुणी ॥ आभीरस्य प्रसंगेन दुष्टकर्म रतः सदा ॥ ३५९ ॥ परदाराभिगमनः परद्रव्यापहारकः ॥
एवं हि न्यवसत्तत्र बहुवर्षगतागतेः ॥ ३६० ॥ आयुषस्तु समाप्तित्वात्स विप्रः पंचतांगतः ॥ बभूव गर्दभः सोऽपि मृगो भूत्वा च पर्वते
॥ ३६१ ॥ मृगबोनिं पारित्यज्य हंसः सरसिमानसे ॥ पुनर्नैमानुषो भूत्वा मध्यदेशे द्विजोत्तम ॥ ३६२ ॥ गौरारुणो दीर्घदेहो ध
नधान्यसमन्वितः ॥ प्रथमे पंचमे वर्षे द्वादशे विंश वर्षके ॥ मृत्युतुल्यं भवेत्कष्टं षट्षष्ट्यब्दं च जीवनम् ॥ ३६३ ॥ ७२ अथ डोरयोगः
प्रकथ्यते ॥ कश्चिन्मलेच्छकुले पूर्वयमनो नाम विश्रुतः ॥ गोमती तटिनी तीरे न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ३६४ ॥ धनधान्यसमृद्धस्तु सत्क

नागमनासः ॥ एकात्मन्समयावप्रजाताऽत्यमहधता ॥ ३६५ ॥ भवच्छाकापरकश्चहाहाभूताचमोदनी ॥ यमनेनतददेवदत्तं
 धान्यंविशेषतः ॥ ३६६ ॥ बुभुक्षितेभ्यश्चाब्दान्तंददावन्नंतदाकिल ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतोजाह्नवीतटे ॥ ३६७ ॥ स्वर्गेगत्वाच
 भोविप्रकल्पमेकं तथाऽवसत ॥ सजातोमानुषोप्यत्र सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ ३६८ ॥ १।३।५।८।१२।१६।२०।२४।३१ वर्षे
 बुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ७३ अथडाहेद्रयोगः ॥ पूर्वजन्मनि वैश्वसौगंतीरेतदावसन् ॥ डालचंदइतिख्यातः पत्नीतस्यमनो
 त्सवा ॥ ३६९ ॥ क्रयविक्रयकर्ताचघनपुत्रसमन्वितः ॥ घृतमिष्टान्नव्यापारात्कृतं द्रव्यं तु पुष्कलम् ॥ ३७० ॥ एकंतस्य भवेन्निम्रत्र वैश्वस्योग्रामा
 धिपस्तदा ॥ तेन वैश्येन वैश्याय ददौ द्रव्यं विशेषतः ॥ ३७१ ॥ कार्यार्थं याचितं तेन न दत्तं लोभहेतुना ॥ भोजने च विषंदत्त्वा मित्रघातं तथाऽ
 करोत् ॥ ३७२ ॥ मित्रघातनकात्पापाद्गतोऽसौ यमशासनम् ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भुक्त्वानरकजं फलम् ॥ पुनरागत्य मेदिन्यामात्रवेद्ये प्रजा
 यते ॥ ३७३ ॥ १।३।६।१०।१५।२२।२८।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ७४ अथ डिल्पिकयोगः ॥ डिल्पिकेयो
 गयो जातो ब्राह्मणः पूर्वजन्मनि ॥ केशवेति समाख्यातो ब्रह्मचर्यरतः सदा ॥ ३७४ ॥ एकांश्चिमुजमुत्थाप्य रामनाम स्मरंश्च सः ॥ दंडकारण्यानिक
 दं कृतवान् दारुणतपः ॥ ३७५ ॥ तपोन्ते च क्त्वापि विघ्नंतस्य विशेषतः ॥ एका तु स्वैरिणी भव्या यथा कामं हि चागता ॥ ३७६ ॥ परस्परं लज्ज
 चितौ कामकृच्छ्रेण मोहितौ ॥ तपश्चर्यं पूर्णस्त्यज्य भक्ताद्यैर्व्यसने रतः ॥ ३७७ ॥ तेन पापानुसारेण भुक्त्वा भोगांश्चाश्वतान् ॥ मनुष्यस्य
 कुले जाता इदानीं सुतसंयुतः ॥ ३७८ ॥ १।३।८।१४।१८।२०।२७।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ महोत्पातः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ ७५
 अथ डहरयोगः ॥ डहरयोगे योजातः पूर्वजन्मनि मर्कटः ॥ सरयूनद्याश्च तीरे तु न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ३७९ ॥ समुतः सरयूमच्ये बभूव

प्रथिवीपतिः ॥ भविष्युर्वर्षाणि ३८१ ॥ इत्यश्वशिवस्याऽऽराधनेरतः ॥ ३८० ॥ परमोदारोऽतुल्यधरात्मनांचपोषकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगृह्य
 कस्यभार्यकः ॥ ३८१ ॥ हिमाद्रिनिकटेगत्वातत्रस्थित्वाद्रिजोत्तम ॥ आराधयन्महादेवमम्बुपर्णोशनेरतः ॥ ३८२ ॥ सराजापंचतांप्राप्तः
 स्वर्गलोकेतदागतः ॥ षष्टिवर्षसहस्रतिचागतोभूमिमंडले ॥ ३८३ ॥ १।३।१।१६।२०।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ७६
 अथदुत्कटयोगः ॥ पुरेवैमदनेदेवतैलकारोऽक्सत्पुरा ॥ धनधान्यसमायुक्तःकोटिद्रव्यसमन्वितः ॥ स्त्रियौतुतस्यद्वेआस्तांज्येष्ठाअष्टाचकर्क
 शा ॥ ३८४ ॥ कनिष्ठाचगृहेनस्यगृहिणीधर्मचारिणी ॥ त्यक्ताबहुतिथेकालेतैलकारोमृतस्तदा ॥ पापाच्चनरेगत्वास्त्रीत्यागात्पापभावस्व
 लु ॥ ३८५ ॥ कुक्कुटोमहिषोव्याघ्रःसर्पयोनौपुनःपुनः ॥ पश्चाच्चमर्कटोभूत्वासमृतोजाह्वीते ॥ ३८६ ॥ पुनश्चमानुषीयोनौजातश्चा
 त्रतुभार्गव ॥ धनधान्यसमायुक्तोऽणुज्ञोज्ञानवानपि ॥ बहुरोगसमायुक्तस्तथापुत्रो न जायते ॥ ३८७ ॥ १।३।७।१२।१६।२०।२५।३०।
 ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५ ॥ ७७ अथटेमयोगः ॥ गयापुर्यांपुरादेवब्राह्मणोन्यवसत्तदा ॥ वेदकर्मपरिअष्टोमद्यपानरतःसदा
 ॥ ३८८ ॥ वेश्यागमनरक्तश्चपाखंडाचरणेरतः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्सविप्रःपंचतांगतः ॥ ३८९ ॥ महाकटाहनरकेनिक्षिप्तोयमदूतकैः ॥
 बहुवर्षसहस्रतिपुनरागत्यभूतले ॥ युक्तःसौख्येनमहतापुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ३९० ॥ २।४।६।१०।१९।२२।२५।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ७५ ॥ ७८ अथटेमाख्ययोगः ॥ देशेहि नंदनैवैवस्वर्णकारोवसत्तदा ॥ महाधनीमहोत्साहीस्वकर्मनिरतःसदा ॥ ३९१ ॥ तस्मिन्प्रा
 येवसत्येकोब्राह्मणोबहुधार्मिकः ॥ शतपलप्रमितंस्वर्णतस्मैदत्तंद्विजन्मने ॥ ३९२ ॥ सर्वस्वर्णव्ययोकारिस्वर्णकारेणभो न च ॥ वेश्यादत्त्वातु
 तस्वर्णब्राह्मणोव्याकुलोऽभवत् ॥ तद्वसमाच्चपलायित्वाह्यन्यत्रतुतोगतः ॥ ३९३ ॥ एवंस्वल्पेगतेवर्षेस्वर्णकारस्तदाभूतः ॥ नरकैरौखेवो

मानंमुहुर्मुहुः ॥ ३९५ ॥ ४१८। १५। १९। २६। ३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ७९ अथटीटहीयोगः ॥ कश्चिद्वैश्योऽभवत्पूर्ववंगदेशेद्रिजो
 त्तम ॥ महाभिमानसंसक्तः परद्रोहेरतः सदा ॥ ३९६ ॥ मानघातादितिल्यातः पत्नी तस्य भ्रमावती ॥ धूर्तविद्यासु निपुणः परद्रव्यापहारकः ॥
 ३९७ ॥ एकस्तुन्यवसत्तत्र ब्राह्मणो धनसंयुतः ॥ अपवादेन भोविप्रतस्य सर्वहृत्तं धनम् ॥ ३९८ ॥ तेन विप्रेण क्रोधेन स्वशरीरं च घातितम् ॥
 एवं बहु गते काले वैश्यो मृत्युवशंगतः ॥ ३९९ ॥ गर्हभोमाहिषो भूत्वा गृध्रो भूत्वा च पर्वते ॥ गंगामरणजात्पुण्यात्स गृध्रो मानुषोऽधुना ॥
 ४०० ॥ १। ३। ८। १६। २०। २५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ८० अथटर्नाभयोगः ॥ अयोध्यापश्चिमे भागे विप्र
 समपुरे शुभे ॥ ह्यासीद्वैश्यो रामदासो विख्यातश्चक्षितो सदा ॥ ४०१ ॥ एकदा त्वतिथेस्तेनानादरो बहुधा कृतः ॥ तेन पापेन वैश्यो सौमृत्वा
 यातो यमालयम् ॥ ४०२ ॥ तत्र मुक्तामहदुःखमागतो भूतले पुनः ॥ अस्मिन्नन्मनिनिर्धनश्च पूर्वपापप्रभावतः ॥ ४०३ ॥ २०। २५।
 ५० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ ८१ अथटं टकारण्ययोगः ॥ आसीजन्मांतरैश्चैव ब्राह्मणो वेदपाठकः ॥ सर्वसामर्थ्यजननो धर्म
 कर्माचरेतः ॥ ४०४ ॥ तीर्थे तीर्थे कृतासेवा देवतायागुरोरपि ॥ एकस्मिन्समये विप्रलोभाकृष्टेन चेतसा ॥ ४०५ ॥ दक्षिणस्यां दिशि ग
 त्वा यत्र तत्र भ्रमन्नसौ ॥ विविधं यत्नं कृत्वा पिलब्धवान्न वराटिकाम् ॥ ४०६ ॥ अतिथिश्चैव भूत्वा थम्ययं चतुर्दिशः ॥ गुरुद्रोहः कृतस्तेन
 भाविनो र्थस्यैव बलात् ॥ ४०७ ॥ तेन पापानुसारेणाऽतिथिः स नरके गतः ॥ नरकान्निःसृतो देवमानुषो त्राऽभवत्पुनः ॥ ४०८ ॥ १।
 ६। ९। १२। १६। २०। २७। ३२। ३६। ३८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८४ ॥ ८२ अथ टास्दयोगः ॥

काश्मीरेनगरेपूर्वब्राह्मणोद्यवनोयथा ॥ अंसद्वर्मांद्वासद्भाषीद्रव्याऽऽकांक्षीतथातुरः ॥ ४०९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रमध्यदेशेसमागतः ॥ प्र
 यागेनैमिषारण्येसस्नातोभक्तिसंयुतः ॥ ४१० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकाश्यावैब्राह्मणालये ॥ यत्किंचित्तुघनलब्धंकृत्वातुविविधैश्छलैः ॥
 ॥ ४११ ॥ तेनपापानुसारेणनरकंमुक्त्वाऽथदारुणम् ॥ षष्टिवर्षसहस्रानिभूतलेह्यागतःपुनः ॥ किंचिद्रव्ययुतोप्यत्रोगाश्रविविधास्तथा ॥
 ॥ ४१२ ॥ १।३।१३।२५।५० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ८३ अथटरढाकनयोगः ॥ अथान्यच्चप्रवक्ष्यामिपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥
 कृष्णानद्याश्चनिकटेन्यवसत्परिवारयुक् ॥ ४१३ ॥ धनधान्ययुतस्तत्रपापकर्मपरायणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रणाग्रेचतदागतः ॥
 ॥ ४१४ ॥ कृत्वापरस्परंयुद्धमतिप्रबलदंडिनौ ॥ युद्धात्पलायमानःसबभूवद्विजसत्तम ॥ ४१५ ॥ तेनपापानुसारेणयमलोकेहिप्राप्त
 वान् ॥ बहुवर्षसहस्रानिपुनरागत्यभूतले ॥ ४१६ ॥ १।२।४।८।१२।१७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ८४
 अथटाहरयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेविप्रव्यापारेचसदारतः ॥ धृतव्यापारनिरतोद्रव्यलोभीसदाद्विज ॥ ४१७ ॥ गृहेपुनःस
 मागत्यविमुखोपिबभूवह ॥ मातापितरौपरित्यज्यभ्रातृवैरेतथारतः ॥ ४१८ ॥ पत्नीतस्यमहादुष्टाकर्कशाकटुवादिनी ॥ सर्पदंशे
 नविप्रस्यमरणंचततोऽभवत् ॥ ४१९ ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वाबहुवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यामधुनामानुषोऽभवत् ॥
 ॥ ४२० ॥ १।२।८।१०।१२।१८।२५।३०।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९८ ॥ ८५ अथठपालघ्नयोगः
 प्रकथ्यते ॥ पूर्वजन्मनियानारीसोरठेनगरेऽवसत् ॥ कुमारीधर्मशीलाचपतिमित्रविवर्जिता ॥ ४२१ ॥ ब्राह्मणस्यकुलेजातानाना
 सौख्यसमन्विता ॥ सर्वस्वंब्राह्मणेदत्त्वाजगामबद्रिकाश्रमे ॥ ४२२ ॥ तत्रस्थित्वाद्विजश्रेष्ठतपश्चर्यामथाकरोत् ॥ तपोतेसामृताबाला

बभूवपुरुषोऽधुना ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रस्त्रीभूमिसंयुतः ॥ ४२३ ॥ १ । ३ । ८ । १२ । १७ । २० । २५ । २६ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ ८६ अथठंडयोगः ॥ ठंडयोगेचयोजातः पूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ ज्वालामुख्याश्चनिकटोसिद्धपृष्ठेतदाऽवसत् ॥
 ४२४ ॥ गौरवेतिसमाख्यातः पत्नीह्यास्त्रावतीशुभा ॥ नानाविभवसंयुक्तोदेव्यर्चनयुतः सदा ॥ ४२५ ॥ तत्रभाविवलत्पुत्रदुर्योगश्च
 समागतः ॥ द्रव्याणांतस्यसर्वेषांव्ययोभूत्वादिनेदिने ॥ ४२६ ॥ दारिद्र्येणाभवत्पीडाऽप्रमहेशेचदेशके ॥ अखाद्यंखादितंतेनगतोयमपुरे
 द्विज ॥ अत्रजन्मनिमहारोगीचोदरेपीडनंमहत् ॥ ४२७ ॥ १ । ४ । ६ । १० । १३ । १८ । २२ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ८५ ॥ ८७ अथठोकनयोगः ॥ ठोकनेचनरोजातः पर्वतेपूर्वजन्मनि ॥ केदारइतिविख्यातः पत्नीतस्यमहेश्वरी ॥ ४२८ ॥ धनमैश्व
 र्यममूलंभोक्ताचापिविशेषतः ॥ पर्वस्वपिचतेनैवभोजिताब्राह्मणाः शुभाः ॥ ४२९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदम्पतीतीर्थकंगतौ ॥ तत्रपत्नी
 वृतापार्थोब्राह्मणोपिमृतस्तदा ॥ ४३० ॥ पत्नीशोकेनभोविप्रयमलोकेतदागतः ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोभूमिमंडले ॥ ४३१ ॥
 १ । २ । ४ । ६ । ८ । १३ । १७ । २० । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ८८ अथढासयोगः ॥ ढासयोगेचयो
 जातः सपुमान्कुलदीपकः ॥ पूर्वजन्मनिमहाराष्ट्रदेशेऽश्रमंस्तुवै ॥ ४३२ ॥ पत्नीपुत्रंदात्यक्ताब्रह्मचर्यरतः सदा ॥ एकस्मिन्समयेविप्र
 परस्त्रीलोलुपोभवत् ॥ ४३३ ॥ व्रणरोगेणविकलः समृतोगदपीडितः ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथानघ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचा
 न्तोघरणीतिले ॥ ४३४ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । २० । २४ । ३४ । ३८ । ४१ । ४८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८९ अथठर्पद
 योगः ॥ ऋषिद्विजोमहाभागचम्पकारण्यसन्निधौ ॥ भूदेवइतिनामार्धेपत्नीतस्यकुलार्णवी ॥ ४३५ ॥ श्रौतस्मार्तनिस्तश्चपठने

पाठनेरतः॥ सर्वदाशिवभक्तश्च अन्यत्कर्म न ज्ञायते ॥ ४३६॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्म सुदारुणम् ॥ शिवालयेऽकरो जाप्यं तत्रैकाचागता
जन्म ॥ ४३७॥ बलात्कारादति कृत्वा पापमाचरितं त्विदम् ॥ ब्राह्मणस्य ततो मृत्युर्बभूव स्त्रीसतीतदा ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौ भूत्रकृच्छ्रेण कष्टितः
॥ ४३८॥ १।२।४।१३।१८।२०।२७।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७॥ ९० अथ डर्पदयोगः ॥ आसीजन्मान्तरे चैव व्याधो वसश्च पर्वते ॥
व्याधकर्मरतो नित्यं जीवानां घातनेरतः ॥ ४३९॥ पशुपक्षिमृगादीन् सजघान च दिने दिने ॥ एकस्मिन्समये विप्रमहाघोरे च जांगले ॥ ४४०॥ अग्रम
त्तत्र व्याकुलोऽभूत्क्षुद्रभ्यां च सपीडितः ॥ ४४१॥ इतस्ततश्च विचरन् पर्यटन् गांश्चतुर्दिशः ॥ बिल्वमूले ततो मृत्युर्बभूव द्विजसत्तम ॥ ४४२॥ शिव
दूतैः समंगत्वा कैलासशिखरे गतः ॥ कैलासाच्च परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ ४४३॥ १।४।८।१३।१७।२०।२७।३८।४०॥ शिव
४४।४९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७॥ ८१ अथ डोहीयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वमगधे च तदा वसन् ॥ ब्राह्मणस्य प्रसंगेन श्रुत्वा पौ
राणिकीं कथाम् ॥ ४४४॥ चातुर्मासव्रतं कृत्वा ब्राह्मणास्तोषिता अपि ॥ तेन पुण्यप्रभावेण बभूव बाहुजस्तदा ॥ ४४५॥ राज्यं कृत्वा सुखं भु
क्त्वा नानासत्संगमेरतः ॥ तत्र दानं कृतं तेन श्रद्धया च द्विजोत्तम ॥ सजातोऽप्यत्र भो विप्र ब्राह्मणस्य कुले धुना ॥ ४४६॥ १।३।५।१०।१२
१७।२०।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८॥ ९२ अथ टाटयोगः ॥ आसीजन्मान्तरे चैव वावनो नाम बाहुजः ॥ स्वप्रतापी कलम्रीवा
नाम भार्यां शुभानना ॥ ४४७॥ पतिसेवार्ता चोग्रा अन्यदेवं जानती ॥ एकस्मिन्समये विप्र बाहुजेन दुरात्मना ॥ ४४८॥ परस्त्रीमानिता तेन
सतीत्यक्त्वा च भोनघ ॥ सा बालाच विलप्याथ याहि कुरीखलु ॥ ४४९॥ वनाद्रि निकटे विप्रसामृताद्रिजसत्तम ॥ महाघोरे च नरके बाहुजः
पतितस्तदा ॥ ४५०॥ षष्टि वर्षसहस्राणि भुक्त्वा नरकं जंफलम् ॥ पुनर्वैमानुषो भूत्वा सर्वे रोगान्वितः स च ॥ ४५१॥ १।४।८।१२।१२॥

१७ । २० । २७ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ९३ अथटंघनयोगः ॥ टंघनेयोगे योजातः पूर्वजन्मफलं शृणु ॥ विपाशा
 यास्तटे चैव बाहुजोऽभृद्धिजोत्तमः ॥ ४५२ ॥ धर्मकर्मसमायुक्तो ग्रामेषु विश्रुतो महान् ॥ पापकर्मजितं तेन भाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ ४५३ ॥ श्रद्धावि
 धारितं गर्भपातनं च तथाऽकरोत् ॥ सामृता तेन दुःखेन पापमाचारितं त्विदम् ॥ ४५४ ॥ तेन पापप्रभावेण यमलोकमुपागतः ॥ पुनर्नैमानुषोभूत्वाप
 र्वतारण्यसन्निधौ ॥ ४५५ ॥ प्रथमे वाष्टमे वर्षे द्वादशेऽपि वा ॥ मृत्युप्रायं हि कष्टं च षष्टिवर्षोत्तरे मृतिः ॥ ४५६ ॥ ९४ अथ टेनकायोगः ॥
 पूर्वजन्मन्ययोऽध्यायांशूद्रो नामरमानुजः ॥ परमोदारोऽतुलश्च रामभक्तः सदादृढः ॥ ४५७ ॥ द्रव्यं त्वृपाजितं तेन पूर्वकर्मप्रभावात् ॥ तस्य व्ययोऽ
 कारितेन साधूनां च प्रसंगतः ॥ ४५८ ॥ शिवानिंदां रूपपापाद्गतो नरके च दारुणे ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि नरके परिपच्यते ॥ पुनर्नैमानुषोभूत्वा धन
 धान्यसमायुतः ॥ ४५९ ॥ सर्वांगे जायते दद्रुः पीडा तस्य विशेषतः ॥ पुत्रकन्याश्च बहवो भूत्वा यांति च मृत्युताम् ॥ ४६० ॥ शिवस्याऽऽराध
 नात्पुत्रसर्वाबाधा विनश्यति ॥ रोगाश्च विलयं यांति पुत्रपौत्रसमन्वितः ॥ ४६१ ॥ चतुर्थे पंचमे वर्षे नवमे कादशेऽपि च ॥ महत्कष्टेन विकले
 जायते मुनिसत्तम ॥ प्राप्ते पंचाशत्तमे ब्दे ह्यल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ ४६२ ॥ ९५ अथ टेककनकायोगः ॥ कालिदीनिकटे पूर्वब्राह्मणः शाल्म
 पाठकः ॥ कौपीन इति विख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४६३ ॥ अग्निहोत्रादिकं कर्म दम्पतिभ्यां सदाकृतम् ॥ एकस्मिन्समये विप्रभगिनी
 पुत्रः समागतः ॥ ४६४ ॥ परदेशात्तदा विप्ररत्नभारसमन्वितः ॥ आदरं बहुधा कृत्वा स्वगृहे स्थापितो द्विजः ॥ ४६५ ॥ तस्य द्रव्याणि स
 र्वेऽणि गृहीत्वा विविधैश्छलैः ॥ तत्कर्मणो वशात्पुत्रब्राह्मणः कौशिकोऽभवत् ॥ ४६६ ॥ पुनर्नैमानुषो यो नोधनधान्यसमन्वितः ॥ प्रथमे पंचमे
 वर्षे षष्ठेऽष्टमे च द्वादशे ॥ विंशति वर्षात्तरे कष्टं षष्टिवर्षात्तरे मृतिः ॥ ४६७ ॥ ९६ अथ टंघनटयोगः ॥ इदानीं सुखसौभाग्यं परमोदारवत्सलः ॥ स

मातृपितृभक्तश्चदानपुण्यपरायणः ॥४६८॥ विद्याविनयसम्पन्नःपुत्रेणरहितोऽधुना ॥ भृगुरुवाच ॥ पूर्वजन्मनिविप्रोसौप्रयागेद्वितदाऽव
 सत् ॥ कृष्णदेवइतिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥४६९॥ मातुलान्यांचगमनंविभ्रमेणतदाऽकरोत् ॥ गर्भपातनकात्पापात्पुत्रवृद्धिर्नजाय
 ते॥४७०॥१।३।९।१२।१५।१७।२०।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ९७ अथटामरीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैवंगदेशे
 द्विजोधनी ॥ कर्मदेवःसमाख्यातःपत्नीतस्यकुमोदकी ॥४७१॥ पातिव्रत्यरताचोआपतिसेवापरायणा ॥ ब्राह्मणःकामसक्तश्चपरभाव्या
 रतःसदा ॥४७२॥ परमार्थसाधनेनैवविषयान्वितसंभ्रमः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रद्यूतकार्येद्विजोत्तम ॥४७३॥ सभार्यचधनंसर्वहारितं
 वैद्विजेनतु ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तोगतोऽसौयमलोकके ॥४७४॥ विंशतिजन्मपशुर्भूत्वामानुषत्वंततःपरम् ॥ विकलोदीनःक्षीणश्चहीनवृत्ति
 प्रपीडितः ॥४७५॥ १।३।८।१२।२०।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ९८ अथटेकनेकयोगः॥कश्चिद्विजकुलेपूर्वकामरूपेऽवस
 तदा ॥ पुरुषोत्तमनामावैमिथ्याजल्पतिनित्यशः ॥४७६॥ परापवादकरणेसमर्थोपिविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगोत्रपुत्रीकलंकिता॥
 ॥४७७॥ तेनपापानुसारेणनरकेभृशदारुणे ॥ बहुवर्षसहस्राणिमुक्त्वा नरकजंफलम् ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वापाखंडीधृतंएवच ॥४७८॥ १।
 ३।५।९।१२।१५।२०।२७।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ ९९ अथटरक्कोपीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणःकोकणे
 बसन् ॥ शिवरामंइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥४७९॥ राजपूज्योगुणातीतःकापट्याऽऽचरणेरतः ॥ तस्मिन्ग्रामेद्विजस्त्वेकोदरिद्रः
 कृपणस्तथा ॥४८०॥ तस्यपुत्रीयौवनेनकरयोग्याबभूवह ॥ उद्गाहकालोवैदेवादायातश्चनिवारितः ॥४८१॥ तेनवैशिवरामेणदुष्टेन
 चद्विजोत्तम ॥ शिवरामोगतस्तेनकुंभीपाकंतथैवच ॥४८२॥ दिव्यवर्षसहस्राणिमुक्त्वाभोगांश्चशाश्वतान् ॥ मानुषोत्रधरायांतुमुत्रदार

चिर्वर्जितः ॥ ४८३ ॥ १।४।६।१२। १३। १८। २०। २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ १०० अथटंमिस्वरयोगः ॥
श्रीहृद्वनगरेपूर्वगंधर्वोनामपादजः ॥ कृषिकर्मणिसव्यग्रोधनधान्यसमन्वितः ॥ ४८४ ॥ ब्राह्मणानांकृतासेवातीर्थयात्रातथाकृता ॥
सर्वस्वविधिनादंष्ट्रसत्पात्रायद्विजायच ॥ ४८५ ॥ जगामबद्धिकाऽऽरण्येतपश्चर्याकृताभृशम् ॥ दम्पतीमरणंप्राप्तौगताविद्रुचंतौ ॥
॥ ४८६ ॥ ततः पुण्यक्षयेजातेमर्त्यलोकेचबाहुजः ॥ धनधान्यसमायुक्तः सर्वसौख्येनसंयुतः ॥ ४८७ ॥ १।५। ८। १३। १७।
२२।२८।३१।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुःशताब्दांतवैशाखेमरणंभवेत् ॥ जाह्नवीनिकटेचैवसंशयोनात्रभार्गव ॥ ४८८ ॥ १०१ अथ
दोकनयोगः ॥ ताप्याश्चनिकटेविप्रतत्त्वदेवेतिब्राह्मणः ॥ महामूर्खोतिजरठःसदादारिद्र्यपीडितः ॥ ४८९ ॥ सत्यवतीतस्यभार्यारूपवती
पतिप्रिया ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदम्पतीकाननगतौ ॥ ४९० ॥ तत्रभाविवलत्पुत्रनृपस्त्वैकः समागतः ॥ आखेटकेततोदेवदृष्टागुणवती
शुभा ॥ ४९१ ॥ बलादार्कर्षिताभूयःस्यंदनेस्थापिताचसा ॥ ब्राह्मणोव्याकुलोभूत्वास्वशरीरंजघानह ॥ ४९२ ॥ आत्महापापदोषेण
चिरायनरकेस्थितः ॥ अत्रजन्मनिद्विजोजातःकंठबाहौसचिह्नितः ॥ ४९३ ॥ १।३। १०। १५। १९। २३। २७। ३३। ३६।
वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ १०२ अथटोन्नतयोगः ॥ दंडकारण्यनिकटेराजपुत्रोमहाबलः ॥ पूर्वजन्मनिविताढ्यःसहसैन्ये
नराजते ॥ ४९४ ॥ जीतकेतुश्चेतिनामचोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ कृतानिशूरकर्माणिदानंदत्तंविशेषतः ॥ ४९५ ॥ एकदाभिक्षुकेणैव
दृष्टोदारेकृतःखलु ॥ अपभ्रंशंवदंस्तस्यतिरस्कारमथाऽकरोत् ॥ ४९६ ॥ तेनविप्रेणक्रोधेनविषंपीतं ॥ ४९७ ॥ समृतस्तेनदुःखेनपा
पमापिस्तिस्त्वियम् ॥ ४९८ ॥ बहुवर्षसहस्राणिभुक्कानरकजंफलम् ॥ धरायांमानुषोभूत्वाप्रथमेदं ॥ ४९९ ॥ नममेवर्षेपंचत्वंचभ

विप्यति ॥ ४९८ ॥ १०३ अथढोकरयोगः ॥ कश्चिच्छुद्रकुलेपूर्वकीकटेहितदावसन् ॥ चौरकर्मणि ॥ पूर्वजन्निवि
 निर्दयः पापभागीचकृतकर्मदुरासदम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपदेशेतदागतः ॥ ५०० ॥ मार्गेवनान्तरेचैवप्रसूताचशुनीद्विजः ॥ शुर्नृङ्भ्याविक
 लादीनाचाऽकंद्विजसत्तम ॥ ५०१ ॥ दृष्ट्वातांचसर्वेद्वादोदयायुक्तोबभूवह ॥ शुन्यैतुसत्तूदत्त्वासजलपानमकारयत् ॥ ५०२ ॥ तेनैवसुकृते
 नेवस्वर्गयातः सपादजः ॥ ततः पुण्यक्षयेजातेमानुषश्चाऽभवदुवि ॥ सर्वसम्पद्युतोप्यत्रपुत्रदारधनैर्युतः ॥ ५०३ ॥ १। ४। १। १४। ११। २४।
 ३६। ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ १०४ अथढंढमारकयोगः ॥ आसीजन्मान्तरेचैवपापिष्ठः पृथिवीपतिः ॥ मगसिंह
 इतिख्यातोलोकाचारेसदारतः ॥ ५०४ ॥ ब्राह्मणानां हतंक्षेत्रंकीर्तिभंगंतथाऽकरोत् ॥ अमेध्यभक्षणंकृत्वाह्यगम्यागमनंकृतम् ॥ ५०५ ॥
 अदंब्बोदंडितस्तेनाऽपेयंपीतंचसर्वक्ष ॥ एवंबहौगतेकालेसराजापंचतांगतः ॥ ५०६ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ बहुवर्षस
 हस्रातेचागतो धरणीतले ॥ ५०७ ॥ पुत्रदुःखंचदारिद्र्यंशरीरेकष्टमादिशेत् ॥ प्रथमेतृतीयेवर्षेह्यष्टमेद्वादशेतथा ॥ षोडशेब्देमहाकष्टंषष्टिवर्षा
 तरेमृतिः ॥ ५०८ ॥ १०५ अथटवरयोगः ॥ धुंधमारीचनामाख्यः पूर्वजन्मनिधनेश्वरः ॥ ऐरावतस्यनिकटेन्यवसत्परिवारयुक् ॥ ५०९ ॥
 महाशमशाननिलयेजपकर्मसमाचरत् ॥ कालिकायाः कृतापूजाषोडशैरुपचारकैः ॥ ५१० ॥ बलिदत्त्वातदाविप्रचार्धमाचमनंतथा ॥ आविर्ब
 धसहसाकोटिसूर्य्यसमप्रभा ॥ ५११ ॥ दृष्ट्वासमृद्धितोभूत्वाचोन्मतोपिबभूवह ॥ नम्रः स्फोटनयुग्गात्रोभ्रमतिस्मधरातले ॥ पुनर्वैमानुषो
 लोकीणः ॥ अथपूर्वद्विदशमोदनोनामबाहुजः ॥ ५१२ ॥ १। ३। ५। ११। १५। १७। २०। २२। २४। २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १०६ अथटात्का
 लोकीणः ॥ अथपूर्वद्विदशमोदनोनामबाहुजः ॥ ५१३ ॥ व्रतानितुप्रदोषस्यकृत्वोद्यापनमा

चरत् ॥ तीर्थाविगाहनं कृत्वा गयाश्राद्धं चकार ॥ ५१४ ॥ आयुषस्तु समाप्तित्वात्सविप्रः पंचतांगतः ॥ पत्नी तस्य सती जाता स्वर्गलोकमुभौ गतौ ॥ ५१५ ॥ स्वर्गश्चैव च्युतिर्भूत्वा चागतो धरणी तले ॥ गौरः सुहृपो मतिमान् धनपुत्रसमन्वितः ॥ ५१६ ॥ चतुर्थे पंचमेव षे चातिकष्टेन कष्टितः ॥ विशत्यब्दोत्तरे विप्रचारूपमृत्युर्भविष्यति ॥ अष्टवेदाब्दपर्यन्तं परमायुरिहोच्यते ॥ ५१७ ॥ अथ टीकटयोगः ॥ आसीज्जन्मान्तरे चैव ब्राह्मणः कुरुजांगले ॥ नंदलाल इति ख्यातः पत्नी तस्य मनोरमा ॥ ५१८ ॥ नानाधर्मार्जनं कृत्वा नाना तीर्थाविगाहनम् ॥ एकस्मिन्समये विप्रभाविनोऽर्थस्य गौरवात् ॥ ५१९ ॥ भगिनी पुत्रस्यागतस्य ह्यादरो बहुधा कृतः ॥ पुत्रवत्स्थापितो गेहे सर्वस्वमददत्तपुरा ॥ ५२० ॥ किंचित्कालांतरे विप्रस्वभाय्यो पुत्रसंभवः ॥ वाक्यमुक्त्वा त्वपभ्रंशं भगिनी पुत्रं प्रति द्विज ॥ ५२१ ॥ भवनान्निष्कासितश्चासौ पापमाचरितं त्विदम् ॥ देवाद्भार्या च पुत्रश्च मृत्युं यातौ दिनांतरे ॥ ५२२ ॥ ततः स्वल्पे गते काले स द्विजोऽपि मृतस्तदा ॥ पापात्पापफलं मुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गं तथानघ ॥ ५२३ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते चागतो धरणी तले ॥ इषद्गौरो मध्यदेहो दक्षिणांगे प्रचिह्नितः ॥ ५२४ ॥ प्रथमे पञ्चमेषष्ठे चाष्टमे दशमेऽपि वा ॥ द्वादशे षोडशे वर्षे मृत्युप्रायः सकष्टितः ॥ ५२५ ॥ एकोनत्रिंशत्तमेऽब्दे चाल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ चतुःषष्टितमाब्दांतं कथितं प्राणधारणम् ॥ ५२६ ॥ पुनर्जन्म भवेत्तस्य नर्मदादक्षिणे तटे ॥ तदा मुक्तो न संदेहः सत्यं सत्यं वदाम्यहम् ॥ ५२७ ॥ अथ टेमलयोगः ॥ पुरा तु कच्छके देशे ब्राह्मणो वेदपारगः ॥ ५२८ ॥ श्रौतस्मार्तानिरतश्च सत्यव्रतं समाऽऽचरत् ॥ देवकर्मतो नित्यं कुंभे कार्तिकमाघयोः ॥ ५२९ ॥ देवशर्मेति विख्यातः पत्नी च कर्कशाऽधमा ॥ पतिद्वेषकरी दुष्टा निष्ठुरा कलहप्रिया ॥ ५३० ॥ एकदा तस्य विप्रस्य भगिनी गृहमागता ॥ आदरं बहुधा कृत्वा स्वर्णदंतं तदानघ ॥ ५३१ ॥ श्रुत्वा च कर्कशाचं डीविषभोजनं गच्छन् सहस्राणि मुक्त्वा नरकभेन पुरुषस्याग्नेद्विजोत्तम ॥ ५३२ ॥ अनेन च कृतं कर्म द्विजेन देवशर्मणा ॥

ततः कश्चिद्भूते काले मृत्युस्तस्य द्विजस्य च ॥ ५३३ ॥ गंगायादक्षिणे कुले स्वर्गवासस्ततो भवत् ॥ च ॥ पूर्वजन्मजिक्तिमित्यलोके त्वजायत ॥
 ५३४ ॥ वनधान्यसमायुक्तः पुत्रकन्याविर्जितः ॥ पुण्यकर्मवशादेव तस्य भाव्या च साऽभवत् ॥ ५३५ ॥ पूर्वजन्मनि वैदेवमृताया पुरुषो
 पारि ॥ मध्येमध्ये महत्कष्टं जायते नात्र संशयः ॥ ५३६ ॥ गायत्रीमूलमंत्रस्य जपाः कार्या विशेषतः ॥ गोधूहिरण्यदानानि दद्याद्विप्राय वैखलु ॥
 पुत्रार्थं लभते पुत्रो गीरोरीरोगात्प्रमुच्यते ॥ ५३७ ॥ १।३।५।८।११।१४।१७।२०।३१।३५।३८।४० वर्षेषु रोगादिकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० इति
 श्रीयोगसागरे सभाषितदेशेऽशुक्रभृगुसंवादे त्वमार्धोत्तरशतयोगकथनं नाम षष्ठं प्रकरणम् ॥ ६ ॥ अथ तवर्गाद्यायोगाः कथ्यन्ते ॥ १ अथ तारणी
 योमः ॥ कश्चिद्देश्यकुले पूर्वमध्यदेशे तदाऽवसत् ॥ गिरिधरेति विख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १ ॥ महोदयमीसाहसी च कृषिवाणिज्यतत्प
 रः ॥ द्रव्यं तु विपुलं कृत्वा भूमौ हित्व नने क्षिपत् ॥ २ ॥ कन्योद्वाहं तथा कृत्वा गोदानं च तथानघ ॥ एवं च न्यवसत् तत्र बहुवर्षतागतैः ॥ ३ ॥
 आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः कालचोदितः ॥ पुनर्वैमानुषो भूत्वा धनधान्यसमन्वितः ॥ देव्याश्च पूजने निष्ठः परोपकरणतथा ॥ ४ ॥ १।३।१७।
 २०।२६।३२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ २ अथ तत्त्वयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव शाककारोऽतिनिष्ठः ॥ आतर्वेद्येव सत्सोपि
 मंगलो नाम विश्रुतः ॥ ५ ॥ शाकं करोति स तं हारिद्राजीरकं तथा ॥ कृषिकरोति वैतत्रमहिषीगोधनं भृशम् ॥ ६ ॥ एकदा वृषभौ देवयोजि
 तौ चालेपि च ॥ एकस्तु वृषभस्तत्रैवान्मृत्युवशंतः ॥ ७ ॥ ज्ञात्वा दोषं शाककारः प्रायश्चित्तं न चाकरोत् ॥ स तेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यम
 शासनम् ॥ ८ ॥ पक्षी कीटो विहंगोन्यायोनीर्मुक्ताकथंचन ॥ मानुषत्वं ततः प्राप्तः पुत्रकन्याविर्जितः ॥ ९ ॥ १।३।८।१४।१८।२३।३१।
 ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ३ अथ तत्त्वगोपालयोगः ॥ एकस्तु ब्राह्मणः पूर्ववेदे दांगपारगः ॥ नंदशर्मा इति ख्यातस्तस्य प

ल्नीतुचंचला ॥ १० ॥ कुलटारूपसम्पन्नावाराणस्यांतोऽवसत् ॥ परपूरुषरतानित्यं परद्रव्याणि लुठति ॥ ११ ॥ उपार्जितं बहुद्रव्यं मैथु
 नेन तदानघ ॥ बभ्रलेपो बभूवापि क्षेत्रस्यैव प्रभावतः ॥ १२ ॥ ब्राह्मणो हर्षसंयुक्तो द्रव्यस्य संग्रहाच्च वै ॥ ततो बहुतिथे काले द्रिजस्यैव तु पंचता ॥
 १३ ॥ मृत्यौ जाते तदानारी स्वेच्छया परगेहिनी । नक्तं तिततदा पुत्रगंगा स्नानं कदाचन ॥ १४ ॥ सौगंध्यै तैलताम्बूलसेवनं सर्वदा च वै ॥
 परपूरुषप्रसंगेन वयोर्द्धं च गतं द्विज ॥ १५ ॥ मृत्यौ जाते ततस्तस्याः काशीवासप्रभावतः ॥ बहुवर्षसहस्राणि स्वर्गवासस्ततो भवत् ॥ १६ ॥
 ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोकमुपागतः ॥ मध्यदेशे ततो जन्ममुन्दरो गुणसंयुक्तः ॥ १७ ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ रोगराजेन
 संयुक्तस्तीव्रज्वरेण पीडितः ॥ १८ ॥ १४।८।१५।१८।२५।३१।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ४ अथ तिग्मलयोगः ॥ अंगदेशेऽवसत्त्वे
 को बाहुजश्च दुरासदः ॥ पापिष्ठश्च परद्रोही निंदकः पशुबुद्धिकः ॥ १९ ॥ मिथ्याविवादनिरतः परकार्यविनाशकः ॥ तस्य भार्यया विशाला
 क्षीसुरीलारूपसंयुता ॥ २० ॥ देवतापूजने निष्ठापातिव्रत्यपरायणा ॥ एकदा श्राद्धसमये ब्राह्मणो वेदपारगः ॥ २१ ॥ राजानमुक्तवात्राजञ्छ
 ङ्कुर्व्यान्नचैव हि ॥ पत्नी रजस्वला यस्य स्माद्ब्रह्मन्ति पितरो न हि ॥ २२ ॥ बाहुजश्चाऽतिकोपेन कटुवाक्यमवदद्विजम् ॥ ब्राह्मणेन तदा पुत्रबाहुज
 श्रमताडितः ॥ २३ ॥ बाहुजेन तु विप्रोऽसौ शस्त्रेण च ततोहतः ॥ बहुवर्षसहस्रातेन रकान्निःसृतो द्विज ॥ २४ ॥ महिषीवृकसर्पाणां योनीर्भुक्ता
 कथंचन ॥ मानुषो भवति ह्यत्र गोधूमाकारवत्तनुः ॥ २५ ॥ १।२।५।१०।१३।१८।२५।२९।३४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ५
 अथ तोमरयोगः ॥ तोमरे च नरो जातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ कृष्णराजः समाख्यातः पत्नी तस्य चराधिका ॥ २६ ॥ धर्मो धर्मविवेकी च शूरकर्मणि
 तत्परः ॥ दानशीलो महाप्राज्ञो ब्राह्मणार्त्तमंचसेवकः ॥ २७ ॥ एकस्मिन्समये विप्रसमरे च समागतः ॥ कृत्वा परस्परं युद्धं स्वद्वैरपि तु मुद्गरैः ॥ २८ ॥

याततस्तनबहुमःप्रहाररातदारुणः ॥ संग्रामभूमौसमृतःस्वर्गेगत्वाचबाहुजः ॥ २९ ॥ पत्नीत्त ॥ पूर्वजन्मविजिह्वे
 वर्षसहस्रातेचागतौभूमिमंडले ॥ ३० ॥ मध्यदेशेऽनुनाजातःसर्वसौख्यसमन्वितः ॥ नानाविचारकुशलःपरकार्यस्यसाधकः ॥ ३१ ॥ प्रथ
 मेद्वितीयेवर्षेषुष्टमकेपिवा ॥ विश्वाब्देषोऽश्विंशेकषेनातिप्रपीडितः ॥ ३२ ॥ स्ववेदाब्देगतेविप्रचाल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ यदिधर्मःसहायः
 स्याज्जीवेद्वर्षाष्टषष्टिकम् ॥ चैत्रेमासितेषक्षएकादश्यामृतिर्भवेत् ॥ ३३ ॥ ६ अथतोषणयोगः ॥ बदरेनगरेविप्रबाहुजस्तत्रकीर्त्ति
 मान् ॥ तस्यपत्नीप्रभानाभीसुशीलापरमासती ॥ ३४ ॥ वैश्यकर्मरतःसोपिच्छात्रधर्मविवर्जितः ॥ मद्यपानरतोनित्यमस्यमांसंतुभुज्यते
 ॥ ३५ ॥ परस्त्रीरतिसंतोषश्चागम्यागमनेरतः ॥ संचितंबहुधाद्रव्यंरत्नसागरसंज्ञकम् ॥ ३६ ॥ तस्यमित्रंद्विजस्त्वेकोमहाद्रव्येणसंयुतः ॥
 आगतोनिर्कटेतस्यपुत्रदारैश्चसंयुतः ॥ ३७ ॥ आदरंबहुधाकृत्वावासंचस्वगृहेददौ ॥ वर्षमात्रंततः स्थित्वाकथाप्रीतिरजायत ॥ ३८ ॥
 वैश्योहिदुष्टबुद्धिश्चब्राह्मणायविषंददौ ॥ समृतस्तेनदुःखेनसर्वस्वंतस्यनीतवान् ॥ ३९ ॥ क्षत्रियोनरकेगत्वामन्वन्तरं तथास्थितः ॥ अत्रतु
 मानुषीयोनौदुःखभारसमन्वितः ॥ ४० ॥ १।२।४।७।८।१५।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७ अथतेजायोगः ॥ आसीज
 न्मांतरेचैवब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ देशेहिर्कीकटेचैवन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ ४१ ॥ नंदकेधरनामाख्यःपत्नीतस्यकिशोरिका ॥ धनया
 न्यसमायुक्तःपुत्रकन्यासमन्वितः ॥ ४२ ॥ परदेशेगतौदैवात्रद्रव्यंहिचार्जितम् ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ ४३ ॥ एकस्मि
 न्समयेविप्रब्राह्मणःस्त्रीवशंगतः ॥ परस्त्रीलेखुपोभूत्वाबहुवर्षतथाऽनघा ॥ ४४ ॥ ब्राह्मणस्यततोमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसु
 स्वसौभाग्यसंयुतः ॥ ४५ ॥ यदाकदाभवेत्पीडामासिवर्षेद्विजोत्तम ॥ पंचषष्टिस्तुवर्षाणिकथितंदेहधारणम् ॥ ४६ ॥ ८ अथतर्कयोगः ॥

आसीज्जन्मातरचवबभूवसुखजस्तदा ॥ हमदवहतेख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४७ ॥ देशेहि कीकटे चैव परिवारेण संयुतः ॥ वेदशास्त्रविही
नश्च कृषिकर्मोद्यमेतः ॥ ४८ ॥ धान्यं तु विविधं कृत्वा तत्सकाशाञ्च जीवनम् ॥ एकदा चंद्रमोग्रस्ते विधिवद्दानमाचरत् ॥ ४९ ॥ ब्राह्मणाय
विधिज्ञाय दत्तं स्वर्णमुदान्वितम् ॥ तस्य गेहे स्थितः स पोट्टुवातं चैव ब्राह्मणः ॥ ५० ॥ यत्नेन हतवान्सर्पपापमाऽऽचरितं त्विदम् ॥ पापात्पाप
फलं मुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गतथानघ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां धनधान्यसमृद्धिमान् ॥ ५१ ॥ १३८ ॥ १५२ ॥ १८३ ॥ २ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा
णि ९८ ॥ ९ अथ ताडनयोगः ॥ कश्चिद्विजो महाभाग कौशिक्याश्च शुभे तटे ॥ बिल्वदेवः समाख्यातः पत्नीद्वयसमन्वितः ॥ ५२ ॥
ब्राह्मणो देवयोगेन यजमानगृहे गतः ॥ यजमानो ददौ प्रीत्या स्वर्णमुद्रासहस्रकम् ॥ ५३ ॥ स्वगृहे चागतो विप्रो हर्षगद्गदमानसः ॥ पत्नीभ्यां
तु कृतं युद्धं कथं स्वर्णं न देहि माम् ॥ ५४ ॥ ज्येष्ठया तु कृतं युद्धं महाघोरं द्विजं प्रति ॥ तेन विप्रेण क्रोधेन स्थूलं नलकुटं न वै ॥ ५५ ॥ ज्येष्ठा हता
शिरो भग्नं सा मृता तेन कष्टिता ॥ किंचित्कालांतरं चैव स विप्रः पंचतांगतः ॥ ५६ ॥ षष्टि वर्षसहस्राणि भुक्त्वा नरकं जंफलम् ॥ ततो वैमानुषो
जातो घनधान्यसमन्वितः ॥ ५७ ॥ १४१ ॥ १२१ ॥ १७२ ॥ २८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५५ ॥ १० अथ तु दिलयोगः ॥ क
श्चिद्धर्मपुरे रम्ये ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ गुणी भानीयशस्वी च शिवस्याऽऽराधने रतः ॥ ५८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्य गौरवात् ॥
ब्राह्मणस्य हतं द्रव्यं लोभोपहतचेतसा ॥ ५९ ॥ न दत्तं तस्य वै द्रव्यं बहुकालगता गतैः ॥ तत्र राजा वसत्वेकस्तत्सकाशात्कृतं छलः ॥ ६० ॥
तेन पापानुसारेण नाना नरकेषु संस्थितः ॥ किंचित्पुण्यवशात्पुनः जातो मानुषोऽधुना ॥ ईषद्गौरो दीर्घदेहो दक्षिणां प्रचिक्षितः ॥ ६१ ॥ ११
॥ १११ ॥ ११७ ॥ २० ॥ २३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ११ अथतिरस्कारयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरं चैव बाहुजः कौकणे वसन् ॥

समासहः समाख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ ६२ ॥ मैथिलेनगरेगत्वादेवाच्चपरिवारयुक् ॥ मातापितृतिरस्कारः कृतस्तेनतदानव ॥ ६३ ॥
तेनप्राप्तं तदासम्यग्द्रव्यं तु विविधं द्विज ॥ पितरौ तौ मृतौ तस्य क्षुद्रं दृष्ट्वा च प्रपीडितौ ॥ ६४ ॥ तेन पापानुसारेण नरके बाहुजोगतः ॥ महि
षस्य वराहस्य कुबकुटस्याथ योनिषु ॥ ६५ ॥ गंगामध्ये ताम्रवृडो मृत्वा स्वर्गतो गतः ॥ अत्र वै मानुषी योनौ चागतो भूमिमण्डले ॥ ६६ ॥
कृशत्वं दक्षिणे चिह्नं च वलश्च तुरो हृदः ॥ प्रथमे पञ्चमे वर्षे द्वाग्निना दह्यते तनुः ॥ ६७ ॥ दशमैकादशे वर्षे पीडा भवतिदारुणा ॥ चतुर्वेदोत्तरे
कष्टं जीवनं सप्तषष्टिकम् ६८ ॥ १२ अथ तलंचाल्ययोगः ॥ आसीजन्मा तरे चैव वैश्वे श्योनाम सुदर्शनः ॥ पुरे वै शदने चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि
॥ ६९ ॥ क्रयविक्रयकर्ता च द्रव्यान् विवतगृहं शुभम् ॥ परनीमनोहरा तस्य सुंदरी गुणवत्सला ॥ ७० ॥ आरामो निर्मितस्तेन पथिकृपाश्च वै
तदा ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्म तुदारुणम् ॥ ७१ ॥ स्वभ्रात्रे च कनिष्ठाय भागस्तस्मै न दापितः ॥ एवं बहु गते काले वैश्वे श्यो मृत्युवशं गतः
॥ ७२ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गं तथा भूशम् ॥ ततो वै मानुषी योनौ चातर्वेद्यां समुद्रतः ॥ ७३ ॥ १ । ४ । ७ । १४
१८ । २० । ३१ । वर्षे शुक्लम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ १३ अथ तीतरयोगः ॥ कश्चिद्रवाते पूर्व बाहुजो बहु धार्मिकः ॥ पत्नी हुताश
नी तस्य गृहपालनतत्परा ॥ ७४ ॥ बाहुजश्च तदा पुत्रशक्त्या दानं ददौ पुरा ॥ तोषितास्त्रिदशाः सर्वे दानेन तोषिता द्विजाः ॥ ७५ ॥ एक
स्मिन्समये तत्र कृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ ब्राह्मण्याधारितो गर्भपापमाचरितं द्विज ॥ ७६ ॥ आयुषस्तु समाप्तत्वा न्यमारसच बाहुजः ॥ नाना
जन्मान्यभूवंश्च तिर्यग्योनौ पुनः पुनः ॥ मनुष्यत्वं तोया तस्तु र्ये बदेन व मेरुजा ॥ ७७ ॥ १५ । २० । २५ । ३१ । ३६ । ४० । ४८
वर्षे शुक्लम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १४ अथ थलसंज्ञकयोगः ॥ थलसंज्ञे च यो जातस्तपस्वी पूर्वजन्मनि ॥ आयुषस्तु समाप्त

त्वाद्वाद्गताट्टमृतः ॥ ७८ ॥ गतोऽसाविद्रलोकेचनन्दनोहिवनेतदा ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमानुषत्वमिहागतः ॥ ७९ ॥ १ । ३
 ६ । ९ । १४ । १७ । २० । २२ । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ १५ अथदीर्घयोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकापि
 शल्लकीगह्वरेवने ॥ महामतंगयूथानामधिकारोबृहत्तनुः ॥ ८० ॥ गंडकीजलमध्येचदैवात्तत्रमृताखलु ॥ स्वर्गच्चैवच्युताभूत्वा
 मानुषत्वंतोऽलभत् ॥ बाहुजस्यकुलेजातःसर्वसम्पद्युतोऽधुना ॥ ८१ ॥ १ । ३ । ४ । ८ । १७ । २७ । ३७ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ १६ अथदत्तायोगः ॥ पूर्वजन्मनियानारीकुरुदेशेतदावसत् ॥ स्वैरिणीरूपसम्पन्नानाम्नावैसातिलो
 त्तमा ॥ ८२ ॥ स्वपतेश्चविषंदत्त्वापरपुंसिरताचसा ॥ द्रव्यंचोपाजितंप्राज्यंमैथुनेनतदानघ ॥ ८३ ॥ एकदामृय्यग्रस्तेचप्रयागेमकरे
 द्विज ॥ दैवाद्वेण्यांचमग्राऽभूद्रतासापरमंपदम् ॥ ८४ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेचागताभूमिमण्डले ॥ ८५ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १६ ।
 २० । २५ वर्षेष्वेतेषुवैकष्टंजातःपुत्रोविनश्यति ॥ बहुदुःखंचानुभूयपश्चाद्रंडाभविष्यति ॥ ८६ ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ १७ अथदया
 धारयोगः ॥ खानदेशेवसत्पूर्वमाभीरःपादजस्तदा ॥ धनधान्यसमृद्धस्तुदानधर्मेसदारतः ॥ ८७ ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिविशे
 षतः ॥ तुलादानंगोशतंगजवाजिसहस्रकम् ॥ ८८ ॥ जलोत्सर्गवनोत्सर्गद्विजगेहान्यकारिच ॥ एवंनिवसतस्तत्रपापमाचरितंक्वचि
 त् ॥ ८९ ॥ गृहान्निराशोह्यतिधिर्यांतोदुःखीपरत्रतत् ॥ स्वर्गपवर्गभोगश्चबभूवबहुवर्षिकः ॥ ९० ॥ ३ । ६ । ९ । १४ । २० । २८ । ३५
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ १८ अथदारणयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरेचैवशूद्रोनाममहीधरः ॥ मैथिलेनगरंचैवन्यवसत्परिवारयुक्रु
 ॥ ९१ ॥ कृषिकर्मोद्यमेमग्नःपरिवारस्त्यग्नेषकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ ०-१ गृहाश्रितःश्रवैतेनविनाचंतुहतस्तदा ॥

समृतस्तेनदुःखेनपापमाचरितं त्विदमेव १३ ॥ ततः शूद्रोमृतोविप्रगतोऽसौनरकेतदा ॥ पुनरागत्य १४ ॥ पुन्र्जन्तुपुन्र्जन्तुनन्यधीः ॥ १४ ॥
प्रथमोपंचमेवर्षेद्वादशेषोऽंशेपिवा ॥ कष्टंतस्यभवेच्चाथषष्ठिवर्षेऽन्तरेमृतिः ॥ १५ ॥ १९ अथतारणयोगः ॥ नैमिषारण्यनिकेटेच
ककरोऽवसत्पुरा ॥ गुणीदासइतिख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ १६ ॥ नानाकर्मकृतंतत्रसदावैपापबुद्धिना ॥ एकस्मिन्समयेवत्सतरी
तत्रसमागता ॥ १७ ॥ परक्षेत्रगताविप्रपादजेननिवारिता ॥ पापमाचरितंतेनबहुवर्षगतागतैः ॥ १८ ॥ समृतःकुष्ठरोगेणपत्नीजातासती
तदा ॥ स्वर्गवासःकृतोद्वाभ्यांपितृवर्षसहस्रकम् ॥ स्वर्गाच्चैवच्युतोभूत्वामर्त्यलोकेचमानुषः ॥ १९ ॥ ११३५१२१७१२०१२५ वर्षेषु
कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ २० अथद्रष्टुयोगः ॥ द्रष्टुयोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिसर्पजः ॥ महाकरालवदनोविषेणपरिवेष्टितः ॥ १० ॥
देशेहिर्कीकटेचैवराजहर्म्यस्यसन्निधौ ॥ देवाद्रंगातेसर्पःसमृत्वाचदिवंगतः ॥ १०१ ॥ गंगामृत्युवशात्पुत्रसजातोभुविमानुषः ॥ सर्वाभीष्ट
प्रदाताचसर्वसम्पद्युतोधुना ॥ मध्येमध्येभवेत्कष्टंतच्छान्त्याचसुखंभवेत् ॥ १०२ ॥ २१४१८१५१२०१३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
युर्वर्षाणि ६१ ॥ २१ अथदंल्लययोगः ॥ पूर्वतुगिरिरम्यस्यविध्यस्यनिकेटेतदा ॥ हयग्रीवेतिनामाढ्योविप्रोवसतिवैतदा ॥ १०३ ॥ बहु
पुत्रभ्रातृबंधुश्चंडकोधानलःसदा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगंगारुनानंतदाकरोत् ॥ १०४ ॥ पापानिविलयित्वाचस्वर्गवासीबभूवह ॥ पुनर्वैमा
नुषीयोनौसर्वसौख्यसमन्वितः ॥ १०५ ॥ ११३५१८१३१२०१२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ अथतरकयोगः ॥ आसीजन्मा
तरेचैवबाहुजोमगधेक्सन् ॥ राजसेवीमहाशूरःकिंचिद्रामाधिपस्तदा ॥ १०६ ॥ एकंतस्यभवेन्मित्रभूपतिर्बहुधार्मिकः ॥ तस्याऽऽज्ञयाकृतं
पापंशृणुशुकथयामति ॥ १०७ ॥ पूर्वदत्त्वातुविश्वासंराज्ञश्चहतवान्सवै ॥ सराजयद्भ्रमरोगेणपीडयमानकलेवरः ॥ १०८ ॥ ११३ ॥ ८१

स्वज्ञातीयस्यचाऽन्यस्यवृत्तिलोपंतथाऽकरोत् ॥ १०९ ॥ तेनपापानुसारेणवंशवृद्धिर्नजायते ॥ दशवर्णास्ततोगावःसंकल्प्यब्राह्मणार्पणम्
 ॥ ११० ॥ ततःश्रेयोभवेत्तस्यपुत्रोजीवितिनिश्चितम् ॥ पापानिविलयंतिनात्रकाय्यविचारणा ॥ १११ ॥ २३ अथदर्णी
 योगः ॥ वैश्योऽभवद्भगदेशेकृषिवाणिज्यतत्परः ॥ व्यापारेसंचितालक्ष्मीस्तेनवैश्येनवैद्विज ॥ ११२ ॥ दानंनदत्तवान्कापिपर्वस्वपिद्वि
 जायच ॥ तेनदोषेणह्दारिद्र्यंलभतेऽस्मिन्हजन्मनि ॥ ११३ ॥ कुरुक्षेत्रकृतेदानेवित्तसौख्यसमन्वितः ॥ अन्यथानहिमुच्येतदारिद्र्याद्येनकेन
 चित् ॥ ११४ ॥ ९११५॥ १२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ २४ अथदीर्घकेशयोगः ॥ कुलद्वयाऽनंदकरीपूर्वजन्मनिवैश्यजा ॥ बभूव
 भर्तुमुददातदाज्ञापालिनीसती ॥ ११५ ॥ अत्रजन्मनिब्राह्मण्याकाश्याविगमनंकृतम् ॥ व्रतैर्दानैश्चतत्रापिकृतंद्वाराधनंतया ॥ ११६ ॥ पंचपंचा
 शदब्दतेमृत्पुंयातापतिव्रता ॥ साऽगमिष्यद्वैस्वर्गचात्रजन्मनिवैनरः ॥ भविष्यतिमहाराजकुलेराजातिधार्मिकः ॥ ११७ ॥ २५ अथदलाकार
 योगः ॥ क्षात्रेकुलेसमुत्पन्नोगुल्मवातोदरामयी ॥ वित्तपःकृपणश्चैवमदोदरसमन्वितः ॥ ११८ ॥ धनधान्यसमायुक्तः किंचिद्व्यापारवान्भुवि ॥
 दायादशत्रुपीडाचमिथः क्लेशश्चदारुणः ॥ ११९ ॥ तस्यनारीद्वयंचास्ति संजातंचात्रजन्मनि ॥ बहुपुत्र्यः प्रसूताश्चनतुपुत्रः प्रजायते ॥ १२० ॥
 कदाचिन्नातमात्रस्तुभृतः पुत्रोऽग्रिमासकः ॥ एकापुष्टिवतीभार्य्यासंजातस्तत्रभार्गव ॥ १२१ ॥ इति ॥ २६ अथदंडयोगः ॥ पूर्वजन्मनिसो
 प्यत्रकिंचिद्धमिपतिस्तदा ॥ अर्थलुब्धः प्रवर्त्ततग्रामाधीशः प्रतापवान् ॥ १२२ ॥ ग्राममध्येस्तुतिचक्रेब्राह्मणोज्ञानसत्तमः ॥ पुत्राः पंचतथासप्त
 पुत्रोऽपि तसंयुतः ॥ १२३ ॥ कालेनमृत्युमापन्नो धनलुब्धो नराधिकः ॥ तस्यभार्य्यामहासाध्वीसाहसंचाकरोद्धशम् ॥ १२४ ॥

पुनः पुनः सुतः सदा ॥ पुराकृतानिकमोणिमुज्यन्तेमानवैः सदा ॥ (१२५) ॥ १।३।५।८।१५।२०।३१।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 वर्षाणि ६५ ॥ २७ अथदोलनयोगः ॥ अथशूद्रकुलेपूर्वमासीत्युण्यावरांगना ॥ तदादानरतायाताकुक्षेत्रेद्विजोत्तम ॥ १२६ ॥ सर्वैः सुखैः
 सदोपेतासर्वसंपत्तिसंयुता ॥ तयाकृतं महापापं भाविनोर्थस्यैवैबलात् ॥ १२७ ॥ समीपिवसतो विप्रब्राह्मणस्य न वगृहम् ॥ निर्दग्धं चाग्निदाहे
 न वैरभावेन वेतदा ॥ १२८ ॥ गृहदाहरूपपापाच्च नरके सागता भुवम् ॥ नरकान्दारुणान्भुक्त्वा आगताऽत्र महीतले ॥ १२९ ॥ दानधर्मकृ
 तात्पुण्यात्सोत्रजातो द्विजोत्तमः ॥ सुखदुःखसमाक्रांतः संततिश्च विनश्यति ॥ १३० ॥ १।२।४।८।१२।२०।२६।३१।३६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ २८ अथ दत्तकयोगः ॥ असौ जन्मांतरे चैव बभूव ब्राह्मणः स च ॥ गौरीकुमारिकाखंडेन्यवसत्परि
 वारयुक् ॥ १३१ ॥ धर्मदेव इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ देशे कारूपके चैव निवसन्परिवारयुक् ॥ १३२ ॥ सत्यव्रतपरो नित्यं शुक्लवृत्ते
 श्रजीवनम् ॥ एकस्मिन्समये विप्रभागिनेयः समागतः ॥ १३३ ॥ आदरश्च कृतो नास्यति रस्कारमथाकरोत् ॥ स विप्रः पंचतां प्राप्तः पापात्पाप
 फलं भृशम् ॥ इदं जन्म द्वितीयं तु महारोगैः प्रपीडितः ॥ १३४ ॥ १।३।५।८।१४।२०।२६।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६० ॥ २९ अथ दीनयोगः ॥ कश्चिदासकुले पूर्वाचारणो ज्ञानदुर्बलः ॥ शिवभक्तिपरो नित्यं देवताऽतिथिपूजकः ॥ १३५ ॥ देशे
 मालवके पुण्ये स्थले च परिवारयुक् ॥ तत्र दानानि दत्तानि ब्राह्मणस्य करग्रहे ॥ १३६ ॥ सकदाचिन्महाभागपापं तु कृतवानिदम् ॥
 स्वभावात्प्राप्तिगर्भः कामलोभेन निश्चितम् ॥ १३७ ॥ यत्ने कृते पितृनैव नासीद्गर्भस्य पातनम् ॥ मृतासातेन दुःखेन गर्भपातेन भोजनम् ॥

॥ १३८ ॥ एवं बहुतिथे काले गतोऽसौ यमशासनम् ॥ भुक्त्वा पापफलाद्दुःखं पुण्याह्लोकाञ्छुभानिह ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेण सजातः
पादजोयुना ॥ १३९ ॥ १ । ३ । ५ । ७ । १५ । २१ । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ३० अथदि
व्ययोगः ॥ काचिन्नारीचारणस्य बभूव प्रियवादिनी ॥ व्रतदानरता सा ध्वी पूर्वजन्मनि भार्गवा ॥ १४० ॥ सा च ग्रामांतरे गत्वा चादहद्ब्रह्मरवनम् ॥
विनिर्दग्धे वने तत्र बहुजीवाः क्षयंगताः ॥ ततो बहुतिथे काले तज्जुः खंतुं प्राप्य च ॥ तत्र दानवशात्पूर्वादत्र सा पादजा स्मृता ॥ १४१ ॥
जीवघातात्तथा पूर्वात्पापादत्रैव जन्मनि ॥ जाता संततिहीना सा कुष्ठरोगेण पीडिता ॥ १४२ ॥ १ । ३ । ४ । ८ । ९ । १८ । २२ ।
२७ । ३८ । ४४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुः शतार्द्धचतथा त्वेकोनषष्टिकम् ॥ न वभूयां चार्द्धरात्रे च गंगातीरे विनश्यति ॥ १४३ ॥ ३१ अथ दीनार्द्रयो
गः ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि विस्तरेण समासतः ॥ आसीजन्मांतरे चैव ब्राह्मणो ज्ञानसंयुतः ॥ १४४ ॥ पत्नी तस्य महादुष्टा कर्कशाकटुवादिनी ॥
पेरावतस्य निकटे न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ १४५ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणः परदेशके ॥ धनस्य कृतवान्प्राप्तिं नानायुक्तिसमन्वितः ॥ १४६ ॥
स्वगृहे द्रव्यमानीय भार्यायै च निवेदितम् ॥ सा च दुष्टव्ययं कृत्वा जारस्यापि ददौ धनम् ॥ १४७ ॥ पत्या सह कृतं युद्धं ब्राह्मणेन विपाटिता ॥
एवं स्वल्पे गते काले स विप्रः पंचतांगतः ॥ १४८ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ बहुवर्षसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥ १४९ ॥
१ । ३ । ५ । ८ । १६ । २० । २७ । ३८ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ३२ अथ दंडपाणि योगः ॥ पूर्वजन्मनि सौराष्ट्रे नगरे बहवोज
नाः ॥ तत्र वैश्योऽवसत्त्वे कआराधनयुतो हरेः ॥ १५० ॥ एकदा वृन्दकारणे ब्राह्मणस्य शुभाद्रिज ॥ बहुशीरप्रदात्री च परिवारस्य पालिका ॥
॥ १५१ ॥ तेन वैश्येन वैत्स्यांगोर्वत्सश्च हतस्तदा ॥ तदुःखेन तु गौस्तत्र क्रंदंती प्रतिवासम् ॥ १५२ ॥ व्याकुला वत्स शोकेन मरणं चापवै

ध्रुवम् ॥ प्रायश्चित्तं कृतं नैव गोपितं घस्मरद्विज ॥ १५३ ॥ ततो मृत्युवशं प्राप्नो वै श्योया तोयमालयम् ॥ लोकाच्चैव परिग्रहः षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥
 पुनर्वैमानुषोभूत्वामर्त्यलोके द्विजोत्तम ॥ १५४ ॥ १ । ४ । १७ । २१ । २७ । ३१ । ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७
 ॥ ३३ अथ दुर्गायोगः प्रकथ्यते ॥ नीलकण्ठध्वजो राजा ह्यजीतपुरसंस्थितः ॥ तस्य पत्नी स्वयाख्यातापातिव्रत्यपरायणा ॥ १५५ ॥
 सराजा धर्मशास्त्रज्ञो गोसुरार्चनतत्परः ॥ सार्वभौमपतिर्भूत्वा चोग्रदंडः प्रतापवान् ॥ १५६ ॥ तोषितास्त्रिदशाः सर्वेदाने विप्राश्च तोषिताः ॥
 नानाविलासविभवैः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ १५७ ॥ दुर्गार्चनं कृतं सम्यक्कोटिजापास्ततः परम् ॥ होमकुण्डे तदा देवी प्रादुर्भूयाऽवदत्त्विमम् ॥ १५८ ॥
 पुत्रस्ते भविताराजन्सर्वलक्षणसंयुतः ॥ एवं देवी वरं दत्त्वा चान्तर्यामिनीं गता तदा ॥ १५९ ॥ किंचित्कालांतरैश्चैव बभूव सुन्दरः सुतः ॥ सराजापंच
 तां प्राप्सद्द्रलोके तदागतः ॥ इन्द्रलोकात् परिग्रहश्चागतो धरणीतले ॥ १६० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । २२ । २७ । ३५ । ३८ ।
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ३४ अथ दंपतियोगः ॥ देशे पुण्यतमे चैव ह्यवात्सी द्रिहु सुन्दरः ॥ ब्राह्मणे वेदविभ्रष्टो वेदशास्त्रस्य
 निंदकः ॥ १६१ ॥ समांसस्यैव वैभोक्ता मत्स्यो नित्यं प्रभुज्यते ॥ तस्य स्त्री परमानाम्नाम्राष्ट्राचाती वसुन्दरी ॥ १६२ ॥ परं सुसिरतानित्यं
 निर्भयापतिवंचिका ॥ एवं हि न्यवसत्तत्र बहुवर्षगतागतेः ॥ आयुषस्तु समासत्वाद्गंगातीरे मृतौ द्विज ॥ १६३ ॥ स्वर्गवासः कृतो द्वा
 भ्यां बहुवर्षसहस्रकैः ॥ ततो वैमानुषीयो नौ सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ १ । २ । ३ । ४ । ७ । १२ । १५ । २० । २७ । ३२ ।
 ३७ । ४० । ४५ एतद्दर्शे भवेत्कष्टं पीडयमानो मुहुर्मुहुः ॥ १६४ ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ३५ अथ दारुणयोगः ॥ अन्तर्वैद्या
 द्विजस्त्वेकः सर्वपुण्यो धनेश्वरः ॥ माहेश्वरः समाख्यातः पत्नी तस्य प्रभावती ॥ १६५ ॥ क्रयविक्रयणे निष्ठो बहुशिक्ष्यैश्च शोभितः ॥

शिष्यद्रव्यंहरेत्रित्यंसदादानंचदत्तवान् ॥ सदाऽभिमानयुक्तश्चदंभवृत्तिकरोतिसः ॥ १६६ ॥ एवंसर्ववयोयातंब्राह्मणस्यैवपंचता ॥
 शिष्यद्रव्यापहारेणवंशहीनोऽभवत्बलु ॥ मध्येभवेत्सर्वैरोगैः पीड्यमानकलेवरः ॥ १६७ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १७ । २२ । २५ ।
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ३६ अथदारिद्र्ययोगः ॥ गोदावरीनदीतीरेबाहुजोन्यवसत्तदा ॥ हेमकर्णइतिस्थ्यातोबहु
 पत्नीभिरन्वितः ॥ १६८ ॥ बहुपुत्रोबहुभ्राताबहुराज्योपशोभितः ॥ द्रव्यलोभेनतेनैवप्रजाश्चव्याकुलीकृताः ॥ १६९ ॥ अदंब्बोदंडित
 स्तेनचागम्यागमनंकृतम् ॥ स्वभार्याचपरित्यज्यवेश्यायांप्रीतिसुद्रहन् ॥ १७० ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेकिंचिदानार्चनंकृतम् ॥ सगत्वा
 यमलोकेचपुण्यपापफलंगतः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुखसौभाग्यसंयुतः ॥ १७१ ॥ १ । २ । ५ । ८ । ११ । १५ । २७ । ३१ वर्षेषुक
 ष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १०५ ॥ ३७ अथदानवेंद्रयोगः ॥ न्यवसन्मध्यदेशेतुवैश्यस्त्वेकोपिगर्वितः ॥ हरिदासेतिविख्यातोगोविंदेति
 पुरेऽवसत् ॥ १७२ ॥ तस्यपत्नीप्रभानांनीसुन्दरीरूपगर्विता ॥ नमन्यतेद्विजान्देवान्नातिथीन्पतरावपि ॥ १७३ ॥ पतिसेवारतानित्यं
 पतिनासहमोदते ॥ वैश्येनबहुधाद्रव्यंस्वर्णमौक्तिकमर्जितम् ॥ १७४ ॥ बल्लभोनामवैश्योपितस्यमित्रंबभूवह ॥ परदेशाच्चव्यापारात्कृत्वा
 प्राप्तिनिरंतरम् ॥ १७५ ॥ आगतोविप्रकष्टेनहरिदासश्चवैगृहे ॥ आदरंबहुधाकृत्वास्वगृहेस्थायपयद्विज ॥ १७६ ॥ लक्षद्रयंस्वर्णमुद्रामित्र
 हस्तेप्रदापितम् ॥ स्नानार्थंचगतोवैश्योवारणस्यांविचक्षणः ॥ १७७ ॥ तत्रतस्याभवन्मृत्युर्गतःस्वर्गद्विजोत्तम ॥ तत्स्वर्णचव्ययं
 कृत्वाभार्ययासहितश्चसः ॥ १७८ ॥ ततोमृत्युवशंयातोभार्ययासहितोऽपिवा ॥ सत्यलोकाच्च्युतौभूत्वामर्त्यलोकेसमागतौ ॥ १७९ ॥
 १ । ३ । ५ । ६ । ९ । १३ । १६ । २३ । २९ । ३३ । ३८ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ३८ अथदर्वीयोगः ॥ इन्द्रप्रस्थ

पुरेचास्तिशूद्रस्त्वेकोविचक्षणः ॥ रेवसंरमणोनामगुणवान्भक्तिसंयुतः ॥ १८० ॥ तस्यचंद्रवतीनाम्नाप्रियाभक्तिसमन्विता ॥ तेनकन्यातु
 भुवतिर्दितावृद्धवरायच ॥ १८१ ॥ द्रव्यलोभेनभोविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ जामाताचमृतःशीघ्रंकन्याजातासतीतदा ॥ १८२ ॥ तस्या
 द्रव्याणिसर्वाणिव्ययंकृत्वादिनेदिने ॥ समृत्वाचातिकष्टेननरकरैरेवेगतः ॥ ततोवैमानुषीयोनौबहुदुःखेनदुःखितः ॥ १८३ ॥ १।३।१०।
 १८। २५। ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ३९ अथद्वीपकयोगः ॥ कश्चिद्देश्यकुलेपूर्ववंगदेशेवसन्नपि ॥ यदुवीरइतिख्यातः
 पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १८४ ॥ देशेहिरामक्षेत्रेचवाणिज्येचरतः सदा ॥ द्रव्यस्योत्पादनंकृत्वाबहुयुत्तयातथैवच ॥ १८५ ॥ एकस्मिन्स
 मयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ बाहुजस्यप्रसंगेनमृगंहत्वाविशेषतः ॥ १८६ ॥ तेनपापानुसारेणसंप्राप्ययमशासनम् ॥ ततोवैमानुषोभृत्वा
 सर्वसम्पद्युतोधनी ॥ १८७ ॥ १। ३। ६। २०। २५। ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ४० अथदीनकयोगः ॥ सर्वधारी
 समाख्यातोब्राह्मणोधनवर्जितः ॥ दानंप्रतिग्रहंचासावग्रहीछोभसंयुतः ॥ १८८ ॥ गृहदानंस्वर्णदानंमहिषीगजवाजिनाम् ॥ एवंगतेषु
 वर्षेषुब्राह्मणस्यैवंपचता ॥ १८९ ॥ पापाच्चनरकंगत्वासर्पयोनिंततःपरम् ॥ काकोलूकवृकानांचयोनीर्भुक्कापृथक्पृथक् ॥ १९० ॥ पश्चा
 द्दमानुषीयोनिःसर्ख्याश्चोत्तरेतटे ॥ कन्यायावंशवृद्धिश्चपुत्रोनैवतुनैवच ॥ १९१ ॥ गोसहस्रप्रदानाच्चवंशवृद्धिर्भविष्यति ॥ १९२ ॥
 १। ३। १०। १५। २०। २५। ३०। ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ४१ अथधर्मारियोगः ॥ अयोध्यानगरेपूर्वका
 यस्थोवैष्णवस्तथा ॥ तत्रतिष्ठतिभोविप्रनंददासेतिविश्रुतः ॥ १९३ ॥ तस्यपत्नीसमाख्यातानाम्नासत्यवतीशुभा ॥ पातिव्रत्यस्ताचोग्रा
 पतिशुश्रूषणेस्ता ॥ १९४ ॥ तस्यमित्रमभूदेकोमहाधनसमन्वितः ॥ ततोबहुगतेकालेतीर्थयात्रांगतःसवै ॥ १९५ ॥ कायस्थेस्थाप्यत

द्वयं स्नानार्थं च पतिर्गतः ॥ कायस्थेन श्रुतं तस्य पतेऽश्वमरणं ह्यभूत् ॥ १९६ ॥ तस्य द्रव्याणि सर्वानि व्ययं कृत्वा तदानघ ॥ कायस्थस्य भवे
 न्मृत्युर्यमलोके प्रपीडितः ॥ १९७ ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौ मर्त्यलोके द्विजोत्तम ॥ १९८ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १७ । २० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायु
 वर्षाणि ६५ ॥ ४२ अथ तानरंगयोगः ॥ अयोध्यानगरात्पूर्वक्रोशमात्रे च वैपुरे ॥ धनधान्यसमायुक्तो महिषीपालनेपरः ॥ १९९ ॥ कृषिवृ
 त्तौ च निरतो वेदनिदापरायणः ॥ वेश्यासुरतसं तुष्टो देवतातीर्थनिन्दकः ॥ २०० ॥ एवं बहुतिथे काले समृतोगदपीडितः ॥ तिर्यग्योनिसमु
 त्पन्नः स तदा च महीतले ॥ २०१ ॥ १ । ३ । ६ । १४ । २० । ३२ । ३८ । ४१ । ४२ वर्षेषु महत्कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९९ ॥ ४३
 अथ धोधकयोगः ॥ माण्डव्ये च पुरे देवमूद एकोपितिष्ठति ॥ यादवेति समाख्यातस्तस्य भार्य्या च यादवी ॥ २०२ ॥ प्रत्यहं गोधनेनैव कयविक्रय
 मां चरत् ॥ ब्राह्मणो मित्रमेकं च तत्समीपे गतोऽवसत् ॥ २०३ ॥ तस्य पत्नी विशालाक्षी पुंश्चली पतिवंचिका ॥ बलादाकृष्य तां शूद्रः कृतं सु
 रति संगमम् ॥ २०४ ॥ एवं स्वल्पे गते काले शूद्रो मृत्युवशंगतः ॥ पापात्पापफलं भुङ्क्ता कुंभीपाके च भो नघ ॥ षष्टिवर्षसहस्रतिमानुषोपिततो
 भवत् ॥ २०५ ॥ १ । ४ । ११ । १७ । २० । २५ । २९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ४४ अथ धर्मकाशयोगः ॥ पेटने
 नगरे पूर्वक्षात्रस्तु कृषिकर्मकृत् ॥ भीमसेनः समाख्यातः पत्नी पुत्रसमन्वितः ॥ २०६ ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्माऽतिदारुणम् ॥ ब्राह्मण
 स्य हतं क्षेत्रं स धान्यं च तदानघ ॥ २०७ ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षगता गतैः ॥ ततो मृत्युवशं यातो नाना नरकसंस्थितिः ॥ २०८ ॥ ततो वै
 मानुषीयोनौ कीकटे हि समागतः ॥ पुत्रवृद्धिर्न जायेत इट्त्वैव विशेषतः ॥ २०९ ॥ १ । ३ । ६ । २० । २५ । ३५ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ४५ अथ चंचमारीः ॥ धुकंदारदेशे तु ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ देवनंदननामाख्यः सहशिष्ये

णराजते ॥ २१० ॥ एकस्मिन्समयेऽप्येवं हृत्य कृत्वा च ब्राह्मणः ॥ वनाद्रिनि कटो स्थित्वा जाप्यं निरंतरम् ॥ २११ ॥ तत्र भूपः समायातो ह
 द्वाविप्रश्नसकृतः ॥ विप्रं गृहं समानीय दशग्रामाः प्रदापिताः ॥ २१२ ॥ तपश्चर्य्यीपरित्यज्य विषयानन्वभूदसौ ॥ पापाच्चनरके गत्वा पुण्या
 त्वत्र सुखान्वितः ॥ २१३ ॥ १।४।८।१५।२५।३५।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ४६ अथ धंयोगः ॥ नर्मदा
 दक्षिणे भागे भूयोऽभूद्ग्रामासिंहकः ॥ चौर्येण कर्मणा द्रव्यं संचितं प्राणवद्विज ॥ २१४ ॥ नदानं च भोगश्च न तीर्थेषु व्ययः कृतः ॥ एवं निवस
 तस्तत्र बहुवर्षगता गतैः ॥ २१५ ॥ अरातिश्च समायातस्तद्द्रव्यं लुण्ठितं भृशम् ॥ एवं स्वल्पे गते काले स राजापंचतांगतः ॥ २१६ ॥ तिर्य्यग्यो
 नौ समुत्पन्नः शृगालकच्छपादिषु ॥ इदं तु मानुषं जन्म धनधान्यसमन्वितः ॥ २१७ ॥ १।३।८।१३।२१।२३।३५।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ४७ ॥ अथ धौमाख्ययोगः ॥ कश्चिद्देश्याकुले जातः पूर्वजन्मनि भूमिपः ॥ परदारसमासक्तो वैश्यायां प्रीतिमुद्रहन्
 ॥ २१८ ॥ धर्मकर्मनजानाति कुकर्मणि सदारतः ॥ वैश्याज्ञया कृतं दानं चन्द्रग्रस्ते च पर्वाणि ॥ २१९ ॥ गोशतं ब्राह्मणे दत्तं सर्वालं करेण्यु
 तम् ॥ मृतोयमपुं प्रातः सहायो द्विजोत्तम ॥ वैश्यागर्भसमुत्पन्नो धनधान्यसमन्वितः ॥ २२० ॥ १।३।८।११।१५।२०।२७।३५।३७
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ४८ अथ धान्यकयोगः ॥ कर्दपदेशे वनगह्वरे चाऽवसन्तु विप्रो बहु धर्मसाधकः ॥ सत्यात्मकं सत्यसमा
 धिनिष्ठः परोपकर्त्ता बहुशास्त्रपाठकः ॥ २२१ ॥ एकदा वैवयोगेन वैश्यातत्र समागता ॥ शोषेण मोहनोन्मादैर्वैशैर्वैकृतवत्यमुम् ॥ २२२ ॥
 तपश्चर्य्यीपरित्यज्य व्यसनेषु रतश्च सः ॥ कालयोगेन वैमृत्युः पुनरागत्य भृतले ॥ २२३ ॥ १।३।६।१६।१९।१६।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ ४९ अथ धारकयोगः ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ पुष्करं मणं क्षेत्रं तत्र विप्रोऽवसत्त्वसौ ॥

॥ २२४ ॥ राघवेन्द्रइतिख्यातःपत्नीतस्यकलाभिधा ॥ ब्रह्मकमपरिभ्रष्टोर्धूतविद्योपजीवनम् ॥ २२५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रशूद्रेणदुष्कृतं
 कृतम् ॥ पुस्तकं चाक्षमालांचब्राह्मणस्यहृतं द्विज ॥ २२६ ॥ चोरितंचार्द्धरात्रेचपापमाचरितं त्विदम् ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्सविप्रः पंच
 तांगतः ॥ २२७ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ ततोवैमानुषीयोनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ २२८ ॥ १।२।४।८।१२।
 १५।२०।२७।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ५० अथ नृसिंहयोगः ॥ अन्तर्वेद्यांवसन्पूर्वबाहुजोधनवर्जितः ॥ भिक्षुके
 तिसमाख्यातः पत्नीतस्यसुधाकरी ॥ २२९ ॥ पतिसेवारतानुग्रापातिव्रत्यपरायणा ॥ शिवार्चनंकृतंसम्यक्कायवाचिकमानसैः ॥ २३० ॥
 शिवेनविभवोदत्तः सर्वसौख्यं बभूवह ॥ परस्वंचोरितेनकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ २३१ ॥ भागिनेयस्ययद्व्यं हृतं तेनचवैबलात् ॥
 देवान्मृत्युवशं प्राप्तः पापाच्चनरकंगतः ॥ २३२ ॥ पुण्याद्वैमानुषीयोनौधनधान्यैश्चसंयुतः ॥ १।३।६।१०।१५।
 १९।२७।३२।३६।४० ॥ एतद्वर्षमहाकष्टं जायतेनात्रसंशयः ॥ २३३ ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ५१ अथनद
 ननामयोगः ॥ अन्तर्वेद्यांवसन्पूर्वविपाशानिकटेऽपिच ॥ आनेद्वइतिविख्यातः पत्नीतस्यमनोरमा ॥ २३४ ॥ ब्रह्मावर्तस्य
 निकटेन्यवसत्परिवारयुक् ॥ बाहुजोधर्मवान्सोपिपितृश्राद्धपरायणः ॥ २३५ ॥ पत्नीतस्यमहाभ्राष्टापत्यवज्ञाकरीसदा ॥ एवंनिव
 सतस्तत्रबहुवर्षगतगतेः ॥ २३६ ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतोगदपीडितः ॥ पापात्पापफलेभुक्काषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ पुनर्वैमानुषो
 जातः पीडयमानकलेवरः ॥ २३७ ॥ १।४।७।१२।१७।२१।३३।३६।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ५२ अथनादी
 तायोगः ॥ कुमारीसंहनिकटेपूर्वजन्मनिपादजः ॥ किशोरइतिनामाढ्यः पत्नीपुत्रविवर्जितः ॥ २३८ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽसत्त्वेकोवैश्यः परमधा

मिकः ॥ तस्यपुत्रीविशालाक्षीसुदरविप्रतिशोभना ॥ २३९ ॥ बलादाकर्षितातस्यांहठाच्चैवरतिः कृता ॥ साबालाचविषपीत्वामृताचलोक
 शंकया ॥ २४० ॥ किंचित्कालांतरेविप्रपादजोमृत्युमाप्तवान् ॥ नानाकष्टंबभूवाऽपियमदृतौर्निपीडितः ॥ २४१ ॥ पश्चाद्द्रैमानुषीयोनौचागतौ
 भूमिमंडले ॥ १।४।८।१।१।५।२०। वर्षेषुकष्टातुरःसोथजपदानार्चनात्सुखम् ॥ २४२ ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ५३ अथनेतायोगःप्रकथ्यते ॥
 काश्मीरैवैततोदेवब्राह्मणोनामगौतमः ॥ पठितंबहुलंशास्त्रसंध्योपासनसंयुतः ॥ २४३ ॥ म्लेच्छभाषाप्रभाषीचमांसाहारीचकुत्सितः ॥ तस्य
 भाय्यामहालुब्धावाणीमात्रंनदापयेत् ॥ २४४ ॥ कोटिद्रव्यकृतंतेननिःक्षिप्तंवसुधातले ॥ भ्रतैकदागतस्तत्रदारिद्रेणप्रपीडितः ॥ २४५ ॥ अना
 दरःकृतोऽत्यंतंनदत्तंभोजनंक्वचित् ॥ एवंस्वल्पेगतेकालेब्राह्मणःपञ्चतांगतः ॥ २४६ ॥ पत्नीतस्यसतीजातास्वर्गलोकमुभौगतौ ॥ अव
 तीर्णःपुनःसोपिब्राह्मणस्यकुलेधुना ॥ २४७ ॥ १।४।८।१।५।२३।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ५४ अथनेतायोगः ॥
 मध्यदेशेतदाविप्रवसंतिबहवोजनाः ॥ सतत्रतिष्ठतिद्विजस्त्वेकोधर्मरतःसदा ॥ २४८ ॥ तस्यपत्नीमहादुष्टाकर्कशाणिष्ठुराधमा ॥ पापकर्म
 रतानित्यंयुंश्चलीपतिवंचिका ॥ २४९ ॥ पतित्यक्त्वाचसानारीमृताचगिरिगह्वरे ॥ ब्राह्मणःस्वर्धुनीतिरिपंचत्ववशमाप्तवान् ॥ २५० ॥ बहु
 वर्षसहस्रांतपुनरागत्यभूतले ॥ धनधान्यसमायुक्तःपूर्वास्त्रीमत्रप्राप्तवान् ॥ मध्येमध्येभवेत्प्रीडाचोदरेकरपृष्ठयोः ॥ २५१ ॥ १।८।१५।
 २०।२७।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ५५ अथनोहरयोगः ॥ महाराष्ट्रेनगरेदेवसोमकोनामब्राह्मणः ॥ तस्यपत्नीविशा
 लाक्षीमनोज्ञाचातिसुदरी ॥ २५२ ॥ अतिथिपूजयेन्नित्यंपतिसेवांथाऽकरोत् ॥ ब्राह्मणोवदनिरतस्तत्सकाशात्कृतंधनम् ॥ २५३ ॥ एक
 स्मिन्समयेविप्रह्यतिथिश्चसमागतः ॥ संध्याकालेतदापुत्रनदत्तंतस्यवैक्वचित् ॥ २५४ ॥ तिरस्कारःकृतस्तस्यपापमाचरितंत्विदम् ॥ पापा

त्पापफलं भुङ्क्ता पुण्यात्स्वर्गं तथाऽनघ ॥ ततो वैमानुषीयोनौ धनधान्यसमन्वितः ॥ २५५ ॥ १ । २ । ५ । ८ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ५६ अथ नैष्ठिकयोगः ॥ वसते म्लेच्छदेशे तु कायस्थो हितदानघ ॥ वैदिकानां च विद्वेषी वेदानां तु विनिन्दकः ॥ २५६ ॥
 ब्रह्मस्वहरणं कृत्वा ब्राह्मणीगमनं कृतम् ॥ ततो बहुतिथे काले कायस्थो मृत्युमाप्तवान् ॥ २५७ ॥ कुम्भीपाके च नरके यमदूतैर्निपातितः ॥ काक
 योनिः पुनर्भूत्वा कुक्कुटो वृषभस्तथा ॥ पुनर्नैमानुषीयो निर्वाणतो धरणीतले ॥ २५८ ॥ २ । ५ । १ । १७ । २० । २५ । २८ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ५७ अथ नाराचयोगः ॥ अयोध्यानगरे पूर्ववैश्यस्त्वेको वसन्नपि ॥ धनधान्यसमायुक्तः पत्नीद्वयसमन्वितः
 ॥ २५९ ॥ कनिष्ठातस्य वैपत्नी सुशीलारूपसंयुता ॥ ज्येष्ठा तु दुर्भगा तस्य परंपुंसुरताधमा ॥ २६० ॥ महाधनस्य गर्वेण भाय्यर्या त्यागः
 कृतस्तदा ॥ एवं कृते न गोदानं नातिथिर्न चतर्पणम् ॥ ३६१ ॥ मरणं तस्य वैजातं यमदूतैर्यमाज्ञया ॥ रौरवं नरकं विप्रपृष्टि वर्षसहस्रकम् ॥
 ॥ २६२ ॥ भुक्तं बहुविधं दुःखं पूर्वपापाऽनुसारतः ॥ शृगालो मर्कटो भूत्वा ततो वैमानुषो भुवि ॥ २६३ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १४ । १८ । २२ । २७
 ३८ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ५८ अथ नेमीनयोगः ॥ शृंगेरे पुरे देवहेमकारस्तदाऽवसत् ॥ स्वकर्म निरतो धीरः कुटुम्बपारि
 पोषकः ॥ २६४ ॥ भाय्यर्या तस्य महाशीला सुंदरी च वरंगना ॥ गंगायां मरणं जातं स्वर्गलोके तदाऽवसत् ॥ २६५ ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि बहुसौ
 स्यसमन्वितः ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मानुषो ह्यत्र जन्मनि ॥ १६६ ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रदारसमन्वितः ॥ रोगेण महता विष्टो युवभावे द्विजो
 त्तमः ॥ २६७ ॥ १ । ३ । ८ । ११ । १६ । २२ । २७ । ३१ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ५९ अथ नेमास्ययोगः ॥ कदाचिद्विपिने
 रम्ये हिमवतः ॥ नीतिदेवेति नाम्ना वैपत्नी तस्य कलाभिधा ॥ २६८ ॥ धनधान्यसमायुक्तो वैश्यवृत्तिरतः सदा ॥ क्रयविक्रयक

तांचकादेवसिद्धिर्मायमाहितः ॥ २६९ ॥ अस्मिन्समयेविप्रगुरुपुत्रःसमागतः ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचिद्रोजनंछादननच ॥ २७० ॥ निराशोपि
 गतश्चासौपापमाचरितंत्विदम् ॥ आयुषस्तुस्मात्तित्वान्ममरपथिभृसुरः ॥ पुण्यात्पुण्यफलंमुक्तंपापात्पुत्रविवर्जितः ॥ २७१ ॥ १।३।१९।
 १२।१७।२०।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि७८॥६० अथनमाम्रियोगः ॥ मकेश्वरपुरेदेवब्राह्मणस्तत्रतिष्ठति ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टोदेवपूजा
 विनिर्गतः ॥ २७२ ॥ शिवनिर्माल्यभोजीचप्रत्यहंचतदानघ ॥ शिवशर्मैतिविख्यातस्तस्यपत्नीप्रभावती ॥ २७३ ॥ कुलटाचंचलानि
 त्यंपतिषंचनतत्परा ॥ ब्राह्मणोमूढसंचेताः परद्रव्यापहारकः ॥ २७४ ॥ मिथ्यापवादनिरतःपशुपीडनतत्परः ॥ किंचिदानार्चनंकृत्वावा
 द्भर्क्येऽपितदानघ ॥ २७५ ॥ मरणंतस्यवैजातंयमदूतैर्निपीडितः ॥ नरकाच्चैवनिर्गत्यमानुषत्वंगतोधुना ॥ २७६ ॥ मस्तकेव्रणचिह्नंचमु
 खेषाश्वेत्थाकरे ॥ कुनखीरोगसंयुक्तः पूर्वपापप्रभावतः ॥ २७७ ॥ १।३।६।१२।२४।२९।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ८१॥६१ अथनित्यानंदयोगः ॥ आसीजन्मांतरैचैवबाहुजः सर्वजित्खलु ॥ पत्नीमनोहरातस्यपतिसेवापरायणा ॥ २७८ ॥ राम
 भक्तिरतः सोपिपूजनध्याननैष्ठिकः ॥ तस्यमित्रंद्विजस्त्वैकोमहाभक्तोऽतिवैष्णवः ॥ २७९ ॥ स्वर्णलक्षंततोदेवस्थापितंबाहुजेगृहे ॥
 स्थापयित्वातुतद्भ्यंकाश्यांयातस्तदानघ ॥ वाराणस्यांमृतोविप्रोगतोऽसौपरमंपदम् ॥ २८० ॥ ततोबहुदिनेयातेबाहुजस्यापिपंचता ॥
 भुक्तातुवैष्णवंद्रव्यंतेनयातोयमालयम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांमानुषत्वंततोऽगमत् ॥ २८१ ॥ १।४।८।१६।२२।३८ वर्षेषुकष्टम्
 परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६२ अथनिमावत्ययोगः ॥ मथुरायांवसत्पूर्वमाभीरोधनसंयुतः ॥ महिषीगोयनैश्चैवसंकुलंतस्यवेश्मच ॥ २८२ ॥
 कृष्णभक्तिरतोनित्यंपरदाराभिलाषुकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्ममुदारुणम् ॥ २८३ ॥ देवागारेचयद्भव्यंभूषणंपात्रवस्त्रकम् ॥ सर्व

स्वंचोरितं तेन पापमाचरितं त्विदम् ॥ २८४ ॥ ब्राह्मणस्य सुता श्रेष्ठा हठाच्चैवाऽकरोद्रतिम् ॥ तेन पापानुसारेण दारिद्रेण प्रपीडितः ॥ २८५ ॥
मृतो यमपुरे गत्वानाना नरकेषु संस्थितः ॥ नाना योनौ भ्रमन् सोऽपि मानुषो ह्यत्र जायते ॥ २८६ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १३ । १७ । २० ।
३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ ६३ अर्थनिर्दयोगः ॥ मर्दाधो बाहुजः पूर्वकान्यकुब्जेऽवसत्पुरा ॥ शौचाचारविहीनश्चमलिनः
कोपसंयुतः ॥ २८७ ॥ पूर्वह्युपार्जितं द्रव्यं व्ययं कृत्वा दिने दिने ॥ द्यूतमार्गे तदा विप्रवेश्यायां प्रीतिमुद्बहन् ॥ २८८ ॥ एकस्मिन् समये विप्रत
त्र विप्रः समागतः ॥ तस्मिन् ग्रामे कथाऽकारि श्रुता सा बाहुजेन वै ॥ २८९ ॥ पूर्वकर्मपरित्यक्ता धर्ममार्गे रतः सदा ॥ कालांतरे मृतः सोऽपि बभू
व भल्लुकोपि सः ॥ पश्चाद्वै मानुषी योनौ चागतो धरणी तले ॥ २९० ॥ १ । ३ । ७ । १४ । १८ । २२ । २८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायु
र्वर्षाणि ६९ ॥ ६४ अर्थनिर्दावलीयोगः ॥ कां धारे नगरे पूर्वब्राह्मणः सर्वभक्षकः ॥ अपेयमपि पीतं च ह्यगम्यागमनं कृतम् ॥ २९१ ॥ एकस्मि
न् समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ तीर्थावगाहनं कृत्वा स भाय्योऽपि तदानघ ॥ २९२ ॥ नाना तीर्थान् टनं कृत्वा गोदानं वाजिस्वर्णकम् ॥
गया श्राद्धं ततः कृत्वा ह्यन्नदानं ततः परम् ॥ २९३ ॥ व्यचरद् बहु तीर्थेषु श्रद्धायुक्तेन चेतसा ॥ पथि चासौ मृतस्तत्र पत्नी जाता सती तदा ॥
॥ २९४ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते मानुषो जायतेऽधुना ॥ गौरांगो मध्यदेहश्च चतुःषष्ट्यब्दजीवनम् ॥ २९५ ॥ ६५ अथ नरयोगः ॥ अथ केर
लदेशे वै वैद्यतिथिश्च तदाऽवसत् ॥ परस्त्रीरमणे धूर्तः पाखण्डाऽऽचरेण रतः ॥ २९६ ॥ एवं निवसतस्तत्र बहु वर्षगता गतैः ॥ आयुषस्तु
समाप्ति त्वात्तद्व्योगदपीडितः ॥ २९७ ॥ कृमियोनि शतं मुक्कानरके भृशदारुणे ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नो धनधान्यविवर्जितः ॥ पूर्वपापप्र
भावेण वेदः स्मरति ॥ २९८ ॥ १ । ३ । ५ । १० । १४ । २० । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ६६ अथ

नाकयोगः ॥ पुरवैमैथिलदेवब्राह्मणेऽपि कोविदः ॥ हेमदत्तः समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २९९ ॥ ससद्विद्योपजीवीचद्रव्यस्या
 त्यादनेददः ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ ३०० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वगुरुस्तत्रचागतः ॥ कार्यार्थयाचितंद्रव्यंनदत्तापि
 वराटिका ॥ ३०१ ॥ निराशश्चगतःसोपिपापमुग्रमुपार्जितम् ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तःपत्नीभूतासतीद्विज ॥ ३०२ ॥ सत्यलोकात्पारिभ्रष्टः
 षष्टिवर्षसहस्रके ॥ १।३।५।८।१३।१५।२० वर्षेषुकष्टमृत्युतुल्यं जपदानार्चनेसुखम् ॥ ३०३ ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ ६७
 अथनाकावलीयोगः ॥ अथकुक्कुरदेशेचबाहुजोनिर्दयोवसन् ॥ भारद्वाजइतिख्यातःपत्नीतस्यकलेवरा ॥ ३०४ ॥ मद्यमांसेनजी
 वन्सप्रजानांछिशदायकः ॥ मृतोयमपुंरंगत्वास्थित्वावर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषीयोनौमातृकुक्षेःसमुद्गतः ॥ ३०५ ॥ १।३।६
 ९।१३।१७।१९।२०।२२।२३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ६८ अथनाकीवयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरेचैववित्तवा
 न्वर्णसंकरः ॥ कीकटेहिवसन्सोपिदासकर्मरतःसदा ॥ पत्नीतस्यदुराधर्षपत्युराज्ञानुपालिनी ॥ ३०६ ॥ दत्तानितेनदाननिर्पर्वस्वपि
 चशक्तिः ॥ मरणांतिसतीजातापत्नीतस्यसुकर्मणा ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतपुनरागत्यभूतले ॥ ३०७ ॥ १।३।५।९।१३।२०।२४।
 ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ ६९ अथनैर्ऋतियोगः ॥ कारुण्यपात्रःसचदेवभक्तोलोकेप्रसिद्धःपुरुषोत्तमाख्यः ॥ निव
 र्तिर्तर्कःपरिसेव्यमानःशास्त्रस्यवार्त्ताप्रतिवासेषु ॥ ३०८ ॥ दत्तंचदानंबहुभूमिरत्नंतथाऽधधेनुःप्रतिपूर्णिमायाम्॥चांद्रायणेक्षुशलःकंद
 भोजीद्विजार्चनंसम्यक्कृतत्रासः ॥ समध्यदेशेह्यवसच्चनूंशात्रक्रियासाधनतत्परश्च ॥ ३०९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रराजदोषेणवैतदा ॥ सा
 ध्वीचस्त्रीगुणातीतातस्यैदंडःप्रदापितः॥ ३१० ॥ एवंस्वरूपतिथेकालेबाहुजोमृत्युप्राप्नुयात्॥पुनरागत्यमेदिन्यांपुण्यपापफलंशृणु ॥ ३११ ॥

गौरस्वरूपोमतिमान्यशस्वीप्रीतिमानपि ॥ विनश्यतिजातपुत्रोददुःखसमन्वितः ॥ ३१२ ॥ १७। १७। १७। ३१। ३७
 ४०। ४६ वर्षे महाऽरिष्टम् ॥ यद्विजीवति तदायुः सप्तषष्टिकम् ॥ ७० अथ लयोगः प्रकथ्यते ॥ द्राविडेनगरे पूर्वब्राह्मणोन्यवसत्तदा ॥ हेमदेव इति
 ख्यातः पत्नीति स्य च मत्कृतिः ॥ ३१३ ॥ गंगास्नानाय प्रीत्यर्थं दम्पती च गतौ तदा ॥ तत्र पत्नी मृता तस्य चोन्मत्तः सबभूवह ॥ ३१४ ॥ चौरैणा
 पिहृतं सर्वव्याकुलोऽपि बभूवह ॥ इतस्ततश्च विचरन्नुर्व्यौ चैव चतुर्दशः ॥ ३१५ ॥ आयुषस्तु समाप्तिवान्ममारपथि भूसुरः ॥ स्वर्गाच्चैव च्यु
 तिर्भूत्वा मत्स्यलोके सुखान्वितः ॥ ३१६ ॥ २। ५। १४। २०। २९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७१ अथ दीर्घयोगः ॥ क
 श्चिद्वैश्यकुले पूर्वं देवनाद्याश्च सन्निधौ ॥ क्रयविक्रयकर्त्ता च शंकरेति च विश्रुतः ॥ ३१७ ॥ शिवसेवाकृता तत्र षोडशैरुपचारकैः ॥ गंगाम्भसा तु
 वैसम्यग्वैद्यनाथार्चनं कृतम् ॥ ३१८ ॥ नदत्तं ब्राह्मणे दानं न भोज्यं श्राद्धकर्मणि ॥ एवं हि न्यवसत्तत्र बहुवर्षगता गतैः ॥ ३१९ ॥ आयुषस्तु स
 माप्तिवात्समृतो जाह्नवीतटे ॥ इन्द्रलोकेऽभवद्वासो ह्यपि वर्षसहस्रकम् ॥ ३२० ॥ ततः पुण्यक्षये जाते चागतो धरणीतले ॥ इन्द्रप्रस्थस्य निकटे
 बाहुजस्य गृहेऽधुना ॥ ३२१ ॥ श्यामारुणश्च ह्रस्वश्च दक्षिणांगे सचिह्नितः ॥ क्षिप्रक्रोधी प्रवक्ता च शिवभक्तिदृढश्च सः ॥ ३२२ ॥ १। २।
 ८। १३। १७। २०। २५। ३१। ३७ ॥ ४५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ कार्तिकेयवले पक्षे चतुर्दश्यां च पंचता ॥ काश्यां
 मृत्युवशात्पुनः पुनर्जन्म न जायते ॥ शावाकारो भवेत्सोऽपि ह्येतत्सत्यं वदाम्यहम् ॥ ३२३ ॥ ७२ ॥ अथ दीस्वरयोगः प्रकथ्यते ॥ विंध्याद्रिनि
 कटे पूर्वपादजोन्यवसत्तदा ॥ हिरण्येति समाख्यातः पत्नीति स्य वरांगना ॥ ३२४ ॥ गोघृतक्रयविक्रयं प्रत्यहं च तदा करोत् ॥ एकस्मि
 न्मसमये विप्रप्रयागे मकरे वसन् ॥ ३२५ ॥ सन्नातो मृगे भानौ मासमेकं निरंतरम् ॥ संप्राप्य भवने शीघ्रं कृतवान्कर्मदारुणम् ॥ ३२६ ॥

मातृघातः कृतपापं भाविनोर्थस्य गौरवात् ॥ एवं बहौ गते वर्षे तस्य मृत्युर्बभूव ह ॥ ३२७ ॥ लक्षवर्षांतरे विप्रनरकान्निःसृतः पुनः ॥ ततो वै
 मानुषीयोनौ चागतौ भूमिमंडले ॥ ३२८ ॥ १।२।५।८।१४।२०।२९।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ७३ अथ
 दारो हयोगः ॥ अथ केदारदेशे तु बाहुजोधनगर्वितः ॥ प्रतापलंकेश्वरो नाम सहसैन्येन राजते ॥ ३२९ ॥ कृत्वा वसुन्धराभोगं चोग्रदंडः
 प्रतापवान् ॥ एकस्मिन्समये विप्रपापमाचस्तिंश्रुतम् ॥ ३३० ॥ अरातिना सह मैत्रीकृत्वा कार्पण्यसंयुतः ॥ पश्चात्तस्य शिरश्छित्त्वा पापमा
 चरितं तदा ॥ ३३१ ॥ गतो सौयमलोके च भुक्त्वा नरकजं फलम् ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौ धूर्त उज्झितसत्क्रियः ॥ राजरोगेण विकलः पूर्वपापस्य
 दोषतः ॥ ३३२ ॥ २।८।११।१५।२१।२४।२९।३१।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ११० ॥ ७४ अथ दीनानाथ
 योगः ॥ मथुरानगरीमध्ये वैश्यस्त्वेकां पितिष्ठति ॥ महालोभेन संयुक्तो द्रव्यस्योत्पादने रतः ॥ ३३३ ॥ न ज्ञातिभ्यो ददौ भोज्यमतिथिभ्यो
 पि न क्वचित् ॥ गुणी दासेति विख्यातस्तस्य पत्नी शुभानना ॥ ३३४ ॥ लुब्धस्तथा महाधूर्तो जीवेष्वन्नं प्रदत्तवान् ॥ एकस्मिन्समये विप्र
 नृपेण लुंठितं धनम् ॥ धनशोकान्मृतो वैश्यो गतोऽसौयमशासनम् ॥ ३३५ ॥ तिर्यग्योनि शतं भुक्त्वा बहु वर्ष सहस्रकम् ॥ पश्चान्मानुष्य
 मापन्नोऽदुःखैरपि समन्वितः ॥ ३३६ ॥ १।३।६।१३।१७।२०।२९।३४।४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८९ ॥ ७५
 अथ दामोदरयोगः ॥ अग्रजैर्वपुरे देवपादजस्तत्र तिष्ठति ॥ विष्णुनाम सदापाठी विष्णुदासस्य सेवकः ॥ ३३७ ॥ गंगादास इति ख्यातस्तस्य
 पत्नी प्रभावती ॥ युवतीं स्त्रीं परित्यक्त्वा गतोऽसौ गह्वरे वने ॥ ३३८ ॥ तत्र स्थित्वा जपं कृत्वा रामनाम निरंतरम् ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्स शृङ्गः
 पंचतांगतः ॥ गतोऽसौ परमं स्थानं नंदने च वने शुभे ॥ ३३९ ॥ बहु वर्ष सहस्राणि भुक्त्वा स्वर्गं भवं फलम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मानुषत्वमिहा

गतः ॥ ३४० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १३ । १६ । २० । २५ । २९ । ३१ । ३५ । ३९ ॥ एतद्वर्षमहाकष्टदैवाज्जीवितिमानवः ॥ प्रायश्चित्तेकृतेविप्र
 षष्टिमब्दांश्चजीवति ॥ ३४१ ॥ ७६ अथदालभ्ययोगः ॥ कालिंजपुरेशुभ्रेतत्रक्षत्रीवसत्यसौ ॥ व्याघरूपीमहाधूर्तोदेवब्राह्मणनिंदकः ॥
 ॥ ३४२ ॥ प्रत्यहंमृगां कृत्वा मृगमांसेनजीवति ॥ शिवशर्मेतिविरूपातः पत्नीतस्यकुमारिका ॥ ३४३ ॥ कुलटारूपसम्पन्नारूपगर्वेण
 गर्विता ॥ नमन्यतेदुराचारादेवंचभृशुरंतथा ॥ ३४४ ॥ तस्यमित्रं द्विजस्त्वेकोवेदविद्यापरायणः ॥ आगतोब्राह्मणस्तत्रमित्रदर्शनलालसः
 ॥ ३४५ ॥ बहुस्वर्णसमायुक्तआशयातत्रमृढधीः ॥ मासमेकंततः स्थित्वा पुनः काश्यांगतः सर्वैः ॥ ३४६ ॥ स्वर्णसर्वततो धृत्वा मित्रगेहेत
 दाद्विज ॥ तत्रकाश्यामृतः सोपिब्राह्मणोब्रह्मकर्मणा ॥ ३४७ ॥ रतिकृत्वातदातेनप्रत्यहंभार्ययासह ॥ नदत्तंतस्यपुत्रस्यवित्तकर्मजुगु
 प्सितम् ॥ ३४८ ॥ एवंबहुगतेकालेतस्यमृत्युरभूत्पुरा ॥ गतोऽसौनरकेघोरेयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ ३४९ ॥ नरकान्निःसृतोजातस्तिर्यग्यो
 नौपुनः पुनः ॥ पश्चाद्वैमानुषीयोनौचागतो धरणीतले ॥ ३५० ॥ १ । ३ । ५ । ९ । ११ । १८ । २० । २७ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ७७ अथद्रष्टयोगः ॥ कश्चिद्विजोमहाभागतथाचर्मण्वतीतटे ॥ केशवेतिपुरेऽस्म्येब्राह्मणः शास्त्रपारगः ॥ ३५१ ॥
 महाभिमाननिरतोदुष्कर्मणि तुचाचरत् ॥ गुरुनिंदाकृतैर्दोषैर्नरकेभृशदारुणे ॥ ३५२ ॥ निःक्षिप्तोयमदूतैश्चक्षुशीत्यब्दसहस्रकम् ॥
 पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युः शतंखलु ॥ ३५३ ॥ पश्चाद्वैमानुषीयोनौमातृकुक्षेः समुद्रतः ॥ अधर्मीदीर्घरोगीचव्याकुलश्चसदात्वसौ ॥
 ॥ ३५४ ॥ १ । २ । ४ । ६ । ८ । १० । १२ । १५ । २० । २५ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ७८ अथधनसंज्ञक
 योगः ॥ कान्यकुब्जेशुभदेशेब्राह्मणोब्रह्मसत्तदा ॥ पुरेनारायणेतत्रकृषिकर्मरतः सदा ॥ ३५५ ॥ शिवरामइतिख्यातः पत्नीतस्यप्रभा

वती ॥ सुशीलापतिभक्ताचंदेवभक्तिरतीतिथा ॥ ३५६ ॥ गोमहिषीधनधान्यादिक्रयविक्रयतत्परा ॥ कोटिद्रव्यतथाशुक्रसंचितंब्राह्मणेनैव
 ॥ ३५७ ॥ पत्नीतस्यसतीजातामर्त्यलोकेचमानुषः ॥ बहुद्रव्ययुतोप्यत्रकार्पणेनविमोहितः ॥ ३५८ ॥ शरीरेमहतीपीडामेहाश्चविविधास्त
 था ॥ शांतिं कृत्वाभवेत्सौख्यसंशयोनात्रभार्गव ॥ ३५९ ॥ १ । ३ । ६ । १२ । २० । २७ । ३५ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥
 ७९ अथधर्मोद्देशयोगः ॥ मथुरायाः समीपेचपूर्वस्यांदिशिभार्गव ॥ तत्पुरेगुर्जरोप्येकोबहुगोधनसंकुलः ॥ ३६० ॥ महिष्योवृषभाश्चैवसंचितागु
 र्बरेणतु ॥ सुदर्शनेनितिर्विख्यातस्तस्यपत्नीस्वभावती ॥ २६१ ॥ नदत्तंपुण्यमार्गेषुब्राह्मणायशुभायच ॥ तृष्णाऽनलेनसंदग्धोमहालोभव
 शंसतः ॥ ३६२ ॥ तस्यमृत्युरभूत्पश्चादतोवैयममंदिरे ॥ यमदूतैर्महाघोरेनरकेसंकुलेपिच ॥ ३६३ ॥ निक्षिप्तोदम्पतीतत्रमहाकष्टेनमोहि
 तो ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्कानरकयातनाः ॥ ३६४ ॥ नरकान्निःसृतोदेवव्याघ्रयोनीप्रजातवान् ॥ ततोवैमानुषीयोनीकुलेमहतिजातवान् ॥
 पुत्रेणरहितः सौम्यधनधान्यसमाऽऽकुलः ॥ ३६५ ॥ १ । ३ । ६ । १२ । २० । २४ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ८० अथधूरणयोगः ॥
 मथुरापुरतोदेवक्रोशमात्रेणपुत्रिमे ॥ शत्रुघ्नेतिपुरेरेम्येप्रकीर्णगुणिनांगणैः ॥ ३६६ ॥ तत्रचैकोऽवसच्छूद्रोधनधान्यसमाकुलः ॥ तस्यपुत्रोहरी
 दासस्तस्यपत्नीसतीशुभा ॥ ३६७ ॥ स्वपत्न्याश्चपरित्यागःकृतस्तेनदुरात्मना ॥ कन्योद्वाहेनकिमपिदत्तंतेनपुरोहिते ॥ ३६८ ॥ परस्पर
 मभृद्युद्धंदेनमुद्गरेणच ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तस्ततःशूद्रोमृतोऽचिरात् ॥ ३६९ ॥ पापाच्चनरकेगत्वातप्तांगारभयानके ॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनराग
 त्यभूतले ॥ दद्रुकुष्ठेनविकलःपूर्वपापानुसारतः ॥ ३७० ॥ १ । ३ । ६ । १२ । २० । २७ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥
 ८१ अथथलकारयोगः ॥ मथुरानगरीश्रेष्ठासर्वपापप्रणाशिनी ॥ वसंतिबहवोलोकाःशुचिधर्मपरायणाः ॥ ३७१ ॥ तत्रवैश्योऽवसत्त्वेकोवैश्य

कर्मपरायणः ॥ ऊर्णाकम्बलचर्मणिनानावस्तुगुडादिच ॥ प्रत्यहं विक्रयामासहेमताम्रधृतं तथा ॥ ३७२ ॥ दम्पती खलु तौ देवमहालोभेन सं
 युतौ ॥ स्वज्ञातिवणिजायां वैबलादाकर्षितं द्विजं ॥ सर्वस्वं भूषणं वस्त्रमर्द्धरात्रे गृहीतवान् ॥ ३७३ ॥ रतिकृत्वा दुराचाराद्भवनाग्निष्कासिता च सा ॥
 वैश्यो मृत्युवशं प्राप्य कुंभीपाकं च प्राप्तवान् ॥ दिव्यवर्षसहस्रातिमानुषोऽपि ततोऽभवत् ॥ ३७४ ॥ ११० ॥ १५१ ॥ २० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥
 ८२ अथ धुंधचारीयेषः ॥ अथ पूर्वमहाभागपादजोगुणवानपि ॥ सर्वविद्यानुरक्तश्च काव्यालंकरणरतः ॥ ३७५ ॥ दशारण्यस्य निकटे न्यवसत्पारि
 वारयुक् ॥ धर्माधर्मविवेकी च नृपस्य अग्रे प्रतिष्ठितः ॥ ३७६ ॥ सर्वस्वमददद्वा सौ सत्पात्राय द्विजाय च ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्म च दारुणम् ॥
 ३७७ ॥ नृपद्रव्यं चोरयित्वा भयेन त्वपलायत ॥ मार्गचौरैर्हृतं द्रव्यं सर्वं वैवद्विजोत्तमम् ॥ ३७८ ॥ चौरहस्तान्मृतः सोऽपि गतो वैयममं दिरे ॥ इदं जन्म
 द्वितीयं तु दुःस्वेनाऽतिप्रपीडितम् ॥ ३७९ ॥ १११ ॥ १५१ ॥ २० ॥ २९ ॥ ३१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ ॥
 ८३ अथ धानुषयोगः ॥ आसीजन्मांतरैश्चैव माधवो नाम ब्राह्मणः ॥ पत्नी पुत्रवधूस्तस्य बालरं डातदानघ ॥ ३८० ॥ तेन पापानुसारेण
 महानरके च दारुणे ॥ षष्टिवर्षसहस्रातिपुनरागत्य भूतले ॥ ३८१ ॥ धूर्तकर्मणि सदानिष्ठः सत्यधर्मपराङ्मुखः ॥ यौवने पीडयमानश्च मा
 सिमासि च हायने ॥ ३८२ ॥ ११२ ॥ १४१ ॥ ८१ ॥ १२१ ॥ २० ॥ ३१ ॥ ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ८४ अथ वलीयोगः ॥ विप्रस्य
 कश्चिद्देश्यकुले पूर्वब्रह्मभक्तोऽतिविश्रुतः ॥ प्रधानं स च वै ग्रामे दाने पुण्ये सदारतः ॥ ३८३ ॥ एकस्मिन्समये विप्रदुष्टकर्मकृतं तदा ॥ विप्रस्य
 बुहिताश्च घ्राणं पुंसु रताधमा ॥ ३८४ ॥ तस्यास्तु घातने विप्रसंधानं कथितं तदा ॥ तेन पापानुसारेण महानरके गतः ॥ ततो वैमानुषी
 योनौ भूत्वापि म्रियते शिशुः ॥ ३८५ ॥ ११३ ॥ ८१ ॥ १६ ॥ २४ ॥ ३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ ७२ ॥

८६ अर्थाग्निभुयोगः ॥ अंयोध्यायोस्तटपूर्वेब्राह्मणोद्वयवसत्तदा ॥ स्वकर्मनिरतोधीरस्तथाशक्तेरुपासकोटिद्रव्यंतथाशुक्रसंचिद्रभवनमित्रं
 वैश्यो धनसमन्वितः ॥ ब्राह्मणोपिगतस्तत्रवैश्येनचादंरंकृतम् ॥ ३८७ ॥ मासमेकंतदादेववासोवैश्यगृहभूषितं ॥ विंशयभार्य्याविशालाक्षी
 मृदंगीचारुलोचना ॥ ३८८ ॥ प्रीतिराशिवशाच्चैवब्राह्मणोरतिमाचरत् ॥ ब्राह्मणःस्वगृहं गत्वा बहुवर्षगतागैः ॥ ३८९ ॥ आयुषस्तुसमा
 सित्वात्सविप्रःपंचतांगतः ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वायोनिंमुक्त्वाकथंचन ॥ ततश्चमानुषीयोनौसर्वांगिकुष्ठसंयुतः ॥ ३९० ॥ १।४।१५।२५।३०
 महत्कष्टं परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ८६ अथनेमावलीयोगः ॥ नैमिषारण्यनिकटेबाहुजोन्यवसत्पुरा ॥ दामोदरइतिख्यातःपत्नीतस्यसुलोच
 ना ॥ ३९१ ॥ पतिव्रत्यपरानित्यंसत्यासत्यव्रतेरता ॥ पतिःस्त्रीलंपटोद्धृतो धनाढ्यो धनगर्वितः ॥ ३९२ ॥ आखेटकेगतःसोपिमृगान्द
 त्वावनांतरे ॥ वनेचसहसैन्येनमुक्तंमांसंविशेषतः ॥ ३९३ ॥ सपैणैवहतस्तत्रजगामयममंदिरे ॥ मुक्कानानाविधान्दुःखान्नरकेभृशदारुणे ॥
 कतिवर्षसहस्रांतिमानुषोपिततोऽभवत् ॥ ३९४ ॥ १।३।९।१४।२१।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ८७ अथनांदीयोगः ॥ ओ
 त्रवेद्येपुरेरग्येवैश्यस्त्वेकोऽवसत्पुरा ॥ दंडदासइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥ ३९५ ॥ सर्वसौख्येननिरतःपत्नीतस्यमहाखला ॥ एकस्मि
 न्समयेविप्रब्राह्मणस्तत्रचागतः ॥ ३९६ ॥ स्वगृहस्थाप्यचवैश्वोह्यादंरंकृतवान्भृशम् ॥ वैश्योददौसुवर्णचचंद्रग्रस्तेचपर्वणि ॥ ३९७ ॥ भा
 र्ययाचकृतंयुद्धं वैश्येनापिहतातुसा ॥ तेनपापानुसारं गतोसौयमशासनम् ॥ नानाजन्मनिभूत्वापिततश्चमानुषोऽभवत् ॥ ३९८ ॥ १।९।
 १५।२१।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ८८ अथनरनारायणयोगः ॥ अथचभारतेदेशेबाहुजोन्यवसत्तदा ॥ धनधान्यसमृ
 द्धस्तुदानधर्मरतःसदा ॥ ३९९ ॥ सुरतेतिसमाख्यातःपत्नीतस्यमनोरमा ॥ धर्मशीलायुगाढ्याचपतिसेवापरायणा ॥ ४०० ॥ एकस्मिन्स

मयेविप्रसगर्भासाबभूवह ॥ पुष्पवाटिकांततोगत्वासखीभिःपरिवेष्टिता ॥ ४०१ ॥ नारंगीचोरितातत्रगर्भलोभेनवैतया ॥ बाहुजेनकृतोय
 स्माद्भोगोमृत्वातुर्गभिणी ॥ ४०२ ॥ ततोयमपुरेप्राप्तौदंपतीचतदानघ ॥ सोत्रजन्मनिपापेनव्रणरोगेणकष्टितः ॥ ४०३ ॥ ११३॥ १६॥ ७१३ ॥
 २०॥ २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६ ॥ ८९ अथनिम्नाधरयोगः ॥ निम्नाधरेषुयोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ जालंधरस्यनिकटेन्य
 वसत्परिवारयुक् ॥ ४०४ ॥ धनधान्यसमायुक्तःकृषिकर्मोद्यमेरतः ॥ परदाराभिगमनंसततंकारयेत्ततः ॥ ४०५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृ
 तवान्कर्मदारुणम् ॥ दासपुत्रवधोकारिह्यन्यायेनतदानघ ॥ ४०६ ॥ एवंबहौगतेकालेतस्यमृत्युरभूत्पुरा ॥ ततश्चनरकेगत्वाअपि वर्षसहस्र
 कम् ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौचागतोभूमिमंडले ॥ ४०७ ॥ ११४॥ ८१३॥ १८॥ २०॥ २१॥ ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ९० अथना
 रंजीयोगः ॥ रंगकारोऽभवत्पूर्वमयोध्यानिकटेवसन् ॥ हनुमंतइतिख्यातःपत्नीतस्यकुमोदिनी ॥ ४०८ ॥ रंजयेत्सर्ववस्त्राणितत्सकाशा
 त्कृतंधनम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतवान्कर्मदारुणम् ॥ ४०९ ॥ भगिन्यासहकृतोभोगःपापमाचरितंत्विदम् ॥ पापाच्चनरकेगत्वातिर्य
 ग्योर्निपुनःपुनः ॥ ४१० ॥ पश्चान्मनानुष्यमापन्नःकीकटेहिजोत्तमः ॥ प्रथमेपंचमेवर्षेद्दशशेषोऽपिवा ॥ ४११ ॥ आविंशेमरणप्राय
 गदयुक्तःसजायते ॥ परमायुःशताब्दंचतस्रातिमरणंभवेत् ॥ ४१२ ॥ ९१ ॥ अथनाचारयोगः ॥ आसीजन्मांतरैवब्राह्मणःशास्त्रवर्जि
 तः ॥ असीजीवीबभूवापिधर्मकर्मनज्ञातवान् ॥ ४१३ ॥ म्लेच्छासनेसमासीनोऽम्लेच्छैःसहसदारतः ॥ परदाराभिगमनःपरनिंदापराय
 णः ॥ ४१४ ॥ कालसर्पेणनिहतोब्राह्मणःपंचतांगतः ॥ महाभयसमाकीर्णोबभूवप्रेत्यनारके ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचागतोऽधरणीतले ॥ ४१५ ॥
 ११५॥ ९॥ १५॥ २०॥ २४॥ ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ९१ अथनवनीतयोगः ॥ आसीजन्मांतरैववाराणस्यांच

ब्राह्मणः ॥ निर्माल्येन तदा पुत्रपरिवारस्य पोषकः ॥ ४१६ ॥ तस्य पत्नी महाभ्राष्ट्रागुप्तपापमथाकरोत् ॥ सविप्रः कामसंसक्तः परदाररतः सदा ॥
 ४१७ ॥ एकस्मिन्समये विप्रपदेशगतः स वै ॥ तत्र देवान्मृतः सोपिगतो सौयमलोकके ॥ ४१८ ॥ नाना कर्मवशात्पुत्रनाना नरकेषु सं-
 स्थितः ॥ पश्चाच्च मानुषो जातः कपते सर्वदा तनुः ॥ ४१९ ॥ १।२।६।११।७।२०।२३।२९।३०।३६।४०।५५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा-
 णि १०५ ॥ ९२ अथ तिरस्कारयोगः ॥ एरुदेशे गुणसागरोऽभूत्समस्तलोकैर्गुणवान्प्रसिद्धः ॥ सनत्कुमारः स च बाहुजोऽपि कृतानि पुण्या-
 नितथार्चनं सदा ॥ ४२० ॥ सत्कर्मसाहस्य परार्थकार्यो देशाटनादागतवांश्च वै तदा ॥ रम्येऽचले खलु विलोक्य गुहां सुशोभां सुवासराजा खलु
 वेतपोऽर्थम् ॥ ४२१ ॥ हरिं स्मरन्वै स तु सर्वदा द्विजः प्रफुल्लगात्रो न वको नियुक्तः ॥ तथाम्बुपर्णाशनध्याननिष्ठो विभूतिचर्माम्बरधारणञ्च ॥
 ४२२ ॥ एवं कृते तत्र समाधिसत्यसत्यात्मको विष्णुर्द्विजाकृतिः सदा ॥ समागतस्तत्र विलोक्य राजन् प्रफुल्लगात्रो धरणौ पपात ॥ ४२३ ॥
 धन्योऽस्मि कृतकृत्योऽस्मि श्रीमतां दर्शनादपि ॥ पापं च विलयं यातं श्रीपते पुरुषोत्तम ॥ ४२४ ॥ जुष्टो हंतवर्गजैर्द्रुतपसा दुष्करेण ते ॥ वरं वरय
 राजैर्द्रुतहास्यामि न संशयः ॥ ४२५ ॥ राजो वाच ॥ देवदेव कृपासिं धोशरणागतवत्सल ॥ देहि मे तनयं भव्यं परत्र च शुभांगतिम् ॥ ४२६ ॥
 एवं बुवंस्तदा विप्रह्यन्तर्धानं गतो हरिः ॥ किंचित्कालांतरं चैव बभूव सुन्दरस्सुतः ॥ ४२७ ॥ एवं स्वल्पे गते काले स राजापंचतांगतः ॥
 पत्नी तस्य सती जाता ब्रह्मलोकं तदा गतौ ॥ ४२८ ॥ बहु वर्षं सहस्रांते चागतो धरणीतले ॥ सर्वसौख्येन संयुक्तो हरिभक्तिदृढश्च सः ॥ ४२९ ॥
 १।४।८।१३।१७।२०।२५।३२।३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ९३ अथ तमाकारी योगः ॥ अथातः संप्रव-
 क्ष्यामि यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ कुरुक्षेत्रेऽवसत्त्वेकः पादजो नाम बाहुजः ॥ ४३० ॥ कृषिकर्मोद्यमरतः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ एकस्मिन्समये

विप्रकृतकर्मसुदारुणम् ॥ ४३१ ॥ तस्यपुत्रोयुवाजातः कृषिकर्मनचाकरोत् ॥ परस्त्रीलम्पटः सोऽपि भवनात्रिष्कासितोद्विज ॥ ४३२ ॥ क्षु
 धातुङ्भ्यांचविकलः सपुत्रः पंचतांगतः ॥ एवं बहुतिथे काले वृद्धे सति द्विजोत्तम ॥ ४३३ ॥ दत्तानितेन दानानि ब्राह्मणेषु सहर्षितः ॥ स्मृतो
 बहुरोगेण पत्नीजातासतीतदा ॥ ४३४ ॥ बहुवर्षसहस्रातिपुनरागत्यभूतले ॥ धनधान्यसमायुक्तः कष्टेन च समावृतः ॥ ४३५ ॥ १ । २
 ४ । ८ । १३ । २० । २९ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ९४ अथ तमसायोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वब्रह्मदेत्तेति विश्रुतः ॥
 शिवमाराधयेन्नित्यं सर्वदा च द्विजोत्तमः ॥ ४३६ ॥ पत्नी तस्य गुडाकेशी नर्मदानिकटेऽवसत् ॥ दत्तानितेन दानानि पर्वस्वपि च शक्तिः ॥
 कदाचिद्विपिने रम्येत पश्चर्यामथाकरोत् ॥ ४३७ ॥ तत्र पत्नी समागत्य चोद्विग्ना बहुधाकरोत् ॥ तेन विप्रेण क्रोधेन स्वशरीरं च घातितम् ॥
 ॥ ४३८ ॥ आत्महापापदोषेण सविप्रो यमपुरे गतः ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टो मर्त्यलोके च मानुषः ॥ ४३९ ॥ विद्याविनयसंयुक्तो धर्म
 कर्मणि निष्ठितः ॥ प्रथमे द्वितीये वर्षे कष्टं तस्य मुहुर्मुहुः ॥ ४४० ॥ षष्ठेऽष्टमे च दशमे विशतिवर्षांतरे गदः ॥ सप्तवेदाब्दपर्य्यंतं देहिनां देह
 धारणम् ॥ ४४१ ॥ ९५ अथ तानसंज्ञकयोगः ॥ अथ काशीपुरीमध्ये गणेशो नाम ब्राह्मणः ॥ सर्वकर्मावधाता च पठने पाठने रतः ॥
 ॥ ४४२ ॥ परस्त्रीलोलुपः सोऽपि वेश्यायां प्रीतिमुद्वहन् ॥ एकस्मिन्समये विप्रद्रव्यलोभेन ब्राह्मणः ॥ ४४३ ॥ परदेशे गतो देवा
 न्नुपद्वारे समाऽऽस्थितः ॥ तेन भूपेन विप्रायद्रव्यं दत्तं च पुष्कलम् ॥ ४४४ ॥ तस्मिन्ग्रामे द्विजस्त्वेकस्तस्य कन्या सुयौवना ॥
 वैचव्या सुन्दरी कान्ता बलादाक्रान्तिता च सा ॥ ४४५ ॥ हर्षात्तिथारतिं कृत्वा स गर्भोऽपि भूवह ॥ तां त्यक्त्वा पलायमानः स्वगृहाच्च तदागतः ॥
 ॥ ४४६ ॥ १ । १३ । २० । २९ । ३५ वर्षसहस्रातिचागतो बाहुजे कुले ॥ ४४७ ॥ १ । ४ । ८ । १३ ।

१७। २२ निर्णयेद् १ वर्षषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ ९६ अथतारायोगः ॥ आसीजन्मांतरैश्चव्यासोनामद्विजोत्तमः ॥
 भार्याशुणवतीतस्यपतिशुश्रूषणेरता ॥ ४४८ ॥ वामाऽऽचारेचकुशलःकालिकाख्याननैष्ठिकः ॥ बलिमर्द्यतथादत्त्वाह्याचारमनुकम्प
 या ॥ ४४९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रमहारण्येचपर्वते ॥ तपश्चर्यातथाकृत्वाविंशतिवर्षप्रमाणिकाम् ॥ ४५० ॥ समृत्वातत्रभोविप्रैकै
 लासशिखरेगतः ॥ षष्टिवर्षसहस्रातिपुनरागत्यभूतले ॥ ४५१ ॥ अत्युदारश्चनिपुणोधनधान्यसमन्वितः ॥ वाचामधुरयायु
 कोराजसश्चतुरःसुधीः ॥ कटयुदरव्यथादुःखीमासिमासिचहायने ॥ ४५२ ॥ १। ५। ७। ८। १७। १९। २०। २४। २८।
 ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ वातगुल्मादिरुधिरस्त्रावपीडाचमस्तके ॥ चतुःषष्टितमेवर्षेमरणंजाह्नवीतटे ॥ ४५३ ॥ ९७ अथताटंकयोगः
 प्रकथ्यते ॥ आसीजन्मांतरैश्चैवभिच्छोनामगणेश्वरः ॥ चित्रकूटाद्रिनिर्कटेपरिवारेणसंयुतः ॥ ४५४ ॥ स्वधर्मनिरतःसोपिचौरकर्मपरा
 यणः ॥ ब्राह्मणस्यप्रसंगेनतथातीर्थानंकृतम् ॥ ४५५ ॥ दैवाङ्गगातेदमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौधनधान्यसमन्वितः ॥
 पूर्वपापप्रभावेणरोगातोऽजायतेसदा ॥ ४५६ ॥ १। ४। ८। १४। २०। ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ९८ अथतानी
 सयोगः ॥ वंगदेशेवसत्पूर्वनैषधोनामबाहुजः ॥ किञ्चिद्देशाधिकारीचचोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ ४५७ ॥ कृतानितेनदानानिश्रद्धयाच
 तथानघ ॥ स्वगृहेचपुनःप्राप्यकृतवान्कर्मदारुणम् ॥ ४५८ ॥ मिथ्यापवादनिरतोवैश्यचातन्थाकरोत् ॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिखुण्डिता
 निप्रचेतसा ॥ ४५९ ॥ एवंबहुतिथेकालेबाहुजःपंचतांगतः ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ अधनीदीर्घरोगीचजातःपुत्रो
 विनश्यति ॥ ४६० ॥ १। ४। ९। १४। २०। २८। ३१। ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ९९ अथतेजस्वी

योगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वमयोध्यानि कटे वसन् ॥ सर्वजीत इति ख्यातो ब्रह्मचर्यरतः सदा ॥ ४६१ ॥ शिवस्य ध्याननिष्ठश्च अन्यत्कर्मन
 ज्ञातवान् ॥ तपो ते च मृतः सोऽपि गतोऽसौ परमं पदम् ॥ ४६२ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते चागतो धरणीतले ॥ तेजस्वी देवताभक्तः परमोदारश्च पंडितः ॥
 स भामानी गुणातीतः सर्वसम्पद्युतस्तथा ॥ ४६३ ॥ १।४।८।१०।१४।१९।२०।२६।३१।३६।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ॥ ८३ ॥ १०० अथ तित्तिरयोगः प्रकथ्यते ॥ कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वकी कटे न्यवसत्पुरा ॥ चिन्तामणिः समाख्यातः पत्नी तस्य जवा
 मिधा ॥ ४६४ ॥ कृषिवाणिज्यनिरतो ब्रह्मभक्तिपरो दृढः ॥ सर्वसम्पद्युतो मानी द्रव्याढ्यः साहसी क्षमी ॥ ४६५ ॥ एकस्मिन्समये विप्रचंद्र
 ग्रस्ते च पर्वणि ॥ गृहक्षेत्रं धनं चान्यं ब्राह्मणाय समर्पितम् ॥ ४६६ ॥ जगाम च हरिर्द्वारे मृतः पथि च वैश्यजः ॥ गतोऽसौ परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्ले
 भम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मानुषत्वं गतो धुना ॥ ४६७ ॥ १।३।८।१३।१५।२०।३१।३६।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७३ ॥ १०१ अथ तोतायोगः ॥ आसीजन्मनियानारीशोणभद्रस्य पश्चिमे ॥ दग्धं कृत्वा तु भवनं स्वगोत्रस्य तदानघ ॥ ४६८ ॥ तेन पापा
 नुसारेण जात संततिर्नश्यति ॥ गृहदानार्चने पुण्येषु त्रोजीवति निश्चितम् ॥ ४६९ ॥ १।४।८।१४।२०।२८।३६।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा
 णि ८१ ॥ १०२ अथ तोषकयोगः ॥ उत्कले नगरे पूर्वब्राह्मणस्य वरंगना ॥ कृतानितत्र पापानि देवस्य विषंददौ ॥ ४७० ॥ तेन पापानुसारेण
 बहुकन्याश्च जज्ञिरे ॥ रोगाश्च बहवो जाताः पीडयमाना तथातनुः ॥ ४७१ ॥ १।५।९।१३।२०।२५।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४७ ॥ १०३
 अथ तिलांगीयोगः ॥ काचिद्राजकुले पूर्ववैरोटे नगरे तदा ॥ ब्राह्मणस्य सुता विप्रमोहिनी नाम विश्रुता ॥ ४७२ ॥ पतित्यागं च कृत्वा सा परपुंसुर
 ता यमा ॥ नानानरके च सा स्थित्वा दिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पतिपुत्रविवर्जिता ॥ ७३ ॥ १।३।८।१५।२०।२१ ॥

३० । ३३ । वर्षेषु महाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ १०४ अथ तमस्कारयागः ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि तमस्कारभवफलम् ॥ आसीजन्मना
 चैव कुन्दाडोनाम बाहुजः ॥ देशे च दक्षिणे चैव गोदानद्याश्च सन्निधौ ॥ ४७४ ॥ समम्राट्सहस्रैस्तेन वशे कृत्वा वसुंधराम् ॥ कृत्वा दानार्चनं
 सव्यक्त्या पापं चकार ह ॥ ४७५ ॥ खड्गेन मरणं स्वस्य कृत्वा च नरकगतः ॥ ततो वैमानुषीयोनौ बहुरोगैः प्रपीडितः ॥ ४७६ ॥ २ । ४ ।
 ८ । १२ । १६ । २० । २७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ १०५ अथ तिलांगीयोगः ॥ आसीजन्मन्तरे चैव ब्राह्मणः शास्त्रपाठ
 कः ॥ एकादश्यां व्रतं कृत्वा शुचिर्भूयां स च व्याकुलः ॥ ४७७ ॥ गुप्तेषु ह्यशनं कृत्वा बहु वर्ष गतागतैः ॥ समृतो मानुषो भूत्वा ह्यत्र जन्मनि गदा
 कुलः ॥ ४७८ ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १३ । १७ । २२ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ १०६ अथ तास्वरीयोगः ॥ आसी
 त्पूर्वा द्विजस्त्वेको मथुरायां तदा वसन् ॥ ब्रह्मदत्तश्च नाम्ना वै कृष्णभक्तिरतः सदा ॥ ४७९ ॥ दत्तानि तेन दानानि हर्षगद्गदचेतसा ॥ एकस्मिन्सम
 ये विप्रब्राह्मणस्य सुता शुभा ॥ ४८० ॥ बलादाकर्षिता तस्यां कृत्वा सुरतिसंगमम् ॥ सा मृता तेन दुःखेन पापमाचारितं त्विदम् ॥ पुनर्वैमानुषीयो
 नो मर्त्यलोके समागतः ॥ ४८१ ॥ १ । ४ । ८ । १४ । १८ । २२ । ३१ । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ इतीश्रीभृगुसंहि
 तार्यां तवर्गयोगकथनं नाम सप्तमं प्रकरणं समाप्तम् ॥ अथ पवनयोगः १ ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि पवर्गयोगजं फलम् ॥ आसीजन्मन्तरे चैव बभू
 व पादजस्तथा ॥ १ ॥ कुमार इति विख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ काश्मीरेनगरे चैव न्यवसत्पारिवारयुक् ॥ २ ॥ ऊर्णवस्त्रस्य व्यापारः
 प्रत्यहं क्रियते तदा ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं रत्नानि विविधानि च ॥ ३ ॥ किंचिद्धर्मार्चनं कृत्वा भूमौ वै निखनेऽक्षिपत् ॥ एकस्मिन्स
 मये विप्रब्राह्मिने नोर्थस्य गौरवात् ॥ ४ ॥ उद्वाहितायाः कांतायाः परित्यागस्तथाकृतः ॥ परदाराः समानीताः स्थापिताः स्वमाहे

तद्ग ॥ ५ ॥ एवंनिवंसतस्तत्रबहुवर्षगतागतेः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ ६ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशास
 नम् ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वायोनिसुक्ताकथंचन ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांततोवैमानुषोधुना ॥ ७ ॥ १ । २ । ४ । ८ । ११ । १७ । २२ ।
 ३१ । ३६ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ अथपर्वतीयोगः प्रकथ्यते २ ॥ कश्चिच्छूद्रोभवत्पूर्वदानधर्मक्रियारतः ॥ ब्राह्मणे
 शुगृहस्थेषुसर्वस्वविधिनाऽददात् ॥ ८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मातिदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यहतागावः पूर्वसंकल्प्यदापिताः ॥ ९ ॥
 कालेमृत्युवशंप्राप्तः सगत्वायमशासनम् ॥ ततोवैमानुषीयोनीमृत्युलोकेसमागतः ॥ १० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १७ । २०
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ अथप्रेक्ष्यायोगः ३ ॥ आसीजन्मनियानारीचम्पकारणयसन्निधौ ॥ बाहुजाधमशीलाचडिव
 शीनामनामतः ॥ ११ ॥ सानारीनकुलंतत्राऽघातयद्धिजसत्तम ॥ सात्रजन्मनिरोगैश्चपीड्यमानामुहुमुहुः ॥ हेमबभ्रुप्रदानाद्वैसर्व
 सौख्यमवाप्नुयात् ॥ १२ ॥ १ । ८ । १३ । २० । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ अथप्रेमायोगः ४ ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेजातो
 नानाव्रतपरायणः ॥ देशेमरुस्थलेचैववन्यवसत्परिवारयुक् ॥ १३ ॥ श्यामकर्णसमाख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ घातिताबहवः
 सर्पास्तेनासौबहुरोगयुक् ॥ १४ ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १४ । १७ । २० । २५ वर्षेषुसंग्रहणीवातरोगःप्रजायते ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥
 अथ पावनयोगः ५ ॥ पूर्ववनांतरेजातस्तस्करोवस्त्रहारकः ॥ निषादेःसहसंभूयचौरकर्मणितत्परः ॥ १५ ॥ वनानामंतरेप्राप्तैकश्चि
 द्विप्रःसमागतः ॥ गृहीत्वातस्यसर्वस्वयत्किंचिच्चारजनंकृतम् ॥ १६ ॥ तेनैवनिहतोविप्रस्तस्करेणदुरात्मना ॥ तस्करोऽसौमृतियात
 स्तत्रैव नानानिरक्ष्यसीस्थिः ॥ पश्चान्मानुनरकेघोरेपतितोऽयुतसंख्यया ॥ पश्चान्मानुपुत्रःकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ १८ ॥

इदं चतुष्टयं । वर्षेषु महाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १० ॥ प्रायश्चित्तं कृते विप्रपूर्णः स्यात्तु मनोरथः ॥ १९ ॥ ११५ । १११ । ११७ । २० । २८ । वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि १० ॥ अथ पावनयोगः ६ ॥ शूद्रघातकरीषूर्वायाकाचित्पापमोहिता ॥ सात्रजन्मनि दुःखार्त्तादि तानां पतनात् खलु ॥ २० ॥ वि-
 धिवद्धेनुदानाद्वैब्राह्मणाय कुडुम्बिने ॥ ग्राजापत्यव्रताच्चैव घोरपापात्प्रमुच्यते ॥ २१ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । २० । २८ । वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ अथ पाटकयोगः ७ ॥ चक्रपादरुजायुक्तस्त्वत्रजन्मनि जायते ॥ पूर्वजन्मनि मोहोद्वैहताशुनीद्विजोत्तम ॥ २२ ॥ निष्क-
 त्रयंप्रदातव्यं सुवर्णवेदपारगेः ॥ दानेनानेन विधिना पूर्वपापात्प्रमुच्यते ॥ २३ ॥ १ । ८ । १५ । २२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥
 अथ पार्षदयोगः ८ ॥ कश्चिदासपुराविप्रचारणो ज्ञानवानपि ॥ शिवभक्तिपरो नित्यं देवतातिथिपूजकः ॥ २४ ॥ देशमाधवके पुण्ये स्थले चाप्य-
 भवद्भिजः ॥ तत्र दानानि दत्तानि ब्राह्मणस्य करग्रहे ॥ २५ ॥ तेनैकदामहाभागपापमाचारितं त्विदम् ॥ स्वजात्या वैहतो गर्भः कामलोभेन
 निश्चयः ॥ २६ ॥ यत्ने कृते पितत्रैव नासीद्गर्भस्य पातनम् ॥ मृतासातेन दुःखेन गर्भपाते च भोद्भिजः ॥ २७ ॥ एवं बहुतिथे काले स गत्वायम-
 शासनम् ॥ भुक्त्वा पापफलं दुःखं पुण्यं नाके द्विजोत्तम ॥ सरक्तगौरो मतिमान् दीर्घदेहः पृथुः सुधीः ॥ २८ ॥ १ । ८ । १६ । २४ । ३६
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ अथ पिप्लीयोगः ९ ॥ आसीजन्मा तरे चैव बाहुजो बहुविक्रमी ॥ आखेटकरो नित्यं कंदर्पेन गरे-
 व सन् ॥ २९ ॥ स च बभूव महाभाग हत्वा मोहान्नराधमः ॥ बभ्रुमंडलरोगार्तः सोत्रजन्मनि जायते ॥ ३० ॥ निष्कद्रयं हिरण्यस्य कृत्वा त्रन-
 कुलं शुभम् ॥ बभ्रुमंडलनाशार्थं ब्राह्मणाय प्रदापयेत् ॥ ३१ ॥ १ । ८ । १२ । १६ । २० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथ पवनात्मजयोगः १० ।
 कश्चिद्भिजकुले पूर्वमागधे च तदाद्भिजः ॥ मंत्रशास्त्रविनोदेन चोल्कान् हतवांश्च सः ॥ ३२ ॥ उलूकघातनात् पूर्वजन्मन्यत्र च पुत्रक ॥ पांडुरोगेण सत-

तं पीडयते चात्र जन्मनि ॥ ३३ ॥ हाटकस्य पलं चैकं दद्याद्विप्राय पर्वणि ॥ उलूकघातजं पापं विनश्यति च तत्क्षणात् ॥ तस्मिन् पापोपशमने पांडुरोगो विनश्यति ॥ ३४ ॥ १।३।८।१।१४।१८।२०।३०।३१ वर्षेषु कष्टं महोत्पातः ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७५ ॥ अथ पाखंडकयोगः ११ ॥ बभूव बाहुजः कश्चिद्देशे पंचनेदपुरा ॥ धनधान्यसमायुक्तः पापकर्ममहोद्यमी ॥ ३५ ॥ विप्रसंगतः सोऽपि प्रयागे मकरे वसन् ॥ सस्नातो मृगगेभा नौधृतः कर्मक्रियो ज्झितः ॥ ३६ ॥ संप्राप्य स्वगृहं शीघ्रं कृतवान् कर्मदारुणम् ॥ ग्रामे निवसतस्तस्य क्षत्रियस्य द्विजोत्तम ॥ ३७ ॥ ददाह भवनं रम्यं वैरभावात्पुराऽमघा ॥ तत्र वत्सतरीदग्धा जीवाश्चापि विशेषतः ॥ ३८ ॥ कालयोगेन संप्राप्तः समृत्वायमशासनम् ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेण मानुषत्वमिहागतः ॥ ३९ ॥ ४।१।९।११।१७।२०।२७।३८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथ पंचत्वयोगः १२ ॥ वणिक्पुराऽभवत् कश्चिद्दासधर्मपरायणः ॥ द्विभार्य्यः सिद्धपीठस्थो धनधान्यसमन्वितः ॥ ४० ॥ दत्तानि तेन दानानि पर्वस्वपि च भक्तिः ॥ ब्राह्मणेषु गृहस्थेषु सत्यात्रेषु विशेषतः ॥ ४१ ॥ अथोऽत्र कृतवान् पापं कामलोभेन निश्चयः ॥ ज्येष्ठात्यक्ताः क्रतुप्राप्ता सुशीला धर्मपालिनी ॥ ४२ ॥ रतिददौ कनिष्ठा चैरूपेणातिविमोहितः ॥ ततो मृत्युवशं प्रातः ससहायो वणिक् सुतः ॥ ४३ ॥ भुक्त्वा पापफलं पापात्पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ सोऽत्र जन्मनि पापेभ्यस्ततापचमुद्बुद्धुः ॥ ४४ ॥ २।१४।८।१२।१६।२०।२८।३१।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ अथ पाणीयोगः १३ ॥ स्थानं संप्रक्त्वा मियत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ ऐरावती नदी तीरे न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ४५ ॥ कलिकेति समाख्यातो गुणी मानी धनेन ॥ संप्रदानेन दानानि ॥ ४६ ॥ एकस्मिन् समये विप्रकृतं कर्म सुदारुणम् ॥ मूषका बहवो विप्रघातितास्तेन वेतदा ॥ ४७ ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथ पुरा

ज्ययोगः १८॥ काश्चाद्भुजकुलेपूर्वगोमत्याश्चभुभेतट ॥ देवदत्तःसमाख्यातोब्राह्मणःशास्त्रकोवेदः ॥ ४८ ॥ तेनांप्रणवतत्रशुक्रघातःकृत
 त्वत्वातेनपापेनमोविप्रसर्वंगेदद्रुपीडितः ॥ ४९ ॥ शुक्रंस्वर्णमयंकृत्वापलैकेनतुसंमितम् ॥ संकल्प्यब्राह्मणेदद्याद्दुरोगात्प्रमुच्यते ॥ ५० ॥
 १।८।१४।२०।२७। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ अथपुष्पकयोगः १५ ॥ पूर्वजन्मनियानारीकुरुदेशेऽवसत्पुरा ॥ कृतानितेन
 पापानिगोत्रपुत्राश्चघातिताः ॥ ५१ ॥ तेनात्रयापबाहुल्यात्पुत्रनाशःप्रजायते ॥ राजतंगोत्रपुत्रंचपलसप्तप्रमाणकम् ॥ संकल्प्यब्राह्मणेद
 द्यात्पुत्रोजीवतिनिश्चितम् ॥ ५२ ॥ १।८।१६।२४।३२। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथपुरातनयोगः १६ ॥ कश्चिद्दासकुले
 पूर्वतमसानद्याश्चसन्निधौ ॥ पादजस्यकृतासेवातत्सकाशाद्धनागमः ॥ ५३ ॥ कृतश्चबहुद्रव्याणांसंग्रहश्चतदानच ॥ एकस्मिन्समयेविप्र
 शिवस्योद्घापनंकृतम् ॥ ५४ ॥ नानापुष्पाक्षतैर्माल्यैर्विवपत्रांकुरैस्तथा ॥ कतिचिद्दिनांतरेविप्रसमृत्वात्रिदिवंगतः ॥ ५५ ॥ देवलोकात्परिभ्रष्ट
 आगतोचरणीतले ॥ धनयान्यसमायुक्तःपुत्रस्त्रीधनसंयुतः ॥ ५६ ॥ १।४।८।१३।२०।२९। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ अथपौलोमा
 योगः १७ ॥ दशारण्येवसत्पूर्वकोवरोनामबाहुजः ॥ क्षात्रधर्मपरित्यज्यवैश्यकर्ममहोद्यमी ॥ ५७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकथांश्रुत्वामुदा
 न्वितः ॥ तीर्थाविगाहनंकृत्वातथादानार्चनंभृशम् ॥ ५८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रहृतःपारावतःखलु ॥ अत्रजन्मनितत्पापात्पीड्यमानकले
 वरः ॥ ५९ ॥ १।४।८।१२।१६।२२।२८। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ अथपर्जकयोगः १८ ॥ सिंधुनद्याश्चनिकटेब्राह्मणोवेदपारगः ॥
 कृतानितत्रदानानिवेदविद्यातथाऽनघ ॥ ६० ॥ अर्भकान्पाठयंस्तत्रचाजीवत्सतुनित्यशः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्यस्यगौरवात् ॥ ६१ ॥
 चरुभोज्यास्तातेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ तत्पापपरिपाकेनत्विदानोपुत्रवर्जितः ॥ धनधान्यविहीनश्चजायतेनात्रसंशयः ॥ ६२ ॥ १।८।

१६। २२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥७१॥ अथपौराणिकयोगः प्रकथ्यते १९ ॥ आसीजन्मांतरैचैवब्राह्मणोग्रामयाचकः ॥ पति
 देवइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥ ६३ ॥ नैमिषारण्यनिकेटेन्यवसत्परिवायुक् ॥ धनधान्यविहीनश्चक्षुसत्कर्मरतःसदा ॥ ६४ ॥ एक
 स्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुष्टमित्तम् ॥ द्विजगेहेदशहेचभोजनंकृतवानपि ॥ ६५ ॥ द्रव्यलोभेनवैतत्रकृतंकर्मजुष्टमित्तम् ॥ नरकेरौरेवे
 गत्वापुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ ६६ ॥ १। ८। १६। २०। २२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ अथपालाशयोगः २० ॥
 योगेकलिंगदेशेतुबाहुजःसहसैनिकः ॥ कृपासिंहःसमाख्यातःपत्नीहारावतीशुभा ॥ ६७ ॥ पतिसेवारताचोग्रापातिव्रत्यपरायणा ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ ६८ ॥ ब्रह्मस्वभक्षितेननदत्ततेनवैतदा ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ अत्रजन्मनि
 रोगीचपूर्वपापानुसारतः ॥ ६९ ॥ १। ८। १४। २०। २७। २९। ३०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ द्वितीयपाला
 शयोगः २१ ॥ अथतापीनदीतीरेवैश्योनामसुधाकरः ॥ क्रयविक्रयकर्ताचपशुहिंसापरायणः ॥ ७० ॥ स्तुषायांगमनंकृत्वा
 पापमाचरितंत्विदम् ॥ एवंन्यवसतस्तत्रबहुवर्षगतागैतैः ॥७१॥ वज्रेणनिधनंतस्यबभूवद्विजसत्तम ॥ नानानरकेषुसस्थित्वानानाजन्मा
 निचाऽभवन् ॥ ७२ ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतपुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ धनधान्यसमाकीर्णःपुत्रपुत्रीविवर्जितः ॥ ७३ ॥ प्रथमेपञ्चमेवर्षेद्वादशे
 षोडशेपिवा ॥ द्वाविंशेत्रिंशवर्षेचमहताकष्टेनकष्टितः ॥ परमायुःशताब्दंचदेहिनादेहधारणम् ॥ ७४ ॥ अथफूल्हयोगः ॥ २२ ॥ आसी
 जन्मांतरैचैवदासवंशेतदाऽनच ॥ दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेषुचशक्तिः ॥ ७५ ॥ तीर्थावगाहनंकृत्वादम्पत्याचतदाऽनच ॥ एकस्मि
 न्समयेविप्रकृतंकर्मजुष्टमित्तम् ॥ ७६ ॥ गोवत्सस्यवियोगश्चक्रोधतत्परमानसः ॥ दुग्धलोभेनवैतत्रपापमाचरितंत्विदम् ॥ अत्रजन्मनि

तत्समापद्धत्वा॥ पात्रयतां शशुः ॥ ७७ ॥ ३१४८१०१३६२५॥ परमायुर्वषाण ८७ ॥ अथ फलस्तुतिर्योगः
 २३ ॥ अथ केदास्देशे तु ब्राह्मणो ह्यवसत्तदा ॥ दारिद्र्येण समाकीर्णः क्षुधार्तः सर्वकालिकः ॥ ७८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रगोशतबाहुजो ददौ ॥
 तत्सकाशाद्भवेत्सौख्यं परिवारेण संयुतः ॥ ७९ ॥ तस्य मित्रं समागत्य द्रव्यभारसमन्वितः ॥ द्रव्यलोभेन तं विप्रभोजने च विषंददौ ॥ ८० ॥
 तस्य तु सर्वद्रव्याणां व्ययं कृत्वा दिने दिने ॥ यमलोकगतः सोऽपि यमदूतेर्निपीडितः ॥ लक्षवर्षांतरं विप्रततो वैमानुषोऽधुना ॥ ८१ ॥ ११३५॥
 ८११३१३६२०१२४३१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ अथ वज्रदंष्ट्रकः ॥ २४ ॥ अथरेवानदीतीरे शूद्रो नाम प्रमोदकः ॥
 धनधान्यसमायुक्तः कृषिकर्मपरायणः ॥ ८२ ॥ धान्यं तु विविधं कृत्वा सर्वं चैवाऽवहन्मुदा ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षागतागताः ॥ ८३ ॥ चो
 रितं सकलं द्रव्यं शूद्रघातं तथाऽकरोत् ॥ तेन पापानुसारेण यमलोकं गतस्तदा ॥ ततो वैमानुषीयोनौ गुणवान्पंडितः सच ॥ ८४ ॥ ११४८
 १७१२२१२८३४३६३८१४० वर्षेषु परमं कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ अथ ब्रह्मयोगः प्रकथ्यते २५ ॥ आसीजन्मांतरं चैव कुडि
 लोनाम बाहुजः ॥ देशे विदर्भे चैव न्यवसत्परिवारयुक् ॥ ८५ ॥ नानाद्रव्ययुतो विप्रनानाबाहुज संयुतः ॥ एकस्मिन्समये विप्रपापमाचरि
 तं त्विदम् ॥ ८६ ॥ शतघ्नीभिर्हतास्तत्र ग्रामाश्च विविधास्तदा ॥ मृताः प्रजाश्च तत्रैव व्याकुलाश्च तदानघ ॥ ८७ ॥ सक्षात्रः पंचतां प्राप्तः सग
 त्वायममं दिरे ॥ तिर्यग्योनिर्बभूवापि बहुवर्षप्रमाणकम् ॥ किंचित्पुण्यप्रभावेण सजातो मानुषोऽधुना ॥ ८८ ॥ ११२६१३१९१२२१
 २८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ अथ वेतालयोगः २६ ॥ चंद्रभागानदीतीरे ब्राह्मणः शास्त्रवर्जितः ॥ कौतूहलसमाख्यातः सर्वदारोगसं
 युतः ॥ ८९ ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं पुण्यार्जनं भृशम् ॥ शिवसेवनजातुण्यात्सजातः सुखसंयुतः ॥ नानाविलासविभवैः कान्चनैश्छादि

तस्मादिष्यन्तुः कृत्वा सुदं परस्परम् ॥ आततस्तेन बहुभिः प्रहारे रतिदारुणैः ॥ १०५ ॥ सप्तवासरपर्यन्तं जित्वा शत्रुबलं बलात् ॥ तदा रा-
 जोपमादेनरिपुपत्नीप्रताडिता ॥ १०६ ॥ सामृतातेन दुःखेन पापमुग्रमुपाजितम् ॥ ततो मृत्युवशं यातः शूद्रो भूत्वा च सुकरः ॥ ततो वैमानुषीयो-
 न्नो मध्यदेशे समुद्रवः ॥ १०७ ॥ १।३।६।८।१३।२।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ अयं वसनयोगः ३१ ॥ पूर्वजन्मनि
 कायस्थः कीकटे हितदावसन् ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रस्त्रीबन्धुसंयुतः ॥ १०८ ॥ कृतानितत्र दानानि पर्वस्वपि विशेषतः ॥ एकस्मि-
 न्समये विप्रनृपमं त्रीबभूवह ॥ १०९ ॥ राज्याधिकारे समर्थः सर्वकार्येषु सम्मतः ॥ तस्मिन् ग्रामेऽवसत्त्वे को ब्राह्मणः शिवसेवकः ॥ ११० ॥
 तस्य क्षेत्रं च सर्वस्वं हतं तेन बलं बलात् ॥ पापमाचारितं तेन बहुवर्षगता गतैः ॥ १११ ॥ पापाच्च नरेके गत्वा ह्यसिपत्रवनांतरे ॥ कृकलासोऽभव-
 त्सोऽपि तिर्यग्योनौ पुनः पुनः ॥ पश्चाद्वैमानुषीयो नौ धनपुत्रविवर्जितः ॥ ११२ ॥ १।८।१६।२४।३३।४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु-
 र्वर्षाणि ८१ ॥ अयं वसुयोगः ३२ ॥ कश्चिद्विजकुले पूवचित्रदेशे वसत्यसौ ॥ चित्रकेतुरिति ख्यातश्चित्रकर्मरतः सदा ॥ ११३ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रमातुलान्या रतिः कृता ॥ तेन पापेन भो पुत्रमहानरेके गतश्च सः ॥ ११४ ॥ नरकान्निःसृतो विप्रमानुषश्च ततोऽभवत् ॥ उदरे पृष्ठभागे वाकटि-
 देशे प्रपीडितः ॥ ११५ ॥ २।४।८।१२।२०।२३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ अथ विश्वाधारयोगः ३३ ॥ आसी-
 न्नन्यांतरे चैव बाहुजः पृथ्वीपतिः ॥ सर्वधारी समाख्यातः स नृपोगर्वमंडितः ॥ ११६ ॥ नानाबिलासविभवैः सह सैन्येन राजते ॥ एकस्मिन्सम-
 ये विप्रमातुलान्याः पूजितास्तदा ॥ ११७ ॥ अगम्या गमनं कृत्वा ह्यदं द्यादं डिताद्विज ॥ पुरोहितस्य विप्रस्यति रस्कारमथाऽकरोत् ॥ ११८ ॥

तेनपापेनभोपुत्रजगामयममंदिरे ॥ षष्टिवर्षसहस्रातिचागतोऽधरणीतले ॥ मानुषस्यकुलेजातःपुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ११९ ॥ ११८ ॥
 १६। २०। २७ वर्षेषुपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ द्वितीयविश्वाधारयोगः ३४ ॥ अथबद्रीस्थलेदेशेबाहुजोन्यवसत्तदा ॥ महाभिमाननि
 रतःपरदारतःसदा ॥ १२० ॥ मृतोयमपुरेप्राप्तःससहायोद्विजोत्तम ॥ ततोवैमानुषीयोर्नोचागतोऽधरणीतले ॥ १२१ ॥ ११८ ॥ १२१ ॥
 १६। २०। २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ अथवाणिज्ययोगः ३५ ॥ पूर्वजन्मनियानारीवंगदेशेतदाऽवसत् ॥ स्वर्णादेवीइतिल्या
 तापरल्लिगेनतृप्यति ॥ १२२ ॥ पतिस्तस्यामहाकामीपरस्त्रीरतिलम्पटः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपतित्यक्त्वाचसांगना ॥ १२३ ॥ परपुरुष
 प्रसंगेनसागताबद्रिकाश्रमम् ॥ अमदेशविदेशौचबहुवर्षगतागतैः ॥ १२४ ॥ सामृतासागरेतीरेगंधर्वनगरेता ॥ पुनरागत्यमेदिन्याकुलेमहति
 चाधुना ॥ १२५ ॥ १। ४। ८। १३। १६। २०। २८ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५ ॥ अथवणसंज्ञकयोगः ३६ ॥ आंत्रवेद्येऽवसत्पूर्वं
 ब्राह्मणोवेदपारगः ॥ जयदेवइतिल्यातःपत्नीतस्यातिकर्कशा ॥ १२६ ॥ पतिद्वेषरताभ्रष्टाश्वशुरद्रोहकारिणी ॥ पक्षिघातःकृतःसम्यक्
 पक्षिमांसेनजीवति ॥ १२७ ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तःपुनर्वैमानुषोऽभवत् ॥ वेदविद्याविवेकीचतथाशास्त्रस्यपाठकः ॥ १२८ ॥ अत्रजन्मधनाढ्योऽ
 सौमुखेपार्थेसकष्टितः १। ४। १६। २४। ३०। ३६। ४० ॥ वर्षेष्वेतेषुकष्टं हिजायतेनात्रसंशयः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १२९ ॥ अथवधयोगफलम् ३७।
 किष्किधानगरेपूर्वबाहुजोबहुयार्भिकः ॥ कल्लुसिंहेतिनाम्रावैचोभ्रदंडःप्रतापवान् ॥ १३० ॥ नानाविलासविभवैःसिंहनादंतथाऽकरोत् ॥ बलिष्ठ
 आतिमतिमान्परार्थैकार्यसाधकः ॥ १३१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंयुद्धंविशेषतः ॥ अतिबलेनभोविप्रजित्वाशत्रुबलं बलात् ॥ १३२ ॥
 दत्तानितेन ॥ सत्यान्नागद्विजान् ॥ सराजाचदिवंप्राप्तःसभाय्योद्विजसत्तम ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुखस्ते
 नमानुषीजतिः ॥ १३३ ॥ १।

गनरेक

अथैक

वयोगः ॥

१७ ॥

४।८।१३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ अथबोधकयोगः ३८ ॥ पूर्वजन्मन्ययोध्यायात्राद्विनिःसृद्धिकोविदः ॥
पठनेपाठनेमग्राधनधान्यसमन्वितः ॥ १३४ ॥ बहुशिष्यैःशोभतेस्मआकाशेचयथागुरुः ॥ प्रचंडपापमकरोद्वाह्मण्यंगमनंकृतम् ॥
॥ १३५ ॥ सगर्भाजायतेसातुनासीद्गर्भस्यपातनम् ॥ ततोयमपुरेप्राप्तःससहायोद्विजोत्तम ॥ १३६ ॥ षष्ठिवर्षसहस्रंतेचागतोघरणीतले ॥
गौरंगःशास्त्रवेत्ताचमदगर्वेणगर्वितः ॥ १३७ ॥ १।४।८।१७।२०।३१। ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ अथवेणुयोगः ३९ ॥
वेणुयोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिधनाधिपः ॥ केरलेह्यवसत्सोपिबाहुजस्तत्रजन्मनि ॥ १३८ ॥ गुडाकेशइतिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥
दानधर्मरतःसोपिबहुसेवकसंयुतः ॥ १३९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्ममुदारुणम् ॥ पुत्रंपत्नीवंनेत्यक्त्वापरभाव्यांसमन्वितः ॥ १४० ॥
एवंस्वल्पेगेतेवर्षेबाहुजोमृत्युमागतः ॥ नानाकष्टसमायुक्तोयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ १४१ ॥ नरकेभुक्त्वामहदुःखंपुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ ततोवै
मानुषीयोनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ १४२ ॥ १।४।८।१३।१७।२०।२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ अथवर्षवल्लि
कायोगः ४० ॥ इन्द्रप्रस्थपुरेरम्येवसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रशूद्रोऽवसत्स्वेकोधनधान्यसमन्वितः ॥ ३४३ ॥ विप्रसंगतःसोपिद्वारकायां
तदाद्रिज ॥ तत्रदानार्चनंकृत्वाकेशर्वाङ्घ्रिताडनघ ॥ १४४ ॥ तत्रभाविबलात्पुत्रसशूद्रःपञ्चतांगतः ॥ बभूवबाहुजःसोपिसमस्ताक्षितिमं
डले ॥ १४५ ॥ प्रजाःपालयतेसम्यक्दानंपुण्यंतथाऽकरोत् ॥ समृत्वायमुनामध्येचन्द्रलोकंतदागतः ॥ १४६ ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमर्त्ये
लोकेकिमानुषः ॥ सर्वसौख्ययुतोभव्योगैरकांतिःसुलोचनः ॥ १४७ ॥ मातृपितृसुखैश्चर्य्यमितिमांश्चप्रतापिकः ॥ युवभावेभवेत्पीडापूर्वं
राज्यानुसारतः ॥ १४८ ॥ १।३।५।८।११।१७।२०।२१।२७।३०।३६।४०।४६ वर्षेषुकष्टम् ॥ विशेषतःपरमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ अथ

बालयोगः ४१ ॥ अथरेवातटेपूर्वव्याधोवसतिवैतदा ॥ व्याधकर्मरतः सोपिजीवानांघातनेरतः ॥ १४९ ॥ नकुलस्तुतदाविप्रखादितः पारि
वारयुक् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगंगास्नानमथाकरोत् ॥ १५० ॥ तेनपुण्यप्रभावेणव्याधोगत्वापिस्वर्गकम् ॥ पापात्पापफलंमुक्ताचापिब
र्षसहस्रकम् ॥ १५१ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युशतंतथा ॥ इयंतुमानुषीयोनिर्धनधान्यसमन्विता ॥ १५२ ॥ १३६।७।९।१२।१३६।
१९।२०।२४।३०।३६ एषुवर्षेषु कष्टी स्यात्पूर्वपापानुसारतः ॥ चतुःषष्टितमेवर्षेपंचत्वंचभविष्यति ॥ १५३ ॥ अथवल्मीक
योगः ४२ ॥ पूर्वजन्मनियानारीचम्पकारण्यसन्निधौ ॥ बाहुजोधर्मशीलश्चनित्यंदिहरसेवकः ॥ १५४ ॥ पत्नीपतिव्रतातस्यपतिसेवा
परायणा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रमादात्सूकरोहतः १५५ ॥ दानेपुण्येमहोत्साहीद्विखेटकेसदारतः ॥ आयुषस्तुसमासित्वात्सराजापंचता
गतः ॥ १५६ ॥ पत्नीतस्यसतीजातास्वगलोकमुभौगतौ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांमुखसौभाग्यसंयुतः ॥ १५७ ॥ १।३।६।८।१३
१६।१८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४५ ॥ द्वितीयवल्मीकयोगः ४३ ॥ काचिद्वेश्याविप्रपूर्वकीकटेहितदानघ ॥ मृद्वंगीमधुराला
पीगीतवाद्यपरायणा ॥ १५८ ॥ नृपानुकम्पयाविप्रद्रव्यंतुविपुलंकृतम् ॥ तीर्थस्थानेददौदानंबहुश्रद्धान्वित्वाचसा ॥ १५९ ॥ प्राप्तेवाद्ध
नृसमयेसामृतागदपीडिता ॥ पापात्पापफलंमुक्तापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ १६० ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौकुलेवैमहतीधनी ॥ पृथ्वी
यनाद्वेषेतुत्रोनान्यथाद्विजसत्तम ॥ १६१ ॥ १।५।९।१४।१७।२१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५६ ॥ अथवासुदेव
योगः ४४ ॥ किष्किथानगरेपूर्वब्राह्मणोज्ञानवर्जितः ॥ परापवादनिरतःपाखंडाचरणेरतः ॥ १६२ ॥ प्रमादीन्द्रकुंकारिचक्ष्मात्मार्यमुद्यमे
रता ॥ एकस्मिन्समयेविप्रमर्कटभवेनेहतः ॥ १६३ ॥ शरैश्चलुकुटेर्वापिपापमुग्रमुपाजितम् ॥ सुखस्ते १३३ ॥ सहा

सकम् ॥ ५० ॥ इत्यमेदिन्याहुः सप्तमस्तुतः ॥ १६४ ॥ ११ ॥ ३१ ॥ ५१ ॥ १३ ॥ १६ ॥ २० ॥ २५ ॥ २७ ॥ ३० ॥ षष्ठकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
३१ ॥ अथवीरास्ययोगः ॥ ४५ ॥ कश्चिद्वैश्योऽभवत्पूर्ववाराणस्याश्वदक्षिणे ॥ कङ्कारइतिविख्यातः सर्वसम्पद्युतोधनी ॥ १६५ ॥
कृतचतेनबाहुल्यात्परस्त्रीगमनंतदा ॥ ब्राह्मणस्यसुतः श्रेष्ठः सर्वालंकरणैर्युतः ॥ १६६ ॥ द्रव्यलोभेनवेतेनपापमुग्रमुपाजितम् ॥ आयुषस्तु
समाप्तित्वात्सवैश्यः पंचतांगतः ॥ १६७ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ नानाजन्मोत्तरेविग्रमानुषत्वमुपागतः ॥ १६८ ॥ ११
३१ ॥ १३ ॥ १७ ॥ २१ ॥ २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ अथवारणयोगः ४६ ॥ किरातो नगरे पूर्ववर्णसंकरसुन्दरः ॥ ब्रा
ह्मणस्यकृतासेवाकायवाणीमनोऽर्पणैः ॥ १६९ ॥ मरणंतस्यवैजातंबभूवपादजस्तदा ॥ सत्कर्माणिवैकृतानितेनवैश्योमहाधनी ॥
॥ १७० ॥ ११ ॥ १४ ॥ १८ ॥ १४ ॥ १७ ॥ २० ॥ २५ ॥ २६ ॥ ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०७ ॥ अथवारूयोगः ४७ ॥
पुरापंपापुरेरम्येवसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रवैश्योऽवसत्त्वेकोक्रयविक्रयकारकः ॥ १७१ ॥ महोदारोह्यातुलश्चपरकार्यस्यसाधकः ॥ कृता
निपुण्यदानानितथाश्राद्धंविधानतः ॥ १७२ ॥ वापीकासारनिर्मणंकृतवैयत्रतत्रच ॥ ब्राह्मणस्यगृहंस्म्यंगोशालाचतदाऽनघ ॥ १७३ ॥
तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनः पुनः ॥ सवैश्यः पंचतांगतो बभूवबाहुजः पुनः ॥ १७४ ॥ चोत्रदंडः प्रतापीचराज्यकार्यपरा
यणः ॥ राज्यंकृत्वाधनंभुक्तापुनर्वैकुण्ठमाययौ ॥ वैकुण्ठाच्चयुतिर्भूत्वामानुषोपिततोऽधुना ॥ १७५ ॥ ११ ॥ २१ ॥ ४१ ॥ ८१ ॥ १०१ ॥ १२१ ॥
१४१ ॥ १६१ ॥ २०१ ॥ २४१ ॥ ३११ ॥ ३६१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ अथबद्रिकायोगः ४८ ॥ अथगंगातेटपूर्वकारूषोहितदा
नघ ॥ विश्वनाथेतिनाम्नावेब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ १७६ ॥ धनमैश्वर्यमतुलंनानाद्रव्योपशोभितः ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्रदानंदत्वाद्विजा

यच ॥ १७७ ॥ विद्याविनयसम्पन्नः संतोषेचसदारतः ॥ शिवस्यार्चाप्रदानेनसदातत्परमानसः ॥ १७८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थ
 स्यगौरवात् ॥ तृष्णानलेनदग्धोभूद्ब्रह्मीत्वास्वर्णभूषणम् ॥ १७९ ॥ शिष्येणतुतदातंकृतंसंकल्पमानसम् ॥ एवंस्वल्पतिथेकालेसविप्रः
 पंचतांगतः ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेचागतोघरणीतले ॥ १८० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १० । १३ । १५ । २० । २५ । २८ । ३१ । ३५ । ३८ । ४० । ४५
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ अथवल्कलयोगः ॥ ४९ ॥ वनाद्रिनिकटेवासः कर्दमेनगरेपुरा ॥ वेदशर्मासमाख्यातोब्राह्मणः
 शक्तिपूजकः ॥ १८१ ॥ नानाकलासुकुशलस्तेनकोपिनपाठितः ॥ द्रव्यलोभेनवैविप्रकृतवान्कर्मदारुणम् ॥ १८२ ॥ कुत्सितदानग्र
 हीताचकुभोजीमलिनाम्बरः ॥ एवंगतेतुवयसिसर्वद्वेष्टितदानघ ॥ १८३ ॥ गोदानंचकृतंतेनह्येकदापापभागिना ॥ मृतोयमपुरेप्राप्तो
 नानानरकेषुसंस्थितः ॥ १८४ ॥ पञ्चाद्वैमानुषीयोर्नोचागतोघरणीतले ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १५ । २० । २२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१
 अथबांधवयोगः ५० ॥ ताराचनगरीश्रेष्ठाप्रकीर्णाणुणिनांगुणैः ॥ सर्वजिन्नामराजाभूत्सदोदारश्चवत्सलः ॥ १८५ ॥ निर्विघ्नंचाकरोद्वा
 ज्यंपूर्वजन्मनिसत्तम ॥ कृतानितेनदानानियज्ञाश्चविविधास्तथा ॥ १८६ ॥ प्रस्थंप्रस्थंददौस्वर्णब्राह्मणेभ्योविशेषतः ॥ तोषितास्त्रिदशाः
 सर्वदानैर्विप्राश्चतोषिताः ॥ १८७ ॥ एकदागिरिमध्येचजीवाश्चबहुघातिताः ॥ एकांचचमरीहत्वाह्यजानन्सद्विजोत्तम ॥ १८८ ॥
 तेनपापानुसारेणभुक्तानरकजंफलम् ॥ पुनर्भूत्वामहाभागपृथ्वीतलेचमानुषः ॥ १८९ ॥ यौवनेचातिकष्टेनपीडयमानकलेवरः ॥
 प्रथमेपंचमेकष्टंसप्तमेद्वादशेति ॥ १९० ॥ त्रिंशद्द्वर्षोत्तरेव्याधिःसप्तषष्टितमेमृतिः ॥ तदामृत्यौनसंदेहःशृणुशुकयथामति ॥
 ॥ १९१ ॥ अथविश्वरातयोगः ५१ ॥ अथकश्चिद्विजःश्रेष्ठःकुलाद्रोरमणेऽवसत् ॥ सर्वार्थसाधकोनित्यंहरिनिष्ठःसमाधिना ॥ १९२ ॥ प्रपं

॥ १९३ ॥

चत्यागीचतुष्टयान् ॥ ससारतरेणवच्छिहर्ध्वानिन्यभक्तिः ॥ १९३ ॥ भक्त्यातुष्टोहरीविप्रद्वागतस्तस्यसन्निधौ ॥ उवाच
 मधुरावाणीवरंवरयपुत्रक ॥ १९४ ॥ यथेप्सितंचदास्यामिसत्यंसत्यंचोमम ॥ समाधिनिष्ठोविप्रोसौकिंचिन्नोवाचवैद्विज ॥ १९५ ॥
 हरिर्यातः स्वभवनमिन्द्रोविभ्रंचकारह ॥ साप्सरोगणकामेनसमाधिभ्रंशितस्तदा ॥ १९६ ॥ दृष्ट्वाप्रेसुंदरींविप्रःकामासक्तोबभूवह ॥ हरिसेवांप
 रित्यज्यभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ १९७ ॥ एवंस्वल्पेगतेकालेसविप्रः पंचतांगतः ॥ दिव्यवर्षसहस्रातिचागतोधरणीतले ॥ १९८ ॥ बहुराज्या
 धिकरणेसमर्थश्चबभूवह ॥ १।२।३।५।८।१३।१६।२०।२४।३१।३६४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि७० ॥ अथवार
 स्पत्ययोगः ॥ ५२ ॥ पूर्वजन्मनिमहाराजाशूद्रवंशेतदाऽनघ ॥ राज्याधिकारलोभेनकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ १९९ ॥ प्रयागेसर्वतीर्थेषुदंडं
 त्वाद्विजोत्तमान् ॥ यत्रयत्राप्यगच्छद्वैतत्रदंडोनिंरतरम् ॥ २०० ॥ एवंकृत्वातदादेवबहुवर्षगतागतैः ॥ सराजापंचतांग्राप्तःससहायोद्वि
 जोत्तम ॥ २०१ ॥ षष्टिवर्षसहस्रातिचागतोप्यत्रमानुषः ॥ महाभीमाकृतिर्देहोर्गवितःसहसैनिकः ॥ २०२ ॥ १।३।५।८।१३।
 १७।२०।२७।३०।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ अथभवानीयोगः ५३ ॥ आसीजन्मांतरैचैवविद्धांश्वेदनिंदकः ॥
 महाभिमानयुक्तश्चमातृपितृवधःकृतः ॥ २०३ ॥ ततोयमपुरिप्राप्तोयमदृत्यमाज्ञया ॥ नानानरकेषुसस्थित्वाततश्चजंबुकोऽभवत् ॥
 ॥ २०४ ॥ काकोशुघ्रउलूकश्चव्याघ्रोभूत्वाततःपरम् ॥ शूकरोजायतेपश्चात्पशुयोनौनिंरतरम् ॥ २०५ ॥ गोगर्भेचामवत्सोपिवाराणस्यां
 चदक्षिणे ॥ समृतोजाह्नवीतीरेमानुषत्वंततोभवत् ॥ २०६ ॥ नानाकष्टप्रकोपेनबहुवर्षैःप्रपीडितः ॥ १।२।४।५।८।११।१३।
 १६।१८।२०।२५।३१।३६।४०।४८ महाकष्टेनविकलएतद्र्षेद्विजोत्तम ॥ परमायुषःशताब्दाश्चयद्यरिष्टंविन

यच ॥ १७७ ॥ त्रयाविनयसम्पन्नः संतोषेचसदारतः ॥ शिवस्यार्चाप्रदानेनसदातत्परमानसः ॥ १७८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्राविनोर्ध्व

यति ॥ २०७ ॥ अथभार्गवयोगः ॥ ५४ ॥ आसीजन्मन्तरैवेवब्राह्मणःशास्त्रपाठकः ॥ नानाकाव्येषुकुशलो नानाऽलंकारसंयुतः ॥
॥ २०८ ॥ नानादेशाटनं कृत्वनानाभूषणालयोगतः ॥ प्राप्तस्तस्यनकिंचिद्बभूवद्विजसत्तम ॥ २०९ ॥ दारिद्र्येणमहत्कष्टं बभूवद्विजसत्तम ॥
तवराज्याधिकरणेसमंत्रविद्योऽभवत् ॥ २१० ॥ समृतःसिद्धनिकटेयोर्निभुक्काकथंचन ॥ पश्चाद्वैमानुषीयोनौमातृकुक्षेःसमुद्भवः ॥
॥ २११ ॥ १।३।५।८।१३।१६।२०।२८। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ अथभावीयोगः ५५ ॥ गयायांपूर्वभागेचयो
जनोपरिवैपुरे ॥ ब्राह्मणःशाक्तधर्मज्ञोदेव्याश्चपूजेनरतः ॥ २१२ ॥ पंचोपचारसहितमद्यमासेनतृप्यति ॥ एकस्मिन्समयेविप्रराजद्धारस्य
सन्निधौ ॥ २१३ ॥ तपोवनेनवम्यांचद्वाध्विनेचतदानघ ॥ देव्याअग्नेर्बलिंदत्त्वाअजायामहिषस्यच ॥ २१४ ॥ स्वपुत्रस्यबलेर्दानाच्चा
विभूताहिचांबिका ॥ वरंदत्त्वाऽतिहर्षेणपुत्रस्यजीवंदानकम् ॥ २१५ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतेः ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तःपुनर्वैब्राह्मणो
युना ॥ दीप्तकांतिर्गुणज्ञश्चसाहसीतुकृपान्वितः ॥ २१६ ॥ १३।२०। ३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथभीमसेनि
योगः ५६ ॥ अथपुरांगिरादेशेब्राह्मणोमंत्रवित्तदा ॥ देवराजइतिख्यातःकालीसेवानिरंतरः ॥ २१७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रविध्यपर्वतखनि
प्रथमः ॥ कृतंतेनतपःपूर्वबहुवर्षप्रमाणकम् ॥ २१८ ॥ प्रादुर्भूताततोदेवीप्रमोदेनद्विजोत्तम ॥ वरंवरयहेविप्रतुष्टाहंतपसातव ॥
॥ ११९ ॥ अच ॥ २१९ ॥ जमव्यापिनीकष्टहर्त्रासदेवदुर्गार्धगाऽतीतगम्यागभीरा ॥ परिध्वंसिनीपापतूलाद्रिशकांकृतं ह्यद्रुतं ब्रह्मनिष्ठे

प्रताऽनेकजनमानिभिर्यापवादंसधन्योऽधुनायामिपदाम्बुजंते ॥ इतिस्तवःकृतोविप्रदेव्याअग्रतदाऽनघ ॥ २२१ ॥
॥ २२ ॥ सविप्रःपञ्चतांप्राप्तःकिंचित्कालेगतेपिवा ॥ २२२ ॥ कैलासशिखरेस्थित्वादिव्यवर्षसहस्रकम्

॥ २२ ॥ सविप्रःपञ्चतांप्राप्तः

ततोर्वैमानुषीयोनौधनधान्यसमन्वितः ॥ २२३ ॥ तत्रकन्यासमायुक्तोयौवनेकष्टसंयुतः ॥ ११४ ॥ १६१-१८१ २०१ २८१ ३६६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ५१ अथभगोदर्वियोगः ॥ अथवैराट्देशेतुब्राह्मणःशास्त्रवर्जितः ॥ अथनेपालदेशेचपूर्वतुबाहुजो
 त्तमः ॥ २२४ ॥ रणधीरेतिविख्यातःसत्यधर्मपरायणः ॥ परमोदारोनाव्यश्चस्वप्रतापीजनेश्वरः ॥ २२५ ॥ प्रजानादंडनेनिष्ठोद्रव्य
 लुब्धेनचेत्तसा ॥ प्रजाचविमुखीसर्वाबभूवद्विजसत्तम ॥ २२६ ॥ रणाग्रेचहतश्चासौराजवैपंचतांगतः ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशा
 सनम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्याकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ २२७ ॥ ११४१८११११३६१२८१ वर्षेषुकष्टम् ॥ शस्त्रादिपीडा ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६२॥५२ अथभारथयोगः ॥ खशदेशेपुराविप्रशूद्रोनामसुधाकरः ॥ प्रपंचनिरतःसोपिबहुद्रव्यंवेकृतम् ॥ २२८ ॥ चतुः
 पत्न्यःपंचपुत्राःसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकर्थांश्रुत्वाचवैतदा ॥ २२९ ॥ कार्पण्यंचपरित्यक्त्वाब्राह्मणेभ्योददौधनम् ॥
 तीर्थेतीर्थेव्ययंकृत्वाजीर्णोद्धारंतथाऽकरोत् ॥ २३० ॥ एवंनिवसतस्तत्रकालेमृत्युवशंगतः ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ २३१ ॥
 ११४१६१८११२११६१२०१२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ चतुःषष्टितमाब्दांतंप्राणिनांप्राणधारणम् ॥ २३२ ॥ ५३ अथभरथात्मकयोगः ॥ परापवाद
 निरतोमिथ्याजल्पतिनित्यशः ॥ विक्रयःपरकन्यानांतद्द्रव्येणचजीवति ॥ २३३ ॥ एवंस्वल्पतिथेकालेयमलोकंचप्राप्तवान् ॥ नानाजन्म
 निगत्वाचगोगेर्भेषुचजातवान् ॥ २३४ ॥ आंत्रवेद्येसमुत्पन्नःसमृतोजाह्नवीतटे ॥ तेनासौब्राह्मणोजातोबहुकन्यासमन्वितः ॥ २३५ ॥
 ११४१८११६१२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ५४ अथभवनानियोगः ॥ कश्चित्तुबाहुजःपूर्वधनाढ्यश्चातिविक्रमी ॥ माहे
 श्वरस्यनिकटेन्यवसत्सर्वकालिकः ॥ २३६ ॥ कुमारीगमनंकृत्वापापमाचरितंतत्त्वदम् ॥ तेनासौचांत्रवेद्येषुमानुषोपिततोऽभवत् ॥ २३७ ॥

१।५।८।११।१।७।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ५५ अथभागीरथयोगः ॥ ज्वालामुख्याश्चनिकटेब्राह्मणोबहुजापकः ॥ कदा
 चित्रैवकृतवान्मुकृतस्वार्थद्विजोत्तम ॥ २३८ ॥ परापवादकरणसमर्थोपिविशेषतः ॥ तेनपापेनभोःपुत्रसगत्वायमलोककम् ॥ २३९ ॥
 यमलोकात्परिश्रष्टोमानुषोपिततोयुना ॥ आत्रवेद्येसमुत्पन्नश्रृङ्गकोधप्रवर्द्धनः ॥ २४० ॥ १।३।८।९।१६।२०।२८।३१
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ५६ अथमन्मथोमारीयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वकीटदेशेतदाऽवसत् ॥ २४१ ॥ गुणदासेतिविख्या
 तःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ कृषिकर्मोद्यमेनिष्ठोव्यापाराच्चकृतंधनम् ॥ २४२ ॥ पत्नीतस्थमहासाध्वीपुण्यमार्गेव्ययःकृतः ॥ एकस्मिन्सम
 येविप्रहृष्टावैश्येनवैतदा ॥ २४३ ॥ पत्नीत्यागःकृतस्तेनह्यतिथिश्चबभूवह ॥ मरणंगोमतीतीरेबभूवद्विजसत्तम ॥ २४४ ॥ पापात्पापफलं
 मुक्कायोर्निमुक्काकथंचन ॥ ततोवैमानुषोजातः संत्कर्मणिरतःसदा ॥ २४५ ॥ १।३।९।१३।२०।२९।३३।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ ५७ अथमातुलीयोगः ॥ भार्गवैपुरेपूर्वगंधर्वोनामराक्षसः ॥ अभक्ष्यंभक्षितंनैवद्वपेयंनैवपीतवान् ॥ २४६ ॥
 विप्रशापाच्चभोविप्रभूवराक्षसेकुले ॥ संचितानिचकर्माणिमुज्यंतैप्यत्रमानुषैः ॥ २४७ ॥ ततोवैमरणंयातश्चागतोघरणीतले ॥ गौरंगोभव्य
 प्रथमं चदेवताऽऽराधनेरतः ॥ २४८ ॥ १।८।१६।२९।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०७ ॥ अथमधुलिङ्गयोगः ॥ ५८ ॥ पिनाक
 १।९।१।१५ ॥ ५८ पृथिवीपतिः ॥ धैर्य्यराजःसमाख्यातःपरपीडारतःसदा ॥ २४९ ॥ नानाकर्माणिक्कृत्वाऽसौबहुवर्षगतागैतैः ॥ आयुष
 मृतिः ॥ गमत्युमागतः ॥ २५० ॥ ततोवैमानुषीयोनौदारिद्रेणप्रपीडितः ॥ २५१ ॥ १।३।८।१६।२२।२७।३७
 देशेऽभवत्पूवबाहु ॥ ६६ ॥ ५९ अथमाधवयोगः ॥ शृंगदेरपुंरेदेवनिषादन्यवसत्तदा ॥ स्वधर्मोदितः ॥ २५२ ॥ १।३।८।१६।२२।२७।३७
 स्तुसमासित्वात्सराजः ॥ ६६ ॥ ५९ अथमाधवयोगः ॥ शृंगदेरपुंरेदेवनिषादन्यवसत्तदा ॥ स्वधर्मोदितः ॥ २५२ ॥ १।३।८।१६।२२।२७।३७

करोत ॥ २५२ ॥ आरोपितं गृहं न तुलसीवनमंजुतम् ॥ दीपावलीं ददौ नित्यं तथाऽऽकाशे विशेषतः ॥ २५३ ॥ समुत्तं जिह्वातीरगतो सो
 नंदनेवने ॥ इन्द्रलोकात्पारिभ्रष्टश्चागतो भूमिमंडले ॥ २५४ ॥ १ । ३ । ८ । ११ । १६ । २२ । २७ । ३८ एतद्वर्षे महाकष्टमध्यम
 ध्ये सुखागमः ॥ चतुःसप्ततिवर्षातिमरणं गोमतीतटे ॥ २५५ ॥ ६० अथमधुहायोगः ॥ देशे बंदरके देवउत्कलस्यापि सन्निधौ ॥ पादजोन्यव
 सत्तत्र बहु ग्रामाधिकारवान् ॥ २५६ ॥ इव्यस्योत्पादने मग्नो बहु वर्षगता गतैः ॥ नदानं नातिभोज्यं दत्तं च ब्राह्मणे क्वचित् ॥ २५७ ॥ महा
 कार्पण्यनिरतः पुत्रदारसमन्वितः ॥ मृत्वापि न रेके गत्वा ह्यपि वर्षसहस्रकम् ॥ ततो वै मानुषी योनौ चागतो धरणीतले ॥ २५८ ॥
 १ । ३ । ४ । ८ । १७ । २० । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ६१ अथ मौक्तिकयोगः ॥ चोलदेशे वसत्पूर्वधनाढ्यः काममोहितः ॥
 ब्राह्मणः शूद्रक्रिया सुतत्परः प्रतिवासरम् ॥ २५९ ॥ स्वज्ञातिः परज्ञातिश्च चर्मकारी समन्विता ॥ रजकीनापिता विश्याह्यगम्या गमनं कृतम् ॥
 ॥ २६० ॥ अभक्ष्यं भक्षितं तेन चापेयमपि पीतवान् ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सगत्वा स्वर्गलोककम् ॥ २६१ ॥ भुक्तं नानाविधं सौख्यं स्वर्ग
 लोके महीतले ॥ पुनर्वै मानुषी योनौ चागतो धरणीतले ॥ २६२ ॥ महाकामेन लुब्धश्च धनधान्यसमन्वितः ॥ १ । ४ । ८ । १६ । २४ ।
 ३० । ३६ । ४२ । ४५ ॥ एतद्वर्षे महाकष्टं जायते नात्र संशयः ॥ २६३ ॥ परमायुर्वर्षाणि ९९ ॥ ६२ अथ मोदसंज्ञकयोगः ॥ मगदेशेऽवस
 त्पूर्वबाहुजः सर्वभक्षकः ॥ दातृत्वशक्तिनिरतो युद्धाकांक्षी महोत्सवी ॥ २६४ ॥ समरे च मृतः शूरो गत इन्द्रपुरं प्रति ॥ बहु वर्षसहस्रं तिचागतो
 धरणीतले ॥ २६५ ॥ गौरांगो मधुरालपीदानवत्सलधार्मिकः ॥ २६६ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १४ । १७ । २२ । २७ । ३० वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ६३ अथ मकरीयोगः ॥ देशे भोजके चैव नृपस्य भ्रे च पार्षदः ॥ कौशले तिसमाख्यातः पत्नी तस्य पतिव्रता ॥ २६७ ॥

नवमानुषोभ्रत्वाग्रहपुत्रस्यसन्निधौ ॥ अधनोदीर्घरोगीचह्यपत्यरहितोधुना ॥ २६९ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १४ । १६ । २० । २७ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ६४ अथमृशलयोगः ॥ मथुरानिकटेविप्रक्रोशमात्रेचपश्चिमे ॥ गुर्जरोधनधान्याढ्यःपरमोदारमानसः ॥
 ॥ २७० ॥ ब्राह्मणानांदौदानंगोभूम्यश्वादिकानिच ॥ समृत्वायसुनामध्येगतइन्द्रस्यवैपुरे ॥ २७१ ॥ इन्द्रलोकात्परिअष्टोमानुषश्चाधुना
 गतः ॥ अत्रिवेद्येसमुत्पन्नोधनधान्यसमन्वितः ॥ २७२ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १५ । २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ६५ अथ
 मज्जरीयोगः ॥ अयोध्यापूर्वभागेचकायस्थोवैष्णवोमतः ॥ शास्त्राभ्यासीगुणग्राहीलुपश्चविशेषतः ॥ २७३ ॥ प्रमादात्कामलोभेनकृ
 तमातिदारुणम् ॥ गोत्रजागमनंकृत्वागोपितंघस्मरंद्विज ॥ २७४ ॥ सामृतातत्रभोविप्रविषंपीत्वाचदारुणम् ॥ कायस्थोपिमृतस्तत्रय
 त्वात्समागतः ॥ २७५ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेमानुषोपिततोधुना ॥ २७६ ॥ ३ । ६ । ९ । १३ । १६ । २० । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ पर
 मायुर्वर्षाणि ५६ ॥ ६६ अथमज्जासारयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजोनर्मदातटे ॥ प्रसेनिरितिर्विल्यातःपत्नीतस्यसुलोचना ॥
 २७७ ॥ बाहुजश्चातिकामीचपरस्त्रीरतिलम्पटः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रजस्वलागमनंकृतम् ॥ २७८ ॥ परदेशेमृतःसोपिगतोयमपुरेत
 त्वात्सर्वसहस्रांतेमानुषत्वमुपागतः ॥ २७९ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १५ । २० । २४ वर्षेष्ववरिष्ठस्याहानपुण्यार्चनात्सु
 तम् ॥ २८० ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ६७ अथमाणिक्ययोगः ॥ पूर्वजन्मनियानारीदंडकारण्यसन्निधौ ॥ तपश्चर्य्यारतासातु
 वारीजनसत्पत्नी ॥ २८० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रयागेमकरेगता ॥ त्रेण्यास्तैर्मृत्युयामुगतालोकेचभास्करे ॥ ६८ वर्षेष्वसत्पहस्रां
 तम् ॥ ६८ ॥ ६८ अथमाणिक्ययोगः ॥ २८० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १५ । २० । २४ वर्षेष्ववरिष्ठस्याहानपुण्यार्चनात्सु

॥ २८१ ॥ ११३ ॥ २०१ ॥ २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ६८ अथमेघायोगः ॥ भारद्वा
 जः ॥ प्रजाश्चपुत्रवंद्विप्रपालयामासवैतदा ॥ २८२ ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ सक्षत्रःपंचर्ता
 मासःसगत्वाचिद्रलोककम् ॥ इंद्रलोकात्पारिअष्टःसमायातश्चभूतले ॥ २८३ ॥ ११३ ॥ १७ ॥ २८ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ६९ अथमोदनयोगः ॥ चंद्रभागानदीतीरेजैमिनिर्नामब्राह्मणः ॥ बिडालोघातितस्तत्रपापमाचारितं द्विज ॥ २८४ ॥
 यमलोकेऽभवत्प्राप्तोद्वशीतिवर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषीयोनौचात्रवेद्येसमुद्भवः ॥ २८५ ॥ ११३ ॥ १६ ॥ २६ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ७० अथमुल्लुलयोगः ॥ वंगदेशेऽभवत्पूर्वमंत्यजोधनवानपि ॥ नानापापसमाकीर्णोजीविहिसापरायणः ॥ २८६ ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रनर्मदायाःशुभेते ॥ महागुहाद्रिविपिनेक्षुचुड्ड्यांचप्रपीडितः ॥ २८७ ॥ बिल्ववृक्षस्यमूलेचसमृतःपापभाक्स्वलु ॥
 शिवदूतैःसंगत्वाकैलासेचगतस्तदा ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वायनाढ्यश्चातिसुंदरः ॥ २८८ ॥ ११३ ॥ १७ ॥ २२ ॥ २७ ॥
 ३१ ॥ ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ७१ अथमातंगीयोगः ॥ चक्रवाकोऽभवत्पूर्वशरद्वीपेपिक्रौंचकः ॥ हंसश्चमानसेभूत्वा
 गोगर्भेनर्मदाते ॥ २८९ ॥ गोयोर्नितुपरित्यज्यमर्कटःकौशिकीते ॥ सरयूमरणात्पुण्यात्सजातोब्राह्मणोऽधुना ॥ २९० ॥ ११४ ॥
 ८११२१३१४१२०१२७१३७वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ७१ अथद्वितीयमातंगीयोगः ॥ अथभागीरथीतीरेजम्बुकोन्यवसत्तदा ॥
 देवास्तत्रमृतःसोपिसजातोमानुषोऽधुना ॥ २९१ ॥ गौरेरुणोऽतिह्रस्वश्चकर्णेकंठेसचिह्नितः ॥ महाक्रोधीदानशीलोचनवान्प्री
 तिमानपि ॥ २९२ ॥ १११०१२०१३०१४०वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ७२ अथमुज्ज्वलयोगः ॥ अथपंचालकेदेशेवैश्वेथोवसतिधार्मि

११४। ६। १०। १४। १९। २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ७६ अथमोक्षयोगः ॥ अथर्वैकीकटेशेभारथोनामपा
 दजः ॥ सर्वकर्मानुरक्तधगोविप्राणांतुपालकः ॥ ३०९ ॥ तस्यपत्नीदुराचारापतिवंचनतत्परा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रबाहुजश्चतदानच
 ॥ ३१० ॥ हस्तौपादौदंडबद्धास्वभार्यायास्तदानच ॥ पातिताकूपमध्येचसामृताद्विजसत्तम ॥ ३११ ॥ तेनपापानुसारेणबाहुजो
 नरकेगतः ॥ बहुवर्षसहस्रांतेचागतोघरणीतले ॥ ३१२ ॥ २। ६। ८। १३। १८। २७ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ७७
 अथमाघव्यायोगः ॥ यादवेनगरेपूर्ववसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रशूद्रोऽवसत्त्वेकोगम्भीरश्चधनेश्वरः ॥ ३१३ ॥ वस्त्राणांविक्रयंचक्रेबहूद्योगे
 चतत्परः ॥ तत्सकाशात्कृतंद्रव्यव्ययंकृत्वादिनेदिने ॥ ३१४ ॥ कन्योद्वाहंतथाकृत्वाब्राह्मणेभ्योददौधनम् ॥ एवंस्वल्पपतिथेकालेसमृतो
 गदपीडितः ॥ ३१५ ॥ बभूवबाहुजःसोपिप्रयागेधरणीपतिः ॥ तत्रपापार्जनंकृत्वापरपुत्रविघातनम् ॥ ३१६ ॥ अत्रजन्मनिपापेभ्योमृत
 पुत्रोभविष्यति ॥ हिरण्याढ्येकृतेदानेपुत्रोजीवतिनिश्चितम् ॥ ३१७ ॥ १। ४। ६। १०। १५। १८। २२। २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि १०० ॥ ७८ अथमालिनीयोगः ॥ आसीजन्मनियानारीपांडुदेशेतदाऽवसत् ॥ पतिस्तस्यामहारोगीपरपुंसुस्ताधमा ॥ ३१८ ॥
 कृतानिबहुपापानिकामलोभेननिश्चयात् ॥ सामृतागदंसत्ताजाह्नवीनिकटेतदा ॥ ३१९ ॥ जाह्नवीमरणात्पुण्याद्रतासास्वर्गलोककम् ॥
 स्वर्गच्चैवच्युतिर्धृताचागताघरणीतले ॥ ३२० ॥ १। ३। ८। १५। २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ७९ अथमंडलीयोगः ॥
 दूर्जन्मन्तरेचैवचोलदेशेवसत्यसौ ॥ वाणिज्येचसदानिष्ठःकृत्वाद्रव्यंविशेषतः ॥ ३२१ ॥ ब्राह्मणस्यप्रसंगेनकर्थांशुत्वाहरेःप्रियाम् ॥ ती

कः ॥ साम्बहेमःसमाख्यातःपत्नीतिस्यकराम्बुजा ॥ २९३ ॥ लेखविद्यारतःसोपिप्रत्यहं द्विजसत्तम ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं कर्मातिदारु
 णम् ॥ २९४ ॥ द्रव्यार्थतुस्वमित्रं चघातितं द्विजसत्तम ॥ यमलोकंतदागत्वायमदूतैर्निपीडितः ॥ बहुवर्षसहस्रातिमानुषोपिततोऽधुना ॥
 २९५ ॥ २ । ४ । ८ । १२ । १६ । २० । २४ । २८ । ३२ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७३ अथमासयोगः ॥ कर्णा
 देनगरेपूर्वब्राह्मणो वेदपारगः ॥ शिवस्यस्मरणेनिष्ठः परकार्य्यविशोधकः ॥ २९६ ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ एकस्मिन्समये
 तेनपुस्तकंचोरितं द्विज ॥ १९७ ॥ ब्राह्मणस्यतदापुत्रनिशार्यादुष्टकर्मणा ॥ तेनपापानुसारेणसगत्वायमलोककम् ॥ २९८ ॥ नानाजन्मा
 न्यभूवन्वैमर्त्यलोकेपुनःपुनः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नोगोघूमाऽऽकारवद्वपुः ॥ चंचलश्चातिचतुरोदीर्घसूत्रोमदोत्कटः ॥ २९९ ॥ २ । ४ ।
 ८ । १० । १२ । १४ । १६ । २० । २४ । २८ । ३२ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७४ अथमृत्युयोगः ॥ अथातःसंप्रवक्ष्यामिपूर्वज
 न्मभवंफलम् ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वधनधान्यसमन्वितः ॥ ३०० ॥ वंगदेशेवसत्सोपिकालिकोनामविश्रुतः ॥ जीवहिंसापरोनित्यंविद्यावेद
 विवर्जितः ॥ ३०१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं कर्मातिदारुणम् ॥ भागीरथ्याश्चनिकटेकौचीघातमथाऽकरोत् ॥ ३०२ ॥ समृत्वाकालसंयु
 त्तोगतोवैनरकंतथा ॥ शतजन्मोत्तरेविप्रपुनरागत्यभूतले ॥ ३०३ ॥ १ । २ । ४ । ६ । ८ । १० । १२ । १४ । १६ । २० । २४ । २८ । ३२ । ३६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ७५ अथमुरहायोगः ॥ कदाचित्पूर्वजननेकिरातोन्मृते ॥ ३०४ ॥ चर्य्यरतःसोपिकापट्याचरणेस्तः ३०४ ॥
 पादजोविप्ररूपश्चमालांचतिलकंतथा ॥ लोकानांचनेव्यग्रोब्रह्मकर्मनज्ञायते ॥ ३०५ ॥ अनियानारीदंकारथ्य ॥ ३०५ ॥ नृपोषकः ॥ एक
 स्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यहृतं धनम् ॥ ३०६ ॥ ३०६ ॥ ३०६ ॥ स्तटेमृतायासागतालोकेचमास्कर ॥ ३०७ ॥

सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुत्यमशासनम् ॥ नानरेकेषु स्थित्वा बहु वर्षं सहस्रकम् ॥ ततोमानुष्यमापन्नो दुःखभारसमन्वितः ॥ ३०८ ॥
१। ४। ६। १०। १४। १९। २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ७६ अथमोक्षयोगः ॥ अथवैकीकटे देशे भारयोनामपा
दजः ॥ सर्वकर्मानुरक्तश्च गोविप्राणां तुपालकः ॥ ३०९ ॥ तस्य पत्नी दुराचारापतिर्वचनतत्परा ॥ एकस्मिन्समये विप्रबाहुजम्बतदानघ
॥ ३१० ॥ हस्तौ पादौ दृढबद्धास्वभार्यायास्तदानघ ॥ पातिताकूपमध्ये च सामृताद्विजसत्तम ॥ ३११ ॥ तेन पापानुसारेण बाहुजो
नरके गतः ॥ बहुवर्षसहस्रांतिचागतो धरणीतले ॥ ३१२ ॥ २। ६। ८। १३। १८। २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ७७
अथमाधव्यायोगः ॥ यादवेनगरे पूर्ववसंति बहवोजनाः ॥ तत्र शूद्रोऽवसत्त्वे को गम्भीरश्च धनेश्वरः ॥ ३१३ ॥ वस्त्राणां विक्रयं च के बहूद्योगे
चतत्परः ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं व्ययं कृत्वा दिने दिने ॥ ३१४ ॥ कन्यो द्राहंतथा कृत्वा ब्राह्मणेभ्यो ददौ धनम् ॥ एवं स्वल्पतिथे काले समृतो
गदपीडितः ॥ ३१५ ॥ बभूव बाहुजः सोऽपि प्रयागे धरणीपतिः ॥ तत्र पापार्जनं कृत्वा परपुत्रविधातनम् ॥ ३१६ ॥ अत्र जन्मनि पापेभ्यो मृत
पुत्रो भविष्यति ॥ हिरण्याढ्ये कृते दाने पुत्रो जीवति निश्चितम् ॥ ३१७ ॥ १। ४। १०। १५। १८। २२। २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
युर्वर्षाणि १०० ॥ ७८ अथमालिनीयोगः ॥ आसीजन्मनियानारीपांडुदेशे तदाऽवसत् ॥ पतिस्तस्या महारोगी परपुंसुरताधमा ॥ ३१८ ॥
कृतानि बहुपापानि कामलोभेन निश्चयात् ॥ सामृतागदंसं सत्ता जाह्नवीनिकटे तदा ॥ ३१९ ॥ जाह्नवीमरणात्पुण्याद्रतासास्वर्गलोककम् ॥
स्वर्गं चैव च्युतिर्भूताचागता धरणीतले ॥ ३२० ॥ १। ३। ८। १५। २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ७९ अथमंडलीयोगः ॥
पूर्वजन्मान्तरे चैव चोले देशे वसत्यसौ ॥ वाणिज्ये च सदानीष्टः कृत्वा द्रव्यं विशेषतः ॥ ३२१ ॥ ब्राह्मणस्य प्रसंगेन कथां श्रुत्वा हरेः प्रियाम् ॥ ती

र्थावगाहनंकृत्वा तथादानार्चनंकृतम् ॥ ३२२ ॥ आरामान्विविधान्कृत्वावापीकासारकाःकृताः ॥ सत्पात्रेचद्विजेदत्तंस्वर्णदानकदम्बकम् ॥
 ॥ ३२३ ॥ समृत्त्वाकालसंस्तःस्वर्गवासीबभूवह ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ ३२४ ॥ १।३।५।८।११।१८।२२।२७ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुःशतंप्रोक्तंपुत्रपौत्रसमन्वितः ॥ परत्रसुखमाप्नोतिसत्यंसत्यंवचोभम ॥ ३२५ ॥ ८० अथमुर्धुरीयोगः ॥ आसीजन्मांतरैचै
 वनृसिंहोनामबाहुजः ॥ मैथिलेद्वयवसत्पूर्वधनधान्यसमन्वितः ॥ ३२६ ॥ गुरुपत्न्यांचगमनंकृत्वासचतदानघ ॥ तेनपापानुसारेणगतोसौय
 ममंदिरम् ॥ ३२७ ॥ बहुवर्षसहस्राणिभुक्त्वाभोगांश्चशाश्वतान् ॥ कुक्कुटःकुरश्चैवविडालश्चबभूवह ॥ ततोवैमानुषीयोनौचांत्रवेद्येचजा
 तवान् ॥ ३२८ ॥ १।४।८।१६।२०।२८।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ८१ अथमांजारीयोगः ॥ कालिंजरगिरौरम्येब्राह्म
 णोन्यवसत्पुरा ॥ हर्षदेवइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥ ३२९ ॥ शिवसेवारतोनित्यंशिवालयेतथार्चनम् ॥ तत्रभाविवलाद्विग्रवेश्यपुत्री
 समागता ॥ ३३० ॥ सुन्दरीचातिशोभाढयानानाऽलंकरणैर्युता ॥ हठात्तयासहरतिःकृताह्निचद्विजोत्तम ॥ ३३१ ॥ सानारीचविषपीत्वामृ
 ताचलौकिकाद्रयात् ॥ सविप्रःपञ्चतांप्राप्तोनरकेपितदागतः ॥ ततोवैमानुषोजातःसर्वांगेरोगपीडितः ॥ ३३२ ॥ १।८।१६।२० वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ८२ अथमंतरीटकयोगः ॥ आसीजन्मांतरैचैवचोत्कलेहितदावसन् ॥ केशवेतिसमाख्यातःपत्नीद्वयसमन्वितः ॥
 ॥ ३३३ ॥ कृतानितेनपापानिर्मिथ्यावादस्तथाकृतः ॥ एकस्मिन्समयेविग्रजगामपरदेशके ॥ ३३४ ॥ व्यापारेणतदापुत्रद्रव्यस्योत्पादनंकृतम् ॥
 स्वदेशेषुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ ३३५ ॥ समुत्त्वाशिवगेहेचगतोऽसौपरमंपदम् ॥ इदानींपुत्ररहितःकृतेधर्मेसुतोद्भवः ॥ ३३६ ॥ १।४।६।१०
 १६।२० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८२ ॥ ८३ द्वितीयमंतरीट्कयोगः ॥ ८३ द्विप्रकुलेषुर्वैवर्गान्द्व्याश्वसन्निधौ ॥ शास्त्रज्ञःकुगव्य

कर्त्ता च धृत उज्झित सत्क्रियः ॥ ३३७ ॥ कृते न स्वल्पदानानि पर्वस्वपि ददाकदा ॥ तस्य च माता पितरौ महावृद्धौ द्विजोत्तम ॥ ३३८ ॥ मातरं
पितरं त्यक्त्वा भक्त्या धैर्व्यसने रतः ॥ तेन पापापानुसारेण जातः पुत्रो विनश्यति ॥ ३३९ ॥ अयं जीवेद्यं जीवेदित्याशा बहुवर्षिणी ॥ युवभावे भवेत्कष्टी
महारोगेण पीडितः ॥ ३४० ॥ १।५।१०।२० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४४ ॥ ८३ अथ मालकीयोगः ॥ आसीजन्मांतरै च ब्राह्मणः
शास्त्रपारगः ॥ दुष्टभावेन तेनापि वधो भ्रातुः कृत्स्नस्तदा ॥ ३४१ ॥ तेन पापापानुसारेण गतोऽसौ यमलोककम् ॥ जम्बुको बककाकौ च न कुलः कृमि
रेव च ॥ ३४२ ॥ दिव्यवर्षसहस्रं ते चागतो धरणीतले ॥ भैरवोपासको भ्रष्टो महादुष्टोऽतिनिष्ठुरः ॥ ३४३ ॥ १।३।६।९।१३।१५।२०।२७।३७
वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ ८४ अथ मोदकीयोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वगोदावर्य्याश्च सन्निधौ ॥ गोवर्द्धनः समाख्यातः सपत्नीकः
सपुत्रकः ॥ ३४४ ॥ एकस्मिन्समये विप्रपिता तस्य प्रचोदितः ॥ यजमानस्य वै गेहे स गतो हर्षसंयुतः ॥ ३४५ ॥ यजमानो ददौ तस्मै शकटं द्रव्य
संयुतम् ॥ सहस्रमितमुद्राभिर्विक्रीतश्च तदान च ॥ ३४६ ॥ द्रव्यस्य तु व्ययं कृत्वा वै श्यायां प्रापितं धनम् ॥ समृतो ब्राह्मणस्तत्र गतो सौ यमलोक
कम् ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टो मर्त्यलोके च मानुषः ॥ ३४७ ॥ १।३।५।८।११।१५।२०।२५।३१।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ८५
अथ मोरभंजयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुले पूर्ववाराणस्या अथोत्तरं ॥ कार्मुको नाम विख्यातो धर्मशीलो दयाकरः ॥ ३४८ ॥ देवी च पूजिता तेन भक्ति
युक्तेन चेतसा ॥ धूपदीपाऽक्षतैर्माल्यैर्नैवेद्यैर्विविधैस्तथा ॥ ३४९ ॥ अर्चिता सुप्रकारेण जाता मानसगोचरा ॥ प्रादुर्भूता च सा देवी दिव्यसिंहोप
रिस्थिता ॥ ३५० ॥ वरं वरय भो विप्रतदास्यामि न संशयः ॥ ब्राह्मण उवाच ॥ कृताञ्जलिपुटो भूत्वानाम शिरसा तदा ॥ ३५१ ॥ नमो देव्यै
महादेव्यै शिवायै सततं नमः ॥ नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्मताम् ॥ ३५२ ॥ आद्यं तस्थितिकारिणी सर्वोपद्रवनाशिनी ॥ जयंती

मङ्गलाकालीभद्रकालीकपालिनी ॥ ३५३ ॥ गौर्यैधात्र्यैनमस्तुभ्यंदेहिमपरमंगतिम् ॥ त्वंदंश्रिकमलेदेविमनोमेभ्रमरोऽस्तुवै ॥ ३५४ ॥
 एवंतुलुवतोदेवीकैलासशिखरेगता ॥ शापानुग्रहकारीचबभूवद्विजसत्तमः ॥ ३५५ ॥ सविप्रः पंचतांप्राप्तःकैलासेचसमास्थितः ॥ ततोवै
 मानुषोजातः श्रेष्ठविद्योपजीविकः ॥ धनमैश्वर्य्यमतुलंप्रतापाधिकतरोऽभवत् ॥ ३५६ ॥ १।२।८।१२।२०।२८।३२।३८।४६।५०।५५।
 वर्षेषुकष्टविशेषतः ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ८६ अथमोरकयोगः ॥ अथाद्रिनिकटेपूर्वबद्रिकारण्यसन्निधौ ॥ केशवेतिसमाख्यातः
 पत्नीतस्यपतिव्रता ॥ ३५७ ॥ बाहुजःकृषिकर्ताचधनधर्मसमन्वितः ॥ द्रव्यस्योत्पादनंकृत्वासत्यधर्मक्रियान्वितः ॥ ३५८ ॥ अन्य
 थानकृतंकिंचिद्धरुशुश्रूषणेः ॥ सर्वस्वंविधिनानुत्तुरोऽग्रेऽसमर्पितम् ॥ ३५९ ॥ समृतः स्वर्गकंगत्वापत्नीयुक्तोद्विजोत्तम ॥ दिव्यवर्षसह
 स्रांतेचागतोऽधरणीतले ॥ ३६० ॥ १।४।८।१६।२०।२४।२८।३२।३६।४०।४४।४८।५२।५६।६०।६४।६८।७२।७६।८०।८४।८८।९२।९६।१००।
 ययोगः ॥ अत्रजन्मनिमहारीगीकासेनखलुपीडितः ॥ शुक्रउवाच ॥ पूर्वकोस्तिकृतंकर्मवद्विस्तरतोऽनघ ॥ ३६१ ॥ भृगुरुवाच ॥ पृ
 र्वजन्मनिद्विजश्रेष्ठोनिषादनगरेवसन् ॥ सदाचाराच्चविभ्रष्टः पाखंडाऽऽचरणेरतः ॥ ३६२ ॥ एकस्मिन्समयेतत्रकृतंकर्मातिदारुणम् ॥
 द्विजंकंचिदृणंदत्त्वायाचितंक्रोधहेतुना ॥ ३६३ ॥ नदत्तंतेनविप्रोसौताडितश्चदृढंतदा ॥ ग्रीवायांरज्जुमाबध्यस्वयमेवमृतश्चसः ॥ पापाच्चन
 रकेगत्वातेनेयमीदृशीदशा ॥ ३६४ ॥ १।३।८।१६।२०।२४।२८।३२।३६।४०।४४।४८।५२।५६।६०।६४।६८।७२।७६।८०।८४।८८।९२।९६।१००।
 ७४ ॥ ८८ अथमर्दनयोगः ॥ अथचिंतामणिर्नामपूर्वजन्मनिपादजः ॥ देशेहिमीकटेचैवव्यवसत्परिवारयुक् ॥ ३६५ ॥
 यत्तथान्यसमृद्धस्तनानारत्नोपशोभितः ॥ ३६६ ॥ सुत्पात्रेभ्योद्विजेभ्यश्चहर्षगद्गदमानसः ॥

एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ ३६७ ॥ बाहुजस्यप्रसंगेनकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ परदाराभिगमनंपरद्वेषं तथाऽकरोत् ॥
 ॥ ३६८ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ ततोवैमानुषीयोनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ ३६९ ॥ गोधूमाकारवद्देहोदक्षेभागे
 प्रचिह्नितः ॥ १।३।५।५०।१३।१६।२०।२४।३०।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ८८ अथमालती
 योगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवकीचकोनामब्राह्मणः ॥ सर्वज्ञःसुगतोबुद्धःसदाचारसमन्वितः ॥ ३७० ॥ पठनेपाठनेव्यग्रःपरोपकरणेरतः ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रजगामगिरिगह्वरे ॥ ३७१ ॥ तत्रस्थित्वासशिष्येणशिवस्याराराधनंकृतम् ॥ तीर्थयागाहनंकृत्वाकथांकृत्वाविशेषतः ॥
 ॥ ३७२ ॥ पारायणसंहितातुश्रीमद्भगवतस्यच ॥ एकदाचातिक्रोधेनस्वशिष्यश्चप्रताडितः ॥ ३७३ ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमाचारि
 तंत्विदम् ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तःपुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ धर्मवान्प्रीतिमांश्चैवप्रतिवक्तागुणाकरः ॥ ३७४ ॥ १।४।८।१३।१८।२०।
 २८।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९२ ॥ ८० अथमलसंज्ञकयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वसोरठेनगरेवसन् ॥ प्रपंचाधिकरणेव्य
 ग्रश्चौरवृत्तिरतःसदा ॥ ३७५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदुष्कर्मकृतवांस्तदा ॥ भागिनेयस्ययद्भवंतत्सर्वचोरितंबलात् ॥ ३७६ ॥ समृत्वाह्य
 शोरोगेणपापीचद्विजसत्तम् ॥ यमदूतैःपीडितोऽभूद्बहुवर्षसहस्रकम् ॥ ३७७ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांमानुषत्वंगतस्ततः ॥ क्रूरत्वेचसदाव्य
 ग्रःपाखंडाचरणेरतः ॥ पूर्वपापाऽनुसारेणभूत्वापिप्रियतेशिषुः ॥ ३७८ ॥ ९१ अथमकरध्वजयोगः ॥ आसीत्पूर्वतुयानारीब्राह्मणस्यव
 रमना ॥ शौचाचाररताभव्यादेवतातिथिपूजका ॥ ३७९ ॥ पाकेचकुशालादक्षागणेशोमाप्रपूजिका ॥ वैशाखेकार्तिकेमाघेसास्नाताविम
 लेजले ॥ ३८० ॥ पतिस्तस्यामहाकामीपरस्त्रीरतिलम्पटः ॥ कृतस्तथापतित्यागेव्रतंचान्द्रायणंकृतम् ॥ ३८१ ॥ मृत्वाव्रतान्तेसाचारी

गतास्वर्गतदाऽनघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यामात्रवेद्येसमुद्रता ॥ पतित्यागनकात्पापात्पतिनालभतद्विज ॥ ३८२ ॥ १।६।१२।१५। २०।२८।
 ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ९२ अथमहनयोगः ॥ पूर्वजनमनियानारीचांगिरादेशवासिनी ॥ सावित्रीसातुविख्यातारूप
 यौवनसंयुता ॥ ३८३ ॥ कामेनकृच्छ्राद्गधासारतिमिच्छतिसर्वदा ॥ एकस्मिन्समयेदेवकृतंकर्मातिदारुणम् ॥ ३८४ ॥ चर्मकार
 स्यसंगान्तुपापमाचरितंतदा ॥ तेनपापेनभोविप्रनरकेतुगताखलु ॥ ३८५ ॥ षष्टिवर्षसहस्रातेचागताधरणीतले ॥ यौवनेतुपतिलब्ध्वाशी
 ब्रंतुविधवाऽभवत् ॥ ३८६ ॥ परमायुर्वर्षाणि ५० ॥ ९३ अथमोक्षयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजावंगदेशके ॥ दुर्भगाद्रोहसंयु
 क्तापरजाररतासदा ॥ ३८७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगंगासागरसंगमे ॥ सागतातत्रभोविप्रस्थित्वाचपरिवारयुक् ॥ ३८८ ॥ तत्रभाविव
 लात्पुत्रसामृताज्वरपीडिता ॥ विमानाग्रेचसास्थित्वागतास्वर्गद्विजोत्तम ॥ ३८९ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुंदरीविमलेकुले ॥ पतिवांछास
 दातस्याःपतिस्तस्यामहाभ्रमी ॥ ३९० ॥ १।२।८।१३। १७। २०। २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ९४ अथब्राह्म
 योगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्चिद्विरोदद्विजसत्तमः ॥ विद्याऽभ्यासविहीनश्चकृषिकर्मरतःसदा ॥ ३९१ ॥ स्वल्पवित्तोबहुत्यागीबन्धुमा
 न्यउदारधीः ॥ स्ववर्णधर्मनिरतोऽतिथीनांपूजेनरतः ॥ ३९२ ॥ अथतस्यगृहेकश्चिद्विजःस्थापितवान्धनम् ॥ नदत्तंतपुनर्लोभाद्रुकं
 पत्न्यासहद्विज ॥ ३९३ ॥ गत्वाधर्मपुरंदैवाच्छुभंतुयदिवाऽशुभम् ॥ ३९४ ॥ फलंभुक्त्वाऽधुनाजातोभूत्वापिप्रियतेशिशुः ॥ ३९५ ॥
 १।३।४।८।१३। १७। २० वर्षेषुकष्टम् ॥ मृत्युः ३७ ॥ ९५ अथबोधयोगः ॥ स्वसंदेशेनरोजातःपरमोदारमानसः ॥ दयाद्र
 स्फुटवक्त्राचपरमैश्वर्यसंयुतः ॥ ३९६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणश्चातिदुर्बलः ॥ आगतस्तत्रभोविप्रपरिवारेणसंयुतः ॥ ३९७ ॥

॥ ३९८ ॥ समत्वातत्रचखलजगामपरमंपदम् ॥ मन्व

दृष्ट्वा तु बाहुजस्तस्मै स्वस्वच ददातदा ॥ जगन्भकार्यावन्तः सहारक्षारक्षताः ॥ ४९० ॥ एषु वर्षेषु कष्टम् ॥
 नन्तरान्तरे विप्रचागतो भूमिमंडले ॥ ४९१ ॥ गौरांगः सुकुमारश्च दाता भोक्ता दयाकरः ॥ ४९० ॥ ३।६।११।१५।२०। २८ एषु वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १६ अथ वेधकयोगः ॥ कुरङ्गदेशे परमेपवित्रे भवविप्रो द्विजदेवभक्तः ॥ क्षात्रश्च धर्मिष्ठ उदारधीश्च स तत्परो देवतारा
 धने च ॥ ४०१ ॥ यज्ञान्बहुविधान्कृत्वा दानानि विविधानि च ॥ त्यक्त्वा राज्यं नगं त्वाचचारदुस्तरंतपः ॥ ४०२ ॥ सराजापंचतां प्राप्य स्वर्ग
 वासी बभूव ह ॥ अत्र जन्मनि विप्रोऽसौ सर्वसम्पद्युतो दृढः ॥ ४०३ ॥ १।३।९।१०।१५।१७।२२। २८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥
 १७ अथ फलाशनयोगः ॥ विराट्देशे द्विजपूर्वकाले गोविंदनामा स तु विद्यया युतः ॥ पौराणिकी वृत्तिर्युतोऽप्युदारधीर्द्रव्याणि तेनाऽपि हिंस
 चितानि ॥ ४०४ ॥ एकदा तु कृतं पापं द्विजपुत्र्यारतिः कृता ॥ कालेनाल्पेन विप्रोऽसौ मृत्वायातो यमालयम् ॥ ४०५ ॥ तत आगत्य
 भृष्टं पृष्ठमानुषः सुंदरोऽधुना ॥ धनीमानी महाप्राज्ञः सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ ४०६ ॥ २।१।१५।२४।३१। ३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७० ॥ १८ अथ फल्युयोगः ॥ कश्चिद्विप्रो महासाधुश्चाख्यैः प्रतापवान् ॥ आचारकुलधर्मज्ञो देवताद्विजवत्सलः ॥ संयुक्तो वातपित्ता
 भ्यां किंचिद्विद्वत्समन्वितः ॥ तस्य भार्या सदा चाराकृच्छ्रव्रतपरायणा ॥ ४०७ ॥ पतिभक्तापतिप्राणाऽतिथीनां पूजे रता ॥ सात्यक्ता तेन वि
 प्रेण पापमाचारितं त्विदम् ॥ ४०८ ॥ मृत्वा मुक्ता तु नरकमागतश्च यरातले ॥ भार्या सुखविहीनश्च सर्वांगेषु च कष्टितः ॥ ४०९ ॥ २।१२।
 १५।२० वर्षेषु कष्टम् ॥ ५५ वर्षेषु मृत्युः ॥ ९९ अथ फेत्कारीयोगः ॥ पूर्वजन्मनियानारीबाहुजस्य तदाऽनघ ॥ देशे च दक्षिणे चैव पिता तस्य
 नराधिप ॥ ४१० ॥ गताश्च गुरोर्हेसा बहवर्षगता गतैः ॥ तत्र गत्वा पतिं चैव श्वशुरं द्वेष्टि नित्यशः ॥ ४११ ॥ दम्पती द्वौ कदा वा दंष्ट्रत्वा चै

वपरस्परम् ॥ आज्ञादानं विनैवाऽसौ गताच पितृवैश्वमनि ॥ ४१२ ॥ कालान्तरे तु मृत्वासागृहगोधाबभूवह ॥ इदं जन्म तृतीयं तु मध्यदेशे
 समुद्भवः ॥ ४१३ ॥ ३ । ४ । ८ । १६ । २२ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ १०० अथ भारद्वाजीयोगः ॥ कौकणेन्यवस
 त्पूर्वब्राह्मणो दक्षिणेतटे ॥ सागरस्याग्निहोत्रं च कृतवान्सर्वदा खलु ॥ ४१४ ॥ पत्नी तस्य मृता तेन यज्ञभ्रष्टो बभूवह ॥ स विप्रः शोकसंतप्तो दंडी
 खलु बभूवह ॥ ४१५ ॥ दंडिना पिकृतं पापं कामलोभेन वेतदा ॥ स्वशिष्यस्य गुदभ्रंशः कृतस्तेन तदा द्विज ॥ ४१६ ॥ मृत्वा तु कुम्भीपाकं स
 शुक्लवर्षसहस्रकम् ॥ ततो जातो घराष्ट्रे मानुषो व्याधिपीडितः ॥ ४१७ ॥ १० । २० । २२ । ३० । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥
 १०१ अथ भोगीयोगः ॥ विंध्याद्रिनि कटे पूर्वब्राह्मणो न्यवसत्पुरा ॥ माहेश्वर इति ख्यातो मूर्खश्चातिदुरासदः ॥ ४१८ ॥ परदारोऽभिलाषी
 च परकार्यविनाशकः ॥ शुकं तु पालयित्वा स पाठितो बहुयत्नतः ॥ ४१९ ॥ तेन पुण्येन चैवासौ पितृलोकं तदागतः ॥ पितृलोकाद्विहीनश्च
 मर्त्यलोकेऽपि मानुषः ॥ ४२० ॥ दयाधर्मविहीनश्च पीड्यमानकलेवरः ॥ १ । ८ । १६ । २२ । वर्षेषु च विरुजावर्षे सप्ततितमे मृतिः ७० ॥ ४२१ ॥
 १०२ अथ भोगकयोगः ॥ पूर्वपांचालदेशे तु ब्राह्मणो वेदपाठकः ॥ संतुष्टश्च विवेकी च दयाधर्मपरायणः ॥ ४२२ ॥ पत्नी तस्य सुशीला
 च पातिव्रत्यपरायणा ॥ मन्तुं विनैव सा त्यक्ता ब्राह्मणेनाऽतिकोपतः ॥ ४२३ ॥ अनशनं तु व्रतं कृत्वा मृत्वा स्वर्गं गता च सा ॥ कालान्तरे तु विप्रो
 पि मृत्वा यातो यमालयम् ॥ ४२४ ॥ तत्र मुक्तामहादुःखं चागतो धरणीतले ॥ गौरांगो मध्यदेहश्च भार्यादुःखेन दुःखितः ॥ ४२५ ॥ ७ ।
 १० । १६ । वर्षेषु महाकष्टम् ७० सप्ततिवर्षिकं परमायुः ॥ १०३ अथ भर्तुलयोगः ॥ भर्तुलेचनरोजातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ कृषि
 कर्मसंस्थासौ गोधनेनापि संयुतः ॥ ४२६ ॥ एकस्मिन् समये विप्रवृषश्चातिदितो भृशम् ॥ तेन पापेन मृत्वाऽसौ ह्यसिपत्रे प्रताडितः ॥ ४२७ ॥

एवंमुक्त्वातुनरकंचागतोभूतलेद्विज ॥ दारिद्र्येणप्रपीड्यश्चहस्तेनटुटकश्चसः ॥ ४२८ ॥ १० । १६ । १८ । २५ वर्षेषुपीडा ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ४० ॥ १०४ अथमांडवीयोगः ॥ पूर्वकर्णाटकेचैवैश्वर्यश्चद्विजसेवकः ॥ दानशीलोदयालुश्चस्वधर्मेनिरतःसदा ॥ ४२९ ॥ एकदात्वति
 थिश्चाऽग्राज्जेनयाचितंतदा ॥ क्रोधाऽऽतुरेणतुतदानान्नदत्तंभिक्षवे ॥ ४३० ॥ शापंदत्त्वातुगतवानतिथिश्चनिराशकः ॥ स्वल्पेनैवतु
 कालेनधनंयातंहिसंक्षयम् ॥ ४३१ ॥ धनशोकेनमृत्वासदुःखंमुक्त्वातुनारके ॥ आगत्यभूतलेविप्रबभ्रामचगृहेगृहे ॥ ४३२ ॥ ५ । १५ । १६
 एषुवर्षेषुमह्यकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५० ॥ १०५ अथमुर्गलायोगः ॥ चोलदेशेऽभवत्पूर्वबाहुजःपरदर्पहा ॥ शिवभक्तश्चधर्मिष्ठःप्रजापालनत
 त्परः ॥ ४३३ ॥ अदंड्यापिसगर्भाचब्राह्मणीताडितैकदा ॥ यातेकालेतुनृपतिःस्वर्गवासीबभूवह ॥ ४३४ ॥ ततश्चागत्यनृपतिर्मे
 ण्डलेशोदयालुकः ॥ पूर्वपापेननृपतेःसगर्भमहिषीमृता ॥ ४३५ ॥ ११ । १६ । १८ एषुवर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥
 १०६ अथमानन्दयोगः ॥ मानन्देचनरोजातोगौडदेशेपुराद्विज ॥ ब्राह्मणःशिवभक्तश्चप्रदोषव्रतपालकः ॥ ४३६ ॥ शिवरात्रिव्रतंकृत्वाजागर
 णंकृतवान्नहि ॥ तेनपापेनविप्रोऽसौदारिद्र्येणप्रपीडितः ॥ ४३७ ॥ मृतोगत्वातुकेलासमागतोधरणीतले ॥ धनधान्येनसंयुक्तःपुत्रपौत्रसमन्वितः
 ॥ ४३८ ॥ १५ । २५ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १०७ अथमर्द्धयोगः ॥ मर्द्धयोगेनरोजातःपूर्वजन्मनिभिल्लकः ॥ घातिताब
 हवोजीवास्तदाचद्विजसत्तम ॥ ४३९ ॥ मृत्वाभुक्त्वामहाघोरंनरकंत्वत्रचागतः ॥ श्यामांगोह्रस्वदेहश्चसर्वेष्वंगेषुपीडितः ॥ ४४० ॥ त्रियन्ते
 शिशवोजाताजाताश्चैवद्विजोत्तम ॥ द्वादशेषोडशेवर्षेमहारोगैःप्रपीडितः ॥ ४४१ ॥ परमायुर्वर्षाणि ५० ॥ अथमंजिष्ठयोगः १० ॥ मंजिष्ठ
 योगेयोजातोबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ सर्वक्रियापरिश्रष्टःप्रजापीडनतत्परः ॥ ४४२ ॥ मद्यपानेषुष्यग्रश्चमृगयाव्यसनेरतः ॥ यातेत्वल्पेहिक्का

लेतुबाहुजः पंचतांगतः ॥ ४४३ ॥ भुक्तातुनरकंधोरमागतो धरणीतले ॥ सर्वैः सुखैर्विहीनश्च संतरेरहितश्च सः ॥ ४४४ ॥ १५। २०। २२
 एषु वर्षेषु महाकष्टम् ॥ ५० वर्षेषु मृत्युः ॥ इति श्रीभृगुसंहितायां पवर्गयोगकथनं नामाष्टमं प्रकरणं समाप्तम् ॥ ८॥ १ अथ यवर्गकयोगः ॥ आसी
 जन्मनियानारी ब्राह्मणस्य पतिव्रता ॥ कृच्छ्रव्रतताचो ग्रासुशीला धर्मपालिनी १ ॥ न पुंसकः पतिस्तस्याः शिवस्य स्मरणे रतः ॥ कृता नितेन दा
 नानि महापर्वणि तदाऽनघ ॥ २ ॥ पतिर्मृत्युवशं यातः सा भूता च सती तदा ॥ गता सा परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभम् ॥ ३ ॥ पुनरागत्य मेदिन्या कुले म
 इति चाधुना ॥ पतिपुत्रसमायुक्ता धनान्यसमन्विता ॥ ४ ॥ १५। ८। १४। २०। वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ २ अथ यलवाला द्वियोगः ॥
 कश्चित्क्षात्रकुले पूर्वपंपाया दक्षिणे तटे ॥ भानुसिंहः समाख्यातः पत्नी तस्य दुरासदा ॥ ५ ॥ बाहुजेन प्रहर्षेण गोदानं बहुकारितम् ॥ ब्राह्मणेभ्यो
 ददौ क्षेत्रं स्वर्णं दत्त्वा ततः परम् ॥ तीर्थविगाहनं कृत्वा बहुवर्षं तथानघ ॥ ६ ॥ स्वदेशेऽपि मृतः सोऽपि गतं द्रुपुरं प्रति ॥ षष्टिवर्षं सहस्राणि भुक्ता च
 स्वर्गजं फलम् ॥ ७ ॥ ततो वैमानुषीयो नौ धनधान्यसमन्वितः ॥ पूर्वपत्नी भवेच्चात्र सर्वदा कष्टदायिनी ॥ ८ ॥ १। ३। ८। १४। १८। २०।
 २७। ३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ३ अथ यजमोदायोगः ॥ प्रयागेन्यवसत्पूर्वचंद्रसेनिश्च ब्राह्मणः ॥ सर्वकर्मावधाता च दानं
 ण्य परायणः ॥ ९ ॥ शिवार्चनं कृतं सम्यगगोशाला द्विजवेश्म च ॥ तेन पुण्यप्रभावेण अत्र जन्मनि धनेश्वरः ॥ १० ॥ १। ३। ८। १२। १५
 १७। २०। ३४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ४ अथ राजयोगः ॥ कालिंदी निकटे पूर्वब्राह्मणो वेदपारगः ॥ प्रयागे चागमत्सो
 पितत्र स्थित्वा विशेषतः ॥ ११ ॥ सत्पात्राय विधिज्ञायदानं दत्त्वा सहर्षितः ॥ गोदानं मंत्रमेरुं च दत्तं तेन विशेषतः ॥ १२ ॥ एकस्मिन् समये
 विप्रकृतं कर्मोऽतिदारुणम् ॥ कामलोभेनैव तत्र परमार्थ्या गमनं कृतम् ॥ १३ ॥ तेन पापानुसारेण भुक्त्वा नरकं जं फलम् ॥

पुनर्वमाद्यषोभुत्वाङ्गायादक्षिणेतट ॥ १४ ॥ आजन्मनोधनं धान्यकन्याश्च बहवो द्विज ॥ प्रथमे पंचमे वर्षे द्वादशे चैव षोडशे ॥ १५ ॥
द्राविशैश्चित्रशर्षेवापंचत्वं समवाप्नुयात् ॥ पुनर्जन्म भवेत्तस्य नात्र भागं वसंशयः ॥ १६ ॥ ५ अथ रानाग्रयोगः ॥ आसीजन्मांतरे
चैव ब्राह्मणः शक्तिपूजकः ॥ देशे हि मेथिले चैव न्यवसत्परिवारयुक् ॥ १७ ॥ वीरेश्वर समाख्यातः पत्नी तस्य च मत्कृतिः ॥ व्रतपूजोप
चरणे समर्थश्च सदाऽनघ ॥ १८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रवैरभावेन ब्राह्मणः ॥ मारणोच्चाटनं कृत्वा नाममात्रेण भोसुत ॥ १९ ॥ उन्मुक्तिकरणं
विप्रकृत्वा तेन विशेषतः ॥ अथ काले गते विप्रसमृत्त्वानरके गतः ॥ ततो वैमानुषीयोनौ मर्त्यलोके समागतः ॥ २० ॥ १।८।१६।२०।
२५। वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ६ अथ राजीवयोगः ॥ कश्चित्तु बाहुजो जातो दशारण्येतदानघ ॥ कृतानि पुण्यदानानि ब्राह्म
णाभोजिताभृशम् ॥ २१ ॥ एकस्मिन्समये विप्रमित्रद्रोहमथाकरोत् ॥ तेन पापापानुसारेण नरकं गतवान् द्विजः ॥ २२ ॥ बहुवर्षसहस्रांते
मानुषोपिततोऽधुना ॥ ईषद्गौरोप्युदारश्च किंचिद्विप्रसमन्वितः ॥ २३ ॥ विद्याविनयसम्पन्नः स्वक्रियानैष्ठिकः सच ॥ २४ ॥ १।२।३।५
७।११।१६।२०।२४।३०। वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ७ अथ रामयोगः ॥ पूर्वजन्मनि क्षात्रस्तु कीकटे हितदाऽ
वसत् ॥ धनधान्यसमृद्धस्तु बहुपृथ्वीसमन्वितः ॥ २५ ॥ भागिन्यः समायातो महाबलपराक्रमी ॥ क्वचित्कालवशं यातः कृत्वा युद्धं पर
स्परम् ॥ २६ ॥ भागिन्यस्य चैतेन खड्गेन च्छेदितं शिरः ॥ यमलोके गतः सोऽथाशीतिवर्षसहस्रकम् ॥ ततो वैमानुषीयोनौ राजरोगेण क
र्षितः ॥ २७ ॥ १।३।५।८।१६।२२।२८।३० वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ८ अथ राघवयोगः ॥ भद्राक्षेन गरे
पूर्वविष्णुदासेति वैश्यजः ॥ पाखंडाचरणे निष्ठ आत्मनाविनीयोजितः ॥ २८ ॥ मित्रद्रोहः कृतस्तेन तथा विप्रजघान ह ॥ धनहीनोऽथ वारोगी

सुखमभ्येद्युदासत ॥ २९ ॥ अथवासंततेऽश्विताजायतेनात्रसंशयः ॥ कार्य्यहानिःप्रजायेतराजद्वारेव्यथाभवेत् ॥ ३० ॥ गोदानमश्वदानं च
 राजतंचहिरण्यकम् ॥ कृतेदानार्चनेसौख्यंजायतेभृगुनंदन ॥ ३१ ॥ तीर्थवासेकृतेतस्यपुत्रोभवतिनान्यथा ॥ चांद्रायणव्रतंकुर्यात्सर्वरो
 गोपशांतये ॥ ३२ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १७ । २० । ३० । ३२ । ३६ । ४० । ४१ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ९ अथराटकयोगः ॥
 चंपारण्येनरःपूर्वबाहुजःशिवभक्तिमान् ॥ ब्राह्मणानां कृतासैवैकादश्याश्चव्रतंतथा ॥ ३३ ॥ एवंविषतस्तत्रबहुवर्षगतागतेः ॥ अरातेश्च
 विधातार्थसंधानंचकृतं द्विज ॥ ३४ ॥ तेनपापानुसारेणचात्रजन्मनिपीडितः ॥ रोगाश्चविविधाजातायौवनेपूर्वकर्मणा ॥ ३५ ॥ १ । ३ । ८
 ११ । १६ । २० । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ १० अथराडयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवपादजोवंगदेशके ॥ कृषिकर्मोद्यमे
 व्यग्रोधान्यराशिःकृतोभृशम् ॥ ३६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रहलंचवृषभेवहन् ॥ लगुडैस्ताडितोविप्रसमृतःस्वेनकर्मणा ॥ तेनदुष्टेनभो
 विप्रपापमाचरितं त्विदम् ॥ ३७ ॥ पादजो भास्करेलोकंगतोतियमपीडितः ॥ रौरवाच्चविनिःसृत्यमानुषोपिततोऽभवत् ॥ ३८ ॥ षोडशा
 ब्देऽतिकष्टंचचक्षुर्विशेततःपरम् ॥ षष्टिवर्षांतरेमृत्युर्जायतेनात्रसंशयः ॥ ३९ ॥ ११ अथरीतुलंसकयोगः ॥ अथकेदारदेशेतुब्राह्मणःशक्ति
 पूजकः ॥ तद्देयतिसमाख्यातःपत्नीतस्यसुशीलिका ॥ ४० ॥ शांतःशुद्धःसमःस्वच्छोनिश्छलीपापवर्जितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणे
 नविमोदितः ॥ ४१ ॥ सम्बंधिनोधननीत्वातस्मैकन्यासमर्पिता ॥ तेनपापानुसारेणभुक्काभोगांश्चशाश्वतान् ॥ ४२ ॥ पुण्याच्च
 माद्युष्यलोकंमध्यदेशंसमागतः ॥ ३३ ॥ १ । ४ । ६ । ८ । ११ । १५ । १९ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १२ अथ
 रोमयोगः ॥ जयापत्तनकेविप्रचोलेदेशेद्विजोपिसः ॥ तस्यपत्नीमहाशुभ्राकामस्येवप्रियायथा ॥ ४४ ॥ परंपुंसिस्ताविप्रपापानि

कृतकालसौ ॥ तत्सकशाचभोविप्रबभूवधनवत्यपि ॥ ४५ ॥ किंचित्पुण्यार्जनंकृत्वामृत्वायमपुरगतः ॥ तिर्यग्योनिसमुत्पन्नः कोटभृगवि
 द्यामान् ॥ पद्मान्मानुष्यमापन्नश्चात्रदेशेऽधुनानघ ॥ ४६ ॥ २।४।६।१०।१३।१६।२०।२८।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ १३
 अथरोमावलियोगः ॥ मेथिलेनगरेपूर्वब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ असद्व्यापीदुराधर्षः परपीडननिन्दकः ॥ ४७ ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्रप्राप्तिर्धृ
 पानुकम्पया ॥ सविप्रः पंचताप्राप्तः पापात्मपफलंभृशम् ॥ ४८ ॥ पुण्यात्पुण्यफलंमुक्त्वाधरण्यांसौख्यसंयुतः ॥ प्रथमेब्देतृतीयेचद्वाष्टमेच
 प्रपीडितः ॥ ४९ ॥ षोडशेविंशवर्षेचमहाकष्टेनकष्टितः ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ १४ अथरोशनयोगः ॥ यामुनेनगरेपूर्ववैश्योनामज
 नार्दनः ॥ क्रयविक्रयकर्ताचद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ ५० ॥ पत्नीतस्यमहासाध्वीगृहकर्मोद्यमेरता ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं कर्मचदारुण
 म् ॥ ५१ ॥ भ्रातुर्वधात्कृतं पापंद्रव्यलुब्धेनचेतसा ॥ समृत्वापापभागीचयमलोकेतदागतः ॥ ५२ ॥ रौरवेनरकेचैवप्रक्षिप्तोयमदूतकैः
 ॥ ५३ ॥ तिर्यग्योनिसमुत्पन्नोवारंवारंघरातले ॥ इदं द्वितीयं जन्मस्याद्धनपुत्रविवर्जितः ॥ ५४ ॥ १।२।४।६।७।९।१२।१६।२०।२५।
 ३०।३५।४४। वर्षेष्वेतेषुकष्टंस्यात्षष्टिवर्षाणिजीवति ॥ १५ अथरत्यायोगः ॥ पूर्ववनोत्तरेवासोब्राह्मणोऽधनवानपि ॥ शिवसेवारतस्त
 त्रब्राह्मणानांप्रतोषकः ॥ ५५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रवनंदंघंदेवाग्निना ॥ तेनपापानुसारेणचेदानींकष्टसंयुतः ॥ ५६ ॥ १।३।९।१४।१५।१८।
 १७।२१।२६।३१।३६।४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ १६ अथरोपणयोगः ॥ कार्ळिदीकूलकुंजेनिवसतिरुचयोमाथुरीयोषि
 तश्चतत्रैकोवैश्यसुतुः शिवपदनिलयोनिर्विकारोबलिष्ठः ॥ नानारत्नोपशोभीरविरमणिमाञ्छांतचित्तोऽतिभक्तः पत्नीतस्यातिदुष्टापपु
 रुषरतामंचलासुन्दरीसा ॥ ५७ ॥ स्वपत्युर्बचिकाप्रष्टाकामदग्धादुरासदा ॥ ५८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदृष्ट्वातांतुसकोपतः ॥ मुष्टिकाहन

नंकृत्वासामृताकमलानना ॥ ५९ ॥ स्त्रीहत्यापापदोषे णचात्रजातोव्यथाकुलः ॥ सर्वथादुःखदारिद्र्यपुत्रपीडातथाऽनघ ॥ ६० ॥
 १।३।५।८।१३।१५।१७।२९।३१।४० एतद्वर्षेषुमहाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ १७ अथरोखायोगः ॥ अथका
 लञ्जरेदेशेबाहुजःसत्यधार्मिकः ॥ पत्नीमनोहरातस्यचंद्रकांतिसमप्रभा ॥ ६१ ॥ अन्योन्यप्रीतिवशतोबहुवर्षगतगतैः ॥ एकस्मिन्स
 मयेविप्रहृष्टास्वीयांसकोपतः ॥ ६२ ॥ परपुंसिसमासक्तांपर्य्यैकेरतिकर्तृकाम् ॥ राज्यंत्यक्त्वावनंगत्वातपश्चर्य्यामथाकरोत् ॥ ६३ ॥ वनां
 तरेमृतःसोपिगतोसौपरमंपदम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ ६४ ॥ १।२।४।८।१२।१७।२२।२८।३०।३६।
 ४०।४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ १८ अथरोमावलीयोगः ॥ अनिरुद्धपुरेर्म्येब्राह्मणोवेदपारगः ॥ देवशर्माइतिख्यातःप
 त्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ६५ ॥ प्रवृत्तिविद्यागमशास्त्रपारगः समस्तलोकेगुणिनांगुणाढ्यः ॥ शिवंस्मरन्ध्यानसमाधिनिष्ठोविमोहशून्यश्चप
 रोपकर्ता ॥ ६६ ॥ शिवानुकम्पापरमंपदंगतंशिवस्यलोकंपरमंपवित्रम् ॥ पुनश्चभूमौससमागतोहिचानंदमूर्तिःसतुसर्वधार्मिकः ॥ ६७ ॥
 अनेकलक्ष्मीर्जगतीजगत्पतिः समागतस्तत्रनचक्षयःक्वचित् ॥ सर्वद्वानित्यंग्रविलोकितंचसमाजगौकाननवासवांश्च ॥ ६८ ॥ मृत्युशता
 ब्देह्यलभत्स्वयेच्छयापुनर्नजातःसचमुक्तिलाभात् ॥ ६९ ॥ इति ॥ १९ अथराज्ञीयोगः ॥ अथकाम्पिरनगरंवेसंतिबहवोजनाः ॥
 यमुनानिकटेचैवप्रकीर्णं गुणिनांगुणैः ॥ ७० ॥ सत्राजितोनामराजाबभूवक्षितिमंडले ॥ नानासैन्यसमायुक्तःपत्नीहारवतीशुभा ॥
 ७१ ॥ पुत्रीद्वौचमहाभव्यौपितृभक्तौहिचानुगौ ॥ प्रजाःपालयतेसम्यक्पुत्रवच्चतदानघ ॥ ७२ ॥ एकदाविप्रराज्ञासुयज्ञोऽका
 रीसुनिश्चितम् ॥ आहूतब्राह्मणाःसर्वेयज्ञमध्येतदानघ ॥ ७३ ॥ दत्तानितेनदानानिस्वर्णमुद्रास्तथाभृशम् ॥ बधिरेणद्रिजेनाथमहाको

ल्याहलःकृतः ॥ ७४ ॥ संमुखःप्रतितोद्व्यग्रौभस्मीभूतस्तदानघ ॥ तेनपापेनभोविप्रभूपतिर्दुःखसंयुतः ॥ ७५ ॥ पुण्येनजन्मनैवंसधनपुत्र
 समन्वितः ॥ दक्षिणांगमुखेपाश्वेच्चिह्नंतस्यप्रदर्शितम् ॥ ७६ ॥ युवभावेभवेत्कष्टीराजरोगेणभोसुत ॥ ७७ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । ११ ।
 १५ । २० । २४ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५५ ॥ २० अथराजयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवराजाशूद्रकुलेतदा ॥
 जीमूतेतिसमाख्यातोविदभैद्यवसत्पुरा ॥ ७८ ॥ धनधान्यसमृद्धस्तुसहसैन्येनराजते ॥ कृत्वादंडविदंडचप्रजानालुंठनेरतः ॥ ७९ ॥
 मित्रद्रव्याणिसर्वाणिगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेकिंचित्पुण्यार्जनंकृतम् ॥ ८० ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वापुण्यात्पुण्यफ
 लंतथा ॥ ततोवैमानुषीयोनौचागतोभूमिमंडले ॥ ८१ ॥ १ । ४ । ६ । ८ । १२ । १६ । २० । २५ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ७३ ॥ २१ अथराजतीयोगः ॥ पूर्वजन्मांतरेचैवबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ भद्रसिंहःसमाख्यातःपत्नीतस्यमनोहरा ॥ ८२ ॥ कृता
 नितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रविदग्धं ब्राह्मणगृहम् ॥ ८३ ॥ निर्दग्धाश्चतथाजीवाःपापमाचरितंत्विदम् ॥ तस्मा
 त्पापाच्चभोविप्रशीघ्रंचनरकेगतः ॥ ८४ ॥ ततोवैमानुषीयोनौकुलेमहतिजातवान् ॥ प्रथमेनवमेवर्षेकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ ८५ ॥ १ ।
 ३ । ८ । ११ । १८ । २० । २४ । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ २२ अथराजनीतियोगः ॥ अथवेश्याकुलेजातास्वैरि
 णीपरगामिनी ॥ पापाच्चविपुलंद्रव्यंलब्धमत्रद्विजोत्तम ॥ ८६ ॥ पूर्वजन्मनिसानारीकावेरीनिकटेऽवसत् ॥ द्रोणभूपस्यडुहितासुन्दरी
 चातिशोभना ॥ ८७ ॥ गुप्तपापंचकारासौपतिवंचनतत्परा ॥ तेनेयंगणिकाजातापुण्याच्चैवशुभानना ॥ ८८ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ ।
 १६ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ २३ अथरमायोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवपादजोवंगदेशके ॥ शुद्धबुद्धिःसमाख्या

तोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ ८९ ॥ नानाछलैश्चसंयुक्तोद्रव्यंतुक्कृतवान्भृशम् ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतःकालचोदितः ॥ ९० ॥ पापा
 त्यापफलंमुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ मानुषश्चापिद्विभुनाबहुकष्टेनकष्टितः ॥ ९१ ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ २४ अथराजेन्द्रयोगः ॥
 अथविश्वारोनामब्राह्मणःशास्त्रपाठकः ॥ काव्यकर्त्तृगुणज्ञश्चलोलुपश्चातिनिंदकः ॥ ९२ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोबाहुजोधनवानपि ॥
 तस्यद्रव्यंभुक्तवान्सरेमेतस्यैवभार्यया ॥ ९३ ॥ एवंस्वल्पेगतेवर्षेब्राह्मणोमृत्युमागतः ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ ९४ ॥
 यश्चान्मानुष्यमापन्नःसुखदुःखसमन्वितः ॥ ९५ ॥ ११ ३१ ३१ ४१ ६१ ८१ १०१ १३१ १६१ २०१ २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि६२ ॥ २५ अथगघुह्यायोगः ॥ जालंधरस्यनिकटेपूर्णदेवेतिब्राह्मणः ॥ ब्रह्मचर्य्यरतःसोपिधनधान्यविवर्जितः ॥ ९६ ॥ जपकर्म
 णिनिष्ठःसदेवताऽऽराधनेरतः ॥ नृपाश्चबहवःशिष्यानिर्विकारोपिब्राह्मणः ॥ ९७ ॥ मृतःस्वर्गपुरंगत्वाशिवलोकमुवासच ॥ ततःपुण्य
 क्षये जातेब्राह्मणश्चाऽऽभवत्पुनः ॥ ९८ ॥ षष्टिवत्सरपर्य्यतंस्वयंराज्यंचकारह ॥ ९९ ॥ तस्यायुर्वर्षाणि ७१ ॥ २६ अथरामायोगः ॥
 कैरातेदेशकेपूर्वबाहुजोधर्मसंज्ञकः ॥ सभार्य्यःपुत्रसहितःकृषिकर्मोद्यमेरतः ॥ १०० ॥ कृतानितेनदानानिगजाश्वसहितानिच ॥ एकस्मि
 न्समयेचिप्रकृतकर्मतुदारुणम् ॥ १०० ॥ प्रभार्तेनिर्गतःसोपिवनाद्विनिकटेतदा ॥ गोधनेनसमाकीर्णोदैवात्तत्रद्विजोत्तम ॥ १०१ ॥ गौश्चक्रो
 चातुराप्येकातस्योपरिप्रधाविता ॥ लगुडेस्ताडितातेनसामृताद्विजसत्तम ॥ १०२ ॥ पापमाचारितेनगोपितंचस्मरंतदा ॥ सक्षात्रःपंचता
 मासोगतोसौयमशासनम् ॥ १०३ ॥ बहुवर्षसहस्रतिमानुषश्चततोऽभवत् ॥ श्वेतकुष्ठमभूत्तेनपीडयमानोमुहुर्मुहुः ॥ १०४ ॥ ११ ३५।
 ८११११४१७१ २०१ २५१ २९१ ३१ ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ २७ अथराकायोगः ॥ आसीजन्मांतरैचैवकी

ददुथवसन्सुधाः ॥ गोकर्णतिसमारुयातः परनीपुत्रसमन्वितः ॥ १०५ ॥ शतग्रामाधिपः सोपिभ्रमिकश्चातिजल्पकः ॥ एवंगेहंकृतं तत्र
 चरितं च विचित्रितम् ॥ १०६ ॥ माणिक्यकलशोपेतं नवभांडमनोहरम् ॥ आरामं विविधं कृत्वा ब्राह्मणास्तोषिताश्च वै ॥ १०७ ॥ एकस्मि
 न्मये विप्रपापमुग्रमुपाजितम् ॥ परस्त्रीगमनं कृत्वा गंगामध्ये तदानघ ॥ १०८ ॥ पापाच्च न कंयातः पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ ततो वै मानुषी
 योनी सुंदरश्चातिभोगभाक् ॥ १०९ ॥ १ । ३ । १११६ । २० । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ २८ अथ रावतीयोगः ॥ आसीत्पूर्वं
 भवेकश्चित्रिषा दोजाह्नवी तटे ॥ जीवानां चांतनेष्वग्नौ दुराधर्षोऽपि दुर्मुखः ॥ ११० ॥ निंदकः पापभागी च परस्त्रीरमणे रतः ॥ बाहुजस्य
 सहायेन मार्गं लुंठनतत्परः ॥ १११ ॥ ब्राह्मणस्य हतं वित्तं लुण्ठेन सताडितः ॥ सतेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ ११२ ॥ सनाता
 नरके स्थित्वा दिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ ततो वै मानुषो जातः सर्वकष्टेन कष्टितः ॥ ११३ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १८ । २४ । वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ २९ अथ रामेश्वरयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरे चैव बाहुजः खसदेशके ॥ आखेटके रतो नित्यं मृग्येकाचहता तदा ॥ ११४ ॥
 सगर्भा सा बभूवाऽत्र पापमाचरितं त्विदम् ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भुक्त्वा पियमयातनाम् ॥ ११५ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां धनधान्यसमन्वितः ॥
 न भवंति सुता तस्य भूत्वा पि च न जीवति ॥ कन्याद्वयं त्रयं वा पि जायते नात्र संशयः ॥ ११६ ॥ १ । ४ । ८ । १४ । १७ । २० । २८ । ३८ ।
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ३० अथ राहुयोगः ॥ प्रागजन्मनि महाभाग गौरीदेशे च पादजः ॥ कृत्वा स्वर्णमयं छत्रं गोसहस्रं तदा
 नघ ॥ ११७ ॥ ब्राह्मणेभ्यो ददौ विप्रस्वर्णालंकरणैर्युतम् ॥ तेन पुण्यप्रभावेण राजवत्सुखभोगभाक् ॥ ११८ ॥ धनीमानी विशालाक्षो बहू
 धस्य समन्वितः ॥ गौरंगश्च पलोवक्ता दाता चासौ बलोकटः ॥ ११९ ॥ अकस्माच्च भवेत्क्रोधी पुनः शांतश्च जायते ॥ पंचषष्ट्यत्तदतः

सौख्यं राजमान्यो रणे जयः ॥ १२० ॥ धनकीर्तिर्भवेत्तत्र बहुभृत्यादिसंवृतः ॥ अष्टादशे तु विशेषामहाकीर्तिर्धनं तथा ॥ १२१ ॥ द्विने
 दिने महासौख्यं वर्द्धते नात्र संशयः ॥ राजरोगी च विकलः युवभावततोऽधुना ॥ १२२ ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ३१ अथ रात्रियोगः ॥
 चन्द्रभागानदीतीरे मर्कटो नाम ब्राह्मणः ॥ महाभिमान निरतः किंचिद्विद्यासमन्वितः ॥ १२३ ॥ शिवार्चनं कृतं तत्र षोडशैरुपचारैः ॥
 एकस्मिन्समये विप्रगुरुद्वयं तु चोरितम् ॥ तेन पापेन स पर्पोऽभूत्पुण्याच्च मानुषोऽधुना ॥ १२४ ॥ १।४।७।९।११।१३।१५।
 १७।२०।२५।३०। वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ३२ अथ राजियोगः ॥ चिन्तामणिपुरे रम्येनर्मदानिकटे तदा ॥
 बाहुजः सर्वधर्मज्ञो विद्यायां परिशीलितः ॥ १२५ ॥ काव्यकर्ता विवेकाढ्यः परोपकरणे रतः ॥ एकदा चन्द्रमोग्रस्ते ब्राह्मणाय ददौ धनम् ॥
 ॥ १२६ ॥ पुनर्लोभेन भोविप्रहृतं तेन धनं बलात् ॥ अयं संततिहीनश्च मध्ये रोगसमाकुलः ॥ १२७ ॥ प्रथमे तु तीये षष्ठे द्वादशे चापि विंशके ॥
 कष्टेन विकलो विप्रकृतदानैः प्रमुच्यते ॥ १२८ ॥ ३३ अथ राजीवयोगः ॥ भीष्मको नाम विप्रो सौप्रयागेन्यवसत्तदा ॥ तीर्थे तीर्थे कृता
 सेवा ऋषीणां च पुनः पुनः ॥ १२९ ॥ देवार्चनं विप्रभक्तिं कृत्वा सावत्रजन्मनि ॥ सुखी सुकर्मकृच्चैव धर्मिष्ठो बहुपुत्रवान् ॥ १३० ॥
 बहुस्त्रीभिः समं भोगी बुद्धिमांश्च विचक्षणः ॥ अतिस्वस्थो भवेद्दाता धनाढ्यस्तेजसां पतिः ॥ १३१ ॥ त्रिंशद्वर्षे गते नूनं महासौख्यं
 प्रजायते ॥ रक्तवातोद्भवा पीडाराज रोगः प्रवर्त्तते ॥ १३२ ॥ १।४।८।१३।१९।२०।२७।३४। वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ३४ अथ रंकयोगः ॥ पूर्वगंगाते चैव रुद्रसेवा कृता भृशम् ॥ जन्मन्यस्मिन्तथैवापि नाधिकश्च भवेन्नरः ॥ १३३ ॥ दा
 ता चैव च भोक्ता च राजमान्यो गुणाधिकः ॥ परोपकारी धर्मात्मा कीर्तिमान् धनवांस्तथा ॥ १३४ ॥ षोडशान्दे तथा विंशे सौख्यं ह्यात्मबले र्भ

वेत् ॥ गजवाजिचर्नैत्तोर्राजावाराजमंत्रिकः ॥ १३५ ॥ रुद्रसेवाप्रभावेणचैवंभूतोद्विजोत्तमः ॥ तपस्वीर्निर्दितःपूर्वतस्माद्धीनफलोभवेत् ॥
 ॥ १३६ ॥ चिंताचजायतेतस्यसौख्यंचाल्पयनंसुत ॥ १३७ ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ३५ अथरागयोगः ॥ अथर्वैकीकटेशेब्राह्मणो
 बहुपाठकः ॥ गदाधरइतिख्यातः पत्नीतस्यपतिव्रता ॥ १३८ ॥ सर्वविद्याविवेकीचदेवताऽऽराधनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजु
 गुप्सितम् ॥ १३९ ॥ ब्राह्मणस्यहंतद्रव्यं ब्रह्मस्वंभक्षितंतदा ॥ तेनंदकष्टबहुलंचोदरेपीडनंभृशम् ॥ १४० ॥ ११४१८१९१३२१
 २०१२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ३६ ॥ अथकीकटयोगः ॥ देशेकीकटकेजातः पूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ विष्णुदत्तइति
 ख्यातोविष्णुपूजापरायणः ॥ १४१ ॥ एकदाविष्णुपूजायामागतश्चगुरुर्द्विज ॥ गर्वेणतुनर्तितैवचनचकारद्विजोत्तम ॥ १४२ ॥ कुद्धेनगुरु
 णाशसउन्मत्तश्चबभूवह ॥ स्वल्पेकालेमृतः पश्चाद्गतवान्यममंदिरम् ॥ १४३ ॥ तत्रमुक्त्वातुपापस्यफलंजातोधरातले ॥ अस्मिञ्जन्मनि
 मूर्खश्चमहापीडासमन्वितः ॥ १४४ ॥ १५१२५१३४१ वर्षेषुकष्टम् ॥ ७० वर्षेमृत्युः ॥ ३७ अथरोगजयोगः ॥ कृपाचार्योद्विज
 स्त्वेकोहस्तिनानगरेशुभे ॥ सर्वसम्पद्युतोमानीदाताभोक्तानिरामयः ॥ १४५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ कुमारिगमनं
 कृत्वाविधवागमनंकृतम् ॥ १४६ ॥ प्राप्तोयमपुरंसोपिभुक्काभोगांश्चाश्वतान् ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेमानुषोपिततोऽधुना ॥ गौरांगःस्पष्टव
 त्ताचक्षिप्रकोचीदयापरः ॥ १४७ ॥ १४८११११६१२०१२७१३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वैतस्यसमाःषष्ट्यब्दंकंक्रमात् ॥ १४८ ॥ ३८
 अथरजकयोगः ॥ यथेष्टदेवार्चनध्याननिष्ठः सतांप्रसंगंप्रकरोतिनित्यशः ॥ विभ्वंभरोवैसजगत्प्रसिद्धश्चोलेसुदेशेन्यवसत्तदाच ॥
 अथभाविवलत्पुत्रपापमाचारितंतदा ॥ १४९ ॥ देवालयेतदाविप्रमित्रपत्न्यारतिःकृता ॥ तेनपापानुसारेणसगत्वायमलोककम् १५० ॥

यमलोकात्परिअष्टधागतोभूमिमंडले ॥ १५१ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । ११ । १४ । १७ । २० । ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥
 ३९ अथरोचनयोगः ॥ कृष्णानद्याश्चनिकटेपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ प्रसन्नइतिचाख्यातः पत्नीतस्यप्रभाकरी ॥ १५२ ॥ सर्वविद्यावि
 वेकीचतामसीचसदार्तिकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणोप्येकआगतः ॥ १५३ ॥ कोस्तिकोस्तिष्ठुवत्रोषात्कृतंयुद्धंपरस्परम् ॥ अपभ्रंशं
 वदन्वाक्यंशांपदत्वाजगामसः ॥ १५४ ॥ सविप्रोराक्षसोभूत्वापुनर्भूत्वाचब्राह्मणः ॥ गौरांगोमध्यदेहश्चंचलश्चतुरःसुधीः ॥ १५५ ॥
 आभिकोहिपरोक्षचपरनिंदापरायणः ॥ कंठमूर्ध्निभवेच्चिह्नंयुवभावेप्रपीडितः ॥ १५६ ॥ परमायुर्भवेत्तस्यषष्टिवर्षद्विजोत्तम ॥ १५७ ॥
 ४० अथरणवर्द्धनयोगः ॥ पूर्वपौंड्रीकदेशेन्यवसतसचवैरिहंताधनाढ्यः धीरोवीरोगभीरोहयगजस्थकायस्यद्भारैसदैव ॥ दाताशूरःसुकर्मा
 जगत्सुविदितोभ्यरित्नादिपूर्णेभूपालैर्यतिसाम्यंबहुसुतभृतकैर्दीर्घमायुर्मनोज्ञः ॥ १५८ ॥ हरगेहंकृतंपूर्वतेनायंसुखसंयुतः ॥ पुत्रपौत्रादियुक्त
 अजायतेनात्रसंशयः ॥ १५९ ॥ बृद्धकालेमहादुःखंपुत्रपौत्रादितोद्युवम् ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ १६० ॥
 मृगुरुवाच ॥ पूर्वतपस्वीनिहतस्तेनदुःखमभूत्त्वलु ॥ शनेःसप्ताऽक्षरमंत्रंभौममंत्रंचत्र्यक्षरम् ॥ १६१ ॥ द्विसहस्रमितंजप्त्वाप्रत्येकंतुद्विजोत्तम ॥ रज
 तंसप्तषट्चसप्तषट्चहाटकम् ॥ १६२ ॥ वृषभंवल्लगोधूमौप्रदद्याद्ब्राह्मणायच ॥ एतद्दानोपचारेणसर्वदुःखंप्रणश्यति ॥ १६३ ॥ सप्तजन्मनिनो
 दनेरंतरोगीदरिद्रता ॥ १६४ ॥ ४१ अथलक्ष्मीयोगः ॥ पूर्वजन्मांतरेचैवपादजःसुखसंयुतः ॥ तेनतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥
 १६५ ॥ तेनासीसुखसम्पन्नोधनाढ्योरारजपूजितः ॥ गौराङ्गश्चपलोक्तागुणीचकटुभाषकः ॥ बहुस्थानेसुदाताचमित्रशत्रुसमौखलु
 ॥ १६६ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १४ । १७ । २० । २५ । ३१ । ३६ । ४० । ४५ एषुवर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥

१२ अथलोष्टयोगः ॥ वैद्यनाथपुरेऽग्रे ब्राह्मणः शास्त्रवर्जितः ॥ आश्रयेतिसमाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १६७ ॥ निर्माल्यं भोजये
 न्नित्यमनाचारैः सदारतः ॥ एकदा चन्द्रमोग्रस्ते किंचिदानार्चनं कृतम् ॥ १६८ ॥ आयुषस्तु समाप्तत्वात्समृतो द्विजसत्तम ॥ पुनरागत्य मेदि
 न्यां वंशवृद्धिर्न जायते ॥ १६९ ॥ २१८१८१२११६१२२१२२१३०१३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ४३ अथ
 लीलकयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव बाहुजः कर्मनामतः ॥ तपश्चर्यारतो नित्यं जपकर्मार्चने रतः ॥ १७० ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं पापं
 सहायतः ॥ भागिनेयस्य भार्यया हठात्तेन रतिः कृता ॥ १७१ ॥ तेन पापेन नरके यमदूतैश्च प्रापितः ॥ बहुवर्षसहस्रांते मानुषोऽपि पुनर्भुवि ॥
 १७२ ॥ १३१८१२१३६१२०१२४१३०१३६१४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ४४ अथ लीनयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव
 बाहुजः पृथिवीपतिः ॥ पक्वाऽन्नं च सर्वे दत्त्वा पश्चात्तापं तदा करोत् ॥ १७३ ॥ मृत्वा स्वर्गपपगौ च मुक्त्वा वर्षसहस्रकम् ॥ ततो वैमानुषीयोनौ
 चात्र वेधे समुद्यतः ॥ १७४ ॥ लब्धं चापि धनं धान्यं क्षणे वृद्धिः क्षणे क्षयः ॥ बाल्ये चलभते दुःखमधिकाराच्च जायते ॥ १७५ ॥ गुप्तचित्ता भवेत्तस्य सुत
 कांता धनस्य च ॥ मध्ये मध्ये भवेत्कष्टी राजरोगेण भार्गव ॥ १७६ ॥ १८११४१२०१३०१३६१४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ४५
 अथ लालकठयोगः ॥ पूर्ववर्नां तरे वात्सी द्राक्ष्णो धनवानपि ॥ शिवसेवारतस्तत्र ब्राह्मणानां प्रतोषकः ॥ १७७ ॥ एकस्मिन्समये विप्रवर्णं दग्धं
 दवाग्निना ॥ पश्चात्तु कृतवान्विप्रपुण्यं पुंजं तु शक्तिः ॥ १७८ ॥ देवानां वैमन्दिराणि कारितानि च भक्तिः ॥ नित्योत्सवार्थं भोगार्थं जीविका वि
 विधा कृता ॥ १७९ ॥ पापमाचरितं पश्चात्तु कृतस्याभिमानतः ॥ गुरुनिन्दा कृता तेन पुत्रेण रहितोऽत्र वै ॥ अन्यसौख्ये रूपे तश्च धनधान्य
 सुतोऽपि वा ॥ १८० ॥ १३१८११७१२२१२८१३१३४१३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ४६ अथ लुता

योगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणोबहुधार्मिकः ॥ विंशतिवर्षांतरेचासौवानप्रस्थोबभूवह ॥ १८१ ॥ आत्मारामेतिविख्यातःकांपिल्येनगरे
वसन् ॥ शिवस्मरणेचनिष्ठावान्वनवासैचवैमृतः ॥ १८२ ॥ कैलासशिखरेगत्वातत्रस्थित्वाविशेषतः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यामानुषःसुंदरोऽ
धुना ॥ १८३ ॥ विंशतिवर्षांतरेचात्रराजमान्योमहाद्भुतः ॥ गजाश्वधनसंयुक्तःपृथ्वीपतिस्ततःपरम् ॥ १८४ ॥ १।५।६।१०
२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ४७ अथलेखकयोगः ॥ बाहुजस्यकुलेपूर्वगोपाचलस्यसन्निधौ ॥ प्रचंडइतिविख्यातःपत्नीषु
त्रसमन्वितः ॥ १८५ ॥ क्षात्रकर्मपरित्यक्त्वाव्यसनेषुसदारतः ॥ मिथ्यावादीपरद्रोहीपरनिंदापरायणः ॥ १८६ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षेण
तागतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतःकालचोदितः ॥ १८७ ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ बहुवर्षसहस्रान्तेमानुषोपिततो
धुना ॥ १८८ ॥ २।८।१४।१८।२५।३०।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि७१॥४८अथलघुनाशनयोगः ॥ लघुनाशनेचयोजातः
पूर्वजन्मनिपादजः ॥ कृषिबाणिल्यनिरतोगोधनैःपरिवेष्टितः ॥ १८९ ॥ एकदातेनशूद्रेणकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ स्तनंधयंतुवत्संचगृहीत्वासुरभि
ददौ ॥ १९० ॥ वियोगाहुःखतमासामृताशीघ्रंद्रिजोत्तम ॥ तेनपापेनविप्रोऽत्रपुत्रदारवियोगवान् ॥ १९१ ॥ १०।२५।३०वर्षेषुकष्टम् ७५वर्षेभ्य
त्युः ॥ ४९ अथलंबोदरयोगः ॥ चंद्राद्रिनिकटपूर्वशंकरोनामधार्मिकः ॥ धनधान्ययुतस्तत्रपरोपकरणेरतः ॥ १९२ ॥ दत्तानितेनदानानि
पर्वस्वपिविशेषतः ॥ नानागंधाढ्यमाल्यंचनानारत्नहिरण्यकम् ॥ १९३ ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ तीर्थभूमौमृतःसोपिग
धर्वेनगरेगतः ॥ १९४ ॥ बभूवपादजःसोपिबाहुजोपिततःपरम् ॥ तत्रपापार्जनंकृत्वातेनात्रकष्टसंयुतः ॥ गंभीरोधनवान्सोपिवामभागेस
चिह्नितः ॥ १९५ ॥ १।४।८।१६।२४।३०वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ५० अथलालात्मकयोगः ॥ यासुनेनगरेपूर्व

यवनः सचधार्मिकः ॥ अकरोद्बहुपुण्यानिद्वयदानं विशेषतः ॥ १९६ ॥ एकस्मिन्समये विप्रप्रजादंडश्चकारितः ॥ प्रजाः सर्वाश्च विमु-
 खा बभूवुर्द्विजसत्तम ॥ १९७ ॥ यवनस्य कृतो घातो बाणैः खड्गैः सहस्रधा ॥ मृत्वासत्रिदिवंगत्वा बभूव पादजोपिच ॥ नानाद्रव्यसमायुक्तः
 पुत्रदारैः समन्वितः ॥ परमः साहसी धैर्य्यपरोपकरणरतः ॥ १९८ ॥ १ । ४ । ६ । ८ । १२ । १९ । २७ । ३१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायु-
 वर्षाणि ६७ ॥ ५१ अथलीलायोगः ॥ अग्रजैर्वैपुरे रम्येतत्र वैश्योऽसुदर्शनः ॥ चौरकर्मणि निरतस्तत्सकाशाद्धतंधनम् ॥ १९९ ॥
 एकस्मिन्समये विप्रनृपद्रव्यंतु चोरितम् ॥ शृंगलाबधनं प्राप्य कारागृहनिवासकृत् ॥ २०० ॥ देवात्तत्र मृतः सोपिसगत्वा यमसादनम् ॥
 षष्टिवर्षसहस्रांते मानुषश्चात्र जन्मनि ॥ २०१ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १० । १२ । १५ । २० । २५ । ३० । ३३ । ३६ । ४० वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ५२ अथ लंपटयोगः ॥ कश्चिद्वैश्योऽभवत्पूर्ववर्षे देशं केतदा ॥ कृतानि तेन पुण्यानि ह्यारामं कृतवान्सरः ॥ २०२ ॥
 पथिकूपाः कारिताश्च दानं दत्तं द्विजाय च ॥ एवं न्यवसतस्तत्र बहुवर्षगता गतैः ॥ बभूव बाहुजः सोपि जन्मन्यत्र सुखान्वितः ॥ २०३ ॥ १ ।
 ४ । ८ । १२ । १६ । २० । २५ । २६ । ३१ । ४० । ४६ वर्षेष्वतिकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ५३ अथ लौपिकयोगः ॥
 आसीजन्मांतरे चैव चात्र वेदे वसन्नसौ ॥ सौदासो नाम क्षात्रस्तु किंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ २०४ ॥ पत्नी तस्य महाभागादानपुण्यार्चने रता ॥
 बाहुजः पापभागी च परस्त्रीरमणे रतः ॥ २०५ ॥ बाहुजस्याभवन्मृत्युः पत्नी जाता सती तदा ॥ उभयोः कर्मणोः हेतोः स्वर्गं गत्वा द्विजोत्तम ॥
 पुनरागत्य मेदिन्यां पुण्यपापफलादपि ॥ २०६ ॥ १ । २ । ५ । १० । १५ । २० । २५ । ३० । ३५ । ४० । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्व-
 र्षाणि ८७ ॥ ५४ अथ लोपासुद्रायोगः ॥ चित्रकूटाद्रिनि केटवंसंति बहवो जनाः ॥ तत्र वैश्यो वसत्त्वे कोकय विक्रयकारकः ॥ २०७ ॥ नाना नाम नो-

र्येषुक्तः शिवस्योद्यापनं कृतम् ॥ ब्राह्मणाय ददौ दानं पर्वस्वपि विशेषतः ॥ २०८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रमित्रद्रव्यव्ययः कृतः ॥ न दत्तं तेन तत्त
 स्मै लोभोपहतचेतसा ॥ तेनायं घनहीनोपिकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ २०९ ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ६५ अथलीलाम्बरयोगः ॥ बाहुजः
 पूर्वमुत्पत्तौ पाखंडाऽऽचरणेरतः ॥ परवित्तापहारी च यमलोके ततो गतः ॥ २१० ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टो मानुषोऽपि ततो धुना ॥ क्रोधीस्थूलो
 महामानी स लज्जो घनवांस्तथा ॥ सदा तीर्थीभिलाषी च कुटिलो जायते धुना ॥ २११ ॥ २।४।८।१३।२०।३१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७५ ॥ ५६ अथ लंबकर्णयोगः ॥ लम्बकर्णपुरे रम्ये तत्र विप्रः सुधाकरः ॥ धर्मशीलोतिमतिमान् दाता भोक्ता निरामयः ॥ २१२ ॥ सुधीश्च सर्व
 शास्त्रेषु काव्यालंकारबोधकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रप्रमादात्कामलोभतः ॥ २१३ ॥ गोत्रजागमनं कृत्वा बलात्कारेण भार्गव ॥ तेन पापा
 नुसारेण पतत्यंघेतदाऽनघ ॥ २१४ ॥ पुनर्वैमानुषोभृत्वा घनपुत्रविवाजितः ॥ गोशतदानमात्रेण वंशवृद्धिर्भविष्यति ॥ २१५ ॥ १।८।
 १६।२४।३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ५७ अथ लम्पाकयोगः ॥ कुरुक्षेत्रस्य निकटे बाहुजोऽपि वसत्यसौ ॥ कृषिवाणिज्य
 निरतः पुण्यार्जनरतः सदा ॥ २१६ ॥ पापात्पापफलं मुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ अत्र जन्मनि महारोगी पीड्यमानो मुहुर्मुहुः ॥ गोदानाच्च
 भवेच्छ्रेयस्ततः सुखमवाप्नुयात् ॥ २१७ ॥ १।८।१३।१६।२०।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ५८ अथ लंपकयोगः ॥ अयं माख्यपुरे
 रम्ये ब्राह्मणः शास्त्रपाठकः ॥ महोद्यमी गुणाऽतीतो ब्रह्मभक्तिरतः सदा ॥ २१८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रसन्नातो मृगरेवौ । दत्तानि तत्र दानानि
 वेण्यामग्नौ बभूव ह ॥ २१९ ॥ तेनेयं सुखसम्पत्तिः परमोदात्तः सलः ॥ राजमान्योगुणातीतो भव्यकांतिर्महाबलः ॥ सपिशाचाधिकः
 क्रोधी दीर्घायायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ५९ अथ लोकाभूषण

भोगः ॥ अथभीमानदीतीरेबाहुजःपापभागसौ ॥ धनमैश्वर्यमतुलंप्रजानलुंठनेरतः ॥ २२१ ॥ ततोमृत्युवशंप्राप्तोनरकेषुसुसंस्थितः ॥
 किंचित्पुण्याऽवशेषेणमानुषो जायतेऽधुना ॥ २२२ ॥ क्षणेसौख्यंक्षणेचित्ताधनंस्वल्पंतुजायते ॥ महंश्चराजमान्यश्चमानसौख्यंसदाभवे
 त् ॥ २२३ ॥ युवभावेमहत्कष्टंवार्षिक्येपितदानच ॥ देशदेशेव्रजन्तसोपिद्रव्यार्थचद्विजोत्तम ॥ २२४ ॥ १।८।१६।२२।३०
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ६० अथलवंगदलयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वशतद्वनिकेटेतथा ॥ देवदासइतिख्यातःपादजःसुखसं
 युतः ॥ २२५ ॥ नृपानुकम्पयाप्राप्तश्चासौभोग्यवसुंधराम् ॥ अज्ञातेनकृतंकर्मबाहुजस्यप्रताडनम् ॥ २२६ ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमा
 चरितंत्विदम् ॥ तेनाऽयंकष्टसंयुक्तोहस्तेपादेप्रपीडयते ॥ स्वर्णदानाद्भवेच्छ्रेयश्चान्यथाविपरीतकम् ॥ २२७ ॥ २।४।८।१२।१६।
 २६।२७।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ६१ अथलेखायोगः ॥ आंत्रवेद्येवसद्योऽसावाभीरःपूर्वजन्मनि ॥ कृतानितेनपुण्या
 निपर्वस्वपिविशेषतः ॥ २२८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मचदारुणम् ॥ गोधनेनसमाकीर्णंआरामोर्ध्वंसितश्चवै ॥ २२९ ॥ तेनपापा
 नुसारेणनरकेगत्वाभोसुत ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नोचनधान्यसमन्वितः ॥ २३० ॥ १।३।८।१६।२४।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ८१ ॥ ६२ अथलंबयोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्चित्कर्णोटेपादजस्त्वसौ ॥ धीरदासइतिख्यातःपत्नीतस्यगुणेश्वरी ॥ २३१ ॥ तत्रैव
 नगरेचैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ क्रयविक्रयणाद्रापिद्रव्यंतुबहुसंचितम् ॥ २३२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ मिथ्यापवा
 दं प्रवदन्नातिहासितदाऽकरोत् ॥ २३३ ॥ तेनपापानुसारेणसमुच्चायमशासनम् ॥ ततोमानुष्यमापन्नोगौरकातिर्धनान्वितः ॥ २३४ ॥
 १।५।८।१४।१८।२५।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ६३ अथलालामृतयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुलेपूर्वधर्मशीलश्च

कौकणे ॥ पुंश्चलीमानप्रकोपीचकिंचिद्रित्तसमन्वितः ॥ २३५ ॥ तस्यभ्रातुःकनिष्ठस्यतस्यभाय्यामहाशुभा ॥ बलादाकर्षितातस्यांकु
 त्वातुरतिसंगमम् ॥ २३६ ॥ मुक्काडुःखंचनरकेबहुवर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषीयोनावधनीरोगदुर्बलः ॥ बहुप्रकारेनिरतःहिंसाकर्मणि
 तत्परः ॥ २३७ ॥ ११४।८।११।१६।२०।२८।३०।३५।४०।४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६४ अथलंबरयो
 गः ॥ लंबरयोगकेजातःसर्वैश्वर्यपूर्वजन्मनि ॥ व्यापारवंचनांकृत्वाचास्मिअमनिनिर्धनः ॥ २३८ ॥ पुत्रदारैश्चरहितःसर्वदाकष्टसंयुतः ॥
 वर्षेतुषोडशेकष्टमृतिःसप्ततितमेऽब्देके ॥ २३९ ॥ ६५ अथलकुटयोगः ॥ कीकटेचगयाक्षेत्रब्राह्मणःप्रेतकर्मणि ॥ गृहीत्वाविविधं
 दानमपात्रंपात्रमेववा ॥ २४० ॥ सदाचारपरिभ्रष्टोमद्यमांसेनजीवति ॥ परदाराभिगमनःपरनिंदापरायणः ॥ २४१ ॥ आयुषस्तुसमाप्त
 त्वात्समृतोगदपीडितः ॥ अत्रजन्मनिभवेत्कष्टीपुत्रदारविवर्जितः ॥ २४२ ॥ १।३।६।९।१३।१६।२१।२८।३०।३६।
 ४०।४५ एतद्वर्षेभवेत्कष्टीपरमायुःशतंनृणाम् ॥ २४३ ॥ ६६ अथलिंबयोगः ॥ अथचोत्कलदेशेतुब्राह्मणोब्रह्मचर्यवान् ॥ शिवेध्यानर
 तोनित्यंपरानंदेसनातने ॥ २४४ ॥ सर्वज्ञानमार्गेचतत्परश्चद्विजोत्तम ॥ एकस्मिन्समयेविप्रनास्तिकस्यप्रसंगतः ॥ २४५ ॥ गुरुवि
 द्वावेदनिंदाकृतातेननिरंतरम् ॥ नानाजन्मोर्त्तरेविप्रमानुषोपिततोऽधुना ॥ २४६ ॥ परोक्षवादीधीरश्चनिंदकोबहुजरूपकः ॥ मध्येपिचिंम
 वेत्कष्टीदारिद्र्येणगदेनवा ॥ २४७ ॥ १।३।६।९।१३।१६।२०।२४।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ६७ अथलीनयोगः ॥ कश्चि
 च्छूद्रकुलेपूर्वक्षिप्रानद्याश्चसन्निधौ ॥ प्रकीर्णःसर्वसौख्यैश्चसर्वविद्याविनोदकः ॥ २४८ ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्रदयार्द्रःपापकर्षितः ॥ शिव
 सेवनजात्युष्याच्चात्रजन्मनिभार्गव ॥ २४९ ॥ धनपुत्रधरादरैः संयुतः प्रीतिदायकः ॥ राजसश्चतुरःसुज्ञोद्विजदेवार्चकः सदा ॥ २५० ॥

११ ३१ ६१ ८१ १३१ २०१ ३०१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ६८ अथलज्वायोगः ॥ नेपालेनगरेपूर्वसर्वसौख्यसम
 स्थितः ॥ बाहुजश्चधारीचकृत्वारज्यंनिरंतरम् ॥ प्रतांपलोभयुक्तेनकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ २५१ ॥ प्रजानांपुत्रवधूः पुत्रीयच्छ्रुतातुमुभा
 वना ॥ बलादाकर्षितासानुविधवासधवातथा ॥ २५२ ॥ पापकर्मणिसक्तोऽसौबहुवर्षनिरन्तरम् ॥ गतोसौनरकेघोरेषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥
 ॥ २५३ ॥ ततोर्वैमानुषीयोनौचागतोघरणीतले ॥ निष्ठुरः कूटवादीचनिर्धनः परवंचकः ॥ असद्व्यापीदुराघर्षः सर्वकष्टेनकष्टितः ॥
 ॥ २५४ ॥ ११८१ १५१ २४१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६९ अथलांछनयोगः ॥ पूर्वजन्मांतरेचैवजयनामातु
 बाहुजः ॥ नानाकर्मकृतंतत्रवृषलीरमणंकृतम् ॥ २५५ ॥ किंचित्कालांतरेविप्रसमृतः कालचोदितः ॥ तिर्यग्योनिषुचोत्पन्नः शतधाच
 महीतले ॥ पश्चाद्वैमानुषीयोनौमर्त्यलोकेप्रतिष्ठितः ॥ २५६ ॥ ११४१ ८१ १६१ २०१ २८१ ३६१ ३८१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ६७ ॥ ७० अथलाटकयोगः ॥ मध्यदेशेतदापुत्रवसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रशूद्रोऽवसत्त्वेकोधनपुत्रविवर्जितः ॥ २५७ ॥
 कृतातुपरिचर्याचशिवस्यस्मरणेरतः ॥ एकांघ्रिमुजमुत्थाप्यजपन्वर्षाष्टकंतदा ॥ २५८ ॥ कालेनमृत्युरभवत्स्वर्गलोकेतथागतः ॥
 ततः पुण्यक्षयेजातेचागतोघरणीतले ॥ पुत्रदारधनैर्युक्तोमध्येकष्टसमावृतः ॥ २५९ ॥ ११४१ ८१ १२१ २०१ ३६१ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ७१ अथलोमशयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवन्यवसत्क्षुरुजांगले ॥ जगन्नाथइतिस्थ्यातः सपत्नीकः
 सपुत्रकः ॥ २६० ॥ किंचिद्भ्रव्याधिकारीचदेवब्राह्मणपूजकः ॥ शिवस्यस्मरणेनिष्ठःसत्यधर्मपरायणः ॥ २६१ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रकृतंकर्मोतिदारुणम् ॥ स्वगोत्रवनिताचावैगर्भपातमथाऽकरोत् ॥ २६२ ॥ तेनपापानुसारेणगतोसौयमशासनम् ॥ यमलो

कात्पारिअष्टभागतोधरणीतले ॥ राजरोणेणसततंपीडयमानकलेवरः ॥ २६३ ॥ १।५।८।१६।२०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७१ ॥ ७२ अथलोभयोगः ॥ वैश्योजन्मांतरेचैववैश्यकर्मपरायणः ॥ क्रयविक्रयकर्ताचवाणिज्येचपरायणः ॥ २६४ ॥ लोभासक्तेन
 वैश्येनब्राह्मणस्यहृतंघनम् ॥ नदत्तंतेनतत्तस्मैसमृतः पापभागसौ ॥ २६५ ॥ पापाच्चनरकेगत्वाह्यपिवर्षसहस्रकम् ॥ कीटयोनिशतंमुक्त्वा
 काकयोनौतथापुनः ॥ ततोमानुष्येवैयातोलोभाक्रांतोतिदुःखितः ॥ २६६ ॥ १।६।१०।१५।२०। २५। ३०। ३५। ३८।
 एतद्दर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ७३ अथलोभाख्ययोगः प्रकथ्यते ॥ पूर्वजन्मनिविप्रोसौश्रीगोपालस्यसन्निधौ ॥ प्रवर्षणः समाख्यातः
 पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २६७ ॥ ससद्विद्योपजीवीचकृत्वापौराणिकीकथाम् ॥ तत्सकाशात्कृतंद्रव्यंबहुकालगतागतैः ॥ २६८ ॥ एकदातुह्यसौ
 दानंगृहीत्वासचहर्षितः ॥ सविप्रः पञ्चतांप्राप्तः सगत्वायमशासनम् ॥ २६९ ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वाह्यत्रजन्मनिदरिद्रता ॥ २७० ॥ १।
 ३।८।११।२०। ३४। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ७४ अथलेहयोगः ॥ लक्ष्मणेवैपुरेदेवबाहुजः करुणाकरः ॥ द्रव्यंतुवि
 पुलंकृत्वाकार्पण्येनविमोहितः ॥ २७१ ॥ नदानंनचभोज्यंचनश्राद्धंनद्विजापणम् ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ २७२ ॥ आयुषस्तुस
 मासित्वात्समृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वापुण्याच्चमानुषोद्युना ॥ २७३ ॥ गौरांगश्चपलोवक्तादुराचारीदुराशयः ॥ १।४।८
 १०।२०।२८।३३। ३६। ३८। ४० एतद्दर्षेषुमहाकष्टंजायेतेनात्रसंशयः ॥ २७४ ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ७५ अथलालाकांति
 योगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवकर्णोनामचबाहुजः ॥ किंचिद्भूमिपतिस्तत्रचोग्रदंडः प्रतापवान् ॥ २७५ ॥ देशेमरुस्थलेचैववन्यवसत्परि
 वारयुक् ॥ क्षात्रधर्मेरतःसीपितथादानार्चनेद्विज ॥ २७६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतकर्ममुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यहृतंद्रव्यंनदत्तंलोभ

हेतुना ॥ २७७ ॥ सगत्वायमलोकंचमुक्त्वा नरकं जंफलम् ॥ पुनर्वैमानुषोद्धृत्वा चागतो धरणीतले ॥ २७८ ॥ १। ४। ८। १३। १७। २०।
 २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ७६ अथरेचकयोगः ॥ पूर्वचिंतापुरेभ्येव संतिबहवोजनाः ॥ सदाशिवः समाख्यातः पत्नी
 तस्यातिचंचला ॥ २७९ ॥ रहितो धर्मकर्मभ्यां परवंचनतत्परः ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं तत्कर्म दारुणम् ॥ २८० ॥ मिथ्यापवादवादे
 न परद्रव्यं हतं महत् ॥ प्राप्ते वा ह्येव समये गोदानं च कृतं खलु ॥ २८१ ॥ अत्र जन्मनि धनीमानी तेजस्वी बहु धार्मिकः ॥ २८२ ॥ १।
 ३। ५। ८। १६। २०। २५। ३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ७७ अथ रंध्ययोगः ॥ अथ पांचालदेशे तु बाहुजः शिवपू
 जकः ॥ कृतानि तत्र दानानि परवत्स्वपि विशेषतः ॥ २८३ ॥ सूर्यस्या राधने निष्ठः सर्वपापविवर्जितः ॥ गुरोरेव ज्ञया चासौ घोरे च नरके
 गतः ॥ २८४ ॥ कति वर्षे सहस्रांते नरकाद्भुवि मानुषः ॥ नानाकष्टसमाकीर्णो नानाचिह्नैश्च चिह्नितः ॥ किंचिद्धनीमनोत्साही भ्रमंश्च
 बहुकालतः ॥ २८५ ॥ १। २। ४। ६। ८। १२। १७। २५। ३०। ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ७८
 अथ रेजुकीयोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वचात्रवेद्येव सन्नपि ॥ धर्मदेवः समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २८६ ॥ शिवार्चने सदानिष्ठः
 पत्नीतस्य पतिव्रता ॥ परस्त्रीं परद्रव्यं च गृहीत्वा विविधैश्छलैः ॥ २८७ ॥ राजकन्यां विप्रकन्यां बाहुजां पादजां तथा ॥ अगम्यागमनं कृ
 त्वा मृत्वा तु नरके गतः ॥ २८८ ॥ बहुवर्षांतरे विप्रमानुषो पिततोऽधुना ॥ चंचलश्च तुरोक्ता पाखंडाऽऽचरणेरतः ॥ २८९ ॥ १।
 ३। ६। ९। १५। २०। २५। ३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७९ अथ राचकीयोगः ॥ गौरीकुमारिकाखंडे वैश्येनामक
 दर्जकः ॥ बहुद्रव्यान्वितः सोपिकदन्नं च भुनक्ति सः ॥ २९० ॥ एकस्मिन्समये विप्रपितृष्वसासमागता ॥ नारदं च ददौ किंचित्तिरस्का

रमथाऽकरोत् ॥ २९१ ॥ विमुखाचगतासापिशापंदत्त्वाचदुष्करम् ॥ विषदोषेभृतोवैश्वस्तिर्यग्योनोपुनः पुनः ॥ ततोमनुष्यतायातः
 पीड्यमानकलेवरः ॥ २९२ ॥ १ । ४ । ८ । १६ । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ८० अथरापतियोगः ॥ आसीजन्मा
 तरेचैवभिह्लोनामगुणाकरः ॥ परपीडाप्रदत्तातुबहुवर्षगतागतैः ॥ २९३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रावृष्यपिवनांतरे ॥ दृष्ट्वापथिकमा
 यान्तंब्राह्मणं दीनदुर्बलम् ॥ २९४ ॥ दत्तानितस्मैवस्त्राणिभोजनानि विशेषतः ॥ तेनपुण्यावशेषेणसजातश्चात्रसुंदरः ॥ धनधान्य
 समायुक्तः पुत्रस्त्रीभिश्चसंयुतः ॥ २९५ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १३ । २० । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ८१ अथरेपन
 योगः ॥ चंद्रागिरेश्चनिकटेब्राह्मणः शास्त्रपारगः ॥ महालोभेनसंयुक्तस्तेनकोपिनपाठितः ॥ २९६ ॥ एतत्पापफलेनाऽसौघोरंचनरकं
 तः ॥ कुमियोनिशतंभुक्काकीटभृगेषुपुत्रक ॥ २९७ ॥ ततोवैमानुषीयोनौप्रथमाब्देसकष्टितः ॥ १ । ४ । ८ । ११ । २४ ।
 ३२ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८२ अथलोमसयोगः ॥ अथयोलोमसेजातः समनुष्योगुणाधिकः ॥ सर्व
 कार्यप्रकर्ताचसर्वपूज्योधनाधिपः ॥ २९८ ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजः पुण्यपत्तने ॥ किंचिदेशाधिकारीचदानपुण्यपरा
 यणः ॥ २९९ ॥ सुधीश्चशास्त्रवेत्ताचकार्यकर्त्ताविचक्षणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वभार्यात्यागनंकृतम् ॥ ३०० ॥ सामृता
 चातिकष्टेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ अत्रजन्मनिभवेदुःखीसंग्रहण्यतिसारतः ॥ ३०१ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १३ । २० । ३० ॥ १८ ।
 २२ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ८३ अथलोपपायोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणः शास्त्रवर्जितः ॥ परमो
 सरश्चातुल्यश्चमयायांद्रक्षिणेते ॥ ३०२ ॥ कृषिकर्मोद्यमेव्यमोधान्यराशिः कृतोभृशम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतीर्थोवगाहनंकृतम् ॥

॥ ३०३ ॥ दत्तानितेनदानानिचंद्रग्रस्तेचपर्वणि ॥ अत्रजन्मनिधनादयोसोपुत्रकन्यासमान्वितः ॥ ३०४ ॥ प्रथमतोयवषष्ठबाद्वादश
 पिवा ॥ पीडयतेह्येषुवर्षेषुविंशतिवर्षेष्विशेषतः ॥ ३०५ ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ८४ अथलतार्कयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवंगदेशेन
 मोक्षम ॥ वीरसिंहःसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३०६ ॥ कृतानितेनपुण्यानिब्राह्मणेभ्योविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रद्रव्यलोभे
 नचेतसा ॥ ३०७ ॥ प्रजानांलुंठनात्पापात्सगत्वायमशासनम् ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोभूमिमंडले ॥ ३०८ ॥ १ । ३ । ८ । ११ ।
 १५ । २० । २४ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ८५ अथलालयोगः ॥ काचिद्रेश्याकुलेपूर्वचंद्रभागानदीतटे ॥
 सर्वेष्वंगेषुभरणीप्रीतिकृच्चंद्रवन्मुखी ॥ कृतानिबहुपापानितत्सकाशात्कृतंधनम् ॥ ३०९ ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेगोदानंगृहदानकम् ॥
 तडागोवापिकाभव्याःकारिताश्चित्विमेखलु ॥ ३१० ॥ सामृत्वात्रिदिवंगत्वांगंधेनगरेद्विज ॥ पूर्वपुण्यावशेषेणसाऽधुनापुरुषोत्रवे ॥
 गौरांगोभव्यदेहश्चधनधान्यसमन्वितः ॥ ३११ ॥ १ । ३ । ९ । १२ । १५ । २० । २७ । ३० । ३६ । ४० अस्मिन्वर्षे
 शुक्रकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ८६ अथलिंगघोषीयोगः ॥ लिंगघोष्यांचयोजातःसपुमांश्चंचलःसदा ॥ गीतवाद्यतःसोपिसाहसी
 चसदाव्ययी ॥ ३१२ ॥ वंशवृद्धिस्तथाकिंचित्पीडयमानकलेवरः ॥ आसीत्पूर्वधनाढ्यश्चबाहुजोबलविक्रमी ॥ निर्दग्धंचपुरंरम्यंते
 नासौ कष्टसंयुतः ॥ ३१३ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । २० । २८ । ३० । ३६ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ८७ अथलीक
 संसयोगः ॥ इंद्रप्रस्थपुरंरम्येपूर्वजन्मनिपादजः ॥ गुणीदासःसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३१४ ॥ शिवस्यध्याननिरतोविप्राणां
 खलुवंचकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणाश्चनिमंत्रिताः ॥ ३१५ ॥ भोजनंविधिवंदत्तंपक्वान्नंमिष्टशष्कुली ॥ दक्षिणांचततोदत्त्वासायं

कालोबभूवह ॥ ३१६ ॥ तदाविप्रःसमायातःशुष्कदेहोभयानकः ॥ क्षुधातोयाचितंतेनदत्तंस्यवैक्वचित् ॥ ३१७ ॥ विमुखोब्राह्मणो
 यातः पापमाचरितंत्विदम् ॥ मृत्वायमपुरप्राप्तःपुण्यात्स्वर्गेतथाऽनघ ॥ ततोवैमानुषीयोनौपीडयमानकलेवरः ॥ ३१८ ॥ ३१ १३ ।
 २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ८८ अथलाजवर्तकयोगः ॥ श्रीह्रदेनगरेपूर्वबाहुजःसुंदरस्तथा ॥ चिंतामणिःसमाख्यातः
 कन्यापुत्रसमन्वितः ॥ ३१९ ॥ नानाविलासविभवैःशिवस्यध्यानतत्परः ॥ कृतानिपुण्यदानानिमासिमासिचहायने ॥ ३२० ॥
 आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ पुनरागत्यमेदिन्याधनधान्यसमन्वितः ॥ ३२१ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १३ । १७ । २२ ।
 २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ८९ अथलचातिकयोगः ॥ अथचिंतापुरेपूर्वशोणभद्रस्यपश्चिमे ॥ वैश्योनामप्रवीरश्चगोधान्य
 धनसंकुलः ॥ ३२२ ॥ कृतानिबहुपापानिपश्चात्पुण्यंकृतंमहत् ॥ समृतश्चातिकष्टेनपापाच्चनरकंगतः ॥ ३२३ ॥ पुण्यात्पुण्यफलंसम्य
 क्ततोवैमानुषोऽधुना ॥ चंचलश्चातिचतुरोमनस्वीतेजसायुतः ॥ ३२४ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १३ । २० । २८ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ६७ ॥ ९० अथरुजायोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वगोदेचनगरेखलु ॥ चौलदासइतिख्यातःसपत्नीकः सपुत्रकः ॥ ३२५ ॥ राज
 काय्येसदानिष्ठश्चोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणाश्चनिमंत्रिताः ॥ ३२६ ॥ आदरंबहुधाकृत्वाभोजनंचददौभृशम् ॥
 तन्मध्येह्यामिषंदत्तदृष्ट्वाचक्रुपिताद्विजाः ॥ ३२७ ॥ सर्वेशापंददुस्तंवैराक्षसोपिबभूवह ॥ इदंजनमतृतीयंतुसर्वसौख्येन संयुतम् ॥ ३२८ ॥
 १ । २ । ४ । ८ । १२ । १७ । २० । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ९१ अथरुजातियोगः ॥ अथपंपापुरेदेशेब्राह्मणः
 शास्त्रकोविदः ॥ धर्मदत्तइतिख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ ३२९ ॥ कृतानितेनपुण्यानितीर्थेतीर्थविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं

कर्मजुगुप्सितम् ॥ ३३० ॥ मिथ्यापवादनिस्तः परवृत्तिहरोभृशम् ॥ तेन पापानुसारेण गतो सौयमलोककम् ॥ ३३१ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते
 मानुषोपिततोऽधुना ॥ गौरोरुणो मध्यदेहो दक्षिणांगे प्रचिह्नितः ॥ मातृपितृवियोगी च साहसी धर्मवानपि ॥ ३३२ ॥ १।३।५।८।१०।
 १५।२०।२४।३०।३६।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ९२ अथ रावलायोगः ॥ कश्चिद्वैकीकटे देशे नर्तको गुणगायकः ॥
 नृपस्याग्रे प्रतिष्ठावान् धनधान्यसमन्वितः ॥ ३३३ ॥ नानाविलासविभवैः सुखानंदेन संयुतः ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्म
 जुगुप्सितम् ॥ ३३४ ॥ मित्रस्य भवनं रम्यं दग्धं तु कृतवान्भृशम् ॥ गोपितो घस्मरस्तेन पापमाचरितं त्विदम् ॥ ३३५ ॥ पापाच्च नरकं
 गत्वातिर्यग्योनौ पुनः ॥ ततो वैमानुषीयोनौ सुन्दरश्च सुलोचनः ॥ ३३६ ॥ १।४।६।१०।१७।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ८१ ॥ ९३ अथ रघुवंशयोगः ॥ कुलाचलाद्रि निकटे ब्राह्मणश्च तपोधनः ॥ शिवस्य स्मरणे निष्ठः परमोदारश्च वत्सलः ॥ ३३७ ॥
 तपसो ते तदा विप्रकृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ विद्यार्थी चापि पुत्रश्च लकुटेन प्रताडितः ॥ ३३८ ॥ समृतस्तेन दुःखेन पापमाचरितं त्विदम् ॥
 तेन पापानुसारेण सविप्रो नरकंगतः ॥ ३३९ ॥ नरकान्निःसृतः सोऽपि मानुषोपिततोऽधुना ॥ चंचलश्चातिचतुरो भूत्वा पिप्रियते शिशुः ॥
 ॥ ३४० ॥ १।३।८।१२।१८।२०।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ९४ अथ रावटीयोगः ॥ आसीजन्मो
 तरे चैव बाहुजः शिवपूजकः ॥ परमानंदं विख्यातः पत्नी तस्य कलिंगिनी ॥ ३४१ ॥ जीवानां घातने व्यग्रः परस्त्रीरतिलोलुपः ॥ पराप
 वादनिरतश्चात्मार्ये विनियोगिकः ॥ ३४२ ॥ एकस्मिन्समये विप्रदेवाङ्गां गतं गतः ॥ समृत्वा त्रिदिवंगत्वा पापाच्च नरकं तथा ॥ पुन
 रागत्य मेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ३४३ ॥ १।३।८।११।१५।२०।२४।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥

१५ अथरुक्मयोगः ॥ चक्रवर्तीमहाराजः सार्वभौमाधिपस्तदा ॥ अतिपुण्यार्जनंकृत्वासहसैन्येनराजते ॥ ३४४ ॥ ब्राह्मणे
 भ्योगृहस्थेभ्यः सत्पात्रेभ्योददौधनम् ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतेः ॥ ३४५ ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्सराजापंचतांगतः ॥
 पापात्पापफलमुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ ३४६ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतिचागतो धरणीतले ॥ गोधूमाकारवद्देहोयौवनेकष्टसंयुतः ॥
 ३४७ ॥ १।५।१०।१५।२०।२४।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १६ अथरोषयोगः ॥
 विंध्याद्रिनिकटेपूर्वतपस्वीचजितेन्द्रियः ॥ गौरीशिवात्मकंध्यानंकृतंतेननिरंतरम् ॥ ३४८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्य
 गौरवात् ॥ एकातुस्त्रैरिणीभव्यासुन्दरीचंद्रवन्मुखी ॥ ३४९ ॥ बलादाकर्षितातस्यांकृत्वासुरतसंगमम् ॥ किञ्चित्कालां
 तरेचैवसविप्रःपंचतांगतः ॥ ३५० ॥ ततोवैमानुषीयोनौमर्त्यलोकेसमुद्गतः ॥ ३५१ ॥ ३।८।११।१७।२०।२४।३०
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ १७ अथरूपावलियोगः ॥ अनिरुद्धपुरे रम्येतत्रराजाप्रतापवान् ॥ धर्मशीलोमहातेजाः सत्यवार्ता
 परायणः ॥ ३५२ ॥ कृतानिसर्वदानानिकन्योद्वाहशतानिच ॥ गोदानमश्वदानंचतथादानंचवेशमनाम् ॥ ३५३ ॥ प्रस्थंप्रस्थं
 ददौस्वर्णब्राह्मणेभ्योविशेषतः ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतेः ॥ ३५४ ॥ सराजापंचतांगतागतेइन्द्रपुरतदा ॥ इन्द्रलोका
 त्परिभ्रष्टमागतोभूमिमंडले ॥ ३५५ ॥ सर्वेष्वङ्गेषुचारोग्यंबलाढ्यःसर्वपूजकः ॥ राजवत्सुखसौभाग्यंलभतेवाङ्छितंफलम् ॥
 ३५६ ॥ ३९ वर्षेष्टयुः ॥ ९८ अथवेर्मुखयोगः ॥ अथशम्भलदेशेतुबोधनोनामब्राह्मणः ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टः क्रय
 विक्रयेनेतः ॥ ३५७ ॥ धनधान्यसमायुक्तः कार्पण्येनविमोहितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ ३५८ ॥ तीर्थो

ब्रमाह्नं कृत्वा तथा दानार्चनं कृतम् ॥ एवं निवसतस्तत्र बहु वर्ष गता गतैः ॥ ३५९ ॥ आयुषस्तु समाप्ति त्वात्समृतोऽस्त्रिदिवगतः ॥
 पापात्पापफलं मुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गं तथाऽनघ ॥ ३६० ॥ ततो वैमानुषीयो नो चागतो धरणीतले ॥ ३६१ ॥ १ । २ । ४
 ७ । ९ । १५ । २० । ३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ९९ अथ राज्याभिषेकयोगः ॥ आसीजन्मांतरैश्चैव
 भीष्मको नाम ब्राह्मणः ॥ कृतानि तेन पुण्यमनिमासिमासि च हायने ॥ ३६२ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य हतं धनम् ॥ न दत्तं
 लोभहेतोः पापमुग्रमुपाजितम् ॥ यमलोकेऽभवत्प्राप्तस्ततो वैमानुषोऽधुना ॥ ३६३ ॥ २ । ५ । १० । २० । २८ । ३५ ।
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ १०० अथ रोकांगीयोगः ॥ देशे चोत्कले चैव नृसिंहो ब्राह्मणः स च ॥ देवताराधने मग्नः परि
 वारस्य पोषकः ॥ ३६४ ॥ वामाचाररतो धीमान् बहुशास्त्रस्य पाठकः ॥ सर्वजीवबलिदत्त्वा देव्यै चैव विशेषतः ॥ ३६५ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रमद्यपानं कृतं भृशम् ॥ उन्मत्तोऽपि बभूव अपि कृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ ३६६ ॥ आत्मजस्य शुभापत्नी तस्यां तुरमणं कृतम् ॥ तेन पापानुसारेण
 कुष्ठरोगेण वैमृतः ॥ शतजन्मानि कीटाश्च मानुषोऽपि ततोऽधुना ॥ ३६७ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १५ । १८ । १९ । २० । २८ । ३१ ।
 ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १०१ अथ रुस्वरयोगः ॥ आसीजन्मान्तरैश्चैव केशवो नाम पादजः ॥ सरस्वत्याश्च निकटेऽन्यव
 सत्परिवारयुक् ॥ ३६८ ॥ धनधान्यसमृद्धोऽपि स्वज्ञातीयाश्च भोजिताः ॥ अभ्यागताश्च भोविप्रमासिमासि च हायने ॥ ३६९ ॥ एकस्मि
 न्समये विप्रगोष्ठं च तदाऽकरोत् ॥ तेनाऽयं बाहुजो जातो राजरोगेण कष्टितः ॥ ३७० ॥ २ । ४ । ८ । १२ । १८ । २० । २८ । ३६ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ १०२ ॥ अथ लष्णिगयोगः ॥ विजयाद्रिसमीपे च वैश्यो नाम कृपाकरः ॥ क्रयविक्रयकर्ता च द्रव्यस्योत्पाद

भैरतः ॥ ३७१ ॥ श्रुत्वा तु पुस्तकं नित्यं कथांच विविधां तथा ॥ सस्नातो मृगगेभानौ मासमेकं निरंतरम् ॥ ३७२ ॥ सम्प्राप्य भवने शीघ्रं कृ-
 तं कर्म च दारुणम् ॥ ज्येष्ठ आतुश्च यापत्नी बलादाकर्षिता खलु ॥ ३७३ ॥ पापमाचरितं तेन कृत्वा भोगं निरंतरम् ॥ प्राप्ते वा द्वैक्यसमये समृत-
 स्त्रिदिवंगतः ॥ तिर्यग्यो निशंतं मुक्त्वा पश्चाद् द्वैमानुषोऽधुना ॥ ३७४ ॥ १ । ३ । ८ । १७ । २० । २८ । ३२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा-
 णि ८१ ॥ १०३ अथ लुंठनयोगः ॥ नीलकंठे च नगरे वसंति बहवो जनाः ॥ तत्र शूद्रो वसत्त्वं कृपणो नाम विश्रुतः ॥ ३७५ ॥ कृषिवाणि-
 ज्यनिरतो बहुवर्षगतागतैः ॥ एकदा चंद्रमोग्रस्ते मलमूत्रं तथाऽकरोत् ॥ ३७६ ॥ तेन पापानुसारेण कुंभीपाकं तदागतः ॥ कतिवर्षसह-
 स्रांते मानुषोऽपि ततोऽधुना ॥ ३७७ ॥ प्रशस्तवत्कानि पुण्यो यौवने कष्टसंयुतः ॥ ३७८ ॥ १ । ३ । ७ । १३ । १८ । २३ । ३१ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ १०४ अथ लोकपालयोगः ॥ आसीत् पूर्वभवे कश्चिद्दिष्णुभक्तश्च पादजः ॥ कृतानितेन पुण्यानि साधूनां च प्रसंगतः ॥
 ॥ ३७९ ॥ एकस्मिन्समये विप्रप्रयागे ह्यगमत्तदा ॥ सर्वस्वं विधिना दत्त्वा सत्पात्राय द्विजाय च ॥ ३८० ॥ वेण्यां भोगो बभूव अपि गतं इन्द्र-
 पुरं तदा ॥ बभूव बाहुजः सोऽपि चक्रवर्ती प्रतापवान् ॥ इदं जन्मतृतीयं तु सुखसौभाग्यसंयुतम् ॥ ३८१ ॥ १ । ३ । ५ । ८ ।
 ११ । १७ । २० । ३३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८९ ॥ १०५ अथ लोकाधीशयोगः ॥ हस्तिनानगरे रम्ये वसंति बहवो जनाः ॥
 चक्रपाणिः समाख्यातो ब्राह्मणः शस्त्रकोविदः ॥ ३८२ ॥ नृपस्याग्रे प्रतिष्ठावान् महोदारश्च सत्क्रियः ॥ तत्र भूपानुक्रमपायाद्रव्यं तु विविधं
 कृतम् ॥ ३८३ ॥ कन्योद्वाहं तथा कृत्वा गोत्रकन्याविवाहिताः ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षगतागतैः ॥ ३८४ ॥ आयुषस्तु समाप्तिवत्स-
 विप्रः पंचर्तागतः ॥ आत्रवेद्ये समुत्पन्नः सुखानंदेन संयुतः ॥ ३८५ ॥ कन्याश्च बहवो जाताः किंचित्युत्र धनान्वितः ॥ गुप्तपापं

कृतं तेन दक्षिणांगे प्रचिह्नितः ॥ ३८६ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । २१ । २५ । २८ । ३१ । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ७७ ॥ १०६ अथयवकयोगः ॥ अथ वाराणसीक्षेत्रे बाहुजोधनवानपि ॥ क्षात्रधर्मपरित्यज्य क्रयविक्रयकारकः ॥ ३८७ ॥
 कृतानि तेन द्रव्याणिकार्पणेन बहूनि च ॥ एकस्मिन्समये विप्रद्रव्यलुब्धेन चेतसा ॥ ३८८ ॥ परदेशे गतो देवात्तत्र प्राप्तिः कृताभुशम् ॥
 परस्त्रीगमनासक्तो बहुवर्षगतार्तैः ॥ ३८९ ॥ सक्षत्रः पंचतां प्राप्नोयमलोके समागतः ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥
 नात्युच्चो नातिह्रस्वश्च न गौरो नातिश्यामलः ॥ ३९० ॥ १ । ३ । ६ । ८ । ११ । १६ । २० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६८ ॥ १०७ अथ वार्जकयोगः ॥ अथ चंद्राद्रि निकटे बाहुजः कृषिकर्मकः ॥ सेवकेति समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३९१ ॥
 शिवस्य स्मरणे मग्नः शौचाचारविवर्जितः ॥ एकस्मिन्समये विप्रसीमावादरतस्तदा ॥ ३९२ ॥ स्वगोत्रेण कृतं युद्धमतिप्रबलं दंडिना ॥
 घातितः सोऽपि बहुभिः प्रहारैरतिदारुणैः ॥ ३९३ ॥ संग्रामभूमौ समृतो गत्वा चेंद्रपुरं तदा ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभा
 वतः ॥ ३९४ ॥ उज्ज्वलः सुखसंयुक्तः परोपकरणरतः ॥ वामनेत्रविकारी च भुजदेशे प्रचिह्नितः ॥ ३९५ ॥ १ । ४ । ८ । १६ ॥ २२ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ १०८ अथ रुणहायोगः ॥ जंज्वालेन गरे पूर्वमहाक्षत्रीनराधिपः ॥ सशूद्रकुलसंभूतश्चो ग्रंदः प्रतापवान्
 ॥ ३९६ ॥ जयराज इति ख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ नाना युद्धं कृतं तत्र जिज्वाशाश्चुबलं बलात् ॥ ३९७ ॥ बहुयज्ञाः कृतास्तेन चातुर्मासत्र
 तंतथा ॥ सराजापंचतां प्राप्तः पत्नीजातासती तदा ॥ ३९८ ॥ उभयोः कर्मणोर्हेतोर्द्रिलोकं समागतौ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते मानुषोऽपि ततोऽ
 धुना ॥ ३९९ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १७ । २० । ३० । ३६ । ३८ । ४१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ १०९ अथ रौद्र

योगः ॥ गंधारेनगरेपूर्ववसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रत्वेकोद्विजःशुद्धःशाल्मशोबहुभाषकः ॥ ४०० ॥ अहंकारेचनिरतस्तेनकोपिनपाठितः ॥
 परस्त्रीलोलुपःसोपिपरद्रव्यापहारकः ॥ ४०१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगयाश्राद्धमथाऽकरोत् ॥ संप्राप्यभवनशीघ्रंकृतंकर्मसुदारुणम्
 ॥ ४०२ ॥ भगिनीपुत्र्याचगमनंहठाकृत्वाद्विजोत्तम ॥ संप्राप्ययमलोकंचमुक्ताभोगांश्चशाश्वतान् ॥ ४०३ ॥ ततोवैमानुषीयोनौदुः
 खेनातिप्रपीडितः ॥ ४०४ ॥ १।४।८।१२।२०।२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ११० अथद्वितीयरौद्रयोगः ॥
 चित्रकूटाद्रिनिकटेब्राह्मणोवेदपारगः ॥ सत्यधर्माजनेनिष्ठःपठनेपाठनेरतः ॥ ४०५ ॥ नृपस्याग्रप्रतिष्ठावान्परमात्मसुचिन्तकः ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रतीर्थ्यावगाहनेगतः ॥ ४०६ ॥ तत्रशुद्धस्यदुहितासुंदरीकामुकीप्रिया ॥ बलादाकर्षितातेनमोहनोन्मादनेखलु ॥ ४०७ ॥
 पत्नीवत्स्थापनंकृत्वातथाभोगंनिरंतरम् ॥ किंचित्कालांतरेविप्रसाचनिष्कासिताहठात् ॥ ४०८ ॥ तेनपापानुसारेणसविप्रोनरकेगतः ॥
 बहुवर्षसहस्रतिमानुषोधरणीतले ॥ ४०९ ॥ आयुर्वर्षाणि ५९ ॥ १११ अथतृतीयरौद्रयोगः ॥ कश्चित्स्थानकुलेपूर्वमंशुमानोमहाबलः ॥
 सहसैन्येनराजतेस्मप्रतापीचगुणाकरः ॥ ४१० ॥ पत्नीदेवमतीतस्यपतिसेवापरायणा ॥ समरेषुजयंनित्यंकृत्वावशेवसुधराम् ॥ ४११ ॥
 एकदाचंद्रमोघस्तेकृत्वादानंविशेषतः ॥ सत्पत्रेचद्विजेदत्तंगोभूम्यश्चहिरण्यकम् ॥ तेनपुण्यप्रभावेणचात्रजन्मसुखाधिकम् ॥ ४१२ ॥
 १।५।१०।१६।२४।२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ इतिश्रीभृगुसंहितायांयरलवादियोगकथनंनानमनवमंकरणम् ॥ ९ ॥
 अथशर्वगयोगः ॥ १ अथशिवायोगः ॥ शिवायोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ सिद्धदेवःसमाख्यातःपत्नीतिस्यमनोहरा ॥ १ ॥
 वनयान्त्यसमुद्रस्त्वतमश्चर्यारतःसदा ॥ सुशीलातस्यपुत्रीचपितृभक्तिपरायणा ॥ २ ॥ साबालायुवतीजातापतियोग्याबभूवह ॥ उद्गाह

मरुतास्तस्यावृद्धविप्रायद्रूपिता ॥ ३ ॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिमृहीत्वाविविधैश्छलेः ॥ पुत्रावततःकृताभागाबहुषभृत्पुंगवः ॥ ४ ॥
 सन्निप्रःपंचताम्रासःपापाञ्चनरकेगतः ॥ पुण्यात्स्वर्गेऽभंवद्वासोद्वापिवर्षसहस्रकम् ॥ ५ ॥ ततोवैमानुषोजातश्चात्रवेद्येतायाधुना ॥
 ईषद्गौरोमध्यमश्चदक्षिणांगेप्रचिह्नितः ॥ ६ ॥ प्रथमेद्वितीयेवर्षेष्टृतावाथव्रणानिच ॥ षष्ठाऽष्टमेचविकलःशीतलायाज्वरेणच ॥ ७ ॥
 दशमैकादशेवर्षेपीडयमानकलेवरः॥तथारुद्रार्कवर्षेस्मिन्मंगलप्राप्यकामिनम्॥८॥विंशतिवर्षेभवेत्पुत्रश्चतुर्विंशेरुजाकुलः॥स्ववेदाब्देगतेक
 ष्षष्टिरब्दांश्चजीवति॥९॥२अथसत्ययोगः॥आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणःशास्त्रकोविदः॥दुःखंतुसर्ववस्तुनांभोजनंचयदाकदा॥१०॥नयाच
 नंकृतांकिंचिन्नकृतश्चोद्यमःखलु॥पत्नीपतिव्रतातस्यसंतुष्टासर्वदाद्रिज ॥ ११ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रह्नोकविंशदिनानिच ॥ महोत्पातोबभूवा
 पिपर्जन्यकृद्बलाहकः ॥ १२ ॥ भगवन्नामस्मरन्तौहितृष्णीभूतौचदम्पती ॥ द्वाविंशाहेतुविप्रेणकणभिक्षाकृताद्रिज ॥ १३ ॥ सत्तूनापि
 ङनंकृत्वाभोजनार्थेसमाविशत् ॥ विष्णुश्चभिधुकोभूत्वाहरेर्नमस्मन्नगात् ॥ १४ ॥ सत्तुपिंडश्चसजलस्तस्याग्नेचनिवेदितः ॥ आविर्ब
 भूवसहसाबिडौजाश्चद्विजोत्तम ॥ १५ ॥ विमानाग्नोपरिस्थाप्यजगामनिजवेशमनि ॥ बहुवर्षसहस्राणिभुक्त्वास्वर्गभवंफलम् ॥ १६ ॥
 ततः पुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ सुशीलश्चातिभक्तश्चसर्वसम्पद्युतोऽधुना ॥ १७ ॥ गौरश्चचपलोवक्तादानधर्मपरायणः ॥
 ॥ १८ ॥ १।४।७।११।१८।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ३ अथसौदासयोगः ॥ सभामान्योनरोजातःपूर्वश्चद्रस्य
 वैकुले ॥ देशेपांचालकेचैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ १९ ॥ बुद्धिसेनिरितिस्यातापत्नीतस्यमनोहरा ॥ सर्वविद्याविकेकीचसभामानीप्रतिष्ठितः
 ॥ २० ॥ समंनविद्रऽथोभूत्वातृपस्याग्नेप्रतिष्ठितः ॥ नृपानुकम्पयाविप्रराजवत्सुखभोगभाक् ॥ २१ ॥ एकदाद्रव्यलोभेनप्रजानंलि

ठनंकृतम् ॥ अन्यायात्कुक्कुटोभूत्वातिर्यग्योनिशतंखलु ॥ ततोवैमानुषीयोनौदुद्रुकुष्ठसमन्वितः ॥ २२ ॥ १ । ३ । ८ । १४ ।
 १९ । २८ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ४ अथसात्त्विकयोगः ॥ आसीजन्मांतरैवतपस्वीसात्त्विकस्त्वसौ ॥
 धर्मसेनिरितिरूयातःशिवस्यस्मरणेरतः ॥ २३ ॥ एकांभिभुजमुत्थाप्यनिराहारतश्चनिर्जलः ॥ तमसायास्तटेचैवतपश्चर्य्यामथा
 करोत् ॥ २४ ॥ एकातुकन्यकाभव्याचाकस्मानुतदागता ॥ रूपयौवनलावण्यायाथार्चद्रस्यचोर्वशी ॥ २५ ॥ तपश्चर्य्यापरित्य
 ज्यनिशम्यव्यसनेरतः ॥ मृताश्चपापबाहुल्यादर्भकाश्चद्विजोत्तम ॥ २६ ॥ समृत्वादिविगत्वातुमुक्त्वाभोगांश्चशाश्वतान् ॥ ततोमा
 नुष्यमापन्नःकुशीलचेष्टयान्वितः ॥ २७ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १२ । १७ । २० । ३० । ३६ । ४० । ४६ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ५ अथसत्यवर्त्तिकयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वधनाढ्योमृदुभाषकः ॥ शौचाचाररतो नित्यमात्माथैविनियो
 गितः ॥ २८ ॥ द्रव्यंतुविपुलंकृत्वाकार्पण्येनविमोहितः ॥ नदानंनचभोक्तव्यंनतिथ्यंश्चाद्धकर्मणि ॥ २९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभगव
 द्नीताश्रुताखलु ॥ सर्वस्वंविधिनानादत्त्वासत्पात्रायद्विजायच ॥ ३० ॥ तेनगुण्यप्रभावेणस्वर्गेगत्वाचवैश्यजः ॥ ततोवैमानुषोजातःसर्व
 सौख्येनसंयुतः ॥ धनीमानीमहोयश्चधर्मकर्मार्चनेरतः ॥ ३१ ॥ सज्जनसेवीदयालुश्चब्राह्मणोगुणसागरः ॥ सर्वकर्मविचातीचमधु
 पानंसदाऽकरोत् ॥ ३२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगुरुरूपत्नीसमागता ॥ बलादाकर्षितातस्यांहठात्तेनरतिःकृता ॥ ३३ ॥ सतेनैवतुपापे
 नपशुयोनौबभूवह ॥ जम्बूकोर्गदंभोभूत्वासूकरोपिबभूवह ॥ ३४ ॥ महाकटाहनरकंशीतिवर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषोजातो
 भीषणोभैरवाकृतिः ॥ ३५ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १२ । १७ । २० । ३० । ३६ । ४० । ४६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ६ अथ

संघायोगः ॥ पुराह्वाभीरजातिश्चकीर्कटेहिवसत्यसौ ॥ गोधनंधनधान्यचक्रयविक्रयतत्परः ॥ ३६ ॥ तत्सकाशाकृतंद्रव्यंका
र्षयेनविमोहितः ॥ भिक्षुक्रोद्धारमगमदधिभिक्षाचयाचिता ॥ ३७ ॥ नदत्तंतेनवैकिंचिदपभ्रंशवंदंस्तदा ॥ शापंदत्त्वाचिवि
प्रोऽसौजगामस्वगृहेतदा ॥ ३८ ॥ तत्पापेनश्रियस्तस्यक्षयंयाताद्विजोत्तम ॥ मृत्वाचनरकेगत्वाकुभीपाकेतथाभृशम् ॥ बहु
वर्षसहस्रातेमानुषोपिततोऽधुना ॥ ३९ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । २८ । ३० । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ७
अथसाराद्धयोगः ॥ अंगदेशेऽभवत्पूर्वबाहुजः कृषिकारकः ॥ देवदत्तः समाख्यातःपत्नीद्रयसमन्वितः ॥ ४० ॥ ज्येष्ठतुचंच
लार्किंचित्परपुंसुरताऽघमा ॥ बहुजनंविलोक्यापितृणवत्यागनंकृतम् ॥ ४१ ॥ जगामतीर्थयात्रायांमार्गेमृत्युमुपागता ॥ स्वर्गा
पवर्गभोगश्चततोर्वैमानुषोऽधुना ॥ कुशलः सर्वधर्मेषुकिंचिद्वित्तसमन्वितः ॥ ४२ ॥ १ । ८ । १६ । २४ । ३४ । वर्षेषुकष्टम् ॥ पर
मायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ८ अथसारावलीयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वगंगदेशवसत्यसौ ॥ केशवेतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४३ ॥
क्रयविक्रयकर्ताचवाणिज्येचपरायणः ॥ द्रव्यंचविपुलंकृत्वाधर्ममार्गपरायणः ॥ ४४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ ब्रा
ह्मणानांकृतानिंदासगर्भस्त्रीप्रताडिता ॥ ४५ ॥ सामृतातेनदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ सर्वैश्यःपंचतांगत्वापापाच्चनरकेगतः ॥ षष्टिव
र्षसहस्रातेमानुषत्वंततोमुवि ॥ ४६ ॥ १ । ३ । ८ । ११ । २० । २४ । २९ । ३३ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ९
अथसनानयोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्चिद्ब्राह्मणोवेदपारगः ॥ चित्रदेवःसमाख्यातः पत्नीतस्यातिकर्कशा ॥ ४७ ॥ अर्भकान्पाठयेत्त
त्रस्मार्त्तैश्रौतेचनैष्ठिकः ॥ एकस्मिन्समयेतत्रलोभाकृष्टेनचेतसा ॥ ४८ ॥ धनंहतंस्वशिष्यस्यतेनवैविविवैश्छलेः ॥ पापात्पापफले

मुञ्चाततो वैमानुषोऽधुना ॥ ४९ ॥ २ । ५ । ८ । १३ । १७ । २१ । २८ । ३३ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ १०
 अथसोमयोगः ॥ शृंगवेरपुरे रमेवसंतिबह्वोजनाः ॥ तत्र वैश्वोवसत्वेकोमहोदारश्चवत्सलः ॥ ५० ॥ आरामान्निविधान्कृत्वापथिकृपा
 अनिर्मिताः ॥ तीर्थे तीर्थे कृतासेवाऋषीणांच पुनः ॥ ५१ ॥ प्रस्थं प्रस्थं ददौ स्वर्णं सत्पात्राय द्विजाय च ॥ एकस्मिन्समये विप्रदेवात्स्व
 स्नासहारतः ॥ ५२ ॥ तत्पापान्नरके गत्वा पुण्याज्जातो ब्रह्मजः ॥ गौरोरुणो मध्यदेहो मुखे पाशैश्च प्रचिह्नितः ॥ ५३ ॥ १ । ४ । ८ । १६ ।
 १८ । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ११ अथ सज्यायोगः ॥ सज्यायोगेऽपि योजातः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणी ॥ सुंदरी चातिलाव
 प्यामृगाक्षी चंद्रवन्मुखी ॥ ५४ ॥ नानाविलासकुशलापतिवंचनतत्परा ॥ नररतिसमासक्ता स्वैरिणीकामपीडिता ॥ ५५ ॥ तत्सकाशा
 त्कृतं द्रव्यं बहुकालगता गतैः ॥ प्राप्ते वार्द्धक्यसमये वापीं निर्मितवत्यसौ ॥ ५६ ॥ तीर्थोऽटनं कृतं सम्यक् सामृता बद्रिकाश्रमे ॥ तेन पुण्या
 वशेषेण साजाताऽत्र पुमान्द्रिजः ॥ प्रसन्नवदनो भव्यो दक्षिणं गेसचिह्नितः ॥ ५७ ॥ १ । ५ । ८ । १३ । १७ । २० । २४ । ३०
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १२ अथ शाकुनीयोगः ॥ आंत्रवेद्येऽवसत्पूर्वबाहुजश्च धनाधिपः ॥ सहदेवः समारम्भतः
 पत्नी तस्य दुताशिनी ॥ ५८ ॥ कृषिकर्मोद्यमे मग्नो धान्यराशिः कृतो भृशम् ॥ ५९ ॥ एकस्मिन्समये विप्रगौरेका तु शुधादिता ॥ ५९ ॥
 तया जवेन कवलमुक्तश्चैव द्विजोत्तम ॥ बाहुजोऽपि प्रधावित्वा लघुडेन निवारिता ॥ ६० ॥ सामृता तेन दुःखेन पापमाचरितं त्विदम् ॥
 बाहुजः स सदयश्च कुंभीपाकं तु मुक्तवान् ॥ तिर्यग्योनौ समुत्पन्नः पश्चाद्देमानुषोऽधुना ॥ ६१ ॥ १ । ४ । ७ । १४ । १८ । २१
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ १३ अथ शाकिनीयोगः ॥ चम्पकारण्यनिकटे विप्र एकस्तु वेष्णवः ॥ सर्वधारी प्रतिसंस्तुतः प्रत्नी

तत्स्यविवेकिनी ॥ ६२ ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टोमदांधःपापमोहितः ॥ एकदाकार्तिकेमासिसेवितंतुलसीवनम् ॥ ६३ ॥ दीपावालिं
ततोदत्त्वाब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ ततःपुण्यप्रभावेणस्वर्गगत्वाचब्राह्मणः ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ ६४ ॥ १।५।८।
१३।१७।२१।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ १४ अथशचीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवपादजोधनवानपि ॥ पत्नीचंद्र
वतीतस्यमहाभव्यायुणान्विता ॥ ६५ ॥ शूद्रःपरमधर्मात्मापरकार्यपरायणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रहृष्टास्वीयांसकोपतः ॥ ६६ ॥
परनरसमासक्तांपर्य्यकेषुद्विजोत्तम ॥ जवेनतरसागत्वाखड्गमुद्यम्यक्रोधतः ॥ ६७ ॥ सारात्रौचातितातेनपापमाचरितंतत्त्वदम् ॥
तत्पापान्नरकंगत्वाह्यसिपत्रवनांतरे ॥ ६८ ॥ कृकलासोऽभवत्सोपिमर्कटोपिबभूवह ॥ ततोवैमानुषीयोनौचागतोधरणीतले ॥ ६९ ॥
३।६।९।१७।२२।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ १५ अथसेनायोगः ॥ कलिगदेशेह्यवसच्चशूद्रःशांतो
पिदांतःखलुदेवभक्तः ॥ क्रियाविशुद्धः परमोप्युदारःशिवस्यनामस्मरणेसमर्थः ॥ ७० ॥ पाटीरपुष्पैःसयवैस्तिलैश्चह्यभ्यर्चयंश्चप्रतिवास
रंहरम् ॥ तीर्थाभिलाषीसततंकृपायुतः परत्रशुद्धार्थकृतातुनम्रता ॥ ७१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ स्वस्त्रियास्त्याग
नंकृत्वापरमाय्यासुमानिता ॥ ७२ ॥ तत्पापान्नरकंगत्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ ७३ ॥
१।४।८।१३।१७।२१।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६ ॥ १६ अथसचानकयोगः॥पर्वतारण्यनिकेटेब्राह्मणोन्यवसत्तदा ॥
ब्रह्मचर्य्यरतोनित्यं व्रतकर्मसमाचरत् ॥ ७४ ॥ कृतस्तेनजपस्तत्रदुर्गामन्त्रस्यवैद्विज ॥ जपस्यांतेमृतःसोपिबभूवक्षितिपाधिपः ॥ ७५ ॥
उग्रदंडः प्रतापीचजित्वाशत्रुबलंबलात् ॥ दत्तानितत्रदानानिब्राह्मणायकुटुंबिने ॥ ७६ ॥ राज्यदोषात्कृतंपापंपानानाछलसमन्वितम् ॥

दृत्वा तु नरकं गत्वा बह्वर्द्धंश्च निरंतरम् ॥ ततो वैमानुषो जातः सुन्दरश्च सुलोचनः ॥ ७७ ॥ २१४ ॥ ८१ ॥ १२१ ॥ २० ॥ २४ ॥ २८ ॥ ३१ ॥
 ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ १७ अथ शिवानाम्नीयोगः ॥ नैमिषारण्यनिकटे बाहुजश्च प्रतापवान् ॥ गन्धर्वइति विल्यातः
 पत्नी द्वयसमन्वितः ॥ ७८ ॥ पापकर्मणि निष्ठश्च परदाराभिलाषुकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रमदालीढो बभूवह ॥ ७९ ॥ भ्रातृकन्याविशा
 लाक्षी सुन्दरी षोडशाब्दिका ॥ बलादाकर्षिता तस्यां कृत्वा सुतसंगमम् ॥ ८० ॥ पापमाचरितं तेन गोपितं घस्मरं द्विज ॥ कालांतरे मृतः
 सोऽपि नानारकेषु संस्थितः ॥ ८१ ॥ नाना योनौ भ्रमन्सोऽपि पश्चाद्भूत्वा च मानुषः ॥ ८२ ॥ ११४ ॥ ८१ ॥ १३ ॥ १९ ॥ २२
 २३ ॥ २९ ॥ ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ १८ अथ सुतयोगः ॥ वंगदेशेऽवसत्पूर्वनारदो नाम बाहुजः ॥ प्रपञ्चावि
 करणे निष्ठः परद्रोहाभिलाषुकः ॥ ८३ ॥ यत्र तत्राभ्रमत्सोऽपि व्याकुलश्च मनोरथैः ॥ दारिद्र्येणाऽभवत्कष्टीरोगेण महता वृतः ॥ ८४ ॥
 गंगास्नानं कृतं तेन समृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलं भुङ्क्ता यो निर्मुक्ता कथंचन ॥ ८५ ॥ ततो वैमानुषी योनी मर्त्यलोकां समागतः
 ॥ ८६ ॥ ११२ ॥ ११७ ॥ २० ॥ २५ ॥ २९ ॥ ३६ ॥ ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ १९ अथ सौराष्ट्रीयोगः ॥ पूर्वं
 जन्मांतरे चैव कीकटे निवसन् द्विज ॥ गयायां निकटे चैव ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ ८७ ॥ अर्भकान्पाठयामास लोभाकुलितमानसः ॥
 प्रतिग्रहेण जीवेद्वेप्रत्यहं च तदानघ ॥ ८८ ॥ एकदा चन्द्रमोग्रस्ते गंगातीरे तदानघ ॥ छागदानं गृहीत्वा तु पुनश्च गृहमागतः ॥ ८९ ॥ मृत्वा च
 नरकेवासः षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ ततो वैमानुषी योनी दारिद्र्येण प्रपीडितः ॥ ९० ॥ २१५ ॥ १८ ॥ २२ ॥ २४ ॥ २९ ॥
 ३० ॥ ३३ ॥ ३६ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४६ ॥ ४८ ॥ ५१ ॥ ५७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ २० अथ हस्तियोगः ॥

कां पितृनेनगरे पूर्वब्राह्मणः शिवभक्तिमान् ॥ केशवेति समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ९१ ॥ धनधान्यसमृद्धस्तुकापण्यनातानधुरः ॥
 एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ ९२ ॥ व्रतं कृतं द्वीकादश्यां मासि मासि निरंतरम् ॥ सत्पात्राय द्विजायाथ दौदानं च श्रद्धया ॥ ९३ ॥
 तेन पुण्यप्रभावेण स्वर्गगत्वा च ब्राह्मणः ॥ भुक्त्वा स्वर्गफलं सम्यक् पुनरागत्य भूतले ॥ ९४ ॥ १।३।६।९।१२।१८।२१।२६।
 २९।३४।४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५ ॥ २१ अथ हत्यायोगः ॥ कुंडिनेनगरे पूर्वपुस्तकः सनातनः ॥ सर्वेश्वरः समाख्या
 तः पत्नीति स्य द्रुताशनी ॥ ९६ ॥ निर्विघ्नं चाकरोद्राज्यं देवब्राह्मणपूजकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ ९६ ॥ प्रजाद्रव्यं हतं
 तेन समृतः शोकसंयुतः ॥ तत्पापान्नरकं गत्वा भुक्त्वा वर्षसहस्रकम् ॥ ततो वैमानुषो जातो धनधान्यसमन्वितः ॥ ९७ ॥ ३।६।८।१३।
 १७।२२।२७।२९।३३।३७।४३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ २२ अथ होरायोगः ॥ मैथिलेनगरे पूर्वकुलालो न्यव
 सत्तदा ॥ प्ररोहणः समाख्यातः पत्नीति स्य पतिव्रता ॥ ९८ ॥ भांडानि क्रियते सम्यक् तत्सकाशात्कृतं धनम् ॥ पुण्यमार्गे व्ययकृत्वा तथा
 तीर्थार्पणं कृतम् ॥ ९९ ॥ मृतः स्वर्गगतः सोऽपि पुनरागत्य भूतले ॥ १०० ॥ १।४।८।१३।१८।२४।३०।३५।३९
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६ ॥ २३ अथ सानुमानयोगः ॥ आसीजन्मांतरे च वैवैश्यानाम दिवाकरः ॥ देशे हि सिद्धपृष्ठे च
 ज्वालामुख्याश्च सन्निधौ ॥ १०१ ॥ धनधान्यसमायुक्तो महोदारश्च भक्तिमान् ॥ कृतानि सर्वकर्माणि पर्वस्वपि विशेषतः ॥ १०२ ॥
 एकस्मिन्समये विप्रनृपेण लुंठितस्तदा ॥ गृहं त्यक्त्वा वनं गत्वा तपश्चर्य कृतादृढम् ॥ १०३ ॥ एकां प्रियुजसुत्याप्य विष्णोर्ना
 मस्मन्नसौ ॥ विमानाश्रयोपरि स्थित्वा ह्यप्सरोगणसेवितः ॥ १०४ ॥ गतो सौ चेंद्रलोके च तत्र स्थित्वा विशेषतः ॥ इन्द्रलोका

त्वरिभ्रष्टागतोधरणीतले ॥ १०५ ॥ १ । ३ । ६ । १० । १८ । २४ । २९ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ९१ ॥ २४ अथसहरोषायोगः ॥ विंध्याद्रिनिकटपूर्वब्रह्मदत्तेतिब्राह्मणः ॥ पत्नीपुत्रसमायुक्तः परिवारस्यपोषकः ॥ १०६ ॥
 यजमानात्सुखंतस्यप्रत्यहंजीवनंतदा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ १०७ ॥ गृहदानंगृहीतंचवस्त्रस्वर्णतुभाज
 नम् ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ १०८ ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तःपापाच्चनरकेगतः ॥ सर्पयोनिशंतंभुक्काततोवैमानुषोऽ
 धुना ॥ १०९ ॥ १ । ३ । ६ । १२ । १६ । २० । २८ । ३० । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥
 २५ अथसुरकार्यसाधकयोगः ॥ मरुस्थलेवसत्पूर्वबाहुजोनामशंकरः ॥ प्रतापमदयुक्तेनकृतंकर्मचदारुणम् ॥ ११० ॥ अगम्या
 गमनंकृत्वाचादंड्यादंडितास्तदा ॥ अधर्मेनिरतः सोपिप्रजानांदंडनेरतः ॥ १११ ॥ प्राप्तेवाद्धैव्यसमयेतीर्थयात्रांतथाऽकरोत् ॥
 आयुषस्तुसमासित्वात्समृतः कालचोदितः ॥ ११२ ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथानघ ॥ ततोवैमानुषोजातोधनधान्य
 समन्वितः ॥ ११३ ॥ १ । २ । ५ । ८ । ११ । १६ । २० । २५ । ३० । ३४ । ३९ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥
 २६ अथशांभवीयोगः ॥ सुभद्रेनगरेपूर्वकीकटस्याऽतिसन्निधौ ॥ अकूरेतिसमाख्यातःशूद्रवंशेतदाऽभवत् ॥ ११४ ॥ पितातस्यमहा
 राजासत्यवादीधनान्वितः ॥ राजकार्य्यपरित्यज्यगतोसौगहरेवने ॥ ११५ ॥ तपश्चर्य्याकृतातेनबहुवर्षगतागतैः ॥ आयुषस्तु
 समासित्वात्सशूद्रःपञ्चतांगतः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ ११६ ॥ १ । २ । ५ । ११ । १६ । २० । २५ । ३० । ३५ ।
 ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ २७ अथसुरसेनायोगः ॥ किरातेनरेपूर्ववसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रविप्रोवसत्वेकोमहो

दारश्चत्सलः ॥ ११७ ॥ सत्यकेतुरितिख्यातः सर्वशास्त्रस्यपाठकः ॥ विख्यातः सर्वदेशेषुप्रतिष्ठामानसंयुतः ॥ ११८ ॥ द्रव्य
 स्योत्पादनंकृत्वाकन्यादानंतथाऽकरोत् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगोदावर्याश्चसन्निधौ ॥ ११९ ॥ तपश्चर्याकृतातेनबहुवर्षगतागतैः ॥ आयु
 षस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ १२० ॥ ११३।८।१५।२०।२४।२९।३२।३६।३९।४५ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ २८ अथसौख्ययोगः ॥ इलावर्तेऽवसत्पूर्वकुंतलोनामबाहुजः ॥ कृषिकर्मोद्यमेनिष्ठोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ १२१ ॥
 मनोहरःसमाख्यतःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ १२२ ॥ तीर्थावगाह्नंकृत्वाकृतकर्मचदारुणम् ॥
 चोरितंपरद्रव्यंतुलोभाकुलितचेतसा ॥ १२३ ॥ स्वदेशेषुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतोगदपीडितः ॥ १२४ ॥
 प्रापात्पापफलंमुक्त्वायोनीर्भुक्त्वाकथंचन ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्याच्चमानुषः ॥ १२५ ॥ २।४।७।१२।१८।२०।२६।
 ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ २९ अथशोभनयोगः ॥ कीकटेचावसत्सोपिपूर्वजन्मनिपादजः ॥ नारायणःसमाख्यातः
 पत्नीतस्यमनोरमा ॥ १२६ ॥ धनमैश्वर्य्यमतुलंकार्पण्येनविमोहितः ॥ नश्राद्धंनद्विजेभोज्यंनगोत्रेनापिचस्वयम् ॥ १२७ ॥ एकदा
 चन्द्रमोग्रस्तेपरोपदेशतस्तदा ॥ यवांत्रंशेषमात्रंतुब्राह्मणैर्भ्यस्तदात्वदात् ॥ १२८ ॥ तेनपुण्यप्रभावेणस्वर्गस्थित्वाविशे
 षतः ॥ ततोवैमानुषीयोनौसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ १२९ ॥ १।४।८।११।१७।२१।२९।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ६७ ॥ ३० अथस्यमंतकयोगः ॥ अयोध्यानिकटेपूर्वबाहुजोह्यतिधर्मिकः ॥ सनातनःसमाख्यातःपत्नीतस्यकलास्मृता ॥ १३० ॥
 दम्पतीतौगतौतीर्थब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ १३१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगृहेयज्ञश्चकारितः ॥

विप्रस्यभोजनंकृतवानानापकान्नशष्कुलिम् ॥ १३२ ॥ भोजनतेचदत्ताश्चदक्षिणाश्चद्विजोत्तम ॥ मृत्वापापात्फलंमुक्त्वायोनिंमुक्त्वाकथं
 चन ॥ ततोमानुष्यमापन्नःप्रथमाब्देसकष्टितः ॥ १३३ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १४ । १८ । २० । २५ । ३१ । ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ३१ अथसुखार्कयोगः ॥ वेदभेनगरेपूर्वसात्त्विकोब्राह्मणःपरः ॥ कांचनेतिसमाख्यातःसर्वसिद्धांतपाठकः ॥
 ॥ १३४ ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्रदारिद्र्येणप्रपीडितः ॥ परदेशात्कृताप्राप्तिर्द्रव्याणिविविधानिच ॥ १३५ ॥ वृषलीगमनंकृत्वा
 तत्सकाशात्सुतोद्भवः ॥ समृतोनरेकेगत्वाततोर्वेमानुषोऽधुना ॥ १३६ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । ११ । १६ । २० । २६ ।
 ३७ । ४० । ४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ३२ अथसन्ध्यायोगः ॥ बांधवदेशेन्यवसत्पत्नीपुत्रसमन्वि
 तः ॥ हरिदेवःसमाख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ १३७ ॥ द्रव्यस्योत्पादनेनिष्ठःक्रयविक्रयतत्परः ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टोव्यापारेनिरतः
 सदा ॥ तस्मिन्प्राप्तेवसत्त्वेकोवैश्यःपरमधार्मिकः ॥ १३८ ॥ तस्यकन्याविशालाक्षीसुन्दरीचातिशोभना ॥ बलादाकर्षितातस्यांकृत्वा
 मुरतिसंगमम् ॥ १३९ ॥ साबालाचविषंपीत्वामृतासालोकशंकया ॥ कालांतरेमृतोविप्रःसगत्वायमशासनम् ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चा
 गतोघरणीतले ॥ १४० ॥ १ । ४ । ७ । ११ । १६ । २० । २७ । ३६ । ३९ । ४० । ४६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७५ ॥ ३३ अथसोमकयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवविप्रवैश्योविचक्षणः ॥ चित्रदेवःसमाख्यातःपत्नीतस्यवरंगना ॥ १४१ ॥
 परसुखस्ताप्रापतिवंचनतत्परा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यहंतधनम् ॥ तत्पापान्नरकेगत्वापुनरागत्यभूतले ॥ १४२ ॥ १ । २
 ७ । ८ । ११ । १३ । १६ । २० । २३ । २७ । ३० । ३६ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ३४ अथसोनावरयोगः ॥ आसीज

अन्तरेचैवकान्यकुब्जेवसन्पुरा ॥ गणदेवःसुमाख्यातःपत्नीतस्यगुणाकरी ॥ १४३ ॥ धर्मशीलश्चमतिमाच्छिवपूजापरायणः ॥ किंचि
 द्विसंहयेद्वैश्वकर्मसमापयत् ॥ १४४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ तस्यकन्यातुयुवतीविक्रीतातेनवैद्विज ॥ १४५ ॥
 तत्पापाग्रकेगत्वातिर्यग्योनौपुनःपुनः ॥ ततोवैमनुजोजातःकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ १४६ ॥ १ । २ । ४ । ८ । १२ ।
 १६ । २० । २४ । २९ । ३५ । ३८ । ४० । ४६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ३५ अथहस्तियोगः ॥ पूर्वं
 जन्मनियानारीविष्णुकांचीपुराऽवसत् ॥ वासुदेवैतिविख्यातोबाहुजोबलवानपि ॥ १४७ ॥ क्षात्रधर्मरतःसोपिबहुध्वनीपरिवारकः ॥ किं
 चिद्धूमिपतिस्तत्रप्रजानांदंडनेरतः ॥ १४८ ॥ स्वगोत्रस्यहृतंद्रव्यंतत्पापाच्छीःक्षयंगता ॥ पापाच्चनरकंगत्वाषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ ततो
 वैमानुषोजातोधनपुत्रविवर्जितः ॥ १४९ ॥ १ । ४ । ८ । १९ । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ३६ अथहिमाद्रियोगः ॥
 इंद्रप्रस्थस्यनिकटेबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ दानसिंहःसमाख्यातःपत्नीतस्यमनोहरा ॥ १५० ॥ नृपानुकम्पयातत्रद्रव्यंतुविपुलकृतम् ॥
 असन्मार्गेव्ययंकृत्वावेश्यायांप्रापितंधनम् ॥ १५१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ श्रीमद्भागवतंश्रुत्वादानंदत्वाद्विजायच
 ॥ १५२ ॥ कालयोगेमृतःसोपिगतोसौनंदनेवने ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेचागतोचरणीतले ॥ १५३ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १० । १६ । २४ ।
 ३४ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ३७ अथहोलकायोगः विश्वंभरपुरेस्म्येचोलदेशे पुराऽवसत् ॥ राघवेतिसमा
 ख्यातःपादजःसर्वशास्त्रवित् ॥ १५४ ॥ तस्यमित्रंद्विजस्त्वेकोमहोदारश्चभक्तिमान् ॥ तस्यप्रतिच्छलंकृत्वाविश्वासेनतदानघ ॥ १५५ ॥
 सविप्रश्चात्तिकोर्धेनशापंदत्त्वाचपुष्कलम् ॥ भोभोधृष्टमहाभ्रष्टविश्वासघातनं कृतम् ॥ १५६ ॥ किंचित्कालांतरेचैवसवैश्यःप

चतंगतः ॥ नानानरकेषु सस्थित्वानानाजन्मानि प्राप्तवान् ॥ पञ्चाद्वैमानुषीयोनौमध्यदेशे समुद्रतः ॥ १५७ ॥ २ । ४ । ८ । ११ । १६ । २० ।
 २४ । २८ । ३० । ३५ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ ३८ अथहायनयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव द्विजोत्तमकुले द्विज ॥
 तथा चर्मण्वतीकूले देवलो नाम विश्रुतः ॥ १५८ ॥ स्वधर्मेषु सदानिष्टो महोदारश्च वत्सलः ॥ अर्भकान्पाठायामासदानंदत्वा द्विजाय च ॥
 ॥ १५९ ॥ तीर्थे तीर्थे कृतं पुण्यं गयाश्राद्धं तथाऽकरोत् ॥ एकस्मिन्समये विप्रकन्यादानं तथाकरोत् ॥ १६० ॥ तस्य सम्बन्धिनानुद्धम
 भृश्व्यर्थमेव च ॥ सम्बन्धिनानुद्धमोऽकरोत् ॥ १६१ ॥ तत्पापान्नरकंगत्वा पुण्यात्स्वर्गं तथानव ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपु
 ण्यप्रभावतः ॥ १६२ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १५ । २० । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ३९ अथ हिमालययोगः ॥
 पूर्वजन्मनियानारीकाकुत्स्थेनगरेऽवसत् ॥ पादजस्य सुता श्रेष्ठापतिसेवापरायणा ॥ १६३ ॥ एकस्मिन्समये विप्रतस्याः पतिर्दुरात्मवान् ॥
 परस्त्रीं गेहे ह्यानीय त्यक्त्वांश्च विवाहिताम् ॥ १६४ ॥ रतिं ददौ न भार्यायामनृतौ च विमोहितः ॥ कालांतरे मृतः शूद्रः सती जाता च साङ्गना ॥
 ॥ १६५ ॥ उभयोः कर्मणोर्हंतोः स्वर्गयातौ च दम्पती ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रसंगतः ॥ १६६ ॥ १ । ३ । १० । ११ । १७ ।
 २१ । २४ । २८ । ३० । ३७ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ४० अथ हयानामीयोगः ॥ मेथिलेनगरे पूर्वबाहुजश्च म
 हाधनी ॥ चंद्रसेनिरिति ख्यातः पत्नी तस्य ह्युताशनी ॥ धनमैश्वर्यमनुलंकिं चिद्धमिपतिस्तदा ॥ १६७ ॥ नानाविलासविभवैः शिवस्या
 ऽऽराचने रतः ॥ एकस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्य गौरवात् ॥ १६८ ॥ ब्राह्मणस्य हतं द्रव्यं छलैश्च प्रचुरैर्द्विज ॥ नदत्तेन तत्तस्मै लो
 भोपहतचेतसा ॥ १६९ ॥ परस्परं कृतं युद्धमतिप्रबलं दंडिना ॥ कोलाहलः कृतः सम्यग्वाग्बाणेन च वैहतः ॥ १७० ॥ अपभ्रंशं

दुन्सोऽपिलयुडेनप्रताडितः ॥ ब्राह्मणःक्रोधवशतःस्वशरीरंजघानह ॥ १७१ ॥ बाहुजोपिमृतस्तत्रगतोवैनरकंद्विज ॥ पुनर-
 गत्यमेदिन्यांभीषणोभैरवाकृतिः ॥ १७२ ॥ प्रथमेद्वितीयेवर्षेचतुर्थेसप्तमेपिवा ॥ वर्षेकष्टंभवेत्तस्यदशमैकादशेसुखम् ॥ १७३ ॥
 विंशतिवर्षांतरेकष्टंषोडशेगृहणीभवेत् ॥ विंशतिवर्षांतरेचैवमातातस्यनजीवति ॥ १७४ ॥ चतुर्विंशेभवेत्कन्याद्वाष्टाविंशेसुतोद्भवः
 ॥ चतुस्त्रिंशेपितुमरणंचत्वारिंशेपिचस्वयम् ॥ १७५ ॥ ४१ अथहृदययोगः ॥ पूर्व-
 जन्मांतरेचैवव्याधोनाम्नाकलेवरः ॥ निर्दयःसर्वजीवघ्नः पक्षिघातरतस्सदा ॥ १७६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रबाहुजस्यप्रसंगतः ॥
 प्रयागेह्यगमत्सोपिसस्नातोमृगगेरवौ ॥ १७७ ॥ कथांपौराणिकींश्रुत्वापूर्वकर्मचत्यक्तवान् ॥ धर्ममार्गेचकुशलःसाधूनांचप्रसंगतः
 ॥ १७८ ॥ समृतस्त्रिदिवंगत्वास्वर्गभुक्कानिरंतरम् ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचागतोघरणीतले ॥ १७९ ॥ २ । ४ । ८ । १२ ।
 १७ । २२ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ४२ अथहुलांकयोगः ॥ कालअरस्यनिकटेवैश्योनामकराम्बुजः ॥
 क्रयविक्रयणेनिष्ठो महोदारश्चपावनः ॥ १८० ॥ धर्मकर्मणिनिपुणोदानधर्मपरायणः ॥ कृतानितेनधर्म्याणिपर्वस्वपिविशेषतः ॥
 ॥ १८१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रह्यन्नदानंतथाकरोत् ॥ तेनपुण्यप्रभावेणलक्ष्मीवृद्धिर्दिनेदिने ॥ १८२ ॥ समृत्वासंमरेविप्रगतंइंद्रस्य
 वैपुरे ॥ इन्द्रलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोघरणीतले ॥ १८३ ॥ गौरस्वरूपःशोभाढ्यःपुत्रदारसमन्वितः ॥ प्रथमेद्वितीयेवर्षेशीर्षेकष्टंप्रजायते ॥
 ॥ १८४ ॥ पंचवर्षोत्तरेविप्रशीतलाज्वरसम्भवः ॥ अष्टवर्षांतरेकष्टंद्वादशेगृहिणीतिच ॥ १८५ ॥ प्राप्तेपंचदशेवर्षेपितातस्यनजीवति ॥
 विंशैकविंशवर्षेषामुत्रोभवतिनान्यथा ॥ १८६ ॥ चतुर्विंशेऽन्यवृद्धिरष्टाविंशेधनागमः ॥ त्रिंशद्वर्षांतरेविप्रभार्यैतस्यनजीवति

॥ १८७ ॥ पत्नीनाशान्मनस्तापःषट्त्रिंशेतुगदान्वितः ॥ खवेदाब्देगतेविप्रसर्पस्यभयमादिशेत् ॥ १८८ ॥ चतुर्वेदोत्तरेचैवतीर्थ
 यात्रांतथाऽकरोत् ॥ पंचपंचाशत्तमेऽब्देभाद्रेमासेमृतिःखलु ॥ १८९ ॥ ४३ अथहाटकयोगः ॥ पुराक्षानकुलेजातःसरस्वत्या
 ऋसन्निधौ ॥ धर्मसिंहःसमाख्यातः पत्नीतस्यमनोहरा ॥ १९० ॥ व्यापारेनिरतःसोपिद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ कृतानितेनपुण्यानिपर्व
 स्वपिविशेषतः ॥ १९१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रश्चाद्धंकृत्वासहर्षितः ॥ आहूयब्राह्मणानविद्यादंरुकृतवान्भृशम् ॥ १९२ ॥ पुरोहितेहठं
 कृत्वानदत्तंच धनंक्वचित् ॥ विमुखश्चगतः सोपिपापमाचारितंत्विदम् ॥ १९३ ॥ सक्षात्रः पंचतांप्राप्तश्चंद्रलोकेसमाविशत् ॥ चंद्रलो
 कात्परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ १९४ ॥ २। ४। ८। १२। १६। २४। २९। ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ४४
 अथहनुमुखयोगः ॥ बभूववैश्यजः पूर्वदशारण्येगुणाकरः ॥ प्रसेनिरिति विख्यातःपत्नीतस्यसुलोचना ॥ १९५ ॥ धर्मशीलोऽतिमति
 मान्सर्वशास्त्रविनोदकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ १९६ ॥ मातुलान्यांचगमनंकृत्वातेनतदानघ ॥ तत्पापान्नरके
 गत्वाबहुवर्षतुमुक्तवान् ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौधनधान्यसमन्वितः ॥ १९७ ॥ १। ४। ८। १३। १८। २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ६१ ॥ ४५ अथहोमयोगः ॥ स्वशदेशेबभूवाऽपिब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ देवदत्तःसमाख्यातः पत्नीतस्यपतिव्रता ॥ १९८ ॥
 वनधान्यसमृद्धस्तुदेवतासधनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ १९९ ॥ भ्रातृपक्षात्कृतोद्वेषस्तद्धनंचहतंबलात् ॥
 एवंनिक्सतस्तत्रबहुवर्षगतागैः ॥ २०० ॥ प्राप्तेवाद्धैक्यसमयेतीर्थयात्रांतथाऽकरोत् ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः
 ॥ २०१ ॥ पाप्मात्पापफलंमुक्त्वापुण्यात्स्वर्गेतथा नघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांधनधान्यसमन्वितः ॥ २०२ ॥ १। ३। ६। ७। ९।

१३। १५। २०। २४। २७। २९। ३०। ३५। ४०। ४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ४६ अथपुनहामयागः ॥
गौरीकुमारिकाखण्डेपादजः पूर्वजन्मनि ॥ धीरदासइतिख्यातः पत्नीतस्यप्रभाकरी ॥ २०३ ॥ व्यापारेनिरतः सोपिद्रव्यंतुविपुलंकृतम् ॥
कदम्बंभुज्यतेनित्यंनदानंकृतवान्कचित् ॥ २०४ ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेसर्वस्वंब्राह्मणेददौ ॥ सत्पात्रेचगृहस्थेचश्रद्धायुक्तेनचेतसा ॥
॥ २०५ ॥ समृत्वात्रिदिवंगत्वानंदनेचवनेशुभे ॥ बहुवर्षसहस्रान्तेचागतोभूमिमंडले ॥ २०६ ॥ १। ३। ६। ९। १५। २०। २८।
३०। ३६। ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ४७ अथहर्षिणीयोगः ॥ चंद्रभागानदीतीरैवैश्योनामकृपाकरः ॥ क्रयविक्रय
कर्ताचपत्नीतस्यातिकर्कशा ॥ २०७ ॥ व्यापाराच्चकृतंद्रव्यंमिथ्याजल्पतिनित्यशः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ २०८ ॥
प्रयागेह्यगमत्सोपिसस्नातोभक्तिसंयुतः ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिचशक्तिः ॥ २०९ ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥
आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतः कालचोदितः ॥ ततोवैभानुषेजातः कन्यापुत्रविवर्जितः ॥ २१० ॥ १। ४। ९। १७। २१। २५।
२८। ३३। ३८। ४०। ४६। ५०। ५५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ४८ अथहर्म्यनीयोगः ॥ इक्षुकारण्यनिकटेपूर्वं
जन्मनिपादजः ॥ धूम्रकेतुः सविख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २११ ॥ किंचित्कालांतरेविप्रविरक्तोपिबभूवह ॥ गृहंत्यक्त्वावनेगत्वा
तपश्चर्याकृताभृशम् ॥ २१२ ॥ मृत्वास्वर्गेतदागत्वाबभूवबहूजस्तदा ॥ बहुद्रव्यान्वितः सोपिपुत्रकन्यासमन्वितः ॥ इदंजन्मतृतीयंतु
तेजस्वीतेजसांपतिः ॥ २१३ ॥ १। ३। ५। ८। १३। १७। २१। २५। २९। ३८। ४१। ४७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥
४९ अथहोमाबलियोगः ॥ अथचंद्राद्रिनिकटेशूद्रोवसतितत्रच ॥ कर्दिदासइतिख्यातः पत्नीतस्यवरांगना ॥ २१४ ॥ व्रतंचांद्रायणंकृ

त्वाश्रद्धायुक्तेनचेतसा ॥ मृत्वास्वर्गेऽभवद्वासोह्यपि वर्षसहस्रकम् ॥ २१५ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले ॥ सर्वसौख्येन युक्तः सक्षान्न
 धर्मपरायणः ॥ आत्रवेद्ये पुनश्चैव ज्ञानी भूत्वा च ब्राह्मणः ॥ २१६ ॥ १।३।८।१७।२०।२८।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ५०
 अथ ह्ययम्वीर्ययोगः ॥ गिरनाराद्रि निकटे पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ पुरुषोत्तम इति ख्यातः पत्नी तस्य महेश्वरी ॥ २१७ ॥ धर्मकर्मणि निपुणो
 द्रव्यस्योत्पादने रतः ॥ कृषिवाणिज्यनिरतो व्यवहारपरायणः ॥ २१८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्म तुदारुणम् ॥ ब्रह्मस्वं भक्षितं तेन
 न दत्तं लोभे हेतुना ॥ २१९ ॥ परस्परं कृतं युद्धमतिप्रबलं दुर्दिना ॥ ब्राह्मणः क्रोधसंयुक्तः स्वशरीरं जघान ह ॥ २२० ॥ बाहुजो
 नरकं प्रातः सप्तजन्मान्यहिंश्च सः ॥ इदं तु ह्यष्टमं जन्म राजरोगेण कष्टितम् ॥ २२१ ॥ १।३।९।१५।२०।२७।३५।
 ४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ ५१ अथ सुन्दयोगः ॥ पातं जलपुरं चैव ब्राह्मणः शास्त्रवर्जितः ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टो ह्यसि
 जीवी गुणाकरः ॥ २२२ ॥ नृपानुकम्पया तत्र द्रव्यस्योत्पादनं कृतम् ॥ न दानं तु द्विजे दत्तं न कृतं श्राद्धकर्मणि ॥ २२३ ॥ एवं निवस
 तस्तत्र बहु वर्षं गता गतैः ॥ प्राप्ते वार्द्धक्यसमये समृतः कालचोदितः ॥ २२४ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गं तथाऽनघ ॥ चक्रवाको
 बभूवाऽपि हंसः सरसिमानसे ॥ २२५ ॥ विंध्याद्रि निकटे चैव शुको भूत्वा च पर्वाते ॥ शुक्रयोनिं परित्यज्य ततो भूत्वा च मानुषः ॥ २२६ ॥
 १।४।८।१७।२२।२७।३५। वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ५२ अथ सुभयोगः ॥ ब्रह्मपुत्रस्य निकटे ब्राह्मणः
 शास्त्रकोविदः ॥ देवकीनंदनो नाम परमैश्वर्यसंयुतः ॥ २२७ ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्र नृपद्वारे प्रतिष्ठितः ॥ एकस्मिन्स
 मये विप्रहृतिर्येथ हतं धनम् ॥ २२८ ॥ न दत्तं लोभेन हेतोश्च कृत्वा द्रुपदं परस्परम् ॥ स विप्रः पञ्चतां प्राप्सो भुक्त्वा भोगांश्च शाश्वतान् ॥ २२९ ॥

ततो वैश्वानुषीयोनौचागतो घर्णीतले ॥ २३० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १७ । १९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ५३ अथ सु
तात्मकयोगः ॥ अनन्तनगरे पूर्वकोकणस्यातिसन्निधौ ॥ तत्र विप्रः कामुकश्च शिवस्याराधने रतः ॥ २३१ ॥ ॥ पठने पाठने सुज्ञो
यशस्वी प्रीतिकारकः ॥ तस्मिन्मामेव सत्त्वे कोबाहुजोधनवानपि ॥ २३२ ॥ तस्य कन्या विशालाक्षी सुन्दरी षोडशाब्दिका ॥ बलादा
कर्षिता तस्यां हठाच्चैव रतिः कृता ॥ २३३ ॥ सामृता लौकिका द्रीता पापमाचरितं त्विदम् ॥ समृतश्चातिकष्टेन रकेभृशमाप्तवान् ॥ ततो
वैमानुषीयोनौमर्त्यलोके समुद्भवः ॥ २३४ ॥ २ । ५ । ८ । १६ । २१ । २८ । ३० । ३४ । ३७ । ४१ । ४६ । वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ५४ अथ सासरीयोगः ॥ विंध्यद्रि निकटे पूर्ववैश्वेथोनाम गजाननः ॥ गणेशव्रतरतो नित्यं क्रयविक्रयणे रतः ॥ २३५ ॥
पत्नी तस्य महादुष्टा कर्कशाकटुभाषिणी ॥ वैश्यस्तु परमोदारो नृपस्याग्रे प्रतिष्ठितः ॥ २३६ ॥ एकस्मिन्समये विप्रतीर्थं वगाहने गतः ॥
कृतानितेन पुण्यानि सत्पात्राय ददौ किल ॥ २३७ ॥ आरामाश्च कृतास्तेन कूपाश्च पथिकारिताः ॥ शस्त्रघातेन मृत्वासंद्भ्रलोकं तदागतः ॥
॥ २३८ ॥ इन्द्रलोकात्परिभ्रष्टः पुनरागत्य भूतले ॥ कुले च विमले जातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २३९ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १८ । २२ ।
२७ । ३१ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ५५ अथ सुंठयोगः ॥ अवंतीनगरी श्रेष्ठा प्रकीर्णा गुणिनां गणैः ॥ तत्र वैश्यो
वसत्त्वे कोदुर्बलो नाम भोद्विज ॥ २४० ॥ कृतानितेन द्रव्याणि पराक्रमेण वैतदा ॥ धर्ममार्गे व्ययं कृत्वा व्रतं चाद्रायणं कृतम् ॥ २४१ ॥
पुरुषोत्तमस्य कृतासेवा पूजाश्च विविधास्तथा ॥ एकस्मिन्समये विप्रसाध्वी च स्त्रीकलंकिता ॥ २४२ ॥ तत्पापान्नरके गत्वा पुण्याद्भूत्वा च मा
नुषः ॥ २४३ ॥ १ । ४ । ८ । १५ । २१ । २९ । ३६ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ५६ अथ साकीयोगः ॥ पट्टने

नगरेपूर्वपादजःपूर्वजन्मनि ॥ कालीदासःसमाख्यातःपत्नीतस्यचकंदरा ॥ २४४ ॥ काव्यकर्ताविवेकीचंचलश्चातिभक्तिमान् ॥ देशा
टनंकृतंसम्यग्विद्यदानमथाकरोत् ॥ २४५ ॥ परदारसमासक्तोहिंसामदविमोहितः ॥ दत्तानितेनदानानिपरोपकरणेनरतः ॥ २४६ ॥
एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकुरुर्जांगले ॥ देवीलोकेचसंप्राप्तःपुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ २४७ ॥ १ । ३
५ । ९ । १५ । २० । २७ । ३० । ३७ । ४० । ४२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १२० ॥ ५७ अथसरठयोगः ॥ गंडक्याश्चशुभेतीरेके
शवोनामपादजः ॥ सरस्वत्यास्तटेगत्वातपश्चर्यातथाऽकरोत् २४८ ॥ शिवस्याराधनेनिष्ठःप्रपंचेनविवर्जितः ॥ एकांप्रिमुजमुत्थाप्य
कृत्वाजाप्यंनिरंतरम् ॥ २४९ ॥ स्वर्गगत्वासमागत्यबभूववैश्यजात्मजः ॥ ततश्चबाहुजोजातोराजकार्यपरायणः ॥ २५० ॥ १ । ३ । ३ । ३ ।
५ । ९ । १३ । १७ । २१ । २८ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ ५८ अथसरठयोगः ॥ कुरुक्षेत्रस्यनिकटेबहुजन्य
वसत्युरा ॥ कर्मदासइतिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २५१ ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं कर्म
चदक्षुणम् ॥ २५२ ॥ पितृसेवांपरित्यज्यभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ तत्पापान्नरकेगत्वाकीटयोनौसमुद्रतः ॥ २५३ ॥ नानायोनिसमुत्पन्नो
मर्त्यलोकेपुनःपुनः ॥ मर्कटोपिबभूवाथकौशिक्याश्चशुभेते ॥ दैवाङ्गनातेमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ २५४ ॥ १ । ३ । ८ । ११ ।
१६ । २१ । २८ । ३६ । ३८ । ४० । ४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ५९ अथसूचीमुखीयोगः ॥ ५७ ॥
अयोध्यानिकटेपूर्वशूद्रोनामदयाकरः ॥ कृषिवाणिज्यनिरतोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ २५५ ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥
एकस्मिन्समयेविप्रवेजनाथेसमागतः ॥ २५६ ॥ तत्रवर्षद्वयंस्थित्वाचाकारिशिवपूजनम् ॥ सर्वस्वंविधिनादत्तं सत्यान्नाद्विजायच ॥ २५७ ॥

वर्षाखण्डव्यतीत्यतिसमृतःकालचोदितः ॥ पत्नीतस्यसतीजातास्वर्गलोकमुभौगतौ ॥ २५८ ॥ षष्टिवर्षसहस्रातिपुनरागत्य
 मृतले ॥ २५९ ॥ २ । ५ । ८ । १३ । १७ । २१ । २६ । ३० । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ६० अथशीतलायोगः ॥
 अयंचंद्राद्रिनिर्किटवसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रशृङ्गोवसस्त्वेकोजीमूतेतिसुविश्रुतः ॥ २६० ॥ काष्ठविक्रयकर्त्ताचक्रुत्वाद्व्यंनिरंतरम् ॥
 कृतानितेनदानानिकाश्यांचैवविशेषतः ॥ २६१ ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ देवाद्गंगातटेचैवसमृतःकालचोदितः ॥ २६२ ॥
 विमानाग्र्योपरिस्थित्वागत्वास्वर्गतदानघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ २६३ ॥ ५ । ११ । १८ । २१ । २६ । २९ ।
 ३१ । ३६ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ६१ अथशर्करीयोगः ॥ अयोध्यानिकटेपूर्वयोजनोपरिसंस्थितः ॥ शिवरामः
 समाख्यातो बाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ २६४ ॥ नानाद्रव्यापहारीचप्रजानांदंडनेरतः ॥ कृतानितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ २६५ ॥
 आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःसरयूतटे ॥ गतोसौत्रिदिवंविप्रपुनरागत्यभृतले ॥ २६६ ॥ १ । ४ । ८ । १६ । १९ । २२ । २८ ।
 ३१ । ३५ । ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ ॥ ६२ अथशाक्तयोगः ॥ अथपंपापुरेरेम्येपादंजश्चविचक्षणः ॥ विविधस्थैवद्रव्य
 स्यह्यसन्मार्गेव्ययःकृतः ॥ २६७ ॥ वेश्यायांनीतवान्द्रव्यंपरस्त्रीरतिलम्पटः ॥ व्यभिचारवशाद्वापिकृतंकर्मोऽतिदारुणम् ॥ २६८ ॥
 गोत्रपुत्रीविशालाक्षीसुंदरी नवयौवना ॥ बलादाकर्षितातस्यांकृत्वाभोगंनिरंतरम् ॥ २६९ ॥ तत्पापान्नरकेगत्वापुनरागत्यभृतले ॥ २७० ॥
 २१६ । ९१ । १२० । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ६३ अथशिनार्जकयोगः ॥ कीकटेन्यवसत्पूर्वदाल्भ्योन्यामविश्रुतः ॥ परदाराभिगमने
 समर्थोऽपिबभूव ॥ २७१ ॥ स्वकीयापरकीययोश्चगमनंक्रियतेसदा ॥ चर्मकार्यरजक्यांचक्रुत्वारतिविशेषतः ॥ २७२ ॥ एकस्मिन्समयेवि

प्रकथांश्रुत्वाविशेषतः ॥ प्रयागेह्यगमत्सोपितत्रमृत्युवशंगतः ॥ २७३ ॥ पापात्पापफलंभुक्कापुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ पुनरागत्यमेदिन्यां
 सुखसौभाग्यसंयुतः ॥ २७४ ॥ २।४।७।१२।१६।१९।२३।२७।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ६४ अथसर
 कीयोगः ॥ कौकणेनगरेपूर्वभिक्षुकोनामपादजः ॥ सर्वव्यापारनिरतोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ २७५ ॥ पत्नीतस्यमहादुष्टाकर्कशा
 कटुवादिनी ॥ दम्पतिभ्यांकृतं दंष्ट्रकाय्येभृगुनंदन ॥ २७६ ॥ पत्नीघातःकृतस्तेनसामृतातत्क्षणादपि ॥ तत्पापान्नरकंगत्वाबहुवर्षत
 थास्थितः ॥ २७७ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ २७८ ॥ २।५।९।१३।१८।२७।३६।४२ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ६५ अथसोढूयोगः ॥ वंगदेशेवसत्पूर्वभास्करोनामपादजः ॥ कृतानितेनपुण्यानितीर्थेविशेषतः ॥ २७९ ॥ गयाश्राद्धं
 तथाकृत्वाब्राह्मणभोजिताश्चैव ॥ संप्राप्यभवनेशीघ्रंकृतंकर्मचदारुणम् ॥ २८० ॥ राजमंत्रीबभूवापिचोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ द्रव्यार्थंचैवभोः
 पुत्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ २८१ ॥ मृतोपिनरकेगत्वाषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ नानायोनौसमुत्पन्नस्ततोभूत्वाचमानुषः ॥ २८२ ॥ २।५।८।
 १२।१५।२०।२७।३२।४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६६ अथसहस्रायोगः ॥ पूर्वजन्मांतरेचैवब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥
 देवदत्तइतिख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ २८३ ॥ देशकुमारिकाखंडेन्यवसत्परिवारयुक् ॥ ईश्वराराधनेनिष्ठःप्रत्यहंसुखसंयुतः ॥ २८४ ॥
 राजकार्येसदाव्यग्रोविष्णुभक्तिरतःसदा ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ देवलोकेऽभवद्वासःपुनरागत्यभूतले ॥ २८५ ॥ १।
 ५।८।१४।२०।२८।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६७ अथसौरभयोगः ॥ नेपालेनगरेपूर्वब्राह्मणःशास्त्रकोवि
 दः ॥ षष्ठनेपाठेन्यग्रःपरोपकरणेरतः ॥ २८६ ॥ दत्तानितेनदानानिचंद्रग्रंस्तेचपर्वणि ॥ एकद्रावुंदकारण्येकृत्वापुण्यंविशेषतः ॥ २८७ ॥

पुनरागत्याहर्षगद्गदमासः ॥ २८८ ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहर्षगद्गदमासः ॥ एवंवि
 दस्तत्समस्तु पुनरागतीः ॥ २८९ ॥ आयुषस्तुसमस्तिसत्त्वात्समृतः कालचोदितः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंस्तुतः ॥ २९० ॥
 १।३।९।३३।२४।२९।३६।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६८ अथसुडयोगः ॥ कर्णाटेनगरे
 ईर्वजस्फकोनाबपादजः ॥ धनधान्यसमायुक्तः कथविक्रयणेरतः ॥ २९१ ॥ धर्मसेनिरितिख्यातस्तस्यकन्यावरांगना ॥ तस्यगृहेगतः सोपि
 शिष्टाचारः कृतः क्वचित् ॥ २९२ ॥ तेनक्रोधेनवैतस्याः श्वशुरश्चैवघातितः ॥ तत्पापान्नरकेगत्वाद्यापिवर्षसहस्रकम् ॥ तिर्यग्योनौसु
 त्तमः शतथाचमदीतले ॥ २९३ ॥ १।४।७।१०।१३।२२।२७।३३।३६।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ९४ ॥ ६९ अथसुरसेनायोगः ॥ अथचोत्कलदेशेतुप्रभुर्नाम्नाचवैश्यजः ॥ द्रव्यंतुविपुलंतस्यकार्पण्येनविमोहितः ॥ २९४ ॥
 आत्मार्येविनियोगीचपरवंचनतत्परः ॥ एवंबहुतिथेकालेदेवाङ्गातङ्गतः ॥ २९५ ॥ तत्रविप्रोऽवसत्त्वेकः पंडितः सर्वबोधकः ॥ तस्याऽऽ
 भ्रमेपिगत्त्वासकथांश्रुत्वाविशेषतः ॥ २९६ ॥ पूर्वज्ञानं परित्यक्त्वाधर्ममार्गेचतत्परः ॥ बभूवपुण्यमार्गेचसत्पात्रायददौघनम् ॥ २९७ ॥
 दुरुसेवाङ्गत्तौसम्यक्त्वावाङ्मानसैरपि ॥ मृतः स्वर्गगतः सोपिइंद्रलोकेसमास्थितः ॥ इंद्रलोकात्परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ २९८ ॥
 १।३।७।१३।२८।२३।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०४ ॥ ७० अथसमायोगः ॥ असत्कर्मणि
 निरस्तः पूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ पृथगेनगरेचैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ २९९ ॥ कौडिन्योनामवैश्योसौक्रयविक्रयकारकः ॥
 वत्सरायिगमनेतत्परोद्रव्यहारकः ॥ ३०० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रमृपेणलुण्ठितं धनम् ॥ द्रव्यलोभेनविकलोबध्नवद्रिजसत्तम

॥ ३०१ ॥ समृतः सागरेविप्रपापाच्चनरकंगतः ॥ पुण्याच्छहागतोभूमनानाकष्टसमन्वितः ॥ ३०२ ॥ २१४ ॥ १५ ॥ १५
 १९। २४। २८। ३१। ३६। ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ ७१ अथसांकृतयोगः ॥ बद्रिकारण्यनिकटेऽद्रोदनाम
 जरद्ववः ॥ परमोदारोतुल्यश्चपापकर्म्मविवर्जितः ॥ ३०३ ॥ ब्राह्मणानंकृतासेवाह्यन्नदानंतथाकरोत् ॥ गयाश्राद्धंप्रयागेचमकरेभ्युदिते
 रवौ ॥ ३०४ ॥ सर्वस्वंब्राह्मणेदत्त्वाहरिद्वारेतथागतः ॥ तत्राकार्षीद्विष्णुपूजांनित्यंगंगाम्भसाद्विज ॥ ३०५ ॥ एवंगतेतुवयसिवृद्धे
 सतिद्विजोत्तम ॥ गंगाजलेमृतः सोपिवैकुण्ठेभवनेगतः ॥ षष्टिवर्षंरहसांतेवैकुण्ठांदागतःसच ॥ ३०६ ॥ १ ॥ ५ ॥ १०।
 १५। २०। २५। २९। ३३। ३८। ४१। ४५। ४९। ५२ अथसुरपूजकयोगः ॥ जगन्ना
 थस्यनिकटेब्राह्मणोन्यवसत्पुरा ॥ इन्द्रसेनिरितिल्यातः पत्नीतस्यातिकर्कः ॥ ३०७ ॥ प्रत्यहंदंद्रकर्त्रीसातुणवन्मन्यतेपतिम् ॥ ब्राह्म
 णोपिदुराचारीपरस्त्रीरितिलम्पटः ॥ ३०८ ॥ असत्कर्मणिसदानिष्ठः परनिंदापरायणः ॥ ब्राह्मणस्यहृतं वित्तंतेनानाछलैरपि ॥ ३०९ ॥
 प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेसमृतः कालचोदितः ॥ भुक्तानानाविधान्भोगान्नरकेभृशदारुणे ॥ ततोवैमानुषोजातः कष्टेनातिसमन्वितः ॥ ३१० ॥
 १। ४। ८। १२। १९। २२। २९। ३४। ३६। ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ ७३ अथहुताशनयोगः ॥ अयो
 ध्यापश्चिमेभागेबाहुजश्चपराक्रमी ॥ शिवनेत्रइतिल्यातःपत्नीतस्यमनोरमा ॥ ३११ ॥ कृतानितेनपुण्यानिपर्वस्वपिपिशेषतः ॥
 दम्पतीचगतीतीर्थकृत्वाधर्मनिरंतरम् ॥ ३१२ ॥ स्वर्गहेतुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ ब्राह्मणायददौदानंगोभूम्यश्चहिरण्यकम् ॥
 ॥ ३१३ ॥ कन्योद्गाहंतथाकृत्वागोशालाश्चद्विजगृहम् ॥ एवंस्वल्पेगतेकालेबाहुजःपंचतांगतः ॥ देवलोकैऽभवत्प्राप्तोबाहुवर्षसहस्रकम् ॥

॥ ३१४ ॥ ततो वैमानुषो जातः सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ स्वंगः शुद्धः सुभक्तश्च स्वप्रतापी जनेश्वरः ॥ ३१५ ॥ १ । ३ । ७ ।
 ११ । १६ । २१ । २४ । २९ । ३३ । ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९८ ॥ ७४ अथ हनुमानयोगः ॥ अथ
 केदारनिकटेऽद्भुद्रोनाम दिनेश्वरः ॥ पत्नी सत्यवती तस्य पातिव्रत्यपरायणा ॥ ३१६ ॥ विक्रीय तु फलं पञ्चप्रचुरं द्रव्यमाप्तवान् ॥ दे
 वात्पत्नीमृता तस्य शोकाकुलितमानसः ॥ ३१७ ॥ स्वगृहं च परित्यज्य जगाम गिरिगह्वरे ॥ तपस्यंते मृतः सोऽपि पुनरागत्य भृतले ॥
 ॥ ३१८ ॥ १ । ७ । ९ । १५ । २१ । २५ । २९ । ३३ । ३७ । ४१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०२ ॥ ७५
 अथ दौत्रीयोगः ॥ ऐरावती नदी तीरे ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ चण्डकोपी ह्यनर्थं च स्वात्मार्ये विनियोगिकः ॥ ३१९ ॥ परनिदारतो
 नित्यं द्रव्यलोभे च तत्परः ॥ एकस्मिन्समये विप्रयजमान गृहे गतः ॥ ३२० ॥ नानाछलयुतेनाथ तस्य द्रव्यं हतं द्विज ॥ स्वगृहे पुनरागत्य स
 मृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा योनिं भुक्त्वा कथंचन ॥ ३२१ ॥ २ । ६ । १० । १७ । २५ । २९ । ३३ । ४१ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७६ अथ हीलार्पणयोगः ॥ देशे मरुस्थले चैव नापितश्चैव धार्मिकः ॥ तस्य पत्नी महाभ्रष्टापतिवचनतत्परा ॥
 ॥ ३२२ ॥ परं सुस्तादुष्टा चंचला काममोहिता ॥ एकस्मिन्समये विप्रदंष्ट्रास्वीयांसकोपतः ॥ ३२३ ॥ खड्गेनैवाहनं तत्तिसामृतागद
 पीडिता ॥ पापमाचारितं तेन स्वगृहं चात्यजत् खलु ॥ ३२४ ॥ तीर्थं तीर्थे ह्यतन्सोऽपि जगन्नाथे मृतस्तदा ॥ सोऽपि यात इन्द्रपुरं षष्ठिवर्षसहस्र
 क्रम् ॥ पुनरात्यमे दिन्यामा नुषः सुन्दरश्च सः ॥ ३२५ ॥ ४ । ८ । १६ । २४ । ३३ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ७७
 अथ हिंदुमाख्ययोगः ॥ आसीत् जन्मांतरे चैव भीष्मसेनिश्च बाहुजः ॥ आत्रवेद्येऽवसत्सोऽपि किंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ ३२६ ॥ प्रजानां

कृत्वा तत्र जीवहिंसापराधः ॥ परापवादनिर्तोमिथ्याजल्पति नित्यशः ॥ ३२७ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ शिव
 स्मरन्संस्कृतान्मोदानं च सहस्रकम् ॥ ३२८ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण पितृलोकांस्तदागतः ॥ पितृलोकात्समागत्य मेदिन्यां च तथाऽधुना
 ॥ ३२९ ॥ ११८।१६।२४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७८ अथ ह्युताशयोगः ॥ मथुरार्यावसन्पूर्वब्राह्मणोग्रामयाचकः ॥ ३३० ॥
 ब्रह्मनिःसदा विप्रपरिवारस्य पोषकः ॥ ३३० ॥ पत्नी तस्य महाभव्यापातिव्रत्यपरायणा ॥ सामृता तत्र भोविप्रशोकतप्तश्च ब्राह्मण ॥ ३३१ ॥
 विस्तोपिवधूवाथ तीर्थाविगाहनेरतः ॥ तपश्चर्यां तथा कृत्वा योगाऽभ्यासं निरंतरम् ॥ ३३२ ॥ योगमार्गे मृतः सोऽपि गतोऽसौ परमं पदम् ॥
 वर्गशीतिसहस्रांते मानुषोऽपि ततोऽधुना ॥ ३३३ ॥ गौरश्च पलोक्ता धनीमानी गुणेश्वरः ॥ ३३४ ॥ १।४।६।९।१५।२०।
 २५।२९।३१।३८।४१।४७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ७९ अर्थहिंसकयोगः ॥ अत्र वेद्येऽव
 सन् पूर्ववेश्यो नाम कुबेरकः ॥ विताढ्यश्चापि शूरश्च स प्रतापी जनेश्वरः ॥ ३३५ ॥ कृतानि तेन पुण्यानि महापर्वणि वैतथा ॥ एक
 स्मिन्समये विप्रबाहुजस्य प्रसंगतः ॥ ३३६ ॥ परस्त्रीलोलुपो भूत्वा बहुवर्षगतागतेः ॥ यवनस्य सुता भव्या बलादकर्षिता तदा ॥ ३३७ ॥
 स्वव्रतिः कृता तस्यां सामृता तु तदा द्विज ॥ मृत्वापि नरकं त्वाकीटो भूत्वा विहंगमः ॥ ततो वैमानुषीयोनौ प्रथमाब्दे सकष्टितः ॥ ३३८ ॥
 २१।८।१३।२०।२८।३१।३८ वर्षेषु महत्कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८० अथ शिवप्रशंसकयोगः ॥ प्रपन्न
 मीनः सत्यार्मसाचकः शिवस्य भक्तः परमः पवित्रः ॥ चिंतामणिज्ञः स च बाहुजोऽपि प्रतापशीलश्च सुधर्मसंचयी ॥ ३३९ ॥ परस्त्रीलोभी
 ॥ ३४० ॥ ११८।१६।२४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८० अथ शिवप्रशंसकयोगः ॥ प्रपन्न

॥ गृहगतो भिक्षुरवद्वयागतो मत्तो बभूव स्वशरीरदोषात् ॥ ३४१ ॥ अथ द्यूयमक्षा अमृताच
 ॥ वनांतरे मृत्युबंशं समागतः स तेन पापेन हि दिव्यवर्षम् ॥ ततो वै मानुषो जातो धनधान्यसमन्वितः
 ॥ ३४२ ॥ १।३।६।९।२०।२८।३७।४१।४८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ८१ अथ द्रोता
 योगः ॥ अथ कैरातदेशे तु नारदो नाम बाहुजः ॥ किंचिद्राज्याधिकरणे समर्थोऽपि बभूव ह ॥ ३४३ ॥ उग्रदंडः प्रतापी च कुशलः सर्व
 कर्मणि ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्मातिदारुणम् ॥ ३४४ ॥ बाहुजस्य विशालाक्षी पुत्री गुणवती शुभा ॥ बलादाकर्षिता तस्यां कृत्वा सुर
 तसंगमम् ॥ ३४५ ॥ मृतो वै नरकं ग्राप्तः पुण्यात्स्वर्गं तथानघ ॥ षष्टिवर्षं सहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ३४६ ॥ १।४।६।८।१२।
 १६।२२।२९।३०।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ८२ अथ हर्म्याख्ययोगः ॥ चम्पकारण्यनिकटे ब्राह्मणो
 पितृपोधनः ॥ परमोदारश्च सुज्ञश्च ब्रह्मचर्य्यपरायणः ॥ ३४७ ॥ सत्यधर्माचर्चने व्यग्र ईश्वरस्य स्मरत्यसौ ॥ एकस्मिन्समये विप्रतीर्थ
 यानाकृताष्टमम् ॥ ३४८ ॥ अवन्तीनगरीं श्रेष्ठातत्र वै ब्राह्मणोऽवसत् ॥ तस्य कन्या महागौरायथा कामस्य चांगना ॥ ३४९ ॥ बला
 दाकर्षिता तस्यां कृत्वा सुरतसंगमम् ॥ लोकनिन्दामेयं नाथ ब्रह्मचारी मृतस्तदा ॥ पापात्पापफलं बुक्का पुनरागत्य भूतले ॥ ३५० ॥
 १।५।१०।१७।२६।३३।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ८३ अथ हार्दिक्ययोगः ॥ समुद्रस्याति निकटे
 बीहदेऽपि अवसत् ॥ चक्रपाणि रिति ख्यातो ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ ३५१ ॥ हंसराजिस्तस्य पत्नी पातिव्रत्यपरायणा ॥ धर्मकर्मणि
 निकटेऽपि मग्निरनेर्दंडः ॥ ३५२ ॥ एकस्मिन्समये विप्रसोमयज्ञस्तदा कृतः ॥ आहूय ब्राह्मणाः सर्वे सत्कृता बहुशस्तदा ॥ ३५३ ॥

दक्षिणारजतंस्वर्णदत्तदानंचतेनवै ॥ एकाक्षोपिद्विजस्तत्रतस्मैकिंचिन्नदत्तवान् ॥ ३५४ ॥ सविप्रश्चातिक्रोधेनशापं दत्त्वाचदुष्करम् ॥
 किंचित्कालांतरैचैवदेवात्संपंचतांगतः ॥ ३५५ ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुखदुः
 स्वसमाकुलः ॥ ३५६ ॥ १।४।७।१२।२७।३०।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८४ अथसंशययोगः ॥
 अथकालिजरेदेशेबाहुजोपिमनोरथः ॥ कृत्वारज्यंविशेषेणसहसैन्येनभोःसुत ॥ ३५७ ॥ अदंड्यादंडितास्तेनह्यगम्यागमनंकृतम् ॥
 तत्पापान्नरकेगत्वाणुनर्जनमशतैरपि ॥ ३५८ ॥ भूमौवैमानुषोजातःपाखंडाचरणेरतः ॥ द्रव्यस्योत्पादनेनिष्ठोवंचकःखलुसंचयी ॥
 ॥ ३५९ ॥ १।३।११।१५।१९।२४।२७।३६।४१।४७।५०।५५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०७ ॥ ८५ अथ
 हरतियोगः ॥ कलिंगदेशेऽवसत्सोपिबाहुजःसर्वपूजकः ॥ शिवरामइतिख्यातःपत्नीतस्यचसुव्रता ॥ ३६० ॥ किंचिद्भूमिपतिस्तत्रचोग्र
 दंडःप्रतापवान् ॥ देशाटनंकृतंसम्यग्द्रव्यस्योत्पादनंकृतम् ॥ ३६१ ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहठाद्ब्रह्मदानसः ॥ स्वज्ञातिवनितायविव्यभि
 चारंतथाऽकरोत् ॥ ३६२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतीर्थयात्राकृताचरै ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ ३६३ ॥ पापात्पा
 पफलंमुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांराजरोगेणकष्टितः ॥ ३६४ ॥ १।३।६।११।१३।१८।२२।२८।
 ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ८६ अथशौरिकयोगः ॥ वंगदेशेऽवसत्सर्वकैवल्लोनामपादजः ॥ बहुग्रामाधिकारीचर्हिंसा
 कर्मविमोहितः ॥ ३६५ ॥ परसंतापदाताचसद्व्ययीपापभागसौ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रशिवालयंविनिर्मितम् ॥ ३६६ ॥ ब्राह्मणभो
 जिताःसम्यक्कन्योद्वाहंतथाऽकरोत् ॥ नानाविलासविभवैःसर्वानंदमयःसदा ॥ ३६७ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥

पुनरागत्यमेदिन्यां कष्टेनातिप्रपीडितः ॥ ३६८ ॥ १।४। ६। १२। १८। २२। २९। ३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥
 ८७ अथशोनभद्रयोगः ॥ कुक्कुटेनगरेपूर्वगंधर्वोनामब्राह्मणः ॥ ब्रह्मकर्मपरिअष्टोमद्यमांसेनजीवति ॥ २६९ ॥ कृतानिबहुपापानि
 सर्वकालेद्विजोत्तम ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदैवाङ्गगातेगतः ॥ ३७० ॥ सस्रातस्तत्रवैमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ पापाच्चनरकेगत्वाकीटयोनी
 विहंगमः ॥ ३७१ ॥ गंगास्नानस्यपुण्याद्विस्वर्गेस्थित्वातदानघ ॥ बहुवर्षसहस्रांतिमानुषोपितथाधुना ॥ ३७२ ॥ २।६। १०।
 १७। २२। २८। ३१। ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ८७ अथसाराख्ययोगः ॥ गुर्जरेनगरेपूर्वयशोदानंदबाहुजः ॥
 सहसैन्येनराज्येनशूरश्चातिपराक्रमी ॥ ३७३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसहसैन्येनबाहुजः ॥ गतस्त्वारिपुरंतत्रकृत्वायुद्धं परस्परम् ॥ ३७४ ॥
 घातितः सोऽपिबहुभिः प्रहारैरतिदारुणैः ॥ सप्तवासरपर्यंतं जित्वा शत्रुबलंबलात् ॥ ३७५ ॥ तत्पुंरंलुंठितं तेनद्रव्यलोभेनचद्विज ॥
 तत्पुंरं नाशितं तेनभस्मीभूताश्चधेनवः ॥ ३७६ ॥ स्वदेशेपुनरागत्यसमृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलमुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥
 पुनरागत्यमेदिन्यां प्रथमाब्दे सकष्टितः ॥ ३७७ ॥ १।३। ८। १४। २१। २६। ३०। ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥
 ८९ अथ सुरपोषकयोगः ॥ कीर्कटेनगरेपूर्वपादजस्यकुलेतदा ॥ बहुद्रव्यान्वितः सोऽपिपुण्यमार्गपरायणः ॥ ३७८ ॥ तीर्थावगाहनेनिष्ठः
 सत्पात्रायददौघनम् ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ ३७९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसर्वस्वब्राह्मणेददौ ॥ सत्पात्रायविधिज्ञा
 यश्रद्धायुक्तेनचेतसा ॥ ३८० ॥ कालेयातेसहर्षेणगयायांचमृतःसर्वैः ॥ ततोवैमानुषोजातः पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ३८१ ॥ ३।९। १६। २०
 २४। २९। ३३। ३७। ४१। ४९। ५१। ५४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९९ ॥ ९० अथसचीधरयोगः ॥ इंद्रप्रस्थपुरेऽस्म्येलेह

अरिपदावर्णी ॥ गुणीदासःसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३८२ ॥ स्वकर्मनिरतोधीरःपुण्यमार्गपरायणः ॥ वापीकृपांश्चनिर्मा
 नोत्तमोत्तमाऽकरोत् ॥ ३८३ ॥ अन्नदानंकृतंतेनबभूवबहुजःपुनः ॥ इदंजन्मचतुर्थतुसर्व
 सत्त्वैःसमन्वितः ॥ ३८४ ॥ १ । २ । ४ । ८ । १२ । १६ । २० । २७ । ३१ । ३६ । ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ९१
 अथसौख्ययोगः ॥ विराटनगरेचैत्रब्राह्मणःपूर्वजन्मनि ॥ गोवर्द्धनःसमाख्यातःपत्नीद्वयसमन्वितः ॥ ३८५ ॥ विद्याविलासीसततमर्म
 कान्पाठयेत्ततः ॥ विद्यार्थीवैश्वशिष्यश्चलगुडेनप्रताडितः ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमाचारितंत्विदम् ॥ ३८६ ॥ गोपितंचस्परंतेनबहुका
 लमसागतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ ३८७ ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वापुण्यात्स्वर्गं तथाऽनघ ॥ नानायोगनोत्रम
 त्सोपिततोभूत्वाचमानुषः ॥ ३८८ ॥ १ । ३१ । ८ । १२ । १७ । २० । २८ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०७ ॥ ९२ अथसंसारयोगः
 अथचैन्द्रावलीतीरेब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ देवशर्माइतिख्यातःपत्नीतिस्यमनोहरा ॥ ३८९ ॥ धर्मशास्त्रेचमत्कारीपठनेपाठनेस्तः ॥
 स्वस्त्यन्समयेविप्रदेशेचदक्षिणेगतः ॥ द्रव्यस्योत्पादनंकृत्वास्वर्गहेपुनरागतः ॥ ३९० ॥ सन्मार्गेचव्ययंकृत्वाकन्योद्धारय
 मारीम् ॥ ब्राह्मणोहृतस्तेनपापमाचारितंत्विदम् ॥ ३९१ ॥ समृतःसरयूतीरेगतइन्द्रपुरंप्रति ॥ इन्द्रलोकात्परिब्रष्टागर्गसोघर्णी
 भवे ॥ ३९२ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १३ । १७ । २४ । २६ । ३० । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ९३ अथसरस
 नदीः ॥ सोरीकुमारिकसखण्डेबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ हृदयेतिसमाख्यातःपत्नीद्वययुतस्तदा ॥ ३९३ ॥ कृतानितेनघम्यार्णिपर्व
 नः ॥ सदाचोस्तिद्रव्यंपादजस्यतदानघ ॥ ३९४ ॥ गोपितंचस्मरंतेनसमृतोवरुणाते ॥ पापात्पापफलंमुक्त्वापुण्या

तत्तानमानुषाजातोवन्यान्यसमन्वितः ॥ ३९५ ॥ २। ४। ८। १२। १८। २३। २८। ३०। ३४। ३७।
 ४१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ९४ अथसाधकयोगः ॥ जयंतदेशेन्यवसत्पुराजनोप्रवृत्तिहिंसाद्यतिमोहतत्परः ॥ कुरा
 नमरिः परदारगामीयूतेनमार्गेणतुद्रव्यसंग्रहः ॥ ३९६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगयाश्राद्धमथाकरोत् ॥ दत्तानितत्रदानानिकाम्यप्राया
 निकानिच ॥ ३९७ ॥ संप्राप्यभवनेश्विंशत्कर्मसुदारुणम् ॥ सगोत्रायांहठात्पापंकृतंतेनतदानव ॥ ३९८ ॥ तत्पापान्नरेकेभ्य
 त्सिषवन्नान्तरे ॥ नानाजन्मानिभूत्वापिततोर्वैमानुषोऽधुना ॥ ३९९ ॥ १। ३। ६। ९। १७। २०। २५। ३०। ३६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ९५ अथसेकरयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणःशास्त्रवर्जितः ॥ ब्रह्ममणिःसमाख्यातःपत्नीतस्य
 हुताग्रानी ॥ ४०० ॥ देशेपाञ्चालकेचैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ चंचलश्चातिमलिनोर्धूर्तविद्यापरायणः ॥ ४०१ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रकृतंकर्मजुष्पितम् ॥ स्वगोत्रार्थतदाविप्रमिथ्याशपथमाचरत् ॥ ४०२ ॥ तेनपापानुसारेणगतोसौयमलोककम् ॥ यमलो
 कत्परिब्रह्मधागतोचरणीवले ॥ तृष्णालोभसमासक्तःप्रथमान्देसकष्टितः ॥ ४०३ ॥ ४। ९। १३। १८। २२। २७। ३१।
 ३६। ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ९६ अथसरयूयोगः ॥ पूर्वजन्मांतरेचैवपादजोयमुनाते ॥ भास्करेतिंसमाख्यातः
 जनीष्टुत्रसमन्वितः ॥ ४०४ ॥ शिवस्यस्मरणेनिष्ठोब्रह्मभक्तिपरोदृढः ॥ कृतानिनेनधर्म्याणिपरोपकरणंस्था ॥ ४०५ ॥ वत्से
 यादेतत्पत्यदेवानंदत्वादिजायच ॥ नानाप्रनोरैर्युक्तःशिवस्योद्यापनंकृतम् ॥ ४०६ ॥ आयुषस्तुसमासित्वात्समृद्धःपंचतांगितः ॥
 ४०७ ॥ १। २। ४। ८। १३। १८। २०। २८। ३३। ३८। ४० वर्षेषुकष्टम् ॥

परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ९७ अथशेवयायोगः ॥ पूर्वपयस्विनीतीरेचित्रनामाचब्राह्मणः ॥ सर्वसम्पद्युतोमानीबहुशास्त्रेश्वरोभितः ॥
 ॥ ४०८ ॥ मन्त्रविद्याविवेकीचलोभाकुलितमानसः ॥ धनंढतंचशिष्यस्यनदत्तंमोहकारणात् ॥ ४०९ ॥ सर्वसंग्रहकर्ताच
 नदानंनद्विजार्पणम् ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागैः ॥ ४१० ॥ सविप्रःपञ्चतांप्राप्तःसहस्रायोद्विजोत्तमः ॥ शतजन्मोत्तरेविप्र
 मानुषत्वंतोऽधुना ॥ ४११ ॥ १ । ३ । ६ । ८ । १२ । १६ । २० । २४ । २९ । ३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥
 ९८ अथशेवीयोगः ॥ क्षिप्रानद्याश्चनिकटेपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ कृतानितेनपापानिबहुवर्षगतागैः ॥ ४१२ ॥ कदाचित्तीर्थ
 यात्रायांसर्वस्वंब्राह्मणेददौ ॥ तेनपुण्यप्रभावेणस्वर्गेगत्वाचबाहुजः ॥ ४१३ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ तीक्ष्णबुद्धिः
 प्रवक्ताचकन्यापुत्रसमन्वितः ॥ ४१४ ॥ षोडशेऽब्देगतेचैवभाग्यस्यास्योदयोभवेत् ॥ दक्षिणांगेतथावामेलोच्छनंतिलमाषयोः ॥ ४१५ ॥
 १ । ३ । ६ । १० । १४ । १८ । २२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ९९ अथसाधनीयोगः ॥ देशेहिचोत्कलेपूर्वबाहुजःसुखसंयुतः ॥ गोवि
 प्राश्नतथादेवाःस्वर्चितास्तेननित्यशः ॥ ४१६ ॥ क्षात्रधर्मैसनिष्ठश्चपरमोदारवत्सलः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ ४१७ ॥
 गोत्रक्षेत्रंरुतंतेनमिथ्यावादेनवैबलात् ॥ तत्तत्पान्नरकेगत्वाह्यपिबर्षसहस्रकम् ॥ ४१८ ॥ कीटभृंगविहंगानांयोनीर्भुक्काकथंचन ॥ ततोवैमानु
 षोजातोमर्त्यलोकेतथाधुना ॥ ४१९ ॥ १ । ३ । ६ । ८ । ११ । १६ । २० । २४ । २९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥
 १०० अथसहसारुढयोगः ॥ योजातःसहस्रायोगेपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ इंद्रजीतइतिख्यातः पत्नीतस्यमनोरमा ॥ ४२० ॥ पतिसेवार
 ताशुआधनचान्यसमन्विता ॥ ऐरावतस्यनिकटेन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ ४२१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यगृहं

म्यचाधितनूतनं द्विज ॥ ४२२ ॥ वैरभावेन भोविप्रदा हितं च तदा द्विज ॥ पापमाचरितं तेन पश्चात्तु गोपितं तदा ॥ ४२३ ॥ कालान्तरे मृतः
 सोऽपिगतोऽसौ यमशासनम् ॥ षष्टिर्बर्षसहस्राणि मुक्कानरकजं फलम् ॥ ४२४ ॥ तिर्यग्योनि शतं मुक्कामर्त्य लोके पुनः पुनः ॥ पश्चाद्देमा
 नुषीयोनौ चंचलश्चारूलोचनः ॥ ४२५ ॥ मातापितृवियोगी च परदारेषु तत्परः ॥ नाशितं च कुलं तेन प्रथमाब्दे मुकष्टितः ॥ ४२६ ॥ द्वित्रि
 वर्षांतरे सौख्यं चतुर्थे गदपीडितः ॥ षष्ठे वासस्ते मेव बेशीतलाज्वरसम्भवः ॥ ४२७ ॥ नवमेब्दे हि दशमे पीडा भवति दारुणा ॥ द्वादशे विंशकेव
 र्बेस्वरूपं कष्टं प्रजायते ॥ ४२८ ॥ चतुर्दशे पंचदशे जलभीतिः प्रजायते ॥ द्वाविंशत्यब्दे भो मित्रब्रह्मलपमृत्युर्भविष्यति ॥ ४२९ ॥ यदि मृत्यु
 निवर्तेत तदाऽऽयुः पंचषष्टिकम् ॥ श्रावणे च वलेपक्षे ब्रह्मण्यानि धनं भवेत् ॥ ४३० ॥ १०१ अथ संस्कृतयोगः ॥ भध्यदेशेऽवसत्सोऽपि गंगा
 याश्चोत्तरे तटे ॥ अरिमर्दनः समाख्यातः पत्नी तस्य कलेवरी ॥ ४३१ ॥ वैश्यो नाम प्रदेवश्च ब्राह्मणानां च सेवकः ॥ धर्माश्रितो गुणग्रामः
 पुण्यारण्यविहारवान् ॥ ४३२ ॥ दैवात्पत्नी मृता तस्य कामलोभेन विह्वलः ॥ तस्मिन् ग्रामेऽवसच्छूद्रस्तस्य कन्या वराङ्गना ॥ ४३३ ॥
 बलादाकर्षिता सा तु गृहे च स्थापिता तदा ॥ एवं बहौ गते काले समृतः कालचोदितः ॥ ४३४ ॥ पापात्पापफलं मुक्कायोर्निमुक्काकथंचन ॥
 ततो वैमानुषो जातः पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ४३५ ॥ २ । ४ । ६ । ९ । १७ । २५ । ३१ । ३७ । ४० । ४५ । वर्षे
 षु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५ ॥ १०२ अथ सोमनाथयोगः ॥ सोमनाथे च यो जातः पूर्वजन्मनि तैलिकः ॥ तैलचौर्यकृतं तेन
 चात्राऽसौ दुष्टगन्धवान् ॥ ४३६ ॥ भार्या सुतसुखेर्हीनः पीडितः सर्वदारुजा ॥ प्राप्ते त्रिंशत्तमे वर्षे मरणं तु मुनिश्चितम् ॥ ४३७ ॥
 १०३ अथ साराबलीयोगः ॥ सारावल्यां च यो जातः सोऽभूत्पूर्वतु बाहुजः ॥ आखेटके जीव गणा हिंसास्तास्तेन वैमुदा ॥ ४३८ ॥

वातुतपापफलं शुक्लचासिकनान्तरे ॥ वर्षाणामयुतं तस्मादागत्य भुवि जातवान् ॥ ४३९ ॥
 राकेषु च ॥ वर्षेषु महती पीडा णि शतितमे मृतिः ॥ ४४० ॥ अथ सनत्कयोगः ॥ १०० ॥ योगे सनत्के योजातः स पूर्वगोडे
 रके ॥ ब्राह्मणः कर्मविभ्रष्टो मद्यमांसतः सदा ॥ ४४१ ॥ वेश्यागामी नीचसंगा द्यूते चौर्यरतः सदा ॥ एवं गते तु वयसि मृतोऽसौ
 मासमाश्रमः ॥ ४४२ ॥ तदैव भीतो दूतैः सधर्मराजपुरं प्रति ॥ तत्र मुक्तायुताऽब्दान्सघोरं दुःखं द्विजोत्तम ॥ ४४३ ॥ अन्य
 जन्म भवात्पुण्याच्चागतो भूमिमंडले ॥ विरूपो धनी नश्च स्त्रीपुत्रसुखवर्जितः ॥ ४४४ ॥ ७ । ११ । १५ । १८ । २५ ।
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ १०४ अथ सोमयाजियोगः ॥ सोमयाजिनियोजातः स पूर्व वेदपाठकः ॥ कृत्वा या
 यान् बहुविधांश्चंद्रलोकां गतस्तदा ॥ ४४५ ॥ अत्रागत्य चरापृष्ठसर्वसौख्यसमन्वितः ॥ परस्त्रीलम्पटो विप्रवंचलश्चातिशये भनः ॥
 ४४६ ॥ ८ । १० । १२ । १७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ १०५ अथ शक्रवह्णभयोगः ॥ आसीत्पूर्वे
 भवेत्कर्मिन्पादजस्तु कृषीवलः ॥ कृत्वेकदा धान्यराशिं संकल्प्याथ सपर्वणि ॥ ४४७ ॥ न दत्तवान् ब्राह्मणेभ्यस्ततः पापैश्चलितवान् ॥
 कृत्वा यतो घर्मगेहं तत्र मुक्ताफलं तदा ॥ ४४८ ॥ अगुताऽयुतवर्षेस्तु चागतो भूमिमंडले ॥ सर्वदा चान्नसंश्लेशो महारोगैः प्रपीडितः ॥
 ४४९ ॥ १ । ५ । ७ । १० । १५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५५ ॥ १०६ अथ संगयोगः ॥ आसीत्पुरा कलिगे च ब्राह्म
 णो विधुततः ॥ क्रसद्धाने तु निष्ठावान् भक्तिमार्गेऽपि न क्वचित् ॥ ४५० ॥ एकदा वैष्णववरः शास्त्रार्थमकरो द्विजः ॥ पराजि
 तः स्वर्गमुक्त्वा बहुभोगानाजगाम चरा ॥ ४५१ ॥ स भक्तस्तीर्थयात्रायां त्यक्त्वा स्वीयं कलेवरम् ॥

॥ ४५२ ॥ ब्रह्मणो बहुविद्यावान्धनपुत्रादिसंयुतः ॥ द्वादशेषोऽशेषे वर्षे कष्टहानिः सुदानकैः ॥ ४५३ ॥ परमायुर्वेष्टा ७०
 ॥ ३०७ ॥ अथ संगमवलीनयोगः ॥ संगमवलीने योजातः स पूर्वचोले देशके ॥ वैश्यश्चातिदयालुश्च सर्वसौभाग्यसंयुतः ॥ ४५४ ॥ एकदा तिथि
 गत्या तन्मन्त्रे भिक्षानं दत्तवान् ॥ तेन पापेन मृत्वा सौमुक्तादुःखं यमालये ॥ ४५५ ॥ आगत्य च धरापृष्ठे निर्धनश्च भवह ॥ सकुटुम्बो
 मन्त्रादुःखी सुखी स्याद्देवपूजनात् ॥ ४५६ ॥ १ । ५ । ११ । २० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ १०८ अथ शरीरयोगः ॥
 शरीरयोगे च योजातः स पूर्वबाहुजो ह्यभूत् ॥ कृत्वा राज्यं स धर्मेण ह्येकदा पापमाचरत् ॥ ४५७ ॥ स गौत्रारमणं कृत्वा लब्ध्वा निन्दाम्बलोक
 के ॥ मृत्वा यातश्च दूतैः स यमलोके द्विजोत्तम ॥ ४५८ ॥ तत्र मुक्तापापफलं चागतो धरणीतले ॥ सर्वदा ह्युपदेशेन रोगेणातिप्रपीडितः ॥ ४५९ ॥
 द्विजकन्या विवाहेन भवेच्छान्तिर्न चाऽन्यथा ॥ ४६० ॥ १ । २५ । ३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ १०९ अथ सोमनीयोगः ॥
 सोमनीयोगे योजातो धीवरः पूर्वजन्मनि ॥ मत्स्यान्हत्वा बद्ध्वा पिमृत्वा गत्वा यमालयम् ॥ ४६१ ॥ तत्र मुक्तापापफलं चागतो धरणी
 तले ॥ तेन विशिष्टपापेन जातः पुत्रो विनश्यति ॥ ४६२ ॥ रामनामानि लक्षं च पादयुक्तं द्विजोत्तम ॥ लेखयित्वा च मत्स्येभ्यः पिष्टयुक्तानि
 दापयेत् ॥ ४६३ ॥ तदा स्यात्संततैः सौख्यं चान्यथान द्विजोत्तम ॥ ४६४ ॥ ३ । ७ । १० । १५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥
 ११० अथ शरणगतयोगः ॥ पुरुषोत्तमपुरे रम्ये न्यवत्परिवारयुक् ॥ धनमैश्वर्यमनुलं देवलोकनामविश्रुतः ॥ पादजः सत्यवक्ता च स भामा
 नीविषयः ॥ ४६५ ॥ एकस्मिन्समये विप्रद्रव्यलोभेन चेतसा ॥ आत्मार्थे च नृपस्याग्नेमिथ्याऽब्रुवत्तदानघ ॥ ४६६ ॥ तत्पापम
 च कर्तुं न शक्तः ॥ मर्कटो गोमतीतीरे पुनर्भूत्वा च मानुषः ॥ ४६७ ॥ अत्र जन्मन्यभूत्वा सोधनयान्यसमन्वितः ॥ पुत्रार्थे

चितयामासभ्रमणंयज्ञतत्रच ॥ ४६८ ॥ १।४।७।११।१७।२०।२८।३०।३४।३७।३९।४१।४५।४९ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १११ अथसामयोगः ॥ आसीजन्मार्तरैचैवब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ देशेहिक्कीकटेचैवगयायादक्षिणे
 तटे ॥ ४६९ ॥ हरिनारायणोनामपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ वैष्णवोदानशीलश्चपितृभक्तिपरायणः ॥ ४७० ॥ सुधीश्चसर्वशास्त्रेषुकाव्या
 लंकारबोधकः ॥ रक्षको निजवर्गाणांब्राह्मणानांविशेषतः ॥ ४७१ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतेः ॥ आयुषस्तुसमासित्वात्समृतः
 कालचोदितः ॥ ४४२ देवलोकेऽभवत्प्राप्तोयज्ञदेवोमहेश्वरः ॥ स्वर्गलोकात्परिब्रष्टश्चागतोधरणीतले ॥ ४७३ ॥ १।३।५।१८।२०।२६।३०।३२।३६।३९।४६।५०।५७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०४ ॥ योगाध्यायाश्चज्ञेतेवैकथि
 ताःपूर्वजन्मकाः ॥ बोद्धव्यंपूर्ववद्वाक्यैः शृणुशुक्रह्यनन्यधीः ॥ ४७४ ॥ इति श्रीभृगुसंहितायांभृगुशुक्रसंवादेयोगावलिःसमाप्ता ॥

इदं पुस्तकं हर्ययन्देशान्तर्गतमाजराग्रामनिवासिभिर्युतपण्डितश्रीनिंदलालशास्त्रिभिः श्रीक्षेमराजश्रीकृष्णदासश्रेष्ठिनामुद्भूया न्यूताधिकविषयपरिपूर्णपुरःसरं सम्यक्परिशोधितम् ।

इदं पुस्तकं मुम्बय्यां क्षेमराज-श्रीकृष्णदासश्रेष्ठिना स्वकीये
 “श्रीवेङ्कटेश्वर” स्टीम्-यन्त्रालयेऽङ्कयित्वा प्रकाशितम् ।

संवत् १९६७, शके १८००

“श्रीवङ्कटेश्वर” स्टीम्-मुद्रणालयको-विज्ञापि पुस्तकें ।

नाम.

की. व. मा.

सूर्यसिद्धान्त-संस्कृतगूढार्थदीपिका सहित और बलदेव- प्रसाद मिश्रक० भाषाटीकासहित	२-०
सिद्धान्त देवज्ञविनोद-पंडित मनीराम विरचित संस्कृत भाषाटीकासमेत ज्योतिषियोंके लेनेयोग्यहै	२-०
परमसिद्धान्तज्योतिष-प्रेमवल्लभविरचित गणितभाग गोलज्ञान मध्यमाधिकार जीवनायक खेटस्पष्ट बाला- पक्रमानयन उदयास्त त्रिप्रश्नशृंगोन्नत्य ग्रहणाधि- कार पातयोग यंत्राधिकार निश्चयाधिकार देशज्ञाना- दि विषय हैं	२-०
ग्रहलाचव-सान्वयभाषाटीका-गणेशदेवज्ञकृत मूल और	

नाम.

की. व. मा.

पंडितरामस्वरूपकृत अन्वय भाषाटीका और उदाह- रण सहित ग्लेज	१-०
लीलावती-भास्कराचार्यकृत मूल और रामस्वरूपकृत भाषाटीकासहित व्यक्तगणितमें अपूर्वहै इससे सब- प्रकारका गणित करसकतेहैं ग्लेज	१-८
कर्णकुतूहलम्-सटीक उदाहरण सहितम्-ब्रह्मपक्षीय गणितग्रंथ	०-१२
सिद्धान्तशिरोमणि:-अर्थात् गोलाध्याय भाषाटीका सहित	१-४
बृहज्जातक-भाषाटीका-वराहमिहिराचार्यकृतमूल और	

नाम.

की.

र. आ.

पंडितमहीधरकृत भाषाटीकासहित ग्लेज कागज ...

तथा रफ कागज ...

चकावलीसंग्रह सटीक-व्यवहारमें प्रायः जिन जिन वस्तु-

ओंकी आवश्यकता पडती है उन सबके ३९२ चक्र

इसमें हैं ।

बृहज्जातकसटीक-भट्टोत्पलीटीकासमेत उपरोक्त विषया-

नुसार ग्लेज ...

” तथा रफ ...

सूरजीजातक-सान्वय सोदाहरण जगदीशत्रिपाठीकृत

भाषाटीकासमेत जन्मपत्रिका बनानेमें अपूर्व गणित

नाम.

है ग्लेज

” तथा रफ ...

मानसागरीपद्धति:-मूल मानसागर प्रणीत इससे जन्म-

पत्रबनाना अतिसुगम है ज्योतिषीके परमोपयोगी है

मानसागरी-भाषाटीका सम्पूर्णजन्मपत्रबनानेका मास,

तिथि, वार, नक्षत्र, योग करण, द्वित्रिग्रहयोग आदि

संपूर्ण फलादेशादि वर्णित है ग्लेज

” तथा रफ ...

लघुपाराशरी-भाषाटीका अन्वय सहित दशाप्रकरणमें

उत्तम है

संपूर्ण पुस्तकोंका बड़ा “सुचस्पत्र” अलगहै मँगालीजिये.

भिलनेका पता-खेमराज श्रीकण्णदास. “श्रीवेङ्कटेश्वर” -भीम प्रेस-बंबई.

विदुषामभ्यर्थना ।

अत्रास्माकं मुद्रणालय ऋगादयो वेदा उषनिषदो वेदान्तग्रन्था महाभारतादीतिहासाः श्रीमद्भागवतादिमहापुराणोपपुराणानि धर्मशास्त्र-कर्मकाण्ड-व्याकरण-न्याय-योग-सारूप्य-मीमांसादिशास्त्रीयग्रन्थाः काव्य-नाटक-चम्पू-प्रभृतयो ग्रन्थाः सहस्रनामानेकस्तोत्रग्रन्था विविचभाषाग्रन्थाश्च सीसकोतममदृष्टक्षरैर्मनोहरं मुद्रिता योग्यमूल्येन क्रय्याः सन्ति, तांश्च ग्राहका यथापुस्तकसूचीपत्रं मूल्यप्रेषणेन प्राप्नुयुः ।

अधिकतमस्मदीयसूचीपत्रेण “श्रीवेङ्कटेश्वरसमाचार” पत्रप्रापणद्वारा च ज्ञेयमिति शम् ।

क्षेमराज-श्रीकृष्णदास “श्रीवेङ्कटेश्वर” स्टीम्-मुद्रणालयाध्यक्षः-मुंबई.

Khemraj Shrikrishnadass Proprietor, of the “Shri Venkateshwar” Steam Press Bombay.

॥ इति भृगुसंहितान्तर्गतयोगावलिः समाप्ता ॥

